

Biblioteca Literară

*Belvedere
pest.*

— 1855 —

Clasă. V. p. 1855

IACOBINIÎ ŞI GIRONDINIÎ

DIN

22. OCT. 2019

A. DUMAS.

Traducere

DE

G. A. BARONZI.

BUCURESCI.

Librariu-Editoru George Ioanid.

1855.

BIBLIOTECA INST. PED.

ТИПОГРАФИЯ БИСЕРИЧЕАСКЪ ДИН СЕ. НИТРОПОЛИЕ.

Geometric
1847

I.

Înrolajii voluntari.

În seara din 10 Martie 1793. Zece ore s-nasseru la tãrnãlã de la Notre-Dame*, mi fie-kare oru desfrãkindãse zna dãpã alta ka o passãre pontãr-nã asvirlitã dintr' unã kãibã de bronzã, sbãrãsse tristã, monotonã mi vibrãndã.

Noantea akonerisse Parisãlã, nã însã sgomotoasã, visoroasã mi întreprãntã de fãlãcere, çi reche mi brãmoasã.

Parisãlã kiarã nã mãi era acellã Parisã ce kã-noantemã, skinteindã noantea de miã de fokãri ce se reflektã în tina sa dããritã, Parisãlã kã preimblãtorii sei çei preokkãpãã, kã montele celle besele, kã fobãrgãrile celle bakxice, neninierã a çertelorã îndrãs-nece, a krimelorã asdãcioase, kãntorã kã miã de rã-

* Biserika katedralã din Parisã.

miri, și o parte răzinoasă, sfințioasă, îngrijată, și
 căruia rarî lokajitorî alerga, ca să străbată dintr' o
 stradă într' alta, și pînălea în alleele lorș săș săb
 porțile velle mari alle otelșilorș, ca nînte bestiî sel-
 batiche, care gonite de către vînătorî se perdș afân-
 dîndșse în vissinele lorș.

Acesta eră, kîmș spîșsei Parisslș din 10 Mar-
 tie 1793. Kîteva kăvinte înkș asșnra sitșajisniî estre-
 me ce adșșsesse aचेastș skimbare în aspektslș kani-
 talei, în șrmș vomș vorbi despre evenimentele à kș-
 rora deskriere va face obiektslș aचेstei istorii.

Franța, prin moartea reșelșî Ludovik XVI. rș-
 nsesse kș toatș Esropa. Pe lingș 4ei trei inemișî pe
 kari ea îi bștșsse la înčenștș, adikș Prșssia, impe-
 rișlș și Piemontslș, se mai adșșșiserș Englitera, O-
 landa și Suania. Șsedia și Danemarka singșre kon-
 serșva bekeș lorș neștralitate, okksnate prekșmș se
 afla atșnșî à privi pe Ekaterina II. sfîșuîndș Polonia.

Sitșajisnea era spîșimîntșloare. Franța, mai
 pșșuîș nesokotitș ka pștere fisikș, însș asemenea
 pșșuîș stimatș ka pștere moralș de la mșvellșrile din
 Sentembrie și esekșșisnea din 21 Genarie, eră litteralș
 blokatș ka șnș simnlș oramș de către Esropa întrea-
 gș. Englitera eră asșnra koastelorș noastre, Suania
 asșnra Pirineilorș, Piemontslș și Așștria asșnra Al-
 nilorș, Olanda și Prșssia la nordslș ȝșrrilorș de josș,
 și asșnra șnșî singșrș nșntș, de la Rinslș de șșșș
 la Eskaltș; dozș-ște 4inș-4eșî de miî de lșntștorî
 merșea asșnra reșnblicei.

Petștindenî ȝeneralîi nostri eră împinșî. Miak-

zinski fssesse nevoitǎ à abandona Aix-la Chapelle mi à se retrage snre Linge. Steigelǎ mi Nesilli e-ra arsnkaǎi în Limbergǎ; Miranda, kare îmuresera Maëstrixtlǎ, se retrǎsese snre Jongres. Valenjie mi Damnierre, redǎuǎ à se batte în retragere, se lǎssaserǎ a li se lǎa o parte din materialǎlǎ lorǎ. Mai mǎltǎ de zecǎ miǎ desertori abandonaserǎ akǎmǎ armata mi se resnǎdisserǎ în interiorǎ. În fine konvenjianea, ne mai avǎndǎ speranǎ de kǎtlǎ în Dǎmnezeǎ, îi trimissese kǎrierǎ neste kǎrierǎ ordonǎndǎ-i à abandona ȳrǎmǎriǎ Biesboosǎlǎi, unde prenara snǎ desbarkǎ în Olanda, ka sǎ vie à lǎa komanda armatei de la Mexsa.

Simjibilǎ la inimǎ ka snǎ kornǎ însǎflegitǎ, Franja resimjea în Paris, adǎkǎ kiarǎ în inima sa, fie-kare din lovitǎrile ȳe învasianea, revolta saǎ trǎdǎrea îi addǎȳea la nǎntǎrile ȳelle mai denǎrtate. Fie-kare viktorie erǎ snǎ sgomotǎ de bkǎrie, fie-kare învinere o reskǎlare de terroare. Se poate lesne îngelleȳe ȳe tǎmǎltǎ prodǎsese nǎoele eutǎkǎri sǎkȳessive ȳe înȳerkasserǎmǎ.

În ajǎnǎlǎ 9 Martie, fssesse la Konvenjianea o seanǎ din ȳelle mai vijelioase; toȳi officerii priimisserǎ ordinǎ d'a nleka la reȳimentele lorǎ în aȳeeamǎ orǎ; mi Dantonǎ, aȳestǎ aȳdȳe pronȳitorǎ de lskǎri imnosibile kare se înnlinea kǎ toate aȳestea, Dantonǎ, ȳrkǎndǎ-se pe tribǎnǎ, strigasse; „Soldaȳii lǎnseskǎ, zȳȳeȳi voǎ! Sǎ offerimǎ Parisǎlǎi okkasianea d'a skǎna Franja, sǎ-ǎ ȳeremǎ trei-zȳȳi de miǎ oameni, mi sǎ-ǎ trimitemǎ lǎi Dǎmǎriez, mi nǎ nǎmai Franja

va fi skъpatъ; чи inkъ vomъ assigna mi Belgia, mi vomъ konprinde mi Olanda.“

Pronunarea fа priimitъ prin strigъrî de ent-siasmъ. Reçistre se deskisserъ în toate sekşionile, invitate à se reşni seara. Suetakolele fаrъ inkise ka sъ inniedeche orî-çe distrakşione, mi dranelşlş negrъ erà arboratş la otelşlş mşniçinalitşdşî şure semnş de neferiçire. Înaintea mezşlşî nonçii trei-zeyî mi çinçî de miî de nşme era înskrişe ne açeste reçistre.

Se întîmplase însъ în açeasrъ searъ çeeà çe se întîmplase mi în zilele lşî Septembrie; în fie-kare sekşione, înskriindşse înrolaçii volşutari çerşsserъ ka înaintea nlekъrîi lorş trşdştorîi sъ fie nedensiiçî.

Trşdştorîi, era în realitate, kontra-revolşçionariî, konspiratoriî askşnuî kariî ameninça în întrş revolşçionea ameninçatş d'afarъ. Dar, dşpъ kmş se poate nrea bine înçelleçe, kvşintşlş lşa orî-çe întîndere arş fi voitş a-î da parlitşrile estreme çe sfîmîa França în açeasrъ epokъ. Trşdştorîi era çei mai şçiiîni tarî. Mşnteniî deçisserъ kъ açestia arş fi Jirondiniî.

A dşoa-zi, açestş a dşoa-zi era 10 Martie, toçî denştaçii mşnteniî era presençî la seançrъ.

Iakobiniî armaçii şmnlşssesserъ tribşnele, dşpъ çe gonisserъ femeile. Kîndş mairşlş se presentъ kş konsilişlş komşnei, konsfirnъ raportşlş komisarilorş konvençioneî assunrâ devotamentslşî çetşçenilorş, re-neteazъ votşlş, datş în şnanimitate în aşşnşlş şnşî tri-bşnalş estreaordinarş destinatş à jşdeka ne trşdştorî.

Îndatş se çere kş marî strigъrî şnş raportş de la komitew. Komitetslş se reşnemte fаrъ întîrziere,

și după zecă minște Robert Lindet vine à spune că unș tribunale se va pune, compusă de nou judecători, independenti de toate formele, cari vorș căutiga konvikțiunea prin toate mijloacele, desprăguită în doză sekționă tot-d'asna permanente, și vorș ștrăgi, după cererea konvențiunei saș d'a dreptăș, pe aceia kari s'ar încerca d'a rețuci pe popoș.

După cămă poate căneva vedea, întinderea eră mare. Girondinii îngellesseră k' ațeasta eră sentința lorș. Ei se redikară în grămadă.

„Maș bine să mărimă, strigară, de cătă să konsimimă la stabilirea ațestei inkăisițiunii venețiane!

Sure respunsă la ațeastă apostrofă, Mănteniă țerș votăș în gura mare.

„Da, strigă Feraldă, da, să votămă ka s' arățămă lămei pe oamenii țe vorș à assasina innocința în numele leții.“

Se votează în adevărș, mi în kontra toatei aparințe, majoritatea deklară: 1° că vorș fi jurați; 2^{lea} că ațești jurați vorș fi lăați în numărș egalș în toate departamentele; 3^{lea} că vorș fi numiți de către konvențiune.

În momentăș kîndă ațeste trei propuneră fără priimite, strigări mari s'aziră. Konvențiunea eră priimită că vizitele populațiunii. Ea întrebă țe voente de la dînsa; 'i se respunsă că ațeasta eră o denștațiune à înrolărilor volăntari țe ținasse în țirgăș grășă mi kare țerea à defila înaintea ei.

Îndată norșile se deskisseră mi mease sste de oameni armați că srbii, că nistoale, că lănci se a-

гътаръ не жмѣтате бегѣи ми дефиларъ ин мижлокѣлѣ аплѣ-
делорѣ чериндѣ кѣ марѣ стригрѣи моартеа трѣдѣторилорѣ.

— Да, ле респонсе Коллот, да, амичѣи меѣ, кѣ
тоате интрипѣле, ноѣ въ вомѣ скѣпа, не воѣ ми libertatea!

Ши ачесте кѣвѣнте фѣргъ жмѣте д'о кѣхѣтѣргъ
арѣнкатѣ Цирондинилорѣ кѣре ѣ фѣкѣ сѣ индѣллеагъ кѣ
нѣ ера инкѣ де локѣ афаръ дин перикѣлѣ.

Ин адевѣргѣ, сеанца конвенциѣнеѣ термининдѣ-се,
Мѣntenѣи се респиндескѣ ин чѣлле-алте клѣбѣргѣи, аллеагъ
ла Корделѣерѣи ми ла Иакобинѣи, пропѣнѣ сѣ нѣие не 'трѣ-
дѣторѣи афаръ де леѣе. Ши д'аѣ жѣиде кѣиарѣ ин ачѣа
поанте.

Фѣмѣеа лѣи Лѣвет локѣиѣ ин strada santsлѣи О-
нориѣ, анроане де Иакобинѣи. Еа аѣде стрѣгѣрѣле,
се кобоагъ, интрѣ ин клѣбѣ, аѣде пропѣнѣerea ми се
рѣскѣ ин grabѣ а инкѣннотѣиѣнѣа не бѣргѣатѣлѣ сѣѣ.
Лѣвет се арѣеагъ, аллеагъ дин поартѣ ин поартѣ кѣ
сѣ иншѣиѣнѣеде не амичѣи сеѣ, ѣ гѣжѣште не тоѣи ли-
нсиндѣ, афѣлѣ де ла domestикѣлѣ жѣнѣиѣа динтр'инѣиѣи кѣ
сѣнтѣ тоѣи ла Pѣtion, се дѣче аколо ин ачѣллѣ моментѣ
кѣиарѣ, ѣ гѣжѣште deliberиндѣ ин линѣште ассѣнѣра жѣнѣи
dekretѣ че кѣта а-лѣ прѣсѣнта а дѣоа-зѣи, ми кѣ абѣ-
заѣи прѣнтр' о majoritate де жасардѣ се флатѣагъ д'алѣ
фѣче сѣ трѣакѣ. Ле фѣче кѣнноскѣтѣ чѣеа че се пе-
трѣче, ле коммѣнѣикѣ temerile salle, ле снѣне че се
жѣжѣште ин kontra лорѣ ла Иакобинѣи ми ла Корделѣерѣи,
ми се рѣжѣмѣ инвѣтиндѣ-ѣи д'а лѣа дин партѣ-ле вѣр'о мѣ-
сѣргъ енерѣикѣ.

Атѣнчѣи Pѣtion се рѣдикѣ, линѣштѣи ми импѣssi-
билѣ кѣ тотѣ-д'ажѣна, се дѣче ла фѣреастрѣ, о deskide,

priveşte cerul, întinde braţele afară, şi retrăgînd mîna şdată:

— Пою, zice ellă, nu va simi nimic în astă seară.

— Prin a această fereastră întredeskisă pînă seară ultimele vibraţii ale orologiului ce suna zecă ore.

— Eată dar ce se petrecuse la Paris în ajunul mi kiară în a cea zi; eată ce se petrecea în a această seară din 10 Martie, mi ceea ce făcea kă în a această obskăritate şmedă şi în a această tăcere ameninţătoare, kasele destinate à adăposti pe cei vii, devenite mte mi nosomorite, semăna a morminte purlate numai de morgi.

În adevăr, numeroase patrăle de garda nazionale precedate de iskoditori, kă baioneta înainte; trane de cetygeni ai sekrişnilor armate dăpă întimblare mi strinuşi şni kătre algi, yeandarmi cetyetindă fie-kare şngiă de noartă saş fie-kare allee întredeskisă, a cestia era şingşrii lokşitori ai cetygii kari ş xasarda în strade, din a cea se îngelecea prin instinktă kă se şrzea ceea nekşnoskştă mi terribilă.

O ploae mărşntă mi reche, kiară a această ploae kare assignasse pe Petion, venisse a adaoci inkă şrita şmoare mi şşpărgarea vegetoriloră, a kăroga fie-kare întilnire semăna a preparative de lăntă mi kari, dăpă ce se rekşnoutea kă şială, skimba kăvintăş de ordină încetă şi kă nenlăcere. În şrmă ară fi şştă şine-va zice vşzindă'i reintorkindă-se pe şni şi pe algi dăpă separăşnea loră kă se temea mătşală d'a fi şşpărină ne din apoi.

Aşa, în ayeastă seară kiară kindă Parisălă e-
 ră în prada znia din avelle friçî paniche, alită de dessă
 re'noită în kîtă ară fi kătată să se obiçnsiaskă kă
 dînsa, în ayeastă seară în kare eră vorba d'a zvide
 pe revolşionariî çei reçî kariî, dăpă çe aă votat kă
 nenlăcere în cea mai mare parte moartea reçelsî, nă
 mai priimea moartea reçineî, çe era prisionieră la
 temniş kă konii sei mi kă kămnată-sa, o femeie în-
 vâlsită într'o mantă de indiană liliakie, avîndă kanşlă
 akonerită kă kanşmonşlă ayeştei mante, alsneka în
 lăngşlă kaseloră stradei Sântălsî Onoris, askenzîndse
 kindă la kîte o noartă, kindă la kîte zăă zngiă de
 zidă în fie-kare dată çe kîte o patrălă s' arăta, ră-
 miîndă nemînkăta kă o stată, reçiîndă resşflarea
 ũnă çe patrăla trecea, mi atăncî îmi relăa mersălă
 săă çellă renece mi neliniuită nîă çe kîte vr'zăă altă
 perikălă d'ayestă felă venia din năoă à o sforga la tă-
 çere mi la nemiskare. Ea strebutăsse astă-felă fără
 a i se întîmpla çeva, graçie prekăzşişniloră çe lăa, o
 parte din strada Sîntălsî Onoris, kindă în kolşlă stra-
 dei Grenela ea kăză îndată, nă în mîinele zneî pa-
 trăle, çî în mîinele zneî miçî trăne din ayestî bravî în-
 rolaçî volşntari kari çinassera la țîrgşlă grîşlă, mi allă
 kăzora patriotismă eră essallată înkă prin nămeroasele
 toaste çe nărtassera nentă fitoarele loră viktoriî.

Sărmana femeie skoase zăă çîpălă mi se'nçer-
 kă să fără prin strada kokomşlă.

— Ei! Ei! çetăçeano, strigă kanşlă înrolaçi-
 loră, kăçî trebşînga eră alita de mare akămă d'a fi

komandanți, în căuță acesți demni patrioți își nămisseră
kam. Ei! Ei! țe, țe, unde meriți?

Făcitoria nă resnăse nimikă mi-mi șmeă fșga.

— La căutare! zisse kanălă volăntariloră; acesta
este ună omă strebestită! ună aristokrată ce voește să
skane!

Și șgomotălă à dșor săș trei nșșcī rekzândă
neregălată pe niște miini kamă prea șovăinde ka să
fie sigșre, annșșș sermaneī femeī mișkarea fatală
ce se eșekșta.

— Nș, nș! strigă ea onrindșse totă d'odată
mi revenindă pe șmele șalle, nș, țețșene, țe te a-
mășșșș; eș nș șșntă ună omă.

— Atșșcī înaintează la ordișă, zisse kanălă
trșneī, mi resnăde kategoricește. Unde meriți astă-
felă, inkintăoare bellă de noante?

— Dar, țețșene, nș mă dșkă nikșiri... eș
inșrș akșmă.

— A! țe inșri?

— Da.

— Așeasta este o inșrare kam țirzie nentș
o femee onestă, țețșeană.

— Biș de la o rșdă a mea ce este bolnăv.

— Șșrmană mikă nișkșșș, zisse kanălă trșneī
făkândă kș mīna ună meșă înaintea kșrșia se retrășse
indată femeea șșșșșșșșș; mi unde ți este karta?

— Karta mea? ce felă, țețșene? ce vei țe
să zici, mi ce-mi țeři?

— N'ai țiită țe dekretălă komșneī?

— Nș.

— Тъ 'l-аї азїтїх стрїгїндѣ-лїх атѣнчї?

— Дар нѣ, че зїче дар ачестїх декретїх, Дѣмнезеслїх меѣ?

— Маї їнтїїх нѣ се маї зїче Дѣмнезеслїх меѣ, се зїче їїнцѣ сѣнремѣ.

— Ёртаре; м'амѣ амѣїтїх. Ачеста есте нїх обїчеїх веких.

— Рѣх обїчеїх.

— Мѣ воїх невої а мѣ їндрента, четѣдене, дар тѣ зїчеаї...

— Зїчеамѣ кѣ декретсїх Комѣнеї опремте. ка дѣпѣ зече оре сеара сѣ easѣ чїнева флгѣ картѣ де чї-вїсмѣ. Аї карта де чївїсмѣ?

— Ваї! нѣ.

— Тѣ аї зїтат-о ла рѣда та?

— Нѣ мїїамѣ кѣ требсїа сѣ есѣ кѣ ачестѣ картѣ.

— Атѣнчї вїно сѣ їнтрѣмѣ ла челлї д'їнтїїх постѣ, аколо тѣ те веї есуїїка џентїлї кѣ капїтансїх, мї де ва фї мѣлгсмитїх де тїне, те ва фаче а фї рекондѣ-сѣ а касѣ де дѣої оаменї, дакѣ нѣ, те ва џїне нїнѣ ла їнформаре маї їнтїнсѣ. Рїндѣ ла стїнга, пасѣ їсте, їнаїте; маршї!

Ла стрїгареа де тѣроаре че скоассе прїсонїера, кансїлї їнролагїлорѣ волѣнтарї їнџеллесе кѣ сѣрмана фе-мее ава маре темере д'ачестѣ мѣсѣрѣ.

— Ох! ох! зїссе, сѣнтѣ сїгѣрѣ кѣ ної аммѣ датѣ neste вѣ'нѣх вїнатѣ де дїстїнкџїїне. Аїде, аїде, мерџемѣ, мїка меа п'ачї їнаїте.

Мїї кансїлї трѣнеї анѣкѣ браџсїлї прѣвенїтеї, їлїх

nașse sub ală să și o țiri, kș toate ȝinetele mi la-
kremele ei, kștre noștră palatșă Egalitșă.

Akșmș se afla la înșȝimea barierei serȝen-
ȝilorș, kândș fșrș veste șnș jșne omș d'o talie 'naltș,
înșblitș într'o mantș, koti kolȝșș stradei nșmitș Pe-
tits-Champs, kiarș în momentșș kândș nrisoniera se
înșerka prin rșȝșșni d'a-șă kșștiga libertatea. Înșrș
fșr' a-ș da askșltare, kanșș volșntarilorș o țiri kș
brștalitate. Femeea șkoasse șnș ȝinșșș, jșșștate de
șnaimș, jșșștate de đșrere.

Jșnele omș vșșș așeasș lșntș, așzi așeșș ȝi-
nșșș, mi fșrșnkândș-se dintr' o parte în ȝea-altș à
stradei, se aflș în faȝa mișei trșne.

— Ȝe este, mi ȝe aveșș kș așeasș femeș?
întrebș ellș ne așella ȝe s'arșta a fi kanșș.

— Înainte d'a mș kșșiona, kășșș-ȝi de ȝea
ȝe te nrivește.

— Ȝine este așeasș femeș, ȝetșșenș, mi ȝe
voicș de la dînsa? reneti jșnele omș k'șnș tonș mai
îmnerativș de kșșș prima oarș.

— Dar tș însș-ȝi ȝine estș ka șș ne întrebș?
Jșnele omș denșrtș mantaș sa, mi se vșșș
lșșindș o șualetș ne șnș kôșșmș militarș.

— Șntș offișerș, zisse, nrkșmș nrșteșș vedeș.

— Offișerș... șnde?

— La garda ȝivikș.

— El, bine! ȝe ne nașșș noș? respșnșe șnș
omș din trșnș. Nș kșșva kșșnoaștemș noi ne offi-
șerș de la garda ȝivikș!

— Ȝe zicș? întrebș șnș altș k'șnș akșentș

Îngă mi ironikă partikulară omări din nouă, să mă bine ponlagiunii parisiane kare învene à se smpăra.

— Zice, resunse jşnele omă, kă daka spaleta nă face à se respekta ofiţeră, sabia va face à se respekta spaleta.

Şi în acellamă timnă, făkîndă ună pasă înanoi, anbrtoră nekănoskă allă jşnei femeî desfăkă îndoitrile manteî salle mi făkă să lăceaskă, la lămina ună reverberă, o sabie lată mi solidă de infanterie. În şmă, k'o mişkare repede mi kare annunđa oarekare învăş de lănte armate, anskîndă ne kană înrolăiloră volăntari de gşleră karmaniolei salle mi năîndă-î vîrşă sabiei în gîtă:

— Akămă, î zisse ellă, să ne învellenemă ka dşoi bşni amiçi.

— Înşă, četşene... zisse kană înrolăiloră volăntari çerkindă à skăpa.

— Ax! Îşî fakă kănoskă mă de 'nainte kă la prima mişkare çe veî face, la prima mişkare çe voră face oamenî tăi, îşî netrekă sabia prin kornă.

În ačestă timnă, dşoi oamenî d'ai trşnei şinea ne femee.

— Tă m'ai întreată cine eramă, şrmă jşnele omă, tă n'aveai drentă, kăçi tă nă kommandezi o patră de oamenî regalăi. Kă toate ačestea şî voiş şune; eă mă nămesă Masrivă Lindai; amă komandată o baterie de kanonieri la 10 Aşgăş. Şăntă lokotenentă allă gardei naşionale, mi sekretară allă sekşinei fraşiloră mi amiçi. Ačesta şî é de ajşnsă?

— Ax! četşene lokotenentă, resunse kană

trăneî amenințată înkă de askăgitălē sabiei allă kăriî vîrfă se apăsa din țe în țe mai măltă, ațeasta é altă țeva. Daka în realitate estî țeeea țe spuî, adikă șnă bșnă patriotă...

— Bezî, mtiamă p̄rea bine k'o s̄ ne îngel-
lețemă dșnă kîteva vorbe, zisse ofițerălē. Akșmă,
respunde mi tș: pentră țe ațeastă femeie striga, mi
țe î țȃțeașî?

— Noi o kondățeamă la korăslă de gardă.

— Mi pentră țe o kondățeașî la korăslă de
gardă?

— Pentră kă n'are kartă de çivismă, mi pen-
tră kă ștîmăslă dekretă allă Komăneî ordonă à se
aresta ori ține se va xasarda în stradele Parisăslă,
dșnă zeye ore trekste, țeră kartă de çivismă. Șîșî
tș kă patria este în perikăslă, mi kă dranelăslă negră
filie d'assăpna otelăslă mșnîçinalitășî?

— Dranelăslă negră filie d'assăpna otelăslă
mșnîçinalitășî mi patria este în perikăslă, pentră kă
doză s̄ste de miî de sklavi vîșă assăpna Franței, res-
pense ofițerălē, mi nș pentră kă o femeie șmbăș prin
stradele Parisăslă dșnă zeye ore trekste. Însă nș face
nimikă, țetșțenî, daka este șnă dekretă allă Komăneî,
voi șntedî în drentăslă voștră, mi daka îmi respun-
deășî ațeasta îndată, esnlikarea ară fi fostă mai șkărtă
mi mai pșșinăș vijelioasă. Bine é s̄ fie țineva pa-
triotă, nș é țăă însă s̄ fie mai delikată, mi primăslă
ofițeră ne kare țetșțenî kăț s̄ respekteze, este
ațella, îmi pare, ne kare ei 'l aș nșmită. Akșmă dș-
țeuî p' ațeastă femeie, șnteuî liberî.

— Oх! четъдене, strigъ dъn' ачеаста, а-
пъkindъ брагълъ offiçerъlxi, femeea kare згmasse тоатъ
desbaterea къ чеа маї профъндъ neodixнъ. Oх! че-
тъдене! нъ мъ lъssa în voea ачесторъ оаменї грôs-
sierї шї ne jъmъtate beçї.

— Fie, zisse offiçerъlъ; ia брагълъ meъ шї te
voїъ kondъche къ dїnшїї nїnъ la postъ.

— La postъ, strigъ къ снаїмъ, la postъ! шї
nentrъ че съ шїъ kondъсъ la postъ къчї n'amъ fъkxtъ
гъъ nїmъlxi?

— Te kondъkъ la postъ, zisse offiçerъlъ, нъ
nentrъ k'ai fъkxtъ вг'ънъ гъъ, нъ nentrъ къ чїнева съ-
нъне къ аї nъtea съ fаçї, de къtъ nentrъ къ зпъ de-
kretъ allъ Комънеї опреште d'a ешї fъгъ kartъ, шї
тъ нъ аї.

— Інъ, Domnъle, еъ нъ шїtamъ.

— Четъдеано, veї аlla la postъ оаменї bravї
kari vorъ преçи къvїntele тalle, шї de kariї тъ n'ai de
lokъ à te teme.

— Domnъle, zisse jъna femee stringїndъ bra-
çlъ offiçerъlxi, нъ este insъlta de kare мъ temъ, este
moartea: daka мъ vorъ kondъche la postъ, съntъ перdътъ.

II.

Necunoscuta.

„Era în această glasă zădărnicească de accent de frikă mi de distincție amestecate împreună cu Măgriiș tresări. Ca o mișcare electrică, această glasă sârătoră pătrunsese pînă în inima sa.

„Ellă se'ntărnă către înrolații voluntari, cari se konsultă între dînșii. Șmiliți d'a se vedea puștii în eșekă* de către zădărnice omă, ei se konsulta între ei cu skopă văzută d'a rekupăta țărîmăle nerdstă; ei era oută în kontra zădărnice; trei avea puștii, cei-aiji nistoale mi lănuți. Măgriiș n'avea de cătă sabia sa; lănta nă nătea fi egală.

Femeea însă-și îndellose această, căci lăsstă a-î cădea căpăle pe pentă skouîndă zădărnice.

Cătă despre Măgriiș, cu surăpăcena înkreji-

* Perdere 11 ce simte o armie la o bătălie; pagăbă, văzmaro.

тѣ, кѣ бѣза редикатѣ кѣ desprețuș, avînduș sabia skoasъ din teakъ, sta nexotărituș între simtimentele salle de omuș ce-luș îndemna sъ аппăre n'aveastъ femee, mi datoriele salle de четъдвануș че'луș înвѣца sъ o dea.

Îndatuș, în englîsluș stradei à Бѣniloruș-koniuș, se vѣzъ strelăcînduș maі mълte цеві de nșukъ, mi s'azî merslă mълsrată allă xneі patrăle kare, vѣzînduș o adănare, stăta la zече nășî departe de grănă, mi, la glaslă kanoralălăi, ce strigă cine e!

— Amikă! resuznse Măxriciă. Amikă! înainteazъ aci, Lorină.

Acella kătre kare eră îndrentată avestă ordină se dăsse iste în kanălă a ontă oamenі.

— E! tă emi, Măxricie, zisse kanoralălă; a! kraisle! ce faci pe drămarі în aveastă oră?

— Tă vezi, viș de la sekăiznea Fraăiloruș mi Amici.

— Da, ka sъ te dăci în sekăiznea Săroriloruș mi Amice; kănoaștemă noі aveasta.

Алѣ а mea frămoasъ,
Кѣ дăпъ mezlă nonăi
O mълъ kredinăioasъ,
O mълъ de amantă
Ba veni kă înчетălă
Allănekîndă în smbră
Bericele sъ tragъ
Че noantea 'ntănekoasъ
Pe tine te înkidă.

Хай! нѣ е ачеаста ?

— Нѣ, амикѣлѣ меѣ, те амѣдениї; мердеамѣ д'а дрентѣлѣ ла mine, кѣндѣ амѣ датѣ neste четѣдеана че се бѣтеа ин мѣнеle четѣденилорѣ волѣнтарї; амѣ а-лергатѣ ми амѣ интребатѣ пентрѣ че воїа еїа о арреста.

— Те rekannoskѣ foarte bine akamѣ, zisse Lorinѣ. Astѣ-felѣ este karakterѣlѣ kavallerilorѣ franchezi.

Ин згмѣ интorkindѣ-se кѣтре инrolaїї :

— Ши пентрѣ че аррестаїї ne ачеастѣ femee? интребѣ poetikѣlѣ kaporalѣ.

— Ної ammѣ snѣs'o odatѣ lokotenentѣlѣї, res-
pense kapѣlѣ miѣeї trѣne, пентрѣ кѣ ea n'avea karta
de assignare.

— Eatѣ! eatѣ! zisse Lorinѣ, o frѣmoasѣ krimѣ!

— Тѣ нѣ kѣnnouti dar ordinѣlѣ Kommuneї? ин-
требѣ kapѣlѣ volѣntarilorѣ.

— Да! да! инсѣ este snѣ altѣ ordinѣ че des-
sinjeazѣ ne ачеста.

— Kare?

— Eatѣ-lѣ:

Pe msntele Pindѣlѣї mi ne allѣ Parnasslѣї

Amorѣlѣ dekretѣ,

Ka sѣ poatѣ graїia mi kѣ frѣmsseїile

Ин ori че minѣtѣ

Sѣ preїmble singѣre fѣrѣ kѣrїї de trecere.

— Хеї! че zїcї tѣ de ачестѣ ordinѣ, четѣgene?
este galantѣ, imї nare?

— Да, инсѣ нѣ ми nare officialѣ. Маї intїїѣ кѣ

нѣ ѣ irekatsѣ in Monitorѣ, anoi noi нѣ sѣntemѣ niči assѣnra Pindslѣi niči assѣnra Parnassslѣi, mi нѣ ѣ niči ziorѣ; in velle din ѣrmѣ, четъѣeana poate нѣ este niči jѣnѣ, niči frѣmoasѣ, niči gragioasѣ.

— Mѣ prinzѣ din kontra, zisse Lorinѣ. Sѣ vedemѣ, четъѣeano, mѣrtѣrisetme-mi kѣ amѣ kѣvinsѣ, lassѣ josѣ vѣlѣlѣ ka toatѣ lѣmea sѣ poatѣ jѣdeka daka estѣ in kondiѣisnea dekretslѣi.

— Ax! domnѣle, zisse jѣna femee stringindѣse kѣtre Mѣsticѣi, dѣnѣ ѣe m'ai appѣratѣ in kontra inemichilorѣ, appѣrѣ-mѣ akѣmѣ in kontra amichilorѣ tei, te rogѣ.

— Bedegѣi, vedegѣi, zisse kanѣlѣ inrolaѣilorѣ, ea s'askѣnde, eѣ daѣ kѣ nrѣerea kѣ este vr'o snioanѣ d'a aristokraѣilorѣ, vr'o blestematѣ de avellea ѣe aleargѣ noantea.

— Ox! domnѣle, zisse jѣna femee fѣkindѣ snѣ passѣ inainte kѣtre Mѣsticѣi mi deskonerindѣ o faѣrѣ rѣnitoare de frѣmѣseje, de jѣneje mi de distinkѣisne, ne kare lѣmina reverberslѣi o lѣminѣ. Ox! priveshte-mѣ, amѣ eѣ aerѣlѣ d'a fi ѣeea ѣe zikѣ eѣ.

Mѣsticѣiѣ remasse ѣimitѣ. Niči odatѣ нѣ bisasse o assemenea frѣmѣseje k'achea ѣe vѣzѣsse akѣmѣ. Noi zicheamѣ k'achea ѣe vѣzѣsse, kѣчи nekѣnnoskata ak-konerisse din noѣѣ faѣa sa ama de iste ka mi kѣmѣ a deskonerit-o.

— Lorinѣ, zisse inchetѣ Mѣsticѣiѣ, reklamѣ ne prisioniera ka s'o kondѣчи la postѣlѣ tѣѣ, tѣ ai drentѣlѣ, ka kanѣ de patrѣlѣ.

— Bine, zisse jșnele kaporalș, îngellegș dintr' o jșmurtă de kșvintș.

Apoi întorkîndș-se kștre nekșnnoskșta i zisse:

— Aide, aide, frșmoaso, pentrș kș nș voeșii sș ne młrtșriseștii kș estii în kondișionile dekretșkși, trebșe sș ne șrmezii.

— Țe felș sș vș șrmeze? zisse kanșlș înrolașilorș volșntariș.

— Fłrș indoiatș noi vomș kondșche pe ȇetș-ueana la postșlș de la otelșlș mșnșișnalitșșii șnde no sșntemș de gardș, șii akolo ne vomș înkșnnosștișnga assșnra eiș.

— Nișii de kșmș, nișii de kșmș, zisse kanșlș trșneii d'întișș. Ea este ș noastrș șii noi o vomș șine.

— Axii ȇetșșeniș, ȇetșșeniș, zisse Lorinș, vșzș k'o sș ne sșpșrșmșș.

— Șșpșrș-te saș nș te sșpșra, nș ne pasș de aȇeasta. Noi sșntemș adevșrașii soldașii ai repș-ubliceiș, șii pe kșndș voi patrșlașii pe strade, noi merșșemș a ne vșrsa sșșșeile la frontiersș.

— Lșașii seama sș nș-lș vșrsașii pe drșmșș, ȇetșșenișilorș, șii kare poate prea șșorș sș vi se întișșple, daka nș veșii fi ȇeva mai delikașii de kștș pre kșmșș sșnteiș.

— Politeșea este o virtște aristokratikș, șii noi sșntemș ninte golaniș, resșșuserș înrolașiiș.

— Aide, nș vorbișii astș-felș înaintea aȇestei dame, ea poate este vr'o Englesș. Nș te sșpșra din presșșpșșnere, frșmoasa mea passșre de noante, adșșgi ellș întorkîndșse kș galanterie kștre nekșnnoskșta.

Յո՛ւն՝ ուղիք ա չիս'օ, մի ուր քսո՛ւք ճինսնի՛կ,
 Կա չո՛ւն էօ տրե՛սի կա ս'ը ընդունի՛մ,
 Կա՛մն կ'ը Ենգլիտերրա է չո՛ւն կ'սի՛նք ը լեբեզի
 Ին միշտօքնի՛ն չո՛ւն սոսո՛ցիօսե* Ենգլի.

— Ախ! տա տե տրե՛զեյ, չիսսե կաննի՛ն արոպի-
 արօ՛ն; ախ! տա մարտարիսուտի՛ կ'ը էստի օ կրեատրն է լի
 Իտի, չո՛ւն ստիպենտի՛ն՝ ալլի Ենգլիտերրեյ, չո՛ւն...

— Երեւոյ, չիսսե Լորին, տա յա արցելլեյի՛ ու-
 սիս, արիկնի՛ն մե՛ն; աւա արի՛ն յո՛ւն յորի ար արօս. Աս-
 կալտ, ուր ստեղծն արչի արցիոնալի Ենգլիտերրեյ, չո՛ւն
 ճար տոյի արի արի Ենգլիտերրեյ, ապեա չե յա ս'ը չիկն կ'ը,
 կ'ընձ չիսեա յա արարնձե արցիկե, արարնձ ս'ը սե սիմ-
 քն արօտրե յա արստրե.

— Դոաննա մեա, չիսսե Մարիչի՛ն, յեյ չեա չե
 սե յարեչե մի արեչեյ չե էստե ս'ը սե մալ արտիմուլե; ար
 չիսի՛ն միստե չեչե սա՛ն չո՛ւն-արե-չեչե օանեյն օ ս'ը սե
 արչիցն յա արտրե արե. Կա՛սա չե ա՛ն արարարարնձ արեյ չե
 յօսեկն է տե արարն, մարտի՛ն արարեչե չե էստե ս'ը սե
 յարսե?

— Դոաննա, յարարսե յարարարարնձե արար-
 արարնձ'արի մարեչե, յա յարի՛ն ս'ը-արի արարնձ ը կ'ընձ չո՛ւն
 արարարնձ արարն, յա մալ չո՛ւն, կ'ը ճարա մ'ը յեյ արսա ա
 ար արարարնձ յա յարարնձ արարն միստե ար արարնձ արարն
 արարարնձ արարն մի մալ մարի, մի մալ արե ը կ'ընձ ս'ը մ'ը
 արարարնձ, տե յարի՛ն ս'ը-արի արարարնձ արարն կ'ը արա չե
 արի ար արարն մի ս'ը-արի արարնձ արարն ար արարն ը արարն.

* Իտիսոն.

1 Տարարարն.

— Bine, doamna mea, respunse Maximiciş, ieş
totuşi asigură-mă.

Şi lăsându-l mânele nekunoskăteî pe care le
ginea într'alle sale:

— Четъдені, zisse allă garziloră naţionalî, ka
officeră allă vostră, ka patriotă, ka Franceză, въ or-
donă съ аппраці аеастă femee. Şi тă Lorine,
daka toată аеастă kanallie va zice о vorbă, кă baio-
neta атъчі!

— Pregătiţi... arme! zisse Lorină.

— Ah! Dămnezeşlă meş! Dămnezeşlă meş!
strigă nekunoskăta akkonerindă-şî kanşlă кă kan-
monşlă mi rezemîndă-se d'şnă ştilnă. Oх! Dămne-
zeşlă meş! аппръ-лă.

Înrolaţiі volăntari іnчеркарь а se ucne іn ап-
пъrare.

Şnşlă dintr'înşii trasse о lovitară de pistolă
allă кърăia glonuşă пѣтрънse пѣлăria lăî Maximiciş.

— Інкръчишаці baionetele, zisse Lorină. Ram
plan, plan, plan, plan, plan, plan.

Se făкă атъчі pe іntănerikă şnă mîrăţă de lă-
пъ şî de amestekăţарă pe къндă s' аззігă şna saş
doşă detănrăî de arme de fokă, іn şrmă blesteme,
strigăрі, іnşrăţарі; dar niminî nă veni, къчі, dăпă
кѣмă şnşserămă, eră о vorbă demăartă desnre şnă
мъчellă, mi se kreţă кă аеаста é мъчellăşlă че з'а іn-
ченăţă. Doşă saş trei ferestre nămaî se deskisseră
şî se іnkisseră іndată.

Maî năşină nămerouşî şî maî năşină bine ар-
маці, іnrolaţiі volăntari fără іntr'şnă mîrăţă afară din

lăntă. Doi eră greș rîniți, patru alții liniți de zidă
fie-kare kă kăte o baionetă în pentă.

— Akămă, zisse Lorină, kreză, kă veți fi
blănză kă niște melșuei. Kăță desure tine, țețene
Mașricie, te însărgăineză a kondăce p'această femeie la
nostălē otelălē mănăcipalității. Îngelleți kă țe res-
pănză.

— Da, zisse Mașriciă.

Apoi, întrebă închetă:

— Și kăvintălē de ordină?

— Ax! la drakă, zisse Lorină skărninăndă-se
la șrekie, kăvintălē de ordină... este kă...

— Nă kămba te temă kă voiă face o rea în-
trebsingăre?

— Ax! pre lețea mea, zisse Lorină, între-
bșingăeză-lă kămă veă voi; aceasta te privește pe tine.

— Ziți dar? respănsă Mașriciă.

— Zikă kă ți-lă voiă da îndată; dar lassă-ne
mai întiăă à ne skăpa d'această kanallie. Apoi înainte
d'a te lăssa, nă-mă va părea răă d'ăți sune kăteva
kăbinte băne.

— Fie, te voiă aștenta.

Și Lorină se întoarșe kătre garzii seă nățio-
nală, kări țineaă înkă în resnektă pe înrolății volșntari.

— Akămă vă este de ajănsă? zisse ellă.

— Da, kăine de Ćirondină, respănsă kanălē
volșntariloră.

— Te amățemă, amikălē meă, respănsă Lo-
rină kă netărbărare, kă noi șntemă niște deskății
mai băni de kăță tine, nentă kă șntemă de la klă-

băi Termonilelor, ală kăroa patriotismă nă se poate kontesta, krež.

Lăssaŋi ne četădeni să se dăkă, žgmă Lorină, ei nă kontestează.

— Înş nă este mai năşină inbederată k'acheastă femeie ne dă prepsări...

— Daka ară fi fostă čeva de prepsă pentru dănsa, ea ară fi fşpită ne kăndă ne bŷteamă în lokă s'ashtente, prekămă vezī, năp să înčeteze bŷtălia.

— Aşa, este foarte adevărată čeva če zăče četădeansă Termonile.

— Kătr' ačeastă vomă afla, kăčī amikăş meş o va kondăče la postă ne kăndă noi merčemă să bemă în sŷpăratea naşină.

— Noi merčemă să bemă akămă? zisse kanăş înrolăşiloră.

— Neappărată, eă amă mare sete, şi kănnoskă o kăŷčismă foarte frămoasă în kolăşă stradei Tomas ală Lăvrăşă!

— Eī! dar de če nă sŷneai ačeastă nămai de kăş, četădene? ne pare răş kă ne amă îndoită desne patriotismăş tăş; şi ka probă, în nămele naşină şi ală leŷi, vino să ne îmbrăşimăş.

— Să ne îmbrăşimăş, zisse Lorină.

Şi înrolăşii şi garzii naşională se îmbrăşimăş kă entăsiasmăş. În ačestă timăş se fŷčea voioşă şi îmbrăşimăşile şi desbrăşimăşile.

— Merčemă, amăčī, strigară amăndoză trănele reŷnite, la kolăşă stradei Tomas ală Lăvrăşă.

— Dar noi! zissergъ чеї гъниїї к' знѣ glasgъ tristѣ, o сѣ fimѣ пѣгъсиїї ачї?

— Ах! сѣ fiїї пѣгъсиїї! zisse Lorinѣ, сѣ fiї пѣгъсиїї niute bravї че аѣ кѣзѣтѣ lantindѣ-se pentrѣ patrie, вn kontra patrioїilorѣ, вn adevѣrѣ; din retѣ-чire, este вnkѣ знѣ adevѣrѣ: vi se vorѣ trimitte pа-tѣrї. Pin' atѣnчї кѣntаїї marsiliesa, асeasta вѣ va re-sini вntristarea.

Aideїї, fiї аї patriei,
Zioa gloriї a sossitѣ.

Апої аnпronїindѣ-se de Mаxгїчїѣ, че stѣ kѣ nekѣmoskѣta вn kolуslѣ/stradeї Kokomѣslї, ne kѣndѣ garziї nаїionalї mi volѣntariї se зrkѣ ѣinindѣ-se de braцѣ кѣtre niаnа palatѣslї Egalїtѣїї:

— Mаxгїчїe, i zisse, ѣї амѣ promїѣ¹ знѣ kon-siliѣ², eatѣ-lѣ, vino mаї bine kѣ noi de кѣтѣ сѣ te kom-promїїї аnвѣrїndѣ ne четѣїeана kare kreзѣ кѣ este вnkѣntѣtoare, вnsѣ kare nѣ este mаї nѣїїnѣ de nrenѣsѣ; кѣчї femeile вnkѣntѣtoare че aleargѣ nrin stradele Parisѣslї ne la mezѣlѣ nonїї....

— Domnїe, zisse femeea, nѣ mѣ jѣdeka dѣnѣ аggѣtare, te rogѣ.

— Mаї вntѣїѣ кѣ zїчї, domnїe, чеea че este o mare грешаї, вnїelleїї, четѣїeано?

— Eї bine! da, четeїeene, lassѣ ne аmїkѣlѣ tѣѣ сѣ fakѣ ne denїnѣ o fautѣ bѣnѣ.

¹ Фъгъдсиїѣ.

² Повацѣ.

— Че felă ?

— Însorîndă-mă nîn' akasă la mine și apurîndă-mă în lăngăle drămlăi.

— Маэриче! Маэриче! zisse Lorină, kămetz la ceea ce îmbli să faci; tă te kompromiți ră.

— O штиă bine, respănse jănele omă: dar ce vei să fakă? daka voiă părgăsi-o, biata femeie, ea va fi arrestată la fie-kare passă de kătre patrăle.

— Oх! da, da, ne kăndă kă tine, четăzene, sântă skăpată.

— O азă, skăpată! zisse Lorină. Ea este dar în mare perikăle?

— Să vedemă, skămpăle meă, zisse Маэричă, și să fimă drepă. Este saă o patriotă bănă saă o aristokrată. Daka este o aristokrată, amă făkăte ră d'amă аппрат'о; daka este o patriotă bănă, este datoră noastră a o аппра.

— Eartă-mă, eartă-mă, skămpne amiche, sântă săpărată p' Aristotelă; dar lojika ta e proastă. Eată-te kămă și tă zică ka dănsăle:

Irida îmi fără mintea

Și îmi cere 'ngellenchisnea.

— Aide, Lorine, zisse Маэричă, lass' akămă ne Dorată, ne Parni și ne Dentil-Bernard, te rogă. Să vorbimă serioșă: Vei ori nă vei să-mă dai kăvin-tăle de trecețe?

— Adikă tă mă păi în această nevoie ka să sakrifikă datoră mea la amikăle meă, saă ne amikăle

meș la datoria mea. . Аша, ми   teamă multă, ka datoria să nă sî sakrifikată.

— Fă intr'ună felă dar, saș una saș alta, amikăș meș, dar în numele  ersăi fă indată.

— Tă nă veî abssa?*

— Îuî daș kvintăș meș.

— Асеста n'ajjăne, jărg!

— Ши ne  e?

-- Jărg ne altarăș Patriei.

Lorină skoasse pălăria sa, o inf cișă lăi Maxriciș desure partea kokardei, mi Maxriciș aflindă lăkrăș prea simplă, făkă fărg să rize jărgmintăș  erșă ne altarăș de kare fă vorba.

— Akămă dar, zisse Lorină, eată kvintăș de ordină:

Galia mi Lătegia... Poate va fi  ineva kare uî va zice ka mi mie Lăkregia; dar fie, lassă să treakă totă assemenea, mi асеста este totă Romană.

—  et ceano, zisse Maxriciș, akămă sântă la ordinile talle.

Îuî m l meskă, Lorine.

— K lltorie b nă, zisse асеста rekoifindăse kă altarăș patriei; mi, kredin iosă la g stările salle anakreontice, se de rtă m rm rindă.

Sk mpa mea Eleonoră,

Eată kă ai k nnoskată

Asă p kată atăș p kăș;

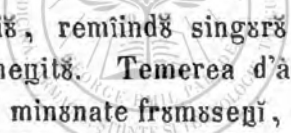
* Nă veî face rea întrebăngare.

Și de kare te temeai,
De mi ți illă adorați!
Dar akemă kândă l'ai gstată
Sune-mi de ce ți a pirstă
Astă-felă de infrikomată?

III.

Strada gropiloru Santului Victor.

Măscriuș, remiindă singură kă jăna femeie, fă
unș minștă amegită. Temerea d'a fi înșelată, attra-
perea ačestei mîngate frămșeșei, o demearț remșu-
kare țe nță konștința sa kșrată de repșlikanș e-
saltată*, illă reșinșră în minștă kșndă imblă sț dea
brășlă jșnei femeii.

— Șnde merșii, țețșeano? i zisse ellă.

— Ba! domșle, prea departe, i reșușse ea.

— Dar, șșne...

— Șure partea grădinei planteloră.

— Foarte bine; așdegii.

— Ax! Dșmșezșlă meș! Domșle, zisse ne-
kșnnoskșta, vșză bine kă te șșușră; înșf fșră nefe-
ričirea țe mi s'a întimulată, mi daka n'așș fi kreztă

* Anșrișă, infokată.

kъ perikaklă este mare, krede kъ n'amă fi abssată astă-felă de umerositatea dămitale.

— Dar în cea dăpă şmă, doamna mea, zisse Maxrică, kare, în întreburea sa, şită vorbele din vokabulară reaşblicei şi veniă la vorbele salle de omă, kămă s'a întimulată, în konuţiună, să fi ama tărziă în stradele Parisăli? vezi daka, afară de noi, mai vedemă o şingă persoană.

— Domnăle, şi amă şăş; făşsessemă să dăă o visită în şăşărbilă* Răşăli. Kămă plekassemă la prinză, făr' a kănoaşte ceea ce se petrece, mă întorreamă făr' a şti inkă nimikă; totă timăşă mi a treaktă într'o kasă pşină retrasă.

— Da, mămăşă Maxrică, în vr'o kasă den'aci, în vr'o bishină d'aristokrată. Mărtăriseşte, četăşeano, kă kă totă reaşimăşă ce-mi cheri, rizi în tine kă şi 'lă dăă.

— Eă! şrigă ea, şi nentă ce?

— Fără îndoiăşă; tă vezi kă şăş reaşblikăşă şi se face kondsktoră. Ei bine! aşestă reaşblikăşă tărdă kassa sa, eată totăşă.

— Înşă, četăşene, zisse iste nekănoskăta, te amăşemti; şi eă izbeskă reaşblika totă atăşă ka şi tine.

— Atăşă, četăşeano, daka eăti băşă patriotă, n'ai nimikă de aşkăşă. De şude veniăi?

— Ox! domnăle, te rogă! zisse nekănoskăta. Eră în aşestă domnăle zisă o aşă-felă de esnressiăne

de rămîne atîtă de profundă și atîtă de dulce în kîrță
Măgriiș krează kă a pîtrînsă simțimentală ce 'lă as-
kîndeă ea în sine.

— În adevăr, zisse ellă, ayeastă femeie vine
de la vr'o întîlnire amoroasă.

Și, fîră à îndelunge pentru ce, ellă simți la
ayeastă kîșetare kă i se strînsese inima.

Din aiestă momentă ellă tăkă.

Kă toate aiestea amîndoi pîrîmbitorii de poa-
nte sossisseră în strada Stiklîriei, dîpă ce fîră în-
tîlniri de trei săș patră patrăle, kare mîșușmită kă-
vîntăși de trecere, îi lăssasse să meargă în voia
loră, kîndă la cea mai dîpă șrmă offișerăși se argătă
făkîndă oare-kare greutate.

Măgriiș atînci krează kă trebăe à adăși pe
lingă aiestă kăvîntă de trecere nămele și lokîșna sa.

— Bine, zisse offișerăși; eată pentru tine;
dar șteșeana...

— În șrmă, șteșeana?

— Cine este ea?

— Este sora femeii melle.

— Offișerăși îi lăssă să treacă.

— Esti dar însurată, domșle? mîșmîșă pe-
kănoskăta.

— Nă, doamna mea; dar pentru ce mă întrebii?

— Kăci atînci, zisse ea rîzîndă, ai fi spusă
mai skîrtă kă șăntă femeia dășmitalle.

— Doamna mea, zisse atînci Măgriiș, nămele
de femeie este șăntă șăntă și kare nă se kăvine à se

da kă zășringuț. Eă n'amă inkă onoare a te kănoaște.

Atănuț fș rîndăș nekănoskăteț a i se strînce inima, mi tăkă.

În ačestă minăș ei trekărg năntea Maria. Jăna femeie merčeă mai iste kă kăță s'anuroniă de kapățăș kășseț salle.

Strebtărg năntea Tărnelleț.

— Eată-ne, kreză, în kărtierăș dășmitalle, zisse Mășričăș nănîndă ničiorăș ne keisăș Santsăș Bernardăș.

— Da, ăetăene, zisse nekănoskăta; mi kiară ăi este xnde amă trebășingă mai măltă de ăjstoraș tăș.

— În adevtăș, doamna mea, mă fačă a nă fi diskretă, mi în ăvellamăș timnăș fačă totă ăe nođă kă să întăriđă kășiositatea mea. Ačeasta nă este ăeneroșă din parte-ăi. Să vedemăș, năđină inkredere; amă meritat'ă deșăș, kreză. N'ă să-mă fačă delokă onoarea a-mă sășne kă ăine vorbeskăș?

— Borbeuț, domnăle, respășse nekănoskăta sășriđîndă, ăneț femeț ne kare ăi skănat'ă din ăellă mai mare perikăș în kare se află, mi kare ăi va fi rekănoskătoare în toată viaăa.

— Nă-ăi ăeră atăta, doamna mea, fi mai năđină rekănoskătoare, mi în timnăș ăeșteț sekănde, sășne-mă nămele dășmitalle.

— Peste nășingă.

— L'ăi fi sășăș kă toate ăeștea la ăellă d'înătiăș sekăionarăș venităș, dak' ăi fi fostă kondășă la noșă.

— Nă, ničă odată, strigă nekănoskăta.

— Prea bine, doamna mea. Ordonъ, mi oș mъ sъnniș.

— Te sъneri?

— Eș! niçi de kșmș; m'apoї че цї pasъ?

— İmї pasъ mșltș, kъçї amș ĩnkъ o rșgъ-
minte a цї façe.

— Kare?

— Açeasta este șnș adio nrea affektșosș mi nrea frankș . . . șnș adio de amikș!

— Șnș adio de amikș! Oх! ĩmї façї mșltъ o-
noare, doamna mea. Kșriosș amikș, șnș omș kare
nș ĩtie nșmele amiçeї salle, mi kșrșia açeastъ ami-
kъ ĩ askșnde lokșinga sa, temĩndș-se kșmș se vede
d'anș avea nenlъçerea d'a 'lș revedea.

İșna femee nlekș kșnșlș mi nș resușnșe.

— Kъtre açeasta, doamna mea, șmъ Mașriçis,
dak' amș allatș vt'șnș sekretș, sъ nș fiї sșnnrātъ;
kъçї a fostș fлгъ voia mea.

— Eatъ-mъ sossitъ, domnșle, zїsse nekșn-
noskșta.

Se află ĩn faça bekeї strade Santșlsї Iakobș,
mъrșunitъ de kase negre, strebъttștъ de allee ĩntș-
nekoase, stradele okșnate de lokșingele argșsito-
rilorș, kъçї ka doї pașї kșrșe mikșlș rїzleçș Bїevra.

— Aiçi? ĩ zїsse Mașriçis: kșmș! aiçi lokșewtї?

— Da.

— Peste nștĩnçъ!

— Ama este kș toate açeștea. Adio dar,
bravșlș meș kavallerș; adio çenerosșlș moș protektorș!

— Adio, doamna mea, resușnșe Mașriçis k'o

зшоагъ ironie*, insъ snъnemī, ka съ мѣ astъmpъrъ,
къ нѣ маї estī in ниї знѣ перикслѣ.

— În niçi znlѣ.

— Аша dar, мѣ retragъ.

— Ши Масричѣ фѣкѣ о salstare рече трѣгін-
дѣ-se кѣ дої namī inapoї.

— Nekъnoskъta remasse знѣ momentѣ nemim-
katъ in ачellamī lokѣ.

— N'амѣ voi кѣ toate ачестea a мѣ депърта astѣ-
felѣ de tine, zisse ea; аїде domnъle Масричѣ, дѣмї мѣна.

Масричѣ s'аппронїѣ de nekъnoskъta mi i in-
tinse мѣна. Ellѣ simъї кѣ jъna femeе i strekъrѣ знѣ
inellѣ in deuitѣ.

— Ox! ox! четъдеанъ, че facї? нѣ vezї кѣ
perzї знѣлѣ din inellele тalle?

— Ox! domnъle, zisse ea, чееa че facї este
foarte рѣѣ.

— Ымї linsїa ачестѣ vigїѣ, нѣ este аша? d'a
fi nerekъnoskъtorѣ.

— Съ vedemѣ, te rogъ, domnъle . . . Ami-
kълѣ meѣ. Mъ мѣ lъssa astѣ-felѣ. Съ vedemѣ, че
чегї? че мї trebъe?

— Ka съ fiѣ nlъtitѣ, нѣ e аша? zisse jъnele
кѣ амѣрѣчїe.

— Nъ, zisse nekъnoskъta k'знѣ sъnetѣ inkъn-
tъtorѣ, чи ka съ-mї ergї sekretslѣ че sъntѣ nevoitъ
a 'лѣ gїne кѣtre tine.

Масричѣ, възїндѣ strelъчїндѣ in intъnerikѣ frъ-
momїї сеї okї smezi de lakreme, simгїндѣ кѣ tre-

* Батјокъгъ зшоагъ.

măgă aचेастъ мѣнъ kaldъ într'alle salle, arzindă a-
chellă glasă kare se lăssasse măi nînz la akventălă ră-
gъchisnii, trekъ de o datъ de la minie la xнă simti-
mentă esaltată.

— Чееа че мѣ trebъe, strigă ellă, imi tre-
bъe sъ te măi revъză.

— Peste nătingъ.

— Nă fiъ deklătă o singъrъ datъ, o ogъ, o
minxтъ, o sekъndъ.

— Peste nătingъ, iui susiă.

— Kxmă! întrebă Măxriqis. Seriosă imi snxî
kъ nă te voiă măi vedea?

— Niçi odatъ, respunse nekъnnoskъta ka xнă
eko dъrerosă.

— Ox! doamna mea, zisse Măxriqis, sântă
înkredintătă akxmă kъ iui faci xнă jokă kă mine.

Şi'mi redikă nobilsă săă kană skătarindă lăn-
gălă săă nără năkxmă xнă omă че voemte a skъna
d'o nătere че'lă săgrămъ fъrъ voia lăi.

Nekъnnoskъta se xită la ellă k'o espressione
nesnăxъ.

Se vedeă kъ ea nă skъnasse de totă de simti-
mentălă ne kare 'l însăflasse.

— Askăltă, zisse ea dănz xнă minătlă de tă-
chere че nă făssesse întregntă de kătă printr'xнă sşs-
nintă че Măxriqis se nevoisse în demertă a'lă inneka.
Askăltă! imi jъrî ne onoare kъ veî şine okii teî în-
kimi din minătlă че şi voiă ziche, nînz l'achella че veî
nămъra meăizeçi de sekъnde? dar . . , ne onoare.

— Şi, daka voiă jъra че mi se va întimula?

— Se va întîmna ačeastă kь цї voiș arăta rekъnnoștinga mea, kьmș iцї daș kьvintălș kь nș se va întîmna ničї odatъ s'o arătlș ka nimini, fiș çine-va pentră mine mai măltș de kьtlș ai fostă tș insșyї, kare în adevărlș, arș fi kș anevoie.

— Dar în çelle din șrmъ, nștea-voiș uti...

— Nș, inkrede-te în mine, mi veї vedea, ..

— În adevărlș. doamna mea, nș utiș daka estї șnș înçerș saș șnș demonș.

— Jșrї?

— Eї bine, jșrș!

— Orї-çe s'arș întîmna, nș veї deskide okiї.. orї-çe s'arș întîmna, înçelleçї bine, kiarș de tș ai simçї lovitș d'o lovitură de usmnałș?

— Mъ șimentї, ne kьvintălș meș de onoare kș atăta pretençionї.

— Eї! jșrъ dar, domnșle, nș veї riska mare lșkrș, imї nare.

— Eї bine! jșrș, orї-çe mi s'arș întîmna, zisse Mășriciș inkizindș okiї.

Ellș stătx.

— Lassъ-mъ sъ te mai vьzș ink'odatъ, o singură datъ, zisse ellș, te rogș.

Jșna femeie lșssș în josș kăpșmonșlș sъș k'șnș șșrrisș plinș de koketărie; mi la lșmina lșneї, kare în ačestș momentș kiarș alșnekă între doi nori, nștx revedea pentră a dosa oarb lșugăłș sъș nărlș kьzindș în bșkle negre, arksłș perfektș allș șneї îndoite șurșn-çene ne kare çineva arș fi vьzł'o desemnatъ kș negrealъ de Kina, doi oki lșngăreçї în forma șneї migdale

katifelauji mi luncezi, unŝ nasŝ de forma cea mai aleasă, buzze fraçete mi lacioase ka koralsiŝ.

— Ox! esli framoasă, foarte framoasă! strigă Maŝriçiŝ.

— Învide okii, zisse neksnoskata.

Maŝriçiŝ se sânnasse.

Jŝna femeie lŝ amândoŝ mŝnele salle într'alle ei, illŝ intoarse kŝmŝ voi. Înlatŝ o kŝldŝrŝ profŝmatŝ se anroniŝ de faça sa, mi o gŝrŝ atinse gŝra sa, lŝssindŝ într' amândoŝ buzzele salle inellŝŝ 4e-lŝ refŝsasse.

Aceasta fŝ o simjire reŝede ka kŝçetarea, arzindŝ ka o flakŝrŝ. Maŝriçiŝ resimji unŝ 4e kare semŝnâ mai k'o dŝrere, atŝŝ fŝ de neautentatŝ mi profŝndŝ, atŝŝ ea pŝrŝnsesse în fŝndŝŝ inimei mi fŝkŝsse a i se kŝtremŝra fibrele çelle sekrete.

Ellŝ fŝkŝ o miŝkare reŝede întinzindŝ braçele înaintea lŝi.

— Jŝrŝmintŝŝ tŝŝ! strigă unŝ glasŝ 4e se denŝrŝtâ.

Maŝriçiŝ anpŝŝ mŝnele salle inlemnite pe okii sei ka sŝ resiste la çerkarea d'a deveni kŝlkçtorŝ de jŝrŝmintŝ... ellŝ nŝ mai kŝçetŝ, çi remasse mŝŝŝ, nemiŝkatŝ, ŝovŝindŝ.

Dŝpŝ o minçtŝ azzi sgomotŝŝ çnei porçii 4e se'nkideà la çinçi-zçiŝ saŝ meai-zçiŝ de paŝi de la dŝnsŝŝ; apoi îndatŝ totŝŝ reintrŝ în tŝçere.

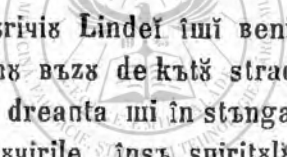
Atŝnçi denŝrŝtŝ deçitele salle, redeskisse okii, çrivi împreçjŝrŝŝ sŝŝ ka unŝ omŝ 4e se demteantŝ, mi

poate ară fi kreztă kă se demtentă în adevără uî kă
toate kâte i se întimlasseră nă eră de kătă xă visă
daka n'ară fi ūinătă între bzzele salle inellăă 40 f'cheă
din ayeastă nekrezătă întimlăre xă adevără nekou-
testată.

IV.

Moravurile timpului.

Kândă Mașivis Lindei mi veni în sine mi privi
împrejură să, pe vază de cătă stradele întnekoase
ce se întindea în dreapta mi în stânga sa; ellă încer-
că a'mi resini plăzirile, însă smirită să eră foarte
țarbărată, noantea eră întnekoasă, lăna ce emisse un
momentă ka să lămineze înkântătoarea față à nek-
noskatei, reintrase în norii sei. Jănele, după un
momentă d'o kradă îndoială, relă drămă să kasei salle,
ce se află în strada Rădăsi.

Sossindă în strada Santei-Avoei, Mașivis fe
săpărsă de mălgimea patruleloră kare chiră în kșar-
tieră să Temnăsi.

— Ce este, sergente? întrebă ellă pe kanză
unei patrăle ce s'arrăță kă măltă affăcere, mi kare 'mi
făksse țerțetarea în strada fontneloră.

— Este, zisse sergentă să, offiseră să meș, kă

în astă noante aș voită să skane pe femeea Kanet și pe toată kăibăria ei.

— Kșmă ayeasta?

— O patrăb de mai 'nainte kare nș utiă kșmă aflate kșvintăb de ordină, se întrodăsesse la Templș sșb kostămăb vșntoriloră gardei naționale și eră sș'ī skane. Din fericiire acella țe infășimeă pe kaporalăb, vorbindă officerskă de gardă, 'l a nșmită *domnș*; așna s'a trădată singră, aristokratab!

— Kșmă drakă! zisse Mașrică. Și s'aș arrestată kōnsmiratoriă?

— Nș; patrăla a lșat'o la sșntoasa, și s'a resinită.

— Și este vr'o șperanță d'a grinde n'acestă mișei?

— Oxl nșmai pe șnăb din ei kăndă ară pșne țineva mșna, pe kăpăb loră, șnă omă mare și șkșvibă... kare fășsesse întrodăbș nintre oamenii gardei naționale de kătre șnăb din mșnășinaliă¹ de șerviăă². Ne a făktă s'alergămă, mișelăb! însă kăte să fi aflată vr'o poartă în dosăb săb și va fi skșpată pe la Madelonette.

În oră țe altă înureșare, Mașrică ară fi re-masă toată noantea kș patrioăi sei kari begiă la mînășirea Repșblichei; însă, de kăte-va mînște amorăb patriei nș eră șnika sa kșșetare. Își șrăb dar drămăb, kșvā postatea țe o aflate se așșndă din țe în țe în

¹ Șlășbamă kare e înșșșinată kș administrarea șnăb orășă șăă a șnăb șșșș

² Șlășb.

mintea sa mi se fckx nevzxtx în dosxlx întîmplărilor
 ce avssesse. Kxtre acestea, aelle pretinse încer-
 kxti de skxpate ajjsessertx sxt fiu ama de desse,
 kiarx patriotiî singxti mtiă kx în oare-kare împrejx-
 rxti le întrebșingă cineva atxtx de bine ka șnș miz-
 lokx politikx, în kxtx ayeastx noxtate nx însfflasse
 șnș mare neastmptxș jxnelti renșblikantx.

Întorkîndx-se a kasx, Maxricix aflx pe officio-
 sxlx¹ sxtx: în epoka a ceea nx mai eră dămestiviî; Max-
 ricix, zikx, aflx pe officiosxlx sxtx kare autentîndx-²lș,
 addormisse, mi, dormîndx xorkxtiă de mxtx ce eră în-
 grijatx.

Îlș deurentx kx toatx lxarea a minte ce șr-
 meazx a avea cine-ba nentx semînlx lxi, îlș fckx
 sxti tragx bottinele, îlș trimisse înanoi ka sxt nx near-
 zt kșpetarea sa, se nxsse în patx, mi fiindx tlrziș mi
 ellx fiindx jșne, addormi kx toatx addșcherea sa aminte
 kare îlș okkșnă.

A doxa zi, aflx o skrisoare ne masa de noante.

Ayeastx skrisoare eră skrisx foarte șbșire,
 elegantx mi nekșnoskxtx. Ellx se șitx la sișiliș², si-
 șilișlș nrtă drentx devisx³ ayeștx singxtș kșvîntx en-
 glesx *Nothing*, — nimikx.

O deskisse, skrisoarea kșnrîndeă nxmai ayeștx
 kșvîntx:

„Mșlșmeskx!

¹ Sлѣбашѣ, gata la slѣбѣ.

² Печетѣ.

³ Figșrș însogîtx kx oare-kare vorbe, șaș kxt-ba kșșinte kare arratx pe
 șkșrtă o gîndire, șnș șîmîmentx.

„Rekonnoshtingъ eternъ¹ în skimbălx unei eterne sîtări!...”

Махричis kîzmъ ne dămestikălx săx; adevăraçii patrioçii nă'i maî kîzmă prin sənareaklonogelălx, kъçî klonogelălx îngelleçea serăvilitatea²; kъtre açeasta mălxî dămestichî intrîndă în serăviçilălx kăiva, năneă açeastă kondiçisne pentră serăviçiile çe konsimçia a le façe.

Dămestikălx lăi Махриçiș priimisse de trei-zeci de ani de kăndă se botezasse, nămele de Ion; dar la anulă 92, ellă din astoritătea sa privată, se desbotezasse, kъçî Ion mirosia a aristokraçie mi deismă, mi se nămia akămă Sçevola.

— Sçevola, întrebă Махриçis, utii tă çe este açeastă skrisoare?

— Nă, çetăçene.

— Çine çî a dat'ô?

— Portarălx.

— Çine 'î a addă's'ô?

— Ună kommissionară făr' îndoială, kъçî n'are timbrălx³ naçisniî.

— Dă-te josă mi roağă de portară să viț săxă.

Portarălx se srkă kъçî eră Махриçis kare'lă kîzmă, mi pentră kă Махриçis eră foarte izbită de togî ofiçioșii kă kari aveă ellă a façe; însă portarălx deklară kă dak' ară fi fostă ori kare altă lokatară, 'l ară fi rəgată să se dea ellă josă.

Portarălx se nămia Aristidă.

Махриçis îllă întrebă. Eră ună omă nekənos-

¹ Бесѣникъ.

² Службѣ. ³ Маркѣ.

kată kare, pe la ontă ore de dimineaţă, a addăssă a-
ceastă skrisoare. Jănele omă în dewertă şî a immăl-
uită întrebările, le a inflyuată sşb toate fasile, por-
tarăle nă năţ sţ-î dea altă resursă. Maşriciă illă ră-
gă sţ priimeaskă zece frančí zikindă-î, dak' acesă
omă se mai inflyuşeă, sţ'le şmeze făr sţ se arra-
te şî sţ viţ eară a'le înutiinga şnde s'a dăssă.

Sţ mărţarisimă kă, dăpă măldămirea lăi Aris-
tidă ce se năgă năgină şmilită prin această pronăne-
re d'a şma pe şnă semină allă lăi, omăle ayella nă-
mai veni.

Maşriciă, remasă singură, mototoli skrisoarea
kă nekăssă, skoasse inellăle din dewităle sţă, illă năss-
se imnreşnă kă skrisoarea pe masa de noante, se
întoarse kă fađa la perete krezişă kă ba nătea ad-
dormi din noşă: dar neste o oră, Maşriciă, lăssindă
această fanfaronadă*, sţrăta inellăle şî reuţiă skri-
soarea; inellăle eră şnă zănfiră foarte frămosă.

Skrisoarea eră, năkămă amă şnăş'o, şnă fră-
mosă mikă billetă kare mirosiă de denarte a aristo-
kragie.

— Pe kăndă Maşriciă făceă această cheretare,
şma sa se deskisse. Maşriciă reşsse inellăle in de-
uită şî askănsă skrisoarea sşb perna sa. Această
sţ fi fostă răşşinea şnăi amoră năskindă? sţ fi fostă
temerea şnăi patriotă ce nă-va ş'le şîlă şîlă şîne-va de
are a face kă oamenă atăle de nekăşetagi ka sţ skriă
şnă asemenea billetă allă kărgia singură profămă nă-

* Lăşă, făle dewertă.

teà kompromitte mi mîna ce l'a skrisș mi n'achea ce l'a deskisș?

Acellș ce intră astș-felș eră xnș jșne ce aveă xnș portș de patriotș, însz de patriotș de cea mai mare eleganș. Karmaniola sa eră de postavș finș; nantalonșlș sșș de kasimirș mi çioraniș eră de mîtase foarte finș. Ktș desure bonetșlș sșș friçianș, arș fi fîkștș rșșine kiarș lș Parisș atștș nentș eleganșa formeș salle ktș mi desure kșloarea cea nșrșrie.

Ellș nșrtă ne lîng'achestea la çingștoarea sa o nereke de nistoale din fosta fabrikș regalș dela Bersallie, mi o sabie dreantș mi skșrtș assemenea kș a elevilorș de la kșmnșlș lș Margș.

— Ax! ts dormi, Brștșș, zisse nosș sossitș, mi patria este în perikșlș. Asta nș é frșmosș!

— Nș, Lorine, zisse rizîndș Masrivis, eș nș dormș, kșpetș.

— Da, îngellegș, la Eskarisa ta.

— Ei bine, eș nș îngellegș.

— Kșmș se poate!

— De çine vorbeshi? çine este achestș Eskarish?

— Ei bine, femeea.

— Kare femee?

— Femeea din strada Santșlș Onoriș, femeea natșlei, nekșnnoskșta nentș kare ammș riskatș amîndoi kanșlș nostrș a searș.

— Da! da, zisse Masrivis, kare utiă foarte

bine ce voiã sã zikã amikãlã sãã, dar se fãceã kã
nã'lã încellece, femeea nakãnnoskãtã!

— Eĩ bine! cine erã?

— Nã utiã?

— Amĩ! zisse Masriciã lãnuindã bzzele kã
desnreũã.

— O biatã xĩtatã la vr'o întilnire amoroasã.

...Da, nenstincioșĩ ce sãntemã,

Totã-d'ãzna e amorãlã ce ne oamenĩ îi frãmĩntã.

— Se poate, mãrmãrã Masriciã, kare akãmã se
desgãstã de aचेastã idee ce l'arã lĩ fãkãtã sã vrea sã
vazã în frãmooasa sa nekãnnoskãtã o kouspiratoare
mãĩ bine de kãtã o femeie înamoratã.

— Mĩ unde lokãemte?

— Nã utiã.

— Aide! nã utiã! Nã se poate!

— Pentrã ce?

— Tã ai kondãs'o a kasã.

— Ea mĩ a skãpatã la nãntea Mariã....

— Sã uĩ skane, uie? strigã Lorinã nãnĩndã-se
p'ũnã risã din yelle mãĩ sgomotoase. O femeie sã uĩ
skane, asta nã e de krezãtã.

Nã kãmva kãmva skanz
Din giara vãlterãlã,
Astã tiranã allã norilorã,
Mĩ gazella tigrãlã,
Tiranã allã demertãlã,
Kãndã o are 'n giara sa?

— Lorinș, zisse Masriçis, n'o s'z te înveți niçi odatz a vorbi ka toatz lămea? Tz te faci nesăfferitș kă grîcioasa ta poesie.

— Kămș! s'z vorbeskș ka toatz lămea! dar eș vorbeskș mai bine de kătș toatz lămea, îmi pare. Vorbeskș ka četdeanșlș Demăstierș, în prosz și în versuri. Kătș desure poesia mea, isbite, kămoskș ne o Emilie kării nș i se pare grîtz; dar s'z revenimș l'a ta.

— La poesia mea?

— Nș, la Emilia ta.

— Nș kămș va amș eș vr'o Emilie!

— Aide, aide! gazella ta nș s'o fi s'kktș ti-groaîkz s'z și arrate dingii, inkătș s'z și sșpratz, însz amoresatș.

— Eș, amoresatș! zisse Masriçis klătindș din kanș.

— Da, tz amoresatș.

Nș mai face zăș misterș;¹

Kăci lovirele Çiterci

Loveskș inima mai sigurș

De kătș Joie kiarș kăndș țepș.

— Lorinș, zisse Masriçis armîndș-se k'o keie grîritș ce se află pe masa sa de noante, și sșpiș kș nș veî mai zice zăș singurș versș f'zș s'z și fșerș.

— Atșnçi aide s'z vorbimș politikz. Kătre a-
ceasta, d'aceea și venissemș; utii tz noștatea?

¹ Tainz.

— Știți că vedeva Kanet a voastră să scape.

— Ce! numai atât? uită?

— Dar ce mai este?

— Faimosul cavaler de Casa Romie este în Paris.

— În adevăr! strigă Maximilian scâlcind-se în șes.

— Kiară ellă în persoană.

— Dar cândă a intrat?

— Eri seara.

— Prin ce mizloc?

— Strebestită! în vântoră allă gardei naționale. O femeie, o femeie pe care o kredă aristokrată strebestită în femeie din onoră, i-a adusă restiminte² la barieră; apoi după un moment, a intrat amândoi împreună vinându-se de braț. Mi abia după ce a intrat, sentinella avă oare-care prănsuri. Ellă v-
zuse pe femeea ce emise kă ună năketă sub braț, akună o vedea trekindă k'ună militapă de braț; a-
ceasta i kam deskisse oki; ellă a dată de uitire mi s'a lătată după ei; dar ei s'a făktă nevzșuī intr'ună otelă din strada Santăsi-Onoriă à kărsia poartă s'a deskisă ka prin fermekă. Otelă aveă o adosa emire spre kămpiele Elisei; seara hănă! cavalerul nostru mi komolicea³ sa nă s'a mai v-
zștă. Poate se va serna otelă mi se va gilotina proprietară; însă a-
ceasta nă va împedika pe cavalerul d'a reinchene cerkarea care

¹ Skimnată la mort.

² Xaine.

³ Pertană la nelegisirea altăia.

aksmě n'a rezumitě. Sntě natrx lsní aksmě de kěndě s'a čerkatě nentrx intia oarb mi erí nentrx a doxa.

— Mí ns este de lokě arrestatě? întrebě Maş-ričič.

— Ax! da, arresteazь ne Proteš, isbitxlě meš, arresteazь dar ne Proteš; tь mtii če a sšfferitě Ari-steš ka sь o skoapь la kalle kь astě-felě de lskrři.

Pastor Aristocus fugiens Peneia Tempe.

— Iea-ųi seama, zisse Maşričič nēnīndě keia la gьrь.

— Iea-ųi seama tь insųi, vezī kь aksmě nē veī flxera ne mine, čí ne Birųilis.

— Aí drentě, mí ne křtě nē'lě veī tradьče eš nē voiš ziče nimikě. Dar sь rovenimě la kavallerslě nostrě.

— Da, sь konvenimě kь este zně omě kь-tezьlorě.

— În adevěrě, ka sь întrepřinzь čine-va as-semenea lskrři, katь sь aibь zně mare kьračič.

— Saš zně mare amorě.

— Krezi tь dar l'avešě amorě allě kavallers-lě nentrx repina?

— Eš nē krežě; čí zikě ka toatь lsmea. Kь-tr'aveasta, ea a maí fьkřtě mi ne alųi inamorauđ de dьnsa, če este dar de miratě ka sь ű amųitě as-semenea mi ne Барнава, dьnь kьmě se vorbente.

— Orí kьmě, kavallerslě katь sь aibь ingelle-pecři kiarě în temnlě.

— Se poate:

Amorził sgarę grille
 Şi'şii rîde de verięe.

— Lorinş!

— Ax! în adevzrş.

— Atşnş tş krezi aşeasta ka şii çei-aldş?

— De çe nş?

— Kşş dşnz şrgerea ta reşina şrmå sş aibş
 dozş sşte de amanş.

— Dozş sşte, trei sşte, natş sşte. Ea este
 destşlş de frşmoaş ka sş aibş. Nş zikş kş 'i a iş-
 bitş; dar în çea dşnz şrmş, ei aş işbit'o ne dşnsa.
 Toatş lşmea vede soarele, şii soarele nş vede toatş
 lşmea.

— Atşnş, tş zii kş kavallerşlş...

— Zikş kşlş şrmşreskş în aşestş minşlş, şii
 daka skapş de kopoiş reşşbliçei, atşnş este o vşlne
 foarte finş.

— Şii çe face Komşşna la toate aşeasta?

— Komşşna va da o sentinş ' dşnz kare fie-
 çe kasş, ka şnş reşistrş deskisş, va lşssa sş se vazş
 ne faęada sa nşmele lokşitorilorş u'allş lokşitoarelorş.
 Aşeasta este realisarea² bisşlşş çellorş vekş: De çe
 nş se aştş o fereastrş în inima omşlşş ka toatş lşmea
 sş poatş vedea çe se petşee akolo!

— Oş! minşnatş idee! strigş Maşşiş.

— D'a nşne o fereastrş în inima omşlşş?

— Nş, çii d'a nşne o listş la poarta kaselorş.

¹ Xotşre.

² Işşndire.

lăși Washington. Eată ordinul dăpă kare s'a armată ceremonială.

Pe kândă Lorinș înkeiă deskrierea aștei întinplări adevărate, mi kare, în ațea epokă n'aveă nimikă kariosă într'insa, s'aziră afară sgomote mi tobe, mai întiș în denrtare, în xrmă din țe în țe mai aproape, s'azzi apoi sgomotșlă atută de kommenș allă generalei.¹

— Țe este ațea? întrebă Mașriș.

— Este proklamarea sentinței Kommenș, zisse Lorinș.

— Allergă la sekșione, zisse Mașriș săltindă josă din patșlă șă mi kizmindă ne officiosă șă ka șă viș șă'lă imbrache.

— Și eș mă dăkă șă mă kăkă, zisse Lorinș: n'amă dormită de kăță doză ore astă noante, mășmită volantariloră ței țarbaj. Daka bătălia nă va fi mare, mă veș lussa șă dormă; daka va fi mai însemnată, șă viș șă mă skoli.

— De țe te ai făkășă așă de framosă? întrebă Mașriș arănkindă o kăștăță de okiș assnra lăși Lorinș, kare se sklasse snre a se retrațe.

— Kăți, ka șă viș la tine, șentă nevoită a trețe prin strada Betisi, mi în strada Betisi, în allă treilea, este o fereastră țe se deskide de kăte ori trekă.

— Și nă-ți e teamă șă nă te iea drentă bra șă măskadină?²

¹ Trinoga.

² Țășă galantă.

— Țuș mășkadinș! eș! dar eș sântș kšnnos-
kštș, din kontra, kș sântș dintre Ței mai kșragiș go-
lanī. Īnsș katș sș faȇemș kȇte vr'šnș sakrifīȇiș¹ fr-
mșsșlī seksș. Kșltșlș² patriei nș depșrteazș ne allș
amorșlī, din kontra, șnlș ne ĩndeamnș la ȇellș-altș.

Reșblika a dekretatș³
Ka sș ĩmitșmș ne Greȇiș,
Ș'altarslș Libertȇiș.
Sș ĥiș de allș Graȇiilorș.

Kșteazș a șșera akșmș, kș te denșnș⁴ d'a-
ristokratș, și fakș sș te razș astș-felș ĩnkȇtș sș nș-
mai porȇi perșkș. Adio, skșmnșlș meș amikș.

Lorinș ĩntinse mșna din toatș ĩnima lși Maș-
riȇiș o mșnș ne kare ĵsnele sekretarș o strinse din
toatș ĩnima, și emi rșmegindș șnș bkȇtș la Klorisa

—◆◆◆—

¹ Jertș.
² Șlșsirea.
³ Xștșrlș.
⁴ Te utreskș.

v.

Que omni era cotăţeanulu Mauriciu Lindei.

Pe kândă Mauriciu Lindei, dănu ce s'a îmbră-
kată îndată, se dăsse la sekuisnea stradei Lanelletier,
şnde este sekretarş dănu kămă se uitie, s'z ne cher-
kămă a face kănnoskăţă pşblikăşlăi trekăşlăş auestă
omă, kare s'a addăşş de şvenş printr'şnăş abăintăş
de inimă ce se vede totă d'ăşna în natşrele velle tarş
şu şeneroase.

Şnele zissesse adeşşrăşş plină şu întregă, kândă
a resnăşş şeara, nekănnoskăşlăi, zikăndă-ş kă se nă-
miă Mauriciu Lindei, şu kă lokăşă în strada Răşlăşlăi.
Ară şi năşlăş adăşşu kă eră şită emăşă din auestă şe-
miaristokragie ce se şăş oameniloră de leuş. Ştre-
momă şei argăşşeră de doză şste de annă auestă
eternă¹ opnăşişne² parlamentară ce a illăstrată ne

¹ Бесѣдникъ.

² Импробисіе.

Mole și Macheș. Părintele său bunică Lindei, care netrecușse toată viața strălucind în kontra desnotismului, când la 14 Noembrie, 89 Bastillia kuzușse în mănăle ponorului, ellă mărissi de snăim vuzind în lokul desnotismului desfrulă ponorului, lăssind ne fiul său snik neatrnat prin averea sa și republikan prin simtimentă.

Revoluționea, care șrmasse atăt de aproape acestă mare evenimentă, aflasse dar ne Măriciș în toate tretele de țrie și de matsritate bərbuteaskă care se kavină lentitoriloră ce sântă și între în lantă kreutere republikană întriră prin dessoră Klăbriloră și citirea pamphletelor¹ epochă. Dămnezeș știe kște a kăstată Măriciș și citeaskă. Desuregă mare și bine jdekataș allă lerarxiă, kămșnire filosofikă a elementeloră ce konșnăș trānșă, denlină lenădare d'oră ce noblege care nă é personală, anregșire neprtimitoare a trekșului, doringă nentă ideile celle nose, kōmștimire nentă ponoră, amestekataș kă cea mai aristokratikă organizare², astăfelă eră desne morală, nă acella ne care noi l'amină alesă, și acella ne care jurnalaș de șnde trașemă acestă sbbiektă ne a dată de eroș allă acesteș istorii.

Desne fisikă, Măriciș Lindei eră șnă omă de șinșă pișioare și ontă deșite, de doșzeș și șinșă saș doșzeș și șeșe de anș, mășkulosă ka Erkelă, șrșmosă d'acea șrșmoseșe franșeș ce arrată într'șnă

¹ Брошурă care kărinde lăkrăș politice și satirice.

² Intokmire.

Frankș o viđr uartikslar¹, adikș o frunte kkratș, oki albastru, pârș kastaniș mi bsklatș, fađr rșmenș mi đinđi albi.

Đurș deskrierea omșlși mi starea cetșeanșlși. Mađričiș, de mi nș eră avstș, cellș pșđinș eră neatrnatș, pșrlă șnș nșme resnektatș mi mai alesș pnpșlarș, eră kșnnoskștș desre kreșterea sa liberală mi pentrș nrinđiniele salle mai liberale inkș de kștș kreșterea sa; ellș se pșssesse ka sș zikș ama în kanșlș șnși partitș komnșș de tođi jșniđ bșrgesđ. Poate pe lșngș çeđ nrmiđi golani trečeă de pșđinș kam reče, mi pe lșngș sekđionari ka pșđinș profșmatș. În sș ellș fșčeă á i se erta rečeala sa de kștre nrmiđi golani sfșrșmđndș ka niute trestii frađete čiomađele ھےle mai nodșroase, mi eleganđa sa de kștre sekđionari triniđiđndși a se rostogoli la dođr-zeci de nauđ k'o lovitșrș de pșmnș între amđndođ oki kșndș adesti oki nriviă pe Mađričiș intr'șnș felș çe lxi nș i arș fi pľkștș.

Akșmș, desre fisikș, desre moralș mi desre čiivismș șnite la șnș lokș, Mađričiș stștșsse fađr la lșarea Bastilieđ, fșssesse din esnediđișnea Versalielorș, se lșntasse ka șnș leș la 10 Ađđstș, mi, în ačeastș zi de nexitatș, katș szi đșmș drentate, omorisse atșđia patriođi kșđi mi Sșisđ; kșđi nș voisse sș sșfere mai mșltș pe omoritorșlș sșb karmaniolș² ka mi ne inemikșlș repșbličeđ sșb vestimđntșlș romș. Ellș fșssesse kare, ka sș indemnș pe appșrștoriđ kastelș-

¹ Deosebitt.

² Șnș felș de nentarș.

se rostogoli ne natslă s'ă de dsrere; dar gensară illă allă ne ni'ioare mi kommandindă, nă kă nămele çi în fantă, klăbălă Termonileloră, adikă o sstă de jnăi b'rbai de b'rgesia parisiană armai s'gre a se on-
pne la oră ce înçerkare în favoarea tiranlăi Kanet; înkă mi mai mlătă: Masriçă, kă s'rg'ncana înkrăntată d'o întănekoasă m'nie, kă okislă l'çită, kă frăntea nalidă¹, kă inima strinsă printr'ănlă singlară² amestekă de gră morală mi de îndărare fisikă, se allă fagă kă sabia în m'pă la omorirea reçelăi, mi, singlară poate în toată açeastă mlătime, remasse mlătă k'ndă k'ză kanslă avelăi fiă allă Santslăi Lădovikă allă k'rsia s'ffletă se gră la çerçri; nămai k'ndă a-
çestă kauă k'ză, ellă redikă în s'şă sabia sa, mi togi amičii sei strigară, s'ă trăiaskă libertatea! f'ă' a lăa a minte kă nămai açeastă dată glassă lăi nă s'az-
ziă amestekată kă allă loră.

Eată çine eră omăă çe plekasse în dimineaga din 11 Martă, k'tre strada Lenelletier, mi k'rsia istoria noastră are s'ă rediçe mlătă în am'pnantele çnei vieçe vijelioase prekămă trăiă çineva în epoka açeaa. Pe la zeçe ore, Masriçă sossi la sekçisnea unde eră sekretară.

Mișkarea eră mare. Eră vorba d'a vota o adressă la Konvençisne kă s'ă împediçe komploturile Çi-
rondiniloră. Masriçă eră autentată kă nerăbdară.

Nă eră altă vorbă de klătă desure întourçerea

¹ Galbens.

² Çisdată.

kavallerslăi de Casa Romie, de kstezarea kă kare a-
cestă înverșinată konspiratoră intrasse pentră a doza
oargă în Parisă, șnde kauslă șă, miă kă toate ače-
stea, eră nășă la preeș. Șni adăpăiă la ačeastă în-
trare înčkareea făkăt de kă seara la tempă, mi fie-
kare argătă șra mi mînia sa în kontra trădătoriloră mi
aristokrașiloră.

Dar, în kontra autentării ȃenerale, Mașrișă
fă miukată mi tăkătă, skrisse kă îndemănare prokla-
marea, termină¹ în trei ore însemnarea sa, întrebă
daka sedișă² este inkisă, mi dăpă șnă respnsă af-
firmativă³, și lă lă păria, emi mi se îndrentă kătre
strada Santslăi-Onoriă.

Sossindă akolo, Parislă i se păgă kă totslă
noșă. Ellă revăză kolșlă stradei Kokoslăi șnde, în
noantea trekăt, frămoasa nekșnoskăt i se argătasse
desbătindă-se în mănele soldașiloră. Atșnă ellă șr-
mă, de la strada Kokoslăi nîp la năntea Maria, a-
chellășă drșmă ȃe strebătasse allășă kă dănsa, stindă
pe oră șnde differitele⁴ natrăle îi onrisse, renetindă⁵
dialogslă ȃelă skimbassergă nrip lokșrile ȃe i se păgă
kă i'ă întorȃă șnă eko allă kăvinteloră loră. Eră o
orgă dăpă pănză, mi soarele ȃe lămină toată ačeastă
preimblare făȃă măi impresionabile⁶ în fie-kare nășă
șvenirile nouăi.

¹ Sfirăi.

² Șeangă.

³ Kăre întăremte șnă lokșr de adentrată.

⁴ Deoseșitele.

⁵ Postorindă.

⁶ Măi șrednăve de întămărită.

Masriçis strebute pșngile mi sossi îndate în strada Biktor, kșmș se pșmiã p'atsnçĩ.

— Biate femeie! mșrmșrē Masriçis, kare pș i a trekstș prin minte erĩ kș noantea pș çine de kștș dozș-sure-zeye ore mi kș sekretslș sșș pș nsteã çine mai mșltș de kștș noantea. La lșmina soarelsĩ, voiș reafla poarta prin kare ea s'a streksratș, mi çine stie daka n'o voiș deskoperi la vr'o fereastrș kiarș pe dșnsa?

Intrē atșnçĩ în vekia stradș à Santslșĩ Iakobș, se pșsse urekșmș nekșnoskșta illș pșssesse de kș seara. Șnș momentș ellș inkisse okĩ, krezindș poate, bictslș nebșnș! kș sșrștareã de kș seara va veni pentrs à doza oarș a ĩ arde bșzele. Dar pș simçĩ de kștș sșvenirea. În adevrș kș sșvenirea ardeã inkș.

Masriçis redeskisse okĩ, vșzș çelle dozș strade, șna în dreanta sa, çea-altș în stșnga, elle erã poroioase: saș pavate¹, garnite² kș barriere, tșiate de miçĩ pșnçĩ arșnkate neste șnș risleçș. Se vedeã arkade de grinzi, șngișrĩ, dozș-zeyĩ porçĩ strikate, pștrede. Aiçĩ erã mșnka çea groasș în toatș miseria³, miseria în toatș çriçisnea sa. Içĩ mi kolo o grșdinș, inkisș kșndș de șnș gardș, kșndș de nalissade⁴ de araçĩ, șnele de zidșrĩ; nieĩ șskindș-se pe minte ambare mi respșndindș açeã çriçioasș pștoare de argșsealș kare çĩ întoarçe ĩnima. Masriçis kșstș, kș-

¹ Amternște kș pentrs.

² ĩmpodobite.

³ Tikșlonia.

⁴ Çackșrĩ.

metz în timnș de doșz ore mi nș aflș nimikș, nș giqf
nimikș; de zece ori se reîntoarșe pe șrmele salle snre
a kșnoaște lokșrile. Dar toate încherkșrile fșrș de-
merte, toate cherchetșrile nefolositoare. Șrmele jșnei
femei semnș kă sterse de cheașz mi de ploae.

— Aide, zisse Masrișz, amș visatș. Acheastș
kociobș n'a nștștș șnș momentș sș fiș retraderea
fșmoasei melle zeige de astș noante.

Se află în achestș renșblikanș selbatikș o poe-
sie kș totșlș altșfelș adevșratș de kștș în amikșlș
sșș kș stangele velle Anakreontice, kșși reintș în
acheastș idee, kă sș nș întșnece așreola' che lșmină
kanșlș nekșnoskștei. În adevșrș ellș intrș disneratș.

— Adio! zisse ellș, fșmoașz misterioașz;
tș m'ai tratatș kă n'șnș nerodș saș kă n'șnș konillș.
În adevșrș, arș fi venitș ea ași kș mine dak' arș fi
loksitș ași? Nș! ea a trekștș nșmai kă o lebșdș pe
o baltș nekșratș. Și, k'a șnei nșșșrși din aerș, șr-
ma sa este nevșzștș.

VI.

Templulu.

În aceeași zi kundă Masrivis, tristă și fără speranță trecea printr-o Târnelă, mai mică municipală, însoțită de Santerra, kommandantă a gardei naționale parisiane, și o vizită serioasă în marele târnă ală temnelă, transformată în închisoare de la 13 august 1792.

Această vizită se făcea mai vârtos în apartamentul din plană¹ ală treilea, compusă d'o anti-kameră și de trei kamere.

Una din aceste kamere era ocupată de două femei, o jână fată și ună băiată de nouă ani, totă investiga² în dolă.³

Cea mai mare din aceste femei prăta să

¹ Katelă.

² Îmbrăcați.

De jale

aibz de la trei-zeci și meante pînă la trei-zeci și ontă de ani. Ea medea și cîtia lîng' o masă.

Cea d'a doua medea și lăkră la o tăniserie: ea pstea sî aibz de la două-zeci și ontă pînă la două-zeci și noz de ani.

Jna fată avea patru-sure-zec și stă lîngă konillă kare, bolnavă și kăkată, inkideă okii ka kîndă dormiă, kă toate kă eră neste pstinț a dormi kă sgomotăș ce fîcea mănicalii.

Unii reskoliă patrile, alții desfășură pînzerile, alții în celle din șrmă, kari terminaseră cercheturile lor, priviă k'o așintare nerșminat pe nefe-rivitele prisioniere kare pinea kă obstinagisne¹ okii în jos, șna pe karte, cea-altă pe tăniserie, a treia pe fratele sîș.

Cea mai mare din aceste femeș eră înaltă, palidă și frămoasă; aceea ce cîtia pîrea mai alesă kă așintă toată lsarea a mînte assșpra kîrșii, kă toate kă dăpă ksmă se argătă, okii eră kari cîtia iar nă sniritsă² sîș.

Atșnci șnsă din mănicalii s'aproniă de dînsa, anskă kă brștalitate³ karte ce pinea și o arșnkă în mizlokăș kamerei.

Prisioniera întinse mîna kătre masă, lă o a-doa karte și șrmă lektșra.⁴

¹ Pismă.

² Dăxăș.

³ Șojicie.

⁴ Lektșra.

Mănteanul fâc o mișcare fârioasă ka sâ smâlgă aचेastă a doua karte kâmă fâkâsse kâ чеa d'întîiș. Dar l'acheastă mișcare, kare fâkă sâ tresară prisioniera че kâseă lîngă fereastră, jâna fată se renezi, împresără kâ brățele salle kânlăș çiti-toareî mi mărmară plîngîndă:

— Ah! biată mamă! biată mamă!

În zrmă o sârștă.

Atșnçî prisioniera mi ea lini bazele salle ne x-rekia jâneî fete, ka kândă ară fi sârștat'o assemenea, mi'i zisse:

— Mario, este zăș billetă askâusă în gâra sobei, skoate'lă.

— Aide, aide! zisse mînîçipalulăș tîrîndă kâ prștalitate ne jâna fată kâtre dînsulă mi despîrçînd'o de mărma-sa.*

Înçeta-veçî odată d'a vâ sârșta?

— Domnule, zisse jâna fată, Konvençînea a bekretată' ka koniî sâ nă mai sârște ne mărma loră?

— Nă; însă a dekretată kâ va nedensi ne trîdçtorî mi ne aristokraçî, mi neutră aचेea ammă venită ka sâ te întrebămă. Aide, Antoneto, respunde.

Aचेea ne kare o întrebă kâ astșfelă de grosolnie nă'mî arșnkă niçî kâçtçștra kâtre întrebçtorulăș sâș. Din kontra ea mi întoarse kânlăș, o xșo-ară romîaçă trekă ne fada sa palidă de dçrere mi s-dată de lakreme.

— Este kâ nenștingă, zrmă aचेșă omă, ka tș sâ nă miî înçerkarea d'astă noante. De znde vine?

* A xolçrită.

Ачеаа'ми тьчере din partea prisionierei.

— Responde, Antoneto, zisse atunci Santerra apropiindu-se, făr'a vedea fiorul de spaimă ce kompinsesse pe juna femeie la vederea akestui omă kare la 21 ianuară dimineaăa, venisse a lăa la Temnlu pe Lădovikă XVI ka s'ă kondăkă la eșafodă. Responde. În noantea ačeasta aă konspirată în kontra Republicei mi aă ăerkată a te skăpa de la kantivitaea¹ a kare, nînă iăi veă priimi pedeausa neleăisiriloră talle, tē a kondamnată² voingă noporăsi. Știaă, sune, kă se konspiră.

Maria tresări kăndă aăzi ačellă glasă de kare ea se părea kă făce trăgindu-ămi skăsnă mai de parte. Înă nă resnuse niăi l'ăčeastă întrebare ka mi la ăelle d'întăiă doză, atăă lăi Santerra prekămă mi mănăciualăsi.

— Nă veă dar s'ămi resnăzi? zisse Santerra dîndă din niăioră kă iăăeală.

Prisioniera lăă dăpă masă o a trea karte.

Santerra se întoarse; brstala nătere à akestui omă, kare kommandă la 80,000 de oamenă, kare n'ăvă trebăingă de kăă d'ănă semnă ka s'ă înnece glasă lăi Lădovikă XVI mărindă, se sfărmă în kontra demnităăi³ xnel biete prisioniere kăria nătea s'ă fakă aă kădea kănlă, făr' a nătea înă à 'ă făce s'ă se plece.

— Dar tă Elisabeto, zisse ellă la ăea-ăltă persoană, kare nentr'ănă momentă înă lăssasse ta-

¹ Robia.

² Oslădită.

³ Bredniăe.

nisseria ka s'șî împreună mîuele spre à se rîga,
 nș d'acei oameni, çi de Dșmnezeș, respunde-vei tș?

— Nș utiș çe çerî, zisse ea; niçi nș utiș
 dar çe s'șî respundeș.

— Eî! eî! çetșeanș Kanet, zisse Santerra
 sșnrîndș-se, kș toate açeste açee çe zikș este kș-
 ratș. Zikș kș eî s'aș încerkatș ka s'ș vș fakș s'ș
 skșpaçî mi kș voi trebșe s'ș kșnoamteçî ne kșl-
 nabilî¹

— Noî n'avemș a face kș niminî dșn' afarș,
 domnșle; nș nștemș uti dar niçi çee a çe se fa-
 çe pentrș noi, niçi çee a çe se face în kontra noastrș.

— Bine, zisse mșniçinalșlș, noi vomș afla çe-
 ea çe va zice nepotșlș tșș.

Și s'anuromîș de natșlș jșnelș delfinș.

În açeastș ameninçare, Maria Antoneta se
 skșlș îndatș.

— Domnșle, zisse ea, fișlș meș este bolnavș
 mi doarme... nș'lș deutenta.

— Responde atșniçi.

Nș utiș nimikș.

Mșniçinalșlș se dșsse drentș la natșlș mikșlș
 prisionierș kare se pefșçea kș doarme.

— Aide! aide! skoalște, Kanet, zisse ellș
 mișkîndș'lș kș asprîme.

Komîllșlș deskisse okîi mi sșrrîsse.

Mșniçinalîi împresșraruș natșlș.

Reçina, mișkatș de dșrere mi de temere, fș-

¹ Виновагі.

— Fiizlă tăl este ună kăvintă de tsrbgrî ne închetate pentru konsiliul¹ Temnălă. Ellă este năntălă de așintatăl allă tsăloră konspiratoriloră. Eî kredă kă vă voră skăpa d'o dată ne totă. Eî bine! să viiă cî-neva aci. — Tison!... — Kîzmađi ne Tison.

Tison eră ună omă ce lăkră kă zioa însărcinată kă lăkrăile celle groase alle menașălă în înki-soare. Ellă veni.

Acesta eră ună omă de vr'o patră-zeci de ană, kă fața brănz, k'o fisionomie aspră și selbatikă, kă părlă negră mi kredă, lăngă pînză la xrekî.

— Tison, zisse Santerra, cine a venită erî s'addăkă de mănăre arrestăiloră?

Tison sursse ună năme.

— Și pânzeturile cine le a addășă?

— Fîz-meă.

— Fîz-ta dar este sulytoreasă?

— Ama.

— Și ts-î ai dată servidiă la prisionerî?

— De ce nă? destălă să fiă plătî. Ea nă kăștigă baniî tiraniloră; cî baniî nașăniî, kăcî nașă-neă plătente pentru dăniî.

— Cî s'a zisă să cerchetezi pânzeturile kă lăre a minte.

— Eî bine! nă kămba nă mî fakă datoră? probă este kă erî eră o batistă kăriă i făksse doxă nodări, kă amă dăș'o la konsiliă, kare a zisă femeî

¹ Sfatașă.

² Donada.

melle a o desnoda, a o kълka, mi a o da nderъtъ doamnei Kapet fър' a i snъne nimikъ.

L' aчeastъ arъtare de doвъ nodъrî fърkste la o batistъ, reџina tresъri, lъminele okilorъ ei se intinserъ, mi doamna Elisabeta skimбъ o kърtъръrъ kъ dъnsa.

— Tison, zisse Santerra, fiър-ta este o четъ-deaurъ allъ kърrî patriotismъ nъ poate fi de lokъ de prepъsъ; dar d'azî înainte, ea nъ va mai intra la Temuls.

— O Dъmnezevlъ meъ! zisse Tison spъimintatъ, chemi snъi? че! nъ voiъ mai revedea ne fiър-mea de kърtъ atъnчi nemai kърndъ voiъ emi!

— Тъ nъ veî mai emi, zisse Santerra.

Tison se zitъ impreърrелъ sъъ fър'a агinta assъnra niчi snъi obiektъ okislъ sъъ selbatikъ; mi d'o datъ strigъ:

— Nъ voiъ mai emi! Ax! astъfelъ. Eî bine! voeskъ sъ essъ de totъ, eъ. Îmi daъ demissisnea; eъ nъ sъntъ snъ trъdъtorъ, snъ aristokratъ, ka sъ mъ џiър la inkisoare. Bъ snъiъ kъ voeskъ sъ essъ.

— Четъgene, zisse Santerra, sъnpъne-te la ordinile Kommъnei, mi taчi, orî poate sъ te alli rъъ; eъ iџi fakъ kъnpnoskърtъ aчeasta. Remîi aичi mi begiazъ totъ че se petreче. Aъ okislъ assъnra ta, iџi daъ de шtire.

În aчestъ timпъ reџina se alinъ nъџinъ, kre-zindъ-se zitatъ, mi пнеа earъ ne fiърлъ sъъ in patъ.

— Zi femeîi talle sъ se шre sъsъ; zisse mъ-niчinalъlъ lъi Tison.

Acesta se sâpârse, fîr'a zice o vorbă. Ameninţările lui Santerra îl făcuseră blîndă ca un mîlă.

Femeea Tison se zîcă.

— Bino aci, cetăţeano, zisse Santerra; noi vom trece în antikameră, mi, în acestă timnă te vei căta pe arrestatele.

— Borbeşte te, femeie, zisse Tison, ei nu mai voeskă a lăssa pe fiia noastră a veni la Templu.

— Kîmă! ei nu voeskă mai multă a lăssa pe fiia noastră să vii? Aşa, noi nu vom mai vedea pe fiia noastră?

Tison kîti din kană.

— Ce ziceşi dar despre aceasta?

— Eş zikă că noi vom face un raportă la konsiliulă - Templulăşi mi konsiliulă va hotărî. Pîn' atînci...

— Pîn' atînci, zisse femeea, voeskă a revedea pe fiia mea...

— Tăcere! ai fostă kîmată ka să kăşti pe prisionierele, kăstă-le dar, mi apoi vom vedea...

— Kă toate acestea... însă...

— Ox! ox! zisse Santerra înkrîntîndă surîneana; te nu săperi.

— Fă ceea ce zice cetăţeanulă generală; fă, neastă, apoi te vezi bine că ellă zice vom vedea.

Şi Tison privi pe Santerra că un sărăişă z-milită.

— Bine, zisse femeea; dăceşivă d'aci, săntă gata a le căta.

trară kă Santerra în kanslă loră; ea le dette lăkrările af-
late la reșina, kare trekră din mără în mără și fără
obiektăle a felră de înkășiră; batista nodată kă trei
nodră mai alesă dette mătă de kășetăș persekători-
oră¹ familiei reșeuti.

— Akămă, zisse Santerra, iți vomă çiti sen-
tinga Konvenșionii.

— Çe sentingă, întrebă reșina?

— Sentingă kă tă veî fi desnerăiț de fișlăș tăș.

— Este dar adevărată kă se află o aseme-
nea sentingă?

— Da. Konvenșionea are mătă grije de să-
nătatea șneî konillă inkredingătă ingrijiră salle de kă-
tre nașione și năle poate lăssa în adănarea șneî mă-
me strikate ka tine...

Okii reșinei arănkășă fêșere.

— Dar formălaș² çellă pșuină o akkășare³,
tigră çe șenteșă!

— Açeasta nă é greș, zisse mănichinalăș, eat'o...

Și arăte șna din așelle akkășără infame⁴ ka
Șetone în kontr' Agrinninei.

— Ox! strigă reșina, în nișioare, nălidă și
șameașă de nekasă, fakă anelă la inima tătăloră mă-
meloră.

— Aide, aide, zisse mănichinalăș, totăle açe-
sta este bșnă și frămosă zisă; dar noi șntemă aș de

¹ Prigonitoriloră.

² A akkășăi șnă aktă dășă formele çerște.

³ Pîră.

⁴ Nășredniçe de omă çinșităș, nedrente.

dozъ ore, mi нх пstemъ perde toatъ zioa; skoalъ-te, Kanet, mi зrmeazъ-ne.

— Niчi odatъ! niчi odatъ! strigъ reџina, a-rъnkindъ-se între mъnicipalі mi jъnele Lъdovikъ, mi pregъtindъ-se a appъra appronierea lorъ de natъ ka o tigressъ че'шi appъrъ пшii, niчi odatъ нх voiъ lъssa a mi smълe konillsъ.

-- Ox! domnilorъ, zisse doamna Elisabeta им-презнindъ'шi mъnele k'o minъnatъ infъџiware de rъгъчиъne, domnilorъ, in нъmele черъslъ, indъragi-въ de dozъ mъme!

— Borbemtъ, zisse Santerra, sъsne нъmele шъrtъrisemtъ proiektъslъ komulicilorъ tei, deslъчemtъ-ne че voiâ sъ zikъ ачeste nodъrî fъkъte la batista addъ-sъ in rъfele talle de kъtre fata lъi Tison mi ачellea че аъ fostъ fъkъte la batista аflatъ in posъnarslъ tъъ, аtънчi iџi vomъ lъssa ne fiislъ tъъ.

O kъztъrъ a doamnei Elisabetei semъnâ a rъga ne reџina a face ачestъ sakrifichъ' sъrimintъtorъ.

Însъ ea stergindъ-шi kъ mъndrie o lakremъ че strelъchiâ ka знъ diamantъ in kolъslъ pleonei salle:

— Adio, fiislъ meъ, zisse ea. Nъ zita niчi o-datъ ne пъrintele tъъ че este in черъrî, ne mъmъ-ta че va merџe indatъ a se impъzna kъ dъnsъslъ; zi in oate serele mi in toate dimineџele rъгъчиъnea че te амъ invъџatъ. Adio, fiislъ meъ. Ea i dette o sъrъtare din зrмъ; mi skъlindъ-se reche mi neindъnlekatъ, zisse:

— Nъ шtiъ nimikъ, domnilorъ; faceџi че voiџi.

Însă trebzi ačestei reține mai multă pătere de klyș ačeea țe kăprindeă inima zneî femeî mi mai alesă inima zneî măme. Ea kăzș fărș simțiri pe znyș skaznyș, pe kăndș țirriă pe fișlș slyș alle kăzșia lakreme kăzșeă mi i întindeă mănenele, însă făr' a skoate vr'o strigare.

Poarta se înkisse earg în dosylș mănichinalilorș kari dăčeă pe konillslș regalș, mi chelle trei femeî remasserș singșre.

Fș znyș momentș de țyčere disperatș¹, întrețuț pămai de klyte-va sșșșine.

Regina o rășșe țeă d'întiș.

— Fiș-meă, zisse, mi ačellș billetș?

— L'amș arșș, kămș mi ai sșșșș, mamș.

— Făr' a'lș țiți?

— Făr' a'lș țiți.

— Adio dar, țeă din zymț șperanțș, măr-mărș doamna Elisabeta.

— Ох! ai kăvintș, șșrioara mea, șșfferinga este foarte mare!

Апої, întorkindș-se earg kătre fiș-sa:

— Dar țș chellș păginș ai vlyzșțș skrișoarea, Mario?

— Да, mamș znyș momentș.

Regina se sklyș, se dșsse șș se zite la șșșka șș vazș daka nș eră obserbatș, mi, skouindș znyș akș din pșrșlș slyș, s'apponiș de perete, skoasse

¹ Desnyșdșjdșitș.

dintr'o kꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛ o mikꝛ ꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛ in formꝛ de billetꝛ mi argꝛtindꝛ acestꝛ billetꝛ doamnei Regale :

— Addꝛ-ꝛꝛ aminte toate sꝛꝛꝛenirile înainte d'amꝛ resꝛꝛnde, fiꝛ-mea, zisse ea, skrisoarea erꝛ asemenea kꝛ ayeasta ?

— Da, da, mamꝛ, strigꝛ ꝛꝛꝛꝛꝛnessa, da, o rekꝛꝛnoskꝛ!

— Dꝛꝛꝛnezeꝛ sꝛ fiꝛ lꝛꝛdatꝛ! stigꝛ reꝛina kꝛ-zindꝛ in ꝛꝛꝛskꝛ kꝛ kꝛꝛdꝛꝛ. Dak'a ꝛꝛꝛꝛꝛ a mi skrie, d'azi dimineazꝛ, este skꝛꝛꝛatꝛ atꝛꝛꝛꝛ. Iꝛꝛi mꝛꝛꝛꝛꝛskꝛ, Dꝛꝛꝛnezeꝛ lꝛ meꝛ! iꝛꝛi mꝛꝛꝛꝛꝛskꝛ! ꝛꝛꝛ astꝛ-felꝛ de nobilꝛ amikꝛ meritꝛ o minꝛne dintr'alle talle.

— De ꝛine vorbeꝛꝛi dar, mamꝛ? intrebꝛ doamna Regalꝛ. Cine este acestꝛ amikꝛ? sꝛꝛꝛne-mꝛ nꝛmele lꝛi, ka sꝛ'lꝛ rekommandꝛ lꝛi Dꝛꝛꝛnezeꝛ in rꝛꝛꝛꝛꝛꝛnile melle.

— Da, ai kꝛꝛꝛꝛꝛ, fiꝛ-mea; nꝛ zita niꝛi odatꝛ acestꝛ nꝛme, kꝛꝛꝛi ayeasta este nꝛmele ꝛꝛꝛi ꝛin-tilomꝛ ꝛlinꝛ de onoare mi de bravꝛꝛ; ayeasta nꝛ este devotatꝛ! din ambigꝛꝛne², kꝛꝛꝛi nꝛ s'a deskꝛꝛeritꝛ de kꝛꝛꝛ in zille de neferꝛꝛire. Ellꝛ n'a vꝛꝛꝛꝛꝛ niꝛi odatꝛ ne reꝛina Franꝛiei, saꝛ mai bine reꝛina Franꝛiei nꝛ'l a vꝛꝛꝛꝛꝛ niꝛi odatꝛ, mi ellꝛ iꝛꝛi sakꝛifꝛkꝛ viada ka s'o anꝛere. Poate va fi resꝛꝛꝛitꝛ kꝛꝛꝛ se resꝛꝛꝛte-nte astꝛꝛi ori ꝛe virtꝛte, ꝛꝛinꝛ'o moarte sꝛꝛimꝛntꝛ-toare... Iꝛꝛꝛ... de va mꝛꝛi... Oꝛ! kolo sꝛꝛꝛ! kolo sꝛꝛꝛ! i voiꝛ mꝛꝛꝛꝛꝛ... ellꝛ se nꝛꝛemte...

¹ Gata a se inꝛina, a se sꝛꝛꝛꝛne la ꝛoingele altꝛia.

² Dorinꝛ mare de slavꝛ.

Rețina se xitǎ kǎ neastǎmpǎrǎș împrețizǎrǎș ei
mi mikșorǎ glasǎrǎș.

— Ellǎ se nǎmente kavalerǎrǎș de Kasa Ro-
mie... Roagǎ-te pentrǎ ellǎ!

VII.

Jurământu de jucători.

Încercarea de scăpare, ca toate ca era destul de nesigur, pentru ca n'arise nici un încercare de a pune în lucru, intrisese minia zora mi interesul altora. Ceea ce da însu oare-care pregătirei acesteia întinării, este ca comitetul de mîntuire generală al ca, de trei săptămîne, sa d'o lăna, o mîntuire de emigranți reîntraseră în Franca prin diferite puncte ale frontierei. Era învederat ca oamenii ce riska astă-felă capul lor n'lă riska fără scop, mi ca acestă scop era, dăna cămă se putea crede, a-mi da mîna sura a scăpa familia regală.

Acum, dăna propunerea convențională Osselin, se publicase prin mîntuitorul decret ca judecă la moarte pe ori ce emigranți convinși k'a renșă nișorul în Franca, pe ori ce Francesi convinși k'a avă proiecte de emigrare, pe totă articlărilor kon-

vinsă k'a ajutată la fuga sa saş la întoarcerea sa pe
 ună emigrată', în velle din urmă, pe ori ce vetădeană
 konvinsă k'a dată asilă' ună emigrată.

Această lege înfricoşătoare respundă spaima.
 Nu mai linsă de câtă legea bănuşilor.

Kavalerul de Casa Romie eră ună inemikă fo-
 arte aktivă mi nrea ksteztoră, ka intrarea sa în Pa-
 risă mi arătarea sa la Templu să nu tragă dăpă dăpă-
 sălă velle mai serioase măsare. Cerchetările velle mai
 aspre kare nămai făsesseră niči o dată fără năse în
 lăkrare, într' o măşine de kase de prensă. Dar,
 afară din deskonerirea unoră femeii emigrate kare se
 lăssară a se prinde, mi kăpă-va bătrăni kari nu se
 mai îngrijă d'a disuata kalziloră păşinele zille ce le
 remăneă, cerchetările n'averă niči ună rezultată. Sek-
 şionile dăpă kămă poate jădekă vineva, fără, în ur-
 ma avestei întimplări, foarte okkăpate în timnă de mai
 multe zille, mi prin urmăre sekretarulă sekşionii Le-
 pelletier, kare aveă cea mai mare influenţă în Parisă,
 avă păşină timnă a kăpeta la nekănoskăta sa.

La întenătă, mi dăpă kămă hotărîsse, lăssîndă
 strada vekisăi Sant-Iakobă, se çerkasse a şita; dar
 nrekămă i suşsesse amikălă săă Lorină:

Boindă vineva să şite
 Înă addăce a minte.

Marşivă, kă toate avestea, nu zissesse nimikă,

niçî nã mærtãrississe nimikã. Ellã inkissesse în inima sa toate amãnuntele aceslei întîmplãri ce nãtãsse skã-
na la çerçetarea amikãlsî sãã. Acesta însã, ce kãn-
noutea pe Maçriciã de o natãrã voioasã, mi vëzîndã-lã
aksmã neînçetatã kãpetîndã mi kãstîndã singãrãtatea,
i veniã sã kreazã, dãnã kãmã ziceã ellã, k'avestã,
blestematã de kãnidon illã visitasse.

Este de obserbatã¹ kã, între çei ontã-sure-
zece seksli² de monarxie, Françia a avãtã pãgînî anñi
ama de mitologiçi ka annãlã de graçie 1793.

Kã toate aceslea, kavallãrãlã nã erã prinsã;
nã se mai aaziã vorbindã-se de dãnãlã. Reçina, vã-
dãvã de bãrbãtãlã sãã mi orfanã³ de fiãlã sãã, se
mãlucmiã a plũde, kãndã erã singãrã, între fiã-sa
mi între sorã-sa.

Jãnele dellinã înçeneã în mãnãle pantofãrãlsî
Simon avestã martirã ce kãtã în doi anñi a'lã resni
kã nãrintele sãã mi kã mãmã-sa. Atãnçi fã unã mo-
mentã de linimte.

Bãlkãnlã mãnteanã se repassã nîn' a nã în-
gigi pe Çirondinî.

Maçriciã simçi greutatea aceslei liniutî kãmã
simte çineva greutatea atmosferei în timpã de vijelie,
mi nemtiîndã ce sã fakã în avestã timpã de repassã
çe'lã lãssã kã totãlã la ardoarea unã simtimentã kare,
daka nã erã amorãlã, i semãnã însã prea mãltã, ellã
reçiti skrisoarea, sãrãtã frãmoxãlã sãã zamfirã, mi xo-

¹ De bãgatã de seamã.

² Beakãrî.

³ Sãrmanã.

țării, că totuși jși râmîntuși că fătăsse, a mai face cea din xrmuș încherkare, promitînduși¹ k'aceasta va fi cea din xrmuș.

Jșnele kșmetasse bine la xnuș lskruș, acesta erà d'a se dăce la sekșisnea grădinei plantelorș, mi akolo sș ceagș utiingș de la sekretarușlș kollegișlș² sșș. Dar aceastș idee d'întiș ce avșssesse, ka frșmoa-sa sa nekșnoskătș poate fi amestekatș în vr'xnuș komplotș politikș, illș reșinș; ideea kș o indiskreșisne din partei pșteà kondăce n'aceastș femee inkșntștoare în piada Revolșisniș, mi sș faktș a kșdea acestș kanș de inșerș ne eșafodș, fșceà a strebate xnuș fiorș de snaimș prin vinele lși Mașrișis.

Se xotșri dar a çerka sîngșrș aventșra mi fșrș niçi o inkșmomiingare. Planuș sșș, kștre aceasta, erà foarte simnș. Listele pșse ne fie-kare poartș kștș sși dea çelle d'întiș utiingș; apoi çerçetșrile ne la portari kștș pînuș în çelle din xrmuș sș lșmineze misterușlș. În kalitatea sa de sekretaruș allș stradei Lenelletier, aveà plînuș mi întregș drentușlș de çerçetare. Kștre aceasta Mașrișis nș utià nșmele nekșnoskștei, dar kștș sș 'l afele prin analoșii. Erà kș nenștingș la o astșfelș de inkșntștoare fiingș sș n'aiș xnuș nșme în armonie kș forma sa: vr'xnuș nșme de silidș, de zeidș saș de inșerș; kșçi sossirea sa ne pșmîntș, kștș sș fiș salstatș k'aceea a xnei fiingș mai pșeșș de oameniș mi de natșrș.

Nșmele dar l'arș kondăce neappșratș.

¹ Fșgșdșindșmi. ² Tonaromșlș.

Магичіа іші пэссе о карманиолъ де поставѣ grossѣ inkisѣ, се інкоифъ кѣ bonetălș rouă de zillele чelle marі, ші plekѣ pentră kărtarea sa fьr' a sьne ni-mălăi.

Ellă aveă în mьnъ xьnlș din аchelle bastoane no-droase че се пэміа *Konstituisne*, ачeastъ armъ aveă пхтереа xьнї mьчиччї k'a lăi Erkălș. Aveă în posьnar-elă sьđ kommissiunea sa de sekretarș allș sekьisniї Leneletier. Ачeasta eră tolș de odatъ assigьrarea sa fisikъ ші гарангия¹ sa moralъ.

Se пэссе dar a strebatte din noxș strada Santъ-lăi Viktor, strada vekisł-Sant'-Iakobș, чitindș la lă-mina zillei toate пэmele skrise d'o mьnъ маї mlтș saș маї пьинѣ депринсъ ne fie-kare поartъ. Магичіа eră akxmѣ ne la o sьtъlea kasъ, prin xьmare ne la o sьtъlea listъ, fьrъ ka nimikș sь fi пxtăł a 'lș face sь kreazъ inkъ k'arș fi kьtș de пьинѣ ne xьma pekьnoskьtei salle, ne kare пь voiă a o rekьnoaste de kьtș dьпъ kondiьisnea че s'arș инфьiша okilorș seї xьđ пэme în felăl аchellia че visasse, kьndș xьđ bravș nantofarș, възіндș перьbdarea respьnditъ ne fa-да чititorălăi, deskisse поarta sa, emi kѣ kьreaoa sa de nelle ші kѣ sьla sa, ші пгивіндș ne Магичіа ne sьb okelariї seї, illș intrebъ:

— Breї sь afli чева desьre lokatoriї² ачesteї kase, четъene? Daka breї ачeasta, vorbешte, sьntș gata а-дї sьne.

— Ідї, mьlxьmeskѣ, ингьнѣ Магичіа, інсъ кьs-tamș пэmele xьнї amikș.

¹ Кіезьшіа. ² Кіріамїї

— Spune acestă nume, cetățene, ești cunoscută toată lumea în acestă cartieră. Unde locuiești acestă amic?

— El locuiește, creșterea, în vechea stradă Iacobă: înșă mi e teamă să nu se fi mutat.

— Dar cum se numește el? căci să știți numele său.

Măgriș prinsă furtă veste remase un moment la îndoială; apoi spuse cellă d'întâi nume ce i veni în minte.

— Rene, zise el.

— Și meseria sa?

Măgriș era impresariată d'argșitorii.

— Argșitor, zise el.

— Atunci, zise un bărgesă care stătuse mi elă acolo mi privi ne Măgrișă că oare care bno- mie amestecă înșă că neîncredere; căci să te îndrezeți la mesteră.

— Are căvintă, zise un portar; mesterii știți numele iskrătorilor lor, mi cetățeană Dis- mer, ce este direktoră d'argșitorie mi care are mai multă de cincă zeci în argșitoria sa, elă poate a te pune ne kalle.

Măgriș se întorse mi văzu un bărgesă bănă de o talie înaltă, k'o față blândă, mi într'ună kos- tămă foarte kărată care arată ne industrială¹ ave- rosă.²

— Număi, cămă zise cetățeană portar, ar-

¹ Care vine de nr'o industrie; meșteșugariș. ² Care are multe averi.

mă bürgerlă, s'ară kădea să utiî nămele de familie.

— L'amă sursă, Rene.

— Rene    nă năme de boteză, mi     eră să uti  nămele de familie. To i l kr tori  inskri i la mine s ntă s b nămele de familie.

—  n adevără, zisse Mări i, pe kare fel lă  cesta de întrebare  n en sse a'  n pe în ner bdare, nămele de familie, n '  uti .

— K m !  et ene, zisse b rgesl  k' nă s rris  în kare Mări i kre  k  vede  mai ml t  batjok r de k t  ar  fi l ssat  să se vaz ,  e fel , t  n  uti  nămele de familie all  amik l  t !

— N .

— Ast -fel  dar este de îndoită ka să 'l afli.

 i b rgesl  s stind  k  gra ie pe Mări i, f k  k  -va nam  mi  ntr  într'o kas  în vekia strad  Sant-Iakob .

— Anevoinga este k  t  n  uti  nămele s b de familie... zisse portar l .

— E  bine! n , n '  uti , zisse Mări i k -r  n  i-ar  fi pr st  r  a afla o okkasione ka s  i sko r  nekas l  k stind -   ineva vr'o  eart , mi ki r , n tem  zice, k  n  er  departe d'a o k sta ell  k  dinadins l .  e ve  să mai zic ?

— Nimik ,  et ene, nimik , at t  n ma , k  daka t  n  uti  nămele amik l  t , este de kre t , k m  a zis   et ean l  Dimer, k  n '  ve  mai afla.  i  et ean l  portar  reintr  în loja sa  ntr - ind  din smer 

Mașriçis aveà mëlț batinge sã battã ne, çetșeanslș portarș, dar ațestș din șrmã erã bștrșnș slșbiçisnea sa illș skșnș. Kș dozșzeçı de annı maı pșginș, Mașriçis arș fi datș snektakșlșlș¹ skanda-losș allș egalitșçii înaintea leçii, insș allș inegalitșçii înaintea nșterii.

Kștre ațesteã seara s'annoniãsse, mi Mașriçis n'aveã maı mëlțș de kștș kșteva minște de lșminș.

Ellș profitș² de intșnerikșlș kare inçeneã mi dette in çea d'intșiș strșdimoarș, apoi in çea d'adovã; çerçetș fie-kare poartș, kștș fie-kare șngiș, se șitș ne d'assșnra fie-kșrșia zidș, arșnkı o kștștșșrș in intrșlș fie-kșrșia grile, prin gasra fie-kșrșia broșçı de poartș, bștș la kșteva magazinșrı deșerte fșr' a pri-imi respșnsș, in çelle din șrmã trekșrș aproape de dozș ore in ațeãș çerçetare nefolositoare. Noșș ore de searș șșnasserș. Erã noapte intșnekoãș: nș se maı arșiã niçı șnș șgomolș, nș se maı vedeã niçı o mișkare in ațestș kartierș deșertș de șnde viaça semșnã kș se retrșssesse d'odatș kș zioã.

Mașriçis disperatș imblã a face o mișkare retrogradș,³ kșndș totș-d'-odatș, la kotitșra șneı allei strimște, vșzș strekșindș o lșminș. Ellș se lșssș in voia intșimnșrșii mi trekș indatș intr'ațea alee intșnekoãș fșr' a simçı kș in momentșlș kiarș kșndș inaintã maı in intrș, șnș kanș kșrșiosș kare, d'șnș pștrarș de orș, din mișlokșlș șnșı deșișș de nomı, se inçlșã ne d'assșnra zidșlș, șrmã toate mișkșrșile salle, mi se fșkș nevșzștș kș izçealș in dozșlș ațeãș zidș.

¹ Urinelimșea. ² Se folosi. ³ da'ndșratele.

Kâte-va sekunde dăruț ce a peritș acestș kanș, trei oameni, emindș printr'o mikș noartș ce se află kiarș în acestș zidș, se dăsserș în aleea șnde Mașriçis se perdăsse, ne kândș șnș allș patrșlea, nentrs mai mlț fereakș, inkideă noarta aversei allei.

Mașriçis, în kanșlș alei, aflasse o karte: de cea-altș parte a aversei kșrui strelșçiă lșmina. Ellș bștș la noarta șnei kase proaste mi singșratice; dar la cea d'intiș bștaie, lșmina se stinse.

Mașriçis indoi bștaia sa, dar nimini nș respșnșe la kșmarea sa: ellș vșzș kș într'adinsș nș breă nimini șș respșnzș. Înçellesse kș perdeă în deșertș timnșlș a batte, strebștș kartea mi reintrș în allee.

În açellauș timnș noarta kasei se deskisse înçetș, trei oameni emișș mi șnș șșeratș respșnș.

Mașriçis se întoarse mi vșzș trei șmbre la o denșrtare de dozș lșnșimi de bastoane.

În întșnerikș, la lșçirea aversei felș de lșminș ce esistș¹ totș-d'-asna nentrs okiș kari șntș denșrimș de mlțș timnș kș întșnerikșlș, strelșçiă trei șbșiș go-alle.

Mașriçis înçellesse kș eră împresșratș. Ellș voi a roti bastonșlș șlș dar allea eră awa de strimtș în kștș bastonșlș șlș atinșe amșndoi pereçii. În açellauș timnș o lovitșrș iste kșzș ne kanșlș șlș mi illș amegi. Açeasta eră o nșvșllire nençrevșzștș fșkștș de kștre çei patrș oameni ce emișș din zidș. Șeante oameni s'arșnkargș assșnra lși Mașriçis de odatș,

¹ Se aflș.

mi kx toatx resistința' sa cea disperatx, illx trîntirx,
mi i legarx mînele mi okii.

Mașriciș n'a skosx niçî o strigare, n'a kișmatx
în ajstorx. Pîsterea mi kșrașislx vorx totx-d-așna sș
fiș de ajșnsx între elle mi seamnș a avea rșșine
d'șnș ajstorx streinș.

Kștr' așeasta Mașriciș kiarx d'arx fi strigatx,
în așestx kartierx dewartx niminî n'arx fi venitx.

Mașriciș dar șș legatx, ferrekatx, fșr' a skoate
o plîncere. Ellx kșșetasse kș daka i-aș legatx okii
așeasta nș erà ka sș'lș omoare îndatx. În anuî lșî
Mașriciș totlx se nștremte² de șșeranșș.

Îuî adșnș dar toatx pșșinșă de șșiritx mi a-
șntentș.

— Çine ești țș? întrebș șnș glasș înkș însșf-
șlegitș de lșntș.

— Șntș șnș omș pe kare vorș sș'l omoare,
reșșnșe Mașriciș.

— Zi mai bine kș este șnș omș mortș, daka
vorbemti tare, daka kișmi ajstorx saș daka strișii.

— Daka arș fi kștatș sș strigș, n'auș fi a-
șntentatș nîn' akșmș.

— Ești gata a reșșnșde la întrebșrile melle?

— Întreabș mai întiiș, mi voiș vedea daka se
kșșine sș reșșnșș.

— Çine te trimite așî?

— Niminî.

— Țș vii dar din șingșra ta mișkare?

¹ Împrotivire. ² Xșșnșemte.

— Da.

— Minuți.

Маврицис фѣкѣ о мишкарѣ пѣтерникѣ ка съ'ши skoayъ мѣнеle; dar erà neste nstingъ.

— Nѣ minuș niçi odatъ, zisse ellș.

— Orî kѣmș va fi, saș kъ vii de bѣna ta voie, saș trimisș, tѣ estî xнș snionș.

— Ши voi niute lașî!

— Noî, lașî!

— Da, voi sѣnteuți шеante saș optș oamenî în kontra xнșî omș legatș, ши voi insaltayî¹ aчestș omș. Lașî! lașî! lașî!

Aчeastъ ixealbъ a lăi Маврицис, în lokș a infѣria ne adversariî² seî, пѣгъ a 'î alina: aчeastъ ixealbъ kiarș erà proba kъ jѣnele nѣ erà aчeea de kare îlș akksà eî; xнș adevѣratș snionș a rș fi tremșratș ши arș fi чerștș ertare.

— Nѣ este o insltъ aчeasta, zisse xнș glasș mai dѣlче, dar totș de odatъ mai imperiosș³ de kтѣ toate aчellea че vorbisserъ. În aчestș timpș în kare sѣntemș, poate чинева fi snionș фѣг' a fi xнș omș neonestș, atъtș nѣmai kъ-ши riskъ viaa.

— Fiî bine venitș, tѣ kare aî snѣșș aчestș kъvintș, voiș resnșnde în konștiingъ.

— Че aî venitș съ façi în lokșlș aчesta?

— Съ kastș o femee.

Șнș mѣrmѣrș de nekredere priimi aчeastъ skъсъ. Aчestș mѣrmѣrș se îngrowș ши devenî o vijelie

¹ Addăvayî okarъ, nevinstе. ² Protivniçii. ³ Porăncitorș.

Mașriciș nă eră în stare s'ă fak'ă o lașitate. Se îndrent'ă ka 'nă adev'rat'ă Snartiat'ă, mi zisse k' 'nă glas'ă nlin'ă de t'arie.

— Da, Mașriciș Lindei, da, Mașriciș Lindei, sekretar'ăș sek'ionii Lenelletier; da, Mașriciș Lindei, patriot'ăș, revoluționar'ăș, Iakobin'ăș; Mașriciș Lindei în ȝelle din 'șm'ă, pentr'ă kare ȝea mai fr'umoas'ă zi va fi pentr'ă d'ns'ăș aȝeea k'nd'ă va m'ari pentr'ă Libertate.

O t'ȝere de moarte priimi aȝest'ă respns'ăș.

Mașriciș Lindei imi înf'ȝur'ă nent'ăș, așten-
tind'ă dintr' 'nă moment'ă într' alt'ă ka sabia k'riia i
simȝisse n'șmai v'rf'ăș, s'ă se aff'nde întreag'ă în ini-
ma sa.

— Este adev'rat'ă? zisse d'șur'ă k'ȝeva sek'nde
'nă glas'ă ȝe t'rd'ă oare-kare mișkare. S'ă vedem'ă,
ȝșne, nă mingi.

— Kas'ă în pos'șnar'ăș meș, zisse Mașriciș,
mi ve'i afla kommissișnea mea. Bez'i ne nent'ăș meș,
mi daka s'ȝȝele meș nă le a sters'ă, ve'i afla ini-
ȝialele* melle, 'năș M. mi 'năș L. k'șște ne k'șma-
șa mea.

Îndat'ă Mașriciș se simȝi redikat'ă de nimte
brage v'rt'oase. F'ăș n'rtat'ă într' 'năș s'naȝiș foarte
șk'rt'ăș. Ell'ă așzi deskizind'ă-se înfiia poart'ă, anoi a
doza. N'șmai k'ă ȝea d' a doza eră mai înȝșst'ă de k'ȝ'ă
ȝea d' intiiș, k'ȝi abia oamenii ȝe'l'ăș n'rtar'ăș n'șȝr'ăș
treȝe k'ă d'ns'ăș.

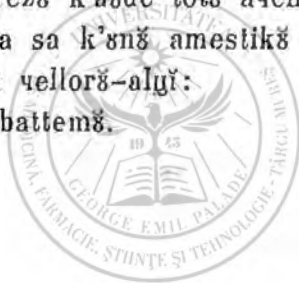
* ȝelle d' intiiș littere alle nșmelor'ăș pronrii.

Mărmărele și montele zămară.

— Sântă perdată, zisse în sine Mărgiis; ei voră s'z m' psie o neatră de grăță și s'z m'arșne în vr'o gărgă a Bievrei.

Dar d'șn' zăș momentă, simțî k'z aceia ce'lă p'rtă se șrkă k'țeva trente. Ūș aeră mai kaldă atinse fađa sa, și'lă p'șseră pe zăș skazăș. Așzî inkizîndă-se o poartă, și pamiî se dep'rtară. Ellă krezză k'z l'aș l'șsată singură. Askeltă k'z at'ța l'zare a minte k'z'z poate avea zăș omă à k'zșia viadă atîră de la zăș k'vîntă, și krezză k'z'zde totă acellăș glasă kare resșnasse în șrekia sa k'z'z amestikă de t'rie și de d'șceadă, ce ziceă c'elloră-aii:

— S'z desbatemă.

împrejurărilor să; ellă îndellesse că este singură. Picioarele salle călă căva moalle mi sardă, nisină, pământă grasă, poate. Simţi ună mirosă akra mi părănzătoră kare argăla fiinţa znoră substanţe vegetale. Măriciă kreza că este în vr'o florărie inkisă să altă căva assemenca. Făcă căpă-va paui, se lovi d'ună perete, se întoarse a nipi că munele salle, simţi instrumente de plărie, mi skoasse o strigare de bărie:

Dăpă mai multe ostenele că-mi dette, pără să cerezeze toate aceste instrumente znele dăpă altele. Făga sa deveniă atănci o kestăne de timnă: daka întimnarea săă pvedinţa i dă qinči minste, mi nrintre aceste intrumente alla ună instrumentă askăpită, eră skăpată. Allă o sană.

Atănci fă, dăpă kămă Măriciă se află legată, o lăntă întreagă d'a întoarcă sana astă-felă ka askăpită săă fi în sasă. Pe acestă ferră, că'lă pinea către perete că mizlokă săă, ellă tăă săă mai bine roasse koarda că i legă pămni. Lăkrarea eră lăngă, ferră săă tăăă căă închetă. Sădoarea i kăreă pe frănte; ellă ază ka ună sgomotă de paui că s'annopiă. Mai făcă ună sforyă iste, neazită, săremă; koarda pe jămtate roasă, se rămuse. Akămă fă o strigare de bărie că skoasse; eră cellă păuină sigură căă va mări annărindă-se.

Măriciă smălse legătra de la oki.

Ellă nă se amănisse; eră într' ună felă nă de florărie, că de pavillionă znde inkissessergă căteva din aceste plante grasse kare nă potăă petreche în timnă

chellă grîtă afară în aeră. Într'ună xngiă, eră ačeste instrumete de grădinărie dintre kare xnelă i făkăsse xne astă-felă de mare folosă. În fața sa eră o fereastră: ellă s'arxnkă kătre fereastră; ea eră grillată, mi xne omă armată k'o karabină eră păsă de sentinellă înainte.

În cea-altă parte à grădinei, la o depărtare de trei-zeci de pași aproape, se înălța xne kioskiă ce ținea d'acella xnde eră Masriçis. O țelosie eră lăssată josă, dar n'între ačeastă țelosie lăcià o lămină,

S'aproniă de xne mi askăltă; o altă sentinellă treceà mi rețreceà pe d'înaintea porții. Ačestia eră pașii sei ce arxisse.

Dar în fândăle korridorăle resnă glasuri neînțelese, desbatterea se nrețkăsse akxme în diskuziune. Masriçis ne psteà s'arxă deslăcită ceea ce ziceà ei. Kă toate ačestea kăteva kăvinte plărsneră niă la ellă, mi niătr'ačeste kăvinte, ellă azià kăvintele de snionă, paxnală, mortă.

Masriçis iși îndoie lăkarea a minte. O noartă se deskisse mi azzi mai kărată.

— Da, ziceà xnelă din ačelle glasuri, da, ačesta este xne snionă, ellă a deskonerită ceva; mi este neapărată trimisă kă să săpărinză sekretele noastre. Lăssîndă-'lă liberă, noi riskămă să ne dea pe față.

— Dar kăvintăle săă? zisse xne glasă.

— Kăvintăle săă, ellă illă va da, apoi illă va țrăda. Nă kămba este țintilomă kă să se înkrează țineva în kăvintăle săă?

Mașriciș gringă din dinții l'acheastă idee kă kăpă—va oameni aveă inkă pretinderea kă s'ară kădea ră fîr țințilomă ka să ținț kredinga jgrată.

— Dar ne kăpnoamte ellă ka să ne spăz?

— Nă, în adevră, nă ne kăpnoamte, ellă nă utie ce facemă; insă ellă utie adresa, se va întoarce eară mi atșnă va veni însoțită.

Acheastă păgere semăntă a fi hotărîtoare.

— Ei bine, zisse glasă ne kare akămă mai de málte ori illă arzisse Mașriciș, mi kare kătă să fîr allă kăneteniei, este dar hotărîtă?

— Da, d'o sãtă de ori da; nă te îngellegă kă măriniția d-talle, skăpnălă meă; daka komitetsă mîntării pãbliche ne ară fi nrinsă, aî fi vızată daka mai fãceă atștea nazări.

— Așa dar, stărsiți în hotărîrea voastră, domniloră.

— Fărgă îndoiată, mi kreză kă nă te veî opăne.

— Eă n'amă de kătă ză votă, domniloră, mi kare a fostă ka să i dămă drămsă. Voi aveți mease, elle aă fostă toate pentră moarte. Fîr dar pentră moarte.

Sădoarea ce kăpăeă ne frăntea lăi Mașriciș îngeyă îndată.

— Ellă va striga, va șrla poate, zisse zănlă. Aî depărtată chellă pșăină ne doamna Dismer?

— Ea nă utie nimikă; este în pavillionălă din față.

— Doamna Dismer, mărmară Mașriciș; înčenă

a îngellege. Sântă l'achestă mesteră argșitoră ce mi a vorbită în vekia stradă Santă-Iakobă, mi kare s'a depărtată rîzîndă de mine kîndă n'amă pîtată să î spușă nămele amikășlî meș. Dar ce drakș de interesă poate avea ka să mă omoare?

Mașriciș kăștă împrejărlă săș, vîzș ună țerșuș de ferră mînekată kă o koadă de frasină.

— Orî kămă va fi, zisse ellă, înainte d'a mă omorî, voiș șchide mai mălgi dintr'înuș.

Și se renezi assăpra instrumentășlî nesăpărgătoră, kare, în mîna sa, șmă a deveni o armă sîpîmintătoare.

Apoi veni eară în dosărlă porții mi se păsse astă-felă ka deskizîndă-se s'î akkonere.

Înima sa bîtea de î sfîrșmă nentărlă, mi în țechere s'aziă șgomotărlă bîțililoră salle.

Îndată Mașriciș se înfioră din kană nînz în nișioare; ună glasă zisse:

— Daka mă kredeș, veș șnarșe încetă o stikă de la fereastră, mi nîntre zăbrelle illă veș șchide k'o lovîțră de pășkă.

— Oș! nă, nă, nișî o detșnare, zisse ună altă glasă; o detșnare poate să ne trădea. Aș! eată-te Dîșmer, mi femeea ta?

— Mă șitaș nîntre țelosii; nă știe nimikă, și-țente.

— Dîșmer, să ne spuș. Estî ță nentărlă o lovîțră de karabină, estî nentărlă o lovîțră de pășnală?

— Pe kăștă se va pșteă, nișî de kămă arme de fokă. Pășnalărlă.

— Fie pentru națională. Aideuți!

— Aideuți! zisseră împreună celele cinci să se mease glasuri.

Maximilian era unul din alți revoluționari, o inimă de bronză, unul sufletă ateu, prekmă era multe în aceea epocă.

Dar l'această kvintă *aideuți*, ce s'axzi în dosulă acestei porți kare singură illă despărțită de moarte, mi adăsse aminte de semnală kraci pe kare mărșă i 'l învâșse kândă, konillă fiindă, illă fceă să zikă rgrăviznile în penaki.

Pauzi s'annoniară, apoi stătară, apoi keia grință în broaska și ei, mi și ea se deskisse închetă.

În timpulă acestei minste ce treceă, Maximilian zisese în sine :

— Dacă voiș perde timpulă meș nintă să daș, sântă perdstă. Nvâllindă assupra omoritoriloră, îi smpninză; aușkă grădina, strada, mi poate skauș.

Îndată, fărindă o sultatară de leș, mi skogindă o strigare selbatikă în kare era mai multă amenințare de kătă frikă, ellă restăruș pe cei doi d'intăiș oameni kari, krezindă'lă legată mi kă oki bandajă, era departe d'a s'antenta la o asemenea nvâllire, depărtă pe cei-alți, străbătuș, mlyșmită nișoareloră lă de ogelă, zече stinjină într'o sekundă, vază în kapătăllă korridorăllă o poartă ce reskandă în grădina kare era deskisă, s'arșkă, sultă zече trete, se află în grădină, mi stindă o klină să kșnoaskă lokăllă, alergă kătre poartă.

Poarta era inkisă kă doșă verișe mi kă bro-

aska. Masriçix trasse cello dozъ veriçe, voi a des-kide broaska; keia linsià.

În acestă timnă, avei ce'l srmrîià sossisserъ in korridoră, mi illă vъzъrъ.

— Eatъ-'lă! strigarъ, traçe assura lăi, Dimer, traçe; sçide-'lă!

Masriçix skoasse xă mæretă: erà inkisă in grъ-dinъ; mъsъръ zidъrile kx okiï, erà de zeye niçioare inalte.

Totălă ačesta fâ revede ka o sekъndă.

Omoritorii s'arъnkarъ dъpъ dъnsălă.

Masriçix aveă treizeci de namî înaintea loră; se sîtă imprejъrălă să k'o nivire de kondamnată ka-re kastъ umbra znei okkasiuni de skъnare.

Vîzъ kioskiălă, űelosia, mi in dosălă űelosie lămina.

Nx fъkx de kălă o sъritъrъ, o sъritъrъ deï zeye niçioare, anskă űelosia, o smălse, trekă prin ferastъ sfъgmînd'o mi kъzъ intr'o kasъ lăminatъ xnde çitiă o femee ce şedeă lъngъ fokă.

Ačeastъ femee se skălă şneriatъ strigîndă a-istoră.

— Fereşte-te, Ченевиево, fereşte-te, strigă glasălă lăi Dimer, fereşte-te, ka s'îl sçigă.

Şi Masriçix vъzъ la zeye namî de dъnsălă űeava znei karabine anlekîndъ-se.

Dar abia femeea se sîtă la dъnsălă, mi îndatъ skoasse xă űinetă srmîmintъtoră, mi in lokă d'a se feri dъpъ kxmă i zicheă bърbatsălă să, ea s'arъnkă între ellă mi űeava karabinei.

Această mișcare ajunse toată Izarea a-minte asșupra ȃeneroasei sințe care vrș așă îndatș s'î appere.

Apoi, strigș mi ellș.

Aceasta erș nekșnoskșta sa ne kare atșș o kștș.

— Tș!... tș!... strigș ellș.

— Tșcere! zisse ea.

Apoi, întorkîndș-se kștre omoritorii kari, kș mai mșlte felșri de arme în mșnș, s'approxiasserș de fereastrș :

— Oș! nș'lș veși șvide! strigș ea.

— Acesta este șnș șniouș, strigș Dimer, akșria sigșrș dșlce mi blêndș lșasse șnș aerș neîndș-plekatș; este șnș șniouș mi katș sș moarș.

— Șnș șniouș! i zisse ȃenevieva, ellș șnș șniouș! vino aiși, Dimer. N'amș de kștș șnș kșvîntș a ũi șnșne ka sș te înkredîncezș kș te amșșenîi foarte mșlș.

Dimer s'approxiș de fșreastrș; ȃenevieva s'approxiș de ellș, mi plekîndș-se la șrekia sa, i șnșsse kște-va vorbe încetș.

Mesterșlș argșșitorș redikș kanșlș.

— Ellș! zisse.

— Kiarș ellș, respșșse ȃenevieva.

— Esti sigșrș?

ȃna femeș nș mai respșșse akșmș de kștș întîne mșna kștre Mășrișis șșrrîzîndș.

Tșșșșrele lși Dimer lșarș atșnși șnș aerș singșlarș de blêndșșe mi de reșealș. Pșsse karabina la pșmîntș.

se fâkâsse la konsiliul general. Vîzîndu-te k' trebuai de unii alții n'aci, mi a fostă teamă. Kontrabandierii mei aș avuți mai mult frik de k'ut mine de bonetăși t'ăș cellă rouă mi de aerăși t'ăș cellă neklintit, mi n'ă uî askanză k' moartea ta eră hotărîtă.

— Iitiș bine, strigă Masriș, mi n'ă mi faci nîmikă noșă k'nnoskă. Amă aszită desbatterea voastră mi amă vîzătă karabina ta.

— Uî amă cerșă ertare, respunse Dîmer k' unș aeră de b'nomie. Afă dar ayeasta, k'ă, m'lyșmită nereglărilor timpăși, s'ntemă, eș mi asociatăși meș, D. Morand, pe kalle a face o avere nemăg'ini-tă. Noi s'ntemă kontrakții sakriloră militare; în toate zilele noi facemă chină-sne-zecă s'ntă saș doză mi. M'lyșmită fericitei stări a lăkrărilor în kare trîimă, m'niçinalitatea kare are prea multe de f'kășă, n'are timuș s'ă cerçeteze k'ă skamnatate kontriile noastre, astă-felă, kată s'ă m'rtărisimă, k'ă noi neskimă puină în ană trăbre; k'ă atăș mai multă d'ntă k'ămi ziceamă, k'ă materiale trebniçioase pe kare le lămă prin kontrabandă ne fakă s'ă k'wtigămi doză s'ntă la s'ntă.

— La drakă! zisse Masriș, ayeasta imi nare unș benefiçă destă de b'ntă, mi îugellegă akimă temerea ta, ka n'ă k'amba o arg'tare din parte-mi s'ă lă fakă a înçeta; dar akimă k'ă m'ă k'nnomti, estă assignată, n'ă e aia?

— Akimă, zisse Dîmer n'ă uî mai ceră niçi kiară k'vîntăși t'ăș. Apoi, p'ndu-î m'na pe x'măș mi p'vindă-lă k'unș s'rrisă:

— Să vedemă, i zisse ellă, akamă kăndă sən-temă în mikă komitetă și între amici, pochiă întreba, ce venia să faci p'aci, tinere? ă foarte înțellesă, adăru mesterălă argășitoră, kă daka vreă a avea aceasta drentă sekretă, fî dănu kămă vreă.

— Dar ăi amă sursă, imă pare, îngună Mărgicis.

— Da, o femeie, zisse bărgessă, știă kă eră vorba d'o femeie.

— Dămnezălă meă! eartă-mă, četăgene, zisse Mărgicis; însă înțellegă kă sântă datoră să ăi daă o deslăuire. Eă bine! kăstamă o femeie kare, în seara trektă, săb maskă, mi a sursă kă meade p'aci. Nă știă niă nămele eă, niă poziășnea sa, niă lokșința sa. Atăă nămaă știă kă sântă amoresată nebănă, kă ea eră mikă...

Ценевиѳа ерă mare.

— Kă eră blondă mi aveă șnă aeră demtentă...

Ценевиѳа ерă брăнă kă okă mară kășetătoră.

— O grisettă în cea dănu șrmă, adăru Mărgicis; așă; ka să î plakă, amă lăată așestă vestimintă popălară.

— Eată ce mă face să înțellegă totă, zisse Dimer k'ănă glasă de înșeră, ne kare n'ă desmînă de lokă cea mă mikă prăvire înokrită.

Ценевиѳа се rouășșe mi simșindă-se rouăndă se întorșesse.

— Biătăle četăgene Lindei, zisse Dimer rîzîndă, ce minște șrite te amă făkăă să netreăă, și tă ești çellă din șrmă omă kărvă boisseă, să î fakă răă; șnă astă-felă de bănă patriotă, șnă frate... Dar

în adevăr, amă crezută că altă cineva că skopăr
relle își lasse numele.

— Să nu mai vorbim despre aceasta, zise
Mazricis, care îngellesse că era timpul a se retrage;
nume-mă pe kallea mea, mi să uităm...

— Să te psiș ne kallea tal strigă Dimer, să
te lassă! Ah! nu, nu! eș mi asociatălă meș dăm o
chină astă-seară braviloră jșni kari voiă să te șigă
mai adineaorî. Boeskă să te fakă a čina că dămii
ka să vezi că nu sântă atălă de diabolî ne kălă s'arrată.

— Dar, zise Mazricis în kâlmea bškariēi ka
să remiș kălă-va timuș lăngă Čenevieva, nu utiș în
adevăr daka s'ară kâldea să priimeskă.

— Kămă! daka s'ară kâldea să priimesi, zise
Dimer; kreș foarte bine: ačestia sântă niște patrio
qșni mi kșrađi la inimă ka tine; kătre ačesta, nu
pociș krede că m'ai ertată de kălă atșni kândă vomă
rșne pșnea împreșnă.

Čenevieva nu ziceă ničî o vorbă, Mazricis eră
smăčinată.

— În adevăr, îngănă jșnele, mi é teamă a
nu vș sșpăra, četșene... ačestă kostămă... șigăioa-
sa mea fișră...

Čenevieva illă privi că sfială.

— Noi offerimă că toată inima, zise ea.

— Priimeskă, četșeano, respănsa Mazricis în-
klinindă-se.

— Ei bine! mă dăcă să inkredingeză ne so-
giū nostri, zise mesterălă argșitoră; inkălzeute-te
ni' atșni, skămnălă meș amikă.

Ellă emi. Μαργιχ μι Ήνεβιεβα remassergъ singergî.

— Ax! Domnule, zisse juna femee k'znă glasă kărsia cherkă a î da znă tonă de măstrare, nă te-ai pî-nstă de kăvintă, n'ai fostă diskretă.

— Че! doamna mea, te-amă kompromisă? strigă Μαργιχ, ax! astă-felă dar, mă retragă, mi ničî o dată. . . .

— Dumnezeu, strigă ea skălindă-se, estî gă-nită la pentă! kămasha ta este toată plină de sune!

În adevărgă, pe kămasha atăță de fîră mi atăță de albă a lăi Μαργιχ, kămasha че făceă znă straniă kontrastă kă vestimintele salls chelle groase, o mare pată de sune se întinsesse mi se șkasse.

— Oх! nă te îngrijî, doamna mea, zisse junele, znălă din kontrabandieri m'a îngenată kă păm-nală să.

Ήνεβιεβα îngălbeni, mi lăindă-'lă de mănă:

— Eartă-mă, îngănă ea, de gălă че pî-aă fă-kăstă; tă mî ai skănată viața, mi păpîngă a remasă să pî se tragă moartea de la mine.

— Nă sântă destălă de rezultă reafîndă-te? kăchî nă é așă, tă n'ai kreztă znă momentă k'ară pă-tea fi alta pe kare kăstamă?

— Bino kă mine, întregăse Ήνεβιεβα; îpî voiă da altă kămash. . . Nă se kade ka oaspeții nostrî să te vază în astă stare: așeasta va fi pentră dănușî o măstrare foarte sșimîntătoare.

— Te sșuărgă prea măltă, nă é așă? respăuse Μαργιχ sșărgizîndă.

— Niçi de ksmă, împlineskă o datorie. Ши adărgi: o împlineskă inkă kă mare plăcere.

Џenevieva kondasse atsnuî pe Маггичіx într'ună mare kabinetă de toaletă elegantă mi foarte alesă pe kare nă s'aumentă s'îl afle în kasa unăi mesteră argșitoră. În adevără k'aveșă mesteră argșitoră se arrătă millionară.

Apoî ea deskisse toate sikriete.

— Iea, zisse Џenevieva, estî în kasa ta.

Ши ea se retrasse.

Kăndă Маггичіx emî, află pe Dismer, че se întorsesse.

— Aîde, aîde, zisse, la masă! nă mai autentătmă de kătă pe tine.

IX.

Cina.

Kândă Mașriciș întră kă Dismer mi kă Cene-
vieva în sala de mînkare ce se află în kasa unde illă
kondăssesseră maī întiș, čina eră întinsă pe masă,
dar salla eră inkă goallă.

Ellă vuză intrîndă pe rîndă tođi oaspeđi în
nămtăđ de mease.

Ačestia aveă tođi o înfăđișare plăkăte, jăni
čeī maī măđi, se părtă dăpă moda timnăđi, doī săđ
treī kiară aveă karmaniola și bonetsă romă.

Dismer se înfăđișă la Mașriciș arătîndă titlărele
salle și kalităđi.

Apoi întorkîndă-se kătre Mașriciș:

— Bezī, zisse ellă, četăđene Lindei, toate per-
soanele ce m'ajăte în kommerđăđ meă. Măđămită
timnăđi în kare trăimă, măđămită prinčinieloră revo-
lăđionare ce ađ stersă depărtărea, noi trăimă tođi pe

șnș niçiorș de cea mai șntș egalitate. În toate zil-
lele a ceea'șî masș ne adșnș de dozș ori, șî șntș
feriçitș k'a'i bine voitș a te impșrtșș de çina noastră
de familie. Aide, la masș çetșçeni, la masș.

— Șî... ne D. Morand, zisse kș sfialș Çe-
nevieva, nș'l aștentșmș.

— Ax! în adevșrș, respșnse Dismet. Çetș-
çeanșlș Morand de kare çî-amș vorbitș, çetșçene Lin-
dei, este assoçiatslș meș. Ellș este însșçinatș, daka
pociș s'o zikș, kș partea moralș a kasei; face skri-
sori, çine kasa, regșleazș faktșrele, dș șî priimșște
banî, ceea çe face ka ellș șș aibș mai multș okșçpa-
çisne de kștș noi toçi. De șnde se întimlș kș
șne-orî întșrziș. Șlș voiș înștiinçã.

În acesțș momentș șuta se deskisse șî çetș-
çeanșlș Morand intrș.

Açesta erã șnș omș de tallie mikș, brșnș, kș
șnșçenele desse; niște okelari verzi kșmș poartș
oamenii a kșrora vedere este ostenitș de lșkrș, askșn-
deã okii seî çei negri, dar nș immedika skînteerea lorș.
La çelle d'întișș vorbe çe le zisse ellș, Masçivis se
kșnoskș glaslș çellș dșlçe șî imperiosș totș-d'odatș
kare fșssesse nekontenitș, în açeasțș șnșimîntștoare
çeartș la kape fșssesse viktimș, pentș a'lș skșpa;
ellș se nșrtã k'șnș vestimîntș inkisș kș nastșri mari,
k'o vestș de mștase albș, șî jabolșlș șș foarte finș
fș adessea în timșlș çinei niçitș de o mșnș, de a
kșriia albeye șî delikateçe se mirș multș Masçivis,
fșrș îndoialș pentș kș erã a șnșî argșșitorș. Lokș-
rile se lșarș. Çetșçeanșlș Morand fș nșșș în dreanta

Ценебиевѣ, Махричѣ в стѣнга са; Димер с'ашезѣ в; фага femeїalle; чеї-алцї оаснецї лѣгѣ kare не зн-де патѣрѣ локслѣ лорѣ импрежѣрѣлѣ знеї mese rotѣnde. Чина ерѣ aleasѣ: Димер се симцїѣ foarte dis-пѣссѣ пентрѣ мѣнкѣре шї фѣчеѣ кѣ мѣлтѣ бѣноміе о-поарѣа meseїalle. Лѣкрѣторїї, саѣ ачеїѣ че треcheѣ де асѣтѣ-фелѣ, илѣ инсоцїѣ в прївїнцѣ ачеїѣста, фѣрѣ нїчї о черемонїе.

Чѣтѣуеанѣлѣ Моранд ворбїѣ пѣцїнѣ, мѣнкѣ шї маї пѣцїнѣ, нѣ беѣ маї де локѣ шї рїдеѣ foarte rarѣ; Махричѣ, поате пентрѣ addѣчереѣ амїнте че ї дештеп-тѣ glassлѣ сѣѣ, симцї индѣтѣ пентрѣ дѣнслѣ о mare simnatїе; атѣтѣ пѣмаї кѣ пѣтеѣ сѣ се идоїаскѣ дес-пре annї сеї, шї ачеїѣстѣ идоїалѣ илѣ неастѣмнѣрѣѣ кѣндѣ илѣ лѣѣ дренѣтѣ знѣ омѣ де патрѣзечї саѣ патрѣ-зечї шї чїчї де annї, шї кѣндѣ дренѣтѣ foarte jѣне.

Димер кѣндѣ се пѣссе ла масѣ се крезѣ ин-дѣторїтѣ а да fie-кѣрѣзіѣ оаснецѣ знѣ фелѣ де кѣвїнтѣ пентрѣ прїїмїреѣ знѣї streїнѣ в мїкслѣ лорѣ черкѣ.

Елѣ иденлїнї ачеїѣстѣ sarcїнѣ ка знѣ омѣ sim-плѣ шї ивѣцѣтѣ, дар оаснецїї нѣ с'аргѣтѣ greї в чеѣа че се атїнѣе де асеменеѣ кѣвїнте дѣнѣ кѣмѣ се ве-деѣ, кѣчї, кѣ тоатѣ неїндемѣнѣрѣеѣ fabrikantѣлѣї де пѣї в интродѣчереѣ jѣнелѣї омѣ, мїкслѣ сѣѣ diskѣрсѣ мѣл-цїмї не тоатѣ лѣмеѣ.

Махричѣ илѣ прївїѣ кѣ mirare.

— Пе оноарѣеѣ меѣ, zїsse елѣ в сїне, крезѣ кѣ мѣ амѣцескѣ инсѣ-мї. Сѣ фїз в адеврѣгѣ ачел-ла'шї омѣ kare, кѣ okїслѣ арзѣторѣ, кѣ glassлѣ amenїн-дѣторѣ, мѣ згѣмѣрїѣ кѣ karabїна в мѣпѣ, шї воїѣ не-

apărată să mă omoare, sântă trei pătrare de oră? în același momentă l'amă fi lăsată drentă zăă eroă saă drentă zăă omoritoră. Mirare! kămă interesslă nell'riei poate nreface zăă omă.

Eră în inima lăi Maxricis, pe kândă făceă aceste însemnări, o dăgere și o băkărie profunde amândoxă în kăă jănele nă pătă să zikă de sigără kare eră starea săffletălăi săă. Ellă se află aproape d'acea frămoasă nekănoskăă ne kare o kăstasse atăă. Kămă visasse măi 'nainte, ea pătă zăă năme dăăce. Ellă se îmbătă de fericiire aflăndă-se alăări kă dănsa; absorbiă celle măi miăi alle ei kăvinte, și sănetăă glasăăi săă, de kăte ori resăă, făceă să tremăre năă mi koardele celle măi sekrete alle inimeăi sãlle; înă inima lăi eră sfărămată de ceea ce vedeă.

Ценевиєва eră înă-și astă-felă dăă kămă o întrebăăsse: ачестă visă allă zăăi nouăi visoroase, realitatea¹ nă'lă nimicisse. Eră în adevăă femееa elegantă, kă okăă tristă, kă spiritală² înaltă; eră în adevăă, ceea ce se întămblasse atăă de dessă în cei din șrmă anni înainte famousăăi annă 93 în kare se află atăă, eră în adevăă o jăă kopillă din celle măi alese, și nevoită, în șrma răineă în kare kăăsse nobleăea, a se însouă kă bărgesia și kă kommerăăă. Dismer s'arrătă zăă omă bravă; eră foarte navăăă; manierele sãlle kă Ценевиєва semăă a fi alle zăă omă kare se nevoeute a face ne o femее fericită. Dar ачeastă bănomie, ачeastă авăăie, kă-

¹ Аdevăăă. ² Dăă.

petele salle chelle bñne, pñtea elle se ñmple ayeastñ mare distançñ che se aflñ între femee mi bñrbatñ, ñntre jñna femee poetikñ, ñnsemnatñ, ñnkñntñtoare, mi bñrbatñlñ kñ okkñpagnññ materiale mi kñ ñnfññññmarea vñlgarñ.* Kñ che simtimentñ ñenevieva ñmpleñ ayeastñ abisñ?... Bai! ñntñmñlarea i sññneñ destñlñ akñmñ lñ Mñgricñ, kñ ea ñllñ ñmpleñ kñ amorsñ. Mñ kñtñ ka ellñ sñ vññ l'ayeastñ idee che avñssesse de jñna femee, adikñ kñ ñn seara kñndñ o vñzñsse pentñ ñntñia oarñ, ea se ñntorçea de la vr'o ñntñlnire de amorñ.

Ayeastñ idee kñ ñenevieva ñzbiñ zññ omñ sññ-çinñ ñnima lñ Mñgricñ.

Atññçñ ellñ sñññññ, atññçñ i pñrea rññ k'a venitñ sñ ñea o kñtime mññ aktivñ ñnkñ din ayeastñ venitñ che'lñ nñmeskñ amorñ.

Apoi, ñn alte minñte, askñlñndñ ayeallñ glasñ atñtñ de dñlçe, atñtñ de kñratñ mi atñtñ de armoniosñ, çerçetñndñ ayea kñtñtñrñ atñtñ de limpede, che semñññ kñ se te meñ nñmññ de dñnsñlñ, nñtñ sñ çiteaskñ nññ ñn fñndñlñ ñnimeñ salle. Mñgricñ ñnçepñ sñ kreazñ kñ erñ neste pñtñññ ka o assemenea ññññ arñ nñtea sñ ñnwele, mi atññçñ simçññ o bñkñrie amarñ nñññndñ-ññ ñn minñte kñ ayeallñ frñmosñ trñññ, sñfñletñ mi materie, erñ alle ayeallñ bñññ bñrgesñ, kñ sñrrisñlñ onestñ, kñ glñmele vñlgare, mi kñ n'arñ ñn nñçñ o datñ de kñtññ a lñ.

Se fñkñ vorbñ de politikñ: nñ nñtea sñ ññ

* Proastñ.

altă-felă, ce s'z zik' într'o epokă k'ndă politika s'a-mestekă în toate, eră desemnată pe talere, akoneriă toui pereții, eră proklamată în fie-kare oră în strade.

Îndat' șnălă din oasneii, kare nîn'atșn'vî t'k'șse, întreb' despre n'vellele prisionierilor de la Templu. Masriiș tres'ri f'z'z voia l'xi la șnetălă a-chell' glasă.

Ell' rek'nosk'șse n'aveșă omă kare fiindă totă-d'ășna pentr' mizloachele chelle aspre, ill' attinse mai întiiș k' k'șitșlă șăă mi în șrm' votasse moar-tea sa.

K' toate achestea a-chell' omă, neg'șztoră o-nessă, kană all' șn' l'k'rtoriș, chell' p'șină Dismar ill' proklam' astă-felă, demtent' voia b'șn' a l'xi Masriiș esnimindă ideile chelle mai patriotice mi prin'ci-niele chelle mai revoluționare. J'șnele în oare kare im-prejșr'ri, n' eră de lok' kontrariș all' achestoră m'șș-re aspre, kare f'z'z at'ă de m'ltă de mod' în a-cha-st' epokă, mi all' k'șrora Danton eră apostolălă mi eroălă. Ell', în lok'ălă a-chest' omă, a k'șșia șrm' mi glasă ill' f'k'șse mi'lă f'șeă s'z sim'șz in'k' niște întinșir' at'ă de im'șng'ztoare, n'ară fi omorită pe a-chella pe kare l'ară fi l'xată drentă șnă șniōă, dar iară fi dată libertatea într'o grădină, mi akolo k' șrm' e-gal',* k' șabia în m'șn' ka mi adversariălă șăă s'ară fi l'șntată k' ell' f'z'z ertare, f'z'z ind'șrare. Eată ce ară fi f'k'ștă Masriiș. Dar in'ellesse îndat' k' este nrea m'ltă a chere de la o kalf' de arg'șitoră ka s'z fak'ă ch'ea ce Masriiș ară fi f'k'ștă.

* de o notivă.

Acellă omă kă măsşrele cello aspre şi kare s'arrătă kă aveă în ideile salle politice ačellea-şî sisteme ka şi în părtaea sa privată, vorbiă de Temnă şi se miră de ce s'ă se înkrează privilegia prisionierilor şei la ună konsiliă permanentă kare s'ară fi korrantă fără greutate, şi la mşnipalî a kăroa kredin-
că kăzusse în şrma mai măltoră čerkări.

— Da, zisse četădeanăşă Morand, însă kată s'ă te şneşti kă în orî ce împrejşare, nîn' akşmă, părtaea ačestoră mşnipalî a făkătă laşdă înkrederiî pe kare naşişnea o aveă într'inşîi, şi istoria va zice kă nă-măi četădeanăşă Robespierre merită nămele de ne korruptibilă.¹

— Fără indoială, fără indoială, resuşne întrebatorăşă, însă pentru ună lăkră ce nă s'a întimplată înkă, ară fi absurdă s'ă krează čineva kă nă se va întimula ničî o dată. Ačeasta ă ka şi kă garda naşională, şrmă kanăşă lăkrătorăşă. Ei bine! kompaniele differiteloră sekşionî se adăpă fie-kare pe rîndă pentru servişăşă Temnăşăşă, şi ačeasta kă indifferinşă. Ei bine! nă priimidi k'ară nătea s'ă fără într'o kompanie de doşşzečî saş doşşzečî şî činčî oamenî vr'o onă saş zece strengari čotăridi, kari într'o frămoaşă poante s'ă înşngie sentinellele şi s'ă smălgă pe prisionieri?

— Amî! zisse Maşričiş, tă vezî, četădene, k'ăčeasta este ună mizlokă şrită, kăčî s'ăntă trei şpă-tăşne saş o lăpă de kăndă aş voită s'ăl întrebşinşeze şi n'ăş skos'o la kalle.

¹ Čellă ce nă se mîţşemte.

— Da, resnăuse Morand; dar pentru că știa din aristocrații, care făcea patria, a fostă atît de nekșpetată înkștă, borbîndă nu mișcă că vine, întrebîndu-se vorba *domnule*.

— Știți, zise zisse Masriș, care dinea să încredințeze că poliția Republicii era bine făcută, căci a deskonșerit îndată intrarea kavallșrșlș de Kassa Romie în Paris.

— Kșmș! strigă Dimer.

— Știți că kavallșrșlș intrase în Paris? întrebă Morand. Și miști nșin ce mizlokș a intrat?

— Foarte bine.

— La drakș! zise Morand plekîndșse înainte ca să privescă pe Masriș, amș si kșriosș să mișă așeasta; nșin' akșmș niminș n'a nștștș să ne sșrșz ceva pozitivș assșnșra așestșrș lșkrș. Tș însș, șetșșene, tș sekretarșlș șneia din șelle mai d'întșiș sekșișnș alle Parisșlș, katș să kșnșnștș mai bine.

— Fșrș îndoialș, zise Masriș; așa, așeasta ce vș voiș sșșne este adeșșrșlș kșratș.

— Totș oasșeșși mi kșarș Șeneșieva s'argștarș că șea mai mare lșare aminte la șea ce era să zikș jșșnele omș.

— Ei bine! zise Masriș, kavallșrșlș de Kassa Romie venia din Vendea, dșnș kșmș se pșreă; ellș streșștșsse toatș Franșia ajștatș de șoarte ca totș d'a șna. Sossîndș zioa la barriera Rșlșlș, a aștentatș nșnș la noșș ore șeara. La noșș ore șeara, o femee avîndș șnș portș femeeskș din noșorș, a emișș urîș așeastș barrierș addșkîndș kavallșrșlș șnș kos-

țarmă de vânătoră de garda națională; zecă minste în zrmă ea a intrată kă dănsă; Sentinella kare o v-zesse eșindă singură a intrată în preșșeri v-zind'o însoțit. Ea a dată alarma la postă, postă; a emită, amândoi atznci îndellegîndă kă ne dănsii îi kăslă, s'arncară într'ună osnelă ce lă a deskisă o altă poartă desre kămniele Elisei. Se vede k'o patră; kă totă; înkinată tiraniloră autentă ne kavalleră în zngiă; stradei Barre-du-Bec. Штигї чelle зрмътоаре.

— Ax! ax! zisse Morand; ayeasta este kări-
osă ce ne sșă...

— Însă adevărată.

— Da, ayeasta seamănă; dar femeea, se știe
ce s'a făkătă?...

— Nă; s'a făkătă nev-ză; mi nă se știe
de lokă cine este și ce este.

Assoziată; četă; Dismer mi kiară četă;
Dismer rezșflară mai în voie.

Ценеиева askătasse toată deskrierea ayeștei
întimulă; kă faya perită, neminkată și mătă.

— Dar — zisse četă; Morand kă re-
veala sa din totă d'ăna, cine poate sșne kă kav-
leră; de Kasa Romie făceă parte din patră; ce a
dată alarma la Temnă?

— Șnă mșnică; din amicii mei kare, în zioa
de serviciș*) la temnă, l'a rekănoskătă.

— Kănoșteă dar semnele salle?

— Îllă v-zesse o dinioară.

*) Dejzgnă.

— **III** ce felș de omș este fisiceste, ačestș ka-
ballerș de Kasa Rowie? întrebș Morand.

— **Șnș** omș de dozș-zeci mi wease de annī,
mikș, blondș, kș fisionomie nșkștș, kș okī minșnađī,
mi kș dinđī foarte frșmowī.

Se fșkș o tșcere profșndș.

— **Eī** bine! zisse Morand, daka amikșlș tșș mș-
nīčinalșlș a rekșnoskștș n' ačestș pretinsș kavallerș de
Kasa Rowie, de ce nș l'a arrestatș?

— **Maī** întiīș nentș kș neștiindș sossirea sa
la Parisș s'a temștș sș nș fiș amșđitș d'o assemșire;
m'anoī, amikșlș meș este nșđinș kam reče, ellș a fș-
kștș čee a fakș oamenii kș minte mi rečī; indoiindș-
se, s'a feritș d'a fače čeva.

— **Tș** n'aī fi lșkratș astș-felș, četșđene? zis-
se Dimer lđī Mașričīș rīzīndș.

— **Nș**, zisse Mașričīș, o mșrtșriseskș; maī bi-
ne auiș fi alesș sș mș amșđeskș de kștș sș lassș sș
skane ŋș omș astș felș de perikșlosș*) kșmș este
ačestș kavallerș.

— **III** ce aī fi fșkștș dar, domșle? întrebș Će-
nevieva.

— **Čee a** auiș fi fșkștș, četșđeano, zisse
Mașričīș, ox! Dșmnezeșle! arș fi lostș foarte skșrtș:
auiș fi inkisș toate porđile Temnlșlđī; m'auiș fi dșsș drentș
la patrșlș, mi auiș fi anșkatș ne kavallerș de gșlerș,
zikīndđī: kavallerșle, te arrestezș ka trșđđtorș allș
nađīsnīī, mi odatș anșkatș de gșlerș nș l'auiș fi maī
lșssatș, fiđī sigđī.

*) Primeđiosș.

— Ши че і s'арѣ fi întimnată? întrebă Ценевиѣва.

— I s'арѣ fi întimnată кѣ і арѣ fi фѣкѣтѣ jѣdekata lѣи ши komplikilorѣ сеі, ши акѣмѣ poate арѣ fi fostѣ gilotinată, eatѣ totѣ.

Ценевиѣва се infioră ши арѣнкѣ вечіnlѣи sѣѣ o кѣзѣтѣгѣ de снаіmѣ.

Însѣ четѣдеанлѣ Morand нѣ s'аргѣтѣ кѣ ѣhare aminte l'acheastѣ кѣзѣтѣгѣ, чі дешертѣ пахарѣлѣ sѣѣ кѣ toatѣ flegma пѣtinчіoastѣ.

— Четѣдеанлѣ Lindeі are кѣvintѣ, zisse ellѣ; n'avea altѣ чева de фѣкѣтѣ de кѣтѣ кѣмѣ a zisѣ. Dar din neferіchire нѣ s'a фѣкѣтѣ.

— Ши, întrebă Ценевиѣва, се шtie че s'a фѣкѣтѣ ачестѣ kavallerѣ de Kasa Romіe!

— Ашї! zisse Dismar, este de kreztѣ кѣ, възіндѣ іnчеркаrea кѣ нѣ euі la kalle, va fi пѣгѣsitѣ іndatѣ Parisѣлѣ.

— Ши poate kiarѣ Franчia, adѣшї Morand.

— Нічї de кѣмѣ, нічї de кѣмѣ, zisse Marчїch.

— Кѣмѣ, a фѣкѣтѣ пѣвѣnia d'a remіnea іn Parisѣ! strigă Ценевиѣва.

— Ellѣ нѣ s'a miшkatѣ.

Тодї се kompinsгѣ de mirare азіндѣ ачeastѣ пѣгѣre datѣ de Marчїch кѣ атѣта іncredіngare.

— Este o іnkinzire ачeasta че snzї, четѣде-не, zisse Morand, o іnkinzire, nimikѣ маї mlѣtѣ.

— Nѣ, este adevѣгѣлѣ ne kare 'l іntѣresкѣ.

— Ох! zisse Ценевиѣва, еѣ mѣrtѣrisesкѣ кѣ

despre mine nu crezi la ceea ce spun, cetyceane; a-
ceasta ar fi o nebunie de ne ertată.

— Ești femeie, cetyceano; așa vei înțele-
pe lucrul ce a născut la un om de caracterul ka-
vallerului să înfrunte tot ceea ce i nătea amenința
viața.

— Și ce lucru poate să fie mai mare de cât
temerea de a merge viața într'un fel atît de spu-
mintător?

— Ah! Dumnezeu! mea, cetyceano, zisse
Masricis, amorul.

— Amorul! repeli Cenevieva.

— Fie îndoială, nu mi-i dar că kavallerul de
Casa Romie era amoresat de Antoneta?

Doar să trei risuri de necredere esbucni-
că temere mi sforgate*. Dimer se zice la Masricis,
ca kundă ar fi voit să chitască un în fâdă să-
fletul să.

Cenevieva simți lakremele a i mîia okii, mi o
înfiore, ce nu născu să skane din vederea lui Mas-
ricis, strebuts tot trăsul să. Cetyceansul Morand
resnîndi vînsul naxarsul să, ce' lă dăcea aksmă la g-
ră, mi făca sa îngulbenit ar fi spuimîntat ne Mas-
ricis, daka toată lărea a mînta a jnellsă n'ar fi fost
în acellă mîntă agîntat assura Cenevievei.

— Ești miukat, cetyceano, îngun Masricis.

— N'ai zis că am înțelepe nentru că sunt
femeie? Ei bine, ne noi femeile un devotament; cât

* Silite.

de omneșă ară fi kă urinchienele noastre, ne mișkă totă-d'asna.

— Ши ачелла алă kavalleriști de Kasa Romie este kă atăță mai mare, zisse Mărciș, kă s'assignă ră să ellă n'a vorbită niči odată kă reșina.

— Ах, четъне Lindei, zisse omășă kă mizloachele чelle asure, imi pare, eartă-mă a ți, спъне kă тă esti foarte îndръторă pentru ачестă kavalleră.

— Domnele, zisse Mărciș întrebășindă poate kă skonă kăvintășă че încetasse de a se mai zиче, isbeskă toate nătrele чelle мъndre mi kăraioase; чееа че нă мă impedikă d'a le kombatte kăndă le intilneskă în rîndrile inemichiloră mei. Nă-mi perză speranța d'a intilni într'o zi ne kavallerișă de Kasa Romie.

— Ши... zisse Ценевиѳа.

— Ши daka illă voiă intilni... ei bine! illă voiă kombatte.

Чина se terminasse. Ценевиѳа dette esemplă's retrăgerii skălîndse însă-ші ea.

În ачестă momentă orloșășă² sănt.

— Mezișă nonșii, zisse kă recheată Morand.

— Mezișă nonșii! strigă Mărciș, mezișă nonșii akșmă!

— Eată mirarea ta че mi face plăchere, zisse Dimer; ea arrată kă нă ți s'a srită, mi mă face să kreză kă ne vomă mai vedea. Este kasa șnăi bșnă patriotă че ți se deskide, mi sigășă kă vei kănnoашte kărîndă, четъне, kă este ачееа a șnăi amikă.

¹ Пилă. ² Чесорникă.

Maşriciș se înkină mi, întorkîndse către Țenevieva :

— ȚetȚeana îmi va erta asemenea a mai veni? întrebă ellă.

— Fakș mai mlătă de kătă a erta ačeasta, eș te rogș, zisse kă vioiçigne Țenevieva. Adio, țetȚene.

Și ea intră în apartamentlă eî.

Maşriciș lă zioa bșnă de la tojî oaspeçii, salăte mai kă seamă pe Morand çe îa plekătă prea mlătă, strîuse mîna lăi Dismer mi plekă ameçitș, dar mlătă mai voioșă de kătă tristă, de toate întîmplările, kare nă semănă znele kă altele, çe țerbărasșeș seara ačeea.

— Șăpăztoare, șăpăztoare intîlnire! zisse dșnă çe s'a retrăș Maşriciș jșna femeie înnekate de lakreme înaintea bərbatălăi sșă kare o dșsese în kamera eî.

— Așî! țetȚeanlă Maşriciș Lindei patriotș rekșnoskătă, sekretarș allă zneî sekçionî, kșratș, ișbitș, ponslarș, este, din kontra, o preçioasă kșnoștinçă pentș zșă bietș argșitorș, kare are la dșnșlă marfă de kontrabandă, resșonse Dismer șărrîzîndș.

— Așa, krezi, amiklă meș? . . . întrebă kă temere Țenevieva.

— Krezș kă este o patentă de patriotismș, zșă siçiliș de skçtire çe ellă nșne assșnra kaseî noastre; mi krezi kă de astă seară, kavallerlă de Kasa Romie însșuî ellă va fi în sigșrançă la noi.

Și Dismer șărstîndș pe femeea sa pe frunte

k'o izbire maĩ miltŝ pŕinteaskŝ de kŕtŝ kŕsŝtoreas-
kŝ, o lŕssŝ in ačellŝ mikŝ pavilionŝ 4e erà kŝ totŝlŝ
ne seama eĩ, ŝi trekŝ earŝ in 4ea-altŝ parte 4n-
de lokŝià ellŝ, kŝ oaspeŝii 4e'ĩ vŝzŝgŝmŝ ìmpreŝ-
rŝlŝ meseĩ.

Pantofarul Simon.

Era ne la incheutalea lunei lui mai. O zi karatã fãcea nentãrile ostenite sã resãfle cegele celle ingeate alle ernei, mi razele znei soare kaldã mi inbietorã se lãssã assãna zidãrilor ñegrite alle Templãi.

În inkisoarea din intrã kare despãrãia tãrnãã de grãdine, ridea mi fãmã soldaãii postãi.

Însã kã toatã zioa cea frãmoasã, kã toatã voia ce se dette prisionierilor de à se da josã mi à se preimbla în grãdinã, celle trei femeï refãsarã: de la tãierea souãlã sãã, reãina nã voia de lokã sã eassã din kamera sa ka sã nã treakã pe din aintea porãii appartamentãi în kare uezãsse reãele în allã doilea planã.

Kãndã voia sã iea aerã kãte o datã de l'acea

zi fatală din 21 ianuară, ea se dăcea d'assura țăr-
năși ale kăria kreste eră inkise kă melosi.

Garzii națională de serviți, kare eră învii-
năși kă chelle trei femeii aveă voia s' eassă, aștentar
dar în demertă toat' zioa ka elle s'voiască a se fo-
losi de ačeast' voie.

Kătre cinči ore, șnă omă se dette josă, mi
se anproiă de sergentăș kommandantă allă postăși.

— Ax! ax! ță estă mouă Tison? zisse ače-
ta, kare s'argătă șnă gardă națională kă toane bșne.

— Da, eă șntă, țețene; iți addăkă din par-
tea munișnăși Mășriș Lindei, amikăș țăș, kare
este kolo șșș, ačeast' voie țe o dette konsiliș Tem-
plăși la fiș-meă d'a veni a face ast' seară o mikă
visită mamei-salle.

— Și ță emi în momentăș kăndă fiș-ta este
să viș, pșrinte fșră simșiri? zisse sergentăș.

— Ax! eșș kă pșgere de țăș, țețene ser-
gentă. Kredeamă, mi eă assemenea, à vedea pe
biata mea kopillă pe kare n'amă vșzșt' o de doză lăni,
mi s' o imbrășmeză... Dar servișăș, ačeșă ble-
stemăș de servișăș mă nevoiute să eșș. Kăț
să mă dăkă la Kommăș să-mi fakă rapportăș. O
trășrăș pșblikă* m'așteantă la poartă kă doi țe-
nădarmă; mi ačeasta kiară în momentăș kăndă biata mea
Sofia este să viș.

— Neferișăș pșrinte! zisse sergentăș.

Așa dar izbirea ȳrrei
 Stinȳe—allș s'ncușei t'ș glasș.
 Șniș ȳemș mi alȳi se roagȳ:
 Datoriei toȳi se 'nkinȳ....

— Bezī dar, momș Tison, daka veī afla din
 întîmulare rimele, tș mi le veī addȳce. Elle imī liu-
 seskș d'o kam datȳ.

— Și tș, ȳetȳene serȳentș, kȳndș fiȳ-mea
 va veni ka sȳ vazȳ ne biata sa mȳmȳ, kare moare
 de dorșlș ei, tș o veī lȳssa sȳ treakȳ.

— Ordinslș* ȳ în regșlȳ, respȳnse serȳentșlș,
 ne kare ȳititorșlș l'a rekȳnoskȳtș akȳmș, fȳrȳ indo-
 ialȳ, kȳ este amikșlș nostrș Lorinș; așaa, n'amș ni-
 mikș de zisș; kȳndș fiȳ-ta va veni va avea voia sȳ
 treakȳ.

— İȳi mȳȳȳmeskș, bravșle Termonile, İȳi mȳ-
 ȳȳmeskș, zisse Tison.

Și emī ka sȳ meargȳ a-șī face rapuortșlș la
 Kommanȳ, mȳrmȳrindș :

— Ax! biata mea femee ȳe ferȳitȳ va fi ea!

— Știī tș, serȳente, zisse șnș gardș nȳȳio-
 nalș vȳzindș ne Tison ȳe se depȳrtȳ, ūi azzindș kȳ-
 vintele ȳe le zisșesse depȳrtȳndș-se, ūtī k'ȳeste
 lșkrșrī addșkș ĩnfiorare!

— Și ȳe lșkrșrī, ȳetȳene Deval? ĩntrebȳ
 Lorinș.

— ȳe felș! respȳnse komȳȳtimitorșlș gardș
 nȳȳionalș, ȳ vedea n'ȳestș omș kȳ fȳȳa atȳtș de

* Порѣнка.

asnrъ, п'ацестъ омъ къ инима де бронзъ, п'ацестъ не-
индсратъ гарианъ алъ реџинеџ, съ се дъкъ къ лакрема
ин окџ, къ о џсрмъта де бъкърие ми къ о џсрмъта де дъ-
рере, пънџндъ-ши ин минте къ femeea са аре съ вазъ
не фиъ-са, ши къ еллъ нъ ва ведеа-о! нъ требъе мълтъ
де къџетатъ аџи, серџенте, къџи, ин адевръџ, аџеаста ин-
tristeазъ....

— Фъръ индоџалъ, ши еатъ пентръ че инсрми
еллъ нъ фаче ниџи о къџетаре, аџестъ омъ че се дъче
къ лакрема ин окџ, къмъџ зиџи.

— Ши ла че съ къџете?

— Еџ бине! къ сснтъ акъмъ треџ лънџ де къндъ
аџеастъ femee къ каре се поартъ к'о аснрџме фъръ ин-
дъраре нъ'ши а вълъџтъ конџллъџ. Еллъ нъ къџетъ ла не-
ферџџереа еџ; еллъ къџетъ нъмаџ ла неферџџереа лъџ;
еатъ тотъ. Есте адевръџатъ к'аџеастъ femee ерâ реџинъ,
џрмъ серџентъџ к'ънъџ тонъ де рџсъ не каре ерâ ане-
воџе а'л инџеллеџе џинева, ши къ нъ е нимџни даторъ
â авеа пентръ о реџинъ прџвџнџеле не каре ле аре пентръ
femeea џнъџ лъкръторъ

— Фиъ, дъпъ къмъџ зиџи, дар е тотъ tristъ,
zisse Deval.

— Tristъ дар неанпъратъ, zisse Lorinъ; че е
маџ бине есте, къмъџ аџ зџсъ, а нъ къџета џинева ла
нимџкъ динтр'аџестеа...

Ши се пъссе а кълта.

Еџи Nivetta

Sъb boskete

Rekoroase mi zmbroase
Se preimblă singurikъ.

Lorinș se află aci kъ kъntikxlș sъș bșkolikș, kъndș totș-d'odatъ znlș mare sgomotș s'azsi din partea stlungъ a poetxlși: acellș sgomotș eră kompsș de in-jșrștșrși, de ameninșrși mi de plșnsorși.

— Че è asta? întrebș Deval.

— Pare kъ è znlș glasș de konillș, respnșse Lorinș askșltindș.

— În adevrș, zisse gardxlș nacionalș, este znlș bietș konillashș ne kare 'lș battș; în adevrș, n'arș trebși sъ trimișrș aicș de kъlș p'acheia че n'aș koniș.

— Beī tș sъ kъuđi? zisse znlș glasș regșuitș de beđivș.

Шi glassł kъntł ka sъ dea esemulș:

Doamna Beto a promisș

A 'njșngia totș din Parisș.

— Nș, zisse konillxlș, nș voiș kъnta.

— Beī tș sъ kъuđi?

Шi glassł inșenș earș.

Doamna Beto a promisș.

— Nș, zisse konillxlș, nș, nș, nș.

— Ax! mișelșle! zisse glassł cellș regșuitș.

Шi sgomotxlș zneī kșrele mșerinde snintekł aerșł. Konillxlș skoasse znlș zrlēș de dșrere.

— Ax! zisse Lorinș; este tikłossł de Simon kare batte ne mikxlș Kanet.

Къдѣ-ва garzi națională ințelgară din zmeri, doi saș trei se cerkară a sarride. Deval se skelă mi se denrtă.

— Шtiamă bine, marmară e lă, къ прringiă nă s'ară къdea niči odată съ între aichi.

— Îndată o ză se deskisse, mi konillălă regală, gonită de bičislă puzitorălă să, fazi mai măluă paui in karte; dar inderătlă să cheba greș resnă pe netră mi'l ajjanse la ničioră.

— Ax! strigă konillălă.

— Ми se împedikă mi kăz in țenski.

— Addă-mi forma, feară, daka nă...

Konillălă se skelă mi miukă din kapă ka s'arate къ refsă.

— Ax! аша е... strigă аcellălă glasă, аштеантă, аштеантă, веi vedeа.

— Ми pantofarălă Simon пăвлли din loja sa ka o feară selbatikă din kăkășălă să.

— Ei! ei! zisse Lorină inkrăntindă sngăcheana, znde meremă astă-felă, mestere Simon?

— Съ inвълă minte p'ăcestă păiș de lănă, zisse pantofarălă.

— Ми pentră че аша? zisse Lorină.

— Pentră че?

— Da.

— Къчи авестă mikă черметорă nă voente niči съ kante ka ză hănă patriotă, niči съ lăkreze ka ză hănă четъдеанă.

— Ei bine! mi че face ачеста? resnăse Lo-

rină; nu cămăra nașterea și a încredințată pe Kanet
ka să-l înveți să kante?

— Dar asta! zisse Simon în mirare, ce te
amesticiți tu, cetățene sergentă? te întrebă.

— Ce m'amestikă? m'amestikă în toată ce poate
privi p'șnă omă de inimă. Așa, nu meade bine pentr'
șnă omă de inimă să vază p'șnă konillă k'ă batte chi-
neva mi să sffere.

— Aș! pe fișă șnă tirană.

— Șnă konillă, șnă konillă kare n'a lăsat parte
de lokă la nelegirile printelăi să, șnă konillă kare
nu strikă nimikă, mi pe kare prin șrmare nu s'ară
kăveni de lokă a'ă pedensi.

— Mi eă zikă kă mi l'ă dată să fakă ce voiă
kă ellă. Voiă să kante kăntikă doamnei Beto, mi'ă
va kanta.

— Dar, tikălosăle, zisse Lorină, doamna Beto
este mămă-sa; ai vrea tu, să nevoiasă cineva pe
fișă tăă să kante kă tu estă o kanallie?

— Eă, șrlă Simon; ax! șriciosă aristokrată de
sergentă!

— Ax! nu însăta, zisse Lorină; eă nu șntă
Kanet, mi nu mă face nimini să kăntă fără voiă mea.

— Voiă face à te arresta.

— Tu, zisse Lorină, tu să faci a mă arresta!
cearkă dar păgină să faci a se arresta șnă Termonile.

— Bine, bine, va rîde mai bine cellă ce va
rîde mai la șrmă; așa, addă-mă forma Kanet mi vino
să-și faci pantofă, să, o miie de draci întră în tine!

— Mi eă, zisse Lorină îngăbenindă de minie

mi fêkindê xne passê înainte, kx nsmniî inkimî mi stringîndê din dingî, eș, îpî sniș kx nș v'addxve forma ta; eș, îpî sniș kx nș-îi face pantofslș, askxlî tș, tiklosxle? ax! da, tș aî akolo marea ta sabie, dar nș mș temș ka mi de tine. Kxteazș nș-maî a o skoate!

— Ax! mșcelș, xrlș Simon îngxlbenîndê de tșrbare.

În acesț momentș doxș femeî intrarș în kxrtē; xna din elle pîneâ o xrtie în mșnș; ea se îndrentș la sentinellș.

— Serpente, este fiia Tison ce cere â vedea ne mșmș-sa, strigș sentinella.

— Lassș sș treakș, nentș kx konsilîslș Tempîslșî î dș voia, zisse Lorinș, ce nș voia a se întoarce xne momentș, de teamș ka Simon sș nș profîte mi sș battș konillslș.

Sentinella lșssș ne chelle doxș femeî sș treakș; dar abia se xrkarș natș trente ne skara întxnekoasș, mi întîlîurș ne Masriçîs Lindel ce se dâ josș în kxrtē.

Noantea s'annoniase, mi nș se pșteâ vedea bine trșxrele figșreî lorș.

Masriçîs stștș în lokș.

— Çine sșntegî, çetșçenelorș, întrebș ellș, mi ne çine voîi?

— Eș sșntș Sofia Tison, zisse xna din chelle doxș femeî. Mi s'a datș voia â vedea ne mșmș-mea mi viș s'o vșzș.

— Da, zisse Masriçis; dar voia este nșmaï pentru tine singur, çetșeano.

— Amș addșș ne amika mea ka sș fimș dozș femeï, çellș pșșinș, în mizlokșlș soldașilorș.

— Prea bine, dar amika ta nș se va șrka.

— Kșmș veï voi, çetșene, zisse Sofia Tison stringîndș ne amika sa de mșnș, kare, linitș de perete, semșnă kșrinsș de mirare mi de spaïmș.

— Çetșeni fakșionariï, strigș Masriçis redikîndș kapșlș mi îndrentîndș-se kștre sentinellele çe eră amezate la sie-kare planș, lșssaș sș treakș çetșeana Tison; nșmaï, amika sa nș poate treçe. Ea va aștenta ne skarș, mi begiaș sș fiș respektatș.

— Da, çetșene, respșnsersh sentinellele.

— Șrkș-te darș, zisse Masriçis.

Çelle dozș femeï trekșrș.

Kștș despre Masriçis, ellș sșri, çelle patrș saș çinçï trente çe i mai remîneă ninș josș, mi înaintș în kșrte.

— Çe este, zisse garșilorș nașionali; mi çine face așestș sgomotș? S'axđș çinete de konillș ninș în antikamera prisionierilorș.

— Este, zisse Simon, kare, deprinsș fiindș kș manierele mșnicipalilorș, kreșș, vșzîndș ne Masriçis, kș i sossia aștorș; este, kș așestș trșdștorș, așestș aristokratș de maï 'nainte, nș mș lassș sș batș ne Kanet. Și argștș kș nșmnșlș ne Lorinș.

— Da, ne Dșmnezeșlș meș, nș'lș lassș, zisse Lorinș trșgîndș sabia, mi daka înk'odatș mș nșmешï aristokratș saș strșdștorș, te pștrșnzș kș sabia.

— O amenigarel strigă Simon; gardă! gardă!

— Eș suntă garda, zisse Lorinș; nă mă kîmă dar, kăvî daka viș la tine, estî stinsă.

— La mine, četъene mănîcinală, la mine! strigă Simon, amenigată akămă seriosă de kătre Lorinș.

— Serpentăle are kăvîntă, zisse kă recheală mănîcinală ne kare Simon îllă kîmă în ajstorăle să; tă favî desonoare¹ nașîniî mișelale, bađî șnă konillă.

— Și pentră ce 'lă bate, îngelleđî tă, Mașricie? pentră kă konillăle nă va să kănte pe doamna Beto, pentră kă fiilă nă va să însalte² pe mămăsa.

— Tikălosale! zisse Mașricie.

— Și tă assemenea? zisse Simon. Dar eș suntă împresrată de trăđtorî!

— Ah! blestematsle, zisse mănîcinalăle anăkindă ne Simon de gătă șî smălgîndă-î kăreaoa din măpă; încearkă nađînă a proba kă Mașricie Lindeî este șnă trăđtoră.

Și făkă să kază kă îșueală kăreaoa ne suinarea pantofarăle.

— Îđî mălgămeskă, domnele, zisse konillăle, ce năviă kă săpă reche ačeastă sचेनă; dar ellă îșî va resbăna assura mea.

— Bino, Kapet, zisse Lorinș, bino konillăle meș; daka te va maî bate, kiamă în ajstoră șî voră

¹ Nevinste.

² Să adăskă okară, nevinste.

veni s'ălă pedenseaskă p'ăcestă kalăă. Aide, aide! mikșle Kanet, intră în țărnelă țăă.

— De ce mă nămești Kanet, ță kare mă anperi? zisse konillăă; utiă bine kă nă este nămele meă Kanet.

— Kșmă, nă este nămele țăă? zisse Lorină. Kșmă te kiămi dar?

— Mă nămeskă Lădovikă Karolă de Bșrbon. Kanet este nămele șnăi stremouă allă meă. Eă utiă istoria Franăiei; tată-meă m'a învăat'o.

— Și ță vei a învăa să fakă pantofi pe șnă, konillă pe kare reșele ăa învăată istoria Franăiei, strigă Lorină? Aide!

— Oș! fiă în paăe, zisse Mașriă konillăă, voiă faăe rannortăă meă.

— Și eă p'allă meă, zisse Simon. Voiă șnă-ne intr'altele kă în lokă d'o femee ăe aveă drentăă a intra în țărnelă, ai lăssată să treakă doză.

În aăestă momentă în adevăă amăndoză femeile emiă din țărnelă. Mașriă alergă la dănșele.

— Eiă bine, ăetășeneloză, zisse ellă îndrentină-se ăăăăă ăe eră alăăă kă dănsăăă, ai văzătă pe mămăă?

Sofia Tison trekă îndată între măniăinală și însouitoarea sa.

— Da, ăetășene, iăi mășămeskă, zisse ea.

Mașriă ară fi voiă să vază pe amika jăneă fete, saă ăellă pșăină s'asză glasăă ei; dar ea eră înfășărată în manta sa și păăăă kă se jărasse să nă skoăăă șnă singăăă kăvintă. I se păăă kă ea tremăă. A-

ceastă temere i dette preppersri. Ellă se srkă iste mi sossindă în cea d'intiă kameră, vâză prin fereastră pe reșina askuzindă în posșnarăș sâș șiș ce kare i se pâră lă șiș billetă.

— Ox! ox! zisse ellă, fi-voiă amărită?

Kiâmă pe kollegăș sâș.*

— Четъcene Agrikola, zisse ellă, intră la Maria Antonetta mi n'o perde din vedere.

— Ba! zisse mănicipalăș, nă kămba...

— Intră, ișă zikă, mi făr'a perde șiș momentă, o minăte, o sekăndă.

Mănicipalăș intră la reșina.

— Kiamă pe femeea Tison, zisse ellă la șiș gardă nașionalăș.

Deșă çinçă minăte, femeea Tison sossia plină de băkărie.

— Amă vâzăș pe fiș-meă, zisse ea.

— Șnde? întrebă Masriçis.

— Aiçă kiară, în această antikameră.

— Bine. Și fiș-tă n'a çerșă să vază pe Antoneta?

-- Nă.

— Și pe kăndă vorbiai kă fiș-tă, niminî n'a eșită din kamera prisioniereloră?

— Nă kămba, mtiă eă? eă privismă pe fiș-meă pe kare n'amă vâzș'o de trei lăni.

— Addășă bine aminte.

— Ax! da, kreză a mi addăçe a minte.

* Товаришăș.

- De ce?
- Jena face a eșită.
- Maria Teresa?
- Da.
- Și ea a vorbită kă fiu-ta?
- Nu.
- Fiū-ta nu ȳ a dată în mănă nimikă?
- Nu.
- Ea n'a lătată de ne josă nimikă?
- Fiū-meă?
- Nu, fiă Mariei Antonettei?
- Da, 'mă a lătată batista.
- Ah! nefericito! strigă Maximis.

Și se renezi la kordonăle șnăi klonotă ce'lă
trasse iste.

Acesta eră klonotăle de alarmă.

— Чеї алї дої мѣничалї де гартъ се зкаръ
 ізте. О деспѣрїе а постелї иї инсоїа.

Поргїле фгъ инкїсе. Дої фонкїонарї прїнсеръ
 ешїрїле фїе-кѣрїїа камере.

— Че воїдї, домнїлорѣ? зїссе реїїна лї Маг-
 рїчїс, кѣндѣ ачеста интрї; ерамѣ сѣ мѣ кѣлкѣ, кѣндѣ
 сѣнтѣ чїнчї мїнѣте, четъдеанлѣ мѣничалѣ (шї реїїна
 агрїтã пе Агрїкола) а пѣвълїїтѣ индатъ иї ачeastъ ка-
 меръ фл' амї спѣне че вреã.

— Doamna mea, zisse Mașriviș inkinînds-se,
 nã este kollegslã meș че dorește чева де ла дãm-
 neata, чи еș.

— Dãmneata, domnule? întrebã Maria Anto-
 netta prĩvindã пе Маșriviș а кѣрїїа бѣнѣ пѣртаре і ип-
 sãflasse оаре-каре рекѣнпoutingъ, ми че дорешї?

— Doreskă ka sã bine voeşti a-mi da billetele ce'l askãndeai adineaorî kãndă amă intrată.

Doamna regală mi doamna Elisabeta tresãrigã.
Reşina îngãbeni.

— Te amãueşti, domnãle; zisse ea, nã askãndeamă nimikă.

— Mingi, Antonetto, strigă Agrikola.

Mãriçis ankă kã igdealã braşlă kollegãlă sã.

— Ţnă momentă, skãmnãlă meş kollegă, i zisse ellă, lassã-mã pe mine sã vorbeskă çetãgenei. Sãntă nãgină urokãroş.

— Aide; dar n'õ krãma de lokă.

— Askãndeai şnă billete, çetãdeano, zisse kã asprime Mãriçis. S'ară kãdea sã ne dai açellă billete.

— Dar çe billete?

— Açella ne kare fata lăi Tison çil a adăşş, mi kare çetãdeana fia dãmitalle (Mãriçis argãtă ne jãna prinçiness) l'a lãtă dinnreşnã kã batiã sa.

Çelle trei femeï se priverã spãmintate.

— Dar, domnãle, açesta è mai mãltă de kãtă o tiranie, zisse reşina; nişte femeï! nişte femeï!

— Sã nã inkãrkãmă lãkrãlă, zisse Mãriçis kã tãrie. Noi nã sãntemă niçi jãdekãtorî, niçi kãlãi, çi noi sãntemă vegetorî, adikã konçetãgenii vostri însãrçinãçii a vã nãzi. Noi avemă kãvintãlă nostrã de ordină, de 'lă vomă kãlka vomă façe o trãdare. Çetãdeanã, te rogă, dãmî billetele çe l'ai askãnsă.

— Domnilorș, zisse reșina kă oare-kare tonș' pentră kă sântעיї vegetorī, kăstaci, mi linsici-ne de somnș mi astă-seargă ka totș-d'asna.

— Dămnezeș să ne fereaskă d'a năne noi măna pe femeī. Eș voiș înștiingă Kommana mi vomș aștenta ordinile salle; nămai nīn'atsnči nă nșteci să nștraci în așternștș, veșī dormi pe fotoliș, daka vă plache, mi noi vă vomș năzi... Daka trebșe, vorș înșene mi kăstărire.

— Ce este dar? întrebă femeea Tison argă-tindș la șmș kapșlș săș șneriatș..

— Este, четъцеано, kă tă ai datș ajștorș la o trădare, mi te vomș linsi pentră totș-d'asna d'a mai vedea pe fiș-ta.

— D'a vedea pe fiș-meai! . . . Ce șnăi tă, четъcene? întrebă femeea Tison, kare nă înșelleșeă înkă pentră ce să nă vază pe fiș-sa.

— Zikș să fiș-ta n'a venitș aiči ka să te vază, či ka s'addăkă o skrisoare la четъceana Kapet, mi kă ea nă va mai veni altă dată.

— Dar daka ea nă va mai veni, nă voiș nătea eș atșnči s'o mai văzș, kăči n'avemș voie d'a eși! . . .

— Akșmș nă đi se kade să te leiđ de nīminī, kăči este greșeala ta, zisse Maxricis.

— Oș! șrlș biata mămă greșeala mea! ce șnăi tă, greșeala mea? nă s'a întimulatș nimikș, eș resnșnzș. Oș! dak' așș krede kă s'a mai întimulatș чева, nefericire pentră tine, Antonetto, mi o veī năți skămpș!

— Şi ayeastă femeie disperată arată pământul reşinei.

— Nu ameninţa ne nimini, zisse Masriciș; vezi mai bine ca kă blîndeşea să se fakă ceea ce cerem; kăci tu eşti femeie, şi ȳteşteana Antonetta kare şi ea este mămă, va avea fîră îndoială kompătimire de o mămă. Măine fîr-ta va fi arrestată, şi păsă la înkisoare... apoi, daka se va deskoperi ceva, şi tu ştii, kîndă va ȳineva, deskoperă totăd'asna, ea este perdută, ea şi kă însușitoarea ei.

Femeea Tison, kare askaltasse ne Masriciș kă spaimă kreskîndă, întoarse assăpra reşinei kăştăra sa reţută.

— Ază tu, Antonetto? . . . fîr-me! . . . tu eşti kare ai perdută ne fîr-me!

Reşina se pără spăimîntată şi ea, nu de ameninşarea ce skînteia în okii aellei femei, ȳi de disperarea ce se ȳitia într'înşii.

— Bino, doamnă Tison, zisse ea, amă s'ăi vorbeskă.

— Xe! niȳi de kămă lingşurî! strigă kolleksă Isă Masriciș: noi nu sântemă de ajşnsă, înainte mănîcipalităşii, mai bine înainte mănîcipalităşii!

— Lass'o să fakă, ȳteşteana Agrikola, zisse Masriciș la şrekia aestei omă; destăş să aflămă adeşşăş, pşşină ne pasă ce felă illă vomă afla.

— Tu ai kăvîntă, ȳteşteana Masricie... dar...

— Să treşemă în dosăş aestei ferestre, ȳteşteana Agrikola, şi, daka tu mă krezi, să ne întoşremă kă şnatele; sântă sigşă kă persoana a kă-

riia voindz priimimš a o indenlini nš ne va face ka sž ne kšimš.

Ređina azzi ačeste kšvinte zise ka sž fiž azzite de dšnsa, ši aršnkč jšnelš omš o kšžtšžžž de rekšnnomtinuž. Mažričis întoarse kanšlš kš ingrijire ši trekš în čea-altž parte a ferestrei. Agrikola illš žrmč.

— Tž vezī bine ačeastž femee, zisse ellš lš Agrikola: ka ređinž, este o mare kšpnabilž; ka femee, este žnš sšffletš mšndrš ši mare. Bine fakš de sfžrimž koroanele, neferičirea kšžžž.

— La drakš! če fršmosš vorbentī tž, četžene Mažričie! resnšnje Agrikola, imī playe a te askšlta ne tine ši ne amikšlš tž Lorinš. Ačestea sšntš totš versžri kare le sšnš tž?

Mažričis sšrrisse.

În timnšlš ačestei întrebobiri, sčena ne kare o pševžžsse Mažričis se petrečea în čea-altž parte a žrestrei.

Femeea Tison s'annoniž de ređina.

La strigžrile femeii Tison, Mažričis ši kolleğšlš sžž venirž înaintea ei; ea le întinse îndatž billetšlš. Ei illš deskisserž ši čitirž:

„În partea de la orientš*) žnš amikš begiazž assžnra ta.“

Mažričis nš deskisse mai kšrindž billetšlš ši tresžri. Skrisoarea nš i se pžrž nekšnnoskžtž.

— Ož! Džmnezežlš meš, strigž ellš, fi-va

*) Resžritš.

skrisoarea Ценевиевой! ox! нх, нх, este kx nepxтин-цъ, ши sântă nebхнѣ. Seamънъ, фъгъ indoialъ; dar че are a face Ценевиева kx реџина.

— Тъ аї фъкxтѣ о бхнъ fantъ, zisse ellѣ femeїѣ Tison; ши тх четъџeano, о framoasъ fantъ, zisse ре-џинеї.

— Атхнчї, domnъle, resnъnse Antonetta, dea черslѣ ka fanta mea съ въ dea хнѣ esemplъ бхнѣ; ar-de ачеастъ хъртie, ши веї face о fantъ krestineaskъ.

— Glъmewtї, zisse Agrikola: съ ardemѣ о хъртie kare poate съ ne fakъ a пъне тъна п'о kxi-бъrie їntreagъ de reakџionari! пре leџea mea, arѣ fi о mare prostie din partea noastrъ.

— Ёn adevъгъ, ardeџї-о kъчї poate съ kom-promitъ ne fiъ-mea.

— Krezѣ bine, ne fiъ-ta ши ne чеї-аџї, zisse Agrikola lъndѣ din тъна lъї Masъrїch хъrtia ne kare фъгъ indoialъ k'arѣ fi ars'о dak' arѣ fi fostѣ singxрѣ.

Dхпъ zече minste, билетslѣ fx denъsѣ la kandelaria membrilorѣ¹ Kommъneї; fx deskisѣ їn ачellѣ momentѣ ши esnlikatѣ² їn toate felъrile.

— Ёn partea de la Orientѣ хнѣ amikѣ vegiazъ, zisse хнѣ glasѣ; че drakъ їnsemneazъ asta?

— Baї! resnъnse хнѣ џeografѣ, їn partea de la Orientѣ este kъratѣ: Lorientslѣ este хнѣ mikѣ oramѣ allѣ Bretanieї че се aflъ їntre Banes ши Kximner, la drakъ! arѣ trebsї съ се arzъ oramslѣ, daka este ade-

¹ Мъdslarilorѣ.

² Тъїmъчїтѣ.

vărată că are în sinele să se reakționari kari begiază înkă asșura Antonettei.

— Și este că atâtă mai perikulosă¹, zisse al-tălă, că Lorientă e ună portă de mare, și ară ptea să deskiză înțelegeri că Englesii.

— Eă propoziă, zisse ună allă treilea, ka să se trimiță o kommissiune la Lorientă, și să se fakă cheretare.

Propozierea făcă pe minoritate să sarriză, dar înflakră maiortatea; se dekretă ka o kommissiune să se trimiță la Lorientă ka să begieze asșura reakționariloră.

Mașrică aflasse desbaterile loră.

— Nă miă bine unde é Lorientă de kare este vorba zisse ellă, însă de sigură nă este în Bretania.

A doza zi, reșina, kare, astă-felă pre kămă amă zis'o, nă se mai dă josă în grădină ka să nă mai treacă pe din ainea kamerei unde făsse bătălă-să înkisă, cheră a se șka în țărni ka să iea pșuină aeră, că fiș-sa și că doamna Elisabeta.

Chererea sa fă askaltată în acellauă momentă; dar Mașrică se șcă dăpă dăusa, și, stindă în dosă ună miă gerete, kare akoneriă kanălă skării, a-zi, askausă, resătatălă bilētlă de că seara.

Reșina se preimblă mai întiă că nepșare impreșă că doamna Elisabeta și fiș-sa; apoi stăk, pe kăndă chelle doxă prinçinseșă își șmă înkă preimblarea, se întoarse eară către resărită și se zită că kare a minte la o kasă, la ferestrele kăriă se arătă mai

¹ Primejdiosă.

multe persoane: una din aceste persoane dinea o batistă albă.

Maximilien, din parte-i, scosese o lornetă din posnarul său, și ne kundă o îndrentă, rețina fâcă o mișcare mare, ca kundă ar fi vrstă să dea să înțeleagă cărișilor de la fereastră ca să se de-
părteze. Dar Maximilien apăsase să vază un câș de omă că prășă blondă, că sava galbenă, a căria salutare făsesse respektuosă și amilită. La snatele acestă jâne, căi cărișul se arțătă cellă multă ca de la doă-zeyi și chină nîn la doă-zeyi mi wease de anii, eră o femeie ne jsmitate askansă de către dñsă. Maximilien îndrentă lornetta către dñsa, și kreziindă că reknoaște ne Cenevieva, fâcă o mișcare ce fă vază. Îdată femeia care, din parte-i, dinea și ea o lornetă în mînă, se trasse îndertă, tîrîndă ne jânele că dñsa. — Eră într'adevăr Cenevieva? cănoskăse și ea ne Maximilien? nerekia cări-
oasă se retrăsese nămai dăp semnală ce-i făcăse rețina?

Maximilien aștentă un momentă ca să vază dăka jânele omă și jna femeie nă se mai arțătă. Dar vziindă că fereastră stă goallă, rekommandă cea mai mare privegiere kollegială să Agrikola, se dette josă că izdeală și se dăsse să pndeaskă în engișă stradei *Portefoin* ca să vază dăka cărișii voră emi din kasă. Însă îndertă, căi nimini nă emi. A-
tșnă nenstîndă—și resia nreșșrile ce i frămîntă ini-
ma din momentă kundă insopitoarea fiică Tison hotă-
risse a reminea askansă și a sta mătă, Maximilien se

dusse k̄tre bekia strad̄ Sant-Iakob̄, unde sossi k̄ min̄gile amegite de celle mai mar̄ prep̄sar̄i.

K̄nd̄x̄ intr̄, Ţenevieva, intr̄xn̄ k̄apot̄x̄ alb̄, medeā s̄b o bolt̄ de iasomī unde aveã in̄v̄p̄xl̄ a'w̄i face dej̄n̄xl̄. Ea dette, ka tot̄x̄ d'arna b̄n̄x̄ zioa l̄i Māriçis din toat̄ inima, w̄i'l in̄vit̄ a l̄a o çio-kolat̄ k̄ d̄nsa.

Din parte'ï, Dimer, kare sossi at̄n̄çï, arḡt̄x̄ cea mai mare b̄k̄arie v̄z̄nd̄x̄ ne Māriçis in̄ açeast̄ or̄ neaștentat̄ a zilleï; dar, înainte de a l̄a Māriçis çiokolata ce o priimise, tot̄x̄-d'arna plin̄x̄ de ent̄siasm̄ nent̄x̄ kommerçxl̄ s̄x̄, Dimer çer̄ k'a-mik̄xl̄ s̄x̄ sekretar̄xl̄ sekçion̄i Leneletier s̄x̄ w̄i'x̄ k̄ d̄ns̄xl̄ a face xn̄x̄ okol̄x̄ intr̄'acelle l̄sk̄r̄torii. Māriçis konsim̄i.

— Af̄x̄, sk̄m̄n̄xl̄ mēx̄ Māriçis, zisse Dimer l̄x̄nd̄x̄ braȳxl̄ j̄nel̄sï w̄i t̄rr̄nd̄x̄-'l̄x̄, af̄x̄ o noștate din celle mai in̄semn̄toare.

— Politik̄? întreb̄x̄ Māriçis, okk̄n̄at̄x̄ ink̄ de idea sa.

— Eï! sk̄m̄ne çet̄çene, resp̄nse Dimer s̄rr̄iz̄nd̄x̄, n̄x̄ k̄m̄ba noï ne okk̄n̄m̄x̄ de politik̄?

N̄x̄, n̄x̄, o noștate k̄x̄ tot̄xl̄ ind̄strial̄. M̄sl̄çmit̄x̄ l̄i D̄m̄nezē! onorabil̄xl̄ mēx̄ amik̄ Morand, kare, pre-k̄m̄x̄ w̄t̄i, este xn̄x̄ x̄imist̄ din çei mai in̄semn̄açi, af̄x̄ sekret̄xl̄ marok̄n̄xl̄i roșx̄ d̄n̄p̄ k̄m̄x̄ n̄x̄ s'a mai v̄z̄xl̄ n̄n' ak̄m̄x̄, adik̄ a k̄rçia faç̄ n̄x̄ se skim̄x̄, w̄i açeasta voesk̄ s̄'w̄i arḡt̄x̄ ak̄m̄x̄. Anoï, veï vedea w̄i ne Morand la l̄kr̄; è xn̄x̄ adevr̄at̄x̄ artist̄x̄.

Māriçis n̄x̄ prea inçelleçeā k̄m̄x̄ p̄steã fi

chineva artistă în marokină roșă. Însă priimă propunerea, șmă ne Dimer, strebătă lăkrătoriile, mi, intrîndă într' ună felă de officină* partiklăgă, vază pe četădeanlă Morand la lăkră: ellă imi aveă okelarii cei albaștri mi nortălă din toate zillele, mi se arătă în adevără kă totă dinadinsălă okkapată întră à skimba în roșă albălă cellă tăvzlită allă șneî peî de oaie. Mănele mi brăzele lăi, kare se vedeă sxb măneculele salle întoarse, eră roșii nină în kote. Kșmă zicheă Dimer, ellă eră foarte inkntată pentră deskoperirea sa.

Salstă ne Mășriciș kă kaptălă, okkapată kă totălă la lăkrălă săș.

— Eî bine! četădene Morand, întrebă Dimer, ce mai zicheă?

— Noi vomă kăntiga o sstă miî de libre pe annă, kă ayeastă deskoperire, zisse Morand. Dar eată ontă zille de kândă nă dormă, mi ayidele mi aș arșă vederea.

Mășriciș lăssă ne Dimer mi ne Morand mi veni la Țenevieva mărmarîndă închetă:

— Este de mărtsrisită kă messeria de mănicipală ară faye prostă pe ună eroș. Peste ontă zille la Templă s'ară krede chineva ună aristokrată mi s'ară da ne fauă însușii ellă. Bșnșle Dimer, kastă-șii de lăkră! bravșle Morand! dreantă Țenevievă! mi eș kare aveamă prepșșșrî desure dășșii!

Țenevieva amtentă ne Mășriciș kă șerrisălă săș cellă dălye ka să-șă fakă să șite kiară mi șmbra pre-

* Lokă în kare șmigerii mai vărtoșă lăkrează.

nășălăi țe Mășrițis avășșesse în adevărț. Ea fă]ka totș-d'ășna, blăndț, amikalț, înkăntătoare.

Minștele în kare Mășrițis vedeă ne Țenevieva eră minștele în kare ellș trăiă în adevărț. Totș remășălș timnăłi ellș eră kășpișș de așelle frigșri țe s'arș fi năștăș nămi frigșrile 93, kare desnășgiă Parislș în doșț taberī mi fășeă din viașa oămenilorș o lăntț nekontenitș.

Kătre nășnăș șmă kă toate așestea sș lasse ne Țenevieva mi sș se întoarķ la Temăł.

La marșinea stradei Santa-Avoia, întilni ne Lorinș skimbăndș-șif garda; ellș merșeă alțșri kă țeata să, se trasse din răndălș sșș mi veni la Mășrițis ne a kășia fașș se vedeă înkă dășșea fericișre ne kare vederea Țenevievei o vășsă totș-d'ășna în inima sa.

— Ax! zisse Lorinș skășrăndș din toatș inima măna amikăłi sșș:

În deșertș Ți askănzī dășreera,

Eș kășnoskă a ta doringț.

Nă vorbeshi, dar totș șășnini.

Kăși amorăłș tăș se află

Și în inimăși mi 'n oki.

Mășrițis nășse măna în poșșnarș ka sș kăște keia. Așesta eră mizlokăłș ka sș împedișe verba*)

*) Anșrinderea imaginașionii kare înșșfășș ne șnăș poetș, ne șnăș artistș.

poetikă a amikălei sără. Ačesta însă vâză mișkarea
mi fșuți rîzîndă.

— Mî addăseî aminte, zisse Lorină întorkin-
dă-se dăpă kăpă-va nașî, tă estî înkă pentră trei
zille la Tempă, Μακρίχιε; îuî rekommandă pe mikălă
Kanet.

kăvîntslă amoră seamănă ună blestemă mi o dorință materială mi nelenixită.

Dacă, în visele celle mai krate pe care cea d'intiîi manieră a lui Rafaelă le a fissată pe pînză, este o Madonă kă bazele sarriztoare, kă kăstlăgra dslce, kă o înfășurare cerească, eată ce s'ară kă-dea a se îmbrămăta de la zeeskălă skolară allă lui Perșgin ka s'ă facemă kîpălă Cenevievei.

În mizlokălă acestoră flori, allă kărora profămă mi frapezime aveă ea, denarte de lăkrările bîrbatălăi s'ă, mi kiară de bîrbatălă s'ă, Cenevievea s'arrătă lui Maxrică în fie-kare dată ce o vedeă, ka o enigmă vicșitoare allă kăriă învellesă nălă nștea pîrșnde, mi kăriă nă kăteză s'ă-î cheară kăvîntă.

Într' o seară kăndă, dăpă învășlă s'ă, remăssesse singră kă dănsa, kăndă amăndoi ședeă l'achea fereastră prin care intrasse într' o noante kă atăta șgomotă mi atăta renezicășne, kăndă profămele lilișiloră înfloridă se legănă d'assăra adieră ce vine dăpă radioasa anășnere a soarelăi, Maxrică, dăp' o lăngă tăchere, mi dăpă ce, în timnălă așteie tăcheri, șmă okisă învellegătoră mi relișiosă allă Cenevievei kare nrișă resărireă șnei stelle de argintă în azărlă cherălă, se xotări a o întreba kămă s'ă întîmnlă kă ea s'ă fiă atăț de jănă kăndă bîrbatălă s'ă trekăsse neste șinș-zei de ană; atăț de însemnată, kăndă totălă mărșisiă desne bîrbatălă s'ă k'aveă o kreștere mi o nauțere vșlgară; atăț de poetikă în cea dăpă șmă, kăndă bîrbatălă s'ă cră kă atăta lăare a

minte la kântărităle, întinsăle lui vânsităle peiloră din fabrika sa.

— La ună mesteră argășitoră de nei, în cea dăpă șrmă, pentru ce, întrebă Mașriș, ayeastă xarupă, ayeastă piană, ayeaste nastelări¹ ce mi ai mărțărisită kă sântă de lăkrarea ta? pentru ce în cea dăpă șrmă ayeastă aristokrație pe kare o șreskă la alții mi kare la tine imi plăce atăta de mătă?

Ценевиєва агінтă pe Mașriș kă o kăxtăxtărlă nlină de kandoare.²

— Mășămeskă, zisse ea, pentru ayeastă întrebare; ea imi probează kă estă ună omă delikată, mi kă niči odată n'ai vrătă să iei utiingă de la alți desne mine.

— Niči odată, doamna mea, zisse Mașriș; amă ună amikă kare se înkină în mine mi ară mări pentru mine, amă o sătă de kamarazi kari sântă în stare a merșe petătindenī ori unde îi voiș kondăce; dar din toate inimele ayeastea, kăndă este vorba de o femeie, mi d'o femeie kă Ценевиєва mai alesă, nă kănnoskă de kătx o singură inimă kăriia mă înkreță, mi ayeasta este a mea.

— Mășămeskă, Mașrișie, zisse jșna femeie. Îți voiș face insă-mi eș kănnoskătx atănci totă ce do-reștă să afli

— Nșmele tăș de jșnă fiș mai iutiș? întrebă Mașriș, eș nă te kănnoskă de kătx șăb nșmele de femeie.

¹ Șoș felă de kraionă kă kare se zăgrăuește; ună felă de zăgrăueală.

² Неинновъіе, кърăgenie de șăfletă.

Ценевиера îngellessе egoismulș amorosș allș a-
chestei întrebări mi sșrrisse.

— Ценевиера de Treillii, zisse ca.

Магриш ренети:

— Ценевиера de Treillii!

— Familia mea, șrmș Ценевиера, еră rșinatș
de la resbellulș Americiei, la kare nr̄intele meș lș-
asse parte mi fratele meș челș mare.

— Цинтиломї амъndoї, zisse Магриш.

— Nș, nș, zisse Ценевиера rouindș.

— Mї aї snșș kș toate aчestea kș nr̄mele
tșș de jșnș fatș еră Ценевиера de Treillii.

— Fъръ partikulș, domnșle Магриш; familia
mea еră авъцитș, dar nr̄ чinea de lokș la noblege.

— Te fereutї de mine, zisse sșrrizindș jș-
nele.

— Ох! nș, nș, respъnse Ценевиера. În A-
merika, nr̄intele meș se insosїsse kș nr̄intele do-
mnulș Morand; domnșlș Dismer, еră șnș insъrчи-
șnatș kș interesele domnșlș Morand. Върzїnds-ne
rșinatї mi шtiindș kș D. Dismer aveà o stare ne-
tърnatș, D. Morand illș infъщїrș nr̄intelșlș meș,
kare mi 'l infъщїrș вn șrmș mie. Върzї k'acheasta
ерà o kșștorie nr̄șș la kalle mai din ainte, вngel-
lesseї k'acheasta еrà doringa familieї melle; nr̄ iș-
biamș niчї nr̄ izbisseмș vr'o datș ne чїne-ва; прїи-
мїї. De treї anї, sșntș femeea lșї Dismer, mi, ka-
tș s'o snșїș, de treї anї bърbatslș meș a fostș pen-
trș mine atștș de bъnș, вnkъtș, kș toate kș nr̄ se-
mъnъmș вmъrешъ la gșstъrї mi la anї, nr̄ekъmș

vezī, n'amž simjūtš xņš singrš momentš de p̄rere de r̄š.

— Dar, zisse Masričis, k̄ndš aī l̄atš de b̄r-batš pe D. Dimer n̄ erā de lokš in kauslš ačestei fabriče?

— N̄; noī lokšiamš la Blois. D̄p̄ 20 a-
gštš, D. Dimer k̄mp̄r̄ ačest̄ kas̄ d̄np̄r̄n̄
k̄ l̄kr̄torile ce ģinš de d̄usa; ka s̄ n̄ liš de lokš
amestekat̄ k̄ l̄kr̄torii, ka s̄ m̄ sk̄teask̄ p̄n̄ mī
de vederea l̄kr̄r̄lorš ce m'arš fi s̄p̄ratš in iuv̄r̄-
rile melle, oare-k̄mš aristokratiče d̄p̄ k̄mš zičeai,
imī dette ačestš pavillionš, x̄nde tr̄eskš singr̄, re-
tras̄, d̄p̄ ḡst̄rile melle, d̄p̄ doringele melle,
mī feričit̄ k̄ndš, x̄nš amikš ka tine, Masričie, vine
s̄ m̄ ģīr de x̄itš saš s̄ se im̄r̄t̄weask̄ de vi-
s̄ricle melle.

Imi Ķeneviera intinse l̄i Masričis o m̄n̄ pe
kare ačesta o s̄rst̄ k̄ infokare.

Ķeneviera se romi p̄ģinš.

— Ak̄mš, amikš meš, zisse ea tr̄ģin-
d̄mī m̄na, m̄tī destslš k̄mš s̄ntš femeeā domn̄l̄i
Dimer.

— Da, resp̄nse Masričis p̄v̄indš pe Ķeneviera
k̄ aģintare; dar n̄ sn̄i k̄mš D. Morand s'a fl̄k̄lš
assoģiatlš domn̄l̄i Dimer.

— Ox! ačesta é foarte simn̄, zisse Ķene-
viera. D. Dimer, k̄mš ģi amš sn̄s'o, aveā oare
kare avere, dar n̄ ins̄ de aģģnsš, ka s̄ iea ellš
singrš o fabrik̄ ka ačesta. Fīslš domn̄l̄i Morand,
protektorlš s̄š, k̄mš ģi amš sn̄s'o, ačestš amikš

allă p̄rintel̄i meș, k̄m̄ș ȳi add̄c̄i a minte, a kontribuit̄ la j̄m̄tatea fond̄rilor: mi, fiind̄-k̄ aveă k̄nnoim̄inḡ în ximie, ell̄ s'a p̄sș pe l̄kr̄ k̄ aktivit̄atea ce ai v̄z̄st'o, mi, prin mizlok̄l̄ș k̄r̄īa komer̄ișl̄ș dom̄n̄l̄ș Dimer, kare er̄ă îns̄r̄inat̄ de d̄n̄s̄l̄ș k̄ toat̄ partea material̄, a l̄at̄ o întindere nem̄rdinit̄.

— Mi, zisse Max̄riș, D. Morand este assemenea șn̄l̄ș din am̄iș d̄mit̄alle ȳeī b̄n̄i, n̄ este așă, doamna mea?

— D. Morand este de o nobil̄ nat̄r̄, are o inim̄ din ȳelle mai înalte ȳe poate fi șb ȳeș, resp̄nse ap̄sat̄ Denev̄eva.

— Daka n̄ ȳi a dat̄ alte probe, zisse Max̄riș, oare-k̄m̄ș at̄l̄nș de aȳeas̄t̄ im̄portan̄ȳe ȳe dă j̄na fem̄ee asociat̄l̄ș b̄rbat̄l̄ș șl̄ș, de k̄t̄ș kontrib̄șirea pe j̄m̄tate la kelt̄selile am̄ez̄m̄nt̄l̄ș k̄ D. Dimer mi deskon̄er̄irea șneī noșe v̄nșele pent̄r̄ marokin̄ș, eart̄-m̄i a ȳi face însemnarea k̄ lașda ȳe i faci este foarte pom̄oas̄.¹

— M̄i a dat̄ alte probe, dom̄n̄le, zisse Denev̄eva.

— Dar este ink̄ j̄șne, n̄ é așă, întreb̄, Max̄riș, k̄ toate k'ar̄ș fi greș șt̄ inȳelleaḡ ȳineva, d̄șr̄ okelariī seī ȳeī verzi de k̄ȳi an̄i este?

— E de treizeȳi mi ȳinȳi de an̄i.

— B̄ k̄nnoașteȳi de m̄l̄t̄ș?

— Din konill̄ria noastr̄.

¹ Falnik̄, ingim̄fat̄.

omș allș kasei, nș nșmai remșneă în toatș sigșranșa kș Ţenevieva, kare semșnă, kș toate așeste, pș-zitș în kontra doringelorș lși prin kșrșșia sa înșereaskș, ăș inkș ellș o înșoșiă Ńi în imbletele celle miș ăș le aveă kșndș Ńi kșndș prin vecinștate.

În mizlokșlș așestei familiaritșșii de kare se bșkșră în kasș, șnș lșkșrș illș pșneă în mirare, așesta eră kș kș kștș kșștă, poate, este adevșratș, ka șș poatș pșșrșnde mai bine simțimentele ăș kredeă kș le aveă Morand pentș Ţenevieva, kș kș kștș kșștă, zikș, a lega kșnșowitșnșș kș Morand, allș kșrșșia spirițlș, kș toate preșșdeșkșșile salle, illș attrșșeă, alle kșrșșia maniere nobile illș inkșntă în fie-kare zi mai măștș, kș atștș așestș omș kșriossș pșșeă kș se preface a kșșta șș se denșșteze de Mașrișș. Așesta se nșșse amarș kșre Ţenevieva, kșș Ńi se îndoiă kș Morand a kșnșokșlș într'însșlș șnș rivalș Ńi kș șș nș șș șelosia ăș lș denșștă de dșnsșlș.

— Четșдеанșlș Morand mș șșeute, zisse ellș într'o zi Ţenevievi.

— Pe tine? zisse Ţenevieva pșșindș'lș kș frșmossșlș șș okiș nlinș de mirare; pe tine te șșeute, domșșle Mașrișș?

— Da, șșntș sigșrș.

— Și do ăș șș te șșeaskș?

— Beș șș Ńi o șșșș? întrebș Mașrișș.

— Fșșș îndoialș, respșșse Ţenevieva.

— Eș bine! pentș kș te.,.

Mașrișș șșșș. Eră șș zikș pentș kș te izbeskș.

— Ня почи съ цї спзиѣ pentrѣ че, zisse Max-
riчiѣ romindѣ.

Selbatikslѣ repnblikanѣ, lъngъ Цeneвiева, еrѣ
plinѣ de temere ka o fatъ jъnъ.

Цeneвiева сѣrрисе.

— Снѣне, zisse ea, кѣ нѣ este simpatie in-
tre voi, mi te voiѣ krede poate. Тѣ estї de o natѣ-
rѣ arzъtoare, аї знѣ spiritѣ strelъvitѣ, estї знѣ omѣ
кѣstatѣ; Morand este знѣ negъдѣtorѣ altoitѣ ne знѣ
ximistѣ, este kamѣ frikosѣ, kamѣ rѣminosѣ... mi a-
cheastъ temere, аcheastъ rѣvine illѣ immedikъ de a fa-
че intїislѣ passѣ inaintea ta.

— Eї! чине 'i cere съ факъ intїislѣ passѣ in
naintea mea? Eѣ амѣ fлkстѣ чинчї-zeчї inaintea lѣ;
mi нѣ мї a resъnsѣ niчї odatъ. Ня, згнѣ Maxriчiѣ
miшkindѣ din канѣ; нѣ este аcheasta.

— Eї bine! че este atъnчї?

Maxriчiѣ se mѣлъgmї mai bine съ такъ.

A doxa zi dъnъ zioa kъndѣ avѣ аcheastъ es-
plikare¹ кѣ Цeneвiева, veni la dъnsa la doxъ ore dъ-
пъ nъnъzѣ; ellѣ o allѣ gata съ eassъ.

— Ax! bine k'ai venitѣ, zisse Цeneвiева, imї
vei serbi² de kavallerѣ.

— Ши зnde te dъчї? intrebъ Maxriчiѣ.

— Мъ dъkѣ la Auteuil. E знѣ timnѣ de mi-
nъne. Амѣ doritѣ съ imblѣ пѣгунѣ ne josѣ; trѣsъra
noastrъ ne va kondъче nїmъ din kolo de barrierъ,

¹ Тълмъчиге.

² Slъji.

unde o vomă reală, apoi vomă sossii la Auteuil! pre-
îmblîndu-ne, mi, kîndă voîs termina ceea ce amă a
face la Auteuil, ne vomă reîntoarce sã o lãtmă...

— Oх! zisse Mărciis inkântată, ce inkântă-
toare zi imi dai astăzi!

Amîndoî jsnii plekară. Dinkolo de Passy,
trăsura îi koberi în drămă. Eî sãrigă kă şaşriplu
în marginea drămsăi mi şmară preîmblarea loră pe
josă.

Sossindă la Auteuil, Henevieva stăta.

Aşteantă-mă la marginea parkăi, zisse ea.
voîs veni sã te allă dăpă ce voîs termina.

— La cine te dăci dară? întrebă Mărciis.

— La o amikă.

— Unde nă pochi sã te înşoşeskă?

Henevieva klăti din kapă şărişindă.

— Peste pãlină, zisse ea.

Mărciis imi mşurkă bşzele.

— Aide! zisse ellă, voîs autenta.

— Eî ce! întrebă Henevieva.

— Nimikă, respånse Mărciis. Beî sta mältă?

— Daka kredeamă kă te şăperî, Mărciie,
daka utiamă kă zioa ta este nrinsă, zisse Henevieva,
nă te auş fi rşgată de lokă sã mî faci mika îndato-
rire de a veni kă mine, auş fi rşgată sã mă înso-
şeskă ne . . .

— Pe D. Morand, întreprånse kă izyeală Mărciis.

— Nă, niçi de kşmă. Ştiî kă D. Morand

este la fabrika de la Ramballiet mi se întoarce de seară.

— Атънчї dar eatъ nentrъ че m' ai alesъ ne mine!

Маггичіе, zisse кх блъндеге Ценевиева, нх почиъ сз fakъ s'autente persoana че мї a datъ intilnirea: daka te sşnerї a mъ dşche inapoї, intoarce-te la Parisъ; trimitemї nşmaї trşşra inderţţş.

— Nş, nş, doamna mea, voiş autenta, zisse кх vioiçişne Маггичіш.

Шї salţţ ne Ценевиева, kare skoasse şņş sşşninş şşorş mi intrъ in Auteuil.

Маггичіш се dşsse la lokşlş desemnatş nentrъ intilnire mi se preimblş in lşngş mi in largş, doborindş кх bastonşlş sşş, ka Tarkşinş, toate erbşrile, florile mi skaçuiї че se află in kallea sa. Kştre a-çestea drşmşlş eră mşrgiinitş intr'şņş mikş şnauiş; ka touї oamenii foarte preokkşnaui, Маггичіш merçea mi veniă măi indatъ ne şrmele salle.

Çeea че okkşnă ne Маггичіш, eră de a şt daka Ценевиева illş isbiă saş nş'l isbiă: toatъ nşrtarea sa кх dşnsşlş eră ka de o sşrоръ mi amikъ, dar ellş simçiă k'ayeasta nş eră destşlş. Ellş o isbiă din totş amorşlş sşş.

Ea ajşşnsesse sз fiş кşçetarea sa din toate zillele, visşlş çellş fşrţ de inçetare allş nouçilorş salle. Altъ datъ doriă nşmaї şņş lşkrş, a revedea ne Ценевиева. Akşmş, ayeasta nş măi eră de ajşşnsş: trebşiă ka Ценевиева sз'l işbeaşк.

Ценевиева linsi aşproape d'o orş, kare nentrъ

dănsul pără o sără de annī; apoi, o vază venindă
kă sarrisulă pe baze. Masriciis, din kontra, veni kă-
tre ea kă smpneana înkrntat. Biata noastră ini-
mă astă-felă e făkăt, kă se nevoeşte a deseka dă-
rerea kiară în sînsul fericiirii.

Henevieva lăz sarrisindă braşulă lăi Masriciis.

— Eată-mă; zisse ea: eartă-mă amikălă meş,
kă te amă făkătă s'ahtenūī . . .

Masriciis resnăse printr'o mişkare de kapă,
mi amăndoī anskară o allee înkăntătoare, moalle,
şmbroaş, stăfoaş, kare, prin o kotitără şrmă aī
skoate în drămulă yellă mare.

Atănuī eră şna din avelle plăkăte serī de pri-
măvără kăndă fie-kare plantă trimite la cheră profs-
mulă şăş, kăndă fie-kare passere, nemışkată pe ra-
măra sa saş şrindă prin kăragă, kăntă imnulă şăş
de amoră kătre Dămnezeş; şna din avelle serate în
chea dăpă şrmă kare seamăntă a fi făkăte ka şă vie-
dăiaskă în addăcere a minte.

Masriciis eră mătă; Henevieva eră kăpetă-
toare, ea sfoiă k'o mănă florile şlăi băketă che şinea
kă chea-altă mănă rezimată de braşulă lăi Masriciis.

— Che aī? întrebă îndată Masriciis, mi che lă-
kră te face astăzī atătă de tristă?

Henevieva ară fi năstă aī resnăde: ferici-
rea mea.

Ea illă privi kă kăştăşra sa dăche mi poetikă.

— Dar tă însă-şī, zisse ea, nă estī măi
tristă de kăţă altă dată?

— Eș, zisse Masriçis, amș kșvîntș a fi tristș, sșntș neferiçitș; dar tș . . .

— Tș, neferiçitș?

— Fîrț îndoialț, nș simșî kște o datț dșntț tremșrarea glassșî meș kș sșfferș? nș mi se întim- plț, kșndș vorbeskș kș tine saș kș bșrbatșlș tșș, a mț skșla de o datț mi a fi nevoitș sț mț dșkș sț kastș aerș sșb çerș, kșçî îmi pare kș pentșlș meș se sșgramț.

— Dar, întrebș Çenevîeva șinitș, de znde krezi kș çî vine açeastț sșfferinș?

— Dak' amș fi fostș o mikț kokettș, zisse Masriçis rîzîndș k' șnș risș dșrerosș, amș zîce kș sșfferș de nerve.

— Și în açeșț momentș, sșfferî?

— Mșlș, zisse Masriçis.

— Atșnçî, ne dșçemș.

— D'akșmș, doamna mea?

— Neapșratș.

— Ax! este adeșratș, mșrmșrș șșnele, și- tamș kș D. Morand katț sț se fi întorsș de la Ram- bșlliet astș-searț mi eatț, kș s'apșronîș noantea.

Çenevîeva îllș prîvi kș șnș aerș de mșș- trare.

— Oș! earț, zisse ea.

— Pentș çe dar mi ai fșkștș, în zioa trekștț o laxț atștș de pompoasț desșre D. Morand? zisse Masriçis; asta è greșeala ta.

— De kșndș, întrebș Çenevîeva, nș poate sț

zică cineva înaintea oamenilor pe cari îi stim¹, ceea ce kșet² pentru nă omș stimabil²

— E o stim² prea mare kândă face pe cineva a 'mî ișu¹ namii, kșmă faci în ačestă momentă de trikă s² nă înt²zi kște-va minste.

— Astzi est² foarte nedrentă, Maxricie; n'amă netrekstă o parte din zi kă tine?

— Ai kșvintă, sântă foarte pretențiosă, în adevră, resp²se Maxriciă, lăssindă-se a fi t²rită de ișdeala karakterlăi s². Aideu¹ s² vedemă pe D. Morand, aideu¹.

Ĭenevieva ișu¹ simu¹ă nekăslă tr²kindă din sni²rită în inimă.

— Da, zisse ea, aideu¹ s² vedemă pe D. Morand. Ačesta čellă p²u¹ă este ună amikă kare nič¹ odată nă m¹ a f²ktă vr'o dăgere.

— Ačestia sântă amici p²u¹ă, zisse Maxriciă, înnekată de čelosie, ișu¹ ișu¹ kă, din partea mea, așă dori s² kșnoskă kșu¹-va asemenea kă ellă.

Ei eră, în ačestă momentă, în drămlă čellă mare.

Orizontlă se romiă; soarele înčeneă s² pea²ră, f²kindă a skinteia čelle din șrmă alle salle raze ass²na v²șărilor dărite alle t²rele¹ invaliziloră. O stea, čea d'intăiă, ačea kare, într'o altă serată, atrăssesse p²ivirile Ĭenevieve¹, skinteia în azărlă flăidă allă čerăi.

¹ Činstire. ² Brodnikă de činstire

— Țenevieva lăssă brauțlă lăi Mărgică s-a-pu-
nă-ndă-se la întristarea sa.

— Țe ai și mă faci să sufără? zisse ea.

— Ah! zisse Mărgică, amă că s-ntă mai pu-
cină îndemnatikă de cătă zăni pe kari îi cănnoskă;
amă că nă știă de lokă să fakă ka să fiă isbită.

— Mărgică! zisse Țenevieva.

— Oх! doamna mea, daka é totă d'ăzna bănă,
totă-d'ăzna neskimbată, căvintslă é că ellă nă sufără.

Țenevieva rezimă din noăă măna sa Țea albă
pe brauțlă Țellă tare allă lăi Mărgică.

— Te rogă, zisse ea k'ăntă glasă Țiată, nă-
mai vorbi, nămai vorbi!

— Și de Țe?

— Pentru că glaslă Țăă imă face răă.

— Așa, totă imă deslăȚe în mine, kiară mi
glaslă meă.

— Țaci, te jără.

— Mă voiă s-a-pu-șne.

Și înflăcăratlă jăne imă năsse măna pe frăn-
te kare eră zmedă de sădoare.

— Țenevieva văză că săfferiă că adevărată.
Nătrele de felă lăi Mărgică aă dăgeri nekănnoskăte.

— Ță estă amikă lă meă, Mărgică, zisse Țe-
nevieva năvindă-'lă k'o înfădișare Țereaskă; zăă a-
mikă năregiosă pentru mine: fă, Mărgică, ka să nămă
perăă amikă lă.

— Oх! nă Ță va nărea răă măltă timnă de
dănsă lă, zisse Mărgică.

— Te amăduşii, zisse Cenevieva, imi va ptea răş de tine mătş timiş, totş-d'aşna!

— Cenevievo! Cenevievo! strigă Masriş, aibi îndrare de mine.

Cenevieva se înfioră.

Eră pentru întâia oară cu Masriş zicea numele ei k'şnş tonş atătş de profundş.

— Ei bine! şmăş Masriş, pentru cu m'ai în-gellesş, lassă-mă şă şii şuşiş totş, Cenevievo; k'şii, de m'ai omori k'o k'şătătărş şşmaş... este mătş timiş de k'şndş takş; voiş vorbi, Cenevievo.

— Domşle, zisse jşna femeie, teamş răgatş, în şşmele amicieii noastre, ka şă taci; domşle, te rogş înkă, şă şellş şşşinş pentru mine daka nş pentru tine. Nişii şnş k'şşintş mai mătş, în şşmele şşş-lşii, nişii şnş k'şşintş mai mătş.

— Amicie, amicie! ax! dak' amicia şă mî argşii este assemenea k'ş şşşă şă ai pentru D. Morand, nş mai voeskş amicia ta, Cenevievo; mie imi treşşă mai mătş de k'şşă pentru alşii.

— Destăş, zisse doamna Dismer k'şnş şestş de reşină, destăş, domşle Lindei; eatş trşşra noastră, bine voeşte a mă kondşşă la şşrbatşşă meş.

Masriş tremşră de frigşii şii de mişkare, k'şndş Cenevieva, ka s'ajşşngş trşşra, kare, în adşşşrş, eră departe k'ş k'şşii-va şuşii şşmaş, şşşşă mşna şă no braşşşă şii Masriş, se şşşş jşnelşii k'şşşştă mşntă eră de flakşrş. Amşndoi se şşkargş în trşşşrş: Cenevieva se şşşş în şşndş, Masriş se şşşş din ainte. Stre-

Bătrânul totu Parisianul fugea ca vrâșnă dintr'înșii să scoară o vorbă.

Năma!, ne kăiș dintr'înșii, Ceneșieva dă-
năse batista sa ne oki.

Kăndă reintră în fabrikă, Dimer eră okkă-
nată în kabinetul său de lăkră; Morand sossia de la
Rambouillet, mi se pegrătia a'șii skimba kostămală. Ce-
neșieva întinse mâna lui Mășică reintrând în kamera
sa, mi' i zisse:

— Adio, Mășică, te ai voit'o.

Mășică nu resăunse nimikă; ellă se îndreptă
kătre kamera în care eră sputzurată o miniatură infă-
șimând ne Ceneșieva: o sțrăță kă kăldă, o strinse
pe inima sa, o năse la lokă să mi emi.

Mășică intrase akasă la dășșă fugea să miș
kămă a venită; ellă strebătăso Parisianul fugea vedea
nimikă, fugea azzi nimikă; lăkrășile ce se netrekășșeră
trekășșe ne din aintea lui ka intr'ână visă, fugea miș nă-
tea da seama niči de fantele salle, niči de kășintele
salle, niči de simtimentășșe ce le insășșasse. Săntă
momente kăndă sășșletășșe yellă mai senină, yellă mai
domnitoră ne sine, se lassă a fi tirită de ișșeala ce
le kommandă nășterile sășșalțerășșe alle imășinășșii.

Prekășșe zissei, a fostă mai măltă o alergășșe
de kăiș o întoarcere mersășșe lui Mășică: ellă se des-
brăkă fugea ajătorășșe feșșiorășșe sășșe, nu resăunse băkășșe-
resei salle ce-i arătiă o șșină pegrășșită; apoi lăindă
skrisorile ce i venisășșe de kă zion de ne masa sa, le
șșii ne toate, șșiele dășșeșșe altele, fugea a inșșelleșșe șșă

singură căvintă. Cheia zelosiei, beția minții, nu era încă resinite.

La zece ore, Maximilian se călca mecaniceste, prețumț ȳrmase la toate lucrările de când lăssase pe Deneviere.

Dacă, la Maximilian nu s'ar fi găsit oarecând, ar fi descuris cineva ca pentru un alt prertarea cea strănă ce avăssese, ellă n'ar fi îngelles'o, mi ar fi kre-ză de nebună n'acella ce ar fi făcătă aचेastă fantă desperată, care n'o încăvînă Deneviere nici printr'o rezervă prea multă nici printr'o mare neingrijire; ceea ce simți numai, fa o lovire s'ar fi mîntătoare ce aș s'ar ferit'o speranțele sale, de care nici o dată nu 'ar detesse seama ellă, mi asăara kăra kătă de d'ertate era elle, se rezimă toate visările sale de ferire care, asemenea ună abară nepînă, se legnă fără nici o formă pe orizontă.

Astă-felă se intinută la Maximilian ceea ce se intinută totă-d'ăna în asemenea împrejurări: amegită de lovira ce o prămisse, ellă addormi îndată ce se simți în patul s'ă, săă mai bine remasse fără simțire nin' adăa-ză.

Ună sgomotă illă deventă insă: acesta eră sgomotă ce 'lă făcasse fecioră s'ă deskizindă aș; veniă ka totă d'ăna, a deskide ferestrele kamerei de kăkată a la Maximilian, ce rezăndă într'o mare grădină, mi a addăo flori.

Se kultivă multe flori la 93, mi Maximilian le izbiă foarte multă, dar n'arănkă nici o kărtă de okiș 'alle sale, și rezimindă 'ar jămătate skelată kăntă

să se îngreșiată pe mîna sa, cîrkă a 'mîi addăce a mînte de ceea ce se petreacăse de kă seara.

Mașriciș se întrebă pe sine însuși—'mîi fîră s' poată a 'mîi da seama, kare eră kăvintă săpîrăgîi sălle; singură să kăvintă eră țelosia sa pentră Morand, dar momentă eră rîă allesă ka s'îi plakă a fi țelosă de un om, kîndă acesă omă se află la Rambouilet, mîi kîndă singură în societatea unei femei pe kare cîneva o izbente, se bîkîră d'această întînire kă totă fermekă kă kare 'l impresoară natră ce se demteantă intr'na din velle mai frămose zile alle primeverei.

Nă eră de lokă neîakrederea de ceea ce ară fi pîstă s' se petreacă în această kasă de la Auteuil unde kondăsesse pe Ceneviera mîi unde remăsesse mai mîlă d'o oră; nă, smîcinarea neîncetată a vieții sălle, eră această idee kă Morand eră amoresată de Ceneviera; mîi, kărioasă fantasie a kreeriloră, kărioasă kombinare¹ a kanrigișăi, niči odată ună semnă, niči odată o prîvire, niči odată ună kăvintă allă asociată² lăi Dismar nă dettesse o umbră de adevră la o assemenea kredingă.

Glasă feyiorăi illă skoasse din această bisare.

— Țetăene, zisse ellă așrîndă skrisorile de skise pe masă, ai alesă n'aceea ce vei s' pîstrezi, săă uočiă s' le arză pe toate?

— Să arzî ce? zisse Mașriciș.

— Skrisorile ne kare țetăeană le a çitită erî înainte d'a se kalka.

¹ Skoteală.

² Товарошăi.

Mașriciș nă 'uî addăveă a minte să fi çititș bre zna.

— Arde-le ne toate, zisse ellș.

— Eatș cello de astăzi, çetșune, zisse feçiorșlș.

Ellș infșușrș znș nakelș de skrisori lăi Mașriciș uî se dăsse s'arșncș ne cello alte în fokș.

Mașriciș lăș çartia çe-î infșușrș, simși săb deçitelo salle grosimea zneî çere, uî krezz oare-kșmș a rekșnoamte znș profșmș amikș.

Ellș kșrtș printre billete uî vřzș znș siçilș uî o skrisoare çe 'lș fșkșrș a tresři.

Açestș omș, atșș de tare în faça ori-kșrși nerikșlș, se îngłbeniă la singșrșlș mirosș allș zneî skrisori. Feçiorșlș s'aproniș de dșnsșlș ka sș 'l în-trebe çe aveă; dar Mașriciș i fșkș semnș kș mșna a eși.

Mașriciș întorçea uî reîntorçea açeastș skrisoare; aveă presimțimentșlș kș ea konrindeă o neferiçire pentř dșnsșlș, uî tresři kșmș çineva tremșrș înaintea znși lăkrș nekșnoskștș. Kș toate açeștea ellș uî adșnș totș kșraçișlș, o deskisse uî çiti çeeă çe șrmeazș.

„Çetșune Mașriciș.

„Katș sș rșnemș legșțarele kare, din partegi, vorș sș treakș neste leçile amiçiei. Tș estî znș omș de onoare, çetșune, uî akșmș kșndș o noante a trekștș între çeeă çe s'a întimnatș între noi eři-seara, katș sș îngellei kș infșușmarea ta va fi neste pștingș în kasa noastră. Mș inkrezș în tine kș vei afla znș

mizlokš kare ūi va nīčea pentrā ka sē nē inŭelleagrē bērbatslš meš. De veī trimate kiarš astūzī o skrisoare domnāsi Dimer, mē voiš inkredingā kē trebxe sē mī parē gēš pentrā znš amikš retēčilš din neferivire, dar ne kare toate kvēiingele sociale mē impedikē d'a 'lš māi vedea.

„Adio pentrā totš-d'-aņa.

„Ценевиѳа.“

P. S. „Addskētorslš ašteantē respnāslš.“

Maņivis kīzmē ne feciorlš sēš, kare veni.

— Čine a adxsš aveastē skrisoare?

— Ūnš četēdeanš kommissionarš.

— Este aņi?

— Da.

Maņivis nē sēsniņē de lokš, nē se īdoi de lokš. Sēri josš din patslš sēš, īmī netreks znš pantalonš de kasē. Se nāsse īnaintea mesei sālē, lēš īntīia foaie de xērtie če i veni īn mēnē, īmī skrisse.

„Четēdene Dimer.

„Te īsheamš, īmī te īšbeskš īnkē, dar nē povīš a te māi vedea.“

Maņivis kvētā kvēintslš pentrā kare nē māi nēteā vedea ne četēdeanšlš Dimer, īmī znslš singrēš se īnfēdiņē īn mintea sa; avesta fē aveļa kare īn avea epokē s'arš fi īnfēdiņatš īn mintea oī kvēzia. Ūr-mē dar:

„Oare kare vorbē se suņnš assņņa revelei talle „pentrā kassa pāblikē. Eš nē voeskš sē te akksš īmī „p'amš de lokš v'ō sēčīnē din parte-ūi ka sē te ap-pērē. Priimēste pērerile melle de gēš īmī fiī inkre-

uzlă în lokslă inimel, trimisălă ce întorcea prin vekia stradă sant-Iakobă și implea loksinga de simire și de spaimă.

Skrisoarea dăpă ce trecă prin okii Cenevievi, fă dată lăi Dimer.

Dimer o deskisse și o çiti făr'a îngellece ni-mikă d'o kam dată, apoi o arruț cetădeanslăi Morand, kare imi plekă pe mănă fruntea sa cea albă.

— Este omă onestă? întrebă Dimer kă smă-
vinare.

— Da, respunse fără indoială Morand.

— Fie! zisse ațella kare eră pentru mizloacele
celle țari, noi amă făkăș, prekăm vezi, foarte ră
de nă l'amă șçisă.

— Amikslă meș, zisse Morand, noi ne lăntăm
în kontra violințel; noi o atakăm sșb nămele de
krimă. Noi amă făkăș bine, kiară d'ară emi ori ce,
de nă amă șçisă șă omă; apoi, o mai zikă, kreș
pe Mavriç kă o inimă nobilă și onestă.

— Da, însă dak' ațeastă inimă nobilă și o-
nestă este a șăi renșblikăș esaltăș, poate kiară ellă
ară privi kă o krimă, aflindă țeva la noi, sș nă sa-
krifce onoarea sa proprie, prekăm zikă ei, assșra
altărlăi patriel.

— Dar, zisse Morand, krezi ță kă ellă utie țe-va?

— Ei! nă îngelleçel? ellă vorbeute de sekrete
țe voră remțnea immormintate în inima sa.

— Ațeste sekrete, este învederată, kă șșniț
ațellea țe i aș fostă inkredingate de kătre mine în

chea ce se atinge de kontrabanda noastră; ellă nă kănoaște altele.

— Dar, zisse Morand, de l'aceia întrebare de la *Auteuil* n'ă simțită nimikă? știi kă ellă a însoțită pe femeea tă.

— Eș amă zisă însă-mi Cenezievei a lăa pe Măgrică kă dănsa kă s'ă annere.

— Askăltă, zisse Morand, noi vomă vedea daka pănășurile talle sântă adevărate. Rândăle de gardă allă batallionăle noastre la templă este la 2 isniă adică neste ontă zile: tă estă kănită, Dismer, mi eș lokotenentă: daka batallionăle noastre săă kompania noastră kiară va priimi kontra-ordină kămă a priimită în cea-altă zi batallionăle de la *Butte-des-Moulins* ne kare Santerra l'ă înlokăită prin ațella de *Gravilliers*, totăle este deskoperită, mi noi nă ne mai remăne alta de kătă să fădimă din Parisă săă să mărimă lăntăndăne. Dar daka nămai de kătă kărsăle lăkrărilor ordinare...*

— Noi sântemă perdăți assemenea, resnăse Dismer.

— Pentă ce?

— Ax! Dămnezăle, toate nă merțea dăpă kănkărărea ațestăi mănăcinală? Nă eră ellă kare făr' a știi, kătă să ne deskiză șnă drămă nălă la repina?

— Da, în adevăre, zisse Morand străbită de săpărare.

— Beză dar, zisse Dismer înkrăntăndă sngăpăceana, kă kă oră-ce pteț kătă să ne pădimă eară kă dănsăle.

* Obicnăsite.

— Daka însz̄ n̄ va voi, daka i e teamz̄ a se kompromite? zisse Morand.

— Askaltz̄, zisse Dismar, m̄ dz̄kš̄ s̄z̄ cherchetez̄ ne Ţenevieva; ea l'a l̄ssatš̄ cea din z̄rmz̄, ea va şti poate ceva.

— Dismar, zisse Morand, te v̄z̄z̄ k̄ dz̄rer amestekindš̄ ne Ţenevieva în toate komplotele noastre; n̄ k̄ kreuz̄ din partei s̄z̄ skoaz̄ vr'o vorz̄, dz̄mnezele! dar partida ne kare o jsk̄mš̄ noi é sp̄imintz̄toare, şti, ne de o parte mi é r̄şine, iar ne de alta, n̄ m̄ îndz̄rš̄ s̄z̄ n̄nemš̄ în joksl̄ nostrz̄ kapl̄z̄ z̄nei femei.

— Kapl̄z̄ z̄nei femeii, resp̄nse Dismar, are aचे-
eam̄i greutate ka mi all̄ z̄nš̄ b̄rbatš̄, akolo z̄nde vi-
klenia, nenreŷk̄toria saš̄ fr̄mş̄ecea notš̄ face atz̄ta
mi alte ori poate mi mai m̄ltš̄ de k̄z̄z̄ p̄terea mi
k̄raş̄isł̄; Ţenevieva konvinsz̄ ka mi noi are sim-
patiele noastre, prin z̄rmare va avea mi soarele noastre.

— Fz̄ dar, sk̄mş̄l̄ meş̄, resp̄nse Morand; eš̄ amš̄ zisš̄ ceea ce se k̄venia s̄z̄ zikš̄. Fz̄: Ţene-
vieva s̄z̄ b̄nz̄ în toate p̄ntz̄rile nentz̄ sarçina ce-i dai
saš̄ mai bine ne kare şti a dat'o ea însz̄-şti. Mar-
tirii se fakš̄ k̄ s̄ntele.

Şti întinse m̄na sa albz̄ mi s̄buz̄ire l̄i Dismar,
kare o strinse în m̄nele salle chelle v̄rtoase.

Apoi Dismar, rekommandindš̄ l̄i Morand mi
konsoliorš̄ sei o vegiere mai mare de k̄z̄z̄ altz̄ datz̄,
trekz̄ la Ţenevieva.

Ea wedeá în aintea z̄nei mese, k̄ okisl̄ a-
gintatš̄ la o k̄z̄z̄z̄z̄ şti k̄ fr̄ntea plekatz̄.

Se întoarse la sgomotăleș xmei ce se deskidea
 mi възв не Dimer.

— Ah! tu ești amikăleș meș, zisse ea.

— Da, respånse Dimer kx o фамл блъндъ mi
 скръзіндъ; nriimii de la amikăleș nostrx Маxричis o skri-
 soare din kare nъ inղelleղъ nimikă. Цине, читемте-о mi
 спъне-ми ce kъмeцi despre ea.

Ценевиера lăș skrisoarea kx o мълъ a крѣiа
 тремърътъръ n'о пътеа askъnde kx тоатъ пътереа ce а-
 веа ассъпръшi, mi чiлi.

Dimer xrmă kx okii; okii lăi strabътеа toate
 ръндъrile.

— Eї bine; zisse ellă dъpъ ce чiлi ea.

— Eї bine! krežă kъ Маxричis Lindei este xнă
 omă onestă, respånse Ценевиера kx чеа маї mare ne
 търъrare, шi nъ é nimikă de темătă динr'ачеастъ parte.

— Krezi kъ ellă nъ mtie persoanele ne kare аї
 bisitală la *Auteuil*?

— Sxntă sigъrъ.

— Pentrx ce dar 'шi a lxată seama аша ište?
 цi s'a пъръtă eri маї рече саă маї мишkată de kătă
 алъ dată?

— Nъ, zisse Ценевиера; krežă kъ erá ka totă
 d'аsna.

— Къцетъ bine la чеа ce mi respъnzі, Цене-
 виеро; къчi respъnzăleș тăă, katъ съ inղelleцi ачеаста,
 ва авеа ассъnра тătloră проiектелорă noastre o mare
 inղirire.

— Аunteантъ dar, zisse Ценевиера kx o миш-

kare че о тѣрѣгá кѣ тоатѣ лѣпта че о гъчеá ка съ нѣ'шѣ пѣаргъ сънѣеле чѣллѣ гече; аштеантѣ дар . . .

— Бине! zisse Dimer k'o шхоарѣ сгѣрѣре а мѣшкѣлорѣ феѣеѣ salle; bine, адѣнѣ-мѣ toate addѣчерѣле а мѣнте, Ценеѣеѣво.

— Да, zisse femeeá чеа жѣнѣ, имѣ addѣкѣ а мѣнте; еѣрѣ еѣгá кам tristѣ; d. Маѣгѣгѣчѣ, зѣмѣ еа кѣ оаре каре сѣгалѣ, еѣгá нѣжѣнѣ камѣ тѣранѣ ѣн аѣиѣа са... шѣ хне-орѣ амѣ fostѣ сѣнѣгѣаѣ сѣнтѣмѣнѣ ѣнтреѣѣ.

— Ачеаста дар еѣте о сѣмплѣ сѣнѣгѣре? ѣнтреѣѣ Dimer.

— E de krezstѣ.

— Ценеѣеѣво, ѣн стѣреа ноаѣтрѣ, ѣнѣелѣе а чеаста, нѣ не тѣреѣ съ шѣтѣмѣ че ѣ де krezstѣ, чѣ не тѣреѣ о ѣнкредѣнѣре.

— Eѣ bine! аѣикѣлѣ меѣ... сѣнтѣ ѣнкредѣнѣатѣ.

— Ачеастѣ skrisoare атѣнѣ ѣ нѣмаѣ знѣ прѣtestѣ* ка съ нѣ маѣ вѣѣрѣ не ла ноѣ?

— Аѣикѣлѣ меѣ, кѣмѣ вѣѣ тѣ съ ѣѣ сѣнѣѣ ас-семенеа лѣкѣгѣрѣ?

— Сѣнѣе, Ценеѣеѣво, сѣнѣе, рѣспѣнсе Dimer, кѣчѣ ла орѣ каре алѣ femee, н'амѣ чѣре атѣла дес-лѣѣре.

— E знѣ прѣtestѣ, zisse Ценеѣеѣва плекѣндѣ-шѣ окѣѣ.

— Ax! zisse Dimer.

Апоѣ дѣнѣ знѣ моментѣ де тѣчѣре, skojѣндѣ дѣн жѣлета са шѣ рѣзимѣндѣ де досѣлѣ скаѣнѣлѣѣ femeeѣ salle о мѣнѣ кѣ каре ѣнѣсѣе бѣтѣѣле ѣнѣеѣ salle:

* O нѣѣѣнѣсѣре.

— Fy-mi o îndatorire, skamna mea, zisse Dismar.

— Shi kare? întrebă Țenevieva întorkîndu-se kă mirare.

— Анхкă înaintea kiară a xnei ombre de пe-rikălă; Махрихіс poate este mai înaintată în sekretele noastre de кăтă kredemă. Ачеа че тă o iei drentă xнă pretestă poate кă este xнă аdevăрă. Skrie-і xнă kăvîntă.

— Eă? zisse Țenevieva tresrîndă.

— Da, тă; zi і кă тă аі deskisă skrisoarea mi кă doreші o deslxuire; ellă va veni, illă veі întreba mi veі afla atxnı de че este vorba.

— Ох! нă, în kredingă, strigă Țenevieva, нă почіă face ачеа; еă n'o voiă face.

— Skamna Țenevieva, kăndă niute interese а-тăтă de marі k'achellea че se reazimă assăpra noastre xntă în jokă, kămă пої să te retrăđi înaintea xnoră pri-vinge de nimikă alle amorălăi pronăi!

— Eă đı amă xnasă пrereea assăpra lăi Махрихіс, domnăle, resnăse Țenevieva; ellă este onestă, este kavallereskă, dar este kărrigosă, mi нă voiă să sfferă altă sșunăpere de кăтă pe a hărbatălăi măă.

Acestă resnănsă fă dată kă atăta netărărare mi tărio în кăтă Dismar îngellesse кă daka stărxіá, în а-честă momentă чellă пăđină, n'ară fi de ničí xнă folosă; n'adărgi ničí xнă singără kăvîntă, se xită la Țenevieva făr'a se argăta кă o privește, пăsse măna pe frăntea sa akonerită de sșdoare mi emi.

Morand illă aștentă kă neaștămăreă. Dimer i șușse din kăvintă în kăvintă ceea ce se netrekușse.

— Bine, respunse Morand, să romănemă aci mi să nă mai kăuțemă l'aceasta. Mai bine de kăă a însufla o șmbră de grije femeii talle, mai bine de kăă a atințe amorăă uronăă allă Ţenevieveă, m'așă leuăda . . .

Dimer i pășse măna pe șmeră.

— Esti nebună, domnăle, i zisse ellă privin-
dăă kă așintare, saă nă kăuță la ceea ce zici.

— Kămă, Dimer, tă krezi . . .

— Kreză, kavallerele, kă tă nă mai poăă a-
kămă a ăă lăssa șimlimentele să meargă dăpă îndem-
năă inimeă talle. Niă tă, niă eă, niă Ţenevieva nă
mai șntemă ai noștri, Morand. Noă șntemă niște
lăkrări kămate a așăra șăă prinăiniă, mi prinăiele
se reazimă pe lăkrărele ce le ștriveskă elle.

Morand treshri mi tăkă kă o tăcere kăuță-
toare mi dăgeroaă.

Ei făkășseră așă felă kăte-va okolări prin gră-
dină făr' a șkimba șăă șingră kăvintă.

Apoi Dimer lăssă pe Morand.

— Amă kăte-va ordină de dată, zisse k'ăăă
glasă lină. Te lassă, domnăle Morand.

Morand întinse măna lăi Dimer miăă privi de-
năăăă-se.

— Bietsăă Dimer, zisse ellă, mi ă teamă măăă
kă în totăă așta este ellă ce riskă mai măăă.

Dimer intră kă adevărată în lăkrătorizăă șăă,

dette kâte-va ordini, rechiți jurnalele, ordonă o împăr-
deală denlină la neavruți sekționii, mi, intrîndă la
dînsulă, lăssă kostumulă săă de lăkră mi lăă vestimin-
tele kă kare eră să easă.

Dun' o oră amproane, Maxricis pe kîndă se a-
flă în pătarea lektureloră mi kăvinteloră salle, fă între-
runtă de glassă feiorulă săă, kare plekindăse la gre-
kia sa, i ziceă foarte încetă.

-- Четъне Lindei, oare-kare ce pretinde kă
are lăkră de mare însemnătate a și sone, te amteantă
în kasă.

Maxricis intră mi fă foarte în mirare aflîndă ne
Dimer kare'l autentă la ellă, mi resfoindă jurnalele.

Întorkîndăse ellă în totă lungă dămsă între-
basse pe feiorulă săă, kare nă kănnouteă de lokă no
mesterulă argășitoră, mi nă năssse să i dea niči o de-
slăvire.

Vzîndă ne Dimer, Maxricis stă pe pragulă
șhei mi se rowi fără voia lui.

Dimer se skălă mi i întinse mîna șerrîzîndă.

— Че съпърае și а venită, mi ce mi ai skrisă?
illă întrebă ellă. În adevră, m'ai lovită foarte tare,
skămne Maxricie. Eă, patriotă reche mi falsă, imi skrii
Aide, tă nă пощă să mi rezichi ačeste akkăștri în fagă;
mărtărisehte mai bine kă mi kasă o cheartă fără
kăvintă.

— Воă mărtărisи ori-че vei voi, skămne Dis-
mer, kăчи părtarea ta a fostă totă-d'asna do omă ga-
lantă kă mine; însă sntă хотărită kă toate ačestea, mi
nimikă nă mă va pătea întoarče.

— Къмъ ачеста? întrebă Dimer; kiară din mъртърisirea ta n'ai nimikă a ne măstra, ши кă toate ачеста ne lawi.

— Skămpne Dimer, krede кă snre a face ачеста, snre a mъ linsi d'ănă amikă ka tine, katъ съ амă kăvinte nrea tarî.

— Da, dar ori kămă va fi însъ, respănse Dimer ppcfăkindă-se кă sărride, ачеста kăvinte nă sântă ачелла че мi ai skrisă. Ачелла че мi ai skrisă sântă nămai ănă nretestă.

Маггичă kămetă ănă momentă.

— Askăltă Dimer, zisse ellă, noi trăimă într'o epokă ănde, văzîndă-se vr'o îndoială într'o skrisoare poate ши katъ съ te tărbăre, îngellegă; n'ară fi dar de lokă fantă de omă кă karakteră a te lăssa săb grețtatea ănă asemenea neastămără. Da, Dimer, kăvintele че mî amă dată eră nămai ănă nretestă.

Ачестă mъртърisire, че ară fi kătată съ lămi-neze frăntea kommerđiantălă, din kontra, o întănekă.

— Dar, în чеa dăpă ăgmă, аdevărată kăvintă? zisse Dimer.

— Nă почиă съ mî 'lă snăiă, respănse Маггичă; ши кă toate ачеста kăndă l'ai mti 'l'ai approba, sântă sigără.

Dimer illă strimtoră.

— Bei ne аппратă? zisse Маггичă.

— Da, respănse Dimer.

— Ei bine! respănse Маггичă, kare simđiă oare-kare ămărare văzîndă-se кă se аппroniă de аdevără, eată че este: tă ai o femeе jănă ши frămoasă,

și kastitatea* kă toate kă é bine kănnoskătz a aueste femeii jăne și frămoase, k'a năstătz face ka bisetele mel-
le să nă fîz răș îngellese.

Dismer îngylbeni.

— În adevărđ! zisse ellă. Атънчї, skămne Max-
ricie, bърbatslă kată să đї mălyzmeaskă pentră răslă
če fačї amikslă.

— Îngelleđї, zisse Maxricia, kă n'amă șax-
rinđa d'a krede kă înșlyșarea mea ară ptea fi pe-
rikșloasă pentră pačea ta săș a femeii talle, dar ea
poate prodăče o mălyime de defșimțrї, și știї, kă
kătz defșimțrile sântă mai absurde, kă atătz mai ș-
șoră se kredă.

— Konillă! zisse Dismer înșlyndă din șmeri.

— Konillă, atătz kătz veї voi, respănze Max-
ricia; însă de denarte nă vomă fi mai pșynă amici,
kăčї nă vomă avea nimikă a ne măstra, ne kăndă de
așproape, din kontra.

— Eї bine, de așproape?

— Lăkrerile năteă ajjăpăe nın'akolo, în kătz,
să ne pștemă invenina nınz în 4elle din șrmă.

— Îđї treče nrin minte, Maxricie, kă eș așă
fi năstătz să krežă...

— Eї! Dămnezexlă meș! zisse jănele.

— Dar de če nă mї aї skrisă ačeașta mai bine
de kătz să mї o zıčї, Maxricie?

— Eată, ka să făgă de čeeă če se netreče
akămă între noi.

* Înfrınare în plăcerile amorăslă; kșrăđie, neninowăđie.

— Esti smpertă dar, Mărgărie, kă te isbeskă destăi în kăi să viă a pî cere o deslăvire? zisse Dimer.

— Oxl kă totăi din kontra, strigă Mărgărie, mi sntă fericită, i pî jăgă, d'a te mai vedea ayeastă dată inkă înainte d'a nă te mai vedea ničî de kămă.

— D'a nă te mai vedea, cetygene! noi te isbimă însă nrea mătă, resnăse Dimer anskindă mi stringindă măna jănelă intr'alle salle.

Mărgărie tresări.

— Morand, jrmă Dimer, kăria ayeastă tresărire nă skăpă nevăzătă, dar kare nă argătă nimikă, Morand mî o sntăă inkă azi-dimineamă: „Fă totă ce veî nătea, ziceă ellă, kă să ne addăvî eară ne ayeastă skămă Mărgărie.“

— Axl domnăle, zisse jănele inkăntindă surăneana mi retrăgindă măna sa, nă kredeamă să fiă atătă de inaintătă în amicia cetygeanăi Morand.

— Te îndoamă? întrebă Dimer.

— Eă, resnăse Mărgărie, ničî nă kreăă ničî nă mă îndoeskă, n'amă ničî nă kăvintă a mă întrebă asănra ayeastă lăkră; kăndă merăeamă la voî, Dimer, merăeamă nentă tine, mi femeea ta, dar nă nentă cetygeanăi Morand.

— Nă'lă kănnowă, Mărgărie, zisse Dimer; Morand este nă sffletă foarte băă.

— I pî priimeskă ayeasta, zisse Mărgărie srrindă kă amăryăne.

— Akămă, jrmă Dimer, să venimă la kăvintă bisitei melle.

Mașriciș se uleacă ka zăș omș ce n'are nimikă a mai sune mi kare așteantă.

— Zică dar kă s'aș făkăș vorbe ?

— Da, cetăzene, zisse Mașriciș.

— Eî bine! să vedemă, să vorbimă kărată. Pentră ce te zăi la niute kărtiri demerte a vr'zăși vecină fără lăkră? N'ai tă konștiința ta, Mașriciș, mi Ţenevieva n'are mi ea onestatea sa?

— Săniș mai jăne de kăță tine, zisse Mașriciș, kare înțeneă a se mira de ațeastă stărsință, mi vărăș noate lăkrășile k'zăș okiș mai simțitoră. Pentră ațeasta țăi deklară kă desăre nămele znei femeî ka Ţenevieva, nă se kade să fără niț demerțta kărtire a zăși vecină fără lăkră. Eartă-mi dar, skămne Dismer, ka să stărkăskă in țntia mea xotăre.

— Aide, zisse Dismer, pentră k'amăș înțenăș a mărțărisi, să mărțărisimă inkă zăș lăkră.

— Ce? întrebă Mașriciș rōșindăse. Ce vrei ka să mărțărisăskă.

— Kă nă é niță politikă niță șgomotășă venitorăș tălle țellorăș desse la mine kare te fakă a nelăssa.

— Ce este dar atăniț?

— Sekretășă ce 'l ai nătrănsă.

— Ce sekretăș? întrebă Mașriciș k'zăș aerăș de kăriositate năivă kare făkăș ne argășitoră a se alina.

— Sekretășă de kontrabandăș ne kare 'l ai înțelesă kiară in seara kăndăș făkășămăș kănpōștințăș intr' zăș felă atășă de kăriosăș. Tă nă mi ai erlatăș să

nuvelš statslš, Ńi mš akksš kš sšntš ršš repšblikanš, nen-
trš kš ĩntrebsingezš prodskte englese ĩn argšsšria mea.

— Skšmne Dimer, zisse Mašričis, ĩuĳ ĵešš kš
eš amš šitatš kš totlš, kš kšndš veniamš la tine ve-
niamš la šnš kontrabandierš.

— ĩn adevšrš?

— ĩn adevšrš.

— N' ai dar altš kšvintš a pšršsi kasa mea, de
kššš ačella če mš ai sšsšš?

— Pe onoare.

— Eš bine! Mašričie, respšnse Dimer skšššn-
dš-se Ńi stringindš mšna ĵšnelšš, šnerš¹ kš veš kššeta,
kš te veš reintoarče de l'aveastš xolšrire kare ne fače
atšta dšrere la toĳ.

Mašričis se ĩnkššš Ńi nš respšnse de lokš; čee
e semšnš kš čellš din šrmš refššš.

Dimer eššš dššneratš kš n'a nšstšš sš Ńi šr-
meze legššrele kš ačestš omš ne kare niute ĩmure-
jššššš illš ščea a fi nentš dššššš nš nšmaš folositorš,
dar Ńi neapšratš.

Era timšš. Mašričis erš miškatš de mš de do-
ringe kontrariš. Dimer illš ršgš sš viš; Čenešieva
arš nštea sš l' erte. De če dar sš se dššnere ellš?
Lorinš ĩn lokšš sšš arš fi trasš negrešitš o mšššime
šde aforisme² din astoriš seš favorišš. Dar erš skrišoa-
rea Čenešieveš: ačeastš voie formalš če o šasse kš
dššššš la sekšššne, Ńi ne kare o aveš ne ĩnima sa

¹ Nššššššššš.

Mašimš arštatš ĩn nšššne kšššte.

kă mikălă kăvintă ce priimise de la dânsa a doua zi dăru ce skăpasse din mânele acelloră oameni ce o însăllă; în celle din urmă, eră mai multă de kălă ave-
stea, eră oniniatra' uelosie a jânelă în kontr'avești
Morand grăciosă, cellă d'intiiă kăvintă allă rântărei sallei
kă Heneviava.

Marriqis remasse dar nestremstată în xolări-
rea sa.

Însă kată să sursnemă, aveastă linsire a visite
salle de fie-kare zi la vekia stradă Sant-Iakobă, fă pen-
ră dânsălă sâă dewertă; mi kândă sossî ora ne kândă
aveă învăyălă d'a pleka snre kartierălă Sant-Viktor,
kăză într'o melankolie mare, mi, din avești momentă,
strebtă prin toate trentele autentării mi alle părerii
de răă.

În fie-kare dimineayă, ellă s'amentă, dewten-
tândăse, a afla vr'o skrisoare de la Dismar, mi ave-
stă dată iși mărțărisiă, ellă kare a resistă la stă-
răingele ce i se făkăsseră, kă va priimi a face o
tskrisoare; în fie-kare zi, ewiă kă speranța d'a întiln
ne Heneviava, mi, mai 'nainte, ellă aflasse, kândă
o întilniă, o miie de mizloaye ka să i vorbeaskă. În
fie-kare seară, se întorčeă a kasă kă speranța kă va
afla ne acellă trimisă kare i addăssesse într'o dimi-
neayă, fără să s'amente, dărerea, kare ajjnsesse de
atânci însouitoră sa cea fără de încetare.

Foarte adessea assemenea, în orele salle de
disnerare, aveastă natărgă tare rowia în sine la idea

¹ Hismătaregă.

d'a incherka o assemenea smăcinare făr' a o întoarce
 achellia kare'lă făkssse s'o săffere: așă, înliisă kă-
 vintă allă tatăloră dăreriloră sälle, eră Morand. Atănci
 ellă își făcea proiectăle d'a merce să kaste o cheartă
 lă Morand. Dar assogiatăle lă Disner eră atăle de
 dclikată, atăle de nesăpărtoră, în kăle, brindă chinea
 s' l' insalte să s'le provoace' ară fi fostă o laș-
 tate, măi vrtosă din partea șnăi kolossă² kămă eră
 Masriș.

Lorină venisse adesea a resini oare-kămă in-
 tristarea amikăle s'ă, kare i o askăndeă, făr' a-
 inkredința kă n'are kăvintă a fi tristă. Acesta făkssse
 tole ce ustssse prin praktikă și teorie kă s'ă întoarce
 patriei ayeastă inimă kă totăle îndr-rată printr'șnă allă
 amoră. Dar kă toate kă împrejăria eră grea, kă
 toate kă în ori ce altă stare a minții ea ară fi firrită
 pe Masriș întregă în vrtelăle politikă, ea nă năle in-
 toarce jănelăi reșblikăne acea aktivitate d'înliș kare
 făkssse dintr'insăle șnă eroș la 14 ișliș și la 10 aș-
 șstă.

În adevărlă, amăndoză sistemele de vr'o zech
 lăni anproane, făcă în făcă șnă kă alta, kare nă a-
 tănci își făkssseră nămăi niute șuore attakră, și
 kare închenșseră nămăi prin miș lobiri, eră anproane
 a se lăa nentă la nentă, și eră învederată kă lănta o
 dată închenșă, va fi de moarte nentă șnă din doză.
 Achele doză sisteme, năskste din sūnlă revolūșniș

S' lă kăme la dclă.

Oș de o stată foarte mar .

kiarș, erá zna, a kampýteriî, infýimatz de kýtre Girondiniî, adiký de kýtre Brissot, Pethion, Vergniaud, Valazé, Lanjuinais, Barbaroux, etc, etc. Și alta, a terroariî¹, saș a mântelî, infýimatz de kýtre Danton, Robespierre, Chénier, Fabre, Marat, Collot d'Herbois Hebert, etc. etc.

Dșpý 10 avgýstș, inflynda, ka dșpý orî çe fantý, nýreá ký erá sý treaký la partitýlș moderatș ŧnș ministerș se reformasse din sfýrýmýtrele intýlîlî ministerș ũi de alđi noșî adýgýđi. Roland, Servien ũi Clavières, bekî ministri, fșssesserý rekîýmajî; Danton, Monge ũi le Brun fșssesserý nșmýđi din noșș. Afarý de znșlș singýrș kare infýimșeá in mizlokýlș kolegilorș seî elementýlș enerđikș, tođi çei alđi ministri erá ai partitýlî moderatș. Kýndș zikș moderatș, se ingelleçe lesne ký vorbeskș relativș¹.

Dar 10 avgýstș avșssesse znș eko in streintýtate, ũi koaligýșnea² se grýbi sý pleçe, nș in ajstorýlș lî Lșdovikș XVI a nșme, çî allș princýmîlî regalș sgýđșitș in temelîa sa. Atșnçî rezșnasserý kșvin-tele amenýnçýtoare alle lî Brunswick, ũi ka o realizare³ de snaîmý, Longwy ũi Verdun kýzșsserý in nșterea inemikýlî. Atșnçî avș lokș reakýșșnea terroriștý⁴; atșnçî Danton visasse zillele lî sentembre ũi realizasse açestș visș sýnçerýtorș kare argýtasse inemikýlî pe Françia întreagý kompoliçe la znș omorș ne-

¹ Într'znș kîňš kare are inklinare kș çeva, kare prisemte la çeva.

² Aliançý de mai mșđi in kontra znșia.

³ Împlinire adewýratý a znșî lșkrș.

⁴ Çe çine de terrorismș, adiký de sistema de a kîrnsi prin groazș.

menî mi de banî s'z sosseaskz niñz la d'nsalş, se deklarz în kontra Iakobinilorş ne kari fi akksz pentrz ayeastz desorganisare, nr imewte partitalş Ķirondinilorş, mi'i nerde deklarindz-î amici ai lşi.

Atunçi Bendeea se skoalz, denartamentele ameniñz; restristele addakş trzdri, mi trzdriile restriste. Iakobinii akksz ue moderagi mi vorş a'i lovi la 10 martiş, adikz în seara k'ndş s'a deskisş deskrierea noastrz. Dar málta izyealz din nartea adbersarilorş lorş fi skanz, mi poate assemenea ayeastz uloaie ue f'kässe s'z zikz Pethion ayeştş profndş anatomistş allş suiritşlş parisişnş:

„Плоз, нз ва fi nimikş în astz-searz.“

Dar del' ayeştş 10 martiş, totşlş fassesse ka o preñwtiñgare de rxinş pentrz Ķirondini; Marat akksatş mi sk'natş; Robespierre mi Danton imnzkanî, d'o kam-datş chellş nşgindş, kmş se imnakz znş tigrz k'znş leş ka s'z sşrne ue tazralş ue vorş a 'lş sfwiaz; Henriot, sentembrisorşlş, nşmitş kommandantş Ķeneralş allş Gardei naşionale: totşlş preñwtiñga ayeastz zi de snaimz ue erz s'z lrreaskz într'o vijelie uea din zrmz stabilz ue o nşssesse revolşgişnea Terroarii.

Eatz evenimentele chelle marî, la kare, în ori-ue altz imureşrare, Maxricis arz fi lşatş o parte aktivz dşnz kmş illş imniñeş natşra sa uea tare mi patriotismşlş s'ş esaltatş. Dar din ferivire saş din neferivire pentrz Maxricis, niçi kvintele lşi Loriş, niçi suşimintştoarele kvetşri de ne stradz nş nşssesz a-lşnga din sniritşlş s'ş singşra idee kare 'lş frşmintz, mi

kъndѣ sossi 31 maiѣ, supîmintъtorѣlѣ assъltъtorѣ allѣ Bastilliei mi allѣ Tъilerielorѣ erá kълkatѣ in natslѣ sъѣ mistritѣ de avelle frigъri kare xъidѣ ne чеi mai tari oameni, mi ne kare nъmaî o kъxtъtъrъ le poate resini, mi nъmaî xъnѣ kъsvintѣ illѣ poate vindeka de elle.

XIII.

31 Maiu.

În dimineața din acestă faimosă 31 maiș, kândș toksinslș mi ġenerala ressná de la krpnatelș zillei, batalionslș de la sabrbislș Sant-Viktor intrá la Temnls.

Kândș toate formalitșgile obiġnute fșrș imunitate mi postșrile impșrșgite, se vșzșrș sossindș mșnicipalũ de serviġiș, mi natș tșnrș de intșrire venirș a se impresna kș avellea ġe erá in baterie la poarta Temnlslș.

D'o datș kș tșnrșile, sossia mi Santerra kș sualetele salle de linș galbenș mi kș mșndirlș ne kare patriotismslș sșș nșteá sș se ġiteaskș in mari nete de rnsoare.

Ellș trekk in rezistș batalionslș, ne kare 'l aflș intr'o stare kșviinġioasș, mi nșmșrș ne mșnicipalũ kari erá nșmaĩ trei.

— De ce trei municipalități? întrebă ellă, mi kare este ruxlă cetățeană ce linsește?

— Acela ce linsește, cetățene generală, nu este kă toate ačestea și omă reče, resurse vekia noastră kănnowtinuț Agrikola; kăci este sekretarală sekujionii Lepelletier, kanală braviloră Termonii, cetățeanală Mașriiș Lindei.

— Bine, bine, zisse Santerra, kănnoskă ka mi tine patriotismălă cetățeanală Mașriiș Lindei, kare, de nu va sossi în zече minște, va fi kă toate ačestea înskrișă în lista ȝelloră ce lișeskă.

Și Santerra trekă la ȝello alte amănunte.

La kăci—va pașii de la ȝenerală, în momentălă kăndă zičea ačeste kăvinte, și kanitană de vărștorii mi și soldată se ȝineă la o parte: și rezimată pe nășka sa, mi ȝellă altă pe și țănă.

— Ai azzită? zisse kă jəmătate glasă kanitanălă soldatălă; Mașriiș n'a scssită inkă.

— Da, însă va sossi, fi în pace, afară nămaî de nu va fi pentru alărmă.

— Daka s'ară ușteă să nu viț, zisse kanitanălă, te voiș năne de sentinellă în kanală skăreî, mi, fiindă—kă ea se va șrka fără îndoială la țără, ță ai nătea să î zici o vorbă.

În ačestă momentă, și omă pe kare 'lă kănnoskă kă eră și municipală dăru skărna¹ sa trikoloră, intră: atălă nămaî k'ačestă omă eră pe kănnoskă de kanitanălă mi de vărștorălă, așă, okii s'ășintărgă așșăna lăi.

¹ Ешаръ.

— Четъдене џенаралѣ, зиссе нослѣ венитѣ индрѣнтлндс-се кѣтре Санterra, те рогѣ сѣ мѣ приимештї ин लोकлѣ четъдеанлсї Мазричїс Линдеї, каре есте болнавѣ; еатѣ четїфїкаталѣ медїкэлсї;¹ рѣндлѣ меѣ де гѣрдѣ ерѣ neste ontѣ зилле, факѣ пермѣстаре² кѣ длнслѣ; ин ontѣ зилле, фаче еллѣ сервїцїлѣ меѣ, кѣмѣ факѣ еѣ акѣмѣ не аллѣ лѣї.

— Daka, їнсѣ, Канецїї шї Канетеле vorѣ тѣї ontѣ зилле, зиссе ѣнлѣ дїн мѣнїчїналї.

Santerra respѣnse прїнтр'ѣнѣ сѣррїсѣ ла глѣма а-честїї zelosѣ;³ апoї їнлоркїндсѣе акѣтре трїмїслѣ лѣї Мазричїс:

— Бїне, зиссе еллѣ, мерѣї а те їнсемна їн ре-їстрѣ їн लोकлѣ лѣї Мазричїс Линдеї, шї їнсемнеазѣ, а колоана observѣрилорѣ,⁴ кѣвїнтелѣ пермѣстѣрїї.

Кѣ toate ачестѣа канїтанлѣ шї вѣнѣторлѣ се вїтассерѣ ѣнлѣ ла алтлѣ кѣ o mirare воїоасѣ.

— Ѓн ontѣ зилле, зїссерѣ еї.

— Канїтане Dїsmer, strїгѣ Санterra, їеа по-сїдїсне їн грѣдїнѣ кѣ компанїа та.

— Bїno, Morand, зиссе канїтанлѣ вѣнѣторлсї souлѣлѣ сѣѣ.

Toba respѣnѣ, шї компанїа, kondѣсѣ де мeste-рлѣ argѣsїторѣ, се депѣртѣ їн लोकлѣ їнсемналѣ.

Se їнкѣрѣїшарѣ пѣшчїле, шї компанїа се депѣртїї їн грѣне, каре їнчепѣгѣ а се прѣїмблѣ їн лѣнгѣ шї їн ларгѣ дѣнѣ кѣмѣ лї се пѣгѣа.

¹ Doktorslї.

² Preskїmbare.

³ Plunїtorѣ.

⁴ Бѣгѣрилорѣ де сеамѣ.

Lokálš preimblərii lorš erà kiarš grădina, xnde, din timușlš kăi Lădovikš XVI familia regală veniá, kăle o dată, a lăa aerš. Ačeastă grădină erà goallă, ste-arupă, derăunată, kă tsilš desnăiată de flori, de nomî mi de verdeagă.

La doxăzečii mi činčii de paui, anproane, de la zidălš țe resnăndeà în strada Poarta-Finăksi, se înăluă xăš felš de barakă,¹ țe prevederea mănăčinalității dettesse voie să se fakă, nentă kommoditatea garzilorš načionali kari stačionă la temă, mi kari află akolo în zille de alarmă, kăndš nă le eră ertatš e emi, de bestă mi de mănkată.

Direkčionea ačestei mičii kărăime din întră făsesse foarte ambičionată; în ھےle din xrupă, ea a fostă dată xnei patriote nrea bane, vădăva xăš năluriereš xăișă la 10 axgăstă mi kare resnăndeà la nămele de femeea *Plumeau*.

Ačeastă kăxăuă făkăte de skindări, se află în mizlokălš xăš răzorš, alle kărsia marăini se kănoșteà inkă dăur xăš gardă skărtă de merimoră. Ea se komăneà de o singără kameră de vr' o doxă-sure-zeye ničioare natrate, de desăbtălš kăriia se întindeà o sănoșmintă xnde se dă čineva ne niște skări proaste făkăte kiarš în nămintă. Akolo eră xnde vădăva Plumeau inkidă bestărele salle mi ھےle de mănkară, asșura kăroga, ea mi făr-sa, komillă de doi-sure-zeye anni, begià ne rindă.

Abia auzegăi la Bivăkălš² lorš, garzii načio-

¹ Kasă proastă.

² Păză de soldagii kari sənăš nămi noantea într-xăš lokă în timuș de resbellă.

năli se păsseŕ dar, kəmă sossseŕmă, zniŕ a se pre-
imbla în grădină, alăi a vorbi kă portariŕ; aġestia a
privi desemnele de pe pereăi, mi kare infăăimeă toate
kăte se notă infăăimeă într'ăniă desemnă patriotikă; ġei
alăi a face prouăneri doamnei Plumeau assăura desem-
neloră gastronomice,¹ dăpă foamea loră fie-kare.

În nămăŕăleă aġestoră din zŕmă eră kanitanăleă mi
vănătorăleă pe kari ŕi amă deskrisă mai săsă.

— Ax! kanitane Dimer, zisse kantiniera²,
amă zniă vină minănată de Salmăŕ, să vezi!

— Bine, ġetăăeană Plumeau, dar vinăleă de
Salmăŕ, dăpă năŕerea mea ġellă năăină, nă năăăente
nimikă fŕă brăza de Bria, resăense kanitanăleă, kare,
înainte d'a esăne aġestă sistemă, se zătasse kă kare
a minte imăreăŕăleă săă mi văzasse între mai mălte fe-
lări de băkate kare stă întinse kă măndrie pe poliăele
kantinei linsa aġellei brănze ġe eră aăăăăită de dănsăleă.

— Ax! kanitanăleă meă, aġesta nare k'ară fi
într'adinsă făkăte, dar ġea din zŕmă băkată s'a vindăteă.

— Atăŕăi, zisse kanitanăleă, daka nă è brănză
de Bria, nă è treăăăăiosă niăi vinăleă de Salmăŕ; mi iea
a minte, ġetăăeano, kă băna văzare a aġestei brănze
kătă să te făkă a năăăi linsi niăi odată, mai alesă kă
aveamă în minte să dăă la toată komăania.

— Kanitanăleă meă, iăi ġeră ġinăi minăte mi a-
lăŕăă să kăăte la ġetăăeanăleă nărtară kare mi face kon-
kăŕrinăă, mi kare are toăă-d'ăăna; o voiă năăti mai

¹ Kare minăte la năăăerea de a mănka bine.

² Kare vinde vină mi alte băăări soldăăiloră kăndă săntă la resbellă

— Ox! ox! respånse îngrijitorşlş arrestanşilorş, nş é nimikş: vr' o mikş alarmş che vreà sş ne faktş a-
chesti chermetorî de Brissotiniî înainte d'a merge la gilotinş.

Sgomotşlş debenià din che în che mai amenin-
ştorş; se azzià şrlatşlş artileriei, şi o trşpş de oa-
meni şrlindş trekş ne lşngş Temnş strigîndş.

„Sş trşiaskş sekşianile! sş trşiaskş Enriot!
josş Brissotiniî! josş Rolandistiî! josş Doamna Beto!“

— Bine, bine! zisse Tison frekîndş—şî mşnele,
mş đakş sş deskizş doamnei Beto ka sş se bkşre ş-
rş immedikare de amorşlş che î poartş ponorşlş sşş.

Şi s'aşroniş de inkisoarea tarlei.

— Ei! ei! Tison, strigş şnş glasş şuşimîn-
ştorş.

— Ţeneralşlş meş? respånse ačesta stîndş în-
datş.

— Astşzi nş este eşire, zisse Santeppa, pri-
sonierele nş vorş emi azi din kamerele lorş.

Ordinşlş erà şr'annelş.

— Bine, zisse Tison, o ostenealş mai pşşinş.

Dimer şi Morand skimbarş o tristş kşştşşrş
de okî; apoi aştentîndş ka ora faktşianî, şrş ničî şnş
foloşş akşmş, sş şşne, se đasserş amşndoî a se pş-
imbla între kantînş şi zidşlş che respåndeà assşnra stra-
deî Poarta-Finşlş. Akolo, Morand înčenş a mşşşra di-
stanşa şkîndş uşmî Ţeometričî, adikş de trei ničioare.

— Kşte distanşş? întrebş Dimer.

Şeaizečî niş la şeaizečî şi şnşlş de ničioare,
respånse Morand.

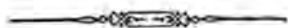
— Kşte zille arş trebş?

Morand kăpetă wi trasse pe nisipă k'o verdea kăte va semne geometrice pe kare le sterse îndată.

— Boră trebăi meante zile, cellă pșgină, zisse ellă.

Mașrică este de gardă neste ontă zile mărmară Dimer. Kată neapărată ka d'akemă în ontă zile să fimă împăcați kș Mașrică.

Jmăitate sənă. Morand imă relă pșuka oxtindă, wi kondsă de kătre kanorală, se dăsse să skimbe sentinella, țe se preimblă assura terragei Tșrnăsi.

XIV.

Devotamentu.

A doxa zi dsn̄ che se netrek̄sser̄ s̄enele che le deskrisser̄m̄š, adik̄ la 1 isniš, la zeye de dimineaur̄, Ćenevieva medeà la lok̄l̄š ei ka tot̄š-d'arna, l̄nḡ fereastr̄ mi se întrebà nentr̄ che, de trei s̄n-
t̄m̄ne, zillele res̄rià at̄t̄š de triste nentr̄ d̄nsa, nentr̄ che ačeste zille trečeà aua de inčet̄š, mi în chelle din x̄m̄ nentr̄ che, în lok̄š s'auante seara k̄ ardo-
are, ea o ahtenl̄ k̄ sn̄im̄.

Nonpile salle, mai ales̄š, erà triste; nonpile de alt̄ dat̄ erà aua de fr̄moase, ačeste nonp̄i che tre-
čeà f̄k̄ind̄-o a visa k̄m̄š a netrek̄st̄ de k̄ seara mi k̄m̄š o s̄ netreak̄ a doxa-zi.

În ačest̄š moment̄š okiī sei k̄z̄rḡ ne o m̄-
reap̄ glas̄rḡ de garoafe nestrige mi de garoafe romiī,
kare, de la inčenst̄l̄š ernei, le skoteà din mika flo-

grăie înkisă, unde Maxriciș făsesse ținutlă prisionieră, ka s'le fakă a înflori în kamera sa.

Maxriciș o învâdase a le kăltiva în ayeastă glastră de maxonă unde eră înkise; ea le șdase, le kărgădise, însă-șii ea, ne kălă Maxriciș făsesse akolo; kăci kăndă veniă ellă seara, ea se năneă s'î arrate înaintărele kare, mălăxmită îngrijiriă loră frădeuți, frămoasele flori înfloriseră nouătea. Dar, de kăndă Maxriciș învetasse d'a veni, bietele garoafe făsesseră neingrijite, și eată kă, nefindă kăstate și șitate, bicuți boboci lăncuzindă remăssesseră dewateri și se plekă îngălbeniți, afară din balăstrada loră, assăra kăriă tekădeă ne jămătate șskagi.

Peneciava învellesse, prin ayeastă singură vedere, kăvintălă întristăriă salls kiară. Ea zisse în sine kă și kă florile este ka kă șnele amiciă ne kare și neva le nătreute, le kăltivă kă palimă, și kare, atăci, fakă a se desvolta inima; apoi; dimineașă, șnă kăncișă, o nefericire taiă amiciă din grădăcină, și inima ne kare ayeastă amicie o renviă se restrinșe lăncuzindă și vestejită.

Jăna femeș, atăci, simți kă i se strinșe inima de snaimă; simtimentălă ne kare voisse ea s'ă șăncășă, și ne kare kreșșse kă 'ă va învinșe se desbăteă în fândălă kăpetăriă salls mai mălă de kălă totă-d'ășna strigindă kă nă va mări de kălă kă ayeastă inimă; atăci avă șnă momentă de disnerare, kăci simțiă kă lănta deveniă diș ce în ce kă nenătingă! ea plekă kăplă încheșă, șășășă șășășă din ayești boboci înfloriți și plășse.

Songulă s'ă intra la d'nsa kiară într'ună momentă k'ndă ea imi stercea lakremele.

Dar, din parte'i Dismer eră ama de preokkapată de k'petele salle, ink'ată nă ingellesse de lokă a-veastă krise¹ d'geroasă ce încerkasse femeea sa, mi nă lă de lokă aminte la romiaga pleoneloră salle.

Este adevrată kă Denevieva, v'zindă pe b'rbatulă s'ă, se skilă iste, mi alergindă la d'nsulă astă-felă în k'ată era kă snatele k'tre fereastră, în j'm'itate lămină:

— Ei bine! zisse ea.

— Ei bine! nimikă noă; nă e kă n'ing' a se anproia čineva de d'nsa, neste n'ing' a face s'ă i treakă čeva; neste n'ing' kiară a o vede.

— K'ămă! strigă Denevieva kă totă sgomotslă ce a fostă în Harisă!

— Ex! kiară sgomotslă a indoită neinkrederea vegietoriloră; s'ă temă kă s'ă nă se foloseaskă čineva de t'rb'rarea đenerală mi s'ă fakă vr'o încerkare ass'ura Temulslă, mi în momentulă k'ndă maiestatea sa eră s'ă se r'ce pe terragă, ordină s'a dată de k'tre Santerra a nă l'ssa s'ă eassă niči ređina, niči doamna Elisabeta, niči doamna Regală.

— Bietslă kasalleră, ce kontrariată² kată s'ă fi fostă!

— Eră în disnerare, k'ndă a v'z'ată kă ne skauă okkassiznea ačeastă. I a perită fađa în

¹ Timpsulă în care se face o schimbare în starea în care se află čine-ua sură bine saă sură r'ă,

² Ačella k'ă i s'ă čeva improvisă.

astă-felă de usniță în kăță amă fostă nevoiță a'le ărrî de frikă să nă se trădea.

— Dar, întrebă kă temere Țenevieva, nă eră la Temnle niči ună mănăciuală de kănnomtină ta?

— Kătă să fiă, dar n'a venită de lokă.

— Kare?

— Țetădeanăle Mărciă Lindei, zisse Dimer k'ănă tonă ce se nevoiă a'le face indiferință.

— Și de ce n'a venită? întrebă Țenevieva vrîndă mi ea să se înfrneze.

— Eră bolnavă.

— Bolnavă, ellă?

— Da, mi înkă nrea greă. Patriotă, kămă illă kănnomti, a fostă nevoiță a'ună da rîndăle la altăle.

— Îmi pare răă.

— Oă! Dămnezele meă! kiară d'ară fi fostă, Țenevievo, resnăse Dimer, îngelleu, akămă, lăkrăle eră să fiă totă acella. Țertăgi kămă ne aflănă, poato s'ară fi ferită d'a mi vorbi.

— Eă kreză, amikăle moă, zisse Țenevieva, kă te nrea le măreuti toate. Domnăle Mărciă poate avea kănciăle de a nă mai veni aiči, kăte-va kăvinte demerte d'a nă ne mai vedea; dar nă è de lokă inemikăle nostră. Peceala nă denărtăză politețea, mi vărîndă-te venindă la dănsăle sântă sigără k'ară fi făkăle jămătatea din drămă.

— Țenevievo, zisse Dimer, nentă ceea ce noi aștentămă de la Mărciă, s'ară kădea mai mătă de kăță o politețe, nă eră de lokă nrea mătă o a-

mișie adevărată mi profăndă. Ayeastă amicio este sfărmată, mi nșmai   smeranț din partea ayeasta.

Și Dimer skoasse  nș profăndș sșsninș, pe k ndș fr ntea sa kare er  totș d' sna at tș de netr-bratș, se  nkregi  kș întristare.

— Dar, zisse  enevieva kș temere, daka krezi pe d. Masriș at tș de trebsinșiosș la proiektele talle...

— Adikș resnșse Dimer, kș nș krezi sș cassș la kalle fșrș ellș.

— Ei bine, atșnș de  e nș  nșerș  nkș odatș a  ntoar e pe d. Lindei din  otșr rea sa d'  nș mai veni la noi?

 enevievei se nșrea kș nșmindș'lș pe nșmele sșș de familie, tonșlș glasslș sșș arș fi mai nșșinș frașetș de kștș k ndș l'arș nșmi pe nșmele sșș de botezș.

— Nș, resnșse Dimer k tindș din kanș, nș, amș fșkștș totș  e nșteamș sș fakș; o noș  nșerkare arș semșna k rioasș mi arș deștenta nșnșșr ; nș, mi anoi tș nșienș,  enevievo, kș eș vșzș mai departe de kștș tine toate l kr rile ayeastea: este o ranș în f ndșlș  nimei l i Masriș.

— O ranș?  ntrebș  enevieva foarte mișkatș. Ah! Dșamezeslș meș!  e veș sș zic ? vorbesh e, ami-kșlș meș.

— Boeskș a zic , mi tș est  konvinsș ka mi mine,  enevievo, kș în r ntșra noastrș este mai m ltș de kștș  nș kauriș.

— Și la  e attribș atșnș ayeastș r ntșrș?

— La m ndrie poate, zisse reneș Dimer.

— La mândrie!

— Da, ellă ne fâcăă onoare, dăpă pîrgerea sa, vellă năgînă, ačestă bună bargesă de Parisă, mi jâmtate aristokrată din naștere, ačestă omă sâpîrgîciosă sâb patriotismlă sâă, ne fâcăă onoare ačestă renăblikană năsternikă în sekujănea sa, în klăbală sâă, în muničinalitatea sa, dîndă-șî amičia sa la fabrikanjî de nelleteriî. Poate kă noi amăă korresunănsă prea năgînă, șî poate ne amăă xitată.

— Dar, resunăse Ćenevieva, daka noi amăă korresunănsă prea năgînă, daka ne amăă xitată, imă pare kă înčerkarea ăe aî fâkăă a reskămpărată toate ačestea.

— Da, sânsăndă kă ăă sântă vellă kălnabilă, dar daka din kontra estă ts.

— Eă? mi kămă veî ts, amikălă meă, ka ăă sâă fiă kălnabilă înaintea D. Maăričis! zisse Ćenevieva kă mirare.

— Ex! čine utie, k'ănă astă-felă de karakteră? nă l'ai akkăsată ts ăea d'intăiă, kă are kanričii? eată, re- viă la intăia mea idee, Ćenevievo, ts aî grevită kă n'ai skrisă lăi Maăričis.

— Eă! strigă Ćenevieva, ičî treč e prin minte?

— Nă nămaî kă mi treče prin minte, resunăse Dimer, dar inkă mi năea mălă.

— Și... întrebă kă temere Ćenevieva.

— Și năibesăă ačeastă înčerkare ka neapărată.

— Ox! strigă Ćenevieva, nă, nă, Dimer, nă năretinde de lokă ačeastă de la mine.

— Тъ штіі, Ценебієво, къ нъ претінзѣ нічі о датъ нимікѣ де ла тине, те rogѣ нѣмаі. Еі бинел інделлеці, те rogѣ съ скріі четъуеанскіі Ліндеі.

— Інсъ... zisse Ценебієва.

— Askэлъ, zisse Dismer інтрєсннд'о: саѣ къ este інтре тине мі Махрічїс знѣ кѣвїнтѣ грѣѣ де сѣ-пѣраре, къчі, кътѣ деснре міне нічі одатъ нѣ с'а плнссѣ де пѣртареа меа къ дѣнсѣлѣ, саѣ къ сѣпѣрареа та къ дѣнсѣлѣ се наште нѣмаі дїн вг'о копїллїе.

Ценебієва нѣ рєспнссє німікѣ.

— Dak' ачєастъ сѣпѣраре este нѣскѣтъ дїн вг'о копїллїе, арѣ сі о пєбѣнїє дїн партеці ка съ фачї съ цїіъ пєнтрє тотѣ д'асна; dak' арѣ пгovenї дїнтр'знѣ кѣ-вїнтѣ серїосѣ, ін старєа ін каре не аслѣмѣ пої нѣ се кade, інгеллеує бїне ачєаста, а гїне атлѣ де мслѣла демнїтареа нoастрѣ, нічі л'аморѣлѣ нoстрѣ пгонпрїѣ. Съ нѣ пѣнемѣ де локѣ ін баланцѣ, крєде-мъ, о чєартъ де оамєнї јснї къ нїштє інтрєсє аша де марї. Лѣп-тѣ-те къ тине інсѣці, скріє знѣ кѣвїнтѣ четъуеанскїі Махрічїс Ліндеі, мі еллѣ ва рєвенї.

Ценебієва кѣцєтѣ знѣ мїнѣлѣ.

— Dar, zisse ea, нѣ се поутє афла знѣ мїзлокѣ маї пѣцїнѣ пєрїкѣлосѣ ка съ реаддѣчємѣ о бѣпѣ інгелле-дєре інтре тине мі d. Махрічїс?

— Пєрїкѣлосѣ, зїчі тѣ? dar дїн контра знѣ мїз-локѣ къ тотѣлѣ нaтсрaлѣ, імї пaре мїє.

— Nѣ, пєнтрє міне, амїкѣлѣ мєѣ.

— Estї foarte onїnїatrѣ,* Ценебієво.

* Dismѣtareцѣ.

karakterul jnclsi omş, ea krtã foarte mult ş se teamş, amorş kare fr'a fi mrtirisitş altş-felş de krtş prin nişte sşrde remşmkşri, illş impşrtşmiã insş-'uĩ ea din fşndşlş inimei, aचेastş ironie o immşrmşri. Ea nş mai avş nşterea a se mai şita. Şi simşĩ kş i arş fi neste uştingş a respşnde.

— Amş inşellesş, nş e aша? zisse Dimer. Eĩ bine, sũ sigşrş, Țenevievo, eş kşnoskş ne Maşrişis; ellş este selbatikş renşblikanş kare n'are de lokş in inimş altş amorş de krtş amorşlş patriei.

— Domşle, strigş Țenevieva este urea sigşrş चेea चे zici?

— Ax! frşrş indoiãlş, zisse Dimer: daka Maşrişis te işbiã, in lokş d'a se sşpşra ne mine, ellş arş fi indoitş ingrijirile mi nşreveninşele nentş aчella चे aveã interesş ka s'ĩ.amşneaskş. Daka Maşrişis te işbiã, ellş nş s'arş fi lepşdatş aша lesne de aчestş titlş de amikş allş kasei, prin aştorşlş krtşia mãi totş-d'azna s'akonergş assemenea trşdrşi.

— In onoare, strigş Țenevieva, nş glşmi de lokş, te rogş, assşpra şnorş assemenea lşkrşri.

— Nş glşmeskş de lokş, doamş, şũ zikş kş Maşrişis nş te işbeute, eatş totşlş.

— Şi eş, eş, strigş Țenevieva romindşse, eş, şũ sşiş kş te amşpemşĩ.

— Daka este aша, zisse Dimer, Maşrişis kare a avşitş nştere a se denşrta mãi bine de krtş ş inşmele inkrederea oaşnelş sşş, este şnş omş onestş; aша, oamenii onestş sşntş rarĩ, Țenevievo, şi nş tre-

bse mlțt ostenealț a'ї intoarce kndș se depărteazț din datoria lorș. Țenevievo, veї skrie lxi Μαγικήs, nș e așa?

— Ox! Dșmnezeșlș meș! zisse jșna femee.

Și lșssț a'ї kșdea kaplș intr' amțndoxț mț-
nele; kșcї ațella assșpna kșrsia ea se rezimã intr'șnș
momentș pcrikșlosș i linsia de o datț și o pgevșli in
lokș d'a o reșine.

Dismet o pivi șnș momentș, așoi nevoindș-se
a șrride:

— Aide, skșmpț amikț, zisse ellș, lassț ori
șe amorș pponiș de femee; daka Μαγικήs va reīncene
a cї face earț vr'o deklarare, rizi de a doza kșmș aī
rīșș și de șea d'īntiș. Eș te kșnoskș, Țenevievo, tș
estī o demnș* și nobilț inimț. Șantș sigrș nen-
trș tine.

— Ox! strigț Țenevieva lșssindș-se a așneka
așș-felș in kșț șnș penșke allș șțș atinșe pșmintșlș
ox! Dșmnezeșlș meș! șine poate fi sigrș de alicї kndș
nimini nș poate fi de sine.

Dismet ingșlbeni ka kșmș totș șnșșele șțș se
retrșșea kștre inima sa.

— Țenevievo, zisse ellș, așș greșitș kț te așș
fșkșșș șț treșї prin toate șmșșinșrile șe aī inșerkatș.
Kștã șț șnșiș nșmaī de kșțș: Țenevievo, șntemș in e-
noka devotamentelorș șellorș mari; Țenevievo, așș
datș reșinei, fșkșștoarea noastrș de bine, nș nșmaī
bragșlș meș, nș nșmaī kaușlș meș, cї inkț și feri-
șirea mea; alicї i vorș da viãșa. Eș voiș face maī

* Brednikț.

măltă de kătă a'î da viața, eș voiș riska onoarea mea și onoarea mea de va peri, nă va fi de kătă o lakremă mai măltă kăzîndă în ačestă oceani de dărerî ce va îngiți Franția. Dar onoarea mea nă riskă ni-mikă kăndă este sâb paza znei femeî ka Țenevieva mea.

Pentru înția oară Dimer se deskoneriă întregă.

Țenevieva își redikă kanză, agintă assura lăi okiî sei plini de mirare, se skălă înčetă și dette fruntea sa a o sârta

— O voșlî dar? zisse ea.

Dimer făkă semnă kă vrea.

— Diktează atănci.

Și ea lăă nana.

— Nă, de lokă, zisse Dimer; destălă amă ksată, amă abăsată poate de ačestă jșne omă, și nentru kă ellă se va împăka kă tine în arma znei billetă ce va priimi de la Țenevieva, ačestă billetă kată să fă neapărată de la Țenevieva iar nă de la Dimer.

Și Dimer sârătă pentru a doxa oară pe femeea sa pe frunte, i mălgămi și emi.

Atănci Țenevieva tremăindă skrissi.

„Четъене Маргиче.“

„Штî kămă te izbiă bărbatsă meă. Trei sen-
 „tămpne de despărgire, kare ni s'aă părată o sâră de
 „anni, făkăte-te-aă s'î izgi? Bino, noi te aștentămă;
 „îtoarcerea ta va fi o adevărată serbătoare.“

„Țenevieva.“

Dea Rațiune.*

Prekymš Mașriçis fêksse kənoskətš in zioa trekətš lăi Santerra, erà seriosš bolnavš.

De kəndš nș emià din kasș, Lorinš venisse reglatš a'lš vedea, mi fêksse totš țe nətssse ka sș'lš nșiz ne kalle a'mi face oare kare netreçere Dar Mașriçis se ținssse bine.

Suntš boale ne kare çineva nș voemte a le vindeka.

La 1 izniš sossi kətre o orș.

— Çe este mai însemnatš astăzi? întrebș Mașriçis, ts esti mēndrș.

În adevărș, Lorinš aveá kostkmălš de rigoare; bonetșlš roșș, karmaniola mi çingștoarea trikolorș in kare çineá açelle dozș instrămente țe se nșmià n'atsçvı zççioarele abatelși Mașrii, mi kare mai nainte mi in zrmș se nșmirș simplș nistoale.

* Zeiça drentșlși kəntătš.

— Mai întiiș, zisse Lorinș, é vorba sã se nrã în lãkrare strikarea Girondei, însã nrin sãnetșlã tobei. În acesã momentș, sure esemulș, se înkãlzeskș gislelele velle romi în niaga Kãrrselslãi, apoi, între poi vorbindș, este akolo o mare serbare la kare te invitș pentrã noimãine.

— Dar, pentrã astãzi, ce este? Trã ai venitș sã mã kãșãi, zicã?

— Da; astãzi avemș renetiãineã.

— Ce renetiãine?

— Renetiãineã serbãrii vellei mari.

— Skãmpãlș meș, utii kã de ontș zile eș nr essã, zisse Maxriãis; nrin ãrmare nr uoãiș sã utiș ni-mikș, amș mare nevoie sã aflã veba.

— Kãmș! n'amș sãrs'o dar?

— Trã nr mi ai sãrsș nimikș.

— Mai întiiș, skãmpãlș meș, trã utiaã kã noi skossesserãmș pe Dãmnezeș pentrã kãlș-va timpș, uti kã amãmș nrșș în lokã-i pe Fiinga Sãpremș.*

— Da, utiș acesã.

— Ei binel se nare kã s'a deskoperitș nrș lãkrã, kã Fiinga Sãpremș, era nrș moderatș, nrș Rolandistș, nrș Girondinș.

— Lorine, nr glãmi assãra lãkrãrilorș sãnte; mie nr mi plãce acesã, trã utii.

— Ce voesãi, skãmpãlș meș, katã sã nrã çineva din timpãlș sãș. Eș assemenea, isbiamș destãlș nrã vekisãlș Dãmnezeș, mai întiiș pentrã kã eramș învããatș kã dãn-

* Înaltș.

să-lă. Кътă desure Fiingă Săpremъ, se pare къ in adevărlă este kălnabilă, mi къ kăndă este kolo sxsă, toate mergă pe dosă; in celle din șrmă leqislatorii nostri aă dekretată kădereă sa.

Машричă inăлăлă din șmeri.

— Înalăлă din șmeri кътă vei voi, zisse Lorină

Ne-a'nsăflătă filosofia

Ка пărtamă mară ai lăi Momus.

S'ordonămă ka nebznia

S'aibă kăltă in partibus

— Astă-felă, șrmă Lorină, къ noi vomă adora păgină pe zea Raqione.

— Și ts te biră in toate maskaradele astea? zisse Mașriчă.

— Ax! amikălă meă, daka ts kănoșteaă pe zea Raqione kămă o kănoșkă eă, ts ai fi șnlă din chei măi ferbingă partisană ai ei. Askălă, voiă șz te fakă a o kănoăște, te voiă inălălă la dănsa.

— Lassă-mă in pache kă toate nebzniele talle; șntă tristă, ts știi bine.

— Șnă kăvintă măi măltă, la drakă! ea te va face voioșă, ea este o fată bșnă. Ex! dar, ts o kănoști, pe zea chea așnă pe kare Parisianii voră s'o koroneze kă lașri mi s'o păimble pe șnă karră de хărtie dășrită! Acheasta este... devină...*

— Kămă vei ts șz devină?

* Giacinto,

— Este Artemisa.

— Artemisa? zisse Mărgică kătîndă în addă-
cherea sa aminte, k'ăvestă năme s'î rekîzme vr'o s'ăv-
venire.

— Da, o mare brăuț, kă kare amă f'ăkăț
kănnoumîndă în annăț trekăț... la balsăț opereî: kă
semnele astea, kă tă venișî a china kă noi mi o im-
b'tamî.

— Ah! da! este adevărată, respănse Mărgică
îmî addskă aminte akămă; mi ea este?

— Ea este kare are mai mălte votșrî. Amă
înfăđimăt'o la konkărsă: tođî Termoniliî mi aș pro-
misă votșrile loră. În trei zille, va fi aleçerea çe-
nerală. Astăzî, êxăș ospăđăș p'ređăitoră; astăzî vră-
șmă vînlă de kamnanie; poate poimăine, vomă vră-
sa s'ăncele nostră! Çi verse fie-kare çe va voi, Ar-
temisa va fi zeț, saă kă mă iea drakăă! Aîde, vino',
o vomă face a'șî năne țnîka.

— Mălysmeskă. Eă totă d'ăna amă s'ită as-
semenea lăkrăî.

— Ka s'ă îmbrăçî vr'o zeț! la drakă! skăm-
plă meă! tă estî greă. Eî bine! s'ă vedemă, dak'
ăcasta poate a çî addăçe vr'o netreçere, eă i voiă
năne țnîka, mi tă i o veî skoate.

— Lorine! s'ăntă bolnavă, mi nă nămaî kă n'
amă niçî o b'ăkărie, çî înkă b'ăkăria çelloră—alđî îmî
face răă. ...

— Ah, așă, tă mă șnerî, Mărgică: tă nă te
mai bađî, nă mai rizî; poate kă tă konsnîrî oare?

— Eă! s'ă fereaskă Dămnezeă.

— Beї sь zicї sь fereaskь zea Raçigne!

— Lazz-mь, Lorine, nь почи, nь voiș sь essë; sьntë in natș mi voiș remъnea.

Lorinș se skьrpinë la grekie.

— Bine! zisse ellș, vьzș ce este.

— Ши ce vezї tь?

— Vьzș kь tь antepїї ne zea Raçigne.

— Baї! strigë Maçricis, amicїї çeї kь sniritș sьntë foarte sьpьrțtorї; dь-te orї te injrș mi ne tine mi ne zea ta.

— Įnjrь, injrь.

— Maçricis redikà mъna ka sь blesteme, kьndș fь intrerantș de feciorș sьș, kare intrà in avestș momentș ġinindș unș billetș pentrь четъгeanș frate-e sьș.

1 — Четъгене Auesila, zisse Lorinș, tь intri intr'auș sritș momentș, domnș tșș erà sь fiь mь-regș.

Maçricis lъssë s'ї kazь mъna ne kare o ġntinse kь Iene kьtre billetș; dar abia l'a attinș mi ellș tresъri; apoi, aaproniindș-mi-lș kь nesagiș de okїї seї, strebъtș kь vederea skrisoarea ġntr'o klinș mi siçilicș eї, mi, kь toate kь i peria faga ka kьmș ġ arș fi venitș vr'auș rșș, rșnse siçilicș.

— Ox! ox! mьrmьrë Lorinș, eatь intereslș kare se deșteantь, dьnъ kьmș ġmї nare.

Maçricis n'askellà nimikș, ellș çitià kь totș sșffletlș sьș çelle natrș rindъrї alle Çenebieveї. Dьnъ çe le a çilitș, le reçiti de dozь, de trei, de pa-

tră ori, apoi își sterse fruntea mi lăssă s'îi kază m'nele, privindă ne Lorină, ka s'îi s'imită.

— La drak! zisse Lorină, eată o skrisoare ce se pare a kșprinde nimate nșelle foarte interesante.

Mașriș reuți skrisoarea pentră a çinșea oară, mi o rșmeneală noșă i roșî fașa. Okîi seî de-sekașî se șdară, mi s'îi profșndă s'șșnîș emî din nentslă s'ă; apoi șitîndă îndată boala sa mi nenștinșya în kare se așlă, s'șri afară din nată.

— Bestîmintele melle, strigă ellă feçiorșlăi s'imită, bestîmintele melle, skșmșlă meș Așesila. Ax! bietslă meș Lorină, bșnșlă meș Lorină, autentamă în toate zillele, dar în adevără nș kredeamă. Akșmă, s'îi nantalonă albă, o kșmaș kș jabotă; S'îi vii çine-va s'îi mî fakă p'șrșlă mi s'îi m' rază îndată.

Feçiorșlă se grăbi a nșne în lșkrare ordinile lăi Mașriș, i f'kș p'șrșlă mi illă rasse într'o klină.

— Ox! s'îi v'ză; s'îi tev'ză! strigă ellă. Lorine, în adevără, n'amă ștîștă nîn' akșmă ce este ferîçirea.

— Bietslă meș Mașriș, zisse Lorină, kreșă kă tș aî treșșnyă de vîșita ce s'îi nșneamă.

— Ox! skșmșlă meș amikă, strigă Mașriș, eartă-mă; dar, în adevără, nșmaî amă raçîșnea mea.

— Atșnçî îșî daș ne a mea, zisse Lorină rîzîndă d'aveștă x'çîçîoșă kalemb'șră.

Çeea ce eră mai de mirată, este kă Mașriș rîșse assemenea. Ferîçirea illă f'kșșse șmoră în p'ri-șinșya s'îi rîșlăi.

Açeasta nș fș totă.

— Cine, zisse ellă tîindă o ramură de portocală plină de flori, dă din partea acestă băketă la demna vîdăvă a lui Massoleă.

— Bravo! strigă Lorină, eată o frumoașă galanterie! ama te eră, mi apoi, imi pare akumă de sigură kă estă amoresată, mi totă-d'asna amă avăță yellă mai profundă respektă nentă nefericirile celle marī.

— Ei bine! bine, sântă amoresată, strigă Margiș, a kăria inimă saltă de băcrie; sântă amoresată, mi akumă pochi s'o mărțiriseskă kăci ea mă izbente; nentă kă, daka ea mă rekiamă, o face nentă-kă mă izbente, nă é ama, Lorine?

— Fără îndoielă, respunse kă komplăcere înkinătoră zeei Rașine; dar ferente-te, Margiș, maniera kă kare anăci Iskrășă mă face să mă temă...

Kăci amorășă Egeri.

E adesea o trădare

A tiranăci amoră:

Kăci te zigu, kăndă estă aproape

Kiară de cea mai îngelleantă.

Deși izbente Rașinea.

Să nă faci pr'o nebunie.

— Bravo! bravo! strigă Margiș bătîndă în palme. Și dăkîndă-se kă izueală, se dette pe skară într'o klină, ajunse la keiș, mi o lăf drentă snre strada atăță de kănnoskăta a Santăsi-Iakobă.

— Krezš kž m'a annlađdatš, Auesila? întrebš Lorinš.

— Da, četъcene, nž é de miratš, kžčї este framosš čeca че аї zisš.

— Atsnčї, ellš este mai bolnavš de kžtš illš kredeamš. zisse Lorinš.

Și apoi mi ellš se dette ne skarbъ, dar k'znš passš mai linš. Artemisa nž erà Henevieva.

Abia Lorinš fx in strada Sant-Onoris, ellš mi kž ramъra sa de portokalš in floritъ, kžndš o mълgime de jsnї четъcenї, kžrora ellš dsnъ starea minđuї in kare se afla, lъasse inвъrșitš a le impъrșї zecimї saš lobitъrї de ničioare ne sьb karmaniolъ, illš žrmarъ kž resuektš, lъinds' lš neanъbratš ka n'znš omš virtosš dintr' ačeia kžrora Sant-Jsstš proussesse ka sъ li se dea znš vestimintš albš mi znš bșketš de florї de portokalš.

Fiindš-kž konvoisł merčea kreskindš neinčetatš, atștš, in ačea epokъ znš omš virtosš erà lъkrъ rarš a se vedea, se adъnasserъ mai mълte miї de jsnї четъcenї kžndš bșketșlš fx datš Artemisiї; darš nentъ kare mai mълte alte Ragisnї, че se nъneà in rindš, fьrъ atștš bolnave in kžtš ajъuserъ niнъ la mikranie.¹

Kiarš in ačeastъ searъ fx kžndš se resnїndi in Parisš faimoasa² kantatъ:³

Sъ trъiasкъ mъndra Ragisne!

Flakъrъ mъndrъ dъlče lъminъ.

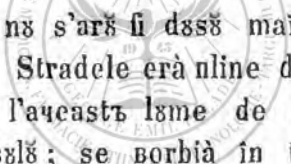
¹ Dъrere de kanš. — ² Bestita. — ³ Kžntikš.

Și pentru că a ajuns să pînă la noi țară nume de astoră, care foarte multă a pus în lucrare miștea arheologilor revoluționari, noi cătezmă a întregi că a fost făcut pentru frumosa Artemisa de amikă noastră Iacintă Lorină.

XVI.

Copilula respiratoru.

Maxriciis nã s'arã si dãsã mai iste kiarã d'arã si avstã arrine. Stradele erã nline de lsme, dar Maxriciis nã se sitã l'aveastã lsme de kãtã nãmai kãndã i immedikã mersãlã; se vorbiã in toate grãnele kã, konvenyenca erã impresãratã, kã maiestatea ponorã-lã erã attinsã in representançii seã ce nã 'i erã a emi, mi aveasta se anproniã oare kãmã de adevãrã, kãçi s'azziã toksinãlã mi zrlẽtlã tãnrilorã de alarmã.

Dar, ce'i nãsã in aveastã momentã lãi Maxriciis de tãnrile de alarmã mi de toksinã? ce i nãsã kã denstãçii nãteã saã nã nãteã sã eassã, kãçi aveastã immedikare nã se întindeã nĩnã la dãnãlã? ellã alergã eatã totãlã.

In alergarea sa, ellã iwi nãneã in minte kã Henevieva illã autentã la mika fereastrã ce respãndeã

în grădină, ca să'i trimiță, kătă de departe l'ară vedea, dălele săă sarrisă,

Dismer, asemenea, eră înștiințată de acesă fericită întoarcere, și eră să'i întinză bna sa mănă groasă, atătă de frankă și atătă de amikală în strinsoarea sa.

Ellă isbiă pe Dismer în zioa aceea, ellă isbiă nînă și pe Morand și păsă săă cellă negră, și okelarii seī ceī verzi, săb kare ellă krețsse a vedea nîn'atșnăi strelșindă șnă okiș inokrită.

Isbiă lămea întreagă, kăqī eră fericită; ellă ară fi arăkată kă plăcere florī pe kapălă țatloră oameniloră ka toqī oamenii să fî fericiqī ka dănsălă.

Kă toate acestea s'amțîiă în speranțele sale, bietsă Mașrică, ellă s'amțîiă, kămă se întimolă de noș-sne-zече orī la doș-zeci omăi ce krede kă inima sa mi dăne inima sa.

În lokălă acellă dăle sarrisă pe kare'l amtentă Mașrică, și kare kătă sălă priimeaskă kătă de departe ară fi fostă vleză, Ceneviera își păsese în minte a nă arăta lă Mașrică de kătă o politege reche, mikă stabilă pe kare onșneă ea la torrentălă ce ameningă să i inueche inima.

Ea se retrăsese în kamera sa din întiisălă ulană și nă eră să se dea josă de kătă kăndă va fi kiămată.

Baī! ea asemenea s'amțîiă.

Nămaī Dismer singră nă s'amțîiă; ellă păn-diă pe Mașrică nîn nimate zăbrelle și sarrisă kă ironie.

Четъдеанălă Morand, flegmatikă, vșsiă în negră

nimite miçî kodige çe kýtà sÿ le koasÿ pe niei de nisikÿ ka sÿ fakÿ erminÿ.

Maçriciç impinse mika poartÿ a alleei ka sÿ între kÿ familiaritate în grÿdinÿ; ka altÿ-datÿ, poarta fÿkÿ sÿ s'azÿ klonocellisÿ sÿç astÿ-felÿ în kÿtÿ s'a încellesÿ kÿ erà Maçriciç kare deskideà poarta.

— Çenevieva, kare erà în niçioare dinaintea ferestreï salle inkise, tresÿri.

Ea lÿssÿ sÿ kazÿ perdeaoa pe kare o între-deskisse.

Çeea çe simçi mai întiiç Maçriciç intrîndÿ la oasnele sÿç, fÿ o deskÿrajare; nÿ nÿmai Çenevieva nÿ'l autentà la fereastra din planisÿ de josÿ, çî, intrîndÿ în açellÿ mikÿ salonÿ çnde ea i zisseyse sÿ se retragÿ, ellÿ n'o vÿzÿ de lokÿ mi fÿ nevoitÿ a se annÿça, ka kÿndÿ, în açeste trei sÿntÿmÿne de linsire, ajÿnses-se ka çnÿ streinÿ.

Inima i se strînse.

Açella pe kare 'lÿ vÿzÿ Maçriciç fÿ Dimer: Dimer alergÿ mi strînse pe Maçriciç în braçelle salle, kÿ strigÿri de bÿkÿrie.

Atÿnçi Çenevieva se dette josÿ, ea se lobisse peste obraji kÿ kÿçitÿsÿ sÿç de sidefÿ ka sÿ 'i eassÿ sÿnçele în façÿ, dar nÿ fÿkÿ dozÿ-zeyi de pawi mi açea rÿmenealÿ çe nÿ erà fireaskÿ, dispÿrÿsse fÿçindÿ kÿtre inima sa.

— Maçriciç vÿzÿ pe Çenevieva argÿtîndÿ-se în penÿmbra¹ norçii; înaintÿ kÿtre dÿnsa sÿrrizîndÿ,

¹ Jÿmÿtate çmbrÿ.

ka s'î s'vrste m'na. Bъzъ atъnчї kъt'ъ eră de skimbatъ.

— Ea, din parte-î, observă kă spaîmъ palloarea lăi Masriçis prekâm'ъ mi lămina strelçuitoare mi febril' a k'rt'etsrei salle.

— Eatъ-te, domnule! i zisse ea k'ъn'ъ glas'ъ fьr' a n'atea s'ъ'шї askъnzъ mimkarea.

Ea шїî n'essesse în minte a'î vorbi k'ъn'ъ glas'ъ nesimçitor'.

— Bъnz zioa, çet'çene Masriçie; de çe aî çr'it'o aша?

Varianta² i se çr'ъ assemenea reçe lăi Masriçis, mi, kă toate açestea, çe n'çandъ!³

Dismer sk'rt'ъ çerçet'rile prelunçite mi rekrim'çrile⁴ reçinroçe.⁵ Zisse s'ъ serbeask'ъ n'çnzl'đ; k'ç'çї eră anproape de doçr.

Trekind'ъ în sala de m'çkare, Masriçis v'zъ k'ъ talersl'đ s'đ eră n'çs'.

At'ç'çї çet'çeansl'đ Morand sossi, n'çrl'nd'ъ a-çellam'đ vestim'nt'đ kastani'đ mi açeeam' vest'ъ. Ell'ç a-vea tol'đ d'asna okelari' seї çeї verz'ї, b'çklele sal'ç de çr'đ negr' mi jabotsl'đ s'đ çell'đ alb'đ. Masriçis se arçr'ł assemenea kă isbire ne k'rt'đ n'çt' nent'ç toat'ç ad'çnarea açea kare, k'çnd'đ s'all'đ s'çb oki' seї, i in-s'çll'đ ma' n'ççin'ç temere de k'rt'đ k'çnd'đ eră den'çrtat'đ.

În adev'çr'đ, çe eră s'ç'l'đ fakt' a k'rede k'ъ Çe-nevieva ar'đ isbi ne açest'đ mik'đ çimist'đ? k'çt'ă s'ç f'ç

¹ Kare çine de ferbingealz. — ² Borbe zisse tol'đ ne açellam'đ ton'đ. —

³ Deoççhire mik'ç între feçe, sa'ç între alte l'çkr'r'i. — ⁴ Doçanele. —

⁵ Şi dintr'o parte mi din alta.

foarte amoresatǎ mi, prin ȳrmare, foarte nebunǎ ka sǎ i intre ȳnǎ astǎ-felǎ de prenǎsǎ în kanǎ.

Kȳtre auestea, momentǎlǎ arǎ fi fostǎ rǎǎ alesǎ ka sǎ fiȳ melosǎ.

Maxriciȳ aveǎ în posȳnariǎlǎ vestei salle bille-tǎlǎ Ȳenevievei, mi inima i sȳltǎ de bȳkȳrie mi bȳteǎ de desǎbtǎ.

Ȳenevieva relǎsase seninȳtatea sa. Astǎ-felǎ sȳntǎ fȳkȳte femeile în organizarea lorǎ, kȳ presen-tǎlǎ mǎi totǎ-d'ȳna poate sȳ steargȳ la elle ȳrmele trekȳtǎlǎi mi ameninȳrile viitorǎlǎi.

Ȳenevieva s'afliȳ fericitȳ, se fȳkȳ earȳ domni-toare pe sine, adikȳ alinatȳ mi reȳe, kȳ toate kȳ pȳȳinǎ izbitoare; altȳ nȳȳȳȳ pe kare Maxriciȳ nȳ e-rǎ în stare s'o înȳelleagȳ. Lorinǎ arǎ fi aflatǎ esnli-karea în Parnȳ, în Bertin saǎ în Ȳentil-Bernard.

Konversarea se fȳkȳ assȳnra zeei Raȳisne; kȳderea Girondinilorǎ mi noslǎ kȳltǎ ȳe fȳȳeǎ sȳ kazȳ mouȳtenirea ȳerǎlǎi erǎ evenimentele¹ zillei. Dimer pretinse kȳ n'arǎ fi fostǎ sȳpȳratǎ d'a vedea aȳeastȳ nenȳȳȳitȳ onoare dindȳ-se Ȳenevievei. Maxriciȳ voi sȳ rȳzȳ. Dar Ȳenevieva se dette dȳȳȳ pȳrerea bȳr-batslǎi sȳǎ, mi Maxriciȳ îi prȳvi ne amȳndoi kȳ mi-rare kȳ patriotismǎlǎ nȳȳ, în aȳestǎ nȳntǎ, sȳ reȳȳȳeaskȳ ȳnǎ sȳiritǎ atȳtǎ de sȳȳȳȳosǎ desȳre jȳdekata sa nȳekȳmǎ erǎ allǎ lȳi Dimer, mi o natȳrȳ atȳtǎ de poetikȳ nȳekȳmǎ erǎ a Ȳenevievei.

Morand desvoltȳ o teorie a femeii politice, ȳr-

¹ intimulȳrile.

kîndș-se de la Theroigne, de Mericourt, eroina din 10 august nînz la doamna Roland, auestă șșffletă allă Girondei. Apoi arșnkă în treakătă kâte-va kșvinte în kontra împletitoreseloră. Aueste kșvinte făkșrș ne Mașriçis sș șșrriș. Auestea, însș, erà niște batjokșre kșrșde în kontra femeiloră patriote, ne kare le nșmirș, mai țșrziș, kș nșmele șriçiosă de lingștoare alle gilotinei.

— Ax! çetșene Morand, zisse Dismar, sș respektșmă patriotismăș kiară kândă se rețșește.

— Kătă desne mine, zisse Mașriçis, kândă è vorba de patriotismăș, îmi pare kș femeile sșntă totă-d'ășna destăș de patriote kândă nș sșntă aristokrate.

— Aî kșvintă, zisse Morand; eș, mșrtșri-seskă kș frankșe kș kreșă o femeie assemenea de desneșită kândă va sș imble ka șnă bșrbată, și kș șnă bșrbată este lașă kândă însșltă o femeie, șiș çea mai kșrșdă a sa inemikă.¹

Morand trasse k'ășnă nizlokă foarte natșrală ne Mașriçis ne șnă țșrrișă delikată. Mașriçis respnșe și ellă printș'ășnă semăș afirmativă; arșena² erà deskisă. Dismar atșnçi, ka șnă eraldă³ çe sșpă, adșșgi:

— Șnă momentă, șnă momentă, çetșene Morand; țș skouï din nșmțșrăș çelloră d'întiș ne femeile inemice alle nașșniș.

O țșçere de kâte-va sekșnde șrmă dșn' auestă respnșsă dată lăi Morand și la semăș lăi Mașriçis.

¹ Бръжмашъ. — ² Lokăș de Isutz. — ³ Priștană.

Această țchere o ruse Masricis.

— Să nu scoatem pe nimini, zisse kă intris-tare; femeile kare aș fostă inemicele nașisnii sântă destă de nedensite astăzi, imi nare.

— Brei să zivi despre prisionierele Temnalsă, de Antonetta, de sora mi fia Isi Kanet, strigă Dimer k'o volșibilitate¹ ce redikă ori ce esnressiune din kăvintele salle.

Morand deveni palidă autentindă resnansă jă-nelă mnișinală, mi čineva ară fi zisă, vızindă'lă, kă engiele salle imblă să'i sfușie pentă, ată de mătă s'annika la ellă.

— Kiară de elle vorbeskă, zisse Masricis.

— Kămă! zisse Morand k'ănă glasă innekată, čeeă ce se vorbeute este adevrată, četădene Masricis?

— Mi ce să zice? întrebă jșnele.

— Kă prisionierele sântă kă krazime maltra-tate, kăte odată, kiară d'ăceia a kăra datorie eră să le appere.

— Sântă oamenī, zisse Masricis, kari nu me-rită nșmele de oamenī. Sântă lauī kari niyi odată nu s'aș bătătă mi kari aș treșingă a tortăra² pe čei invinși ka să se inkredingeze ei insimī kă sântă invingători.

— O! tă nu estī din ačestī oamenī, tă Mas-ricie, mi sântă sigără, strigă Penneieva.

— Doamna mea, resnansă Masricis, eș kare ăi vorbeskă, amă fostă de gardă lăngă eșafodă ass-

¹ Înlesnire în vorbă mi în mișkări. — ² kiză.

pra, kȳrsia a peritȳ fostȳlȳ reȳe. Aveamȳ sabia in mȳnȳ mi eramȳ akolo ka sȳ xȳigȳ kȳ mȳna mea pe ori ȳine arȳ fi voitȳ sȳ'lȳ skape. Kȳ toate aȳestea, kȳndȳ a sossitȳ lȳngȳ mine, amȳ skosȳ pȳlȳria fȳrȳ voia mea, mi intorkindȳmȳ kȳtre oamenii mei :

Четȳдені, le amȳ zisȳ, vȳ fakȳ kȳnnoskȳt : kȳ petrekȳ sabia mea prin trȳnȳlȳ avellȳia ȳe va kȳteza sȳ insȳlte pe fostȳlȳ reȳe. Oh ! mȳ prinȳ kȳ ori kare va zȳce kȳ o singȳrȳ strigare s'a azzitȳ de la kompania mea. Eȳ sȳntȳ inkȳ kare skrissessemȳ kȳ mȳna mea ȳellȳ d'intȳiiȳ din ȳelle zȳce mi skritelle ȳe fȳrȳ affimate in Parisȳ kȳndȳ reȳele se intoarse de a Varennes.

„Ori kare va salata pe reȳe va fi bȳtatȳ ; ori ȳine illȳ va insȳlta va fi sȳnzȳratȳ.“

Ei bine ! xȳmȳ Maximȳis, fȳr' a observa sȳmȳ-mintȳtorsȳlȳ effektȳ ȳe aȳeste kȳvinte prodȳȳea in adȳnare, ei bine ! amȳ probatȳ kȳ sȳntȳ xȳȳ bȳnȳ mi frankȳ patriotȳ, xȳreskȳ pe reȳi mi pe parlisanii lorȳ. Ei bine ! deklarȳ, kȳ kȳ toate opinȳnile melle kare nȳ sȳntȳ altȳ lȳkrȳ de kȳtȳ konvinȳeri profȳnde, kȳ kȳ toatȳ inkredȳngarea ȳe amȳ kȳ Antonetta are parte la neferiȳirile ȳe smȳȳinȳ Franȳia, niȳi odatȳ, niȳi odatȳ xȳȳ omȳ, ori kare va fi, sȳ insȳmȳ Santerra, nȳ va insȳlta pe es-reȳina de faȳȳ kȳ mine.

-- Четȳдене, intȳerȳuse Dismet, kȳtȳndȳ din kanȳ ka xȳnȳlȳ ȳe nȳ approveazȳ o astȳ-felȳ de kȳte-

1 Skȳndȳrȳ saȳ xȳrtie kȳ slove mari kare inȳtȳingȳeazȳ pe nsblikȳ desȳre ȳe-va.

zare, uitii kã trebãe sã fii prea sigurã de tine ka sã zicã asemenea lãkrãrãi înainteã noastrã?

— Înainteã voastrã, ka înainteã tãtãlorã, Dismers; ãi voiã adãrãi: ea va peri poate pe eșafodãlã bãrbãtãrã sãã, dar nã sãntã din acaia kãroã o femeie le face frikã, ãi voiã respekta totã-d'ãna totã ce è mãi debilã¹ de kãtã mine.

— ãi reșina, întrebã kã temere Denevãeva, ãi a mãrtãrisitã kãte o datã, domnãle Mașrãicã, kã este simțitoare l'ãceastã delikateșe la kare ea este atãtã de departe de a fi depãrãtã?

— Prisoniera mã a mãlãrãmitã în mãi mãlte rãndãrãi pentrã prãvingele ce le aveãmã kãtre dũnsã, doamna mea.

— Atãrãi ea kãtã sã aștente kã plãcere sã ãi viã earã rãndãlã de gardã?

— Krezã, respãnsã Mașrãicã.

— Atãrãi, zisse Morand tremãrãndã ka o femeie, pentrã kã mãrtãriseștã ceã ce niminã nã mãi mãrtãrisește akãmã, adikã o inimã ãeneroãșã, tã nã persekãrã² niã pe koniã seã?

— Eș, zisse Mașrãicã; întrebã pe infamãlã Simon kãtã greștate are brãrãlã șnã mãnãipãlã înainteã kãrãia a kãtezatã a bate pe mikãlã Kanet.

Acestã respãnsã prodãsse o mișkare de sine la masa lãi Dismers, totã oaspeșã se skãlarã kã respekãtã. Mașrãicã singurã remãssesse șezãndã ãi nã kredeã kã ellã fãceã sã se naskã ãceastã mirare.

¹ Slãbã. — ² Nã nãrãgonentã.

— Ei bine! ce este? întrebă ellă mirîndu-se.

— Amă krezută kă m'a kiămată cine-va din lăkrătoriă, resuzuse Dimer.

— Nu, nu, zisse Cenevieva. Şi eă krezusemă assemenea; dar ne amăă amăpită.

Şi fie-kare imă lă loklă.

— Ah! tu estă dar, cetădene Maxricie, zisse Morand k'ănă glasă tremărtoră, mănicipală de kare s'a făktă atăta vorbă, şi kare a apărată kă atăta noblece ună konillă.

— S'a făktă vorbă? zisse Maxricie k'o simplitate măreă.

— Ah! eată o nobilă inimă, zisse Morand sklîndu-se de la masă, kă să nu esăkneaskă, şi trăgîndu-se în lăkrătoriă, kă kăndă l'ară fi kiămată o neapărată trebîndă.

— Da, cetădene, resuzuse Dimer, da, s'a făktă vorbă; şi kată să şănemă kă toă oamenă de inimă şi de kărajă te aă lădată făr să te kănoaskă.

— Şi s'ă lăssămă nekănoskă, zisse Cenevieva; gloria¹ ce i dămă este o glorie prea perikloasă.

Astă-felă, în această konversare singlară², fie-kare, făr a şti, năssese kăvîntă să d'eroismă, de devotamentă şi de simpibilitate³.

Făssese nînză şi la strigarea de amoră.

¹ Slava. — ² Cădată. — ³ Simpăcione.

XVII.

Minerii.

În momenții kândă se skulă de la masă, Dimer fă învinișată kă notarișă 'l autentă în kabinetșlă sâș; ellă se skusă kătre Marciș, pe care n'avea învinișă a'șă lăssa astă-felă, și se dăsse unde 'l autenta tabellionșlă' sâș.

Eră vorba de kămpărtărea znei mișă kase din strada Korderiei, în fața grădinei Temnișlăi. Ačesta eră mai miltă ză lokă de kăș o kasă, țe o kămpărtă Dimer, kășă klădirea aktăală kădeă în rșine, dar aveă în minte a o reklădi din noșă.

Așa țirșlă n'a ținșă miltă kă proprietarișă, kiară dimineaya notarișă l'a vărșă și se învoisseră kă noș-spre-zече miș ținșă sate de livre. Ellă făksse să se săbskriș kontraktșlă și s'ămă priimeaskă

¹ Nămire țe se dá o dată grefieriloră săș sekretariloră de la jșdekatoriș mai miș.

suma în schimbăle acestei clădirii; proprietarșle urma kiarș în acea dimineapă, sã demerte kasa unde lăkrătorii eră sã fiă puși de a doua zi.

Dăpă ce fă sãbtinsemnatș kontraktăle, Dismer și Morand se dăsseră kă notarsle în strada Korderiei ka sã vază în acellăș momentș noxa țirgșire, kăci făssesse kămpărată făr' a o visita. Aceasta eră o kasă ce se află măi unde ă astăzi No. 20, înaltă kă trei planșri, d'assupra k'o mansardă. Josș făssesse o dată inkiriată la unș negășștorș de vinș, și aveă niște beșiri însemnate.

Proprietarșle lărdă măi alesș beșirile, aveas-ta eră partea cea măi însemnată a kasei; Dismer și Morand se arătară k'unș oare-kare interesș pentră beșiri, însă amândoi, ka surs komășcere, se det-teră josș în ceea ce proprietarșle nămiă sșupșminte-le salle.

În kontra învășșle proprietarilorș acesta nă minșisse de lokș; sșupșmintele eră minșnate, șna din-tr'insele se întindea pînă în strada Korderiei, mi s'ăș-ziă d'aci șrletăle trășșrelorș pe d'assupra kășșle.

Dismer și Morand pregăiră oare-kășș hășș-tatea acestorș sșupșminte și vorbiră inkă sã păș a șmplca beșirile kă pșmintă, kare, fiindș de minșne pentr'unș negășștorș de vinș, eră nefolositoare kă to-tăle pentră niște hășși hășșesī kari aveă în minte a okkșna toată kasa.

Dăpă sșupșminte șitară întișle planș, apoi allș doilea, apoi allș treilea; din allș treilea se vedeă foarte bine în grădina Temălele, kare grădină eră ka

totă-d'asna plină de oameni din garda națională, ce se bucură de dansa de kândă reșina nă se mai preimblă.

Dismer și Morand rekunoscă pe amika loră doamna Plumeau, fărindă kă aktivitatea sa utită opelele Kantinei; însă fără îndoială doringa de a fi și ei rekunoscă de dansa nă eră mare, kăci ei se țină askunși în dosulă proprietarșii, kară îi fără să observe foloasele ačestei vederi atăt de variată kătă și plăkută.

Kamptătorșii țeră atunči a vedea și mansardele.

Proprietarșii fără îndoială nă s'auțentă l'aveastă țerere, kăci n'avea kieia; dar, îndunlekată de paketaș de banknote ței arățasseră, se dette josă îndată s'o kaste.

— Nă m'amă amădită, zisse Morand, și ačeastă kasă este foarte kommodă pentră interesele noastre.

— Și despre șapșăminte, țe zici ță?

— Kă ačesta este ună ajătoră allă provedinșei kară ne va skăti doră zile de lskă.

— Krezi ță kă ea va fi în drentăș Kantinei?

— Ea se lassă pășină la stănga, dar nă face nimikă ačesta.

— Dar, întrebă Dismer, kămă poui să șrmeză linia ta șapșămintă kă inkredingare de a ajșnșe la kapșășă țe veī voi?

— Fi fără grije, skămne amice, ačesta mă priveshte ne mine.

— Dak' ammă pstea d'aci s'z d'z'mă semnală k'z vegi'mă.

— Dar d'z'p'z terrag'z rețina n'ară pstea nimikă s'z vaz'z; k'z'ci n'z'măi mansardele, kreză, s'zntă la in-
z'lgimea terrag'e'i, mi ink'z m'z indoeskă.

— N'z ne pas'z, zisse Dismer, saă T'zlan saă Mazni'i notă s'z vaz'z dintr'o deskidere oare-kare, mi voră p'reveni ne maiestatea sa.

Și Dismer f'k'z nod'zr'i în joss'ă z'ne'i perdelle de t'zlană albă mi netreks perdeaoa prin fereastra deskis'z ka k'z'mă ară fi intins'o v'nt'z'ă.

Apoi am'zndo'i, în ner'zbdarea loră de a vedeă mansardele, se d'zsser'z s'am'tente ne proprietar'z'ă în kap'z'ă sk'zr'i'i, d'z'p'z ce aă trasă z'z'nea din allă treiloa plană, ka s'z n'z'i v'ir'z ideeă h'z'n'z'ă omă s'z trag'z perdeaoa ce filfiă.

Mansardele, k'z'mă p'rev'z'z'sse Morand, n'ajj'z-
peă ink'z in'z'lgimea v'ir'z'ă'ă t'z'n'z'ă'ă. A'zeasta eră totă d'odat'z o grestate mi z'nă folosă: o grestate, k'z'ci n'z se psteă in'zelle'ze prin semne k'z rețina; z'nă folosă, k'z'ci a'zeast'z nensting'z dep'zrtă or'z-ze p'renză.

Kasele înalte eră celle mai vegiate.

— Ară treb'z'i prin Mazni'i, T'zlan saă fi'a l'z'i Tison s'z af'z'mă z'nă mizlokă ka s'z'i f'az'emă k'z'nnos-
k'z'tă s'z p'z'z'eask'z, m'z'm'z'r'ă Dismer.

— Voiă k'z'zeta l'a'zeasta, resp'z'nse Morand.

Se detter'z josă, notar'z'ă am'tentă în salonă k'z
kontrakt'z'ă s'z'b-insemnată.

— Bine, zisse Dismer, kasa im'i konvine; n'z-

mărgă țetșdeanșlăi cello noț-spre-zече miі чинчї sște
livre kăkare ne aminș învoitș, ши пэне'лэ сѣ sѣbskrіѣ.

Proprietarșlș nămărg sșma kă skămpărate mi
săb-însemnș.

— Тэ шиіі, țetșcene, kă năntslș de kăpete-
nie este ka kasa sѣ mi se dea kiarș astș searș, ka
sѣ почїѣ, măine dimineaцѣ, sѣ пзіѣ lăkrătorїі.

— Ши мѣ voiș konforma, țetșcene; тэ поцї
sѣ еї kieile; astș-searș la ontș ore ȳa fi demearтѣ.

— Ах! eartѣ, zisse Dismeg, нэ мї аї спășș
тэ, țetșcene notarș, kă are emire în strada Poarta-
Finslăi?

— Да, țetșcene, zisse proprietarșlș; dar амș
інkis'о, kăчї, neavındș de kățș ȳnș feciorș, bietslș
omș aveă prea măltă osteneală, kăчї eră nevoitș a
vegia la doșț поцїі. Înșț emirea este astș-felș fь-
kățș în kățș чинева s'о noatѣ pratika din noșș k'о lă-
krare de doșț ore nămai. Voiцї a vѣ інkredїnцa, țe-
țșdenilorș?

— Mălgămimș, n'avemș pentră țe, respăuse
Dismeg, нэ è de ničї ȳnș folosș ațeastѣ emire.

Ши амăndoї se retrasserѣ dăпѣ țe аș fьkățș,
pentră a trea oarș, ne proprietarș a renoi kăvıntslș
țe'лș deltesse ka sѣ lasse apartamentslș demertș la
ontș ore seara.

La noț ore амăndoї revenїrѣ, ȳrmaцї la dї-
sa пцѣ de чинчї saș șeasse oamenї la kări, în miz-
kїlș amestekățșrei țe donnia în Parisș, nimini нэ
asse a minte.

Ellă se dăsse drentă kătre ună xngiă allă sâp-
păminteî.

— Aci, zisse ellă, sâpaŭî.

Și lăkrătoriî se păsseră îndată pe lăkră.

Starea prisionieriloră la Temnă devenisse din ce
în ce mai grea, și mai alesă din ce în ce mai dă-
reoașă.

Ună momentă reșina, doamna Elisabeta și doa-
mna regală lăsseră oare-kare sneranșă. Mănișinali
Tșlan și Lenitră, atinșii de kompătimize nentă axgăstele
prioniere, le mărțrăsisseră intereslă loră. Mai întiă,
părină învădate kă ačeste probe de simpatie, bietele
femei se temăsseră; dar nă se teme čineva kăndă
șueră. Kătr'ăčeste, ce pteă a se întimnla reșinei,
despărțită de fișlă șă prin inkisoare, despărțită de
bărbatșlă șă prin moarte? Șă meargă la eșafodă ka
dănsălă? ačeasta eră o soarte pe kare o ptevășse
de mltă, mi la kare nă închetasse de a se denșinde.

Întiă oargă kăndă rindălă lă Tșlan și Lenitră
reveni, reșina le čeră daka este adevărată kă se intere-
sează la soarta sa, a'i deskrie amănuntele morșii reșelă.
Ačeasta eră o tristă înčerkare la kare sâpăneă sim-
patia loră. Lenitră stășse față la țiereea sa, și se
sâpășse la ordinălă reșinei.

Reșina čeră jărnalele kare raportă eșektarea.
Lenitră promise¹ a le addăče la garda viitoare; rin-
dălă de gardă veniă la fie-kare trei sântămăne.

În timnălă reșelă eră la Temnă nată mănici-

¹ Făgădăsi.

nalî, dşpъ moartea reuelăi nşmaî fşgъ de kъtş trei: xnalş ce vegiă zioa, doî ce vegiă noantea. Tşlan mi Lenitrş allarъ atşnçî xñş mizlokş ka sъ sîz totş-d'aşna de gardъ. Orele de gardъ se trъpeă la sorgî; se skrieă pe xñş bşlletinş zioş, mi pe doxъ alte noante. Fie-kare trъpeă bşlletinşlş dintr'o pşlşrie; intşmnlarea xotşriă pe gardieniî de seara.

De kъte ori Lenitrş mi Tşlan eră de gardъ, ei skrieă zioş pe kъte trelle bşlletinele mi infşymieă pşlşria mşnçipalşlşî pe kare voiă a'lş skoate dintre ei. Açesta vîrîndş mъna în vaşlşlş improvişatş, trъpeă neanpşratş bşlletinşlş aşşşpşra kşrşia eră skrişş kşvîntşlş zioş. Tşlan mi Lenitrş rşpeă pe çelle alte, mşrmşrîndş în kontra intşmnlşrii çe le dă totş-d'aşna şarçina çea mai şşpşrştoare, adikъ açeea de noantea.

Dşpъ çe reçina s'assigşrş de açeştî doî vegietorî, îî nşsse în relaçione kş kavallşrlş de Kasa-Roşie. Atşnçî o înçerkare de skşpare fş nşş la kalle. Reçina mi doamna Elisabeta kъtă sъ fşgъ, degisate în officerî mşnçipalî, kş karte çe eră sъ li se dea. Kъtş despre çei doî konîi, adikъ doamna Regalъ mi jşnele delînş, se observasse kъ omşlş çe anpşrîdea lampele seara la Templş, addşçeă kş dşnsşlş totş-d'aşna doî konîi d'açeia-mî anîi kş prinçipessa mi prinçinele. Se nşsse la kalle ka Tşrgîi, de kare vorbîrşmş, sъ ieă kostşmşlş anpşrinştorşlşî de lampe, mi sъ fşre ne doamna Regalъ mi ne delînşlş.

Sъ şnşnemş, în doxъ kşvînte, çine eră açeştş Tşrgîi.

Tşrgîi era şnş vekîş feçiorş kare şservia demşn-

karea rețelsi, addăși la Templu k'o parte din kasa Tșileriiilorș, k'čy rețele avș la inčenștș žnș servigiș de masș foarte bine organizatș. İntlia lșnș, ačestș servigiș kostș trei-zeyi saș patrș-zeyi de mi de franči.

Dar, kșmș se îngellede foarte bine, o assemenea prodigalitate¹ nș nștea sș dșre. Kommșna nșsse ordinș.² Se trimisserș ĩnapoi kanii, bșkștariii mi rșndawii bșkștșriei. Žnș singșrș fečiorș serventș sș ĩinștș; ačestș fečiorș serventș eră Tșrgii.

Tșrgii dar eră žnș mizločitorș kșratș ĩntre pri-soniere mi partisanii lorș, k'čy Tșrgii nștea sș easș, mi prin șrmare s'addșkș billete mi sș readdșkș res-pensșrile.

İn ęenere³ ačeste billete eră vırte ĩn astșnșșrile karafelorș kș lante de migdale ęe se trimiteă reęinei mi doamnei Elisabeta. Eră skrise kș zeamș de lșmie, mi litterele⁴ remșnea nevșzște niň kșndș le anpronii de fokș.

Totalș eră disnșș nentș skșpare, kșndș ĩn-tr'o zi Tison anprinse nina sa kș astșnșșlș žnei karafe. Kș kștș astșnșșlș ardeă ellș vłzș argștındșse litterele. Atșnči stinșe ęșrtia pe jșmștate arsș, dșsse fragmentlș⁵ la konsilielș Templulși: akolo sș anproniatș de fokș; dar nș nștșrł ęiti de kștș kște-va kșvinte sșrș miřș, ęea-altș jșmștate se nrefșkșsse ĩn ęenșș.

¹Keltșialș neste mșșșrș. — ²Orĩndșialș. — ³İn de'obște. — ⁴Slovele

⁵Bșkșrș din ęeva.

na, supămintată de strigările din strada ce venia pînă la dînsa. Și aflîndă prin aceste strigări că eră vorba pentru akksarea ce kăta să se fakte Jirondiniloră cei din șrmă surjini ai moderantismăi¹, făsesse într'o întristare de moarte. Îndată ce Jirondiniă eră să fiă morgi, familia regală n'avea la Konvenționne niči ună anplătoră.

La meante ore se servi čina, mənichaliă examinară fie-kare mənkară dăpă învăyălă loră, desfășragă șna dăpă alta toate servettele, kăxtară în pîne, pe șna k'o fărklăyă, pe alta kă deytălă, sfărțmară makaroanele și pșcele, totălă de frikă ka vr' ună billetă să nă ajyngă în mēna prisioniereloră, apoi, dăpă ce s'aș lăată aceste mășre, invitară pe rețina și pe prinčinessele a se pșne la masă prin aceste simple vorbe:

— Вѣдѣвъ Капет, ъз подї мѣнка.

Rețina mișkă din kapă spre semnă că nă i era foame.

Dar în ačestă timnă doamna Regală veni ka kămă ară voi să șrște pe măm-sa și i șpșse inčetă:

— Пșne-te la masă, doamnă, kreză că Tșrgiă iđi face semnă.

Rețina tresări și redikă kapălă. Tșrgiă eră în fața ei, kă servetta pșș ne brațlă săș stăngă m'atingîndă okișlă săș kă mēna sa dreantă.

Ea se skălă îndată făr' a face niči o grețate, și se dășse a lăa la masă lokălă săș ka totăd'ășna.

Amăndoi mənichaliă stă faț la čină; nă le eră

¹ Sistemă kəmăzată de kirmsire; simțimentălă oameniloră kəmăzatăi.

ertată a lăsa pe prinčinessele ună momentă singure ka Tărgii.

Pițioarele reșineî mi alle doamnei Elisabetei se întilnisseră săb masă mi se strînceă.

Fîindă reșina nășă în faga lăi Tărgii, niči s-nălă din semnele feșiorălăi-serventă nă'i skăpa. Kă-tr'ăcestea toate semnele lăi eră ama de naturale, kă nă năteă să însăfle mi nă însăflară niči o neinkredere mənıçinaliloră.

Dăpă çină, se strînserră toate alle mesei totă kă ačelleamă mășere ka mi mai 'nainte: çelle mai niči fărămitsăi de năne fără strînce mi esaminate, dăpă kare Tărgii emi çellă d'întiș, apoi mənıçinaliı, dar femeea Tison remasse.

Această femee se fekasse selbatikă de kăndă eră despărgiț de fiș-sa a kării soarte nă o kănpowsteă de lokă. De kăte ori reșina sărgtă pe doamna Regală, ea țarbă de minie ka o nebăpă, ama reșina, a kăriia inimă de mămă înçelleșeă ačeste dăreı, se întreșneă adesea în momentălă kăndă imblă să'șii dea ačeastă mingiere, singsra çe i remănea, adikă de a strînce pe fiș-sa la inimă.

Tison veni să'șii kaste femeea; dar ea deklară mai întiș kă nă se va retrade de kăță kăndă vădăba Kanet va fi kălkată.

Doamna Elisabeta lăș atșnıi voia de la reșina mi trekă în kamera sa.

Reșina se desbrăkă mi se kălkă, prekămăș mi doamna Regală; atșnıi femeea Tison lăș lăminarea mi se dăsse.

Мѣниѣналии ерѣ ми еї кѣлкаѣи не патрїле лорѣ де кинѣ вѣ коридорѣ.

Лѣна, аѣеастѣ палидѣ посетатоаре а прїсонїерї-лорѣ, стрексрѣ прїн дескїдереа страшїнеї о разѣ дїа-гоналѣ¹ ѣе мерѣеѣ де ла фереастрѣ ла пїѣїорѣлѣ патрїлї реѣїнеї.

Ўнѣ моментѣ тоатѣ камера ремассе вѣ тѣѣере.

Апої о ѣше се дескїссе вѣѣетѣ; о ѣмбрѣ тре-кѣ вѣ рара лѣмїнеї ми се анронїѣ де кѣпѣтїїслѣ патрїлї, аѣеаста ерѣ доамна Elisabeta.

— Аї вѣзѣтѣ? зїссе еа к'ѣнѣ гласѣ вѣѣетѣ.

— Да, респѣнсе реѣїна.

— М'аї вѣѣеллѣсѣ?

— Атѣтѣ де бїне кѣ нѣ поѣїѣ сѣ крѣзѣ.

— Сѣ vedemѣ, сѣ renetimѣ² semnele.‡

— Маї вѣтїїѣ а аттїнсѣ окїї сеї ка сѣ не ар-
rate ѣеѣа поѣѣ.

— Апої а петрекѣтѣ serbetta са дѣпѣ браѣлѣ сѣѣ дrentѣ не браѣлѣ стѣнгѣ, ѣеѣа ѣе ѣа сѣ зїкѣ кѣ ѣїне-ѣа се оккѣпѣ де скѣпареа ноастрѣ.

— Апої а дѣсѣ мѣна са ла фрѣнте, снре семнѣ кѣ аїсторѣлѣ ѣе не аннѣпѣѣ ѣїне дїн вѣтрѣ ми нѣ дїн streinѣtate.

— Апої кѣндѣ і амѣ зїсѣ сѣ нѣ ѣїте мѣїне лантеле де мїgdale, а фѣкѣтѣ доѣѣ nodѣrї ла батїста са.

— Аша, este totѣ kavallѣrѣлѣ де Kasa Romїe. Nobїлѣ вѣнїѣ!

— Ellѣ este, zїссе Doamna Elisabeta.

¹ Kare merje de la sнѣ sнgїѣ allѣ sнeї fїgure drentїїnїate la sнgїїslѣ im-
notrїsїtorѣ. — ² Postorїmѣ.

— Dormi tu; fiia-mea? întrebă reșina.

— Nu, mamă, respunse doamna Regală.

— Atunci roagă-te pentru acela care îți.

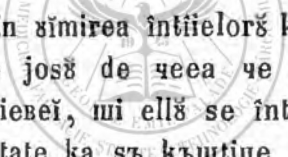
Doamna Elisabeta intră în camera sa fără șoimot, mi în kersă de cinci minute s'azi glassă junei prinčinesse care vorbiă lă Dămnezeș în țcherea nouă.

Eră kiarș în momentșlă kndș, dșpț arștarea lă Morand, intăele lovitură de sapă se detteră în kasa sa din strada Korderiei.

XVIII.

Norî.

Afară din zîmirea întielorŝ kăzătărî, Masrîcîis se află mai nre josă de ceea ce aurentasse de la pîimirea Țenevievei, mi ellă se întemeiă pe zăŝ mîntă de singrătate ka s'z kăştîŝe kallea ce o perdăsse, saă cellă pşuină kare se p'reă perdăte pentră d'nsăle in prîvîna amorăle s'z.

Țenevieva însz iui f'kăsse nlanăle astă-felă, ka s'z n'î dea niçî zăŝ mîzlokă de a se mai afla singră kă d'nsa, kă atăte mai măltă kă ea iui adăceă aminte kă kiară dăceaya acestoră întînîrî eră perikloase.

Masrîcîis spera pentră a doza zi; o gădă, f'zle îndoială înştiingăte mai d'înainte, venisse a î face o visită, mi Țenevieva o pînsse. Acheastă dată p'avea nimikă a mai zîce; kăçî nă p'atea Țenevieva s'z f'z kălnabilă l'acheasta.

Dăkindă-se Maximilian în însurșinată a reconducere pe rîda, kare loksiă în strada groniloră-Sant-Viktor.

Maximilian se depărtează săpărată; dar Ceneviera i sărrisise, mi Maximilian lăz achestă sărrisă ka o promisiune.¹

Ba! Maximilian se amăciă. A doua zi 2 isniă, zi săpămintătoare ce vază kădereă Girondiniloră, Maximilian lăssă pe amikălă săă Lorină kare voia neapărată a lă dăce la Convențiune, mi năsse la o parte ce lăkrăiile ka să meargă să vază pe amika sa. *Mea* libertății aveă o săpămintătoare rivală pe Ceneviera.

Maximilian află pe Ceneviera în mikălă ei salonă, Ceneviera plină de grație mi de prăvine, dar lăngă dănsa eră o femeie jănă de kameră, kă kokarda trikoloră, kare însemnă niute batiste în zngislă ferestre; mi nă mi lăssă lokslă niči de kămă.

Maximilian miă înkrăntă săpănceana: Ceneviera observă kă Olimbianlă aveă toane xrite; ea îndoi prăvenințele; dar fiindă-kă ea nă vreă să fiă atătă de bătă ka să depărteze pe acea femeie, Maximilian nă mai nătea aveă răbdare mi plekă k'o orgă mai nainte de kătă altă dată.

Totlă ačesta nătea să fiă o întămlare. Maximilian aveă răbdare. În ačeastă seargă sităciune² eră ama de săpămintătoare în kătă, kă toate kă Maximilian trăi kătă va timăă afargă din politikă, sgomotslă ajănse niă

¹ Făgăduială. — ² Posițiunea, starca.

la dъnsulъ. Nъ trebsiâ mai mълtъ de kълъ kълderea
 знѣ parlitъ kare domnisse zече lъnѣ in Françia ka
 съ 'lъ fakъ съ 'шѣ site знѣ momentъ amorslъ.

A dosa-zi, асееашѣ пѣrtare din partea Цене-
 вевѣ. Маггичѣ превъzindъ асееашѣ sistemъ, lъuѣ fъ-
 kasse planslъ: zече minъte dъmъ sossirea sa, Маггичѣ
 zindъ kъ dъmъ че а insemnatъ br'o dosъ-spre-zъ
 batiste, femeea de kamerъ kroiâ de меasse ori n
 tъtea serbette, Маггичѣ, zikъ, skoasse oroloislъ ;
 se skълъ, salъtъ pe Ценевиева mi plekъ fъr'a
 знѣ kъvintъ.

Fъkъ mai mълtъ, plekindъ nъ se mai înto:
 o singъrъ datъ.

Ценевиева, kare se skълasse ka съ 'l згm
 kъ okѣ prin grъdinъ, remasse знѣ momentъ fъrъ
 четare, palidъ mi пerвоашъ, mi rekъzъ ne skaъ
 съ, kъ totslъ спъimintatъ de efektslъ diploma
 salle.

În асештъ momentъ Dimer intrъ.

— Маггичѣ а plekatъ? strigъ ellъ kъ mirare.

— Да, mъrmъrъ Ценевиева.

— Dар abia sossisse?

— Este знѣ пѣtrarъ de оръ appoane.

— Аtъnçѣ se va reîntoarçe?

— Nъ krezъ.

— Lassъ-ne, Mъçeto, zisse Dimer.

Femeea de kamerъ lъasse асештъ nъme de floare
 зrindъ-i-se kъ nъmele de Maria, ne kare din neferi-
 çire 'l aveâ mi ea ka mi Maria Antonetta.

Assenza invitării domnului său, ea se scula și plecă.

— Ei bine! scumpul Țeneviev, întrebă Dismer, pacea este făcută cu Masriș?

— Din kontra, amicul meu, crez că în acestă mințată sentență mai rechi de călă totă-d'asna.

— Și acum, cine este călăbilă? întrebă Dismer.

— Masriș, fără îndoială.

— Să vedem, făr-mă jdekutoră.

— Cum! zisse Țenevieva, roșindă-se, nu prigoni?

— Nu, pentru ce s'a săpărată?

— I veniă răă vziândă ne Maseta, dăpă cumă imi pare.

— Ei! în adevară! Atunci kată să d'umă drămulă acestei fete. Eă nu pochiă să mă linseskă d'zună amikă ka Masriș pentru o fată de kasă.

— Ochi! zisse Țenevieva, crez că nu va merge cu pretinderea ka să cheară s'o esilezi din kasă, și că i va fi de ajjnsă...

— Ce?

— Ka s'o esilezi din kamera mea.

— Și Masriș are căvintă, zisse Dismer. Ellă a venită să te viziteze ne tine iar nu ne Maseta; este dar de prisosă ka Maseta să fiă aci cândă ellă vine.

Țenevieva privi ne bărbatulă său cu mirare.

— Dar amicul meu, zisse ea.

— Țeneviev, zisse Dismer, credeamă că

amă în tine și aliată care va lăsa asăpări o parte din datoria ce mi amă impus'o, mi eată din kontra kă temerile îndoeskă greșădile noastre. Sântă patra zille de kândă kredeamă kă s'aă pasă toate pe kalle între noi, mi eată kă totătrebze akamă prefăkășă. Țenevievo, nu ăi amă spusă kă mă inkreșă în tine, în onoarea ta? nu ăi amă spusă kă trebsiă în cea dăpă șmă ka Masriș se se fakă eară amikăș nostră cellă mai intimă mi mai puțină sfișiosă de kășă totă-d'akna? Kășă sântă femeile totă-d'akna pedikă la proiektele noastre!

— Dar, Dămnezeșă meș! n'ai vr'șă altă mizlokă? pentru noi toăi, amă spus'o, mai bine ară fi ka Masriș se fi denștată.

— Da, pentru noi toăi, poate; dar pentru a ceea ce este mai presășă de noi toăi; pentru a ceea kăriă amă jărată se sakrifikămă starea noastră, viaăa noastră, onoarea noastră kiară, trebe k'avestă jăne se reviă. Știă te kă aă prepășări asăpăra lă Tărgiă, mi este vorba se dea și altă servitoră prinșnesseloră?

— Prea bine, voiă da dășmășă Mășetei.

— Ah! Dămnezeșă meș, Țenevievo, zisse Dimer kă o mimkare de nerăbdare atășă de rară pentru dășășă, de ce se mi vorbemi astă-felă? pentru ce se șăli fokășă kășetăriă melle kă a ta? pentru ce se mi faă anevoinde kiară în anevoină? Țenevievo fă ka o femeie onestă, devotată, a ceea ce krezi kă esti datoare se faă, eată ce ăi șăiș; măine ăiș lokășă lă Morand în lăkrăile de inșenioră. Nu voiă prănzăiă, dar ellă va prănză; ellă are se ceareă ceva de la Măș-

rișis, îți va spune ce lăkră. A ceea ce are ai cere, kșuetz Heneviebo, este lăkrăls cellă importantă; nă este ȳnta kătre kare mărșemă, ȳi mizlokălsă; este cea din șrmă șneranȳ a auestăi omă atăts de bșnă, atăts de devo-
tăts; a auestăi protektoră allă tăș mi allă meș pentră kare kată să dămă viața noastră.

— Și pentră kare voiș da ne a mea! strigă Henevieba kă entșsiasmă.

— Ei bine! ne auestă omă, Heneviebo, nă utiș ce faȳi, n'ăi utiștă să faȳi ne Mășriȳis să'l is-
beaskă, de kătre kare eră foarte importantă ka să sîz isbită. Astă-felă kă astăzi în șrita stare a minȳiloră lăi în kare 'lăi nășă, Mășriȳis va refăsa poate lăi Mo-
rand ceea ce i va cere, mi ceea ce ne trebșe kă oră ce preȳș să kărbătmă. Brei akșmă să ȳi șnăiș, He-
neviebo, șnde voră dăce ne Morand toate delikateșile mi toate simtimentalitășile tale?

— Oș! domșle, strigă Henevieba împreșnînd-șuăi mănile mi îngăbenindă, domșle. să nămaă vorbimă niȳi o dată de aueasta.

— Ei bine! dar, zisse Dismer nășnîndă-șă bșzele ne fruntea femeii șalle, sîi dar tare mi kșuetz.

Și emi.

— Oș! Dășmezeșlă meș, Dășmezeșlă meș! mărșmărlă Henevieba kă șmăȳinare, kăts lăută ka să mă faktă să năimeskă auestă amoră kătre kare șboară totă șăflătslă meș!..

A doșă ză, kămă amă maă șnăș'o, eră șnă dekadă.¹

* A zעהa mi cea din șrmă ză a șnei dekade kare era șmășmăna reuș-
blăcei frangese în cuoka de kare norbeme astorșlă.

Erà unŭ învâruș priimitș în familia lui Dimer, ka în toate familiile burgese de atunci, ka s' se fak' unŭ prânz' mai prelungitș mi mai ceremoniosș dămineka de k'utș în velle alte zile. De la intimitatea sa, Margiis, invitatș l'acestș prânz' o dat' pentru totș-d'asna n' linsisse ni' odat' în aceast' zi, k' toate k' se nsneà la mas' la doz' ore, Margiis sossia la doz'-supre-zече.

Dun' k'inglș k' kare plekasse, Cenevieva n' mai avea speranș a' lș mai vedea.

În adevârș mezislș zilei s'nt' f'ur' ka Margiis s' se vaz' ; apoi o j'umtate d'nt' mezislș zilei, apoi o or'.

Erà k' nenștinș a se șne ceea ce se petreceà, în timnșlș acestei autent'ri, în inima Cenevievei.

Ea mai int'liș se imbr'k' k' k'utș se nst' mai simlș ; apoi, v'zindș k' int'rzia s' v'ir', ea n'ssesse, pentru koket'ria kare é nat'ral' în inima femeii, o floare la nentș, o floare în n'urș, mi autent' ink' simșindș k' i se strinșeà inima din ce în ce mai multș. Sossisse timnșlș mai de a se nsne la mas', mi Margiis n' se mai vedea.

La doz' ore f'ur' zече minște Cenevieva akzi passlș kalllș l' Margiis, acestș pass' ne kare lș k'nnomteà at'utș de bine.

— Ox! eat'-'lș, strig' ea; m'ndria sa n'a nst' s' se lante în kontra amoralș s'ș. Ellș m' isbeshite! m' isbeshite! Margiis s'ri josș dene kallș,

și lă dette în mîna feiorșlăi grădinară, zikîndă-î a'î autentă unde se află.

Ценевиера illă nrivă deskălekîndă și vîză kă neastîmpără kă grădinarășă nă kondăceă kallășă în grajdă.

Масричă intră, aveă în асeа zi o frămăsege strelăçitoare. Șnă largă vestimîntă negră kă mară reverșări, jiletă albă, pantalonă de nelle de kăprioară desemnîndă niçioarele lăi țarnate dăp' alle lăi Anollon; galeră de batistă albă și frămosășă sășă pără deskonerîndă o frănte lată și lăçioasă, fьceă șnă tină d'o elegantă și vărtoasă patăgă.

Ellă intră. Pre kămă amă șnăș'o, infьçiușarea sa fьceă să salte inima Ценевиераi; ea illă nrivă voioasă.

— Ax! eată-te, zisse ea întinzîndă-î mîna; nrъnzemă kă noi, nă é аша?

— Din kontra, четъсeано! zisse Масричă k'ănă tonă reche; viă a vă çere voia de a linsă.

— Să linșemă?

— Da, афачериле sekъisniă mă reklamă. M'amă temășă să nă m'аntentăgă și să nă m'аккăsăgă pentră vr'o nenolitege. eată pentră çe amă venită.

Ценевиера simă inima sa, kare făssesse voioasă șnă momentă, kă i se strînsă din noășă.

— Ox! dămnezășă meă! zisse ea, și Dimer kare nă nrъnzemă асă, Dimer kare kredeă să te аfle la întoарçerea sa și imă rekommandasse a te çine асă.

— Ax! акăнчă îgă îngellegă stărsîngă doamnă.

A fostă zădărnici ordină diu partea souăslă dămitale. Ili eă kare nă pŕiceneamă de lokă ačeastă în adevărlă n' o să mă îndrentă niči o dată de prostiele melle.

— Masŕicie!

— Dar eă trebăe să mă mărăineskă, doamnă, la fantele voastre mai lesne de kătlă la vorbe; eă kătlă să îngellegă kă daka Dimer nă este ači, nă mai remăne niči zădărnici kă să mai staă. Linsa sa va fi zădărnici adărsă de săpărare pentră dămneata.

— Pentră țe! întrebă kă temere Țenevieva.

— Kăči te arădă de la întoărcerea mea kă te nevoemă kă dinadinsă kă să te feremă de mine; kăči revenisemă pentră dămneata, pentră dămneata singărlă, o mătă, Dămnezăslă meă! mi kă de kăndă amă revenită, neîncelată amă aflată pe alădi în lokăslă dămitale.

— Aide! zisse Țenevieva, eată-te eară să părată, amikăslă meă, mi kă toate ačestea eă fakă totă țe počiă.

— Nă, Țenevievo, ts počiă face mi mai mătă să să să mă pŕimemă kă mai 'nainte să să mă depărtăzi de totă.

— Să vedemă, Masŕicie, zisse kă tinerețe Țenevieva, îngellețe starea mea, sămăcinărlă melle, mi nă te face mai mătă tirauă kă mine.

Ili jăna femăe se anăroniă de ellă mi'lă pŕivi kă întristare. Masŕică ts kă.

— Dar țe vreă? zămă ea.

— Voiă să te izbeskă, Țenevievo, pentră kă simăă akămă kă nă počiă trăi făr'ačestă amoră.

— Masriçie, îndrăgare!

— Dar altă-felă, doamnă, strigă Masriçis, kată să mă lași să moră.

— Să mori!

— Da, să moră saș să șită.

— Поцї тѣ dar să șițї, strigă Çenevieva, alle kãriia lakreme pișnigă din inimă în oki.

— Ox! nă, nă, mărmară Masriçis kãzindă în penăkї, nă, Çenevievo, să moră poate, să te șită, niçi odată, niçi odată!

Și kă toate aç estea, zisse Çenevieva kă tãrie, açeasta ară fi mai bine, Masriçie, kãçi açești amoră este kriminală.

— Aї zisă açeasta domnălăi Morand? zisse Masriçis, revenită în sine prin açeastă recheală fãră veste.

— Domnălă Morand nă este șnă neșnă ka tine, Masriçie, mi niçi odată n'amă avăță nevoie a i arăta kinsă kă kare se kãveniă să se poarte în kasa șnăi amikă.

— Să ne prindemă, respunse Masriçis șãrřizindă kă ironie, să ne prindemă kă daka Dismer urănzeshie afară, Morand nă va lipsi. Ax! eată çe aї a mi opușne, Çenevievo, ka să mă imnediçi de a te isbi; kãçi nină kãndă Morand va fi açi, allțãri kă tine, nelăssindă-te o sekãndă, șrmă ellă kă dispregă, ox! nă, nă, nă te voiă isbi, saș çellă nãgină nă mi voiă mърtsrisi kă te izbeskă.

— Și eș, strigă Çenevieva șãpãrată nentă açești nrenșșă neinçetată, mi stringindă brașlă jșnelăi kă frenesie, eș, ițї jșră, îndelleçi bine, Masriçie, mi açeasta fiț zisă odată nentă totă-d'asna, açeasta

fiŭ zisŭ snre a nŭ mai veni la assemenea vorbe, ūi jŕŕŭ kl Morand nŭ mŭ a adresatŭ niŭi odatŭ o singrŭ vorbŭ de amorŭ, kl niŭi odatŭ Morand nŭ mŭ va ŝibi, ūi o jŕŕŭ ne onoarea mea, ūi o jŕŕŭ ne sŕfŕetslŭ mŕmei melle.

— Baŭ! vaŭ! strigŭ Maŕŕiŕiŭ, kŕmŭ aŭŭ voi sŭ te krezŭ!

— Ox! krede-mŭ, bietŕle nebŕnŭ, zisse ea k'ŕnŭ sŕŕrisŭ kare, nentrŭ ori-kare altŭ ce n'arŭ fi fostŭ ūelosŭ, arŭ fi fostŭ o mŕŕŕisire ūnkŕntŭtoare; krede-mŭ; kŕŕ'aeasta veŭ sŭ ūtiŭ mai mŕltŭ? Ei bine! Morand izbeuŕte o femee ūnaintea kŕŕiŭ se stingŭ toate femeile de ne pŕmŭntŭ, nre kŕmŭ florile kŕmŭŕŕŕŕ remŕnŭ nimikŭ ūnaintea stel'elorŭ ūerŕŕŕŕ.

— ūi ce femee, ūntrebŭ Maŕŕiŕiŭ, arŭ nŕtea sŭ lasse de nimikŭ ne ūelle-alte femeŭ, kŕndŭ ūn nŕmerŕŭ acestorŭ femeŭ se aŕŭ ūenevieva?

— Aŕeeea ne kare ūineva o izbeuŕte, resuŕnse ūenevieva sŕŕŕizŭndŭ, nŭ este ea totŭ-d'asna, sŕŕnemŭ, kŕnŕŭ d'ouerŭ allŭ kŕeagŭŕniŭ?

— Atŕnŭi, zisse Maŕŕiŕiŭ, daka tŕ nŭ mŭ izbeuŕti, ūenevievo...

Jŕna femee audentŭ kŭ dŕrere sŭ ūi termi-ne vorba.

— Daka nŭ mŭ izbeuŕti, ŕŕmŭ Maŕŕiŕiŭ, poŕŭ sŭ mŭ jŕŕŭ ūellŭ nŕŭinŭ kl nŭ veŭ izbi niŭi odatŭ ne altsŭ?

— Ox! kŕŕŭ nentrŭ aeasta, Maŕŕiŕie, ūi o jŕŕŭ mi kŭ toatŭ inima, strigŭ ūenevieva, ūnkŕntatŭ

XIV.

Queererea.

Morand, atîtş de îngrijitş desne îmbrîcîmîntea sa, nş erå de lokş o mikş kşriositate nentş Marxîciş.

Mşskadînlş¹ chellş mai rafinatş² n'arş fi aflatş nimikş de înotatş la nodşlş kravatei salle, la înkremîtrele bottinelorş salle, mi la finegea pînzetşri-lorş salle.

Însş, katş sş mîrtşrisîmş, ellş aveå totş achellamş pîrş mi achiå-mi okelarî.

Atîncî se pîrş lşî Marxîciş, atîtş de multş jşrîmîntşlş Çenevievei illş assignasse, kş vedeå nentş intîia oargş achestş pîrş mi achi okelarî sşb adevîrata lorş lşmîntş.

— Sş fiş allş drakşlşî, zisse în sine Marxîciş

¹ Tînrş galantş. — ² Istegş.

mergîndă spre întîmînarea sa, allă draakslă s'z fiş daka d'aci înainte mai s'ntă melosă de tine, b'nsle čet'ylene Morand. P'sne daka veî, în toate zilele vestîmintslă t'ş ka g'şna porşmbslă, mi f'ş'î pentră zilele de dekadi ş'ş vestîmintă de aşră. D'aci 'na-înte, îş'î daş k'şvîntslă k'z n'ş voiş mai vedea de k'ş'ş p'şrslă t'ş mi okelariî teî, mi m'aî alesă k'z n'ş te voiş mai akk'ssa k'z işbewîî pe Çenevieva.

Se înc'lepe k'ş'ş de m'şlă ştrîasoarea de m'şl'ş f'şk'ş'ş čet'şeanşlă Morand, în şrma aşestorş k'şvînte, f'ş mai k'şrat'ş mi mai din inim'ş de k'ş'ş p'î'n'aci.

În kontra înv'şşlă, p'şrşzslă se petrecea în mikş komitetă. Trei k'şverte n'şmai eră p'şse la o mas'ş mikş. M'şrîçîş înc'şlesse k'z s'şb mas'ş arş p'ştea s'ş întilneask'ş niçiorşlă Çenevieveî; niçiorşlă arş şrma frasea cea m'ş'ş mi amoroaş'ş înc'şp'şt'ş prin m'şl'ş.

S'aşezar'ş la mas'ş. M'şrîçîş vedeă pe Çenevieva pieziş'ş; ea eră între lşmin'ş mi ellă; p'şrslă eî negr'ş aveă o faş'ş alb'şstr'ş ka pana korşslă; k'şloarea sa skinteîă, okişlă s'ş'ş eră şmedş de amorş.

M'şrîçîş k'ş'ş'ş mi întilni niçiorşlă Çenevieveî. La întîia attingere allă k'şriîa refletş illă k'ş'ş'ş ne faş'a eî, o v'şzş totş-d'odat'ş devenîndş romîe mi apoi palid'ş, dar mikşlă niçiorş remasse în p'şche s'şb mas'ş, addormitş într'alle salle.

K'ş vestîmintslă ka g'şna porşmbslă, Morand p'şreă k'z i a venitş earş şpiritşlă z'ş de dekadi, aşestş şpiritş ştreşvitorş ne kare M'şrîçîş illă v'şz'sse k'şte odat'ş ş'şmîndş din b'şzele aşestă omş k'şriosş, mi ne kare l'arş şi îns'şitş ama de bine flak'şra oki-

lorș seî, daka okelariî verzi n'arș fi stinsș aचेastъ flakъrъ.

Ellș zisse o miie de nebniî fъr'a rîde niçî odatъ; чеea че fъчеà pàterea glъmeî lși Morand, чеea че dà znș fermekș straniș¹ la glъmele salle, erà seriozitatea netъrbъratъ. Aचेstș negъдъtorș kare kълъtorisse atъtș pentъr kommerçulș neilorș de totș felș, de la neile de panterъ niнъ la neile de ienșrî albî, aचेstș ximistș kъ bragele romiî kъnnomștea E-dintșlș ka Erodotș, Afrika ka Levaillant, шî opera шî бъdoriile² ka znș mъskadinș.

— Dar draks sъ mъ iea! четъдene Morand, zisse Maxriciș, tъ nъ estî nșmaî znș kъnnoskъtorș, çî iнкъ znș iнвъдатș.

— Oх! amș възatș mълtș шî maî kъ seamъ amș çititș, zisse Morand; apoî nъ trebъe ka sъ mъ pre-parș пъгiнș la viaça de plъçerî че kъmetș s'о iнbъгъдъшеzș iндatъ че voiș face stare? Este timpș, четъдene Maxriciș, este timpș!

— Tъ vorbemî ka znș бъtrъnș, zisse Maxriciș; de kъдî anni estî? Morand se iнtoarse tresъrindș l'aचेastъ iнтrebare kълș de natъralъ erà.

— Sъntș de trei-zeci шî ontș de anni, zisse ellș. Ax! eatъ че va sъ zikъ a fi çineva znș iнвъдатș, prekșmș zicî, açellș omș nșmaî are vîrstъ.

Çeneviēva se пsse ne risș, Maxriciș fъkъ korș; Morand se mълçami a sъrrîde.

¹ Çișdatъ. — 2 Kabinetș frșmosș iн kare se dъkș damele kъndș vorș sъ steà singъre saș sъ vorbeaskъ iн sekretș kъ çineva.

— Аша, аї къллѣторитѣ преа мѣлтѣ? întrebă Маггісіс restrîngîndă între niçioarele salle niçiorăslă Ценевиевѣі, kare кѣтѣ пе несимѣите а ми 'лѣ retraçe.

— O parte din jănegea mea, respuñse Morand, s'a netrekstă în streinătate.

— Аї вѣзстѣ мѣлте? eartă, аї observată s'ară кѣдеа съ зикă, întrebă Маггісіс; кѣчї знă омă ka tine нѣ poate vedea flr'a observa.

— În adevără, мѣлте амă вѣзстѣ, respuñse Morand; voiă zice kiară k'amă вѣзстѣ totă.

— Totă, четѣгене, ачеаста é мѣлтѣ, zisse Маггісіс rîzîndă, mi dak'аї кѣтѣ...

— Ax! da, аї кѣвîntă. Săntă догă Iskrări че n'amă вѣзстѣ niçї odată. Este adevărată кѣ în zilele noastre ачесте догă Iskrări se fakă din че în че маї rară.

— Че este dar? întrebă Маггісіс.

— Чellă d'intăiă, respuñse кѣ gravitate Morand, este знă Dămnezeă.

— Ax! în liusa lăi Dămnezeă, zisse Маггісіс, четѣгене Morand, амă нѣтеа съ te fakă съ vezї o zeă.

— Че felă? întreprăñse Ценевиева.

— Da, o zeă de o kreacăiñe¹ кѣ totăslă позă; zea Raçăiñe. Амă знă amikă de kare m'аї аззитă кѣте odată vorbindă, skămăslă mi bravăslă Lorină, o inimă de азă,

¹ Zidire.

kare are nșmaî xņș singsrș defektș¹, de a face kalembrșri² mi madrigale.³

— Eî bine!

— Eî bine! ellș đrși țetatea Parisșli k'o zeb Rađione, în prea bșnș stare, mi kșriia nș i s'a aflatș nimikș de inuștatș. Ațeasta este țetșđeana Arțemisa, es-đnđđitoare la operș, mi akșmș profșmțreasș, în strada Martinș. Îndatș țe ea va fi priimitș de zeb, voiș nștea șț đi o argșlș.

Morand mșlysmi kș grășitate lși Mășriciș din kanș mi șrmș:

— Țellș-altș este xņș rețe, zisse ellș.

— Ox! ațeasta este mai greș, zisse Țeneșieva nevoindș-se șț rızș; kșyî nș mai este.

— S'arș fi kșzștș șț vezî ne țellș din zisse Mășriciș, ațeasta arș fi fostș inđe.

— D'aci resșlș, zisse Morand l niș o idee đ' o frșnte koronatș: ațeasta foarte tristș?

— Foarte tristș, în adevșrș, zis đi fakș kșnnosktș, eș kare vșzș kșl mai toate lșnele.

— O frșnte koronatș? întrebș Ț.

— Saș țellș nșyîñș, respșnșe M., kare a nșrtatș greaoa mi đșreroașa sșrđinș a xņei koroane.

— Ax! da, ređina, zisse Morand, ai kșvîntș, domșle Mășricie, ațeasta katș șț fiș xņș snektakșlș⁴ foarte tristș...

¹ Kșsrș. — ² Jokș de norbe kare seamțnș așzîndș-se.

³ Poșșioarș kare korrînde o idee frșmoașș mi galontș.

⁴ Prîvelînte.

— Este ea așa de frumoasă și așa de mândră după cum se zice? întrebă Cenevieva.

— N'ai văzut-o nici odată, doamnă? întrebă Masricis în mirare.

— Eă? nici odată... respunse juna femeie.

— În adevăr, zisse Masricis, é de mirare!

— Știi pentru ce? zisse Cenevieva; noi amăș loksită în provincă pînă la 91; de la 91, lokseskă în vechia stradă Sant-Iakobă care seamănă mlătă cu provincia, atîta nămaî că cineva n'are nici odată soare, mai puțin aeră și puțină floră; tu cunoști viața mea, cetățene Masricis? Ea a fostă totă-d'asna aceeași; cum vei că să fi văzută ne rețina? nici odată nu s'a înfrumusețat împrejurarea că s'o văză.

— Și creșă că vei profita¹ d'aceea care, din nefericire, se va înfrumuseța poate? zisse Masricis.

— Ce vei să zici? întrebă Cenevieva.

— Cetățeană Masricis, respunse Morand, va să înțeleagă ună lucră care nu mai este sekretă.

— Care? întrebă Cenevieva.

— Voiș să zikă de kondamnarea probabilă² a Mariei Antonettei și de moartea sa pe acellamă esșafodă unde este mortă barbatașă săă. Cetățeană zice, că să nu profiți de lokă de zioa cândă va eși de la Templă că să meargă în piața Revolucionii.

— Oх! de sigură nu, strigă Cenevieva, l'aceste kvinte zise de către Morand k'ănă s'nuce reche de giauț.

¹ Că te nei folosi. — ² Anproape de adevăr.

— Атънчї фъ-цї долїслѣ, зрмѣ кѣ непъсаре хї-
mistslѣ; кѣчї Antonetta este bine пѣзїтѣ, шї репъ-
blika este o зїпъ каре фаче невъзхѣтѣ чеа че і се паре.

— Мѣртѣрїсескѣ, зїссе Ценевиѣва, к'амѣ шї
fostѣ foarte doritoare a vedea п'ачеастѣ біатѣ семее.

— Сѣ vedemѣ, зїссе Магричїс, арзїндѣ а адъ-
на toate dorїнѣле Ценевиѣвї, аї інтр'адевѣргѣ dorїнѣ?
Атънчї, зї o vorbѣ; Репъблика este o зїпъ тѣ зне-
скѣ кѣ четѣдеанслѣ Моранд; дар еѣ, їн kalitate de мѣ-
nїчїналѣ, сѣнтѣ оаре кѣмѣ їнкѣнтѣторѣ.

— Поцї сѣ тѣ фачї сѣ възѣ не реѣїна, dom-
nıle? strїгѣ Ценевиѣва.

— De sigѣрѣ кѣ почїѣ.

— Шї їн че felѣ? їнтребѣ Моранд skimbїндѣ
кѣ Ценевиѣва o reneде кѣзѣтѣзгѣ, каре trekѣ не ob-
servatѣ¹ de їнеle omѣ.

— Nїmїкѣ маї simлs, зїссе Магричїс. Sѣнтѣ
їн адевѣргѣ мѣнїчїналїї de kari se sfiemte чїнева. Еѣ
їнсѣ амѣ датѣ destle probe desure devotamentsлѣ мѣѣ
la kassa libertѣцїї ка сѣ шїѣ дїнтр'ачеїа. Кѣтї ачеа-
ста їнтрѣрїле la Темнлѣ депїндѣ дїн презнѣ de la мѣ-
нїчїналїї шї de la кѣпетенїеде de постѣ. Ама дар, кѣ-
петенїа de постѣ este кїарѣ їн ачеастѣ зї, амїкслѣ мѣѣ
Lorїнѣ, каре мї паре кїѣматѣ а їнлокїї ne генералслѣ
Santerra, кѣчї їн треї їзнї s'a зркатѣ de la градслѣ de
kanoralѣ l'ayella de адїотантѣ маїорѣ. Еї bine! Be-
нїцї сѣ тѣ афлїцї la Темнлѣ їн зїоа кѣндѣ воїѣ шї de
gardѣ, адїкѣ жоїа вїїтоаре.

¹ Nebgatъ їн сеанѣ.

ore, astă-felă de prisionieră prekamă ară fi ună reue, ună prinçine de sâuce.

— Ши stringîndă kă amăndoxă niçioarele salle niçiorăă Cenevieveî :

— Bino dar, zisse ellă, te rogă.

— Să vedemă, Morand, zisse Cenevievea, însoçente-mă.

— Aceasta é o zi perdă, zisse Morand, mi kare va întăzia n'aceea în kare mă voiă traue din kommegă.

— Атъчî nă mă voiă dăue, zisse Cenevievea.

— Ши pentru ce? întrebă Morand.

— Ex! Dămnezeăă meă, aceasta é foarte simnă, zisse Cenevievea; kăçî nă poçăă amănta de la bărbăts-meă să mă însoçeaskă, mi dăka nă mă însoçemă dămneata, omă kă jădekă, omă de trei-zeci mi ontă de annă, nă voiă kăteza să mergă a înfrănta singă nă postă rile kanonieriloră, alle grenadieriloră mi alle bărbătoriloră, çerîndă să vorbeskă k'ună măniçională kare nă é măi mare de mine de kăă kă trei patră annă.

— Атъчî, zisse Morand, pentru kă krezi înfrăișărea mea neapărată, çetăçeano...

— Aide, aide, çetăçene mintosă, sîi galantă astă-felă ka kăudă ai fi nămăi ună omă ordinară, zisse Masriçis, mi sakrifikă¹ jămătatea zillei pentru femeea amikăă dămitalle.

— Fiă! zisse Morand.

¹ Jerifeme.

— Aksmă, zisse Masriqis, iŭi cheră nămaî ană lăkră, aqeastă este diskreŭişnea.¹ Este ană passă de nrenşă o visită făkăţ la Temulă, mi o întimulare oare-kare qe s'ară ibi în xma aqestei visite, ne ară faqe să fimă gilolinaŭi toŭi. Iakobiniî nă glămeskă, la drakă! aŭi vărătă kămă s'aă nărtată kă Girondiniî.

— La drakă! zisse Morand, kată să kăŭetămă la qeea qe zisse qetăŭeană lă Masriqis: aqeastă este o mănieră d'a mă traqe din kommerŭiă kare nă mi bine de lokă.

— N'ai aşzită, resnănse Ŭeneŭieŭa sărrizindă, kă qetăŭeană lă Masriqis a zisă toŭi?

— Ei bine! toŭi?

— Toŭi imăresnă.

— Da, fără îndoială, zisse Morand, kompa-
nia este plăkăţ; dar imă plăqe mai bine, frămoaşă simtimentală, să trăeskă în kompania voastră de kăţă să moră.

— Ax, xnde drakă mi aveamă minŭile, zisse în sine Masriqis, kăndă kredeamă k'aqestă omă eră amoresată de Ŭeneŭieŭa.

— Aşa, s'a vorbită, zisse Ŭeneŭieŭa; Mo-
rand, kă dămneata vorbeskă, kă dămneata kare estă distraktă, kare estă kăŭetătoră; pentră joia biitoare: nă veî înqene merkări seara vr'o esneriindă ximikă kare să te ŭiă doză-zeqi mi patră de ore, kămă ŭi se întimulă kăte odată.

— Fii în năqe, zisse Morand; kătr' aqesteă, nîn' atăŭăi, imă veî addăqe a minte.

¹ Îngellenăişne, băgare de seamă în faqte mi în vorbe.

Ценевиѳа се склѳѳ de la masъ, Масриѳѳ imitѳ esemplѳѳ; Morand erѳ sъ fakъ assemenea mi a 'i sгma poate, kъndѳ sгndѳ din lѳkrъtorѳ addѳsse ximistѳѳ o stiklѳѳ de likoare' че атрассе тоатъ lѳarea a minte a sa.

— Sъ ne gъtimѳ, zisse Масриѳѳ tѳrrindѳ ne Ценевиѳа.

— Oх! alinъ-te, zisse ea; ellѳ are inkъ poate o orъ de okkъnatѳ.

Шѳ jъna femeѳ i пѳrъsi mъna sa, ne kare o strѳnse kъ tinereѳe intr'alle salle. Ea avea remъш-kare de trъdarea sa mi i plъtia асeastъ remъшkare kъ ferѳѳiea.

— Bezѳ, i zisse ea strebъlindѳ grъdina mi argъ-tindѳ lѳi Масриѳѳ garoafele че le addѳssesse la aerѳ intr'o glastrъ de maxonѳ, sare a le ѳnviora daka erѳ kъ nstѳnъ; bezѳ, florile melle sѳntѳ moarte.

— Чѳne le a sѳisѳ? neѳgrijiea dѳmitalle, zisse Масриѳѳ, bietele garoafe!

— Nѳ neѳgrijiea mea, чѳ пѳrъsirea dѳmitalle, amikѳѳ meѳ.

— Kъ toate асестea elle чerea преа пѳѳindѳ lѳkrъ, Ценевиѳо: пѳѳѳ anъ, eatъ totѳѳ; mi plѳkarea mea a nstѳѳ sъ ѳѳi lasse destѳѳ timѳѳ.

— Ax! zisse Ценевиѳа, daka florile se xda kъ lakreme, асесте biete garoafe, kѳmѳ le пѳmemѳi n'arѳ ѳi moarte.

Масриѳѳ o ѳnfъшѳrѳ kъ bragele salle, o anpro-

¹ Бѳstѳrъ dѳlѳe mi anrѳosъ.

niț iste de dănsăși, și înainte d'a avea timpăși a se apăra, ellă lini bazele salle pe okisăși eî în lăncăzire, kare se xita la glastra cea răvșăniț.

Ценевиера avea съ се мăstre de аțтеа lăkrăgi în кăтă se аргăтă кă îndărare.

Dismer reveni țărziș, și кăndă reveni алă pe Morand, pe Ценевиера și pe Мавричăс vorbindă despre botanikă în грăдинă.

Florareasa.

În velle din zrm̃z̃ ayeast̃z̃ faimoas̃z̃ joī, zi de gard̃z̃ a l̃s̃i Masric̃is̃, soss̃i.

Intra în l̃s̃na l̃s̃i izñis̃, ṽer̃s̃l̃s̃ er̃a albastr̃z̃ înkis̃ș̃, mi ass̃ura ayeast̃ei p̃ñze az̃r̃iū¹ se desf̃ṽea albaș̃z̃ ṽell̃ș̃ mat̃ș̃² all̃ș̃ kaselor̃ș̃ ṽellor̃ș̃ noze. Încheneṽ a se presim̃p̃i soss̃irea ayeast̃i k̃ne suz̃im̃z̃nt̃z̃tor̃: ne kare ṽei vek̃i ill̃ș̃ reup̃esenta aupp̃r̃ins̃ș̃ d'o sete nest̃ins̃z̃, mi kare, d̃z̃up̃z̃ zisa Parisienilor̃ș̃ plebeī³, liñṽe at̃z̃l̃ș̃ de bine p̃etrius̃l̃ș̃. Paris̃l̃ș̃ era neted̃ș̃⁴ ka s̃ñș̃ tanet̃ș̃⁴, mi niute prof̃ș̃me k̃z̃z̃te din aer̃ș̃, z̃rk̃ind̃ș̃se din nom̃iū înflor̃ig̃i, ṽirk̃s̃la mi im̃b̃z̃ta ka k̃z̃nd̃ș̃ ar̃ș̃ fi f̃k̃st̃ș̃ s̃z̃ z̃ite p̃z̃p̃iñș̃ loksitor̃iū kanitaleī ayea ṽap̃oare⁵ a s̃z̃ñṽel̃s̃i ṽe f̃ș̃mega neīñṽetat̃ș̃ ne p̃etrius̃l̃ș̃ niegelor̃ș̃ salle.

¹ De faga ṽer̃s̃l̃s̃i. — ² F̃z̃z̃z̃ l̃s̃miñz̃. — ³ Kare z̃s̃ñis̃ din r̃ind̃s̃l̃ș̃ p̃onor̃s̃l̃s̃i ṽell̃s̃i p̃rost̃ș̃. — ⁴ Kovor̃ș̃. — ⁵ Abs̃z̃ș̃.

Maximilian kȳta sȳ între la Templu la nouȳ ore; amȳndoȳ konsociȳ seȳ era Mercenault mi Agrikola. La ontȳ ore era în strada Sant-Iakobȳ, în mare kostmȳ de cetyȳeanȳ mȳnicipalȳ, adikȳ k'o skarpȳ kare i strinȳea tallia cea mlȳdioasȳ mi nerboasȳ; ellȳ venisse dȳnȳ obiceiȳ kȳllare la Cenevieva, mi în drȳmsȳ sȳ nȳssee sȳ kalleagȳ laȳdele mi annrobȳrile, fȳrȳ pre-fȳkȳtorie, alle bȳnilorȳ patriotȳ kari illȳ privia trȳkindȳ.

Cenevieva era gata: ea nȳrta o simlȳ rokie de mȳsselinȳ, nȳ felȳ de mantȳ de taffeta ȳhoarȳ, nȳ mikȳ bonetȳ dekoratȳ k'o kokardȳ trikolorȳ. În aȳeastȳ simlȳ toaletȳ, erȳ de o frȳmȳseȳ stre-lȳȳitoare.

Morand, kare vrȳssee a fi mlȳtȳ rȳgatȳ ka sȳ viȳ, prekȳmȳ amȳnȳ vrȳzȳtȳ, temȳndȳ-se a nȳ da prenȳsrȳ de aristokragie fȳrȳ indoialȳ, lȳasse portȳtlȳ de toate zillele, aȳellȳ portȳ jȳmȳtate de bȳrgesȳ mi jȳmȳtate de artisanȳ. Abia intrasse, mi fȳȳȳ sa aveȳ ȳrma ȳneȳ marȳ ostenelȳ.

Ellȳ pretinse k'a lȳkratȳ toatȳ noanteȳ ka sȳ termine nȳ lȳkrȳ de kare i erȳ grabȳ.

Dismer ewisse indatȳ dȳnȳ întoȳrȳerea amikȳlȳ sȳ Morand.

— Eȳ bine, întrebȳ Cenevieva, ce ai nȳsȳ la kalle, Maximilian, mi kȳmȳ vomȳ vedea ne reȳina?

— Askȳltȳ, zisse Maximilian, planȳlȳ meȳ este fȳkȳtȳ. Sosseskȳ kȳ voi la Templu; vȳ rekommandȳ lȳ Lorinȳ amikȳlȳ meȳ, kare kommandȳ garda; imȳ ieaȳ postȳtlȳ meȳ, mi în momentȳlȳ favorabilȳ, viȳ sȳ vȳ kȳrtȳ.

— Dar, întrebă Morand, unde vomă vedea pe prisionieră, și cumă îi vomă vedea?

— În timpulă dejunulă săă allă prânzulă loră, daka vi se pare mai de căviindă astă-felă, nintre ferestrele municipaliloră.

— Prea bine! zisse Morand.

Магичиș văză atăncă pe Morand apropiindă-se de armărișă¹ din fândășă sallei de mănăcare, și bîndă în grabă ună paçară de vină kărată. Acheasta illă păsse în mirare. Morand era foarte cămătată și n'avea învădășă să bea de cătă ană roșită.

Ценевиєва văză că Магичиș privia pe bestoră că mirare.

— Пăне-цă în minte, zisse ea, că se omoară că lăkrășă săă, ачестă nefericită Morand, astă-felă în căтă este în stare să nă fi mănătată nimikă de dimineăцă.

— Ellă n'a prânzită dar ачă? întrebă Магичиș.

— Nă, ellă face esperiințe în orașă.

Ценевиєва se черка să'l appere în-deshertă. Магичиș ka adevărată amantă, adică ka egoistă, se șitasse l'acheastă fantă a lăi Morand fără mătă lăare a minte, prekămă face omășă amoresată că totă че nă este femeea pe care o izbemte.

L'ачестă paçară de vină Morand adăци ш'о felie de păne pe care o ingiци iste.

— Și акăмă, zisse mănătorășă, șăntă gata, șămне четăcene Магичиє; kăndă vei voi vomă pleka.

Mașiviciș, care desfoia șna din garoafele vestejite ce căllesse de ne josș în treacătș, dette brașlș sșș Henevievei zikîndș:

— Sș plekșmș.

Ei plekarș în adevșrș. Mașiviciș era așna de fericițș în kșțș pentșlș sșș nș nștea sș 'mî gișrș fericișrea; arș si strigatș de bșkșrie daka nș s'arș si gișrș In adevșrș, ce nștea ellș dori mai mșltș? nș nșmai kș ea nș ișbia de lokș pe Morand, era inkredingștș desne așeasta, dar inkș illș ișbia pe dșnșșlș, ave așeastș șneranșrș. ' Dșmnezeșș trimitșea șnș soare frșmosș pe nșmîntș, brașlș Henevievei tremșra kș fiorî sșb allș sșș; mî strigștorîi pșbliși, șrlîndș în toatș nșterea glasșlș lorș trîșmșșlș Iacobinilorș mî kșdșrea lși Brissot mî a komnlișilorș lși, annșșșa kș patria era skșnatș.

Sșutș în adevșrș momente în viagș în care inima omeneaskș este prea mikș ka sș kongișrș bșkșria saș dșrșrea ce se konșentșreazș într'însa.

— Ox! ce frșmoasș zil strigș Morand.

Mașiviciș se întoarse kș mirare; așeasta era întișlș avșîntș kare emia înainte a lși dintr'așestș snișrîțș totș-d'așna distraktș saș konștrîșșș.

— Ox! da, da, foarte frșmoasș, zîsse Henevieva lșssîndș-se grea pe brașlș lși Mașiviciș; dak' arș sta pînrș seara kșratș mî fșrș norî kșmș este în așestș momentș!

Mașiviciș îmî annlișkș așestș kșvîntș mî fericișrea sa se îndoî.

¹ Nșdejde.

Morand se zită la Denevieva printre okelariî sei
 çei verzî k'arş aerş partikularş de konntiinuz; poate
 kъ mi ellş imî annlikasse achestş kăvintş.

Strebtarş astş-felş mika pante, strada Jidove-
 rieî mi pantea Notre-Dame, apoî anşkarş niaga ospe-
 lăslî mănicalităzii, strada Barre-du-Bec mi strada San-
 ta Avoia. Pe kâtş inainta, passălş Ixi Maşriciş deve-
 nia mai şmorş, ne kândş din, kontra passălş însojitoa-
 reî salle mi allş însojitorăslî sşş se răria din çe
 în çe.

Sossisse astş-felş în kolulş stradeî Vieilles-
 Audriettes, kândş îndatş o florăreasş imnedikş trece-
 rea preimblătorilorş noştri înfăimîndş-le panerşlş sşş
 înkărkatş de flori.

— Ox! çe minsuate garoafe! strigş Maşriciş.

— Ox! în adevărş, foarte frămoase, zisse De-
 nevieva; se pare kъ apei çe le kăltiva nş'şî avca de
 lokş mingile resinite, kъci achestea nş sşntş moarte.

Achestş kăvintş resnş foarte dălçe în inima
 jşnelşî.

— Ax! frămosălş meş mănicalş, zisse flo-
 răreasa, kămparş şnş bşketş frămoaseî четуене. Ea
 este în albe, eatş garoafe romiî sşnerbe;¹ faţa albş
 prinde la romş; va nărta bşketşlş la inimş, mi fiindş-
 kъ inima sa este foarte anroane de bestimintşlş dş-
 mitalle albastrş, veşî avea astş-felş kălorile naşionale.

— Florăreasa era jşnş mi frămoasş; imî fş-
 cea mikălş sşş komplimentş k'o graşie kş totşlş nar-

¹ Minsuate.

tikslarъ; komulimentalș s'ă k'ltre aqestea era de minșne alesș, mi d'arș si fostș f'ăk'ăț într'adinsș, nș s'arș fi lovitș mai bine kș imprejșrarea. Afarъ de aqesta florile, pare k'arș si fostș simbolice. Era niute garoafe assemenea kș aqellea qe era moarte în glastră de maxonș.

— Da, zisse Maxriqis, țuț kșm'ăț, pentrș k'aqestea sântș garoafe, m'ș priveni? Pe toate qelle-alte flori le șreskș.

— Ox! Maxriqie, zisse Ćenevieve, n'ave.nș qe face kș elle; avemș destle în grădinș!

Și kș totș aqestș refășș allș bșzelorș, okiș Ćenevievei zicea kș mșria de doringș a avea aqestș bșketș.

Maxriqis l'ăș ne qellș mai frșmosș din toate bșketele; era kiarș aqella ne kare i'ăș mșsinta frșmoasa florșreasș.

Se komșșnea de vr' o doșș-zeci de garoafe romiș inkise, kș mirosșlș totș-d'odatș akriviosș mi dșlqe. În mizlokșlș tștalorș mi mai redikatș de k'ățș qoate, eșia o garoafș mșșreayș.

— Ćine, zisse Maxriqis florșresei, arankindș în pauerșlș ei șnș assignatș de qinși livre; eatș, pentrș tine.

— Mșlșșmeskș, frșmosșlș meș mșșnicinalș, zisse florșreasa; de qinși ori mșlșșmeskș!

Și se dșsse k'ltre o altș pereke de qetșșqeni, șperindș kș zioa kare înqenea aua de minșnatș va fi o bșuș zi.

În timnșlș aqestei șcene, foarte simplș în ar-

rutare, mi kare ցինսսե կէտե-ва секunde abia, Morand, шовъиндѣ не пічіоаре, се sterceà ne frunte, mi Ըenevieva erà galbenъ mi tremecîndъ. Ea lăţ kă framoasa sa mъnъ, bьketslă che i prezinta Măgricis, mi 'lă dăsse kьtre fagr sa nъ atьtă ka sь resăfle miroslă sьđ kьtă ka sь'mi askъnzъ miukarea.

Pemaslă drămălă se fьkъ voiosă, kьtă despre Măgricis chellă pьcină. Kьtă despre Ըenevieva bьkьria sa era konstrinsъ. Kьtă despre Morand, a lăi s'arrăta într'ъnă felă kьriosă, adikъ prin sьsnine înnekate, prin rissrî sgomotoase mi prin glăme sьmîintьtoache che kьdea assъnra trekъtoriloră ka ъnă fokă de rîndrî.

La pozъ ore sossirъ la Templă.

Santerra fьche kizmarea mъnichinaliloră.

— Eatъ-mъ, zisse Măgricis lъssîndă ne Ըenevieva sьb paza lăi Morand.

— Ax! bine ai venită, zisse Santerra întinzîndă mъna kьtre jъne.

Măgricis se feri d'a refssa mъna che i era înfьcimatъ. Amicîa lăi Santerra era ъna din chelle măi pьrioase din epoka aчee.

Bъzîndă n'achestă omă che kommandasse faimoasa bьtaie a tobeloră, Ըenevieva se înfiorъ mi Morand înglbeni.

— Dar чине ё ачeastъ framoasъ четъдеанъ, întrebъ Santerra ne Măgricis, mi che kьstъ ачi?

— Este femeea bravălăi четъдеанă Dismar; nă kreză sь nă fi азită vorbindă d'achestă bravă patriotă, четъdene ңener.lă?

— Da, da, și maestru de argușitorie, kani-
tanș de vnzătorî în leușnea Viktor.

— Kiarș ama.

— Bine! bine! é framoasș în adevrș. Dar
achellș nștrș kare i dș braușlș?

— Este četъдеанșlș Morand, assojiașlș bг-
bats-sșș, vnzătorș în kompania lși Dismer.

Santerra s'anuronîș de Cenevieva.

— Bșnș zioa, четъдеане, i zisse.

Cenevieva se nevoi sș i mșlșmeaskș.

— Bșnș zioa, четъдене generalș, resușnșe ea
șrrîzîndș.

Santerra fș totș-d'odatș lingșmitș mi de șrrîșș
mi de titlș.

— Și ce veî sș faci aiçî, framoasș patriotș?
șrmș Santerra.

— Четъдеана, resușnșe Masriçis, n'a vșzșș
niçî o datș ne vșdșva Kanet mi arș voi s'o vșzș.

— Da, zisse Santerra înainte d'a...

Și fșkș șiș semnș krdș.

— Însș-mî pentrș ačeasta, resușnșe kș re-
čeaș Masriçis.

— Bine, zisse Santerra, vezi nșmaî sș n'o
vazș čineva șrkîndșse în țarnș; ačeasta arș fi șiș esem-
nłș șrlșș, însș mș inkrezș destłș în tine.

Santerra strînșe din noșș mșna lși Masriçis,
fșkș kș kaadłș șiș semnș amikalș mi protektorș Cē-
nevieveî mi se dșsse sș'mî vazș de čelle alte fșuk-
çîșnî če maî avea.

Dun' xon' bxn' n'xn' de evolucioni¹ alle grenadierilor' mi alle v'ntorilor', dxn' k'xe-va manopere² de t'xn'i alle k'xora resxnete s'xde kredea c'neva k'arsnka imp'ejr' o infrikomare m'ntxitoare, Maxricis relx' brayxl' Cenevievei, mi, xmat' de Morand, inaint' k'xe post' la poarta k'xzia Lorin' regiswisse kommandind' manopera batalionxli s'x.

— Bine! strig' ell', eat' Maxricis, la draxl' vine k'o femeie ce mi pare kam' pl'k'x't. Nx kam' va inokritxl'³ ar' voi s'x fak' konk'xring' k'x Zea mea Ragixne? Daka este axa, biat' Artemis'!

— Ei bine! c'x'xene adixtant', zisse kanitanxl'.

— Ax! in adev'x'; lxare a minte! strig' Lorin', rind' la st'nga... bxn' zioa, Maxricie; pass' iste... merx'xi!

Tobele s'xnar'; kom'xaniele se d'xser' a lxare post'xile lor', mi k'xnd' fie kare fx l'all' s'x, Lorin' alerg'.

Celle d'int'ix' komplimente se skimbar'.

Maxricis p'xent' ne Lorin' Cenevievei mi lx' Morand. Apoi esnlik'xile⁴ inx'xnar'.

— Da, da, inx'elleg', zisse Lorin'; tx ve' ka c'x'x'ansxl' mi c'x'x'ana s'x poat' intra in t'xn', nx e' lxkra gre'; voix' axeza ne fak'xonari mi le voix' zice k'x pot' s'x te lasse a trece k'x societatea ta.

Dxn' zexe minste, Cenevieva mi Morand intra x'maxi de trei m'x'ixinali mi lxare lok' in dossxl' ferestrelor'.

1 M'xk'xi ost'x'ent'. — 2 Manopere. — 3 F'x'x'nikxl'. — 4 T'x'x'x'x'.

XXI.

Caroafa reșia.

Regina abia se skălasse. Bolnavă de doxă săă trei zile, sta în pată mai multă timpă de câtă dăură învâzălă săă. Nămai, aflindă de la soră-sa kă soarele resărisse măreăă, ea imă strinsesse usterea, mi cherăsse pentruă lăă-sa ka săă ica aeră, săă se preimble ne terrapă, ceea ce i făă erlatăă fărăă greutate.

Imă apoi, ună altăă kăvintăă o hotărisse. Odatăă o singură datăă ea văzăsse ne dellinălăă dină învăgimeaă țărnelăă înă grădină. Dar, la velle d'intăiăă semnăă ce'leăă skimbasseă fărăă mi măma, Simon intervenisse mi fărăă kăsse ne konillăă săă reintre.

Fărăă, ea ilăă văzăsse, mi ayeasta erăă multăă. Este adevăratăă kăă bietslăă mikăă prisionierăă era galbenăă mi foarte skimbatăă. Apoi, se nărlă, ka ună konillăă dină nonorăă, kăă o karmaniolăă mi k'unăă pantalonăă grosăă. I lăssasserrăă înăă frămosăăă săăă mărăă blondăăă băklătăă,

ce i fьchea o asrealь pe kare dьmnezeж fьгь indoiatь
я voiтж ka konillstж martirж s'o nьstreze in ьerж.

Dak'arж si nьstetж ea st'лж mai vazь o singьrь
datь nьmai, ce serbьtoare arж fi fostж pentрь aчeastь
inimь de mьmь!

Apoi mai era mi altж-чeva inkь.

— Soro, i zisessе doamna Elisabeta, miтi kь
noi amж aflatж in korridorж ьнж mьnжkiж de paie nьstж
in ьngisлж zidslж. In limba semnalrilorж noastre, a-
чeasta va stь zikь a lsa a minte imprejrsлж nostrь mi
kь ьнж amikж s'anpronь.

— Este adeвratж, resuansesse reқina, kare,
privindж ne sorь-sa mi ne fiь-sa kь indьrare, se in-
kьraқia ea singьrь mi nьmi perdea kredinьa pentрь
skьparea sa.

Dьnь ce mi imulini datoriele nostslж stж,
Mьrriчis era atьпi kь atьtж mai mьltж domнж neste
tsrnlж Temnlslж kь kьtж intьmplarea illж insemnasse
pentрь garda aчellei zile, fьkьndж ne mьnicipalii Agri-
kola mi Mercevault vegetori de noante.

Mьnicipalii emindж plekassery dьnь ce aж lьs-
satж proчesлж lorж verbalж la konsilisl' Temnlslж.

— Ei bine! ьetьylene mьnicipalж, zisse femoea
Tison venindж a da bьnь zio lsi Mьrriчis, addьчi so-
чietate ka stь vazь porьmbeii nostri? Nьmai eж sьntж
kondamnatь a nь mai vedea pe biata Sofia.

— Aчestia sьntж amici ai mei ce n'aж vьzstж
niчi o datь ne femoea Kauet, zisse Mьrriчis.

nelă din konsogii lui Maxricis, care dejăna în antika-
meră pâne mi kărnađi, daka erai prisionieră mi daka
vădăva Kanet ară si fostă kărioasă să te vază; ea n'ară
si avăiă atăta greutate ka s'ni fakă ačeastă fantasie,
blestemata.

Čenevieva, printr'o mișkare mai repede de kăiă
făișerăiă, întoarse okii seî kătre Morand ka să vază
effektăiă ačestei insălte¹. În adevră Morand tresări,
o lăciire stranie². fosforătoare³ ka să zikă astă-felă,
đimni din pleonele salle, nămni seî se sgărăiă și
momentă; dar toate semnele ačestei fără așă de re-
peză, înkăiă irekără nevăzate.

— Kămă se kiamă ačestă muničinală? între-
bă ea pe Maxricis.

— Ačesta é četăjeanăiă Mercevault, resnă-
se jănele, apoi adăđi, ka să skăse nărtarea sa ače
groasă, șiă čionlitoră de netre.

Mercevault ază mi arănkă o kăstățără în par-
tea lui Maxricis.

— Aide! aide! zisse femeea Tison, dejănează
o dată kărnatăiă mi jămătatea de stikă, să stringă
masa.

— Nă este Antonetta de vină daka dejăniă în
astă oră, mărmară muničinalăiă; daka ea ară si nă-
tăiă să fakă à mă șčuide la 10 așăstă, ară si făkăt'o
de sigără, așă în zioa kăndă va strenăta în sakă,
voiă si în linia d'intăiă ingenenită în nostăiă meă.

Morand ingălbeni ka moartea.

Okară, nevăste. — ² Čisdată. — ³ Kăre făce lămăz.

— Aïde, aïde, четъдене Масриѳе, zisse Ценевиѳа, aïde знде аї промишъ съ мъ дъчї; аїчї имї pare къ сзнтѣ prisonerъ, имї вине глѣ.

Масриѳис фѣкх съ eassъ Morand mi Ценевиѳа; шї sentinellele înmătingate de кѣtre Lorinѣ, и lăssarъ съ treakъ фѣръ ниѳї o grestate.

Ellѣ и amezъ într'o mikъ intratъ din planșѣ de sxsѣ, astѣ-felѣ къ кѣндѣ реѳина, doamna Elisabeta и doamna Regalъ eră съ se зече în galerie, аргъстеle prisonerе нѣ нѣтеа face altѣ-felѣ deкѣтѣ съ treakъ ne din aïntea lorѣ.

Fiindѣ-къ preimblarea eră însemnatъ la zече ore ии нѣмă remăssesse ии кѣте-ва minște de ашtentare, Масриѳис нѣ нѣмă къ нѣ lăssъ de lokъ ne аmїѳї seї, ии inkъ, ka ниѳї чellѣ мăи зшорѣ prensѣ съ нѣ treakъ desne знѣ astѣ-felѣ de passѣ кѣтѣ de нѣѳинѣ ne-leѳisitѣ kэмѣ eră, întilnindѣ ne четъдеаншѣ [Agrikola illѣ lăssasse къ dănsăлѣ.

Zече minște sșnarъ.

— Deskideѳї! strigъ din josslѣ tărnăslї zшѣ glasѣ ne kare Масриѳис illѣ rekănoskъ къ eră allѣ ѳe-nerăslăslї Santerra.

Îndatъ garda lăf armele, se inkisserъ grillele, făkѳionariї pregrătirъ armele lorѣ. Fѣ атнчї în toatъ kărtea знѣ sgomotѣ de ferră, de netre ии de năшї kare întinъri măltѣ ne Morand mi ne Ценевиѳа, кѣчї Масриѳис ии vъzъ ne аmъndoї skimbîndъ'шї faѳа.

— Кѣтъ ferealъ ka съ нѣzeaskъ trei femei! mърmърѣ Ценевиѳа.

— Da, zisse Morand incherkindă sã rîzã, Dak' ayeia ce se chearkã à le skãna erã in lokãlã nostrã mi vedeã chea ce vedemã noi, ayeasta 'i arã desgãsta de meseria lorã.

— În adevãrã, zisse Cenevieva, inchenã a kre-de kã nã vorã skãna niã o datã.

— Mi eã sperã, respõnse Morand.

Mi annlekîndã-se assãr' acestorã kvãinte ne parmakãlã skrîi:

— Lãare a minte, zisse ellã, eatã prisonierele.

— Nãmeste-mi-le mie kããi nã le kvãnoskã, zisse Cenevieva.

— Celle dozã d'intiã kare se grkã sãntã sora mi fiã lã Kanet, chea din grmã, înainteã kvãiã se aflã nã kvãellã, este Maria Antonetta.

Cenevieva fãkã nã passã înainte. Dar din kontra, Morand, in lokã a privi, se lini de zidã.

Bãzele salle erã mãi albe mi mãi pãmintoase de kvãã neatra tãrlei.

Cenevieva, kvã rokia sa albã mi kvã frãmowii seã oki limpezã, sãmãna nã inãerã autentîndã ne prisonierrã ka sã lãmîneze kallea amarã ne kare o strebãtea mi sã deã in tãchere nããinã bkvãrie in inima lorã.

Doamna Elisabeta mi doamna Regalã trekvãrã dãnã ce aã arãkatã onrivire de mirare assãrã streinilorã, fãrã îndoialã, chea d'intiã avã ideea kvã era ayeia ne kari ã annããã semnele, kvãã se întoarse iste kvãtre doamna Regalã mi i strinse mãna, lãssîndã a i kvãdea batista ka sã inutiããze ne repina.

— Este nonritș, domnșle? zisse ea.

— Nș, nș, doamnș, zisse Masrivis. Țenevievo, pođi sș đi dai bșketșlș.

— Oș! mșlșmeskș, mșlșmeskș, domnșle! strigș ređina kș o vie rekșnuomtinș.

Și, salștindș kș o blșndeye građioasș pe Țenevieva, Maria-Antonetta inaintș o mșnș delikatș mi makș, mi lșl din intinșlare o garoafș din mșnșkislș de florș.

— Ear iea-le pe toate, doamnș, iea-le, zisse kș timiditate! Țenevieva.

— Nș, zisse ređina k'șnș sșrrisș inkșntștorș; acesș bșketș vine poate de la o persoanș pe care o izbeuști, mi nș voi sș te linseskș de elle.

Țenevieva romi, mi acesș roșialș fșkș pe ređina sș sșrrizș,

— Aide, aide! Țetșdeanș Kanet, zisse Agrikola, katș sș đi șrmezș drșmșlș.

Ređina salștș mi șrmș șrkatslș eș; dar inainte d'a se face nevșzștș, se intoarse ink'o datș mșr-mșrindș:

— Țe frșmosș miroasș acesș garoafș! kștș de frșmoasș ę acesș femee!

— Ea nș m'a vșzștș, mșr-mșrș Morand, care, findș m'ai inđenskiatș in penșmbra korridorșlș, n'a atinsș de lokș urivirile ređinei.

— Dar dșmneata ai vșzștș prea bine; nș ę așa, Morand? nș ę așa, Țenevievo? zisse Masrivis

îndoită de fericită mai întâi de spektaklă¹ ce l'a dată amintoră lui, și în urmă de ulcherea ce făcuse la asta prigină keltială bielei prisioniere.

— Ah! da, da, zisse Cenevieva, amă vâzăt'o urea bine, și akamă, kândă amă trîi o sâtă de anî amă vedea—o totăd'asna.

— Și kamă și se pare?

— Foarte frămoasă.

— Dar dsmitalle, Morand?

Morand împreună mînilă făr' a respunde.

— Sune dar, zisse închetă și rîzîndă Maxricis Cenevievei, nă kamă—va Morand é amoresată de reșina?

Cenevieva tresări, dar imi veni îndată în sine.

— În kredingă, respunse ea rîzîndă asemenea, în adevără kam așa ară semna.

— Eî bine! nă mi snti kamă și s'a pîrstă, Morand, stîrși Maxricis în întrebarea sa.

— Mi s'a pîrstă foarte pallidă,² respunse ellă.

Maxricis relcă brayă Cenevievei și o făcă să deschînză în karte. În skara cea întănekoasă, i se pîrsă kă Cenevieva i sîrsta mînilă.

— Eî bine! ce va să zikă aceasta, Cenevievo?

— Aceasta va să zikă, Maxricie, kă nă voiă zita ničî odată kă pentr' ună kaprișă allă meș ai riskată³ viața.

— Oxi asta é afară din kalle, zisse Maxricis.

¹ Prinelimto.

² Galbenă.

³ Ai nrimejdsitē,

diu parteji katre mine, ts mtiŭ kŭ nŭ este rekŭnnom-
tinga ne kare o ambigionezŭ.

Ценевиѡа i strinse incetŭ brayŭlŭ.

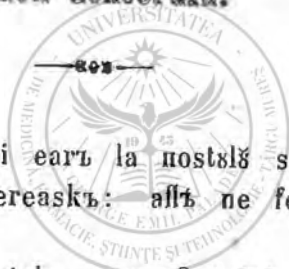
Масриѡи ѡгма шовѡидŭ.

— Ајјѡсерѡ ѓн кѡрте. Lorinŭ rekŭnnoskŭ ne
чеi doi visitori mi'i fŭkŭ sŭ easŭ de la Темнѡ.

Dar inainte d' a emi, Ценевиѡа fŭkŭ ne
Масриѡи a i da kŭvintŭlŭ kŭ va veni sŭ прѡnzeaskŭ a
dosa zi ѓn strada Bekie Sant-Iakobŭ;

Simon Censorulu.

Maștriciș veni earl la postelș sãș kx inima
 plinz de bșkșrie cereaskș: așlș ne femcea Tison
 plșngĩndș.

— Și ce ai ĩnkș, mamș? o ĩntrebș ellș.

— Amș kș sșntș ĩnfșriatș, respnșse pșzi-
 toarea.

— Și nentș ce?

— Kșșĩ nș ẽ drentate nentș oamenĩ sșrmanĩ
 ĩn așeastș lșme.

— Dar ĩn cea dșpș șrmș...

— Dșmneata estĩ avștș, estĩ bșrgesș, vĩ
 aĩĩ nșmaĩ nentș o zi, mi ĩi se eartș a fi vizitatș de
 femeĩ frșmoase kare daș bșkete Antonetteĩ; mi eș,
 kare kloveskș nekontenitș ĩn așestș norșmbarș, nș
 mș lassș a vedea ne biata mea Sofia.

Μαριχίς ο Ιαί de μάλη μι i strekαrή ηηά as-
signatē de zeve livre.

— Ήine, βηηή Τison, i zisse ellē, iea ayeasta
mi aibi kαραηίē. Εχ! Δεμνεzeslē meē! Maria-Anto-
netta ηη βα ηine totē-d'asna.

— Ηηά assignatē de zeve livre, zisse ηηzitoa-
rea, ayeasta é framosē din parte ηηί; dar mi arē ηη-
yea mai bine o panillotē kare arē akoperi ηηrēslē bie-
teī melle konille.

Abia zisse ayeate vorbe, kηndē Simon, kare se
ηrka, ηη arzi mi βrēη ηe ηηzitoarea stringindē ηη poss-
narēslē sēē assignatēslē ηe i dettesse ηeτrēgeanēslē Μαριχίς.

Σē sηzēmēē ηη ηe stare se aflā suiritēslē Ιαί
Simon.

Simon veniā din kαrte, ηnde ηtilnisse ηe Lo-
rinē. Εrā o antinatie ηotrētē ηηtr'ayestī doī oament.

Ayeastē antinatie ηη veniā atētē de mēltē din
ηtimularea ηe kare amē frkst'o kηnoskαtē ηititorilorē
meī, kηtē din differinαa βιγεī lorē, kare totē-d'asna
prodαye assemenea ηeηfrēηirī saē assemenea anne-
kαrī ηe kare ηine-va le ηηmeute mistere, mi kare ηη-
sē se ηηgellegē atētē de bine.

Simon, βrēzindē ηe Lorinē, stētssse ηndatē mi
ηηgēlbenisse.

— Totē ayestē batalionē este de gardē? ηη-
gēnē ellē.

— Εī bine! anoi, resηηse grenadierēslē kαrβia
ayeastē anostrofē i desulrēkē, mi se ηare kē é totē
ηηa saē ayesta saē altα.

Simon skoasse ηηē ηηsmbē din possnarēslē kar-

maniulei sale mi se prefăcă că înseamnă ceva pe o foaie de hârtie totuși atât de neagră ca mi măna sa.

— Ex! zisse Lorinș, tu uitii dar să scrii, Simon, de cândă esti învâpătorulă lui Kanet? Bedeuți, cetățeniloră; pe căvintăleă meș de onoare, ellă înseamnă pe hârtie; acesta ă Simon censorulă.

Mi unș risă esbăknî din rîndșrile jșniloră garzi naționali, măi totuși jșni litterați, mi ximi ka să zikă astă-felă pe tiklosulă pantofară.

— Bine, bine, zisse ellă grîngîndă din dinuți mi înglbenindă de mănă, se zice că tu ai lăssatș streinî să intre în țărănă, mi fără voia Kommannei. Bine, bine, eș voiš face municipalulă să uî iea procesulă verbală.¹

— Căllă păgînă avella uitie să scrii, respunse Lorinș; este Masricis, tu uitii, bravule Simon, este Masricis, Masricis pămă de ferră, illă cănnouti tu?

Kiară în acestă momentă emiă Morand mi Ceneșeva.

L'acheastă vedere, Simon se renezi în țărănă, kiară în momentulă cândă, prekămă amă sușăș, Masricis da femeii Tison unș assignatș de zece lire drentă mîngiere.

Masricis nu se xită la înfășurarea acestă tiklosă, de kare se depărta nrin instinktă totă-d'asna de kăte ori illă intilnia în kallea sa, kămă vine-va se depărtează d'o țirritoare veninoasă săș skirboasă.

— Așa, zisse Simon femeii Tison kare se

¹ Takriș.

stergea la oki kx braunlă eî, tx veî neanpărată s'x le gilotineze, yetzgeano!

— Eă! zisse femeea Tison; mi pentră ce?

— Kxmă! tx nrîmewtî banî de la mənîqinală ka s'x façı s'x între reakționariî la Maria Antonetta!

— Eă! taçı; zisse femeea Tison, tx estî nebnă.

— Ayeasta va fi trekată în proçesslă verbală, zisse Simon kx emfase.¹

— Aîde, ayeastia sântă amiçı aî mənîqinalăsx Măriqis, znsă din çeî mai bnă patrioçı çe esistă.

— Konspiratori, içı susiă; Kommuna va fi înmîingată kx toate ayeastea, ea va jădeka.

— Aîde, tx veî a m'x denșna, snionă de poliție.

— Neanpărată, afară nșmaî daka tx nș te veî denșna singră.

— Dar çe s'x denșnuă? çe veî tx ka s'x denșnuă?

— Ayeea çe s'a netreksă.

— Dar daka nș s'a netreksă nimikă?

— Șnde era reakționariî?

— Akolo ne skară.

— Kăndă vădăva Kanet s'a șrkată la țarnă?

— Da.

— Și aă vorbită kx dănsa?

— Aă vorbită doză vorbe.

— Doză vorbe, tx vezi; k'yr' ayeasta aîc este mirosă de reakționariî.

¹ Vorbire saă martare îngulfat.

— Adică aici miroasă a garoafă.

— Garoafă! pentru ce a garoafă?

— Pentru că țețgeana avea un bășchet cu
îmbulsămii.

— Kare țețgeană?

— Acea care privia ne rețina trekînd.

— Bezî ț; ț zică rețina, femeie Tison, des-
sirea reacționarilor te perde. Eî bine! ne ce kalkă
eș? șmă Simon plekînd-se.

— Ex! este, zisse femeia Tison, este o
floare, o garoafă ne care kalci; va fi kăzătă din m-
nile țețgenei Dimer, kăndă Maria-Antonetta a lătat
șna din bășetăle șă.

— Femeia Kanet a lătat o floare din bășetăle
țețgenei Dimer? zisse Simon.

— Da, mi kiară eș i amă dat'o, aszi-ț, zisse
k'ună glasă amenințtoră Marcișă care askalta ačeastă
konvorbire de kăte-va momente mi ne care ačeastă
konvorbire illă skotea din răbdare.

— Prea bine! prea bine, čineva vede čee a
vede, mi știe čee a čee zice, îngună Simon, care či-
nea inkă garoafa în mănă strivită de ničiorăle șă
vellă mare.

— Și eș, resunse Marcișă, știe ună lăkre
care voiă a či 'lă șne, kă ț n' ai amestekă în
țr nă mi kă postăle țăde kală este kolo josă țngă mikăle
Kanet, ne care astăzi nă'lă veî bate, pentru kă șntă
aici mi te poureskă.

— Ah! ț ameninți mi mă nămemți kală!
ștrigă Simon sfărșîndă floarea întro deșitele șale;

ax! bomă vedea daka este ertată aristokraților...
Ei bine! ce este dar aceasta?

— Ce? întrebă Masriș.

— Aceasta ce simț în garoaș? ax! ax!

Și în okii lui Masriș simț, Simon skoasse din notiră floarei o mikă xrtiș resvicită k'o ingrijire mare mi kare făsesse kă arte introdăș în dessele salle foī.

— Ox! strigă Masriș, ce este aceasta, dăm-nezeală meș?

— Bomă afla, bomă afla, zisse Simon anpro-niindă-se de fereastră.

— Ax! amikă, tă Lorină zice kă nă utiș s'ă ci-teskă? ei bine! tă vei vedea.

Lorină kalăniasse ne Simon, ellă utiă s'ă ci-teaskă tiurite orī-če karaktere, mi skrisoarea kăndă eră de oare-kare mărime. Dar bilietă eră minstată ama de fină² kă Simon fă nevoită a alerga la okelariū seī. Ellă năsse prin șmare bilietă ne fereastră mi se kăstă în posnare, ne kăndă s'afla ne la mizlokă lăkrăriū salle, ăetăgeană Agrikola deskisse șma antikamerei kare eră kiară în fața ferestrei vellei miș, mi o săflare de vintă ăe veni șmăse șmoara xrtie ka șnă fășă, astă-felă kă kăndă Simon, dăno kăstare d'ășnă mină, a dată neste okelariū seī, mi dăpă ăe mi i a nășă ne nășă; se întoarse, kăstă în demertă xrtia; dar ea se făkăse nevăzăt.

² A mină; a face șnă proiectă, șnă plană deșne ăe-va ka s'ă se năz în lăkrare.

Săgire.

Simon skoasse o rȃpire.

— Erà o xȃrlie, strigȃ ellȃ; erà xna: dar erȃnte-te, ȃeȃ gene mȃnicipalȃ, kȃȃ katȃ sȃ daȃ neste ea.

Și se dette josȃ kȃ isȃealȃ, lȃssindȃ ne Maxricȃ amegitȃ.

Dȃnȃ zȃce minȃte, trei membri' aȃ Kommȃneȃ intra în tȃrnȃ. Reȃina erà înkȃ ne terragȃ, mi ordinaȃlȃ fȃssesse datȃ ka s'o lasse în ȃea maȃ denlinȃ nemȃtingȃ desne ȃea ȃe se netreȃea. Membriȃ Kommȃneȃ venirȃ la dȃnsa.

ȃellȃ d' întȃiȃ lȃkrȃ kare se infȃgȃurȃ okilorȃ lorȃ fȃ garoafa romie ne kare ea o ginea înkȃ în mȃnȃ. Eȃ se xȃtarȃ xȃnȃ la altȃlȃ, kȃ mirare mi anproȃindȃ-se de dȃnsa:

— Dȃ-ne aȃea floare, zisse pȃresedintele denȃtagȃniȃ.

Reȃina, ȃe nȃ s' autenta l' aȃeastȃ esȃknire, tresȃri mi remasse la îndoialȃ.

— Dȃ floarea, doamnȃ, strigȃ Maxricȃ k'ȃnȃ felȃ de snaimȃ, te rogȃ.

Reȃina întinse garoafa ȃerȃte.

ȃresedintele o lȃȃ mi se retrasse, xȃmatȃ de konsogȃi seȃ, într'o sallȃ vecinȃ ka sȃ fakȃ ȃerȃȃetȃrea mi sȃ komȃȃȃ pȃroȃesȃlȃ verbalȃ.

Deskisserȃ floarea, ea n' aȃea nimikȃ.

Maxricȃ resȃffȃ.

— Șȃnȃ momentȃ, șȃnȃ momentȃ, zisse șȃnȃlȃ

din membri, inima garoafei linseste. Floarea este demearță, în adevră; ați, de sigără a fostă inkisă și billetă.

— Sântă gata, zisse Masriçie, a da toate des-lăcirile kăviinçioase; dar, înainte, çeră a fi arrestată.

— Noi lămă aktă de pronșnere, zisse presedintele, dar n' avemă ațestă drentă. Tă estă kănoskătă de bșnă patriotă, çetșene Lindei.

— Și resșnă kă viața mea nentă amiçii mei ne kari amă făkătă nebșnia a 'i addăçe ați kă mine.

— Nă resșnde de nimeni, zisse prokșrorșlă. S'aszi și mare șgomotă în kărte.

Era Simon, kare, dăntă çe a kăstată în-dewerită mikșlă billetă smălsă de vintă, se dăssesse la Santerra și i deskrișsesse înçerkarea făkătă nentă skăparea reçinei kă toate adășșrile çe nătea façe șneț assemenea skăpăgi fermekșlă imăçinșrii salle.

Santerra alergă; Temnșlă se imșresșra și garda se skimă, în nekasșlă lă Lorinș, kare protes-ta în kontr' ațestei offense¹ făkăte bataliounșlă șă.

— Ax! blestemată kărpaçiș, zisse ellă lă Simon ameninçindș'lă kă șabia sa, çie çii sântă datoră ațeastă glămă; dar fi ne paçe, çii o voiș întoarçe.

— Kreză mai lesne kă tă estă kare veț năț toate la și lokă naçinșii, zisse pantofarșlă frekındș-șii palmele.

— Çetșene Masriçie, zisse Santerra, șșpnș-ne-te la voia Kommășnei kare çii va façe întrebare.

¹ Okarș, nevăște.

— Sântă la ordinile tale, kommandante; dar amă ȇerătă să fiă arrestată, mi inkă o ȇeră.

— Ainteantă, aunteantă, mărmară kă viklenie Simon, pentră kă tă ȇeră ama de tare, ne vomă ne-voi a te mărlymi.

Și se dăsse să afe pe femeea Tison.

Dea Raftune.

Se kꙋtꙋ toatꙋ zioa in kꙋrte, in grꙋdinꙋ m
nꙋin pꙋejꙋrꙋ mika xꙋrtie kare fꙋcea totꙋ sgomotslꙋ
ačesta, Ńi kare, nꙋ mai era inđoialꙋ, konrindea zꙋ
komplotꙋ inregꙋ.

Inrebarꙋ ne ređina đꙋpꙋ 4e a desnꙋđit'o de
sorgꙋ-sa Ńi de fiꙋ-sa; dar ea nꙋ resnꙋnse nimikꙋ, de
kꙋtꙋ kꙋ a inđinutꙋ ne skarꙋ o jꙋnꙋ fꙋmee nꙋrtindꙋ
zꙋ bꙋketꙋ, kꙋ se mꙋđꙋmisse a lꙋa o floare din-
tr' insꙋlꙋ, Ńi kꙋ lꙋasse ačeastꙋ floare kꙋ konsim-
đirea mꙋnicipalslꙋ Mꙋđričis.

Nꙋmai avea nimikꙋ altꙋ de zisꙋ, ačesta era
adevꙋrꙋlꙋ in toatꙋ kꙋrꙋđia Ńi 4sterea sa.

Totꙋlꙋ fꙋ rꙋnportatꙋ lꙋđ Mꙋđričis, kꙋndꙋ i veni
rindꙋlꙋ, Ńi ellꙋ inđꙋri kꙋ mꙋrtꙋrisirea ređineđi fꙋ ade-
vꙋratꙋ Ńi dreautꙋ.

— Dar, zisse nresedintele, atsnu'i a fostă snă komulotă?

— Aceasta é kă nenstingă, zisse Masriçia; eă, ngrinzindă la doamna Dimer, i amă pronpsă a veni s'v vază pe prisoniera, pe kare n'o v'zasse niçi o dată. Dar nă eră nimikă fiksată, niçi zioa niçi mizlo-kălă.

— Dar s'a fostă k'np'țită de florî, zisse nresedintele, achestă bșketă a fostă f'kătă mai din ainte?

— Niçi de kămă, eă amă kămp'rată aचेste 'lorî de la o florăreasă ce venisse a ni'l inf'șușă în angisă stradei Vieilles-Haudriettes.

— Însă chellă nșuină, florăreasa p'ia dată bșketălă.

— Nă, četăene, P' amă alesă eă singră între zeye saă doxă-sne-zeye; este adevrată k' amă alesă pe chellă mai framosă.

— Dar poate, pe drămă s' a strek'rată snă billetă intr' însălă.

— Kă nenstingă, četăene, n'amă l'șsată snă minălă pe četăeana Dimer, mi ka s'v fakă fanta de kare vorbirămă, în fie-kare floare, k'çi înseamnă aचेasta kă fie-kare floare, dșnă zisa lăi Simon, kată s'v kourinză snă assemenea billetă, ară fi trebșită chellă nșuină o jșm'ță de zi.

— Dar k'ndă é cea dșnă șmă nă s'a nătată strek'ra nrintre florî doxă billete nreg'țite?

— Prisoniera a l'șată înaintea mea o floare dșnă întimnlare mi dșnă ce a ref'șată totă bșketălă.

— Агнчи, дънъ пѣрerea та, четъcene Lindeї, нъ este komplotŝ?

— Ба да, este komplotŝ, respånse Mærivis, mi sântŝ chellŝ d'ntiis kare întreskŝ, mi kare krezŝ; nъmaї aчestŝ komplotŝ нъ vine de la amičii mei. Къ toate aчestea, nentъ къ нагъsnea нъ trebъe sъ fъ es-nъsъ la niči o temere, eŝ daŝ o kasъisne¹ mi mъ fakŝ prisionierŝ.

— Niči de kъmŝ, respånse Santerra; нъ kъmŝ-va se поartъ чine-va къ oamenї черкагъ katine? да-ка тъ te аї face prisionierŝ ka sъ respъnzї de amičii teї, m' aшŝ face mi eŝ ka sъ respъnzŝ nentъ tine. Аша lъkrъlŝ este simnъ, нъ se aflъ vr'o denъugare² positifъ³, нъ é аша? Niminї нъ va шti че s'a netre-ktŝ. Sъ indoimŝ vegierea, тъ maї alesŝ, mi vomŝ аjъsne a kъnoaute fondъs lъkrъrilorŝ ferindъ-ne de пъblicitate.⁴

— Mъlъgmeskŝ, kommandante, zisse Mærivis, dar игъ voiŝ respъnde чееа че аї respъnde în lokъlŝ meŝ. Ної, нъ se kade, sъ remъnemŝ ачi, чi sъ а-лъmŝ ne florъreasa.

— Florъreasa este denarte; dar sїї în nache, se va къста. Тъ, vegieazъ ne amičii teї; eŝ voiŝ vegia korrespondingele inkisorїї.

Eї нъ'шї addressesserъ a minte de Simon, инъ Simon имї nъssesse la kalle че sъ fakъ.

¹ Kezъmie, inkredingъre despre îndenlirea znet datorїї fъkzte.

² Pirъ.

³ Adevaratъ.

⁴ Obutire.

Ellă sossi ne k'noș era s'z înqeteze sedința¹ de kare vorbirămă ka s'z ceare n'velle, mi află xotărrea Kommuneî.

— Ax! trebăe n'șmaî o denșnqare în regăb, zisse ellă, ka s'z se fak' Ikrălă; autentați qinvi minste mi o addskă.

— Ce este? întrebă presedintele.

— Este, resnșse nantofarălă, k'rașioasa qet'șean' Tison kare denșnq'z intrișele așk'șse alle partisanslăi aristokragiloră, Mașrișis, mi șrzelele șnăi altă patriotă minșinosă din amișii seî n'șmită Lorină.

— Iea-șii seama, iea-șii seama, Simon. Zelălă-tă nent'ș n'șisne te ret'șește noate, zisse presedintele; Mașrișis Lindei mi fașintă Lorină șntă patrioșii qerkașii.

— Se va vedea aq'șta la tribunălă, resnșse Simon.

— K'șqet'ș bine, Simon, aq'șta va fi șnă pro-qeșă skandalosă nent'ș toșii bșniș patrioșii.

— Skandalosă saș n'ș, qe mi n'șsz mie de aq'șta? n'ș k'șmă-ba mi é team'ș mie de skandală? se va afla qellă n'șșină totă adevrălă desure qeî qe tr'șd'ș.

— Așta t'ș ștr'șemti a denșnq'z în n'șșele fe-meii Tison?

— Voiș denșnq'z înșșmi eș în așt'ș-seară la Kordelierî mi ne tine kiară k'ș qeî alșii, qet'șșene presedinte, daka t'ș n'ș vrei a dekreta² arrestarea tr'șd'ștorălăi Mașrișis.

¹ Sedința. -- ² Xotărri.

— Ei bine, fiu, zisse presedintele, kare, dănu
 învâgăș avelsi nefericită timnă, tremăra înainte
 avelsăia ce striga mai tare. Ei bine, fiu, se va
 arresta.

Pe kândă se făksse xotrărea ayeastă în kon-
 tra lăi Măgriçis, ellă se întorsesse la Templă unde l'
 autenta ună billetă kă ayeastă konrindere:

„Fiindă-kă Garda noastră a fostă kă violinqă,
 „întreantă, nă voiă nătea, dănu kămă é de krextă,
 „a' te revedea înainte de măne dimineayă: vino a
 „dejsna kă mine, tă mă veî deslăvi, în timnăș dejs-
 „nășă, desne intriqele mi konsnirărele deskoperite
 „de kătre mesterăș Simon.

Dănu kămă se zăce, Simon ază deposă²

Kă dintr'o garoafă astă răș se prodăce,

Însă eș din parte-mă kăriosă mă voiă dăce

Desne astă fantă a 'ntreba ne rosă.³

„Și măne, îdă voiă sune ceea ce Artemisa
 mă va fi resnășă.

„Amikăș tăă,

• „Lorină.“

„Nimikăș noăș, resnăse Măgriçis; dormă în
 „păce ayeastă noante mi dejsnă fără mine pen-
 „tră kă, dănu întimnărele de astăză, nă voiă emă krextă
 „îna ntea mezisășă zillei.

¹ Silă. — Dă mărsărie desne velle ce mtie. — ³ Trandăfășă.

„Amă voi s'ă fiă zefirăle, ka s' amă drentăle a
„trimito o s'ărstare rosei de kare vorbeshi.

„Îu daş voie a flera prosa mea prekmă eă
„fleră versurile talle.

„Amikăle tăă

„Mazrică.“

P. S. „Kreză kătre ačestea kă konsnirarea e-
ra năma o alarmă falsă.¹

Lorină eşisse în adevră ne la şn-spre-zече
ore înainte batalionăle săă, mălăxmită mişkării bră-
tale ăe făkăsse nantofarăle.

Ellă se mîngiăsse de ačestă şmilire prin a-
česte patră versuri, mi astă-felă prekmă zičea în a-
čelle versuri, ellă se dăssesse la Artemisa.

Artemisa fă inkăntată văzîndă ne Lorină kă veni
ja dănsa. Timnăle era mîşnată, prekmă amă snăşă;
ea prouăsse în lăngăle kăisriloră o preimblare kare fă
priimită.

Ei şmăsseră portăle de kărbăni vorbindă de-
spre politikă, Lorină snăşîndă skoaterea sa de la Tem-
nă mi kăşîndă să părgănză imărejărăle kare aă nă-
tăle s' o năskă, kăndă, sossîndă la înălgimea stradei
Barreloră, văzără o florăeasă kare, ka mi dănmă
se şrka ne părgmăle drentă allă Senei.

— Ax! ăetăene Lorină, zisse Artemisa, tă mi
vei da şnă hăketă, așă é?

— Kămă nă! zisse Lorină, mi doăă daka do-
reshi.

¹ Минчипоазă.

Și amândoi îndoiră pașii ca s'ajungă pe flo-
răreasa care mi zăra drămlă k' zăă passă foarte iste.

Sossindă la pântea Maria, jăna fată stăta și,
plekîndă-se pe d'assăra parapețlăși, dășertă păn-
răși stă în riș.

Florile desfăkte se învârtiră zăă momentă în
aeră. Băketele, țirrite de grețateă loră, kăzără măi
repede, apoi băkete și florī plătindă pe fața apei ză-
mară kărsălă ei.

— Eată! zisse Artemisa prividă pe florăreasă
care făcea zăă astă-felă de kăriosă kommeruă, ară zi-
ce čineva... ba da... ba nă... dar dăka... ah! é
de mirată!

Florăreasa năsse zăă deșită pe băzele salle ka
kămă ară răga pe Artemisa stă takă, și se făkă ne-
vărătă.

— Če este dar? zisse Lorină, kănnomți ts a-
čeastă zăă mărtoare?

— Nă. Mī se părsse măi întiă... dar de
sigără m'amă amăpită.

— Kă toate ačestea ea čī a făkătă semă,
stări Lorină.

— De če dar s'a făkătă florăreasă în dimi-
neaua asta? se întrebă Artemisa în sine.

— Mărtărisemți dar k'o kănnomți, Artemiso?
întrebă Lorină.

— Da, respănsse Artemisa, este o florăreasă
de la care kănnără kăle odă.

— Ori kămă va fi, zisse Lorină, ačeastă flo-

grăeasă are nişte maniere kărioase ka s'îmî vînză marfa.

Şi amîndoi, dăru ce aş prîvită pentru cea din şurmă oarbă florile kare ajănsesseră la pîntea de lemnă şî prîmisseră o poză imbrîncire de la braţele rîslii ce trece pe sîb arkadde salle, şmară kallea loră kătre Ranea, şnde avea a minte să prînzeaskă amîndoi.

Această întîmplare n'a avăţ ničí o şrmare d'ò kam-dată. Nşmaî pentru kă era ştranie¹ şî infşy-işea şnă oare kare karakteră misterioşă,² se întînşri în imăşinarea poetikă a Isă Lorină.

Kă toate acestea denşnărea femeii Tison, fşkăte în kontra Isă Maşriiş şî Lorină, fşcea şnă mare şgomotă la klăşlă Iakobiniloră, şî Maşriiş prîimi la Temnls utirea Kommşneî kă libertatea sa era ameninşată în şrma miniei şşblişe. Această era o kîşmare fşkăte şşnelăi măşinăşlă ka să se askănză daka era kălnabilă.³ Înşă tare în konuştişnş sa, Maşriiş remasse la Temnls, şî'l ašlară la postşlă sşş kăndă veniřă a' l arresta.

În ačellăş momentă Maşriiş fş întrebăţ.

Kă toate kă era tare xotrăiă a nş amesteka în ačeastă kăşş⁴ pe ničí şnăşlă din amişii seî de kari era sigşră, Maşriiş înşă, kare nş era omă ka să se pearză prin tşcere ka şnă eroă de romană, çers a se nşue şlorşreasa sşb çerçetare.

Era çinčí ore de seara kăndă Lorină se întoarşe

¹ Çisdată. — ² Tainikă. — ³ Vinovată. — ⁴ Prîçină.

a kasъ; ellă află în acela-șă momentă arrestarea lui Masricis și cererea ce a făcută ellă.

Florăreasa de la pântea Maria care arăna florile sale în Sena i veni îndată în minte: aceea i se deskoperi renele. Acea florăreasă kărioasă, aceea brodeală de kartiere, aceea semimărturisire a Artemisei, totăș i striga prin instinktă¹ kă aci era deslășirea misterășă pe care Masricis o cerea.

Emi iste afară din kamera sa, se dette josă din celle patră planșă kă kămă ară fi avăță arrine și alergă la Zea Rășione, care kăsea stelle de ară pe o rokiă de gază albastră.

Aceasta era rokiă sa de dămnezeire.

— Încetează-ți stellele, skămpă amikă, zisse Lorină. Aă arrestată pe Masricis azi-dimineață, mi é de krezăță kă poate voiă fi mi eă arrestată în astă-seară.

— Masricis arrestată!

— Ah! Dămnezeșă meă, da. În zioa de azi nă é nimikă mălesne de kăță întîmlările celle mară, dar nă iea čineva a minte la elle kăčă vină kă grămada, eată totășă. Așa, măi toate aceste întîmlări mară vină din niute lăkrări de nimikă. Să nă ne îngrijimă desne nimikări. Čine era florăreasa aceea pe care amăă întilnit' o azi-dimineață, skămpă amikă?

Artemisa tresări.

— Kare florăreasă?

Ah! pentă Dămnezeă! aceea care arăna kă atăta resină florile sale în riă.

¹ Pornire frească.

— Ah! Dămnezeală mea! zisse Artemisa, e dar atât de seriosă lucră acesta ca să revii k'o astă-felă de stăruință?

— Atât de seriosă, skămpe amikă, în kătă te rogă să mă respnză în acestă momentă kiară la întrebarea mea.

— Amikălă meu, nă почи.

— Zeigă, nimikă nă ăi este kă nepătină.

— M'amă prinsă pe onoare kă voiă pzi tă-
cherea.

— ăi eă sântă prinsă kă onoarea a te face să vorbeshă.

— Dar pentru ce stăruenă astă-felă.

— Pentru kă . . . la drakă! pentru kă Masri-
chă să n'ăibă gătălă tziată.

— Ah! dămnezeală mea, Masri-chă gillotinată! strigă jna femeie sueriată.

— Făr' a ăi sune de mine, kare în adevără nă ksteză a respnde kă voiă avea înkă kapălă meu pe zmeră.

— Oxlă nă, nă, nă, zisse Artemisa, ačeastă o va perde neapărată.

În acestă momentă officiosălă¹ lăi Lorină se re-
nezi în kamera Artemisei.

— Ah! четъдене, strigă ellă, făă, făă.

— ăi pentru ce? întrebă Lorină.

— Pentru kă ăindarmăiă aă venită la tine, mi ne kăndă suneă zăă, amă srită pe kasa vecină pe învelitoră mi amă alergată a te înștiaga.

¹ Feciorălă, slejitorălă.

Artemisa skoasse o strigare de spaímъ. Ea isbia în adevărъ ne Lorinș.

— Artemiso, zisse Lorinș, Ișindș o posъ,² niț tș viăca znei florigrese în assemъnare kș a Ișî Margriçis mi kș a amantșlșî tșș? daka este ama, ișî deklarș kș înçetezș d'a te çine de zea Raçisne, mi te proklamș de zea Nebșnie.

— Biatъ Eloisъ! strigъ dъnyșitoarea de la operъ, nș é greșeala mea daka te aș trъdatș.

— Bine, bine! skșmpъ amikъ, zisse Lorinș argștindș o çrtie Artemisei. Tș m'ai gratifikatș kș nșmele de botezș; dъ mi akșmș nșmele familiei mi adresa.

— Oх! sъ 'lș skriș, niçi o datъ, niçi o datъ, strigъ Artemisa, sъ çî 'lș sșsiș, da.

— Sșșne 'lș mi fiț ne paçe, kș nș 'lș voiș çita.

Șli Artemisa sșșsse Ișî Lorinș nșmele mi adresa florigresei çellei false.

Ea se nșmiă Eloisa Tison mi loksia în strada Nonandierelorș, 24.

L'açestș nșme Lorinș skoasse o strigare, mi fșçi în toatъ nșterea.

Nș era înkъ în kapșlș stradei, kșndș o skrișoare sossia la Artemisa.

Açeastъ skrișoare koprindea nșmaï açeste trei linii:

„Niçi zșș kșvintș desnre mine, skșmpъ amikъ, „deskonerirea nșmelșî meș m'arș nerde neanpșratș....

¹ Posigisno.

„Așteaptă pînă mîine ca să mă numești, kîcî astă
„seară voi lăsa Parisul.

„Eloisa ta.“

— Oх! dămnezeală meă, strigă fiitoarea zeă,
d'aușă fi năstălă gîci aчеasta, aușă li autentată pînă
mîine.

Și se renezi la fereastră ca să kîme pe Lo-
rină, daka mai era timpă, dar ellă dispărase.

Mama și fiia.

Noi ammă spusă kă în kâte-va ore năvella a-
 chestei întimplări se respunderisă în totă Parisă. În
 adevră, în acea epokă era indiskreționî¹ foarte șmoa-
 re de ingellesă din partea năi găvernă a kărăia po-
 litikă se lega mi se deslega în stradă.

Sgomotăă ajjănse dar, sputimintătoră mi ame-
 nințătoră în vekia-stradă Sant-Iakobă, mi doză ore
 dăpă arrestarea lăi Masričia, lămea afla ačeastă ar-
 restare.

Mălysmiț aktivității lăi Simon, amăntele kom-
 plotăă emisseră iste afară din Templă; atăta nămaī kă
 fiindă-kă se spuăea multe assura întimplării, adevrăă
 sossi kamă skimbată la mesterăă argșitoră; era vorba, se
 zice, de o floare inveninată ce voisseră a face să treakă la

¹ Nelogelionisne, flekărie, învădă răă de a spuăea ceva kare se kade a fi
 sekretă.

kavenià la o femeie ce nu era neatârnată. Acesta era ună mizlocă neutră dânsa ca să adăcă înapoilă Dâmnezeş săffletăş săş kârată mi fîră pată kămă illă priimisse de la dânsăş.

Eşindă din kasă, Morand ni Dismar alergară în strada Nonandiereloră. Sossindă la kapătăşă nşnuî Maria, acesă din şrmă vîză mşlgimea a ceea de lenuşi mi de kşriowî kari stagiunează la Parisă în timuăşă şnei întîmnlări saş dşnă ce se face pe lokăşă şnde ea s'a întîmnlăşă, kămă korbii stagiunează pe şnă kşmnă de bătălie.

L'această vedere Morand stăţ indată; nişioarele năşă mai şinea, fş nevoită a se rezima de parapetăşă nşnuî. În cello din şrmă, dşnă kşte-va seekşnde, i veni eară a cea pştere minşnată pe kare, în împrejşrşrile cello mari o avea aşşnă sa, s'ames-tekă în grşne, întrebă mi affă kă kş zече minşte mai 'nainte s'a redikată, din strada Nonandiereloră, No 24 o jşnă fată kşlnabilă¹ fîră îndoială de krima de kare fşssesse akşşată, kşşă s'a prinsă fşkînds'şi pşegşirile de plekare.

Morand affă din kşşăşă în kare biata fată kşta să fî întrebată kă ea a fostă kondşşă înaintea sekşşniş-mşme, mi se dşsse indată akolo.

Kşşăşă era înnekată de lşme. Kş toate acesea, prin mşştele loviri de koate mi de nşmnă, Morand nşts a se strekşra într'o tribşnă. Cello d'întiăş lşkrş ce vîză fş tallia cea înaltă, figşra cea nobilă,

¹ Виноватъ.

fața desuregăitoare a lui Masriciș, în picioare la bancă și akksașilor, și strivind că kăktăra sa pe Simon ce negora.¹

— Da, țețenî, striga Simon, da, țețeană Tison akksș pe țețeanș Lindei și pe țețeanș Lorinș. Țețeanș Lindei vorbete de o florăreasă asșura kăriă va s' arșue vîna sa, dar vă fakș kănoskățș mai 'nainte kă florăreasa nă se va afla; este unș kămplățș formatș de o societate de reakșionari kari și arșukă billa unș altora, ka niște laui ce sântș. Aui văzățș prea bine kătr'aceasta kă țețeanș Lorinș a fșitș d'akasș kăndș aș venitș akolo ținarmii. Ei bine! nă se va mai afla niči ellș niči florăreasa.

— Ță ai mingitș, Simon, zisse unș glasș fșriosș, și se va reafă, kăci eatș-lș.

Și Lorinș dette năballș în sallș.

— Lokș fachei-mi! strigă ellș îmbrăncindș pe snektatori²; lokș!

Și se dăsse a se așeza lăngă Masriciș.

Această intrare a lui Lorinș fșkățș kă totăș nășralș, fșgă manieră, fșgă emfăș³ dar kă toatș kășșia, și kă toatș virtătea karaktersăi așellăi jșne, prodășse çellș mai mare efektș asșura țribșnelorș, kare înçenșgă a applăda și a striga bravo!

Masriciș se mășșmi șă sșgăzș și șă întinzș

¹ A kșntă, a vorbi pe largș și kă emfăș deșne çeva.

² Privitori.

³ Îngășfare în vorbire saș în pronșșgare.

măna amikălăi s'ă ka zăă omă ce mî zissesse în sine: Săntă sigură kă nă voiă remănea măltă singură pe bankălă akkăşagiloră.

Spektatoriî prăvia k'ăză interesă văzătă p'ăcestă doi jăni, pe kari î akkăsa, ka zăă demonă ŋelosă allă jăneđiî mi allă frămăşedjî, tikălosălă de naatofară allă Temnălăi.

Acesta îngellesse zăita întăpărire ce s'ănpăsa akzăă assăpăra lăi; mi hotărî a da cea din zămă lo-văţă.

— Căţăneî, zăă ellă, ceră ka ŋeneroasa că-tăneană Tison s'ă fiă askăltătă, ceră ka ea s'ă vor-beaskă, ceră ka ea s'ăkkăse.

— Căţăneî, zisse Lorină, ceră ka măi 'na-înte jăna fiorăreasă kare este arrestătă mi pe kare o voră addăce la voi s'ă fiă askăltătă.

— Nă, zisse Simon, ea va fi vr'ăză martoră minăinosă, vr'ăză partisană d'allă aristokragăiloră; kă-tr'ăceasta, căţăneana Tison arde de dorină de a lă-mina drentatea.

În această timpă, Lorină vorbia înăetă kă Măşrică.

— Da, mărtăria femeii Tison, strigară tri-băni; da, da, s'ă viă a da mărtăria.

— Căţăneana Tison este în săllă? întrebă pnesedintele.

— Făă îndoiălă kă este aci, strigă Simon, căţăneană Tison, săne dar kă estă aci.

— Eată-mă, pnesedinte, zisse îngrijitoarea pnesoniereloră; dar dăka voiă da mărtăria, îni va da ăne-va pe fiă-meă?

— Fiți-ta n'are niçi zăș amestekă kă ceea ce ne okkăpă, zisse presedintele; dă-ți mărțaria întiiș, și apoi adresează-te la Коммуна ка сă ți reklamă pe fiți-ta.

— Askă ți? четъденăș presedinte ți ordonă a da mărțaria, strigă Simon; dă ți-o dar îndată.

— Zăș momentă, zisse întorkîndăse către Magistris presedintele mirîndă-se de sînzule reche allă a-cestă omă kare obiçinșită era atăt de iste, zăș momentă. Четъдене mărçipală, n'ai nimikă a zice mai întiiș?

— Nă, четъдене presedinte, afagă nămai kă în lokă să nămeaskă lașă și trădătoră zăș omă ka mine, Simon ară fi făkătă mai bine a autentă ka să fiți mai bine inkredinqată.

— Ce zăçi? ce zăçi? reneti! Simon kă avellă tonă batjokoritoră allă omăștă din ponoră ne kare 'l aș mai kă seamă Parisiană.

— Zikă, Simon, respănse Magistris kă mai măltă tristețe de kăță minie, kă tă veți fi kă kăzime pedensită îndată ce veți vedea ceea ce are să se întîmple.

— Și ce are să se întîmple? întrebă Simon.

— Четъдене presedinte, zisse Magistris făr'a respănde zăçiosăș săș akkăatoră², mă zneskă kă amikăș meă Lorină snre a ți cere ka jăna fată kare este arrestată să fiți askătată înainte de a face să

¹ Пофори. — ² Пириторă.

vorbeaskъ ачеастъ femee кѣриѣа сѣрѣа іадоіаѣа і а сѣр-
flatъ чинева че мѣртѣрие сѣ деа.

— Askălyi, четъдеано, strigă Simon, askălyi,
ва сѣ zikъ кѣ тѣ estî xăş martorăş minchinorăş?

— Eş xăş martorăş minchinorăş! zisse femeea
Tison; ax! veî vedea; aunteantъ, aunteantъ.

— Четъдеене, zisse Mărgăciă, te rogă, zi l'a-
cheastъ nefericitъ сѣ такъ.

— Ax! die cî é frikъ, strigă Simon, cî é
frikъ. Четъдеене presedinte, reklamă mărţaria четъ-
деенеі Tison.

— Da, da, mărţaria! strigară tribunăi.

— Tăcere! strigă presedintele; eatъ Kommu-
nă revine.

În ачестă momentă s'aszi o trăsăрѣ kare venia
k'xăş mare sgomotă de arme şi de ştete.

Simon se întoarce kă neastămărăş kătre poartă.

— Lassă tribună, i zisse presedintele, nă
maî ai vorăa.

Simon se dette josă.

În ачестă momentă şindarmăi intrară k'o măl-
şime de kăriouă, kari sărѣа іаdată resinăi, şi o fe-
mee şă îmbrăncită kătre pretoriă¹.

— Ea este? întrebă Lorinăş ne Mărgăciă.

— Da; da, ea este, zisse ачеста. Oх! ne-
fericita femee! é nerăşă!

— Florăreasa! florăreasa! măрмăра xăiі din
tribună, ne kari kăriositatea îi miuka; ачеста é flo-
răreasa!

¹ Presedăie.

— Cherș înainte de ori ce mърtaria femeii Tison, șrlș nantofarșlș; i ai ordonatș a'șii da mърtaria, presedinte, șii vezi kș ea nș'șii o dș.

Femeea Tison fs kișmatș șii fskș o mърtarie șpșimintștoare șii kș toate imprejșrșrile cherște. Dșpș kșmș șpșnea ea, florigreasa era kșpnabilș, este adevratș, dar Masrișis șii Lorinș era pърtășii la neledisireea ei.

Ачеastș denșnșgare prodșsse șnș efektș șpșimintștorș assșnra pșblikșlși.

Astș-felș Simon trismfa.

— Ūindarmș, addșveșii pe florigreasș, strigș presedintele.

— Ох! ачеастa є șpșimintștorș! mърmърș Moranđ askșuzindș kșpșlș șșș intre mșnșle salle.

Florigreasa fs kișmatș șii s'așvezș in joshlș tribșnei, in drentșlș femeii Tison a kșriiia mърtarie fsșvea krima đe kare o akkșsa a ūi kapitalș.¹

Атșnși ea ișii redikș vșlșlș.

— Eloisa! strigș femeea Tison, tș aicș... fiș-mea...

— Da, mamș, respșnșse kș đșlșeayș jșna femee.

— Șii pentș ce estș intre doș ūindarmș.

— Pentș kș șntș akkșsatș, mamș!

— Tș... akkșsatș! strigș femeea Tison kș șmșșinare, șii de cine?

— De tine, mamș!

¹ De kșnotenie.

O tьcere spъimintъtoare, tьcere de moarte, kъzъ p'achte grъne sgomotoase, mi simtimentslъ dъ-gerosъ a achestei scene infiorъtoare strivi toate i-nimele.

— Fiй-sa? шontirъ niute glassrї inuete mi ka in depъrtare, fiй-sa, nefericita!

Maxricis mi Lorinъ privia pe akksatoarea mi pe akksata k'ъnъ simtiments de kompъtimire affandъ mi de dъrere resnektsoasъ.

Simon kare doria sъ vazъ inchetarea achestei scene, in kare kredea kъ Maxricis mi Lorinъ arъ re-mъnea kompromisъ черка sъ se strekoare din priverile spъimintъtoare alle femeii Tison, kare intorchea imprejъrslъ ei niute okї retъciйi.

— Kъmъ te usmentї ts, четъдеано? zisse presedintele, miukatъ insъmi ellъ, jъnei fete kare era netъrbъratъ mi sъnъssъ la soartea че o amтenta.

— Eloisa Tison, четъдеене.

— De kъцї anni estї?

— De nozъ-sure-zече anni.

— Unde loksemtї?

— In strada Nonandierelorъ No. 24.

— Ts estї kare ai vъndstъ четъдеанslъ mъni-чinalъ Lindeї, pe kare 'lъ vezї kolo pe bankъ, xнъ bъketъ de gъroafe azї dimineazъ?

Fiya Tison se intoarse kъtre Maxricis, mi dъnzъ че l'a priverїlъ.

— Da, четъдеене, eъ sъntъ, zisse ea.

Femea Tison se xita mi ea insъmi la fiй-sa kъ okї speriagї.

— Штїї тх кѣ fie-kare дїн ачeastѣ garoafѣ konrindea xнѣ billetѣ adressatѣ la вѣдѣва Канет?

— Штїѣ, response akkѣsata.

O mimkare de snaimѣ ши de mirare se res-
pѣndї вїн sallѣ.

— Pentrѣ че вїнѣушеaї тх ачeste garoafe че-
тѣуеанлї Mаxгїчїx ?

— Pentrѣ кѣ'lѣ vedeamѣ кѣ skarnѣ mѣnїчїnalѣ
шї kredeamѣ кѣ merѣe la Templѣ.

— Чїne sѣntѣ komnїчїї teї.

— N'amѣ nїчї xнлѣ.

— Kѣmѣ! тх aї fѣkѣtѣ komplotѣlѣ singѣrѣ.

— Dak'ачesta ѣ xнѣ komplotѣ, l'amѣ fѣkѣtѣ eѣ
singѣrѣ.

— Dar четѣуеанлї Mаxгїчїx шtia ellѣ...

— K'ачeste flori konrindea билете?

— Da.

— Четѣуеанлї Mаxгїчїx este mѣnїчїnalѣ; че-
тѣуеанлї Mаxгїчїx пѣtea сѣ vazѣ ne реїna вїntre па-
трѣ okї, вїн ori-че орѣ a zilleї mї a nouїї. Четѣуеа-
нлї Mаxгїчїx, dak' arѣ fi avѣtѣ чева de zїsѣ реїneї,
n'avea trebѣingѣ a skrie, кѣчї пѣtea сѣ vorbeaskѣ.

— Шї тх нѣ kѣnnoшteaї ne четѣуеанлї Mаx-
гїчїx ?

— L'amѣ вѣzѣtѣ venїndѣ la Templѣ вїн tїmнslѣ
kѣndѣ eramѣ кѣ biata mѣmѣ-mea; dar нѣ'lѣ kѣnnoш-
teamѣ altѣ-felѣ de кѣtѣ din vedere.

— Bezї тх, strїgѣ Lorїnѣ amenїuїndѣ ne Si-
mon кѣ nѣmнslѣ, kare plekїndѣ'шї kanлѣ, вїmmѣrмѣ-

rită de fada ce lăa lăkrăgile, încerca să făgă fur' a fi vărătă. Beză ce ai fărătă?

Toate priverile se întoarseră către Simon k' ună simțimentă de mănne.

Presedintele xrmă.

— Pentru că tu ești kare ai dată băketă, pentru că tu știaă că fie-kare floare kongrindea o xăr-tie, poate să știi asemenea ce era skrisă pe aचेas-तु xăr-tie?

— Făgă îndoială știă.

— Eă bine, atăncă șăne-ne ce era pe aचेa xăr-tie.

— Четьене, zisse kă tărie jăna fată, amă șășă totă ce voiamă a șăne.

— Ши нă vreă a resănde?

— Nă.

— Тă șneră poate în jănecea mi frămășeяeata.

— Șneră nămă în Dămnezeă.

— Четьене Măxăvie Lindeă, zisse presedin-tele, четьене Іачинте Lorină, voi șănteяă liberă, Kom-măna rekănoaște înnočină¹ voastră mi face dren-tate çivismăsi² vostră. Çindarmă, kondăçeyă pe четь-яeava Eloisa la inkisoarea sekăiăniă.

L'ăçeste kăvinte, femeea Tison părg a se dem-țenta, șkoasse o strigare șăimăntătoare mi voi să se renează ka să îmbrăçășeze pe fiă-să ink' o dată, dar çindarmă n' o lăssară.

¹ Nevinovată.

² Simțimentă săă răna șăă çetăçeană pentru interesăă patriei șalle.

— Te iertă, mamă, strigă jâna fată ne kândă o țirria.

Femeea Tison skoasse o răpire selbatikă, și kăză ka moartă.

— Nobilă fată! mărmăreă Morand k'o dăregeasă mînkare.

Biletulu.

În urma întîmplărilor ce le deskrisserăm, o altă scenă veni să se znească ka komplînirea acestei drame care începea a se desfășura în aceste skimburi triste.

Femeea Tison, fâșerată de ceea ce se petreacă, părăsise de acei ce o însogisseră, kăci este ceva zriciosă kiară în krîma cea fără voie făkată, mi este o krimă foarte mare kândă o mamă își zchide konillășă săș, fie-kîră de multă zelă¹ patriotikă, femeea Tison, dză ce a remasă multă într'o deplină nemîșkare, își înlăcă kanzăș, se zită împrejzășă ei retăchită, mi vâzîndă-se singură, skoasse o strigare mi se genezi îste pe zșă.

La zșă, kădă-va kăriouă mai stăzitoră de kășă

¹ Pînză.

cei alții mai sta înkă; dar kămă o vâzâsseră, se de-
părțară, argătînd-o kă deșitlă mi zikînd-șî snî
kătre alții.

— Bezi ačeastă femeie? ačeasta este kare a
denșnată ne fiă-sa.

Femeea Tison skoasse o strigare desperată mi
se renezi în drentlă Tempnlăi.

Dar sossîndă ne la a trea parte din strada
Mixail-Komitele, șnă omă veni mi se păsse înaintea
ei, mi înkizînd-î drșmălă îșî askșnse fața sșb manta.

— Esti mșlyșmită, i zisse, tă ai șçyisă ne
fiă-ta.

— Șçyisă ne fiă-mea! șçyisă ne fiă-mea!
strigă biata mșmă, nș, nș, nș este kă pștișmă.

— Kă toate ačestea este așă, kăyî fiă-ta
este arreatată.

— Șî șnde aș kondșs'o?

— La Konșierșerie; d'akolo va pleka la tri-
bșnalsă revolșionară, mi știî ce desînd ačeî kari
mergă akolo.

— Dă-te în lștșrî, zisse femeea Tison, mi
lassă-mă să trekă.

— Șnde merșî?

— La Konșierșerie.

— Ce ai aminte de fșkștă akolo?

— S'o mai vâză o dată.

— Nș te voră lșssa să intri.

— Mă voră lșssa însă să mă kșlkă la poartă,
să trșeskă akolo, să dormă akolo. Voiă gēmșnea

pînă ce ea va eșii, și o voiș vedea înk'odată yellă
pșcină.

— Daka čineva îđi propșnea să đi întoarkă
pe fiń-ta?

— Ce zică?

— Te întrebă, daka șnă omă đi ară fi pro-
pșă să đi întoarkă pe fiń-ta, kândă ai face ceea ce
ačestă omă đi ară zice să faci.

— Fakă totă pentră fiń-mea, totă pentră E-
loisa mea, strigă femeea frăngîndșăi mănile kă des-
perare. Totă, totă, totă.

— Askăltă, zisse nekănoskătlă, Dămnezeș
te nedensește.

— Și de ce?

— Pentră smăcinărele ce ai făkătă să săffere
o biată mămă ka tine.

— De čine brei să vorbeshi? ce vei să zică?

— Adesșea ai kondășă pe prisionera ta an-
proane de desperarea' șnde te afli tă akșmă, prin
vorbele ce le ai totă făkătă și prin pșrtarea ta cea
groasă. Dămnezeș te nedensește kondăkindă la
moarte pe fiń-ta pe kare tă o izbăi atătă de mătă

— Ai zisă kă este șnă omă kare ară pștea
s'o skane; șnde este ačestă omă? ce brea ellă?
ce cere?

— Ačestă omă brea ka tă să înčetezi d'a per-
sekta² pe reșina, ka să i cheri ertare de rellele ce
i ai făkătă, mi ka să ieī aminte k'ayeastă femeș,

¹ Desuđejdșiro.

² A isgoni.

kare, mi ea este o mămă ce sâfferă, ce plănue, ce se desperă, printr'o împrejzare ne pătinoasă, prin vr'o minune a verăsi, este aproape a skăpa, în lăcă a i împedika fşga, ă s'o ajăuî din toată pătarea ta.

— Askăltă, vetăzene, zisse femeea Tison, ă esti, nă é așă, ačellă omă?

— Ei bine!

— Ță esti kare mi dai kăvintăslă kă veî skăpa ne fiă-meă?

Nekănnoskătslă tăkă.

— Îmi dai kăvintăslă? te prinzi? îmi jări ă?

Respănde.

— Askăltă. Totă ce zăă omă poate face kă să skape o femea, voiă face-o kă să skapă ne fiă-tă.

— N'o poate skăpa! strigă femeea Tison skodindă niște zrlate spăimintătoare; n'o poate skăpa Mingia kăndă zăcea k'o va skăpa.

— Fă mi ă ce veî pătă pentru reșina, voiă face ce voiă pătă pentru fiă-tă;

— Ce mi pasă mie de reșina! Ea é o mămă ce are o fiă, eată totăslă. Daka se va tăia însă kăpăslă kăi-va, nă va fi allă fieî-salle, va fi allă ei. Tăie-mi mie gătăslă čine-va mi skape ne fiă-meă. Dăkă-mă la gillotină, nămaî să mtiă kă nă va kădea zăă singărlă nărlă din kapă-î, mi mă voiă dăce la gillotină kăntindă.

Și femeea Tison înčenă a kăntă k' zăă glasă spăimintătoră, apoi îndată întrecăuse kăntikăslă k'o mare esbăknire de risă.

Omăiș kə mantaoa se arătlē însə-șii ellē sîrî-
mîntatē de ačestē înčențē de nebunie și fēkə zîș passē
înapoi.

— Oх! nə te veî depărta astē-felē, zisse fe-
meea Tison în desperare și minîndē-lē de manta; či-
ne-va nə vine sē zikē znei mame: fē kătare lăkrə și
voiș skъna pe fiș-ta, ka sē i zikē în zgmъ ačesta:
poate. O veî skъna tă?

— Da.

— Kъndē asta?

— În zioa kъndē o vorē kondăce de la Kon-
riererie la eșafodē.

— De ce ačeastē autentare? de ce nə în a-
čeastē seargъ, în astē poante, akъmē kiarē?

— Pentru kē nə počiș.

— Ah! vezi bine, vezi bine, strigē femeea
Tison, vezi bine kē tē nə počiș, dar eș, počiș.

— Ce počiș tă?

— Počiș sē persektē ne prisioniera, kъmē o
nămești tă; počiș sē vegiezē ne reșina, kъmē zici tă;
počiș sē intră în ori-șe ori, zioa și poantea, în în-
kisoare, și voiș face toate ačestea. Kъtē desne skъ-
narea sa, vomē vedea. Ah! vomē vedea bine, pentru
kē pe fiș-mea nə va nimini s'о skane, daka ea katē sē
skane. Kanē pentru kanē, veî? Doamna Beto a fostē
reșinē, o știș bine; Eloisa Tison é o biatē fatē,
o știș bine; dar ne gillotinē șntemē togî egalî.¹

¹ D'opotrivă.

— Ei bine, fiu! zisse omulă kă mantaoa; skap' o mi o voiș skăna.

— Jărg.

— Jărg.

— Pe ce?

— Pe ogi ce vei voi.

— Ai tă o fiu?

— Nă.

— Ei bine, zisse femeea Tison lăssindă a i kădea amăndoă brățele kă deskrațiare, pe ce vei jăra dar?

— Askăltă, iui jărg pe Dămneze.

— Ami! respăse femeea Tison; utii bine k'aș skosă pe cellă vekiš, mi n'aș păsă inkă pe cellă nosă.

— Iui jărg pe mormintă părintelă meș.

— Nă jăra pe ună mormintă, ayeasta i va addăce vr'o nefericire. Ox! Dămnezele meș, Dămnezele meș! kăndă imi păș în minte kă în trei zile poate eș assemenea voiș jăra pe mormintă fiiei melle. Fiia-mea! biata mea Eloisă! strigă femeea Tison k'ună astă-felă de respăse în kăle la glasle ei, atăle de respăstoră, mai mălte ferește se deskisseră.

La vederea ayeștoră ferestre ce se deskidea, ună altă omă părea kă se deslini de la zidă mi înaintă kătre cellă d'intiș.

— Nă è nimikă de făktă kă ayeastă femea, zisse cellă d'intiș, é nebră.

— Nu, este mămă, zisse ačesta, mi țirri ne konsoușlă sâș.

Văzîndă'i kă se denșrta, femeea Tison iuș veni în sine.

— Ūnde vă dăceșii? strigă ea; merceșii să skăpașii ne Eloisa? Aștentășii-mă ne mine atșnșii, viș kă voi. Aștentășii-mă, dar aștentășii-mă!

Și biata femee îi șrmări șrlîndă; dar în kol-șlă stradei çellei măi anșroane, ea îi nerdă din vedere. Și nemtiîndă în çe parte s'ansșe, remasse șnă momentă la îndoială, nrivîndă în toate nrășile; mi vășzîndăse singură noantea mi în țșcere, ačestă îndoită semnă allă morșii, șkoasse șnă çinetă șfșșiiitoră mi kăzș nră kășnouștingă ne netre.

Zече ore șșnară.

În ačestă timuș, mi ne kăndă așea oră resșna la oroloșilă Templășii, reșina șezîndă în kamera ne kare o kășnoaștemă, lăng' o lampă șșmegoaș, între soră-sa mi fiș-sa, mi așkășș de nrivirile mășniçina-liloră de kătre doamna Regală kare, nrășkîndăse k'o șșrșta, çitia șnă mikă billetă skrișă ne o çșrtie çea măi șșbșire çe s'a nrățăș află, k'o skrișoare atăș de fiș înkăș abia okii ei, arșii de atășea lakreme, măi avăș nrăterea a o desçifra.

Billetăș kônșrindea çea çe șșmează:

„Măne, marșii, çere să te dăi joră în gră-dină, çea çe çii voră akkorda nră greșate, nen-tră kă ordîșlă este dată a çii akkorda ačeastă șșavoare îndată çe o veș çere. Dășș çe veș çate treș șșaș nrăș okolșri, nrăș-te kă estii oștenită, anșro-

„pîr-te de kantină, și cere voia de la femeea Plu-
 „meau a ședeia la dînsa. Akolo nește zîș momentș
 „pîr-te kă ții   și mai r ș și kazî în leșinș: A-
 „t n i vorș inkide șmile ka s  poată a ții da ajstorș
 „și veî rem nea k  doamna Elisabeta și k  doamna
 „Regal .  n dat  șșea ș p m nteî se va keskide,
 „arșnkac -v  toate  mpreșn  pe acea șș  și ș nte i
 „sk nate k te trelle.“

— D mnezeiș meș! zisse Doamna Regal ,
 trista noastr  șrsit  va înceta oare?

— Saș aचेत  billetș s  n  s v  oare vr'o k r-
 s ? zisse doamna Elisabeta.

— N , n , zisse re ina; aचेते karaktere
 totș-d' șna m  aș deskoneritș  nf șimearea z ș amikș
 ask nsș, dar foarte bravș și foarte kredin iosș.

— Aचेasta   de la kavalleriș?  ntreb  doa-
 mna Regal ,

— De la ellș  ns -ș , resp nse re ina.

Doamna Elisabeta  mpreșn  m nile.

— S  re itimș billetșlș fie-kare în parte foarte
  ncetș, resp nse re ina, ka daka  ine-va din noi va
 v ta  eva,  ea-alt  s 'ș  add k  a minte.

Și k te trelle re it r  k  okii; dar ne k ndș
  ncet  aचेast   ilire, azzir  șșea kamerei lorș desk -
 z nd -se. Am ndoz  prin inesele se  toarșer : re-
  ina remasse k mș se afla; n șmaș, printr'o mim-
 kare nesim itoare, d sse billetșlș s re n r lș s ș m lș
 strek r  în kon igra sa.

Era z rlș din m n inal  kare deskideia șșea.

— Че веі, domnule ? întrebare împresunţ doamna Elisabeta şi doamna Regală.

— Хм! zisse municipală; имі care къ въ калкаѣ urea tărziă astă-seară...

— Este dar ună noastră ordină allă Kommuneі, zisse reşina întorkîndă-se къ mândria sa kănnoskăţ, care zice la ce oră съ мѣ kălkă?

— Не, четъдеано, dar daka este de trebănuъ se va face ună.

— Пін' атнчі, domnule, resnekteazъ, zisse Maria Antonetta, нѣ zikă kamera unей reşine, чи а unей femeі.

— În adevărsă auesti aristokraѣ vorbeskă totă d'asna par' k'ară fi чева.

Însă, sănnăşă prin aчeastă demnitate¹ măreауъ în prosperitate² dar ne care trei anni de săfferinge o făkăsseră lină, se retrasse.

Ună momentă dăp' aчeastă lamna se stinse, mi' dăpъ înвѣдăşă loră къте trelle femeі se desbrăkară în întănerikă, făkăndă din întăneчime ună văşă la nădoarea³ loră.

A doxa zi, la noşă ore dimineaşă, reşina, dăpъ че а reşităşă, inkisă între perdellele patăşă săşă, billetăşă din аjună, ka съ нѣ se denăртеze între nimikă din instrăkăişnile че konrindea, dăpъ че'la răntăşă în băkăуѣ foarte miчă, se îmbrăkă între perdellele salle, mi, demtentăndă ne soră-sa, trekă la fiă-sa.

Dăp' ună momentă ea ewi şi kămmă ne municipală de gardă.

¹ Brednişie. — ² Stare fericită. — ³ Păşinea.

— Ce veți, cetățeano, întrebă unul din ei ar-
gumîndu-se la unul, pe cîndă cellă-altă nici că se sî-
păra ca să rezunză la kîlmarea regală.

— Domnule, zisse Maria Antonetta, essă din
kamera sîei melle, mi biata konillă este în adeveră fo-
arte bolnavă. Picioarele salle sîntă imflata mi dă-
geroase, kăyî face prea pîgînă miukare. Așa utiği,
domnule, eș sîntă kare amă kondamnat'o¹ l'a-
ceastă nemiukare. Eramă astorisată a mă da josă
să mă preimblă prin grădina; dar ka să fakă ačeastă
kăta să trekă pe dinaintea kamerei în kare souglă meș
lokșia în viașă sîindă; kăndă amă trekătă pe dinaintea
ačestei kamere inima mi a linsită, n'amă avătă ptere
mi m'amă srikată eară, pîgînindă-mă în preimblarea
pe terrauă. Akșmă ačeastă preimblare este de pe-
ajșnsă la sîntatea sîei melle. Te rogă dar, cetățe-
ne mînicinală, a reklama în nșmele meș dela ğene-
ralsă Santerra voia ačestei preimblării ce mi era ak-
kordată; iđi voiș li rekșnoskătoare.

Reșina sîssesse ačeste kăvinte k'șnă tonă a-
tătă de dșlve mi măreșă totă de o dată, se ferisse
atătă de bine de totă ce nștea atinșe urșderia² re-
pșblikană a konvorbitorșlă săș, inkătă ačeastă, kare se
înfășmeasse la dșnsa kș kăpșlă akoperită, dșpă kșmă
era învășlă la čea mai mare parte a ačestoră oamenă,
redikă pșgînă kăte urșgînă bonetșlă săș cellă romă, mi
kăndă ea încetă din vorbă, o salătă zikîndă:

¹ Ostndit'o.

² Sila de a se argăta omă kșmă se kade, kș bșne moravșri, ğinstită.

— Fii în pace, doamnă, se va cere de la cetă-
reanșlă generală voia ce dorești.

Апої retrăgîndu-se ka kîndă ară fi vrătă să
se konvingă ellă însuși kă se sumpnea la drentate,
iar nă la slăbiciune:

— Este drentă, zisse ellă; ori-kămă, é drentă.

— Ce este drentă? întrebă chellă-altă mări-
cipală.

— K'această femeie s'ăși preimble pe fiu-sa
kare sfferă.

— Апої . . . ce cere ea?

— Ea cere să se dea josă mi să se preimble
o oră prin grădină.

— Аші! zisse chellă-altă, ceargă mai bine a
merce pe josă de la Temnă în piața Revoluziunii,
aceasta o va preimbla.

Reșina azzi aceste vorbe mi îngălbeni; dar af-
lă în aceste kăvinte ună noă kărașă nentă eveni-
mentă chellă mare ce se pregătia.

Măricipală termină¹ dejănlă săă mi se dette
josă. Din parte i reșina cereă să fakă n'allă săă în ka-
mera fiiei salle, ceea ce i fă akkordată.²

Doamna Regală, ka să întreaskă ceea ce se
borbia desne infirmitatea sa,³ remasse kălkată mi
doamna Elisabeta mi reșina remasseră lăngă na-
tălă săă.

La un-spre-zече ore, dăpă învăzălă săă, San-
terra veni. Sossirea sa fă, ka totă-d'ăna, înștiinga-

¹ Sfârși. — ² Dată. — ³ Bolnăviciune, slăbiciune.

tr prin bătăia tobeloră mi prin intrarea noștră batalionă mi noiloră munișionali karî venia sã skoazã p'acheia a kãroga gardã se termina.

Dãr che Santerra cheretã batalionă kare emiã mi batalionă kare intra, dãr che pãsse sã i preimble kallăș chellã greș mi ceapnã în kãrtea Temnășă, stãr șnã momentă akolo șnde așei che avea sã i vorbeaskã i îndrenta reklamãrile loră, denșnșrile saș chererile loră.

Munișionaliă se folosi de stãtãșă sãș ka sã s'annronie de dũnsăș.

— Che veî? i zisse renezitã Santerra.

— Четъgene, zisse munișionaliă, viș a ȳ sũne din partea reșineî...

— Che va sã zikã reșina? intrerãse Santerra.

— Ax! în adevãrã, zisse munișionaliă mirindã-se însũi ellã de reșireia sa. Che zikã eș? sãntã nebãnã? viș din partea doamnei Beto . . .

— Bezî ama, zisse Santerra, astã-felã îngellegã. Eî bine! che viî a mî sũne? sã vedemã.

— Viș a ȳ sũne kã mika Beto sãfferã de sũrã sãpãtate, dãr kãmã se pare, din liusa nerșă mi a mișkãrîi.

— Eî bine! mi pentrã așeasta katã a se ȳnșe în kontra nașisniî? Nașisnea i a ertatã preimblareã prin grãdinã, ea a refãsat'o; seara bãnã!

— Kiarã asta é vorba, ea mi a kãtã seama akãmã, mi întreabã daka i erși așeasta.

— Nã é niși o greștate pentrã așeasta. Ax-

zigi voi, zisse Santerra indrentindx-se la totx batali-
onxle, vdxva Kanet vrea sx se dea josx ka sx se
preimble prin grdxinx. Acheasta i este akkordatx de
kxtre naixne; dar lxaui seama sx nx skape peste
zidxi, kxi daka se va intimpla, pix sx vi se taie
kanxle la toxi.

Xn xgomotx de risx omerikx priimi acheastx
glxm a cetyceanxli generalx.

— Akxm kx sxntexi inxtinxaui, zisse San-
terra, adio. Mx dxkx la Konvenixne. Se uare kx
s'a prinsx Rolandx mi Barbaros, mi kx imble a le da
xn pas-portx pentrx cea-altx lxm.

Acheastx nxbellx era kare lxxea pe cetyceanxle
a fi axa de bxn voi.

Santerra nlekx in galonx.

Batalionxle kare se skimbasse de la gardx est
in xma lxi.

Dxn'achea mxnicalix mi detterx lokxile la
noxii venixi, kari priimiserx de la Santerra instrk-
cixni attingxtoare de reixna.

Xnle din mxnicalix se xrkx lxxg Maria An-
tonetta mi vxz, kx toatx mxlxmirea ce i a fxxkx,
kx fix-sa se romia mi kx sorx-sa mxlxmia din minte
lxi Dxmnezex.

— Ox! kxeta ea nrixndx cexle n'ntre fe-
reastrx, minia ta se va renaxsa oare, Doamne, mi
drentatea ta snximintxtoare va inxeta de a mai axxa
peste noi?

— Mxlxmeskx, domnle, zisse mxnicalxli kx

acellă înkântătoră șarrisă kare perdă pe Barnava și fâkă atyūi oamenī nebănī, mǎlțmeskă!

Apoi, întorkînd-se kătre kăjellăș săș kare șalta dăpă dăusa mergîndă în șrma ei, kăčī îngelle-uea dăpă priverile doamnei salle kă se petrecea čeva estraordinară:

— Bino, Blak, zisse ea, noi merțemă să ne preimblămă.

Kăjellăș înčenă a lătra și a șrī plină de bękșrie, și dăpă če a priveră bine pe mǎnīcipală, îngellegîndă fęră îndoială kă de la dănsălē venia năbella kare fęcea pe doamna sa atăță de voioasă, s'annomiă de ellă lărrînd-se, și skășrîndă din lănga sa koadă mățsoasă, veni să lă mingie.

Acestă omă, kare poate ară fi remasă nesimțitoră la răgăzīnile reșinei se simți mișkată la mīngierile kănelăi.

— Nămaī pentră ačeastă vitimoară, četyueano Kanet, s'ară fi kăzătă să emi măi adessea, zisse ellă. Omenirea ne învață să avemă îngrijire de toate ființele.

— La če oră vomă emi, domnșle? întrebă reșina. Nă jșdechī kă soarele fiindă în pșterea lăi ne va face bine?

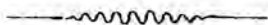
— Beūi emi kăndă beūi voi, zisse mǎnīcipalăș, nă s'a zisă nimikă în parte pentră ačeastă. Kă toate ačestea, daka voiyū a emi pe la mezislă zilei, fiindă kă atșnū este momentălē kăndă se skimbă fakjionariī, ačeastă va face măi năjīnă mișkare în țărnă.

— Eî bine! la meziul zilei fîr, zisse reşina ap-
sîndş mîna pe inima sa ka s'astîmpere bîrile salle.

Şi se xitş la omulş acesta ce s'arrîţţ mai pî-
şînş krîdş de kîlş konfragiî seî, mi kare, poate, pen-
trş k'a pîiimitş s'ş înnlineaskş doringele prisioniereî,
va perde viaga în lînta ce 'şî pînea în minte kon-
jşragiî.

Însş pe kîndş oare-kare konpîtimire încenş-
se a mîia inima femeîi, s'şfleţîlş reşineî se demtenta
earş; îşî addşse a minte de 10 aşgştş mi de
kadaverile amîşilorş ei, kare akonerisserş tanetşrile
nalatşlş s'ş; îşî addşse a minte de 2 seneptre
mi de kapşlş pîncîneseî de Lamballe înfîntş într'o
lanşe inaintea ferestrelorş salle; îşî addşse a minte
de 21 ianşariş mi de souşlş s'ş mîrîndş pe şş e-
şafodş în sgomotşlş tobelorş kare î înneka glasşlş;
anoî îşî addşse a minte de fişlş s'ş, vietş konillş
alle kîrşia şînete se aşzisserş în mai multe rînderî
din kamera sa fîr' a pştea s'ş î dea aştorş, mi ini-
ma î se îşşşri.

— Baî! mîrmîrş ea, neferişirea este ka s'şn-
şele idrelorş din vekime: se îmmîlgemte din noşele
neferişiri.

В л а к.

Municipalskē eși ka s̄ kizme ne konsodii sei mi s̄ citeask̄ proceșk̄ verbal̄ l̄ssat̄ de k̄tre m̄-nicipalīi eșii.

Reșina remasse singur̄ k̄ sor̄-sa mi k̄ fī-sa.

K̄te trelle se țitar̄ țna la alta.

Doamna Regal̄ s'arșnk̄ în brașele reșinei m'o ținș imbr̄șiat̄.

Doamna Elisabeta s'apuroniș de sor̄-sa mi i întinse m̄na.

— S̄ r̄ḡm̄ș ne D̄mnezeș, zisse reșina; dar s̄ ne r̄ḡm̄ș ast̄-fel̄ș ka nimini s̄ n̄ inșelleaḡ k̄ noi ne r̄ḡm̄ș.

S̄nt̄ș epoc̄e fatale k̄nd̄ș r̄ḡșcișnea, achest̄ imn̄ș¹ nat̄ral̄ș țe d̄mnezeș a n̄șș în f̄nd̄șl̄ș inime-

¹ K̄ntare în çinstea zeit̄șii, doksologie.

ioră, devine de prenesă în okii oameniloră, кѣѣ рѣгъ-
чѣінеа este o fantă de speranță¹ saș de rekannou-
tingă. Аша, în okii gardieniloră² seї, speranța saș
rekannoutinga era ună kăvintă de neastămpără, pentru
kă rețina nă nătea spera de kătă ună singură lăkră,
făga; pentru kă rețina nă nătea mălysmi lăї Dămne-
zeș de kătă nentr'ună singură lăkră, de a i fi dată
mizloachele.

Даш че făkră aचेastă răgъчѣіне din minte
kăte trelle remasseră făr' a pronunța o vorbă.

Ѓn-spre-zече ore sșnară, apoi mezislă zileї.

În momentslă kăndă чеa din șrmă lovitură re-
șna săb timbrăslă³ de bronă ună șgomotă de arme în-
ченă a împlă skara чеa snrală⁴ mi a se șrka pînă
la rețina.

— Se skimbă sentinellele, zisse ea. Boră
veni să ne kaste.

Еа văză kă soră-sa mi fiț-sa îngълbenia.

— Kșrajă, le zisse îngълbenindă mi ea.

Este mezislă zileї, strigă чинева de josă, dauї
josă ne prisionierele.

— Eată-ne, domniloră, resnăse rețina, kare
k'ună simtimentă amestekată de păgere de răă, îm-
brăyіmă k'o singură arșnkătură de okiș mi salătă k'o
singură privere zidările celle negre mi mobilele daka
nă grosolane, чellă pșyіnă foarte simple, însouitoriї
kantivіtyїї⁵ salle.

¹ Nădejde. — ² Pazniciloră. — ³ Klonotă fără limbă че se lovemte k'ună
чіokană, prekămă la чeasornіche; șșnetă. — ⁴ Kare are forma ună melkă.

⁵ Robiel.

Țea d'întîiș inkisoare se deskisse, ea resusn-
dea în korridorș. Korridorșlș era întșnekosș, și în
acellș întșnerikș cello trei kantibe nștea askunde țșr-
bșrarea lorș. Înaintea lorș alerga mikșlș Blak; dar
kșndș sossirș la a doza inkisoare, adikș l'acea parte
de la kare Maria Antonetta se țerka a întoarge nri-
birea, kredinșiosșlș animalș¹ veni sș'și lșneaskș bo-
țlș pe kșiele cello marī, și dșnș mșlte miçī çinete
nșngștoare, skoasse șnș çemetș dșrerosș și nrelșn-
çitș. Reçina treks iște fșr' a avea nșterea sș kșme
kșnele și kștș zidșlș șure a se sprijini.

Dșnș țe a fșkștș kșçī va pașī, nș se mai
nșts çine pe niçioare și fș nevoitș a sta. Sorș-sa
și fiș-sa s'aunçiarș de dșnșa, și șnș momentș
celle trei femeī remasserb nemișkate, formīndș o grș-
nș dșrerosș, mșma çinīndș frșntea sa rezimatș pe
kanșlș doamnei Regale.

Mikșlș Blak veni la dșnșa

— Eī bine! strigș glasșlș, se dș josș ori nș
se dș?

— Eatș-ne, zisse mșniçinalșlș țe remșssesse
în niçioare, respektīndș aça dșrere atștș de mare în
simulçitatea sa.

— Aideçī, srigș reçina.

Și ea se dette josș...

Kșndș nrișonierele sossirș în josșlș skșrīi în-
vșrlite, în faça celloi din șrmș norgī sșb kare soa-
rele lșssa bande late de lșminș dășritș, toba fșkș a

¹ Dobitokș.

amă venită a o aștenta aiçi: kăçı nimini nă m'a lăsată s'ă m'ă șrkă, mi nentru kă trebsia s'ă i cheră er-tare, șrma s'o aștentă neapărată.

— Pentru țe n'aș voită țe te lasse a te șrka? întrebă reșina.

Femeea Tison încopă a rîde.

— Pentru kă nretîndă kă șantă nebănă! zisse ea.

Reșina o privi, mi v'ză în adevără în okii re-țviciți ai așteți nefeșite lăcîndă șnă refletă straniă, așea lăcîre deșeartă kare arrată neșinga kășetării.

— Oș! Dămnezeșă meș! zisse ea, biată femeie! țe ți s'a întîmlată dar?

— Mi s'a întîmlată... nă utii? zisse femeea; dar țe o utii bine, kăçı nentru tine este kondamnată¹ ea...

— Cine?

— Eloisa.

— Fiș-ta?

— Da, ea... biata mea konillă!

— Kondamnată... dar de kătre cine? kămă? nentru țe?

— Pentru kă ea este kare a v'ndătă bșketășă..

— Țe bșketă?

— Bșketășă de garoafe... Kă toate așteea ea nă é floșreășă, zisse femeea Tison, kă kăndă ară fi kătată s'ăș addăkă a minte șăvenirile, kămă dar a năstătă ea s'ă v'ză aștă bșketă?

Reșina se înșogă. O legătășă nevzătă lega

¹ Osîndită.

acheastъ svenъ kă sitaŋisnea¹ presentъ²; ea înjellesse kă nă trebzia sь nearzъ timuș într'ânș dialogă³ nefolositoră.

— Băna mea femeie, zisse ea, te rogă, las-să-mă sь trekă, mai țarziș imi vei sunne toate acestea.

— Nă, akșmă; trebșe sь mă erđi; trebșe sь te ajtă sь fșuī ka ellă sь skape pe fiū-meă.

Reșina deveni galbenă ka o moartă.

— Dumnezălă meș! mărșră ea înșindă oki kătre ȳeră. Apoi întorkindă-se kătre mărșinală:

— Domnule, zisse ea, aibī bșnătate a depărta p'acheastă femeie, vezi bine kă é nebșnă.

— Aide, aide, mamă, zisse mărșinală, trașe-te.

Dar femeea Tison se prouti de zidă.

— Nă, zisse ea, kă sь mă erte ka ellă sь skape pe fiū-meă.

— Dar ȳine?

— Omălă kă mantaoă.

— Soro, i zisse doamna Elisabeta, adresează-ī ȳeva vorbe de mîngiere.

— Oș! kă toată bșna voinș, zisse reșina. În adevără, kreză kă astă-felă voiș termina⁴ mai kșrindă.

Apoi, întorkindă-se kătre nebșnă:

— Bșnă femeie, ȳe dorești? șune.

— Doreșkă ka sь mă erđi pentră toate insătele ȳe te amă făktă sь șșferi, pentră denșnșșrile⁵

¹ Starea. — ² De față. — ³ Vorbire între doi inși. — ⁴ Șfiri. — ⁵ Șirile

ce ții amă făkstă, și kândă veī vedea pe omălē kă mantaoa, i veī ordona să skape pe fiŭr-mea, pentră kă ellă face totă ce vreī tă.

— Nă uitiă ce vreī să înțeleși prin omălē kă mantaoa, respnse rețina; dar daka nă é vorba nă-măi ka să ții alini konștiința kă cheri ertare de la mine pentră sâpările ce krezi kă mī ai făkstă, ox! din fândălē inimei, biată femeie! te ertă kă toată sinceritatea, mi fiŭ k'aceia pe kari 'i amă sâpărată eă să mă erte asemenea.

— Ox! strigă femeia Tison k'ăntă tonă nedeskrisă de băksrie, ellă va skăpa dar pe fiŭr-mea, pentră kă m'ai ertată. Măna dămitalle, doamnă, măna dămitalle.

Rețina în mirare i întinse măna făr' a înțeleșe nimikă, ne kare femeia Tison o aușkă kă kăldăgă, și assăra kăriia lini băzele salle.

În ačestă momentă glassă regșuită allă ăntă kolnortoră s'ăzi în strada Temnălēi.

— „Eată, strigă ellă, jădekata mi sentința¹ kare kondamnă pe fiă Eloisa Tison la pedeansa kă moarte pentră krimă de konsnirare!“

Abia ačeste kăvinte resnară în șrekile femeii Tison și faga sa se deskomușse, se redikă pe ăntă penăkiă mi întinse bragele salle ka să înmediče trecerea reținei.

— Ox! dămnezălē meă, măgmară rețina kare nă peră o vorbă din sșăimintătoarea înștiințare.

¹ Хотărirea. — ²Комулотă.

— Kondamnatъ la pedeansa kă moarte! strigă mama; fiŭ-mea kondamnatъ! Eloisa mea perdăte! ellă dar n'a skăpat'o, mi nă poate s'o skape! este dar tărziă! ah!

— Biată femeie, krede kă te plângă.

— Tă! zisse ea, mi okiŭ seŭ se împlea de sŭnăce. Tă, tă mă plângi! niči odată! niči odată!

— Te amărești, te plângă din toată inima, dar lassămъ să trekă.

— Să te lassă să treci? Femeea Tison esbăkni în răsă, Nă, nă! Te lăssamă să făi pentru kă mi zisese kă daka mi cereamă ertare mi kă daka te lăssamă să făi, fiŭ-mea va li skăpată; dar pentru kă fiŭ-mea este kondamnatъ, pentru kă fiŭ-mea va mări, tă nă veŭ skăpa.

— Beniți, domniloră, beniți în ajstorăle meș, strigă reșina. Dămnezeleș meș! Dămnezeleș meș! vedeți bine k'această femeie este nebănă.

— Nă; nă sântă nebănă, nă, eș utiș ce zikă, strigă femeea Tison. Beză adevărată a fostă o konspirare; Simon a deskoperit'o; fiŭ-mea, biata mea konillă, a vândăteș băketăleș. Ea a mărțrisită înaintea tribunăleșleș revolșionară... șnă băketă de ga-roafe... era xărți în elle.

— Doamne, zisse reșina în nămele șersăle!

S'axzi din noșă glassă kolnortorăleș renetindă.

— Eată jădekata mi sentinșă ce kondamnă ne fiă Eloisa Tison la pedeansa kă moarte pentru krimă de konspirare!

— Axzi tă? xrlă nebăna împreșăleș kărți

se грѣмѣдіа garzii naționalî, azî tã? kondamnatã la moarte! aqeasta é pentrã tine, pentrã tine vorş sã зччигъ ne fiŭ-meã, azî tã, pentrã tine, Antonetto.

— Domnilorş, zisse reşina, în nãmele черх-лси, daka нѣ voiđi sã мѣ skъпаѳи d'aqueastã femeie lъssaѳи-мѣ чellş пѣгинş sã мѣ зккş în apoї; нѣ по-чиş sãfferi импѣтриле' aqesteї femeї: Кѣтş de nedrente sãntş totş имї sѣргѣмъ inima.

Şi reşina întoarse канлş lъsindş sã i skaue знş пѣнсетş đzererosş.

— Da, da, пѣнѳи, inokrito², strigş neбѣна, бѣкетлş тѣş o kostь skъmnş!.. Кѣтр'aquesteã ea кѣта sã s'antente; astş-felş morş тоѳи aqeia че te серв³ Тѣ addъчї neferiçire. Не амичїї теї 'ї аş зччисş, ne souлş тѣş, ne аппѣрѣторїї теї, акъмş зччидş ne fiŭ-meã. Къндş ѳѳи ва veni rindлş ми ѳѳе а te зччиде ка sã нѣ маї moаръ nimini pentrã tine.

Şi neferiçita зрлş aqeste din згмъ vorbe în-соѳиндş-le к'знş semnş de ameniçare.

Reşina askъnse faça sa între мѣнїле salle.

— Neferiçito! zisse doamna Elisabeta; зїѳи тѣ k'aqueã кѣриã vorbeштї este reşina?

— Reşina! ba... reşina! reneti femeã Ti-son а кѣриã smintire kreşteã din momentş în mo-mentş; daka este reşina, nonreaskъ ne kalşş d'a зч-çide ne fiŭ-meã... fakъ граѳие бїетеї melle Eloise... reşii fakş граѳие... Aїde! întoarçemї ne fiŭ-meã ши

¹ Fantã de a zice ksisa знş lskъz че i poate addъçe defşimare.

² Фѣгариико. — ³ Slъjeskå.

te voiș rekъnnoaște de реџинъ... пін' атънчі есті нъ-
маї о femeе, ши о femeе kare addъче neferичіre, о
femeе че зччіде!...

— Ax! іndъrare, doamnъ, strigъ Maria-Antonet-
ta; vezі dъrerea mea, vezі lakremele melle.

Ши Maria Antonetta іnчerkъ a treче, нъ kъ
suepaгца d'a fzұi, чі makinalicheute¹, чі ka съ skane
d'acheastъ femeе sъпъръtoare,

— Ox! тъ нъ veі treче, зrlъ bъrъна; тъ vrei
съ fzұi, doamnъ Beto... о mtіș bine, omъlș kъ
mantaoa mі a surs'o; тъ vrei съ te dъчi a te іmpreъna
kъ Prъssienіi... Dar нъ veі fzұi, зrmъ ea ши agгъ-
гiндъ-se de rokia реџінеi: Eș te voiș іmpedika! la
sъnzъръtoare, doamna Beto! la arme, четъдені! Съ
merчемъ... sънџеле nekъratș...

Ши kъ braџele sъчite, kъ пъrlș kъnъntș res-
firatș, kъ faџa rъmenъ, kъ okiі іnnekayі іn sънџe,
neferичita kъzъ ne suate s'ъshiіndș o bъkatъ din rokia
de kare s'aggъyasse.

Реџіна perdътъ, dar skъnatъ chellș пъџіnș de
nebъnъ, plekъ съ fzгъ sure partea гръdінеi, kъndș
іndatъ о strigare sъпmіntъtoare, amestekatъ kъ lъ-
trъгi ши іnsouitъ k'ъnș sgomotș straniș², trasse ne garziі
nacionali din іnkremenirea lorș, ши eі, іrriџi de a-
cheastъ sчeпъ, іmpresъra ne Maria Antonetta.

— La arme! la arme! trъdare! striga znș omș
ne kare реџіna іllș rekъnnoskъ dъnъ glasъlș съș kъ era
nantofarsъlș Simon.

1 Ka о машинъ. — 2 Чіdatș.

dierī din ceī maī vīrtomī, v̄zīnd̄š k̄ n̄ poate a o redika, i ajstar̄, dar f̄r'a n̄tea ničī eī s'o skoam̄ la kalle.

— Bezī bine k̄ eš ȳiș tranna ne din intr̄, zisse Simon. Fok̄ș n̄tre trann̄, amičīī meī, fok̄ș!

— Ax! striḡ doamna Plumeau, o s̄ mī snar̄ȳi stiklele.

— Fok̄ș! reneti Simon, fok̄ș!

— Tačī t̄, flekare, zisse offiġer̄l̄ș, mi voī, add̄ȳeȳi sek̄re mi t̄iaȳi skīnd̄rile. Ak̄m̄ș ȳn̄ș ne-loton̄ș s̄ se ȳiș gata.

— L̄zare aminte l̄ mi fok̄ș în trann̄ îndat̄ȳ ce va fi deskis̄.

ȳn̄ș nemet̄ș de skīnd̄rī mi o sḡd̄șire f̄r̄ȳ beste am̄tiȳȳ ne garzīī naȳionalī k̄ se f̄k̄șse o mișkare în intr̄. İndat̄ȳ apoī s'aszi ȳn̄ș sgomot̄ș s̄n̄ȳm̄int̄ȳ ce sem̄ȳa k'o graȳȳ de ferr̄ș ce se inkide.

— K̄raȳiș! zisse offiġer̄l̄ș s̄n̄ȳtorilor̄ș ce alerga.

Sek̄ra t̄ia skīnd̄rile. Doȳȳ-zeci de ȳevi de n̄șk̄ȳ s'applekar̄ȳ, în dreȳt̄l̄ș deskiderīī ce se l̄ȳȳia din sek̄nd̄ȳ în sek̄nd̄ȳ.

Dar prin deskidere n̄ v̄z̄ȳȳ ne niminī.

Offiġer̄l̄ș annrinse o torȳȳ mi o ar̄nk̄ȳ în s̄n̄ȳm̄int̄ȳ; s̄n̄ȳm̄inta era d̄șeart̄ȳ.

Se redik̄ȳ tranna kare, ast̄ȳ dat̄ȳ, se s̄n̄ȳșse f̄r̄ȳ cea maī mik̄ȳ greȳtate.

— Ūrmaȳi-m̄ȳ, striḡȳ offiġer̄l̄ș renezind̄ȳ-se k̄ȳ b̄ȳȳȳȳie ne skar̄ȳ.

— Înainte! înainte! strigară garzii naționali arănkîndse în arma offițerăși loră.

— Ax! femeie Plumeau, zisse Simon, ță îm-
nșmășii sșnpșmînta kantinei talle reakșionariloră!

Zidăș era snartă. Pașii nșmeroni kălkășșeră pș-
mîntășă șmedă, mi șnă șrloiš de trei nișioare de largă mi
de çinçi de înalță, asemenea șnăi șanșăș, se întin-
dea în drentăș stradei Korderiei.

Offițerăș intră în deskiderea așee, șotșrîță
a șmșri ne aristokrașii nișă în pșntechile pșmîntășă;
dar abia făkș trei saș patră pașii, kș fș împedikată
de o grillă de ferră.

— Stașii! zisse ellă la çei çe 'l împîșșea ne
dinapoș, nș se poate merșe mai departe; este o îm-
pedikare fisikă.

— Ei bine! zisseră mșnișipalăș, kari, dșnă
çe aș reinkisă ne prioniere, așerga șă alle nșvelle,
çe este, șă vedemă!

— De sigșră, zisse offițerăș ewindă eargă la
lșmîșă, é o konspirare; aristokrașii voia șă fșre ne
reșina în timnăș nșreîmblșrii șalle, mi é de krezștă
kș ea era înșșelleaș kș dșnășii.

— La drakș! strigă mșnișipalăș. S'alerșe çi-
neva dșnă çetșșeanășă Șanterra, mi șă se dea de utire
Kommșnei.

— Soldașii, zisse offițerăș, remșneșii în sșp-
șmîntăș mi șçhidemă ne ori çine se va înșșșișnea.

Și offițerăș dșnă çe dette așestă ordină, se
șrkă șnre a'șii face rannortășă.

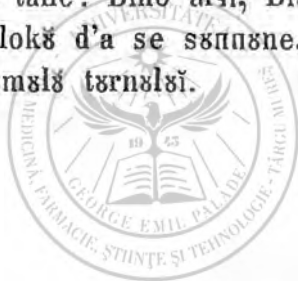
— Ax! ax! striga Simon frekîndŭ-se pe mîni.
Ax! ax! vorŭ mai zice mi akŭmŭ kŭ sŭntŭ nebŭnŭ?
Bravŭle Blak!

Blak este unŭ faimosŭ patriotŭ, Blak a skŭ-
patŭ Republica. Bino aci, Blak, vino.

Și țelxarŭlŭ, kare fŭkŭsse oki dŭlci bietslŭi
kŭne, kŭndŭ fŭ lŭngŭ dŭnsŭlŭ i dette o lovŭtŭrŭ de ni-
ciorgŭ kare 'lŭ trimisse la doxŭ-zeci de niçioare de-
parte.

— Ox! te izbeskŭ, Blak; tŭ veŭ face a se ția
gŭtŭlŭ doamnei tale: Bino aci, Blak, vino.

Dar în lokŭ d'a se sŭpŭne, nentŭ astŭ datŭ,
Blak anŭkŭ drŭmslŭ țarnslŭ.

Muscadiuula.*

Era aproape două ore când se întîmplă ceea ce deskrisserăm mai sus.

Lorin se preîmbla prin camera lui Mariș, pe când Așesila își bălănele domnișii să în antikameră; de kă, pentru mai mult kommoditate a konvorbirii, șea, remăsese deskis, și în preîmbarea sa, Lorin sta înaintea așesii și fcea întrebări feiorșii.

— Și tu zici, cetejene Așesila, k domnișii tă a plekată azi dimineaș?

— Oș! dămnezeș meș, da.

— La ora sa ordinară?

— Zece minște mai 'nainte, zece minște mai țerziș, nș porș sș și suș drentș.

* Tăreș galantș mi profșmatș.

— Ши нѣ Г'аї маї възвѣстѣ д'аѣнчї?

— Нѣ, четѣѣне.

Lorinѣ ѡчѣнѣ еарѣ преѡмблarea sa ши фѣкѣ ѡн
тѣчere trei saѣ patrѣ okolgrї, apoi, stѣтѣ din noѣѣ ши
maї ѡntrebї:

— Їмї аѣа sabia?

— Ох! кѣндѣ se дѣче la sekѣiѣne o поартѣ
totѣ-d'аѣна.

— Ши estї sigѣrѣ кѣ s'a dѣsѣ la sekѣiѣne?

— Аѣа мї а snѣsѣ чellѣ пѣѣнѣ.

— Аѣа dar мѣ dѣкѣ s'ї aflѣ, zisse Lorinѣ,
daka нѣ ne vomѣ ѡntїlnї, lѣ i veї snѣne k'amѣ venїtѣ
mї кѣ voїѣ venї eарѣ.

— Аѣтеантѣ, zisse Аѣesїla.

— Че este?

— Аѣzѣ namї lѣї ne skarѣ.

— Krezї?

— Sѣntѣ sigѣrѣ.

Їн аѣѣѣrѣ, маї ѡн аѣellѣ momentѣ, ѣѣea ѣe la
skarѣ se deskїsse ши Маѣrїчїѣ ѡntїrї.

Lorinѣ arѣnkѣ o кѣzѣтѣrѣ repede assѣpna lѣї,
ши възїndѣ кѣ nimїkѣ нѣ i пѣrea estraordinarѣ:

— Аѣ! eatѣ-te ѡн ѣea dѣпѣ ѣrмѣ! zisse Lo-
rinѣ, te аѣtentѣ de doѣѣ ore.

— Атѣтѣ маї bine! zisse Маѣrїчїѣ sѣrrїzїndѣ,
аѣeasta ѣї а datѣ tїmnѣ ka sѣ pregѣteutї distїxѣrї' ши
katrene.²

¹ Poesie de doѣѣ versѣrї kare korrїnde ѣnѣ ѡngellesѣ ѡntregѣ.

² Poesie de patrѣ versѣrї.

— Ax! skəmnpelē meș Mășriçix, zisse impro-
bisatorēlē, nșmaī fakē akēmē.

— Distixeri mi katrene ?

— Nș.

— La draks! dar lșmea va inçeta ?

— Mășriçie, amikēlē meș, sșntē tristē.

— Tș, tristē ?

— Sșntē neferiçitē.

— Tș neferiçitē ?

— Da, çe veī tș, amē remșukçri.

— Remșukçri ?

— Ax! Dșmnezeșlē meș, da, zisse Lorinș,
tș ori ea, skəmnpelē meș, nș era șnē lșkrș de miz-
lokē. Tș ori ea, tș simçi bine kç m'amē indoitē; dar
bezī tș, Artemisa este desperatē, ea era amika sa.

— Biata fatē!

— Și nentș kç ea a fostē kare mī a datē
adresa sa...

— Tș ai fi fłkștē maī bine sç lauī lșkrșrile
a mī șrma kçrsēlē lorș.

— Da, mi ai fi fostē tș, în açeastē orș, kon-
damnatē în lokēlē sçș. Șdekindē kç nștere, skəm-
npelē meș. Și eș kare veniamē a çi çere șnē kon-
siliș¹, te kredeamē maī tare în assemenea imprejșçri.

— Sç vedemș, çere.

— Eī bine! inçelleçi tș ? biata fatē, vreamș
a çerka çeva șnre a o skçpa. Dak'amē nștea rezuiș
kçmva, açeasta mī arș face bine.

¹ Повауъ. — ² Іshsti.

— Тъ естѣ nebънѣ, Lorine, zisse Масгичѣ ин-
ѣлѣндѣ дѣн змерѣ.

— Сѣ vedemѣ, dak'ашѣ mizloci pentrѣ dъnsa
la tribъnalъlѣ revolъzionarѣ.

— Este prea tърziѣ, ea este kondamnatъ.

— Їн adevърѣ, zisse Lorinѣ, ѣ de spaимъ a
bedea perindѣ astѣ-felѣ o jънъ fatъ.

— Ши кѣ атѣтѣ маї de spaимъ кѣ skъnarea
mea a tърrit'o pe dъnsa la moarte. Їнсѣ, чеea че ка-
тѣ сѣ pe мѣngie, Lorine, este кѣ ea konspirа.

— Ax! Dъmnezevlѣ meѣ, nъ kъmba nъ kon-
spirъ toatъ lъmea, mlъtѣ saѣ nъyинѣ, in timuslѣ ачesta
ea a fъkъtѣ ka toatъ lъmea. Biata fatъ!

— N'o plъnъe prea mlъtѣ, amiче, ши маї а-
lesѣ n'o plъnъe prea tare, zisse Масгичѣ, кѣчѣ пої
nъrtъmѣ o parte дѣн nedeansa sa. Krede-мъ, пої nъ
sъntemѣ inkъ bine snъlаdѣ d'akkъsarea ka nъrtашѣ аї еї.
Astъzѣ la sekъisne амѣ fostѣ nъmitѣ Цѣrondinѣ de ka-
pitaулъlѣ вълъtorilorѣ de Sant-Lex, ши ѣdatъ a кѣtatѣ
сѣ і даѣ o lovѣtърѣ de sabie ka сѣ і аггѣтѣ кѣ s'a-
мъyia.

— Ши pentrѣ ачesta intraї аша tърziѣ?

— Drentѣ.

— Dar de че nъ мѣ аї fъkъt'o kъnnoskъtъ?

— Кѣчѣ ѣн assemenea affacherѣ¹ tъ nъ te пої
konъine; кѣта ka lъkrълѣ сѣ se termine ѣdatъ, ka сѣ
nъ se fakъ sgomotѣ. Ної аммѣ lъatѣ fie-kare дѣн
parte-ne п'ачеї че і аммѣ аflatѣ la ѣndemъnъ.

¹ Трѣбѣ.

— Și așteaptă kanallie te nămisse Girondinș, pe tine, Mașricie, și kșratș!..

— Ah! așă, skșmnșlș meș, ceea ce probează, kș înkș o assemenea împreșurare și noi devenimș neponșlarș; așă, tș utii, Lorine, kare este în zilele ce trșimș sistema de neponșlarș; ے sssnektș.¹

— Știș bine, zisse Lorinș, și așestș kșvintș fașe pe ăși mai bravș a se înșiora; dar nș mș pasș... Eș amș remșmkare a lșssa pe biata Eloisa sș se dș-kș la gillotinș fșr' a i cere ertare...

— În cea dșpș șgmș, ce veș tș?

— Voiș ka tș sș remșș aiși, Mașricie, tș kare n' ai nimikș a te mșstra în privinga sa. Eș, veși, este altș-șeva; pentș kș nș povșș nimikș pentș dșnșsa, mș voiș dșce în trecerea sa, voiș sș mș dșkș, amiče Mașriciș, mș înșelșși, și ășellș pșșinș de mș arș întinde mșna!

— Te voiș înșonș atșnși, zisse Mașriciș.

— Peste nștingș, amikșlș meș, kșșetș dar; tș estș mșnșișnalș, tș estș sekretarș de sekșișne, tș ai fostș pșșș în kassș, pe kșndș eș amș fostș nșmaș apșșștorșlș tșș; te arș krede kșlnabilș²; remșș dar; eș, este altș șeva, nș riskș³ nimikș, mș dșkș.

Totș ce zicea Lorinș era atștș de dșentș în kștș nș mai era nimikș de resșnșș. Mașriciș skimbindș și șingșrș semș kș fișa Tison kare se dșce la eșafodș, denșșșa ellș șingșrș komnșișitatea sa.

— Dș-te dar, i zisse ellș, dar fiș kș minte.

¹ Bșnșitș. — ² Binonatș. — ³ Primejdsesks.

Lorinș sârrîsse, strînse mîna lui Mărgărit și plecă.

Mărgărit deskîsse fereastra și îi trimîsse un trist adio.

Dar înainte de a koti Lorinș kolușlă stradei, măi de mîlte ori s'a nșș a'lă măi prîvi, și în fiecare oarbă era attrasă printr'un fel de simpatie magnetikă, Lorinș se reîntoarse ka s'ălă prîveaskă sârrîzîndă.

În velle din șrbă. Dșpbă țe dispărb la kolușlă keișlăi, Mărgărit reînkîsse fereastra, s' arșnkă p'un fel fotoliș, și kăzș într'ună din aeste somnolînce¹ kare, la karakterele velle țari și pentră organîșrile vîrtoase, sântă presîmîmente de marî neferîcîrî, kăvî seamănbă kă timpbălă velle lînș înainte-mergătoră allă vijelieloră.

Nîmikă nă ũa smălsă din aeastă vîșrbie; saș măi bine din aeastă amorgîre, pînb la venîrea fecîorșlăi săș, kare, reîntorsă de la o kommisîone fêkștă afară, întră kă aerșlă velle deștentă allă dămestîcîloră țe ardă a sũne domnbălă loră năvellele țe le aș adănată.

Dar, vîzîndă pe Mărgărit nșș pe kăpetrî, nă kștezbă a'lă deștenta, și se mălbșmî a trece fêrbă motîvă², dar kă stărbîre pe din aîntea lui.

— Țe este? întrebă Mărgărit kă neîngrijîre; vorbeshă dak' aî țe va a mî sũne.

— Ah! țețbăne, înkă o faîmoasă kônșpirare!

¹ Пироталъ. — ² Прічинъ.

Масричѣс фѣкс о мишкарѣ дин смерѣ.

— О конспираре че фаче а се спърли перѣи ѣн канѣ, зрмѣ Аѣесила.

— Адевѣратѣ? ресурнсе Масричѣс ка омѣ деприусѣ кѣ треѣ-зечѣ де конспирѣрѣ де тоате зилле де ѣн аѣеа епокрѣ.

— Да, четурене, зиссе Аѣесила; аѣеаста ѣ де ѣнѣоратѣ, веzi! нѣмаѣ сѣ'шѣ нѣѣе чѣнева ѣн минте, аѣеаста а фѣкстѣ сѣ ѣнтре ла грѣе тоѣѣ патриотѣѣ.

— Сѣ ведемѣ аѣеастѣ конспираре! зиссе Масричѣс.

— Antonetta нѣѣинѣ а ѣнѣитѣ ка сѣ фѣгрѣ.

— Кѣмѣ дракѣ! зиссе Масричѣс ѣнѣенѣндѣ а ѣи кѣ ѣгаре а минте.

— Се парѣ, зиссе Аѣесила, кѣ вѣдѣва Канет ѣшѣ дѣтѣсе мѣна кѣ ѣѣа Тѣзон не каре о ворѣ гѣллотина астѣзи.

— Шѣи кѣмѣ реѣна аѣеа а фаче кѣ аѣеастѣ фатѣ? ѣнтребѣ Масричѣс, каре симѣѣа сѣдоареа кѣзѣндѣ кѣ никѣѣра де не фрѣнтеѣ.

— Принтр'о гароафѣ. Пѣне-ѣѣ ѣн минте, четурене, кѣ а фѣкстѣ сѣ ѣ аѣѣснгрѣ планслѣ скѣпѣрѣѣ ѣнтр'о гароафѣ.

— Ёнтр'о гароафѣ!... ми чѣне?

— D. kavallerѣ de... auteantѣ... ми кѣ тоате аѣеаста ѣ снѣ нѣме foarte кѣнносктѣ... дар, еѣ, зѣтѣ нѣмеле аѣеаста... kavallerслѣ kastelслѣ... кѣтѣ сѣнтѣ де простѣ! Сѣнтѣ маѣ малте kastelслѣ... снѣ kavallerѣ de kasa...

— De Kasa-Romie?

— Acesta.

— Peste pătîndu.

— Kămă peste pătîndu! Daka îpîi sursiș kă s'a aflată o trapnă, o sșupmîntă, kărreșe.

— Dar nu, este din kontra tș p'ai vorbită inkă de ačestea.

— Ax bine, îpîi voiș sșune dar.

— Sșune. Daka é șnă basmă, ăellă pșuină este frșmosă.

— Nu, ăetșene, nu este basmă, mi proba este k'amă azit'o de la ăetșeanslă portară. Aristokratii aș sșuată o mină; ačeastă mină pleka din strada Korderiei, mi merșea pînt la sșupmînta kantinei a ăetșenei Plumeau, mi inkă era sș fiș mi ea kompromiș ka pșrtăș, ăetșeana Plumeau. O kșnouiti, kreză?

— Da, zisse Masșivis, apo?

— Ei bine, vșdșva Kanet era sș skape prin ačeastă sșupmîntă. Ea pșsese pičiorălă pe treanta d'intiș, ăe! kșndă ăetșeanslă Simon a anșkat'o de rokie. Eatș, se bate ăenerală în orăș, mi rekșmarea în sekșioni; azii toba? se zice kă Prșsienii sșntă la Damartin, mi k'aș imșinsă rekșnoașterile loră pînt la frontieră.

În mizlokălă ačestoră kșvinte, adevșrate, mi false², pătînioase mi absșrde, Masșivis anșkă fișlă kondșktoră. Totălă vorbia desșre ačeastă garoafă dată sșb okii sei reșinei, mi kșmpșrată de dșnsălă

¹ Događ. — ²Minșioase.

La doi namî de la Lorinş era Simon. Acestă din şrmlъ, rîdea k'şnş rîşş ferossş mi arşta ne Lorinş Marselliesilorş mi nonorşlşî zikîndş :

— Eatъ, eatъ! vedeşî n'acella ce este şnşlş ne kare 'l amş fşkşţş a fi demşrtatş de la Temnlş ka şnş aristokratş: este şnşlş din aţeia ce înlşneskş korresnondîngele în garoafe. Este komnlîcele şîeî Tison kare este sъ treakъ akşmş. Eî bine! îllş vedeşî, ellş sъ preîmbлъ în paçe ne keiş, ne kşndş komnlîcea sa se va dşçe la gillotînlъ, mi poate kiarş i a fostş mai mşltş de kşţş komnlîce, i a fostş poate amoreaşъ, mi a venitş aiçî ka sъ i zikъ adio saş ka sъ çerçe a o skşpa.

Lorinş nş era omş s'aşzъ mai mşltş. Skoaşse şabia sa din teakъ.

În acellamş timnş mşlyîmea se deskisse înaîntea şnşî omş ce nşvşllia kş kanşlş în josş în grşmadъ, mi ai kşrşia şmerî larşî restşrnarъ vr'o trei patrş din şnektatorî¹ kari era sъ se fakъ aktor .

— Fîî ferîçitş, Simon, zisse Maşriçîş. Çie îçî nare rşş fşrş îndoialъ kş n'amş fostş aiçî kş amikşlş meş ka sъ fakş meseria ta de denşnytorş² mai întînsъ. Denşnyçъ, Simon, denşnyçъ, eatъ-mъ.

— Zşş, da, zisse Simon kş şriçiosşlş sşş rîşş sardonikş³, mi ts sosseutî la timuş. Acesta este zisse ellş, frşmosşlş Maşriçîş Lindeî kare a fostş akşşatş în acellamş timnş kş şîa Tison mi kare a skşpatş nentş kş este înavşçitş.

¹ Prîşitorî. — ² Prîtorş. — ³ Batşokorîtorş.

— La streangă! la streangă! strigară Marselliesii

— Da, da, черкаўі пэўнэ, zisse Massicis.

Și făcă ună passă înainte și înjunț sură черкаре, în mizlokslă frangii ne unslă din ceî mai arzătorî omoritorî ne kare s'ănțele illă orbi îndată.

— Prindeuți ne omoritoră! strigă acesta.

Marselliesii anplekară lăncile, redikară sekerele, împlăsră пашиле; mălțimea se depărtă spăimîntată, și amăndoî amicii remasseră esășii la toate loviturile.

Ei se priveră kă chellă din xrmă skrrișă s'ablimă k'vci s'ahtenta a fi sfășiați de acellă vărtejă de ferră și de flakără ceî amenința, k'ndă îndată poarta kasei de la snatele loră se deskisse, și ună roiă de jăni bərbăgi în frache, din acei ce se nămia măska-dini, armați toți kă k'ate o sabie și avîndă fie-kare o nereke de pistoale la b'rbă, p'velli assăra Marselliesiloră și se prinse într'o lăntă spăimîntătoare.

— Țrra! strigară împărețnă Lorină și Massicis însfflejiți prin acestă ajstoră neahtentată, și făr'a mai kășeta kă lăntîndăse în rîndășile noșiloră veniți, da drentate akkășăriloră lăi Simon. Țrra!

Însă ei nă kășeta la skănarea loră, altăslă kășetă pentru d'pșii. Ună mikă jăne de doșă-zeci și çinçî nînz la doșă-zeci și mease de annî, kă okislă albastră, lorîndă neînçetată k'o îndemănare, k'ună fokă nekontenită kă sabia sa de s'p'ltoră ce ară fi kreziță çineva kă m'na sa de femeie n'ară fi nătată s'o rediçe, v'zîndă kă Massicis și Lorină, în lokă de a f'çi ne poarta ce semăna a fi l'șsată deskisz ina-

dinsă pentru scăparea lor, se botea alături cu dănsă, se întoarse zicându-le încet.

— Fugiți pe aceașă poartă; a ceea ce venim a face aici nu vă privește, mi vă compromiteți în demerț.

Apoi văzîndu că amîndoi amicii ce îndoia :

— În apoi! strigă elă lui Masriciș, nu trebuie să patrioți cu noi; mîniciale Lindei, noi suntem aristocrați.

L'acestă năme, l'această cătezare de a mîrturisii o calitate care în acea epocă prețuia sentința de moarte, mîlțimea scoasse o mare strigare.

Dar jănele chelă blondă cu trei saș patre amici, făr'a se sîmînta d'această strigare, înăinseră pe Masriciș mi pe Lorinș în allee, a cărăa poartă o înkisseră în dosul lor; apoi reveniră a s'arșka în amestekătră, care se mîrisse cu anuoniereă cărretei.

Masriciș mi Lorinș, scăpați ca prin minune, se priveră cu mirare mi ximii.

Dar înțelleseră că nu era timp de perdată mi căstare o esire.

Aceasta semăna a fi pîstrată înădinsă; ei intrară într'o cărte mi, în fîndulă acesței cărui, aflară o portiuă askănsă care resăndea în strada Sant-Cermanș.

În acestă momentă, de la năntea-Skimălsă se văză o ceată de cîndarmă cari mîtrără îndată keislă, cu toate că din strada transversală¹ unde era cei doi

¹ Pezimă, karmezimă.

amici, s'azzi un moment s'gomotă și unei lante în-berșnate.

Ei mergea înaintea karretei care condăcea la gilotină pe biata Eloisa.

— În galon! strigă un glas; în galon!

Karreta plecă în galon. Lorin văz pe nefericita fată, în picioare, ca surrisă pe baze mi ca kărtăra mândră.

Dar nu ptea nici kiar și semn a skimba ca dănsa; ea trece s'ar'ă vedea în mizloce și văz-tej de popor ce striga:

— La moarte p'aristokrata! La moarte!

Și s'gomotă se dență deskreskind și anproiind-se de Tăilerii.

În acellă timnă portina prin care emiseră Mașric și Lorin se deskisse ear, mi trei saș natră măskadin, ca vestimintele sfârșiate mi s'păgeră, emir. Acestia era, dăpă kă și se krede, toți kă rămăssesser din trăna cea mikă.

Înele cellă blondă emi cellă din ărmă.

— Ba! zisse ellă, acastă kă și é dar blestemă!

Și arăkindă sabia sa utirbită mi s'păgeră, se renezi sure strada Lavandierelor.

XXVIII.

Cavalerula de Casa Roșia.

Mașriciș se grăbi să intre în sekciune ca să se plângă în kontra lui Simon.

Este adevărat că înainte d'a se desprăgi de Mașriciș, Lorinș aflate ună mizlokă mai iste; acesta era a adna căpui-ba Termonilă, a autenta pe Simon la întâia sa emire de la Temulș, mi a'l șchide în burtălie regslatș.

Dar Mașriciș s'a oșșș formală l'aveșș planș.

— Tș estă perdtă, i zisse ellă, daka vii la o assemenea fantș. Să sfărîmămș pe Simon, dar să'l sfărîmămș prin legalitate. Aquesta katș să fiș lăkrș șșorș la leșistă.

Prin șmare, adosa zi dimineada, Mașriciș se dăsse la sekciune mi formăle plângerea sa.

Dar fș foarte în mirare kndă la sekciune pre-

sedintele fâkă pe sârđălă, și se lepădă, zikindă kă nă nătea lăa parte între doi băni ȇetăgeni însăfflegiți amândoi de amorălă patriei.

— Bine! zisse Mađrićis, știă akămă ȇe se kăvine să fakă kă să merită nămele de bănă patriotă. Ax! ax! a adăna ponorălă pentru a omori xă omă ȇe nă ȇi plăce, nămeuți aȇasta însăfflegită de amorălă patriei? Atănci revă la simțimentălă lăi Lorină, ȇe n'amă abătă kăvintă a'lă kombatē. D'astăzi voiă faȇe patriotismălă kămă illă îngelleȇi, și lă voiă esperimenta assăpra lăi Simon.

— ȇetăgene Mađrićie, resnăse presedintele, Simon este poate măi năgînă kălnabilă în aȇastă affăȇere de kătă tine; ellă a deskonerită o kănsirare, făr' a fi îndatorită l' aȇasta năin fănkȇișnile salle, a kolo xnde tă n'ai văzătă nimikă, tă a kărsia datorie era a deskoneri; din kontra tă ai îngelleȇeri din întămplare săă din prekăȇetare pe kare poi nă le kănnoaștemă, însă tă le ai kă înemiciți năgînă.

— Eă? zisse Mađrićis; ax! eată alta noă, snre oșemulă, și kă ȇine dar, ȇetăgene presedinte?

— Kă ȇetăȇeanălă Kasa-Roșie.

— Eă! zisse Mađrićis ximită; eă, amă îngelleȇeri kă kavallerălă de Kasa-Roșie? nă lă kănnoskă, nă l'amă văzătă niȇi odată...

— Te a văzătă ȇineva vorbindă kă dănsălă.

— Eă?

— Stringindă-lă de mănă.

— Eă?

— Da.

— Unde? kândă?... Țe țugene presedinte, zisse Mașriciș sâpărată de konvinșerea innoșingei' salle, ță ai minșită.

— Zelsă țăă nentă patrie te țirreute departe, Țe țugene Mașricie, zisse presedintele; mi veș li kăită îndată de Țelle Țe ai zisă, kândă Ții voiă da probe kă amă sșșă adevărlă. Eată trei raportări diffe-rite kare te akșșă.

— Aide! zisse Mașriciș; nă kămba kreză kă sșntă atăă de simplă kă să kreză la kavallersă țăă de Kasa-Rowie?

— Și nentă Țe n'ăi krede?

— Kăci aȚeasta este o șmbră de konsniratoră kă kare Ții totă-d'asna o konsnirare gata kă să inkăci într'insa ne inemiciă ței.

— Țitește denșșșăre.

— Nă voiă Țiti nimikă, zisse Mașriciș; proteză kă niă o dată n'amă văzătă ne kavallersă de Kasa-Rowie, mi kă niă o dată nă i amă vorbită. Kă aȚella Țe nă krede kăvintăă meă de onoare viă a mi o zice, șliă Țe amă a i respănde.

Presedintele inșșșă din șmeri. Mașriciș, kare nă vrea să remăă mai josă de kăă altăă făă assemenea.

Totă remasăă sedingei fă oare-kăă tristă mi plină de lzare a minte.

Dșăă sedingă, presedintele, kare era șăă bravă patriotă, inșșșată la inșșșă rangă allă distriktăă prin

alegera končetudenilor șei, s' apropiă de Mașriciș și zisse :

— Bino, Mașricișe, amș a ții vorbi.

Mașriciș șrmă presedintelăi, kare 'lă kondăsse într' șnă mikă kabinetă allătări kă kamera Sedingeloră.

Sossindă akolo illă privi în față, și pș-
nîndă-î mna pe șmeră :

— Mașricișe, i zisse, știmă ne pșrintele tăă, țeă țe face kă șă te știmă și șă te işbeskă și ne tine. Mașricișe, krede-mă, tă alerți la șnă mare perikălă perzîndășii kredința, țeă d'întîiș kădere a șnăi șpirită în adevără revolșionară. Mașricișe, amikălă meă, îndată țe țineva perde kredința, perde fidelitatea. Tă nă krezi la înemișii nașionii: d'a kolo vine kă tă petreči lăngă ei făr' a 'i vedea, mi kă tă te faci instrumentsălă komplotșriloră loră făr' a ții trece prin minte.

— Țe drakă! țețene, zisse Mașriciș, eă mă kșnoskă, șșntă omă de inimă, patriotă zelosă; dar zelălă meă nă mă face lanatikă: eată doză-zeci de konșpirăi pretinse ne kare repșblika le înșemnează kă așellăș năme. Țeră o-dată pentră totă-d'ășna a vedea ne editorălă respnsabilă.

— Tă nă krezi la konșpirăi, Mașricișe, zisse presedintele, ei bine! șșne-mi, krezi la garoafa romie pentră kare a gillotinată eră ne fiă Tison?

— Mașriciș tresări.

— Krezi la șșpșmînta făkăț în grădina Templăi și kare komșșnika de la șșpșmînta kantinei

a четъженеі Plumeau kx oare-kare kasъ din strada Korderiei?

— Nx, zisse Maxricix.

— Atsnчi, fъ ka apostolxlъ Toma, merцi de vezі.

— Nx sxtlъ de gardъ la Templx, mi nx mъ vorъ lъssa sъ intrx.

— Toatъ lzmea poate intra akxmъ la Templx.

— Kxmъ aчeasta?

— Читеште ачестъ rapportъ; pentрx kъ estі nekredinciosъ, d'azi inainte iпi vorbeskъ nъmaі prin akte officielle.

— Kxmъ! strigъ Maxricix чitindъ rapportxlъ, nіn' ачi a ajjsnsъ?

— Ūrmeazъ.

— Reқina se stremъtъ la Konciererie!

— Eі bine! resnъnse presedintele.

— Ax! ax! fъkx Maxricix.

— Krezі kъ dъnъ xnlъ visъ, dъnъ o imaqinare, kxmъ zicі tъ, dъn'о simnlъ nъlxqire, a lъatъ komitetxlъ mіntzirii пъbliqe o astъ-felъ de serioasъ mъsъrъ?

— Ачeastъ mъsъrъ a fostъ priimitъ dar n'a fostъ пъsъ in lъkrare, ka o mъlxime de alte mъsъre qe amъ vъzxlъ lъindъ-se, mi eatъ totxlъ...

— Читеште dar nіnъ in kъnъtіiъ, zisse presedintele.

— Mi infъyіshъ o altъ xъrtie.

— Reчenissxlъ lъi Rikardъ, ingrijitorxlъ Konciereriei! strigъ Maxricix.

— Ea a fostъ trimisъ akolo la doxъ ore.

Astă dată Mărciș remasse kșuetătorș.

— Kommsna, ts mtiș, șrmș presedintele, lșkreazș kș skonș profșndș. Ea 'mī a sșpatș o brasdș largș mī dreantș; mșșrele salle nș sșntș konillșrii, mī ea a pșșș in lșkrare prinșinișlș kșpnoskștș allș lși Krombelș:

„Citește ayeastș notș a ministrșlși polișiei.

Mărciș citi:

„Pentș k' avemș inkredinqarea kș fostșlș kșballerș de Kasa-Rowie este la Parisș; k'a fostș vșzștș in diferite lokșri; k'a lșssatș șrme din treșerea șa in mai mșlte komplete kare din feriqire n'aș eșmītș la kalle, kișmș ne toși kanī sekșișnilorș a mī ndoi begierea.

— Ei bine? întrebș presedintele.

— Katș sș te kreșș, șetșșene presedinte, strigș Mărciș.

Și șrmș:

„Semnele kavallerșlși de Kasa-Rowie: șinqiș pișioare treī deșite, pșrlș blondș, okī albastri, nasș drentș, barbș kastanie, bșrbie rotșndș, glasș dșlșe, mșnī de femeș.

„Treī-zșș mī șinqiș nīnș la treī-zșș mī șeășe de annī.“

Dșpș semnele așesteș, o lșșire ștranie trekș prin mintea lși Mărciș; ellș kșșetș l' așellș jșne șe kommanda trșpa mșskadinilorș kare i skșpasse in zioa trekștș ne Lorinș mī ne ellș, mī kare lovīa kș atșta pștere așșșra Marselliesilorș kș șabia șa de sșpștorș.

— La drakș! mșrmșrș Mărciș; fi-va ellș? a-

тэпчй денэпгара каге зиче кэ м'а възхтѣ vorbindѣ кэ елѣ нэ è de lokѣ falsѣ.¹ De кэтѣ нэ мй addѣкѣ а мите а 'лѣ фй стринсѣ де мэнп.

— Ей bine, Магричйе, întrebѣ presedintele, че зичй despre асeasta акамѣ, амикѣлѣ меѣ?

— Zikѣ кэ те kreazѣ, respunsе Магричйѣ кэре-тіндѣ кэ tristeye; кэчй де кэтѣ ва тинпѣ, фѣг' а шти че зрѣтѣ инфлинпѣ întrista виаца са, vedea toate лэкрэ-риле інкрэнтіндэ-се импрежэрилѣ сѣѣ.

— Nэ те јска астѣ-felѣ кэ понларитатеа та, Магричйе, зрмѣ presedintele. Понларитатеа астѣзй, е-сте виаца. Nenonларитатеа, иеа-пй сеама, е-сте пре-пэсслѣ трѣдѣрйй, шй четѣпсeанслѣ Магричйѣ Lindeй нэ по-ате кэдеа нін' аколо ка сѣ фѣ нэмитѣ знѣ трѣдѣторѣ.

Магричйѣ н'авеа нимикѣ а respunde la о doktrinѣ² че симпйа bine кэ е-сте а са. Елѣ мэлпсми бѣтрэнулѣ сѣѣ амикѣ шй лэссѣ sekционеа.

— Ах! мэргэртѣ елѣ, сѣ resffлѣмѣ пэпунѣ, destѣлѣ кэ prepэssриле шй кэ лэнтеле. Сѣ не дэчемѣ д'а дрентѣлѣ la repэssѣ, la innocпнпѣ шй la бэкрэие; сѣ не дэчемѣ la Ценевиева.

Шй Магричйѣ лэѣ дрэсмлѣ векей strade Sant-Iakobѣ.

Кэндѣ sossi la mestersлѣ argѣsitorѣ, Dismеr шй Morand sэспинеа пе Ценевиева, каге ера ін прادا з-нѣй аttакѣ де nerve foarte foarte greѣ.

¹ Минчипоасѣ.

² Шпінпдѣ, инвэртэртѣ, чеа че креде чинеа шй на сѣ фактѣ шй пе алгй сѣ креазѣ.

— Eloisa! repeti Mărgică kă mirare.

— Ex! Dămnezeală meă, da, respunse iste Dismer; Cenevieva a avută nefericirea a emi egi s'v vază acea blestemată karretă k'o biată fată, nămită Eloisa, ce o dăcea la gilotină. Din acestă momentă ea a avută chină saă wease attakrri de nerve, mi nă face de k'ută a repeti acestă năme.

— Ceea ce a s'p'rat'o mai alesă, zisse Morand, este k'a rekunoskătă în această fată ne flo-răreasa ce i a vîndută garoafele ne kare le utii.

— Neap'rată kă utiă, k'ăci năcină a remasă s'v mi se taie g'ută.

— Da, noi amă utiută toate aceslea, skămne Mărgică, mi krede bine k'amă fostă foarte m'ltă s'p'ımintăgi; dar Morand a fostă la Sedingă, mi te a v'zută emindă în libertate.

— T'cere! zisse Mărgică, eat'o kă eară vorbente, mi se nare.

— O! k'vinte întreprunte, neingellese, respunse Dismer.

— Mărgică, m'rgm'rg' Cenevieva, eī voră șchide ne Mărgică. La ellă! kavallere, la ellă! dă-te!

O t'cere profundă șm' dău' acesle k'vinte.

— Kas'-Rowie, m'rgm'rg' Cenevieva; Kas'-Rowie.

Mărgică simgi ka șnă f'șperă nreussă; dar f'ș nămai șnă f'șperă. K'ătr' aceslea era foarte mișkată de s'fferința Cenevievei ka s'v dea vr'șnă ingellesă acestoră k'vinte.

— N'auți kizmată vr'znă doktoră? întrebă ellă.

— Ox! ačeastă nă va fi nimikă, zisse Dimer; nășină deliră, eată toială.

Și strinse kă atăta izueală brauăle femeii sale, în kăță Heneviera își veni în sine și deskisse okii ce 'i ăinea totă inkimă nîn' atănci, skouindă o șmoară strigare.

— Ax! eată-vă togi, zisse ea, și Masriă kă voi, Ox! sântă fericită kă te vază, amikăle meă; daka utiaă kăță eă amă... Și ea skimbă vorba: kăță noi amă sfferită de doară zille!

— Da, zisse Masriă, eată-ne togi: assignează-te dar și nă ne măi face asemenea spaime. Este măi kă seamă znă năme, vezi, ce s'ară kădea să te desvegi de a'le măi pronășă, kăci în ačestă momentă nă prea miroase a sântă.

— Și kare? întrebă iste Heneviera.

— Allă kavallărlă de Kasa-Rowie.

— Am; nămită ne kavallărlă de Kasa-Rowie, eă! zisse Heneviera sșimintată.

— Fără îndoială, zisse Dimer k'znă răsă nevoită; dar îngellei, Masriă, nă ă nimikă de mirată, kăci se zice în năblikă kă ellă a fostă komulive allă fiiei Tison și kă allă a îndrentată încerkarea de skăpare a reșinei și kare din nefericire n'a rezmită.

— Nă zikă kă este čeva de mirată l'ăčeastă, respănse Masriă; zikă nămăi kă n'are de kăță să s'askănză bine.

— Čine? întrebă Dimer.

Akolo, illă lăssă ka sŭ se dăkă a zice doxă vorbe la xŭ felă de dămestikă ce ȳinea xŭ kallă in-melată.

Maŭriçis era atătă de preokksnată kă nă in-trebă kiară pe Morand, kărsia kătr'acestea nă i adressesse niçă o vorbă de kăndă emisseră impresă din kasă, çine era açellă omă mi ce fŭcea akolo açestă kallă.

Ellă anskă strada groniloră Santălsă-Biktor mi ajjense la keŭră.

— Açeasta é de mirare, zicea ellă in sine mergindă. Sniritsă meă devine debilă, imprejăŭrile se fakă serioase? dar toate imă pară mărte ka prin tr'xŭ mikroskonă;

Hi ka sŭ reafle păçină paçe, Maŭriçis infŭçimă fruntea sa la sŭflarea aerălsă de seara, mi se rezimă de paranatsă pŭçii.

Pe kândă termina în sine aचेastă kăpetare, privedă ana че kăpăea kă o lzare a minte melankolikă alle kăgăa simptome se află în oră-че parisiană kărată, Μαγική, rezimată de paranetăle pănγι, azăi o mikă trăpă че venia la dănsăle k'ăneă passă egală; kămă pătea fi passăleă zneī patrălle.

Ellă se întoarse; era o kompanie din garda națională kare venia din चे-altă marăine. În mizlokăleă întănerikăleă, Μαγική kreză kă rekănoaște ne Lorină.

Era ellă, în adevăreă. Îndată че'lă văză, alergă la dănsăleă kă bragele deskise.

— În चेa dăpă zgmă, strigă Lorină, tă estī! la drakă! dar kată să 'mī dea चेne-va măltă osteneală ka să te afle.

Dar nentru kă află ună amikă fidelă¹

Soartea-mi priimemte ună asnektă² năvelă.³

Astă dăte nă te veī plănuē, kreză; iūī sursă
versăgi dîn Racine în lokă să uī sursă de la Lorină.

— Ce viī tă să faci n'ăici kă patrălla? întrebă
Mărgăciă kare se înkieta de toate.

— Săntă kană de espediūisne, amikălă meă;
kată s'ăwezămă dîn noă renstăgiūnea noastră sgdă-
ită pe basea⁴ sa de mai 'nainte.

Apoi întorkîndă-se kătre komnania sa zisse:

— Lăgăi armele! înfăūiūăgi armele! săsă ar-
mele! Aşa koniūi meī, inkă n'ă nontată bine; nătegi
să vorbiūi de miūile voastre interese, noi vomă vorbi
d'alle noastre.

Apoi se întoarse la Mărgăciă:

— Amă aflată azi la sekūisne doă māri nă-
vella, ōgmă Lorină.

— Kare?

— Înūiă, kă noi amă înčenătă a fi de pre-
năssă, eă mi tă.

— O ōtiă, »noi?

— Ax! o ōtiū.

— Da.

— Allă doilea, kă totă komplotălă kă garoafa
a fostă kondăssă de kavallărlă de Kasa-Romie.

— ōtiă mi ačeastă.

— Dar ce nă ōtiū este, kă komplotălă ga-

¹ Kredinūiosă. — ² Făgă. — ³ Noă. — ⁴ Temeiă.

roafei cellei romii mi allǎ sǎpǎrmînteî era totǎ a-
vellamǎ.

— Ştiţ mi ayeasta.

— Atǎnci sǎ trecemǎ la a trea nǎvellǎ. P' a-
yeasta n'o mii, sǎntǎ sigǎrǎ. Noi merǎnemǎ sǎ pǎp-
demǎ astǎ-searǎ pe kavallerǎlǎ de Kasa-Romie.

— Sǎ pǎindeǎi pe kavallerǎlǎ de Kasa-Romie?

— Da.

— Tǎ te ai fǎkǎţǎ dar ǎndarmǎ?

— Nǎ, dar sǎntǎ patriotǎ. Őnǎ patriotǎ este
datorǎ patriei sǎlle. Aua, patria mea este rǎinatǎ ka vaî de
ea de kǎtr'ayestǎ kavallerǎ de Kasa-Romie kare face kom-
plote. Aua, patria imi ordonǎ mie, kare sǎntǎ
patriotǎ, s'o skanǎ de nǎmitǎlǎ kavallerǎ kare o sǎp-
nǎrǎ atǎţǎ de mǎlţǎ, mi mǎ sǎpǎrǎsǎ patriei.

— Totǎ şna face, zisse Mǎrriçis, é de mirare
ka tǎ sǎ te înkǎrçî k'o astǎ-felǎ de kommissionǎ¹.

— M'amǎ înkǎrkatǎ, saǎ m'aǎ înkǎrkatǎ; dar
kǎ toate ayeasta, katǎ sǎ zikǎ k'amǎ si doritǎ ayea-
stǎ kommissionǎ. Ne trebǎe o loviturǎ strelçitǎ ka
sǎ kǎpǎţǎmǎ nǎmele çe'l ammǎ perǎstǎ, kǎçi ayestǎ
nǎme, este nǎ nǎmaî sigǎrança vieçei noastre, çi înk-
kǎ drentǎlǎ d'a îniçie la çea d'intiîş imprejǎrare br'o
mease deçite din vîrfǎlǎ sabiei îñ bǎrta ayellǎi grîçiosǎ
Simon.

— Dar kǎmǎ s'a aflatǎ k'a fostǎ kavallerǎlǎ de
Kasa-Romie ayella çe a fostǎ îñ kansǎlǎ komplotǎlǎi
din sǎpǎrmîntǎ?

¹ Kommissionǎ.

— Nu  e  nku sigur , dar se s pinae.

— Ah! voi zmau  d n   nducere.

— Noi zrm m  d n   nkredinare.

— K m  le r nd e ti aceslea, s  vedem ? k ci în cea d n  zrm ...

— Askalt .

— Te askalt .

— Abia am  azit  strig nd : mare konspirara deskonerit  de k tre  et eanc l  Simon.,. (acea kanallie de Simon! este pret linden  tik los!) am  vzt  a j deka despre adevr  prin mine  nsam . Așa era vorba d'o s p m nt .

— Este în finu ?

— Oх! am  vzt 'o.

Vzt , k  oki vzt , tot  ce se kiam  vzt .

— Eat , de ce nu fizegi akz m ?

— Pentru k  aceasta   din Moliere , mi pentru k ,  ci m rt risek  k tr'aceasta, k   mprejur le  m  par  kam grave ka s  gl mesk .

— Ei bine! de ce ar  gl mi  ine-va at n , daka n'ar  gl mi de l kr ri grave?

— Tu zici dar k' ai vzt ...

— ...S p m nta. Renet  k'am  vzt  s p m nta, k' am  streb st' o, mi k  korres nde din s p m nta kantinei  et enei Plumeau la o kas  din strada Korderiei; kasa No. 12 sa  14, nu mi add k  bine aminte.

—  n adevr , Lorine, ai streb st' o!...

— În toată lăncimea sa, mi, în kredinț! te assignă kă era un kanal foarte frumos țiată; ne lăng' ațeasta apoi inkisă în trei distanțe kă grille de ferră, ne kare aș fostă nevoiți s'apertorii a le șkoate șna dăpă alta. Ațeștea daka konjșrații ară fi rezmită, le ară fi dată timnă destă, perzindă trei natră dintr'ai loră, ka s'ă pșie ne doamna v'ădăva Kauet la lokă de assignare. Din feriqire nă este așna, mi șrițioșlă ațella de Simon a deskoneriș mi ațeasta.

— Dar imi pare kă ațeia ne kari șrma s'ă arșteze mai intiiș era lokșitorii ațeștei kase din strada Korderiei.

— Ațeasta ară fi mi f'ăkș'ō daka n'ară fi afiată kasa demearț de lokatori.¹

— Dar insă ațeastă kasă era a kăi-va?

— Da, a șnăi noșă pronrietară, dar nimini nă 'lă kănnouțea; se utia kă kasa a skimbată pronrietară s'ă de vr'ō ținăi-sure-zече zille s'ă trei sentșmăne, eată totă. Beciniș azzisseră șgomotă, dar nentă kă kasa era bekie, ei kreșșseră kă lskrează la dreslă ei. Kăță desne țellă-altă pronrietară, ațella plekasse din Parisă.

Sossii assur' ațeștoră imprejșrăi.

— Pentră Dămnezeă! zissei lăi Santerra trăgindă'lă la o parte; toți șntegii inkărkagii.

— Este adebrată, respănșe ellă, kă șntemă.

— Ațeastă kasă a fostă v'ăndștă, nă é așna?

— Da.

¹ Kiriamî.

— Suntă cinci-spre-zece zile?

— Cinci-spre-zece zile saă trei septembrie.

— Vândetă prin tr'ună notară?

— Da.

— Eî bine! kată să kărtămă la toți notarii din Parisă, ka să știmă cine a vândetă ačeastă kasă și să ne komuniče aktălă. Se va vedea d' assura nămele și lokșingă kămpărtorălă.

— Bine zică! ačesta é ună konsiliă,¹ zisse Santerra, și eată kă toate ačeste omălă ne kare 'l akkăș de răă patriotă. Lorine! Lorine! te voiă îndrenta saă drakă mă iea.

— În skărtă! șmă Lorină, čeeă če fă zisă fă și făktă. Se kărtă notarălă, se află aktălă, și assura aktălă nămele și lokșingă kălnabilălă. A-tănci Santerra mi a țină kăvintălă, și m'a alesă ne mine ka să 'l arresteă.

— Și ačestă omă era kavallărlă de Kasa-Romie?

— Nă, či komuničele săă nămaï, adikă é de kreztă.

— Așa dar kămă zică tă kă te dăci s'arrestezi ne kavallărlă de Kasa-Romie?

— De minsne.

— Aî dar semnele sale?

— Fărbă îndoială, Santerra mi le a dată. Cinci ničioare doză saă trei deuite; părălă blondă, oki al-

¹ Поводъ.

bastri, nasxl̄s dreut̄s, barb̄s kastanie; k̄tr'acheasta l' am̄s v̄zxt̄s.

— K̄nd̄s ?

— Kiar̄s azi.

— Tx l'ai v̄zxt̄s ?

— Shi tx assemenea.

Maxricis tres̄ri.

— Acell̄s mik̄s j̄ne blond̄s kare ne a sk̄pat̄s ast̄zi de dimineaū, tx ut̄i, achella ce kommanda tr̄x-na m̄skadinilor̄s kare da k̄s at̄ta tr̄rie.

— Era dar ell̄s, întreb̄s Maxricis.

— Ell̄s îns̄uși. L'aș fost̄s v̄rm̄rit̄s și nerdt̄s n̄prej̄r̄l̄s lok̄sin̄u ei propriet̄r̄l̄s nostr̄din strada Kor-ideriei; ast̄-fel̄s k̄ se pres̄un̄ne k̄ lok̄xes̄k̄ imp̄reș̄.

— În adevr̄s, este de k̄rext̄s.

— Este siḡr̄s.

— Dar imi pare, Lorine, ad̄șgi Maxricis, k̄ daka veî arresta ast̄ sear̄ p' achella ce ne a sk̄pat̄s azi-dimineaū, tx p' ai oare-kare rek̄nnoștinḡs.

— Aîde! zisse Lorin̄s. N̄s k̄m̄ba k̄rezi k̄ ell̄s ne a sk̄pat̄s ka s̄ ne skane ?

— Shi nentr̄s ce dar ?

— Niș̄i de k̄m̄ș. Ei p̄ndia akolo ka s̄ sm̄l-ḡs ue biata Eloisa Tison k̄nd̄s va trece. Înș̄ngeto-rii nostri îi s̄p̄ra, ei aș k̄zxt̄s asș̄nra înș̄ngetori-lor̄s nostri. Noi am̄ș fost̄s sk̄paș̄i p̄intr'o kontra-lovire. Aua, nentr̄s k̄ tot̄xl̄s este k̄s skon̄s, și k̄ skon̄xl̄s n̄s se afla într'aste fante, n'am̄ș s̄ m̄ m̄ștr̄s de cea mai mik̄s nerek̄nnoștinḡs. K̄tr'acheasta, vezi tx; Maxricie, p̄nt̄xl̄s cell̄s de k̄nneten̄je este nevoia; ne-

voia de a kɔpɔta earɔ nɔmele nostrɔ ɔellɔ bɔnɔ printr'o fantɔ streleɔitɔ.

Kɔtr'aceasta eɔ amɔ resnɔnsɔ pentrɔ tine.

— Kɔi?

— Lɔi Santerra; ellɔ utie kɔ tɔ kommandezi esnediɔisnea.

— Kɔmɔ asta?

— Esti sigrɔ kɔ veɔ arreata ne kɔnabilɔlɔ? a zisɔ.

— Da, amɔ resnɔnsɔ daka e mi Maxriɔis.

— Dar esti sigrɔ de Maxriɔis? de kɔtɔ va timnɔ ellɔ e reɔe.

— Aɔeia ɔe zikɔ aɔeasta s'amɔesekɔ, Maxriɔis nɔ e mai reɔe de kɔtɔ mine.

— Ūi tɔ resnɔnzɔ?

— Ka de mine insɔ-mi. Atɔnɔi amɔ trektɔ la tine, dar nɔ te amɔ aflatɔ, amɔ lɔatɔ anoi aɔestɔ drɔmɔ, mai intiiɔ pentrɔ kɔ era allɔ meɔ, mi anoi pentrɔ kɔ este aɔella ne kare'l iei tɔ mai adessea; in ɔea drɔnɔ ɔrɔnɔ, te amɔ intilnitɔ, eatɔ-te: inainte, merɔemɔ!

Kɔɔi viktorია¹ kɔntɔndɔ

Ne deskide barriera...

— Skɔmnɔlɔ meɔ Lorinɔ, sɔntɔ desperatɔ, dar nɔ simɔɔ ɔellɔ mai mikɔ ɔrɔstɔ pentrɔ astɔ esnediɔisnea; veɔ sɔɔne kɔ nɔ m'ai intilnitɔ.

¹ Birsingia.

— Peste pătînuț! toți oamenii noștri te aș
vîzdeț.

— Ei bine! veți zice că m'ai întîlniț și că
n'amă voiț a fi dintre voi.

— Kă nepătînuț, iți zikă.

— Și pentru ce?

— Pentru k'astă dată nă veți mai fi zăă ce-
tădeană reche, și zăă omă de pnenșă... Și tă intii
ce se face că pnenșii: îi kondăkă în niața revolu-
ționii și îi învită a salta stăta libertății; de kăăă,
în lokă a o salta că năria o salta că kanăă.

— Ei bine! Lorine, întîmple-se orî-ce; dar,
în adevră, iți va pnea kăriosă poate ceea ce voiț
a și sune.

Lorină deskisse okii mari și privi ne Masriă.

— Ei bine! respnse Masriă, sântă desgră-
tată de viață...

Lorină esbăkni de rîă.

— Înțeleă, zisse ellă, sântemă săpărați că
neea izbita noastră, și ayeasta ne dă idei melanko-
lice. Aide, frămosăle Amadis! să devenimă earg
omă, și d'akolo vomă trece la cetădeană; eă din kon-
tra, nă sântă niči odată mai băă patriotă de kăăă
kăăă sântă săpărată că Artemisa. Anproposito, Divi-
nitatea sa Zea Rașne iți zice o mîie de lăkrăi gra-
cioase.

— Tă i veți mășmi din parte-mi. Adio, Lorine.

— Kăăă, adio!

— Da, mă dăă.

— Șnde te dăci?

- A kasъ.
- Маггііе, тэ те перзі.
- Пэджінѣ імі пасъ.
- Маггііе, кэцетъ, аміче, кэцетъ.
- Амѣ хотърітѣ.
- Нэ цї амѣ спэсѣ тотѣ ...
- Тотѣ, че?
- Тотѣ че мї а зисѣ Санterra.
- Че цї а маї зисѣ?
- Къндѣ те амѣ черстѣ ка канѣ аллѣ еспе-
дигіанїї, еллѣ мї а зисѣ:

Iea seama:

- Ксі?
- Лсі Маггіііс.
- Міе?
- Да. Маггіііс мерѣ адессеа ін ачеллѣ картіерѣ.
- Ін че картіерѣ?
- Ін аллѣ лсі Касъ-Рошіе.
- Къмѣ! стрігѣ Маггіііс, п'аїчї с'аскѣнде еллѣ?
- Се пресъппэне, челлѣ пэджінѣ, къчї п'аїчї
lokъeute komпlichele сѣѣ пресъппэсѣ, кѣмпърторелѣ ка-
сеї дин strada Korderieї.
- Сѣсърбіелѣ¹ Биктор? інтребѣ Маггіііс.
- Да, сѣсърбіелѣ Биктор.
- Шї ін каре stradъ а сѣсърбіелсі?
- Ін векіа stradъ Sant-Iakobѣ.
- Ах! дѣмнезелѣ меѣ! мѣртъгѣ Маггіііс сі-
мітѣ ка д'эніѣ фэлѣерѣ.

¹ Maxala.

— *Shi mi nasse mna la oki.*

— *Anoi dan' un moment, mi ka kmsh in kkr-sxl' achesti moment' shi arsh fi rekizmat' tot' kkr-pisl'.*

— *Meseria sa? zisse ellsh.*

— *Mester' arg'sitor'.*

— *Shi nshmele s'?*

— *Dismer.*

— *Ts ai ksvint', Lorine, zisse Masricis infr-nind' pin' mi annaringa miuk'rii prin nsterea voine-pei salle; vis' ka tine.*

— *Shi faci urea bine, esti armat'?*

— *Amsh sabia mea, ka totsh-d'asna.*

— *Iea mi aveste doz' nistole.*

— *Shi ts'?*

— *Es' amsh karabina mea. Pshicile la sm'rs'!*
inainte, mer'eci!

Patrola se nasse ne mers' insojit' de Masricis, kare mer'ea all'rsi' ka Lorinsh, mi avind' in frunte unsh omsh investit' in vinete kare o kond'cea: a-cesta era omsh' poligiei.

Din iimn' in timn' vedea deslinind'-se din un-girile stradelor' sa' alle por'ilor' kaselor' unsh fel' de smbr' kare venia a skimba k're-va vorbe ka omsh' investit' in vinete, achestia era vegietorii.

Sossir' unde era str'di'ioara. Omsh' v'pnt' n' se indo' nici unsh moment'; era bine inutiingat'! ansh' ne str'di'ioar'.

Ellsh st'z inaintea por'ii gr'dinei. prin kare f'k'rs'erg' ne Masricis s'z intre legat'.

— Aich, zisse ellă.

— Aich, kămă? întrebă Lorină.

— Aich vomă afla pe amândoi kani.

Marciu se rezimă de zidă, i se pânea k'a să kază pe spate.

— Akămă, zisse omălă vânălă, sântă trei intrări: intrarea principală, ayeasta, și o altă intrare kare dăce la pavillionă. Eă, voiă intra kă sease săă ontă oamenī prin intrarea principală; pziă ayeastă intrare kă patră săă chină oamenī, și pnegi trei oamenī sigri la esirea din pavillionă.

— Eă, zisse Marciu, voiă sgrī peste zidă și voiă vegia în grădină.

— De minăne, zisse Lorină, kă atăă mai bine kă din intră ne veī deskide poarta.

— Foarte bine, zisse Marciu. Dar nă pgrăsi trecerea și săă viī ne kămată. Totă ce se va petrece în intră voiă vedea din grădină.

— Tă kănoutiă dar kasa? întrebă Lorină.

— O dinioară amă voiă s'o kămpăgă.

Lorină păsse la pindă oamenī seī in xngisrile gardăriloră, în kolgările porțiloră, pe kândă ayeastă poligiei se depărta kă ontă săă zече garzi naționalī kă săă forgeze, kămă zissesse, intrarea principală.

Peste xăă momentă sgomotslă pamiloră loră amăgisse fără kă în dewertslă ayella săă fi demtentată cea mai mikă kare a minte.

Oamenī lăi Marciu era la postslă loră mi s'

askãndea pe kãtã pãtea. Arã fi zisã cineva kã totãtãlã era în cea mai mare netãrbãrare ши kã nã se petrecea nimikã estraordinarã în vekia stradã Sant-Iakobã.

Маггісіх dar se pãsse a sãri neste zidã.

— Аштеантã, zisse Lorinã.

— Че?

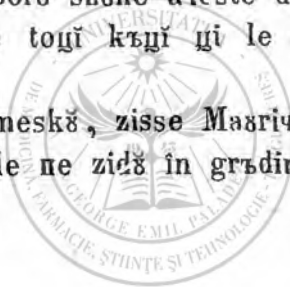
— Dar kãvintãlã de ordinã?

— În adevãrã.

— Gãroafã ши sãppãmintã. Arresteazã pe toũĩ kãpũ nã ùĩ vorã sãzne aqeste doãrã kãvinte. Lasã sã treakã pe toũĩ kãpũ ùĩ le vorã zice. Eatã semnãlã.

— Мхлцмескã, zisse Маггісіх.

Ши sãri de pe zidã in grãdinã.

Garoafă și supămintă.

Întîia lovire a fostă s'apămintătoare, mi trebis-
se lăi Mașriciș toată pătorea che avea assăpra lăi în-
săuî ka s'askənz lăi Lorinș p'efacerea che se făksse
în toată persoana sa; dar îndată che fă în grădină,
singră, în tăcherea nouă, spiritală s'ă deveni mai
lină, mi ideile salle, în lokă a se învărți făr regă
în kreerii lăi, se infășură spiritală s'ă mi pătă
a fi komentate¹ prin raționea sa.

— Che! ačeastă kasă pe kare Mașriciș a visi-
tat'o așă de dessă kă plăcherea chea mai kărată, a-
čeastă kasă, din kare iuî făksse paradisă assăpra
p'mintălăi, era akămă șnă lokă de intrișe s'ăpăroase!
Toată ačea bșnă priimire făkă arzătoarei salle ami-
cii, era inokrisie²; totă ačellă amoră allă Cenevievei,
era frikă!

¹ Tălmășite, lămășite. — ² Fădărie.

Ellă kănoaște înfățișarea a cellei grădine, unde mai de multe ori ținătorii noștri aș șmată ne jurnii noștri. Măgricis se strecură din desisus în desisus pînă ce fă adăpostită în kontra razelor lănei prin șmbra florăriei în kare făssesse inkisă în zioa d'intiis kăndă intrasse în a ceastă kasă.

A ceastă florărie era în fața pavillionăsi Cenevievei.

Însă în seara aceea, în lokă a lămina isolată mi nemisakată kamera jănei femeii, lămina se preimbla de la o fereastră la alta. Măgricis vază ne Cenevieva pîntr'o perdea redikată ne jămătate din întimulare; ea grămădia în grabă niște lăkrări într'ună sakă de drămă, mi vază kă mirare arme streșcindă în mîna sa.

Se înșuț ne ună stilosă ka să mi îndrenteze mai bine privirile sale în kameră. Ună fokă mare streșchia în vatră mi attrasse lărea sa a mînte; era niște șrtii ne kare Cenevieva le ardea.

În a cestă momentă o șură se deskisse, mi ună jăne întră la Cenevieva.

Întia idee a lăi Măgricis fă k' a cestă omă era Dimer.

Jăna femeie alergă la dănsă, anăkă mănile sale, mi amăndoii se pînșră ună momentă faș în faș, semăindă a fi în grada unei vii mișkării. Ce felă de mișkare era a ceasta? Măgricis n'o uestea prișene, șnșetă vorbeloră loră n' ajășnea pînă la dănsă.

Dar îndată Măgricis mășră tallia sa kă okii.

— Nă este Dimer, mărmară ellă.

În adăvărăt ațellă ce intrasse era săbțire mi d'o tallie mikă; Dismer era mare mi ȝeapătă.

ȝelosia este ună aktiăș ațȝȝtoră; într'o sekundă Maxriăș mășkrasse tallia nekănnoskătslăș, mi analisasse figșra bърbatașlăș.

— Ațesta nă é Dismer, mășmășră ellă, ka kămăș ară fi fostă nevoită a 'mi o rezice lăș însăș kă vă fș kănvinsă de perfidia' ȝenevieveș.

Ellă s'annroniă de fereastră, dar kă kăță s'annronia vedea mai nășȝină: frăntea sa ardea ka fokăș.

ȝiviorăș săș se lăvi d'o skară; fereastră avea meante saș ontă nițoare de înășȝime, ellă lăș skara mi merse a o rezima de zidă.

Se șrkă, mi lini okișă săș de kărvăștra perdelle¹

Nekănnoskătslăș din kamera ȝenevieveș era ună jăne de doză zeci mi meante saș dozăzeci mi ontă de ană, kă okișă albaștră, kă tallia elegantă; ellă ținea mănile jăneș femeș, mi i vorbia stergindă lakremele ce akoneria frămoasa kăștășră a ȝenevieveș.

Ună șgomotă șșoră se făkă, Maxriăș vășș ne jăne a'mi întoarce kănsăș din partea ferestrei.

Maxriăș țȝină o strigare de mirare, ellă rekănnoskăș ne misterioșăș săș măntșitorăș din niăga Kastelătslăș.

În ațestă momentă ȝenevieva retrasse mănile salle dintr'alle nekănnoskătslăș. ȝenevieva înaintă kătre sobă, mi se assigăș kă toate țărtiele era arse.

Maxriăș nă năș săș se țȝiș mai măltă; toate

¹ Biklenie, nekredingă.

patimele celle spaimintztoare kare smacinz ne omş, amorslş, resbnarea, celosia, i sfzşia inima kş din-
 piı lorş de ferrş. Kştş timpş, imbrnchi kş idealz
 fereastră kare nş era bine inkisz mi sşgi în kamerş.
 În acelluş momentş dozş pistoale se pşssere la nep-
 tşlş sşş.

Ценевиєва se întoarse la acestş sgomotş, şi
 remasse mşţ rekşnoskindş ne Мазгичіш.

— Domnşle, zisse kş rechalş jşnele repşbli-
 kanş acellşia че pinea de dozş ori viaga sa în vırşlş
 acestorş arme, domnşle, estі kavallerglş de Kasa-Rowie?

— Ші kşndş ash fi? respşnse kavallerglş.

— Ох! атнчи pi ash ziche kş estі kş omş
 bravş şi prin şmare kş omş netşrbşratş, şi voiş a pi
 snşne dozş vorbe.

— Vorbeşte, zisse kavallerglş fşrş a depşta
 pistoalele salle.

— Пои sş mş omori, dar nş mş veı omori
 înainte d'a skoate o strigare, saş mai bine nş voiş
 mşri fşr'a striga. Daka strigş, omie de oamenі kari
 impresoarş acestş kasş o vorş pşfache în ченшş în
 kşte-va minşte; ama lasspi pistoalele in josş, şi
 askşltş чеea че voiş snşne doamnei.

— Ценевиєvei? zisse kavallerglş.

— Mie? mşgmşrş jşna femeє.

— Da, die.

Ценевиєва mai palidş de kşţş o statşş, anşkş
 braşlş lşi Мазгичіш; ellş o imbrnchi.

— Шii че m'ai inkredingaş, doamnş, zisse

Магичіа k'аnă despredă mare. Влăă акамă k'ai zisă adevărsă. În kredină, nă izbemti ne D. Morand.

— Магичіе, askăltă-мъ! strigă Ценевиера.

— N'amă s'askăltă nimikă, doamnă, zisse Магичіа. Тă m'ai închelăă; ai гăntă k'o singără lovăгără toate legătrele kare lega inima mea kă a dămitalle. Aī zisă kă nă izbiaī ne Morand, dar nă mī aī spăăă kă nă izbemti ne altăă.

— Domnăle, zisse kavallărsă, ce vorbemti de Morand, saă maī bine de kare Morand vorbemti?

— De Morand ximistăă.

— Morand ximistăă este înaintegī. Morand ximistăă mī kavallărsă de Kasa-Rowie nă fakă de kăăă аnăă.

Şi înlinzîndă măna kătr'o masă d'allăгărī, se koifă într'аnă momentă kă асea перăă neagră kare 'lă făăăse аtăă de măltă timăă nekănoskăă okiloră republikansăi.

— Ax! da, zisse Магичіа k'аnă îndoităă despredă; da, înăellegă, nă este Morand ne kare izbiaī, kăчī Morand nă esista; dar viklenia, findă kăă de îndemănatikă, nă este maī пăăă de despredăă.

Kavallărsăă făă o miukare ameninăătoare.

— Domnăle, bine-военте, гăмă Магичіа, а mă lăssa să vorbesăăă пăăăă kă асeastă doamnă; fī de faăă kiară la konvorbire, daka вреī; kăчī nă va fi lăngă, іăă resnăăă.

— Аша, гăмă Магичіа, аша, Ценевиера, m' aī făăă de rīsă аmăчiloră meī! гăчіосăă konчетăăăniloră meī! M' aī făăă să serveăă, че orbă eramă!

la toate komploturile voastre! ai trasă de la mine folosul ne kare'lă traçe cineva de la instrumentă! Askiltă, ayeasta e o fantă infamă¹ dar veî fi pedepsită, doamnă! kăvî domnălă kare este aci mă va sčvicide sčb okii teî! dar înainte de çinçî minste, va fi mi ellă asemenea zăkindă la niçioarele talle, — saă, daka va trăi, iși va dăce kanălă la eșafodă.

— Ellă să moargă! strigă Çenevieva; ellă să mi dăcă kanălă la eșafodă! dar tă nă utii, Mărciie, kă ellă este protektorălă meă, allă familieî melle; kă așă da viața mea pentră a sa; kă daka va mări ellă voiă mări mi eă, mi kă daka tă estî amorălă meă, ellă este religiunea mea?

— Ax! zisse Mărciie, veî șrma dar a zice kă mă izbentî. În adevră, femeile sântă prea debile² mi prea frikoase.

Aoî se întoarse kătre jănele regalistă, mi i zisse:

— Aide, domnăle, kăv să mă sčvizi, saă să morî.

— Pentră ce?

— Pentră kă daka nă mă sčvizi te arresteză. Mărciie întinse mărna să'l anșce de gșleră.

— Nă çî voiă dispuța viața mea, zisse kavalărlă de Kasa-Romie, eată!

Și arșnkă armele çe șnă fotoliă.

— Și pentră ce nă mi dispuçî viața ta?

— Pentră kă viața mea nă preçșeste remșu-

karea ce amă încherka—o ȳçigindă ȳnă omă galantă. mi apoi ne lăng' ačeasta, pentru că Cenevieva te izbemte.

— Ax! strigă jăna femeie imureșninds' mi mănile; ax! kămă estă bșnă totă—d'ășna, mare mi ȳeneroșă, Armand!

Mașriçis îi privia n'amăndoi k'o mirare stănidă¹.

— Eată, zisse kavallerslă, intră în kamera mea, țuī daș kavînlăslă meș d'onoare că nă voiș țșuī, de cătă ka s'askănză ȳnă portretă.

Mașriçis se sită îndată l'allă Cenevievei; era la lokslă sță.

Săă că kavallerslă înțellessesse kășetăslă lăi Mașriçis, săă că voisse a iminȳe ȳenerositatea nînz în kălme.

— Bino, zisse ellă, utiș că estă reșblikană dar utiș că ai totă de o dată o inimă kșrată mi sîcheră. Mă înkreză în tine nînz la čea dășnă ȳtmă: pri-bește!

Și skoasse din sînlă sță o miniatșră ne kare o argătă lăi Mașriçis: ačesta era portretăslă reșineī.

Mașriçis plekă kanlă mi mi rezimă frăntea de mănă.

— Aștentă ordinile dășmitalle, domșle, zisse kavallerslă; daka stășești a mă arreșta, veī bțeș ț'ăčeastă ȳșă kăndă va fi timoș ka să mă daș. Nă-măi țuī la viadă, din momentăslă kăndă ačeastă viadă nă mă este sșșginăștă de șueranșă de a skăua ne reșina.

¹ Прогасть, добиточескъ.

Кавалерулі еми фугь ка Магричиз сь факъ ницѹ о мишкаре ка с'лѣ попреаскѹ.

Abia emi din camera mi Cenevieva s'arsunka la nichioarele janelai.

— Eartъ-мъ, zisse ea, Магричие, pentru totă răsălă ce ăi amă făkătlă; eartъ-мъ pentru amămirile melle, eartъ-мъ în nămele săfferingeloră melle, a lakremeloră melle, kăci, ăăi jărlă, amă plănsă prea măltă amă săfferită prea măltă. Ah! bărbatъ-meă a plekată astăzi de dimineață; nă utiă unde s'a dăssă, mi poate nărlă voiă mai vedea; mi akămă ună singărlă amikă imi remăne, nă ună amikă, ună frate, mi akămă tă vei s'rlă făci a fi văcisă. Eartъ, Магричие! eartъ!

Магричиз redikă ne jăna femee.

— Ce vei? zisse ellă, săntă fatalităăi k'avellea; toată lămea joakă viăda sa în aveastă oră; kavallerălă de Kasa-Romie a jăkată n'a sa ka toăi cėi alăi, ins'a perdătlă, akămă kată sь plăteaskă.

— Adikă sь moară, te ăngellegă foarte bine.

— Da.

— Kată sь moară, mi tă mī zici aveasta!

— Nă eă, Cenevievo, fatalitatea.

— Fatalitatea n'a zisă celloă din șrmă allă s'ă kăvintă în privină aveastă, pentru kă tă nouă s'rlă skani.

— Kă pagăba kăvintărlăi meă, mi prin șrmare a onoariū melle. ăngellegă, Cenevievo.

— ănkide okiă, Магричие, eată totă ce ăi cėrlă, mi nănă unde poate s'ăjșngă rekănnouștină unăi femei, ăăi promită k'a mea se va șrka.

— În dewertă amă inkide okii, doamnă; este ună kăvintă de ordină dată, ună kăvintă de ordină făr kare niminî nă poate emi, kăci, iți renetă, kasa este impresrată.

— Ши'лă utii?

— Fără indoială illă utiă.

— Магичіе!

— Ei bine?

— Amikălă meă, skăme Магичіе, avestă kăvintă de ordină, sune'lă, imi trebe mie.

— Ценевиѳо! stigă Магичіѳ, Ценевиѳо! cine estî tă dar kare vii amî sune: Магичіѳ, in nămele amorălăi ceamă pentră tine, fi fără kăvintă, făr' onoare, trădă-ți kăssa, leapădă-te de părerile talle. Ce mi infăișezi in skimă, Ценевиѳо, pentră toate achesta, tă kare mă păi in assemenea черкаре?

— Ох! Магичіѳ, skapă'lă, skapă'lă mai intiiă, mi apoî черемі viada.

— Ценевиѳо, zisse Магичіѳ k'ună glasă krăntă, askăltă-mă: amă ună niçioră năssă ne drămlă infamiei; kă să deschindă kă totă, voiă să amă yellă păiună ună kăvintă tare in kontra mea kiară; Ценевиѳо, jărgăni kă tă nă izbemă ne kavallărlă de Kasa-Romie...

— Izbeskă ne kavallărlă de Kasa-Romie kă o soră, kă o amikă, nă intr'altă felă, iți jărgă!

— Ценевиѳо, mă izbemă tă?

— Магичіѳ, te izbeskă, ama de adevărată pre kămă Dămnezeă ne aude!

— Daka fakă ceea ce mi чері, părgășivei tă părgină, amiči, patrie, kă să făi kă trădătoră?

— Маггісіе! Маггісіе!

— Се індоемте... ох! се індоемте!

Ші Маггісіх се retrasse înapoi кэ тоатэ іг-
уеала деспрегулсі. Ценебіева, каре се rezimasse de
ellэ simpi de odatэ a i linsi surjînălэ mi кэзэ іп
пенскі.

— Маггісіе, zisse ea frângîndemі mъnile іп-
прекпате; Маггісіе, orі че veі voі, іцї jггэ; ordour
мъ sъpъsїđ.

— Тх veі fi a mea, Ценебіево?

— Orі къндэ veі voі.

— Јггэ ne Kristэ!

Ценебіева іntinse braгъlэ:

— Dъmnezelэ međ! zisse ea, тэ аї ertatэ ne
emeea adslterэ, snerэ кэ мъ veі erta assemenea.

Ші шіroaie de lakreme кърсерэ ne faца sa,
ші кэзгэ ne lъngslэ sъđ пърэ resinitэ ші xндxндэ ne
neutslэ sъđ.

— Ох! нэ аша, нэ јгга astэ-felэ, zisse Маг-
гісіх, sađ кэ нэ пріimesкэ јггыміntslэ тэđ.

— Dъmnezelэ međ! јггэ, zisse ea, кэ мї voіđ
konsъndї viada lэї Маггісіх, кэ voіđ mъri кэ ellэ ші,
daka trebэe, nentрэ dъnsxlэ de va skъna ne amıklэ
međ, ne protэktorxlэ međ, ne fratele međ, ne kaval-
erxlэ de Kasa-Rowie.

— Bine; ellэ va fi skъnatэ, zisse Маггісіх.

Se dъsse къtre kamerэ.

— Domnle, zisse ellэ, іea kostъmxlэ argъsi-
torxlэї Morand. Іцї dađ кэvіntslэ кэ estї liberэ.

— Ши тэ, doampнэ, zisse ellэ Ценевиевей, eatэ ашэndoхэ кэвintеле de trecherel garoafэ ши сэппэmintэ.

Ши, ка кэптэ арэ fi авэтэ снаймэ d'a маї ремэ-
nea in kamera хнде pronхнyгasse ачесте doхэ кэвintе
че'лэ фэча тэдэtoгэ, дескиссе fereastrа ши сэри din
kamerэ in грэдинэ.

Cercetare.

Maşriciș își relăsase postșlă în grădină, în fața ferestrei Țenevievei; atșlă nșmaī k'acheastș fe-reastrș se întșnekasșe, kșchī Țenevieva intrasșe la kavallerslă de Kasa-Romie.

— Era timpș ka Maşriciș sș lasșe kamera, kșchī avia ajșnsesșe la șngișlă florșriei, kșndș poarta grădinei se deskisșe, și omșlă vșlștș s'argșlș, șmatș de Lorinș și de ținchī saș șeasșe grenadierī.

— Ei bine? întrebș Lorinș.

— Bezī, zisșe Maşriciș, sșntș la postșlă meș.

— Niminī n'a șerkatș a forșa kșvintșlă de ordinș? zisșe Lorinș.

— Niminī, resșnsșe Maşriciș, fericitș d'a skșna k'o minchisșnș prin felșlă kș kare întrebarea i s'a adressatș; niminī! dar voi, șe așl fșkștș?

— Noi, ne aminș assigșratș kș kavallerslă de

Kasa-Rowie a intrat în kasă, este o oră, mi n'a mai eștit d'atunci, respunse omul poliției.

— Mi kănnouti kamera sa? zisse Lorinș.

— Kamera sa é despărgit de a četărenei Dimer nămai nrint'ănuș korridorș.

— Ax! ax! zisse Lorinș.

— La drakș, nș era trebăing de niči o despărgire; sș pare kă kavallerăș de Kasa-Rowie é ănuș kraiš.

Măriciș simți a i se șka șănele în kanș; inkisse oki mi vșzș mi de șăgere interioare.¹

— Ei bine! dar... četăreanș Dimer, ce zice despre ăceasta? întrebș Lorinș.

— Ellș zicea k'ăceasta era mlț onoare pentru dănsăș.

— Sș vedemș! zisse Măriciș k'ănuș glasș șăgrămatș, ce facemș?

— ăceasta vomș face, zisse omul poliției, sș ne dăcemș a 'lș nride în kamera sa, mi poate kiarș în patăș sșș.

— Lăi niči kă i trece ăeva prin minte?

— Nimikș.

— Ce felș é disnșș partea lokăși? întrebș Lorinș.

— Avemș ănuș planș foarte esaktș, zisse omul vșnșș: ănuș pavillionș ce se aflș în șngișă grădinei, eat'ăș; te șăči patru trente, le vezi d'ăci? te afli în kanăș skăreș; la dreanta șăoa appartamentăși četă-

¹ Din intrș.

genei Dimer; fьrь indoialь 6 acela a kьrzia fereast-
trь se vede akolo. ьn faa ferestrei, ьn fьndь, o ь-
шъ kare resusnde ьn korridorь, шi, ьn aчestь korri-
dorь, ьmea de la kamera trьdьtorьlь.

— Bine, eatь o touografie kam dьпъ kьmь
se kade, zisse Lorinь; k'ьnь ulanь k'achesta poate ьi-
neva sь meargь kь okii ьnkimь, шi atьtь mai bine
kь okii deskimь Meruemь dar.

— Stradele sьntь bine ьzite? ьntrebь Max-
riciь k'ьnь interesь ne kare assistanщi' ьllь krezьrь
fьrь indoialь kь provenia din temerea чe o avea ellь
ka sь nь skane kavallerьlь.

— Stradele, trecherile, resmintiele, toate, zisse
omьlь vьпъть: mь prinzь kь niщi ьнь шоareче nь va
пstea treче fьrь kьvintьlь de ordinь.

Maxriciь se ьnfiorь; atьtea mьssre lьate ьllь
fьchea a se teme kь trьdarea sa sь nь fьrь nefolosi-
toare fericiгii salle.

— Akьmь, zisse omьlь vьпъть, kьпi oameni
чereгi ka s'arrestagi ne kavallerьlь?

— Kьпi oameni? zisse Lorinь; krezь kь Max-
riciь шi eщ sьntemь de ajьansь; nь 6 ama, Maxricie?

— Da, ьngьпъ acesta, de sigьrь kь noi sьm-
temь de ajьansь.

— Askьltagi, zisse omьlь poliщiei, nь trebe
sь vь lьdagi ьn demertь; sьntegi хотьrigi a lь prinde?

— Kьmь drakь sь nь ьmь хотьrigi! strigь
Lorinь, eщ krezь kь da! nь 6 ama Maxricie, kь tre-
be sь lь prindemь?

¹ Чel de fьдъ.

— Ah! strigă Lorinș voiosș, keia este la zșș.
 În adevărș ellș întinsesse mșna ne întșnerikș,
 mi kșmș zissesse, kș vîrfșlș deșitșlș simși revea-
 la keiei.

— Aïde, deskide dar, четъgene lokotenentș,
 zisse omșlș vșnștș.

Lorinș deskisse kș ferealș zșea.

Maxricș sterse de ne frantea sa sșdoarea че i
 kșrșea.

— Eatș-ne, zisse Lorinș.

— Nș inkș, zisse omșlș vșnștș; daka mtiin-
 cele noastre tonografice sșntș esakte, noi ne aflșmș
 akșmș în apartamentșlș четъgenei Dimer.

— Pștemș sș ne assigșrșmș, zisse Lorinș;
 s'apșrindemș, lșmînrî, é fokș în sobș.

— S'apșrindemș torșe, zisse omșlș vșnștș;
 torșele nș se stingș ka lșmînrile.

Și lșș din mșnile zșș grenadierș dozș torșe
 ne kare le apșrîne în vatra sobei, mi pșsse zșa în
 mșna lșș Maxricș, ne чеa-altș în mșna lșș Lorinș.

— Bedeși, nș m'amșșeamș de lokș: eatș zș-
 mea че resșnde în kamera de kșlkatș a четъgenei
 Dimer, eatș așea че resșnde în korridorș.

— Îainte! în korridorș! zisse Lorinș.

Deskisserș zșea din fșndș, kare nș era niș
 ea inkîș ka mi чеa d'întîiș, mi s'allarș în faga zș-
 șei apartamentșlș kavallêrlș. Maxricș vșzșsse de
 dozș-zeci mi dozș de ori așeastș zșș, mi niș odatș
 nș întrebasse zșde resșnde; pentș dșnșlș lșmea
 se konçentra în kamera zșde îllș mriimîa Çenevieva.

— Ox! ox! zisse Lorinș închetș, aci katș s'ò întoarçemș pe altș foaie, nș mai este keia, mi șșea é înkisș.

— Dar, întrebș Maxriciș, abia pștîndș sș vor-beaskș, șșnteuș sigșrî kș este akolo?

— Daka planșlș este esaktș katș sș fiș akolo, respnșse omșlș poliçiei! kștr'aceasta noi illș vomș vedea: Grenadierî.

Șșarçeuș șșea; mi voi, çetșçenî, çinçeuș-vș gata, îndatș çe va fi șșea șșartș, pșvșlliuș în ka-merș.

Patrș oamenî, aleșî de kștre trimisșlș poliçiei, redikarș patșrile pșuçilorș lorș, mi, dșpș șșș seinnș allș çellsî çe 'i kondșçea, detterș nșmai o singarș lovîțrș: șșea sbșrș în bșkșçiuș.

— Predș-te, saș estî mortș! strigș Lorinș a-rșnkîndș-se în kamerș.

— Niminî nș respnșse; nerdellele natșlșî era înkise.

— Pșziçiuș între natș mi perete, zisse omșlș poliçiei; la kștare, mi la çea d'întîiș mișkare a nerdell lorș façeuș fokș.

— Autentaçiuș, zisse Maxriciș, mș dșkș sș le deskizș.

Și, fșrș îndoialș, krezîndș kș Kasș-Rouie era asknșș în dosșlș nerdellelorș, mi kș întîia lovîțrș de nșmnalș saș de nistolș va fi nentș dșusșlș, Maxriciș pșvșlli la kortine' kare alsnekarș pe verçeaoa lorș.

¹ Perdelle

Patxl̄ era demertl̄.

— Че drax! zisse Lorin̄, n̄ é nimir̄!

— Ba fi sk̄pat̄, inḡn̄t̄ Masric̄ix.

— Heste n̄stinḡ, чет̄гені, neste n̄stinḡ! striḡ om̄xl̄ v̄n̄t̄; v̄ sp̄ī k̄ l'ā v̄z̄t̄ intr̄nd̄ este o oḡ, k̄ nimir̄ n̄ l'ā v̄z̄t̄ em̄ind̄, m̄i k̄ toate em̄irile s̄nt̄ n̄zite.

Lorin̄ deskidea por̄gile kabinetelor̄ m̄i alle armor̄ilor̄ m̄i se zita n̄ret̄inden̄i, akolo kiar̄ x̄nde ar̄ fi fost̄ k̄ n̄stinḡ x̄n̄i om̄ a se ask̄nde.

— Nimir̄ k̄ toate ačestea; vez̄i bine, nimir̄.

— Nimir̄! reneti Masric̄ix k'o min̄kare lesne de inḡell̄s̄, vedeḡi in adevar̄ n̄ e nimir̄.

— In kamera чет̄геней Dismer, zisse om̄xl̄ poligieī, poate aste akolo.

— Ox! zisse Masric̄ix, respektaḡi kamera x̄neī femeī.

— K̄xm̄ n̄, zisse Lorin̄, neap̄rat̄ k'o vom̄ respekta.

— M̄i ne чет̄геана Dismer? zisse x̄n̄l̄ din grenadier̄ ink̄ntat̄ k̄ a n̄st̄t̄ sux̄ne o gl̄m̄t̄ s̄rit̄.

— N̄, zisse Lorin̄, n̄maī kamera.

— Atx̄n̄ci, zisse Masric̄ix, l̄ssaḡi-m̄ s̄ trek̄ ō int̄lī.

— Trečī, zisse Lorin̄, t̄x̄ est̄i k̄n̄itan̄: tot̄ s̄nt̄xl̄ k̄ t̄m̄zia sa.

L̄ssaḡ doī oamenī ka s̄ n̄zeask̄ kamera че o n̄z̄sia ak̄xm̄. Apoi reveniḡ in ačeea x̄nde ap̄rinser̄ l̄xm̄n̄rile.

— Deseartz! strig' omz'li poligiei.

— Deseartz! reneti Masricis devenind' palid', unde dar este?

Lorin' prii pe Masricis k' mirare.

— S' k'z'z'm', zisse omz'li poligiei.

Shi, z'mat' de militari, se p'sse a skotochi kasa de la s'p'z'minte n'iz la l'k'z'torie.

Abia iui intoarse snatele, mi Masricis, ce 'i z'masse k' oki plini de ner'bdare, s'az'nk' in z'muz in kamerz, deskizind' armoriile ce f'z'ssesserz ak'z'm' deskise mi strigind' k'z'n' glas' plin' de intristare: **Ценевию! Ценевию!**

Dar Ценевию n'z' res'nse de lok', kamera intr'adev'z' era deseartz.

At'z'ci Masricis se p'sse mi ell' a skotochi kasa k'z'n' fel' de neb'nie. Flor'z'ii, ambare, de-
pendinge', visit' tot', ins' in deseartz.

Indatz s'az'zi z'n' mare sgomot'; o tr'z'n' de oamen' armaz' se inf'z'im' la poartz, skimb' k'z'vin-
t'z'li de t'rechere k'z' sentinella, imulz gr'dina mi se res'nindi in kasz. In kanz'li astei tr'z'ne de aj'torz' strel'z'ia pana cea af'z'matz a l'zi Santerra.

— Ei bine! unde e konspiratorz'li?

— K'z'm'! z'ade e konspiratorz'li?

— Da; v'z' intreb' ce az'i f'k'z't'?

— Te voi'z' int'reba pe tine ins'z'ii: ceata ta, dak' a p'z'it'z' bine omirile kat'z' s'z' l'z' fi arrestat', k'z'ci n'z'maf' era in kasz k'z'nd'z' amm'z' intrat'z' noi.

* Imrojm'siri.

— Ce zică! strigă generalul infariat, l'ajă l'essată dar s' skane?

— Noi n'ammă năstă s' l'ă l'essăm s' skane, k'ăc'ă n'ic'ă k'ă l'amă prinsă.

— Atănc'ă, n'ama' învellegă nimikă, zisse Santerra.

— Ce n'ai învellesă?

— Ceea ce aji s'ăssă prin trimisă lă vostră.

— C'ă amă trimisă noi ne vine-va, noi?

— F'ărlă îndoială; n'ăvestă omă k'ă vestimintă lă inkisă, k'ă n'ărlă negră, k'ă okelari' verzi, kare ne a înutiungată din nărtă-va k'ă s'ănteci în năntă lă de a n'inde ne kavallărlă de Kasa-Romie, dar k'ă s'ăppăra kă x'ă leș; d'ărlă kare amă mi alergată.

— D'ărlă omă k'ă vestimintă inkisă, k'ă n'ărlă negră, k'ă okelari' verzi? reneti Lorină?

— F'ărlă îndoială, kare minea o femeie de brauă.

— J'ărlă, frămoasă? strigă Maxrică alergindă în partea generală lă.

— Da, j'ărlă mi frămoasă.

— Era ellă! mi cetăceana Dimer...

— Vine ellă?

— Kasă-Romie... ox! tiklosă ce s'ăntă k'ă n'ă 'i amă x'ăcisă ne amăndo'!

— Aide, aide, cetăceana Lindă, zisse Santerra, se voră n'inde.

— Dar k'ămă drakă, 'i ai l'essată s'ă treakă? întrebă Lorină.

— La drakă! zisse Santerra, 'i amă l'essată s'ă treakă n'ăntă k'ăvea k'ăvintă lă de trechere.

— Avea k̄v̄int̄s̄l̄š de trechere! striḡt̄ Lorin̄š; dar este între noi vr̄'neš tr̄d̄tor̄š?

— N̄s, n̄s, четъгене Lorin̄š, zisse Santerra, voi s̄nted̄i k̄nnosk̄d̄i, mi se ūtie k̄ p̄ntre voi n̄s este ničī ūš tr̄d̄tor̄š.

Lorin̄š se ziv̄ imurej̄rs̄l̄š s̄š, ka k̄nd̄š ar̄š k̄z̄ta p̄'acell̄š tr̄d̄tor̄š a k̄rsia fiūz̄ o proklamasse ell̄š.

Întimn̄it̄ fr̄ntea cea înkr̄ntat̄ a l̄šī M̄as̄rič̄is.

— Oх! m̄x̄m̄x̄r̄t̄ ell̄š, ce va s̄z̄ zik̄z̄ ac̄easta?

— Ac̄est̄š om̄š n̄s poate fi prea denarte, zisse Santerra; s̄z̄ skotochim̄š prin orej̄r̄š; poate va fi k̄z̄t̄š în m̄n̄ile vr̄'neī patr̄lle ce va fi fost̄š mai înde m̄n̄atik̄ de k̄t̄š noi mi kare n̄s se va fi l̄ssat̄š a s'am̄d̄i.

— Da, da, s̄z̄ k̄z̄t̄m̄š, zisse Lorin̄š, mi a- p̄sk̄t̄ pe M̄as̄rič̄is de braūš, mi, s̄z̄b k̄v̄int̄š de k̄z̄- tare, ill̄š trasse afar̄ din gr̄d̄in̄.

— Da, s̄z̄ k̄z̄t̄m̄š, zisser̄š soldač̄i; dar înainte d'a k̄z̄ta...

Și ūn̄l̄š d̄in eī ar̄nk̄z̄ tor̄ga sa pe ūn̄š am- bar̄š ce era ulin̄š de lemne ūskate.

— Bino, zisse Lorin̄š, bino.

M̄as̄rič̄is n̄s cher̄k̄ ničī o resistinḡz̄. Ūrm̄š l̄šī Lorin̄š ka ūn̄š konill̄š; am̄ndoī alergar̄ p̄n̄z̄ la p̄nt̄e f̄r' a mai vorbi ceva; akolo st̄t̄ar̄z̄; M̄as̄rič̄is se in- toarse.

Cher̄l̄š era roș̄ la orizont̄l̄š s̄z̄b̄rb̄is̄l̄šī, mi se vedea ūrk̄ind̄-se ne d'ass̄ura kaselor̄š n̄meroase skinteī.

Credința jurată.

Mașivis se întorsă, ellă întinse mâna spre strada Sant-Iakobș.

— Fokș, zisse ellă, fokș!

— Eî bine! da, zisse Lorinș, fokș; anoî?

— Ox! Dsmnezeșlă meș, Dsmnezeșlă meș!
daka ea se va fi întorsș!

— Çine ea?

— Çenevieva.

— Çenevieva este doamna Dimer, nă è ama?

— Da, ea este.

— Nă è perikșlă ka sș se fi întorsș, ea n'a plekatș pentru ayeasta.

— Lorine, katș s'o reașlămș, katș sș mî resbșnș.

— Ox! ox! zisse Lorinș.

Amorș, amorș, tirane allș zeilorș și oamenī,
Pe alle talle altare tș nșmai vrei tșmie.

— Tș mī vei ajsta s'o reaștămș, nș 6 aua,
Lorine?

— Krezș kș nș va fi greș.

— Și kșmș?

— Tș te interesezi, fșrș indoialș, pe kștș
pociș krede, de soartea doamnei Dimer, katș s'o
kșnnouți, și kșnnoskīnd'o, katș sș utii kare sșntș
amiciī seī ceī mǎi familiari; ea nș va fi lșssatș
Parisșlș, totș aș țarbara d'a remșnea aci; ea va
fi refșpitș la vr'o konfidentș, și mșne dimineauș
vei priimi prin vre o Rosș saș Marton șnș mikș bil-
letș mǎi kș aceste vorbe:

Daka zeșlș Margș voemte sș mǎi vazș pe Ūtera,
Îmursmate de la noante șingșloarea-ī azșrie.

Și sș se înșyșueze la portarș, kștare stradș,
kștare No: întrebīndș de doamna trei stelle; eaș.

Margșicș iștyș din șmeri; ellș utia bine kș
Ūeneșieva n'avsca ue niminī șnde sș refșgș.

— N'o vomș reașa, mșrmșrș ellș.

— Eartș-mī a ūi sșșne șnș lșkrș, Margșicș,
zisse ellș.

— Kare?

— Kș poate n'arș fi o mare nefericire de nș
vomș mǎi da neste ea.

— Daka n'o voiș reafła, Lorine, zisse Maxriçis, voiș mxi!

— Ax, la drakel zisse jxnele, de aqestă amoră eraı dar sã mori de-znãzi?

— Da, respõnse Maxriçis.

Lorinã kãpetã xnã momentã.

— Maxriçie, zisse ellã, sãntã anproane de zn-sure-zeye; kartierlã este demertã, eatã o bankã de neatrã ce seamãnz nxsã inadinsã ka sã priimeaskã doi amici. Dã-mi favoarea xnei întrebãrii partikulare, kãmã se zicea în bekislã reuimã. İuı daș kvintislã meș kã nã voiș vorbi de kãtã în prosã.

Maxriçis se xitã imprejãrlã sãã, mi se dãsse a se nãne ne o bankã. Lorinã se xitã asemenea mi se dãsse a medea allãtãri kã amikãlã sãã.

— Borbeute, zisse Maxriçis lãssindã a i kvãdea ne nãnz frãntea sa amegitã.

— Askãltã, skãmne amiche, fãrã esortã,¹ fãrã perifrãse², fãrã kommentariã³, İuı voiș sãpãne xnãlxkã: noi ne perdemã, saș mãi bine tã te perzi.

— Kãmã aqeastã? întrebã Maxriçis.

— Este, tinere amiche, zisse Lorinã, oare-kare sentingã a komitetslãi mĩntãrii nãblice kare deklarã de trãdãtorã allã patriei ne ori-cine are a face kã inemiciã zisei patrii. kãpõmãtã tã aqeastã sentingã?

¹ Partea d'ntãlã a xnei kvãintã, în kare oratorslã se silete sã agide bãgnrea de seamã a askãltãtorilorã mi sã kvãntice bãna lorã voingã.

² Întrebãngare de mãi multe ziceri sure a esurima o idee ce nã breã saș nã se poate esurima nrintr'sua singãrã.

³ Desãvãrã, bãgãri de seamã mi însemnãri assãpã xnei nãrãuı, saș tekstã sure aı înlesni înqellessã.

— Fьгьъ indoialъ, respъnse Mъriviis.

— O kъnnouitї?

— Da.

— Ei bine! imї pare къ тъ нъ estї mai nъginъ
trъdъtorъ allъ patriei. Че zicї тъ? къm zisse Mauliss.

— Lorine!

— Fьгьъ indoialъ; аfагьъ nъmaї dаkа nъ veї
privi ka idolatrindъ¹ patria lorъ p'acheia kari daъ lokъ-
ingъ, masъ ши patъ kavallerslxi de Kasa-Rowie, kare
nъ este xнъ rensblikанъ infokatъ dъnъ kъmъ pressnъsiъ,
ши nъ este de lokъ akъksatъ k'a fъkxtъ чева in zille-
le lxї sentembre.

— Ax! Lorine! zisse Mъriviis skouindъ xнъ
sъsninъ.

— Чееа че face, xrmъ moralistxlъ, къ тъ mї
narї k'aї fostъ saъ къ estї inkъ foarte amikъ kъ ine-
mika patriei. Aide, aide, nъ te revolta, skъmne amiचे; тъ
estї ka renosatxlъ Ancheladas, ши aї miuka yиъ mъnte
kъndъ te reintorчї. Ёгї renetъ dar, nъ te revolta, ши
mъrtъrisemte къ sinceritate къ nъ estї zelosъ.

Lorinъ pronъngasse аcheste kъvinte къ toatъ dъl-
чеага de kare era kapabilъ, ши alъnekindъ ne d'assъ-
pra k'xнъ artifiचїъ² къ totxlъ чїcheronianъ.

— Mъriviis se mъlyzmi a protesta k'xнъ чestъ.

Dar чestxlъ fx deklaratъ ka o nemъrtъrisire,
ши Lorinъ xrmъ:

— Ox! dаkа trъiamъ intr'ъna din аcheste tem-

¹ Ёkiptnde-se ka intr'ъnъ idolъ. — ² Memtemsgъ.

peratsre de florărie kaldă, temperatără potrivită kândă, dăru regşelele botaniceî, barometrelă arrată nevariată şeaî-sure-zече grade, şiaşă zиче: skămne Masricie, asta este elegantă, este kămă se kade; să fimă uş-şină aristokraşii, şi din timnă în timnă, aчeasta face bine şi miroase frămosă; dar noi ne frişemă astăzi în treî-zечі şi şinşі nînă la patrzşechі de grade de kăldără! şi apoi să fîă şineva reче într'o assemenea kăldără! tă şti kă kândă şineva este reче este şşşnektă', şi kândă este şşşnektă, şngelleşii, skămosă meş amikă, чeea че poate deveni.

— Eî bine! dar, ашнчі şччігъ-мъ şi să se termine odată, şrigă Masricie; totă şantă şi desgştată de viaşă.

— De şnă nătrară de oră, zisse Lorină; în adevără, nă este înkă destăă timnă ka să te lassă să faşі dăru voia tă; şi apoi kândă moare şine-va astăzi, şngelleşii, kată să moară repşblikană; ne kândă tă aî mşri aristokrată.

— Ox! ox! şrigă Masricie allă kăşşia şşşşe înчenea a se înflakăra prin nerăbdătoarea dărere че resşită din konştiinşă şi din kălnabilitate; ox! ox! tă merşii nrea departe, amikăă meş.

— Voiş merşe şi mai departe înkă, kăşşі şii fakă kăşnoskăă mai dinainte kă daka tă te faşі aristokrată...

— Mă veî denşşga?

— Departe d'astă idec! Nă, te voiş înkide într'o şşşşmintă, voiş face să te kăşte prin bătaia to-beî ka şnă obiekăă nerăăă; apoi voiş proklama kă aristokraşii, ştiindă че le năştraî tă, te aă sekşestrăă,

martirisatǎ, lǎssatǎ nemȃnkatǎ; astǎ-felǎ kǎ, kǎndǎ pre-
votǎlǎ ¹ Elie de Belmont, D. Latude mi alyǎi, te
vorǎ reafle veǐ fi koronatǎ in pǎblikǎ kǎ flori de kǎtre
damele din niagǎ mi de kǎtre petikariǐ sekujiznǐi Vik-
tor. Grǎbente-te dar a deveni xǎnǎ Aristidǎ. Treaba
ta este foarte limpede.

— Lorine, Lorine, simyǎ kǎ tǎ ai kǎvintǎ, dar
sǎntǎ tǐrritǎ, alǎnekǎ in nrǎnastie. Estǐ sǎnratǎ pe
mine pentrǎ kǎ fatalitatea mǎ tǎrrante?

— Nǎ sǎntǎ sǎnratǎ pe tine, qi te certǎ. Ad-
dǎ-ȃi aminte pǎginǎ sĉenele ȃe Hiladǎ fȃcea in toate
zillele lǎi Orestǎ, sĉene ȃe probeazǎ kǎratǎ kǎ amicia
este nrǎmai xǎnǎ paradoksǎ ² pentrǎ kǎ aȃeste modele
d'amici se disȃsta de dimineagǎ niȃn seara.

— Pȃrǎseunte-mǎ, Lorine, veǐ face mai bine.

— Niqi odatǎ.

— Atǎnqi, lassǎ-mǎ sǎ izbeskǎ, sǎ fiǎ nebǎnǎ
dǎnǎ gǎstǎlǎ meǎ; sǎ fiǎ kriminalǎ poate, kǎȃi, daka voǐǎ
revedea-o, simyǎ k'o voǐǎ xȃcide.

— Saǎ kǎ veǐ kǎdea la ȃenskiǐ ei. Ax! Maǎ-
riȃie! Maǎriȃie! Maǎriȃie amoresatǎ d'o aristokratǎ, niqi
odatǎ n'auǎ fi krezǎtǎ aȃesta. Eatǎ-te k'aȃestǎ Os-
selin kǎ Markiza de Harriǐ.

— Destǎlǎ, Lorine, te rogǎ!

— Maǎriȃie, te voǐǎ vindeka, saǎ kǎ drakǎlǎ mǎ
iea. Nǎ voeskǎ ka sǎ kiȃutiȃi la lotǎria santeǐ gillo-
tine, kǎmǎ zȃce bǎkansǎlǎ din strada Lombazilorǎ. Ieagǐ

¹ Őnǎ felǎ de staroste, de jǎdektǎtorǎ, enistatǎ, inspektorǎ.

² Idee ȃisdatǎ, pronǎnere ȃisdatǎ,

seama, Maxricie, tu o să mă scoţi din minţi. Maxricie, tu vei face din mine un băstard de sânge. Maxricie, simţi trebuinţa d'a pune foc la insula Sant-Ludovic; o torcu, un taciune!

Dar nu, msnka mi este nefolositoare,
 Chemi mai trebzi mie torcu să taciune?
 Foc-d, fructioare, este de minune,
 Să ai aprinză pentzli m' un oraş prea mare.

Maxricis sgrisse fuz voia lui.

— Tu mi ai să ne învoim să vorbim numai în prosă? zisse ell.

— Înse mi tu prea mă scoţi din minţi că nebunia ta, zisse Lorin; pentru că assemenea. . . ează mi a venit ceva în minte, aidegi să bem, Maxricie; să devenim beşi, să facem moşni, să studiem economia politikă; dar pentru amorzli lui Janner, să nu mai fim amoresaşi, să izbim numai libertatea.

— Să Ragisnea.

— Ah! într'adevăr, Zea îi spune multe lucruri, mi te află un mitor înkntator.

— Mi tu nu esti melos?

— Maxricie, ca să şkană p'amikzli meş, mă simţi capabil de toate sakrificiile.

— Muzmesk, bietzli meş Lorin, mi preuzesk devotamentzli tă: dar cell mai bun mizlok d'a mă mngia, vezi tu, este să mă sater de dgrerea mea. Adio, Lorine; dte de vezi ne Artemisa.

— Ши тэ знде те дэчї?

— Мъ дэкѣ акасъ ла mine.

Ши Масгичис фѣкс кѣцї-ва пашї кѣтре пѣнте.

— Тэ локземтї дар їн партеа stradeї чеї векї Sant-Iakobѣ, аксмѣ?

— Нэ, дар їмї плаче с'анкѣ п'аколо.

— Ка сѣ веzi їнкѣ локлѣ знде локсія неоме-
ноаса та?

— Ка сѣ възѣ дака еа нэ с'а їнтурсѣ знде
mtie k'o amtentѣ. О Ценевиєво! Ценевиєво, нэ те амїѣ
їл крезтѣ канабїлѣ d'o assemenea тѣдаре!

— Масгичие, зндѣ тїранѣ че кѣннотєа foarte
bine seksлѣ чellѣ framosѣ, кѣчї а мсрїтѣ fїндѣ-кѣ
пгеа мслтѣ l'a їsbitѣ, зїчеа.

Femeea-adessea нэ апе fede.¹

Nebznѣ ẽ cine їн еа се 'nkrede.

Масгичис skoasse зндѣ sssuinѣ, ши амѣндої амї-
чїї анкагѣ дрѣмлѣ кѣтре strada чеа векїє Sant-Iakobѣ.
Кѣ кѣтѣ амѣндої амїчїї се анпроїа, sїmгїа зндѣ mare sго-
motѣ, vedea lãmina kreskїndѣ, azzia кѣнтїче, каре, їн
zioa mare, їн mizloклѣ soarelãї, їн atmosfera kombã-
terїї, semъna а їмнсгї eroїче, дар каре, noantea, la lã-
mina їмчєндїлсї,² lsa tonsлѣ чellѣ tristѣ allѣ знеї be-
гїї de kannibalѣ³.

— Ox! Dãmnezeлѣ meѣ! Dãmnezeлѣ meѣ! zї-
чеа Масгичис sїtїndѣ кѣ Dãmnezeѣ era desfїngatѣ.

¹ Kredingã. — ² Fokslã. — ³ Munkãtorѣ de oameni.

Și se dăcea mereș kă sdoarea pe frunte.

Lorinș illș nrivi dăkîndș-se, mărmarîndș între
dinuî seî.

Amorșle, kîndș mînađi tș noui pe noi a pșne;
Ori-ține poate zîce adio 'ngellençizne.

Totș Parisșlș nręea kă se dăce kătre teatrșlș
evenimentelorș ce noi deskrisseręmș. Măgricș
șx ne-
voitș a strebate xņș rîndș de grenadierı; rangșrile
sekujonarilorș, apoi bandele gręmădite alle aचेstei po-
nșlayișni totș d'axna șrioase, totș d'axna demtente
kare, în aचेa enokș, alerga xrlîndș din snektakșlș în
snektakșlș.

Pe kătș s'annonia, Măgricș, în nerăbdarea sa
șrioasș, kă atătș grębia nassșlș. Lorinș illș xma d' an-
proane kă mare greștate, dar illș izbîia urea mătș ka
ș'łlș lasse singșrș în astș-felș de momentș.

Totșlș era mătș finitș;¹ fokșlș se kommunkasse
de la ambarș xnde soldatșlș arșnkasse o toręș au-
pninsș, la lșkrętoriele konstruite de skîndșrı astș-felș
ka șș lasse mătș lșminș nentș çirkșlarea aerșlș;
mърșrile arșesserș; kasa kiarș înçenșsse a arde.

— Ox! Dșmnezșlș meș! imi zisse Măgricș,
daka ea se va fi întorsș, daka va fi fostș în vr'o ka-
merș înșușğatș de flakșre; autentîndș-mș, kîș-
mîndș-mș...

Și Măgricș, pe jșmătate nebxș de dșgere,

¹ Штритъ.

i plucea mai bine a crede la nebunia aelleia pe care o isbia de krti la trdarea sa. Mardicis prvelli prin mizlokals norcii ce se intredede prin fsm.

Lorin ille rma mere, l'arg si rmat si in iad.

Invelitoarea ardea ink, fokals inchenesse a se kommunka la skri.

Mardicis abia resiffind, visiti mai intii, salons, kamera Cenevievi, kamera kavallerisi de Casa-Romie, korridoarele, kirmind k'ns glas sgrmat:

— Cenevievo! Cenevievo!

Nimini n resunse.

Revenind in intia kamer, amndoi amicii vzrg plakrele care inchea a intra pe sh. K toate strigrile li Lorin ce i argta fereasta, Mardicis trek prin mizlokals plakrelor.

Apoi alerg la kas, strebt fr' a se onri de nimik karta akouerit k mobile sfrgmate, resti sala de mnkare, salons li Dimer, kabinele ximistisi Morand, totis aesta fplin de fsm, de sfrgmptre, de stikle snarte; fokals ajnsesse si aeast parte a ksei, mi inchenesse a o misti.

Mardicis fkk cea ce fkk si in pavillion, n lss o singr kamer fr' a fi visitat'o, ns korridor fr' a li strebtat. Se kobori nnt si in szterrane. Poate Cenevieva, ka s fgr de fok, refxisse akolo.

Nimini.

— Ce drak! zisse Lorin, ta vez bine k

nimini n'arǎ fi pǎtatǎ sǎ se ȕiirǎ aci, afarǎ de salamandre, Ńi krezǎ kǎ nǎ kasǎi p'acestǎ animalǎ fabulosǎ. Aide, vino, vomǎ ĩntreba, ne vomǎ informa de la cei ce aǎ fostǎ de faǎǎ; ȕineva poate k'a vǎzǎt'o.

A trebǎitǎ multe pǎteri ĩnite ka sǎ kondǎkǎ pe Mǎgricǎ afarǎ din kasǎ; suerǎnȕa illǎ trasse de pǎrǎ.

Atǎncĭ ĩncenzǎ kǎrǎtirile, vizitarǎ lokǎrile de prin preȕǎrǎ, onrĭndǎ femeile ce trecea, skotoȕindǎ al-leile, ĩnsǎ fǎrǎ rezultatǎ. Era o orǎ dǎrǎ mezǎlǎ ponnĭ; Mǎgricǎ kǎ toatǎ vĭrtǎtea sa atletikǎ, era sfǎrǎmatǎ de ostenealǎ: se lǎssǎ de alergǎtǎrele salle de neĭncetatele salle ĩnte kǎ mǎlȕimea.

ȕnǎ fiakrǎ trekǎ: Lorĭnǎ illǎ onri.

— Skǎmpǎlǎ meǎ, zisse ĩi Mǎgricǎ, poĭ ammǎ fǎkǎtǎ totǎ ce a fostǎ ĩn pǎsterea omeneaskǎ a face snre a da neste ȕenevieva; ne ammǎ deșelatǎ; ne ammǎ pǎrȕitǎ; ne ammǎ afǎmatǎ pentrǎ ea; Kǎnidon, kǎtǎ, de pretenȕiosǎ d'arǎ fi, nǎ poate pretinde mai mǎltǎ de la ĩnǎ omǎ ce este amoresatǎ, Ńi mai alesǎ de la ĩnǎ omǎ kare nǎ este; sǎ ne șrkǎmǎ: ĩn fiakrǎ Ńi sǎ ne ĩntoarȕemǎ fie-kare akasǎ.

Mǎgricǎ nǎ resușnese nimikǎ Ńi se lǎssǎ a face ce va voi kǎ dǎnsǎlǎ. Sossirǎ la poarta ĩi Mǎgricǎ fǎrǎ ka așȕndoi amĭȕĭ sǎ skimbe o singǎrǎ porȕbǎ.

ĩn momentǎlǎ kǎndǎ Mǎgricǎ deskidea, s'azĭo fereastrǎ a apartamentǎlǎ ĩi Mǎgricǎ ĩnkizĭndǎ-se.

— Ax! binel zisse Lorĭnǎ, oare-ȕine te așteantǎ, eatȕmǎ mai sȕȕmpǎrǎlǎ. Bate akȕmǎ.

Мазгича бѣта, поарта се deskisse.

— Seara бѣта! zisse Lorinѣ, мѣне де дими-
неадѣ аштеантѣ-мѣ съ ечимѣ импректѣ.

— Seara бѣта! zisse Мазгича макиналичемте.

Ши поарта се реинкиссе ин ѣрма лорѣ.

Пе челле д'интиѣ trente alle скѣрѣ афѣ пе
officiosѣ съѣ.

— Ох! четѣдѣне Lindeѣ, че неастѣмнѣрѣ пе
аѣ датѣ нозѣ!

Кѣвѣнтѣ съ нозѣ интинѣри пе Мазгича.

— Воѣ? zisse ellѣ.

— Да, mie ми domnimoareѣ че те аштеантѣ.

— Domnimoara! repeti Мазгича, афѣндѣ мо-
ментѣ съ алесѣ кѣ съ корресунѣнѣ ла съвенѣреа вре-
ѣнеѣа дин векѣлле сѣлле кѣнпонтѣнге; аѣ фѣктѣ бѣне де
ми аѣ снѣсѣ, мѣ дѣкѣ съ мѣ кѣлкѣ ла Lorinѣ.

— Ох! neste нѣтинѣ; ера ла фереастрѣ, те а
вѣзѣтѣ koborѣндѣсте, ми а strigatѣ: eatѣ съ!

— Еѣ! че ми пасѣ daka мѣте кѣ сѣнтѣ еѣ; н'амѣ
инимѣ де аморѣ акѣмѣ. Ъркѣ-те ми снѣне ачестѣѣ
femeѣ кѣ с'а инчелатѣ.

Officiosѣ съ фѣкѣ о мишкѣре sure а се сѣнпѣ-
se, dar стѣтѣ.

— Ах! четѣдѣне, zisse ellѣ, н'аѣ дренѣ: dom-
nimoara ера foarte tristѣ, resnѣnsѣ съ мѣѣ о ва нѣне ин
desnerare.

— Даг, zisse Мазгича, чѣне ѣ ачестѣ femeѣ?

— Четѣдѣне, еѣ н'амѣ вѣзѣтѣ фага са; есте
akoneritѣ к'о манта, ми пѣнѣдѣ; eatѣ totѣ че мѣтѣ.

— Пѣнѣдѣ! zisse Мазгича.

— Da, însă foarte încetș, se înneacă de plânsete.

— Плъне! repeti Масричѝ. Este dar чинева care sѝ mѝ izbească atâtș de multș surse a se țarbăra nînș într'acestș pântș de linsirea mea?

Ши се ыкѝ încetș în ырма officiosășѝ.

— Eatș 'lș, четьдеанъ, eatș 'lș! strigș acesta întrîndș iste în kamerș.

Масричѝ intrș în ырма lăș.

Ellș възъ atăncѝ în kolyslș sallonslșѝ o formș palnitîndș care 'mѝ askăndea fața sșb perne, o femeе ne care чинева arș fi krezt' o moartș fъгъ demetălș konvălsivș че o fъчеа a tresъri.

Фъкс semnș officiosășѝ a emi.

Ачеста се sșncăsse mѝ inkisse ышеа.

Atăncѝ Масричѝ alergș la jșna femeе, care dikș kaplș.

— Ченевиѝва! strigș jșnele, Ченевиѝва la mine! sântș nebănș! Dămnezeșlș meș!

— Nș, ai toate minșile, amikălș meș, respănse jșna femeе. Ши amș promisș a fi a ta daka skъpaї ne kavallerylș de Kasa-Romie. L' ai skъpatș, eatș-mș! te autentamș.

Масричѝ s' амъѝ de înyelleslș ачесторș kăvinte; se trasse în apoї k' ыnș passș, mѝ privîndș ne Ченевиѝва kă întristare:

— Ченевиѝво, zisse ellș kă dăлчeaдъ, Ченевиѝво, тș nș mѝ izbemșī dar.

Къзтътъга jșneї femeї s' akoneri de lakreme;

întoarse kanslă și, rezimîndse ne dosslă sofallei, es-
băkni în săsine.

— Ba! zisse Mașriçis, vezî bine kă nă mă
mai izbeshî, și nă nămaî nă mă mai izbeshî, Çene-
vievo, dar kată să cherçî oare-kare șră în kontra mea
ka să te desperî astă-felă.

Mașriçis păsseste atăta infokare și dăgere în
ačeste din șrmă kăvinte, inkălă Çenevieva se redikă
și i lăă măna.

— Dămnezălă meă, zisse ea, ačella ne kare
çineva Ğară fi kreztă de çellă mai bănă fi-va totă d'
așna egoistă!

— Egoistă! Çenevievo, çe veî să zîçî?

— Dar nă înpelleçî çee ne săferă? hărbă-
tălă meă fșită, fratele meă proskrișă, kasa mea în
flakăre, toate ačestea într'o noantă, și apoî șçena
șpăimîntătoare între tine și kavallersă!

Mașriçis o askăta kă răpire, kăçî era peste
nștîncă, kiară la păsșinea çea mai nebănă, a nă kre-
de kă niște emocișni grămădite potă addăce ne çi-
neva în starea de dăgere în kare Çenevieva s'afla.

— Așna aî venită, eată-te, te çiiș, nă mă ve'
mai lăssa.

Çenevieva tresări.

— Șnde m'amă fi dășă? resnăse ea kă amă-
răçime. Amă vr' șnă asilă, șnă adenostă, șnă altă
protektoră de kălă p' ačella çe a păsă șnă pșeçă pe
protekișnea sa? ox! fșrioasă și nebănă, amă stre-
băttă Pșntea-Noșă, Mașriçie, și trekîndă m'amă o-

urită ka sã vîzã ana întînekoasã vijîindã la xngislă arkxriloră; ayeasta m'attrîcea, mã fermeka. Akolo, pentru tine, imi ziceamã, biatã femeu, akolo este xñ adenostã, akolo este xñ renassã neviolabilă;¹ akolo este xitarea.

— Ценеви́ево! Ценеви́ево! strigă Магри́чя, аi zisă ayeasta?... Тã нã mã îbeuți dar?

— Амă zisă, respunse Ценеви́ева încetă; амă zisă mi kã toate ayeastea амă venită.

Магри́чя gessfîlă mi kãzã la çenăkii eî.

— Ценеви́ево, mægmægă ellă, nãmaî plîne. Ценеви́ево, mingiîr-te de toate neferiçirile talle, pentru kã mã îbeuți. Ценеви́ево, în nãmele çerșlăi, zi-mi kã nã violinça ameninçuriloră melle te a addãșă aîçî. Zi-mi kã kiară de nã m'ai fi vîzãtă astã-seargă, fiindă singargă, isolatã, fãr' asilă, аi fi venită, mi priimewte jãgmîntălă çe çî fakă d'a te deslega de jãgmîntălă çe te амă nevoită sã façî.

— Çenerosă! zisse ea, ox! Dãmnezeșă meș, çîi mælyæmeskă, ellă este çenerosă!

— Askaltă, Ценеви́ево, zisse Магри́чя, Dãmnezeș ne kare 'lă dençrtează aîçî din temnările sal-le, dar ne kare nã'lă notă sterçe din inimele noastre xnde a nãșă amorălă, Dãmnezeș a fãkãtă ayeastã seargă a se argăta tristă, însă a fi skînteitoare în fãndă de bækrii mi de felicităçî Dãmnezeș te a kondãșă la mine, Ценеви́ево, te a nãșă în braye me-

¹ Çe nã se poate viola, kãlka.

le, și a vorbită prin sifflarea mea; Dumnezeu în cea
 дна згнѣ, Dumnezeu brea s' resnlteask' astă-felă
 atătea sifferințe ce amă încherkată, atătea virtăđi ce
 amă desvălită kombătindă acestă amoră ce semăna ne-
 leqisită, ka kămă zăă simtimentă atăă de mătă
 stimnă kkrată mi totă d' așna mai profăndă pșteă fi o
 krimă.

Nă mai plănțe dar, Cenevievo! Cenevivo! dă
 mi măna ta. Brei s' sîi la zăă frate, k' acestă fra-
 te s' s'arste kă respekă poala rokiei talle, s' se de-
 p'arteze kă mănile la pentă mi s' treakă pragăă f'ă'
 a și întoarce kapăă? Ei bine! zi zăă kvăintă, f'ă zăă
 semnă, și mă vei vedea depărtindă-mă, și tă vei fi
 ingzăă, liberă mi în sigarană ka o fecioară în tr'zăă
 templă. Dar din kontra, Cenevieva mea adorată, brei
 a și addăce aminte kă te amă izbită atăă în kăă amă
 voită s' moră; brei a kvăeta la fericierea ce viitorăă
 ne p'strează; la p'ierea și la energă ce este în
 jănecea noastră și în amorăă nostră ka s' appere
 ayeastă fericiere ce închene în kontra ori kăă ară voi
 s' o attăce? Oxi Cenevievo, tă estă zăă înșeă de
 b'p'itate, brei? s'z'ne. Brei s' faci zăă omă a-
 tăă de fericită în kăă s' nă i mai pară g'ă de
 viaă, s' nămai doreaskă fericierea cea f'ăă de în-
 chetare? Atăă în lokă de a mă îmbrăăci, s'aride mi,
 Cenevieva mea, lassă-mă s' p'ăă măna ta pe inima
 mea, aupleakă-te kătr' ațella kare te aspăă din toa-
 tă doringă sa, din totă s'ffletăă s'ă, Cenevievo, amo-
 răă meă, viaă mea, Cenevievo, nă și relăă j'ăă-
 mîntăă.

A doua zi.

Ună soare frumosă strebutea nîntre persienele
chelle verzi, mi arăta frânzele a trei mari rosari
pămîi în glastre de lemn la fereastra lui Mașriș.

Florile, ca atîtă mai multă prețioasă vederi
ca cîtă timpuriș învenisse a fîră, îmbulsămia o miș
sallă de mîncare așternuț ca lesnezi de neatră,
strelchitoare de cărție, în care, la o masă servit
fără mare keltială, însă ca eleganță, venisse a se
pune Ceneșieva și Mașriș.

Șmea era inkisă, kuchi pe masă se afla tot
de care avea oasneșii treșingă. Se îngellece ca
ei lui zissesseră:

— Noi pe vomă servi înșine.

S'arzia în kamera vecină officiosă ce se miș-
ka ca aktivitate ca ardelionă¹ Fedrei. Kaldăra mi

¹ Ună omă care se amestecă în toate.

viața celorlaltă din șarmul zile frumoase intra prin solzii întrekăskauți ai melosiei, mi făcea a strelăci ka arslă mi smarandăslă frânzele rosariloră mîngiate de soare.

Ценевиєва lăssă să kază din deșitele salle pe talerslă săș frăktăslă dășrită ce ȓinea, mi, kășetătoare, sșrrizîndă nșmaî din bșze, pe kăndă okiî seî çei marî era intr'o lănșezeală de melankolie, remasse astă-felă tkîndă fără miukare, amorăită, de mi vie mi fericită la soarele amorăslă, kămă era ačeste frămoase florî la soarele 4erslăi.

Îndată okiî seî kăștară n'ăi lăi Магрісі, mi î în-tîlni așșintăș assșnra sa: ellă o prîvia mi visa.

Атăнчî ea pșsse brașslă săș atătă de dășce mi atătă de albă ne șmerslă jșnelăi ce tresări; apoî rezimă kășlă săș kă înkredere mi părsire ce sșntă mai măltă de kătă amoră.

Ценевиєва îllă prîvia făr' a î vorbi mi se romia prîvindă-îlă. Магрісі n'avea de kătă a pleka pșșdîndă kășlă săș ka să lineaskă bșzele salle întredeskise de bșzele amanteî salle.

Ellă anplekă kășlă; Ценевиєва deveni palidă, mi okiî î se înkisseră ka foile floareî ce askănde potirăslă săș la razele lșmineî.

Remasseră astă-felă addormișî in ačeastă felicitate ne obișnșită, kăndă șgomotăslă askășită allă klonogellăslă î făkă a tresări.

Se desfăkășă șșlă de altăslă.

Ofișiosăslă intră mi înkisse șșuea kă misteră.

— Este 4etășeanslă Loriaș, zisse ellă.

— Ax! acestă skymnă Lorină, zisse Maşriciş, mă dăkă să i daş drămăş. Eartă-mă, Țenevievo.

Țenevieva illă onri.

— Să dai drămăş amikăşî tăş, Maşriciş! zisse ea, şăş amikăş, şăş amikăş Țe te a konsolatăş, te a sşşşinătăş. Nă, nă voiş să depărtezi şăş astă-felă de omăş din kasa ta ka mi din inima ta; să între, Maşriciş, să între.

— Kăşă, nermişi? ... zisse Maşriciş.

— O voeskă, zisse Țenevieva.

— Oş! dar krede kăş nă te izbeskă destăş! ştrigă Maşriciş rşniş d'acheastă delikateş, idolatrie şî trebe şie!

Țenevieva întinse fruntea sa roşindă şşnelă, Maşriciş deskisse şşnea, mi Lorină intră, frămosă ka zioa în kostăşăş sşş de semi-măşkadină. Văzindă ne Țenevieva, se arrătă în mirare mi dşn'achea făkă îndată o salstare respektoaş.

— Bino, Lorine, bino, zisse Maşriciş, mi pri-beşte ne doamna; tă estă destronată, Lorine; este akăşă şşnea ne kare preferă. Amă şî dată viaşă mea nentăş tine; nentăş ea, nă şî fakă nimikăş noşă kşn-uoşkăşă, Lorine, nentăş ea amă dată onoarea mea.

— Doamnă, zisse Lorină k'şăş aeră serioşă kare arrătă într'iusăşă o mişkare profşndă, mă voiş nevoi a izbi ne Maşriciş maşă mătă de kătă dşmneata, ka ellă să nă înȚeteze d'a mă izbi kă întreşime.

— Şşezi, domşle, zisse sşrrizindă Țenevieva.

— Da, mezi, zisse Maşriciş kare, şşringindă kă dreanta măna amikăşî sşş, kă şşşga ne a aman-

ei salle, imi înnulea inima de toată fericiirea ce zăd omş poate ambiçiona pe nămintş.

— Атънчі, нэ маі веі съ морі, нэ маі веі съ те щчızı?

— Кымş аеаста? întrebş Ценевиева.

— Ох! Дăмнезешş меş, zisse Lorinş, че animalş nekonstantş este omşлş, ши че кăвintş аş filosofii a despreгги щщггггга са! eatş знлş, ай креде, doamnş? кare voia a сеарş а s' аргнка in fokş, а s' аргнкă in анş, кare deklara къ нэ era fericiре nătinçioasş nentrş ellş in аеаств лэме; ши eatş-лş аств-зі воiosş, plinş de бккэрие, кэ щррислş ne бэзе, кэ fericiреа ne фрнте, кэ виадă in inimş, in фадă щнеі mese bine servite; este адеврăтş къ нэ мнннкъ, insş аеаста нэ probeazş къ este nefericitş.

— Кымş, zisse Ценевиева, вреа съ факъ toate аеаства?

— Toate аеаства ши инкъ мълте алтеле; ги le voiş спъне маі тързиş; insş d'о kam datş mi è tare foame; este greumeala lăi Masriçis кare m'a фккстş s' алергş totş kartierşлş Sant-Iakobş а сеарş; permitedş dar ка съ факş inçепerea dejзнлші vostrş, de кare нэ в'агг аттинş ниçи знлş ниçи алтлş.

— În адеврăş, are кăвintş! strigş Masriçis k'о бккэрие de konillş; съ dejзннмş, n'amş мннкăтş, прекмş ниçи тэ, Ценевиєво.

Ellş нндia кăстăтăра lăi Lorinş f'аествş нэме; insş Lorinş нэ фккш ниçи знş semnş de mirare.

— Ах! dar тэ inçеллессеші къ era ea? întrebş Masriçis.

— Къмъ нѣ! response Lorinѣ, тѣндѣшѣ о fe-
lie de шенкѣ albѣ ми ромѣ.

— Мѣ é foame ми mie, zisse Ценевиѣва ин-
тинзѣндѣ talerѣлѣ сѣѣ.

— Lorine, zisse Магричѣ, eramѣ болнавѣ а
searѣ.

— Eraї маї мѣлтѣ de кѣтѣ болнавѣ, eraї ne-
bѣнѣ.

— Eї bine! krezѣ кѣ astѣ-dimineayѣ te affi
sѣfferindѣ.

— Къмъ ачеаста?

— N'ai fѣkѣтѣ versѣrї.

— Къметамѣ l'acheasta kiarѣ ин ачестѣ momentѣ,
zisse Lorinѣ.

Къндѣ se алѣ инtre Грауї,
Lѣ Apollon lira дагї-ї;
Iar къндѣ Binerea-é 'nainte,
Perde lirѣ ми кѣвѣnte.

— Frѣmosѣ, eatѣ totѣ d'azna знѣ katrenѣ, zis-
se Магричѣ rїzindѣ.

— Шї агѣ trebѣi ка тѣ сѣ te мѣлѣмешї,
кѣчї авемѣ сѣ vorbimѣ de lѣkrѣrї маї пѣгїнѣ voioase.

— Че маї este инкѣ? intrebѣ Магричѣ кѣ
neastѣмѣгѣ.

— Este кѣ neste пѣгїнѣ воїѣ fi de gardѣ la
Koncierѣerie.

— La Koncierѣerie! zisse Ценевиѣва; lѣngѣ
reѣina?

— Lъngъ реџина . . . кгеzџ къ да , доамнъ .

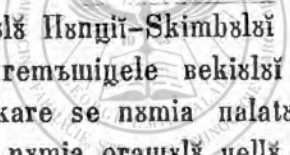
Ценевиџа дџвени палидъ , Маггичиџ инкреџи сугън-
чеана ши фъкъ знџ семнџ лџи Lorinџ .

Ачџста ши тџиџ инкъ о felie de шзнкъ индоитъ
de кџтџ чеа д'интџиџ .

Реџина ин адевџгџ , fџssesse kondъzъ la Кон-
чегџerie , знде о vomџ згма .

Conciergeria.

În engleză Penit-Skimbălei mi a keșlăi floriloră se înalță remășigele nekisăi palatș allș Sants-lăi Lsdovikș, kare se nămia palatșlăș cellș escellentș, kămș Roma se nămia orașlăș cellș escellentș, mi kare șrmeazș a konserva achestș năme șveranș de kăndș singării reșăi țe' lș lokșeskș șăntș greșeriș, șsdekștorii mi pledorii. Ačeasta este kasa drentșșii, mare mi întșnekoasș, mi kare face ne čineva mai măltș a se teme de kătș a izbi ne asura Zeș. Akolo se vădș toate însșurile resbășeriș omenăști într'șnș ștrimtș șnăgiș. Ači salle șnde pșzeskș ne pșebeniiș, mai de parte ačeea șnde șsdekș, mai josș temnișele șnde îi inkidș đășș țe șăntș kondamnaș; la poartș, mika ni-așș șnde îi înșemneazș kș ferrășlăș romișlăș mi defșimștorș; în celle din șrmș la o șăte činčă-zėčă de nașă de la țe d' întiș, țe-a-altș ni-așș mi mai mare șnde

îi șchiidă, adică Greva, unde termină ceea ce a fost încheiat la palat.

Dreptatea, cum vede cineva, are tot șub miza sa.

Toată această parte de edificii linate unele de altele, posomorite, vinete, pătânse de mici ferestre cu zăbrelle unde bolțile căskate seamănă a pumteri zăbrellite ce merg în lângă keșii Lănetelor, este Konciereria.

Această temniță are bolți șterrane pentru ce kondamnați, pe care apa Senei vine a le șda cu tina cea neagră; are emiri misterioase ce kondăcea o dini-oară la riș pe viktimele ce voia a le face ș despar.

Așa la 1793 Konciereria, zică, era înnekată de prizonieri pe cari într'o oră îi făcea kondamnați. În această epocă, vekia temniță a Santăsi-Lădovik era în adevăr ospelăria morții.

Șub bolțile porților se legna, noaptea, un fanar cu fokăș romă, semă sinistră ală avestăi lok de dxeră.

În ajună a vestei zile cândă Marciș, Lorin și Ceneșeva dejna împreună, un șgomot șerd șgădisse petrișăș keșii mi ferestrele temniței, apoi șgomotăș închetasse în faga porței arkate; pindarmii bătăsseră l'această poartă cu mnerăș sabiei lor, această poartă se deskissesse, trășra intrasse în kărte, mi cândă poarta se întoarse dxeră dxnă, cândă verrișele skirășseră, o femeu deschinse.

Îndată portiga căskată din aintea ei o îngiți. Trei săș patră kanete kărioase ce înaintă la lămina

fakleloră ka s' vaz' ne prisioniera, mi kare s' arg' tară în jsm'itate l'amina, se trasseră în înt'nerikă; apoi s' azzi k'ete-va r'isari v'lgare mi k'ete-va adio grosolane skimbate între oamenii ce se den'rtă mi ne kari îi azzia čineva f'ar' a 'i vedeà.

Aceea ne kare o add'cea astă-felă rem'esse în intrarea portiei d'intiă k'ă p'indarnii sei; ea v'z'ă k'ă trebia s'ă mai treak' o a doza porti'ă, îns'ă xit'ă k'ă sura a trece o porti'ă kat'ă totă-d'odat'ă s'ă redi'ce ni'ioră'ă mi s'ă plece kan'ă'ă, k'ă'ă este în josă o treant'ă ce se x'k'ă, mi în s'x'ă o bolt'ă ce se koboar'ă.

Prisioniera ink'ă nederins'ă f'ar' 'ndoial'ă k'ă arxitektura temni'eloră, k'ă toate k'ă lok'isise m'alt'ă în inkisoare, xit'ă a mi'ă pleka fr'ntea mi se lomi tare de mina de ferră.

— Te ai lovită, čet'ădeant'ă? întreb'ă xnelă din p'indarnii.

— Nimikă n'ă mai sim'ă ak'x'mă, res'uznse ea k'ă net'x'bgare.

Și trek'ă f'ar' a skoate ni'ă o pl'ă'ăere, k'ă toate k'ă se v'z'ă d'ass'ara sup'ă'ăenei o d'ang'ă s'ă'ăerat'ă ce o l'essasse mina de ferră de kare se lovisse.

Îndat'ă se v'z'ă fotolisă îngrijitoră'ă, fotoliă m'alt'ă mai venerabilă în okii prisionieriloră de k'ă'ă tronă'ă re'ăiloră în okii k'artisaniloră. K'ă'ă îngrijitoră'ă xnei inkisori este imp'ă'ăitoră'ă gra'ăieloră, mi ori'ă ce gra'ăie este immortant'ă nentr'ă xnelă prisionieră; ades-

sea cea mai mikz favoare skimbz verslz întnekatş într'znş firmamentş¹ Izminosş.

Îngrijitorşlş Rikardş, amezatş în fotolizlş sşş, ka bine konbinsş de importanşa sa, nş 'lş lşssasse, kş totş sgomotslş zebrellelorş şii alle trşssrei şe i annşnşa znş nosş oasne; îngrijitorşlş Rikardş lz ta-bakşlş sşş, prişii ne prisioniera, deskisse znş reşistrş foarte soiosş, şii kşştş o panş în mikşlş kşlimşre de lemnş negrş şnde negreala, impetritş ne marşini, korserva inkş în mizlokş pşşinş şmezealş tinoasş, prekşmş în mizlokşlş kraterşlşlş şniş vşlkanş remşne totş d'azna pşşinş materie tonitş.

— Четырjene îngrijitorş, zisse kşpetenia şetei, grşbente întemnişarea, kşşii te auteantş kş negrşbdare la Kommşnş.

— Ох! аеаста нş ва şine mlştş, zisse îngrijitorşlş tşrnindş în kalimşrele sşş kşte-va nikşşre de vinş şe era în şndşlş şniş пахарş; avemş mşna şkşştş pentrş аеаста, mşşşmitş lz Dşmnezeş! nş-mele şii pronşmele talle, четырearş?

Şii, mşindş şana sa în negreala improvisatş, se pregşti a skrie în joxşlş feşei, kare era şlinş de şeante din ontş pşşşii, întemnişarea şellei de kşrindş şossite; ne kşndş în dosşlş fotolizlşlş sşş, şta în pi-şioare четырşeana Rikardş, femee kş kşştşşra binevoitoare, şii se şita k'o mirare respektoasş l'аеа femee şe avea o infşşişare totş d'odatş atşş de tristş, atşş de nobilş şii atşş de mşndrş, şii kşrşia şouşlş sşş i şşşea întrebşri.

¹ Търія.

— Maria Antonetta Ioana Josef de Lorena, respuñse prisionera, arhiducesă de Austria, reșina Franței.

— Reșina Franței! reneti îngrijitorășă sk-lindă-se kă mirare ne brayășă fotolisăși săș.

— Reșina Franței! reneti prisionera kă a-chella-mi tonă.

— Altă-felă nămită vădăva Kanet, zisse kă-petenia țetei.

— Kă kare din ațeste doză năme kată s'o înskriș? întrebă îngrijitorășă.

— Kă kare veș voi, atăță nămai s'o înskrii kășindă, zisse kăpetenia țetei.

Îngrijitorășă rekăză ne fotolisășă săș, mi, kă oare-kare tremățățășă, skrisse ne reșistrășă săș pronămele, nămele mi titlășă țe mi dettesse prisionera, înskrieri kare se vădă inkă nănă în zioa de ază romatică n'acellă reșistră, a kășia foaie șoareții Kon-țierțeriei revoluționare aș ras'o în partea țea mai pregioasă.

Femeea Rikardă șta totă în nițioare în dozășă fotolisăși șoșășă săș; de kăță kășă șimțimentă de kom-șătimire relițioasă o făkăsse a mi imăreșna mășnile.

— De kășă ană estă? șrmă îngrijitorășă?

— De treș-zeci mi șeante mi noșă lăni, re-spuñse reșina.

Rikardă se păsse a skrie, apoi i lăș șemnăle-mentășă, mi termină nrin formășele mi notele parti-kălare.

— Bine, zisse ellă, s'a făkășă.

ашезагъ ла шме, апої шмеа фх інкисъ пе диу афэгъ, ши Maria Antonetta ремасе синггъ.

Кѣмъ петрекъ еа ноаѣа аѣеа, ниминї нѣ шѣе, кѣчї о петрекъ ін фаѣа лїї Дѣмнезеѣ.

А доѣа зи фх кѣндѣ стремѣтаръ пе реѣина ін камера де консилїѣ; патрѣлатгъ лѣнгъ а кѣрїа портїѣ репнѣндеа інтр'ѣнѣ корридорѣ аллѣ Конѣиерѣиѣї, ши пе кѣре о тѣиасе ін тоатъ лѣнѣїмеа са принтр'о депѣрѣѣитгъ де скїндгрі ѣе н'ѣѣѣнѣеа інѣлѣїмеа тѣванлїї.

Ѣнѣлѣ дїн компартїменте ера камера оаменїлорѣ де гардъ, ѣеллѣ-аллѣ ера а реѣїнеї.

О фереастръ зебрелїтѣ лѣмина фїе-кѣре дїн аѣеѣе кїлїї.

Ѣнѣ паравїнтѣ¹ пѣсѣ ла о шшъ, депѣгѣїа пе реѣїна де гардїенї сеї, ши інкїдеа депкїдеѣа дїн мїзлокѣ.

Totalitatea аѣеѣеї кѣмере ера аштернѣтъ кѣ кѣгѣмїзї.

Ін ѣеа дѣпъ ѣгмъ перѣѣїї фѣссеръ депорѣѣї о дїнїоаръ к'ѣнѣ кадгъ де лемнѣ дѣхрїтѣ де ѣнде атїрна кѣѣе-ѣа тренѣе де хѣртїе терfelїтѣ.

Ѣнѣ патѣ ашезатѣ ін фаѣа фереѣреї, ѣнѣ скаѣнѣ пѣсѣ лѣнгъ лѣмінъ, аѣѣ-felѣ ера мобїлѣеа темнїѣї регалѣ.

Інтрїндѣ реѣїна ѣерѣ а і адѣѣѣе кѣгѣїлѣ саллѣ ашї лѣкрѣлѣ сѣѣ.

І адѣѣссеръ реѣолѣѣїнїлѣ Англїѣї, пе кѣре лѣ інѣѣѣссе ла Темнлѣ, кѣлѣторїѣлѣ ѣнелсї Анакѣрсе мї танїссерїа са.

Din partea lorș ȳndarmii s'amezarg ȳn kilia bechimș.

Istoria a konservatș nșmele lorș prekșmș fa-
ce kș fiingele ȳelle mai infirme ne kare fatalitatea le
asoziazș kș katastrofele ȳelle marș, mi kare vșdș re-
sfrșngȳndș-se assșura lorș șnș fragmentș din aȳeastș
lșminș ȳe arșnkș tresnetșlș sfrșmȳndș saș tronșrile
reȳilorș, saș ȳnsș-șȳ ne reȳȳ.

Eȳ se nșmia Dșȳesne mi ȳilbert.

Kommșna alessesse n'ȳestȳ doi oamenȳ, ȳe ȳi
kșnnoutea de bșnȳ patriotȳ, mi kșta sș remșȳ la postș
ȳn kilia lorș nȳnș la jșdekarea Marieȳ Antonetteȳ:
Șnșera sș skape prin ȳestș mizlokș de nereȳlaritș-
ȳile neapșrate alle șnșȳ serȳiȳiș ȳe se skimbș de
mșlte orȳ zioa, mi se konfera o responsabilitate foar-
te grea gardienilorș.

Reȳina aflș din aȳeastș zi kiarș, din konvor-
birea ȳestorș doi oamenȳ, alle kșroga vorbe ajșșȳea
nȳnș la dșnsa kșndș n'ȳea nȳȳȳ șnș kșvȳntș a'șȳ mik-
șora glasșlș, reȳina, zikș, aflș aȳeastș mșșșȳ; ea sim-
ȳȳ totș d'odatș bșkșrie mi neastșmșȳȳ: kșȳȳ, daka
dintr'o parte șȳȳ zȳȳea kș ȳestȳ oamenȳ kșta sș fiș
foarte sigșȳȳ, kșȳȳ ȳȳ alessesserg ȳntr'atșȳia oamenȳ,
din altș parte kșȳeta kș amȳȳȳ seȳ vorș afla mizlokș
a korrșne mai lesne doi gardienȳ kșnnoskșȳȳ mi la
postș fikșș de kștș o sștș nekșnnoskșȳȳ aleșȳ din ȳn-
timnlare mi trekȳndș ne lșngș ea ne ȳnșrovisatș mi
nșntrș o singșȳȳ zi.

Noantea d'ȳntȳiș, nȳn' a nș se kșlka, șnșlș
din amșndoi ȳȳndarmii fșmasse dșșȳ ȳnșȳȳlș sșș;
*

fsmxl̄ ts̄x̄n̄sl̄i se strek̄r̄ n̄tre krēn̄s̄rele des̄p̄r-
uit̄s̄reī de sk̄ind̄r̄i mi veni a impress̄ra pe neferic̄ta
rēq̄n̄z, k̄r̄īa soartea cea rea i int̄rit̄asse toate de-
likatēpile in lok̄ d'a le t̄mni.

Indat̄ se sim̄i am̄iit̄ mi inḡredomat̄; ka-
n̄sl̄ s̄z̄ se inḡrēī de as̄iks̄ie; dar, kred̄in̄cioas̄ la
sistema sa de m̄ndrie nes̄p̄ns̄z, n̄ se pl̄nse de
lok̄.

Pe k̄nd̄ begia intr'o begiere d̄x̄eroas̄, pe
k̄nd̄ n̄ ts̄rb̄ra nimik̄ ts̄cherea non̄i, krēz a az̄i
ka x̄n̄ nemet̄ d'afar̄; āest̄ nemet̄ trist̄ mi pre-
l̄n̄iit̄, era x̄n̄ ce prevestitor̄ de r̄z̄ mi p̄tr̄n̄z-
tor̄ ka sgomotele x̄n̄i v̄int̄ in korridoarele demerte,
k̄nd̄ f̄rts̄na se imp̄r̄m̄t̄ x̄n̄ glas̄ omenesk̄ ka s̄
dea viaȳ patimelor̄ elementelor̄.

Indat̄ rek̄n̄nosk̄ k' āest̄ x̄rlet̄ ce o f̄k̄s-
se a tres̄ri d'o kam dat̄, k' āest̄ q̄inet̄ d̄x̄eros̄
mi st̄r̄itor̄ era pl̄n̄q̄erea jelitoare a x̄n̄i k̄ue x̄-
l̄nd̄ pe kē. Īm̄i ad̄s̄se a minte indat̄ de biets̄l̄
s̄z̄ Blak de kare n̄ m̄i ad̄s̄sesse a minte in mo-
ments̄l̄ k̄ud̄ a fost̄ redikat̄ de la Temn̄, mi all̄
k̄r̄īa glas̄ krēz k̄'l̄ rek̄n̄noaute. In adev̄r̄,
biets̄l̄ animal̄, kare perd̄sse pe doamna sa, se det-
tesse nev̄z̄t̄ d̄n̄p̄ d̄ns̄a, x̄m̄asse tr̄s̄ra n̄n̄ la
zebrellele Kon̄ier̄eriei, mi akolo n̄ se dep̄rt̄asse
de k̄t̄ n̄q̄in̄ rem̄ssesse a fi t̄iat̄ in doz̄ priu
indoita limb̄ ask̄iit̄ de ferr̄ ce se rēnk̄s̄sesse
Inaovia sa.

Dar indat̄ biets̄l̄ animal̄ revenisse, mi inḡel-
jeḡind̄ k̄ doamna sa era ink̄s̄ in āest̄ mare mor-

mîntă de neatră, o kîrma xrlîndă mi autenta la zech namî denarte de sentinellă xñă resursă drentă mîngiere.

Reșina resursă printr' xñă sxsșniă ce fîkx ne gardienii seî a mî îndrenta xrekile.

Dar fiîndă-kă aveșă sxsșniă fă singxșlă ce skoasse, mi niçî xñă altă sgomotă nă xrmă în kamera Mariei Antonettei, gardienii se reassignară îndată mi rekzșră în amorigrea loră.

A doxa zi, la krăpatălă zilei, reșina era skxlată mi îmbrăkată. Șezîndă lîngă fereastra zebrellită a krăia lșmină, çernăș prîn zebrelle, desçindea albășșie ne mînilă salle çelle makre. Ea se arrăta kă çitia, dar kçuetarea sa era prea denarte de kartă.

Çindarmălă Çilbert întredeskisse paravîntălă mi o nrivi în tçhere. Maria Antonetta așzi sgomotălă mobilei ce se îndoia skîrçîndă ne parketă, dar nă redikă kanălă.

Se afla nășă astă-felă ka çindarmii să poată vedea kanălă săș ne denlîă skădată în lșmina dîmineçei.

Çindarmălă Çilbert fîkx semă kamaradșlăi săș a veni să se çite kă dñșlă prîn deskidere.

Dçyesne s'annroniă.

— Bezi, zisse Çilbert înçetă, ce nalidă é; é de șneriată, okîi ei împreçură arrată kă sșferă, ară zîçe çineva k'a plînsă.

— Tă mîi bine, zisse Dçyesne kă vădșva Kanet nă plînuçe niçî o dată; é foarte mîndră nen-tră açeasta.

Атэны катъ съ фь болнавъ, zisse Цилберт.

Апої, іньдіндъ-ші glaslă:

— Snsne dar, четъчанъ Канет, întrebъ ellă
нъ кэмѡва естї болнавъ?

Реџина редикъ канлă інчетă, ми прівірея са
s'аџинтѣ кэратъ ми întrebътоаре ассѡну ачесторă дої
оамени.

— Mie имї vorbiți, domniloră? întrebъ ea
k'ănlă glasă plină de dălcеаџъ, krezîndă k'a deskone-
rită oare-kare змбръ de interesă în tonlă kă kare i se
îndrentasse vorba.

— Da, четъчанъ, дăмталле, resănsse Цил-
берт, ми ної te întrebъмă daka естї болнавъ?

— Pentru ce?

Pentru k'ai okii romii.

— Ши pentru kă естї palidă totă d'odatъ, a-
дъџи Dăcesne.

— Mălămeskă, domniloră. Nă, nă sântă bol-
navă; de kătă amă săfferită măltă astă noante.

— Ax! da, este efektlă dăreriloră dăмталле.

— Nă, domniloră, dărerile melle sântă totă
d'ăzna ачеллеашї, ми reliџіnea мъ інваџъ а le пэне
la niџіoarele kăџії, prin зmare dărerile melle нă
мъ fakă съ săfferă маї măltă dintr'o zi într'alta; нă,
sântă болнавъ pentru kă n'amă dormită astă noante.

— Ax! lokvină cea noă, skimbarea natălăї,
zisse Dăcesne.

— Ши апої lokvină нă é frămoasă, адъџи
Цилберт.

— Nu é nici asta, domnilorș, zisse reșina klătindș din kanș. Șritș saș frșmoasș, tolș șna m' é.

— Ce este dar atșnci?

— Ce este?

— Da.

— Bș cherș ertșcizne a v' o șșșne; dar m' a șșșratș foarte mirosșlș tștșnșlș, ne kare domnșlș fșmș kiarș în așestș momentș.

În adevrș, Ūilbert fșma, mi așeasta era în-deletticișrea sa așe maș obișșșitș.

— Ah! Dșmnezesh meș, strigș ellș kș totșlș tșrbșratș de dșlșeșș kș kare reșina i vorbia. Așeasta é? de ce n' o șșșneș, așeșșeșș?

— Pentș kș n' amș kșnșoskștș k' amș vr' șnș drentș a te șșșra în obișșșrile dșmitalle, domnșle.

— Oș, bine! nș veș fi maș mlțș șșșratș, de mine așellș nșșinș, zisse Ūilbert arșnkindș nina sa, kare se sfșșmș departe, kșci nș voiș maș fșma.

Și se întoarse, trșșindș ne kamaradșlș șșș, mi inkizindș paravintșlș.

— Poate șș i mi taie kanșlș, așeasta pri-vește ne nașșne; dar pentș așe s' o fașemș șș șșf-fere, biata femeș? Noi șșntemș soldașș, iar nș kalșș ka Simon.

— E nșșinș kam aristokratș, așe fașș kama-rade, zisse Dșșeșne klătindș din kanș.

— Ce nșmешș aristokratș? șș vedemș, dșșș-șește-mș nșșinș.

— Nșmeskș aristokratș totș așe stregșnește nașșneș mi kare fașe plșșere inemicișlorș eș.

— Аша, дъпъ идея та, зиссе Hilbert, еѣ стрегънескѣ пагѣнеа пентрѣ къ нѣ зрмезѣ а афѣма пе вѣдѣва Канет? Аиде! веzi тѣ, еѣ, зрмѣ бравѣлѣ омѣ, мѣ аддѣкѣ а минте jргъmintslѣ фѣкѣтѣ кѣтре патрие ши кѣвѣнтѣлѣ де ordinѣ allѣ brigadierslѣ мѣѣ, eatѣ totѣ. Аша кѣвѣнтѣлѣ мѣѣ де ordinѣ illѣ штиѣ пе дѣн афарѣ.

„Сѣ нѣ lassѣ пе prisoniera а скѣпа, сѣ нѣ lassѣ пе niminѣ а пѣтрѣнде lѣнгѣ дѣнса, сѣ депѣртезѣ ori-че korrespondinѣуѣ че арѣ voi сѣ ѣntregiѣтѣ, ши сѣ morѣ la postѣлѣ мѣѣ.“ Eatѣ че амѣ promisѣ ши пе kare voiѣ дѣне. Сѣ trѣiasкѣ пагѣнеа!

— Чѣеа че дѣ zikѣ, зиссе Dѣchesne, нѣ ѣ къ мѣ ѣ nekasѣ пе tine, дѣн kontra, dar мѣ арѣ пѣгеа рѣѣ сѣ те kompromiѣтѣ.

— Тѣчере! eatѣ чѣнева.

Реѣина нѣ пердѣссе знѣ кѣвѣнтѣ дѣн ачѣастѣ konvorbire, кѣ toate къ fѣssesse фѣкѣтѣ foarte ѣнчетѣ. Kantivitaea askѣте simѣgrile.

Сgomotѣлѣ че атрѣssesse лѣгѣа а минте амѣндѣрора gardieni era allѣ пашилорѣ маѣ mltorѣ persoane че s'aproveia де зшѣ.

Ѣшеа се deskisse. Doѣ мѣнѣипали ѣнтрагѣ згмаѣ де ѣngrijitorslѣ ши де кѣмѣ-ва temniѣeri.

— Еѣ bine! ѣntreбарѣ еѣ, prisoniera?

— Este avi, respѣnserѣ амѣндоѣ ѣндармиѣ.

— Кѣмѣ este lokѣitѣ?

— Bedeѣтѣ.

Ши Hilbert се дѣссе сѣ batѣ ѣн паравѣнтѣ.

— Че voiѣтѣ? ѣntrebѣ реѣина.

— Este visita Kommunei, четиъчанъ Капет.

— Acestă omă e bună, кхметъ Maria Antonetta, și daka amicii mei voeskă...

— Bine, bine, zisserъ municipalii depertîndă ne Hilbert și intrîndă la ređina; nă e trebsîndă d'atța vorbe.

Ređina nă'și redikă de lokă kanălă, și ară fi krextă čineva dăpă nepăsarea sa kă niči nă vžasse niči n'azsise čea če se petrečea, și kă se kredea toă sîngărg.

Delegađii Kommunei observară kă kxriositate toate amănuntele kamerei, čerkară lemnăriele, patălă, zebrellele ferestrei če respuņdea în kxrtea femeiloră, și dăpă če aă rekommandată čea mai mare pază čindarmiloră, eșiră făr'a adresa o vorbă ređinei și fără ka ea să se fi arătată k'a obserbată înfăđișeară loră.

Salla Pașiloru-perduți.

Pe la închetarea acestei zile kândă ammă v-
zstă ne msnichinali visitindă k'o lxare aminte atătă
de minșcioasă inkisoarea reșinei, șnă omă investită
kă o karmaniolă vlnăț, kă kanălă akonerită k'șnă
păț negră dessă, și peste părlă șă chellă negră,
k'șnălă din avelle bonete kă părlă kare însemna atșnă
pintre nonoră pe patrioșii chei înfokajă, se preimbla în
salla cea mare atătă de filosoficente nămită salla pa-
șiloră perdută, și se șita kă mătă lxare aminte la
trekătorii ce formează ponșlăgișnea ordinară a a-
cestei salle, ponșlăgișne foarte kreskătă în acea e-
pokă, kândă proceșele kîștigasseră o importanță
mare, și șnde čineva se jșdeka nămaī kă șă disnște
kanălă kalășlă și četădeanșlă Fșkier-Tinville, nestăș-
tălă fșrnișoră.

Attășdinea pe kare o lxasse omălă allă kărlă

portretă illă deskrisserămă, era de foarte bună gsstă; societatea în acea epokă, era împărţită în două clase, în oi şi în lăni; zniî kăta neapărată să infrikoweze pe cei alţi, kăci jsmătare societate mănka pe cea altă jsmătare.

Selbatikălă nostră preimblătoră era de mikă tallie; dinea în măn sa neagră şi nekărgăită znlă din aelle çiomewe ce se nămia atzaci konstăgăzne; în adevără kă măn ce făcea a rotă ačeastă armă spăimăntătoare ară fi nărstă prea mikă ori kărgăi şi ară fi năssă în minte a jăka înaintea stranălăi personăiă rolălă de inkăisitoră ce ellă imă însăwisse în prăvinda çelloră alţi; dar nămăni n'a kăçetată a kontrola, oare kămă, k'ăčeasta ară fi vrăză omă de o infădăweare spăimăntătoare.

În adevără, astă-felă năssă, omălă kă çiomăgălă prodăcea znlă mare neastămpărgă la oare kare grăne de skrăitori ce disserta assăura lăkrăriloră năblăce kare, în acea epokă, înçenea a merçe din răă spre mai răă, saă din bine spre mai bine, dănză kămă çinewa va esamina kestănea din năntălă de vedere konservatoră saă revolăzionară. Açestă bravă oameni esamina kă koada okălăi barba sa cea lăngă şi neagră, okălă săă verdsăiă inkadrată în nişte sngăncene stăfoase ka nişte nerăi, şi tremăra de kăte ori preimblarea spăimăntătorălăi patriotă, preimblare ce konrăndea salla namăloră-nerdăiă în toată lăncăimea sa, illă angronia de ei.

Ačeastă snaimă venisse mai kă seamă kă de kăte ori li se făkăsse a s' angronia de dănsălă saă

kiarǝ a 'lǝ privi kǝ lsare a minte, omǝlǝ kǝ ȳiomagǝlǝ fǝkǝsse a resǝna ne lesnezile de neatrǝ arma sa ȳea grea, ȳe skotea din netre ȳnǝ sǝnetǝ, kǝndǝ matǝ ōi sǝrdǝ, kǝndǝ sgomotosǝ mi sonorǝ.

Dar nǝ nǝmaĩ aȳestĩ bravi skriitori de kar vorbirǝmǝ, ōi kari ĩn ȳenere sǝntǝ kǝnnoskǝũĩ sǝb nǝmele de ōoagȳeĩ aĩ palatǝlǝĩ, ĩnȳerka aȳeastǝ ĩntĩ- pǝrgire ĩnfrikosȳtoare; ȳi ĩnkǝ ōi maĩ mǝlũĩ ĩnōĩ ȳe ĩntra ĩn salla nǝwilorǝ perdǝũĩ prin larga sa noartǝ, ōi kari treȳea ĩste vǝzĩndǝ ne omǝlǝ kǝ ȳiomagǝlǝ, kare ȳrma obstinatǝ¹ a strebate salla dintr'o marȳine ĩntr'alta, aflĩndǝ ĩn ĩe-kare momentǝ ȳnǝ pretestǝ² d'a fȳe sǝ resǝne ȳiomagǝlǝ sǝǝ ne netre. Daka skriitoriĩ arǝ ĩi fostǝ maĩ nǝũĩnǝ sǝũĩmintȳũĩ ōi pre- ĩmbȳtorĩ maĩ bine-vǝzȳtorĩ, arǝ ĩi deskoneritǝ fǝrǝ ĩndoialǝ kǝ patriotsǝlǝ nostrǝ, kǝnrigiosǝ ka toate nǝ- tǝrele esȳentriȳe sǝǝ extreme, semȳna a avea pefe- ringǝ pentrǝ oare kare lesnezĩ, aȳellea snre esemulǝ, kare, aflĩndǝ-se la nǝũĩnǝ distanȳǝ de la zidǝlǝ din dreanta, ōi ĩn mizlokǝlǝ salleĩ, anproane, skotea sǝ- nete maĩ kǝrate ōi maĩ sgomotoase.

Ellǝ terminǝ kiarǝ prin a ōi konȳentra mǝnia assǝnra ȳnorǝ lesnezĩ nǝmaĩ, ōi aȳeasta maĩ alesǝ assǝnra lesnezilorǝ din ȳentrǝ. ȳnǝ momentǝ ĩnsǝ ellǝ stǝtǝ snre a mǝsǝra kǝ okĩlǝ ȳeva ka ȳnǝ felǝ de distanȳǝ.

Este adeȳratǝ k'aȳeasta ȳĩnǝ nǝũĩnǝ, ōi 'ōi relǝlǝ ĩndatǝ aerǝlǝ selbatikǝ allǝ kǝstȳtǝreĩ salle, dǝ- nǝ kare o lȳire de bǝkǝrie ȳrmb ĩndatǝ.

¹ Kǝ nǝsǝrǝ. — ² ĩriĩnzĩre.

Măi în acellă momentă, zăă altă patriotă, în aceea epocă lie-kare avea pãrerea sa skrîsă pe frunte, saă măi bine pe îmbrăcămîntea sa; măi în acellă momentă, zikă, zăă altă patriotă intra prin poarta galeriei, mi fyr' a s'arrăta kă iea parte kătă de pșuină la întințirea generală de spaîmă ce însăfla întiîlă okkșnantă, venia a înkrăcișea preimblarea ca k'zăă passă egală kă allă lăi; astă-felă kă la jșmătatea salei ei se întilnîră.

Noășlă veniîă era, ka chellă-altă, k'zăă bonetă kă pără, o karmaniolă vșpăț, kă mănile nekșgșuite mi negre, uinîndă în mănă zăă ciomagă; avea măi mătă de kătă chellă-altă, o mare sabie ce i bștea pșipele: dar ceea ce fșcea pe chellă d'allă doilea măi mătă de temătă de kătă pe chellă d'intiîă era kă kă kătă chellă d'intiîă avea aerășă spșimintătoră kă atăta chellă d'allă doilea avea aerășă falsă mi inklinată sure zăă.

Astă-felă, kă toate kă ačestî doî oameni pșgșă de aceea'șî kășă mi de aceea'șî pșgere, asistășșî riskară o kăștășgșă ka sș vază ceea ce ară resșta, nă din întilnirea loră, kăčî ei nă se preimbla tokmăi p'aceea'șî linie, čî din appșonierea loră. La cea d'intiîă întoarčere, aștentarea loră fș închelată: amăndoî patrioșșî se mășgșmiră a skimba o kăștășgșă ce fșkă pe chellă măi mikă a îngșlbeni pșuină; nșmăi, dășă mișkarea cea fșgș de voie a bșzeloră salle era vșzătă k'această paloare era prodășă, nă din vr'zăă simtimentă de frikă, čî din desgășă.

Și kă toate ačestea, l'adoza întoarčere, ka kășă patriotășă mi ară li fșkătă o lăntă iste, figșra sa atășă

de întănekatъ nîp'aci se lăminъ; зпѣ че ка зпѣ felѣ de sьrrisѣ че încherka a'lă face grajosѣ treks ne bьzele salle, mi anъsъ nъuinѣ preimblarea sa sngre stьnga, kь skonѣ învederatѣ d'a nouri ne allѣ doilea patriotѣ în preimblarea sa.

Pe la centrs ei se împresnarъ.

— Ax la draks! aчesta é чetъdeanslѣ Simon, zisse întiislѣ patriotѣ.

— Ellѣ insъ-ші! Dar че veі tь de la чetъdeanslѣ Simon, mi чine estі tь mai întiіѣ!

— Te priefaчi kъ nъ mъ kьnnowti.

— Nъ te kьnnoskѣ de lokѣ, foarte kь kьvintѣ, kъ nъ te amѣ vъzstѣ niчi odatъ.

— Aide! tь sъ nъ kьnnowti n'achella че a avstѣ onoarea a nьrta kanslѣ Lamballei.

Шi aчeste kьvinte zisse kь o fьrie sьrdъ, s'asvirlirъ arzinde din gьra patriotelăi kь karmaniola. Simon tresъri.

— Tь! zisse ellѣ?

— Eі bine! aчeasta te nъne în mirare! Ax! чetъdene, te kredeamѣ mai kьnnoskьtorѣ de amiчi, de kredinчiowі!... imі addъчi nemъlysmire.

— Tь ai fьkьstѣ prea bine чeea че ai fьkьstѣ, zisse Simon, dar nъ te kьnnouteamѣ.

— Este mai de folosѣ a nъzi ne mikslѣ Kanetѣ, чine-va este mai mьltѣ vъzstѣ, kъчi eѣ te kьnnoskѣ, mi te stimezѣ.

— Ax! іgі mьlysmeskѣ.

— N'ai nentъ че... Aша, te preimbli?

— Da, aчtentѣ ne чine-va, dar tь?

— Eș asemenea.

— Къмъ дар те нѣмеші? voiș vorbi pentrѣ tine la клѣбѣ.

— Мъ нѣмескѣ Теодорѣ.

— Апоі?

— Апоі, ачеаста   totș, нѣ ցї аѣенѣе?

— Ох! destslș. Пе чине аштепї тѣ, четъѣене Теодорѣ.

— Ծոș amikș кѣгѣа воіeskș a i face o mikș денѣгѣе.

—  n adevѣгѣ! fѣ мї mie ачеаста кѣнноскѣтѣ.

— O кѣибѣгѣ d' aristokraѣї.

— Кѣгї se нѣмескѣ?

— Нѣ, în adevѣгѣ, нѣ почїș спѣне ачеаста de кѣтѣ amikșлї meș.

— Тѣ n' аї drentș, кѣчї eatѣ allș meș че în-ainteazѣ кѣгѣе ної, мї мї nare k' ачеста кѣнноаште destslș проѣедѣга ka sѣ нѣїѣ la kalle  ndatѣ affacherea ta; че зїчї?

— Fѣkier Tinsville! strigѣ  ntїїxlș patriotș.

—  nsѣ-мї ellș, amikșлș meș.

— Eї bine! ellș   bѣnș.

— Ex! da,   bѣnș... Bѣnѣ dimineaga четъѣене Fѣkier.

Fѣkier-Tinsville, palidș mi liniștitș, dѣnѣ în-улș sѣș, kѣ okїї negrї vїrїцї sѣb niște surѣnѣene se,  ntra printr'o șurѣ latѣgalѣ a salleї kѣ реѣїs-sѣș în mѣnѣ, мї kѣ хѣгѣїele la sѣbdїoарѣ.

— Bѣnѣ dimineaga, Simon, zisse ellș; че поѣș?

— Mălte Iskrari. Mai întiiș o denșnyare a
 404 четьдеанхлї Teodorș, kare a pãrtatș kanzlș Lamballei.

III 'lș presintș.

Fșkier addintș kãstãtra sa inședlegãtoare as-
 sãnra patriotãlș, pe kare aqestș esaminș illș tãrbãrș,
 kã totș kãrauislș sãș.

— Teodorș, zisse ellș. Cine este aqestș Te-
 odorș?

— Es, zisse omãlș kã karmaniola.

— Tã ai pãrtatș kanzlș Lamballei, tã? zisse
 akkãsatorãlș nãblikș k'ãnș aerș de indoialã foarte in-
 vederatș.

— Eș, strada Sant-Antonis,

— Dar nã kãnnoskș pe niči șnlș kare sã se
 lașde kã aqesta, zisse Fșkier.

— Eș kãnnoskș zeye, respãnse kã kãrauiș
 405 четьдеаншл Teodorș; dar in qea dãnș șmș, pentrã
 k'aqeia qerș kãte qeva, mi eș nã qerș nimikș, krezș
 k'amș preferinã.

Aqesta fãkș pe Simon sã rãzș mi deskreui
 frãntea lș Fșkier.

— Tã ai kãvintș, zisse ellș, mi daka n' ai
 qerștș, s'arș fi kãzãtș sã qeri. Lassã-mã, te rogș,
 Simon are qeva sã mi șpãrș.

— Teodorș se denãrtș, foarte nãginș attinș de
 frankeqea 406 четьдеаншл akkãsatorș nãblikș.

— Șnș momentș, strigș Simon, nã 'l denã
 astș-felș, askãltș mai întiiș denșnyarea qe na add.

— Ax! zisse k'ãnș aerș distraktș Fșkier-
 Tinville, o denșnyare?

— Mъ dăkă daka vъ sъpъră, zisse ellă.

— Adio, zisse Simon.

— Бънъ zîxa, zisse Făkier.

— Sîxne amikălăi tăă kъ te ai amărită, adă-
xîi Simon.

— Bine, illă autentă.

Și Teodoră se denărtă păgină mi se rezimă
de ciomagălă săă.

— Ax! mikălă merăe bine, zisse atăncă Fă-
kier; dar morălălă?

— Îllă kinăeskă ne kătă potăă.

— Borbente dar?

— Kăndă voeskă.

— Kreză k'ară patea mărtărisi în procesă
Antonettei.

— Nă kreză, sântă sigăă.

Teodoră se păsse kă snatele la stălnă, kă o-
kălă întorsă kătre șute; dar ačestă okăă era de-
șertă, ne kăndă șekile četăneanălăi anăărea goalle
mi îndrentate săb marele bonetă kă păă. Poate nă
vedea nimikă, dar de sigăă azăia čeva.

— Kăpăetă bine, zisse Făkier, nă'ă faye ka
să fakă la Kommissiăne čeeă če nămeskă șnă passă de
klerikă. Estă sigăă kă Kanet va vorbi?

— Va sîxne oăi če voiă voi.

— Șă a sîxăă șie, čeeă če illă vomă întrea?

— Mă a sîxăă.

— Ačeastă este immortantă, četăgene Simon,
čeeă če mă promiă. Ačeastă mărtărisire a konălălăi
este de moarte nătră mătmă-să.

— La drakș! krežš.

— Nș s'a mai vřzstš assemenea lșkrș, de la konfedinșele ęe Neron fșċea lși Narcissș, mřgmřċř Fșkier k'šnș glasș krșntș. Īnk'o datș, kșċetș, Simon.

— Ćine-va arș zicę, ęetșċene, kș mș ieĳ drentș o vitș; ĳmĳ reċeĳi aċellamș lșkrș. Sș vedemș, askșltș aċeastș komuaraċișne: kșndș pșiș o kșrea ĳn anș devine mlșdioasș?

— Dar... nș ųtiș, resușnșse Fșkier.

— Devine mlșdioasș. Eĳ bine! mikșlș Kanet ĳn mșnile melle devine așa de mlșdiosș ka ųi kșreaoa ęea mai moalle. Amș eș alle melle pentř aċeasta.

— Fĳș, ĳngșnș Fșkier, aċeasta voiaĳ sș zicĳ?

— Totș... ųitamș: o denșnșċare.

— Totș d'așna dar veĳ sș ųi dai de lșkrș?

— Katș sș servĳmș patria.

Simon ĳnfșĳiștș o xřrtie așa de neagrș ka ųi kșrellele de kare vorbia mai adĳneaorĳ, mai pșċinș ĳnș mlșdioasș. Fșkier o lșș ųi o ċiti.

— Eargș ęetșċeanșlș Lorinș; tș xreutĳ dar foarte mșltș p'aċestș omș?

— Īllș aflș totș-d'așna ostilș¹ ĳn kontra lenĳ. Ellș a zisș: adio, doamnș, la o femęę ęe'lș salxta de la o fereastrș, aseargș... mșne snerș² a ĳĳ da kște-va kșvinte assșura ųnșĳ altș pșeċușș: aċestș Mașriċiș, ęe era mșnĳiċinalș la Temulș kșndș kș garoafa roșie.

¹ Бражмъшескѣ. — ² Нъдъждескѣ.

— Լымгеште, Լымгеште ! zisse Բэкиер сэр-
ризіндэ Լэі Simon.

I înlinse мѣна, ші întoarse suatele k'o izuealъ
че мѣтѣрсия пѣинъ favoare pantofarѣлѣ.

— Че дракѣ веі сѣ Լымгескѣ ? s'ađ gilotinată
oamenі pentru mai пѣинѣ Լскрѣ.

— Oх ! гѣbdare, respunse Բэкиер кѣ liniute;
нѣ poate чинева сѣ fакѣ toate d'о datъ.

Ші intră k'эnă passă reneде sѣb portidъ. Si-
mon кѣxtѣ кѣ okiі ne четѣдеанѣлѣ Teodoră, ka сѣ se
mingiie кѣ ellă. Dar нѣ'lă mai вѣзѣ in sallъ.

Abia trecea de grilla desure vestă¹ кѣndѣ Teo-
doră s'arrătѣ in ыngisă sneі inkъneri de skriitoră.
Lokșitorii aчellei inkъneri illă insouia.

— La че oră se inkidă grillele ? zisse Teo-
doră ачелăзі omă.

— La чинчѣ ore.

— Apoi че se face ?

— Nimikă, salla este demeartă uin'a dosa zi.

— Nѣ sѣntă patrălle, нѣ sѣntă visite ?

— Nѣ, domnăle, kocioabele noastre se inkidă
кѣ keiea.

Aчestă кѣvintă de domnă făкѣ ne Teodoră a
inkregii sнргнчеана ші se vită кѣ sfiată imprejърѣлѣ Լэі.

— Klemtile mi nistoalele sѣntă in kocioabă ?
zisse ellă.

— Da, sѣb tanetă².

— Peîntoarçete la noi... Apuzosito, mai ar-

¹ Ачпссă. ² Коворă.

rată-mi kamera acestui tribunală a kărsia fereastră nă é zebrellită, și kare resunnde într'o kărte lăngă piada Delfina.

— În stănga între stilni, săb fanară.

— Bine. Dă-te, și leagă kaii la lokălă însemnată.

— Ох! бэпэ режмитă¹, domnșle, бэпэ режмитă! Lassă-te pe mine!

— Eată frămosălă momentă... nimini nă se șită... deskide kocioba.

— S'a făkstă, domnșle; mă voiă răga pentră dămneata.

— Pentră mine nă te vei răga! adio.

Și четăреанăлă Teodoră dăn'o elokăintă kărtărgă, se strekărtă kă atăta îndemănare săb mika stramină a kociobei, în kărtă despărtă kă și ămbra skrăitorălăi че inkidea poarta.

Acestă bănă skrăitoră trasse kieia din broaskă, lăbă niște хărtii la săbăioară, și emi din spațiosa sală kă fănkționarii чеi rară pe kari sănetsălă de чинчи ore 'i făcea să eassă din greffe kă o gardă din ărmă de albine întărziate.

Cotâţeanu Teodor.

Noantea akoperisise kă vâlză sâz chellă negră a-
ceastă sallă nemăruinită alle kărgia ekoxi neferichte
aș însărginarea a reneti kăvintele aspre alle avokai-
loră și kăvintele chelle răgtoare alle nledoriloră.

Din deșrtare în deșrtare, în mizlokăș întă-
nerikăși, dreantă și neminkată, o koloană albă sea-
mănă a begia în mizlokăș sallei ka o fantasmă nre-
tektoare allă achestă lokă sâruită.

Singărlă șgomotă chē s'aszi în achestă întăne-
rikă era sâritărele și galonăș împătrită allă șoarichiloră
chē rodea xărtiele inkise în dșlanșrile skriitorăși dșnă
chē aș închenștă maș întiș a roade lemășă.

S'aszia kăte o dată assemenea șgomotăș knei
trășare nătranzindă nînă l'achestă santșariș allă Temisei,
kșmă ară ziche șnă akademichiană, și vașele¹ klînkă-

¹ Nexotărită, demertă, nemăruinită.

niri alle keiloră ce semăna a eșii de săb pămîntă; dar toate acestea vijia în depărtare, și nimică nu întîpîrește mai multă în opreala² tîcherii ka ză sgo-motă depărtată, prekmă în întănerikă nimică nu întîpîrește ka argătarea znei lămine depărtate.

În adevără, ară fi fostă cineva konrinsă de o spaime amegitoare în acea oră, dak' ară fi ktezată să între în spaioasa sallă a palatului, alle kărsia zidări era înkă rouite ne din afară de sîncete viktimeloră din septembrie, alle kărsia skări vîzasseră kiară zisa trekîndă dozăzechi și cînci de kondamnați la moarte, și de kare o grosime de kăte-va ničioare nă-măi despărgia lespezile inkisorii Konciergeriei ponslate de skelete albite.

Kă toate acestea în mizlokăle așellei noui spămîntătoare, în mizlokăle așellei tăcheri mărețe, o mikă skîrșire s'azzi: poarta znei inkăneri de skriitoră se deskisse întorkîndă-se ne cîncetele salle velle skîrșitoare, și o zmbra, mai neagră de kăle zmbra noui, alnektă kă fereală afară din kăcioabă.

Atănci așestă patriotă atăle de țărbată ne kare-lă nămia oare-kare prea închetă, domăle, și kare pre-tindea foarte tare kă se nămente Teodoră, atinse k'zăle passă zmoră lespezile velle glodăroase.

Ellă pinea în măna dreantă zăle kleme greș de ferră, și kă stănga assigăra în brălele săle zăle nistolă kă doză zveve.

— Amă nămărată doză-sne-zече lespezii ple-

² Nestrevedere, întănektăzicne.

kîndă de la kocioabă, mărmară ellă; să vedemă, eată kăpătiălă cellei d'întiă mi totă kalkălîndă, ellă ni pîria kă niçiorălă acea kăpătărgă pe kare timnălă o face să se simă măi mălă între fie-kare înkeiărgă de neată.

— Să vedemă, mărmară ellă onrîndă-se, mi-amă lsată toate măsărele, fi-voiă destă de tare, mi ea aveă-bă destălă kăraçiă? Oă, da, kăçi kăraçiălă să mi é kănnoskă. Oă! Dămnezeălă meă! kăndă voiă anăka măna sa, kăndă i voiă zice:

— “Doamnă, estă skăpată!”

Se onri kă sfărmată săb greătatea znei a-semenea speranăe.

— Oă! zisse, proiektă kătezătoră, nebănă! voră zice çei-aiăi afăndîndă-se săb akoneriărgile loră, saă mălăzmindă-se a se învără pe lăngă Konçierçerie în vestîminte de lakeă; îns'aceea çe n'ăă ei kă mine kă să kăteze, este kă eă voeskă a skăna nă nămaï pe reçina, çi măi kă seamă pe femeeă.

Aideçi la lăkră, mi să rekaniălmă.¹

A redika lesnedeă, nă é nimikă; a o lăssă de-skisă, akolo este perikălă, kăçi o patrălle poate veni: dar nă vină niçi odată patrălle. N'ăă prenășări, kăçi n'amă komnliçi; mi anoï, kătă timnă trebăe la o înfokare kă a mea sune a treçe passălă çellă întănekosă; în trei minste sântă săb kameră, în alte çinçi minste redikă neată çe seră de vatră sobei; ea măă aazi lăkrîndă, însă are atăta tărie kă nă se va

¹ A reneti ne skărlă çeeă çe s'ă zisă saă çeeă çe s'ă ossă la kalle.

sneria de lokș! din kontra va îngellețe k̄ este z̄nș liberatorș kare înainteaz̄; este p̄zitz de doi oameni, f̄r̄z̄ indoial̄z̄ avesti doi oameni vorș alergă. Eî bine, dz̄nz̄ toate, doi oameni, zisse patriotșlș k'z̄nș s̄rrisș inkrentatș pribindș din k̄ndș în k̄ndș arma de la br̄z̄lș s̄z̄ mi a ceea ce p̄inea în m̄nz̄, doi oameni, este o lovitz̄r̄z̄ indoitz̄ a avestșî pistolș, saș a doza lovitz̄r̄z̄ a avestșî dr̄zgș de ferrș. Biedîi oameni... ox! k̄yî asemenea aș m̄ritș mi kari n̄ era mai m̄ltș k̄lnabili.

— Aideyî!

Și čet̄yeanzlș Teodorș ap̄zș k̄z̄ hot̄r̄ire klemtelē s̄z̄ între înkeetz̄ra am̄nd̄z̄z̄ora lesnezilorș.

În avella-șz̄ momentș o vie l̄min̄z̄ alșnek̄z̄ ka 6-f̄z̄mie de az̄rș ne lesnezi, mi z̄nș sgomotș renetitș n̄rin ekozlș bolgei f̄k̄z̄ ne konsniratorș a'mi întoarce kanzlș kare dintr'o sinḡr̄z̄ s̄r̄itz̄r̄z̄ veni a se nitsla în kocioabz̄.

Îndatz̄ glasrile mik̄z̄orate n̄rin dep̄rtare, mik̄z̄orate n̄rin mișkarea ce toz̄i oameni resintș noaptea într'z̄nș edifiçîș snajiosș, ajjsn̄erz̄ la z̄rekile l̄z̄ Teodorș.

Se p̄lek̄z̄, mi n̄rintr'o k̄rep̄tz̄r̄z̄ a kocioabeî, v̄z̄z̄ mai întiîș z̄nș omș în kost̄mș militarș, a k̄r̄zia sabie mare, res̄n̄indș ne lesnezi, f̄z̄cea z̄nșlș din sgomotele ce attr̄ssesse l̄z̄area sa aminte; anoi z̄nș altș omș în vestimîntș fistikiș, p̄inîndș o linie în m̄nz̄ mi s̄z̄lș de x̄rtie la sabçioarz̄; anoi allș treilea; în vestz̄ groasz

de ratin¹ și în bonet² îmblănită; apoi allă patrulea, n sabotări și în karmaniolă.

Grilla Mercierilor³ s² n² ne ȳiginele salle chelle sonore, și se lovi de katena² de ferră destinată a o ȳine deskisă zisa.

Чеї патр² oameni intragă.

— O patrallă! m²rm² Teodoră, D²mn²nezeă fi² lădată! zech minste mai ț²ziă, eramă n²rdătă.

Apoi k'o lăare a minte n²rofăndă, se n²sse a rek²nnoaște persoanele che komun²nea ayeaște patrallă.

Rek²nnosk² trei în adevră.

Achella che mer²ea în fr²nte, învestită în kos²tmă de ĳenerală, era Santerra; omă²ă k² vesta de ratină și k² bonetă² îmblănită era kon²chier²ele Ri²kardă; omă²ă în sabotări și în karmaniolă kată s² fi fostă tem²nicheră.

Însă n² v²z²sse ni²ă odată ne omă²ă k² vesti²mintă²ă fistikiă, che ȳinea o linie în m²lă și x²rtiă la s²bbioargă.

ȳine n²tea fi achesti oameni, și che venia s² fak² la zech ore seara în salla nauiloră-n²rdă²ă, ĳenerală²ă Komun²nei, gardiană²ă Kon²chier²eriei, ș²ă tem²nicheră și achestă omă²ă nek²nnosk²ătă?

ȳetă²ĳeană²ă Teodoră se rezimă ne ș²ă ĳen²kiă, ȳin²ndă k'o m²lă nistolă²ă s²ă armată, și k² alta în²dre²t²ndă bonetă²ă s²ă în kană, k²ăi mișkarea chea re²ede che f²ă²sse i strik²asse n²rsă²ă k² totă²ă, înk²ătă se k²ș²no²ntea k² n² era nat²rală.

¹ Ș²nă felă d e materie saă n²stavă k² n²rsă²ă ș²osă mi in²kl²iongată.

² K²ă²șăă, lanăă.

Pîn' atîncî ceî patră visitorî pontîrni pîzis-
serî tîcherea, sașî çellî pîçinî kîvintele çe pronon-
çasserî nî ajînsesserî la xrekile konsniratorîlxî de
kîrî kî xîpî sgomotî demertî, dar la zече pașî de
la askînzîtoare, Santerra vorbî, mî glasîlxî sîlxî aj-
jînse limpede pînzî la çetîçeanîlxî Teodorî.

— Sî vedemî, zisse ellî, eatî-ne însalla pa-
milorî-perçîçî. Akîmî tî katî sî ne kondîçî, çetî-
çene arxitektî, mî sî façî kî deskoperîrea ta sî nî
fî o visare; kîçî vezî tî, revoluçîînea nîse maî îea
dîpî nerozîî d'acestea, mî noî nî maî kredemî însîpî-
mîntî kî mî însîrîte. Çe zîçî tî, çetîçene Ri-
kardî? adîçî Santerra întorkîndî-se kître omîlxî kî
bonetîlxî îmbîlîntî mî kî vesta de ratînzî.

— Nîçî odatî n'amî zîsî kî n'arî fî o sîpî-
mîntî sîb Konçîerçerie, resîçuse açesta; mî eatî
Grakxîs, çe este temîçerî de zече anî, kare pînsî
xîmare, kînsîoauite Konçîerçeria kî possînarîlxî sîlxî,
mî kare kî toate açeste nî mîtie fînga sîpîmîntî
de kare vorbîte çetîçeanîlxî Çîraldî; kî toate açe-
stea, fîndî-kî çetîçeanîlxî Çîraldî este arxitektî allî
oramîlxî, katî sî mîtî açeasta maî bine de kîrî noî,
kîçî este messeria sa.

Teodorî se însîorî de la pîçioare pînzî la kapî
azîndî açeste kîvînte.

— Din ferîçîre, zisse ellî, salla este mare,
mî însîntî de a da neste çeaa çe kîrî, vorî avea
dozî zîlle de kîrîstatî çellî pîçînî.

Dar arxitektîlxî desfîçîrî marele sîlxî sîlxî de
xîrtîe, nîsse okelarî seî mî însîençîkîrî dînsîntîea xîrî

planș ce'l esamină la tremurătoarea lămină a fanarului ce ținea Grakxas.

— Mî é teamă ka četъдеанлăș Hiralđă să nu fi visată, zisse Santerra glămindă.

— Beî vedea, četъdene țineralăș, zisse arhitektălăș; veî vedea daka sântăș unăș visătorăș; amteantă, amteantă.

— Bezî bine, kă amtentămăș, zisse Santerra.

— Bine, zisse arhitektălăș.

Апоі kalkălindăș:

— Дохъ-снре-зече ми патрă fakăș шеаі-снре-зече, zisse ellă, mi ontă, doхъ-зечі mi патрă, kare, імперіте kă шеае, даă патрă, дăпъ kare ne remăne o жамътате; ачеаста е, амă аflatăș lokălăș, mi daka m' амъескăș kiară k'unăș ničiorăș, zi kă sântăș unăș omăș făгъ mtingă.

Архитектăлăș pronunță aчeste kăvinte k'o assigurare че ingiță de snaimăș ne четъдеанлăș Teodorăș.

Santerra privia planălăș k'unăș felă de reznektăș; se-vedea kă se mira mai mlăț de kățăș ingellecea.

— Șrmează bine чееа че voiăș ziче.

— Șnde? întrebă Santerra.

Assur'aчestei karte че амă făkăță. Te ziți dar? La trei-снре-зече ničioare de la zidă, o lesnede miukătoare, амă însemnat'o A. o vezî?

— Neannăratăș văzăș unăș A; zisse Santerra; krezi kă nu mtiăș să čiteskăș?

— Sab lesnedeа asta é o skară, vгmăș arhitektălăș; vezî, амă însemnat'o B.

— Къндѣ воиѣ vedea, къндѣ воиѣ vedea, еѣ sântѣ ka San-Tomas, zisse Santera.

— Ax! aї zisѣ San-Tomas.

— Ax! in kredinѣ da, къмѣ tx aї zisѣ реѣina din inвѣѣ; dar нѣ mѣ vorѣ akkѣsa къ konsuirѣ nentrѣ San-Tomas.

— Niѣi еѣ nentrѣ реѣina.

Ши assѣur'аchestѣi resnѣnsѣ arxitektslѣ anskѣ къ delikateѣe linia, нѣмѣгѣ stinjinѣi, ши, odatѣ onritѣ, дѣпѣ че пѣгѣ k'a kalkѣlatѣ bine distanѣele, dette in-tr'o lesnede.

Ачeastѣ lesnede era inсѣши ачeea пe kare o lovisse четѣдеанѣлѣ Teodorѣ in fѣrioasa sa mѣnie.

— Аѣi este, четѣдене ѣeneralѣ, zisse arxitektslѣ.

— Krezѣi, четѣдене ѣiraldѣ?

Patriotslѣ Teodorѣ lovi къ izѣealѣ koansa sa къ нѣмнѣлѣ, skouindѣ o sѣгѣгѣ гѣѣire.

— Sântѣ sigѣrѣ, resnѣnse ѣiraldѣ; ши esneriin-ѣa voastrѣ, kombinatѣ къ rapnortslѣ meѣ, va nroba la Konvenѣisne къ нѣ mѣ амѣѣeамѣ. Da, четѣдене ѣeneralѣ, згмѣ arxitektslѣ къ ingimfare, ачeastѣ lesnede se deskide sѣb o sѣппѣmintѣ че sѣ mѣгѣpinешte la greffѣ, trekindѣ пe sѣb inkisoarea нѣдѣвѣi Kanet. Sѣ redi-къмѣ ачeastѣ lesnede, вимo in сѣппѣmintѣ къ mine ши ѣї воиѣ nroba къ doi oamenѣ, къ знѣлѣ singѣrѣ kiarѣ nѣtea in-tr'o noante s'o rediѣe fѣгѣ ka sѣ dea ѣea mѣi mikѣ inѣoialѣ.

Ѣнѣ mѣгѣmѣгѣ de снаїтѣ ши de mirare smѣlsѣ prin къvintele arxitektslѣi strebѣts тоatѣ грѣna, ши ve-

ni a se perde la grăile четъдеанлї Teodoră, че се-
мъна префъктѣ în statъ.

— Eatъ perikălă în kare ne aflămă, zisse
Hiraldă. Eї bine! akămă, k'o grillъ че voiă ameza în
intrarea sșnpămintăi mi kare o va tăia pe la jșmăta-
te, înainte d'a ajșnșe la inkisoarea vădșvei Kanet,
skană patria.

— Ox! zisse Santerra, четъдене Hiraldă, ai a-
vătă o idee sșblimă.

— Drakălă sș te iea de nătărlă! morgăi pa-
triotălă k'o îndoită șrie.

— Akămă redikă lesneda, zisse arhitekălă че-
тъдеанлї Grakăș kare, afară din fanărlă sșă mai
avea mi șnă klemtă.

Четъдеанлă Grakăș se năsse la lăkră, mi ne-
ste șnă momentă lesnedeă fș redikată.

Atșnș sșnpămintă se kăskă, se văzș skara
че се perdeă în aflăndimă, mi o sșflare deassă de a-
eră măchedă emi ka șnă abșră din întră.

— Înkă o черkare perdtă! măgmărlă четъде-
анлă Teodoră. Ox! черălă nă vrea s'o skane, mi
kășsa sa dar este o kășșă blestemătă.

Getâţenulu Gracxus.

Un moment ş ceî trei oameni remasser̃ în nemiskare la gura sãpnãmînteî, ne kãndş temnicherslş bira în deskidere fanarslş sşş, ce nã pãtea lãmina afşndimile.

Arxitektslş trismfîndş domina neste kãte trei kamarazii seî din înlyimea çenislş sşş.

— Eî bine! zisse ellş, neste unş momentş.

— În kredinçy da! respõnse Santerra, eatş în adevşş sãpnãmînta, ayeasta nã se poate kontesta. Remşne nãmaî a mti unde kondşce.

— Da, reneti Rikardş, remşne ayeasta de mtistş.

— Eî bine! dş-teşjosş, Rikardş, mi veî vedea înşşçî daka zikş adevşşslş.

— Este çeva maî bşnş de fãkşş de kşş a intra n'aicî, zisse konçierçele. Noi ne vomş întşrna

kă tinc mi tă generalăș la Konciergerie. Akolo, veț redika lesnedeade la sobă, mi vomă vedeade.

— Prea bine, zisse Santerra. Aidegii!

— Dar iea seama, zisse arhitektăș, lesnedeade remăne deskisz, poate da vr'o idee kăi-ba.

— Cine drakă veț tă ka să viț în ayeastă oră? zisse Santerra.

— Kătr'ayeasta, zisse Rikardă, astă sallă ă demeară, mi lăssindă aci pe Grakxă, va fi de ajjansă. Remă aci, ăetăene Grakxă, mi noi vomă veni a te afla din ăea altă parte a săpămintei.

— Fiț, zisse Grakxă.

— Esti armată? illă întrebă Santerra.

— Amă sabia mea mi ayeastă kleme, ăetăene generalăș.

— De minăne! ăzeme bine. În zeye minăte sântemă aci.

Mi kăte trei, dăpă ăe aă inkisă grilla, s'ăă dășă prin galeria Mercieriloră să afle intrarea partiklară a Konciergeriei. Temnicerăș îi prăvisse kăndă se demărtă; îi șrmasse kă okii pe kăță a pătăț să'i vază; îi askăltasse pe kăță pătasse s'ăză; apoi totăș intră în tăcere mi în singărtate; atănci ellă păsse fanărlăș pe pămîntă, se păsse kă niăioarele atărnate în affăndimile săpămintei mi se skăfăndă în kăpetăi. Temnicerii kăpetă mi ei kăte o dată; de kăță, nă'mi prea dă osteneala de a kăta la ăe kăpetă.

Îndată, pe kăndă se afla kăpetindă inkă, simăi o măpă kare se apăsa pe șmerăș săș.

Ellă se întărab, văză o figăre nekănoskăță mi

voi sã strice ; dar în acellã momentã kiarã unã nistolã se rezimã pe fruntea sa. Glasulã sãã i stãtã în gãtlejã, brațele salle kãzãrã amorgite, okiï seï se fãkãrã pe kãtã se nãtã mãi rãgãtorï.

— Niçi unã kãvintã, zisse nozãã venitã, saã estï mortã.

— Ce vreï, domnule? îngãrã temnicerulã.

Kiarã în 93 era momente, dãrã kãmã se vede, kãnd çineva nã se mãi tãtia mi kãndã vita a se nãmi çetãdeanã.

— Boeskã, respãnse çetãdeanulã Teodorã, sã mã lãmã a intra aicï în întrã.

— Ce sã faci?

— Ce çï pasã.

Temnicerulã privi p'acella ce i fãcea aceastã întrebare kã cea mãi profãndã mirare.

Însã, în fãndulã acesteï priveri, konvorbitorulã sãã krezã a observa o lãçire de îngelleçere.

mi lãssã arma josã.

— Aï refãssã sã çï faci soartea?

— Nã utiã, niminã nã mã a fãkãtã o assemenea propãnere.

— Ei bine! voiã încene eã.

— Îmã promiçï a mã face soartea?

— Da.

— Ce îngelleçï urin soarte?

— Çinçi—zeçi de miï de livre în aãrã, sure esemnlã : banul sãntã rarï, mi çinçi—zeçi de miï de livre în aãrã azi fakã unã millionã. Ei bine! içi promitã¹ çinçi—zeçi de miï de livre.

¹ Fãgãdsekã.

— Ka s'z intri akolo in intră?

— Da; ins'z k'z kondiţionă s'z vii k'z mine şii s'z mî ajzui l'acheea ce voeskă.

— Dar ce veî face akolo? in çinçi minşte ayeast'z s'znp'zmiat'z va fi plin'z de soldađi kari ne vor'z arresta.

Çet'zgeanşl'z Teodor'z f'z tr'zsnit'z de gravitatea acestor'z k'zvinte.

— Pođi s'z nonreşti ayeşti soldađi de a intră?

— N'amş niçi şnş mizlokş, n'z k'znnoskş, ka-
xtş, dar in-demertş.

Şii se vedea k'z temniçerşl'z şnia toat'z aperi-
mea şpiritşl'xi s'zş ka s'z afle ayeşt'z mizlokş, kare
k'zta a i prod'zue çinçi-zeçi de miş de livre.

— Dar m'zne, aşt'ea-voş'z intra? întreb'z çet-
zgeanşl'z Teodor'z.

— Da, f'z'z in'zoial'z; dar m'zne este a se n'z-
ne in ayeast'z s'znp'zmiat'z o grill'z de ferr'z ce va ko-
nrinde toat'z l'zr'zimea sa, şii nent'z mai m'lt'z sig'z-
ranç'z s'a n'zş la kalle k'ayeast'z grill'z s'z f'z plin'z,
çeanç'z, şii s'z n'z aib'z de lokş şnş.

— Atşnçi kat'z s'z afl'mş çeva, zisse çet-
zgeanşl'z Teodor'z.

— Da, kat'z s'z afl'mş çeva, zisse temniçer-
şl'z. S'z k'zşt'mş.

Prekşmş se vede d'şp'z felşl'z kolektivş k'z kare
se esnrina çet'zgeanşl'z Grakx'z, aliança se şii f'z-
k'zsse între ell'z şii çet'zgeanşl'z Teodor'z

Ayeasta m'z priveşte, zisse Teodor'z. Çe façi
la Konçierçerie?

— Şnşt'z temniçerş.

— Adikъ?

— Deskizъ porъile mi le inkizъ.

— Te kълчї akolo?

— Da, domъle.

— Мъпънчї akolo?

— Nx totъ-d'аъna. Амъ orele melle de resfflarø.

— Ши атънчї?

— Profitъ.¹

— Ка съ фачї че?

— Ка съ мергъ а фаче кърте пропrietareї кърчїзмеї de la пъуслъ Іаї Noe, kare мї а промїсъ а мъ Іаа de бърбатъ къндъ воїд авеа доуъ-снре-зече съте de франчї.

— Ынде се алъ кърчїзма de la пъуслъ Іаї Noe?

— Лънгъ strada Bekeї-Dranerїї.

— Prea bine.

— Тачї, domъle.

Patriotslъ пъsse xrekea s'askълte.

— Ax! ax! zisse ellъ.

— Азї?

— Da... glasъrї, памї.

— Se intorkъ.

— Bezї bine къ пої n'ammъ fi авътъ timъ.

Achestъ noi devenia din че ъn че маї konkї-зъторъ.

— Њn адевъргъ. Тъ estї хнъ бїатъ бхнъ, че-тъгене, мї мъ фачї съ крезъ къ estї predestinatъ.

¹ Мъ folosesкъ.

— La ce?

— A fi kș avuție într'o zi.

— Dșmnezeș sș te axzș!

— Krezș dar inkș în Dșmnezeș?

— İlte odatș, kșndș mi kșndș. Astzș spre esemnlș.

— Eī bine?

— Așș krede voiosș.

— Krezș dar, zisse četșdeanșlș Teodorș pșnindș zeye lșdovīī în mșna temnițerșlș.

— La drakș! zisse ellș pșvindș așrlș, é lș-kș serioșș?

— Nș se poate mai serioșș.

— Če trebșe sș fakș?

— Aflș-te mșne la pșșlș lșī Noe, ĩđī voīș sșșne če voeskș de la tine. Kșmș te nșmestī tș?

— Grakxș.

— Eī bine! četșdene Grakxș, d'akșmș nīnș mșne fș ka sș te goneaskș d'aiči konțierșele Rī-kardș.

— Sș mș goneaskș! mi lokșlș meș?

— İđī treče prin minte kș veī remșnea temnițerș avīndș çinçī-zeyī de miī de françī?

— Nș, dar fiindș temnițerș mi neavștș, sșntș sigșrș kș nș voīș fi gillotinatș.

— Sigșrș?

— Saș čeva mai sigșrș; ne kșndș fiindș liberș mi avștș...

— İđī veī askșnde baniī mi veī face kșrte la

o kështoreasъ, in lokë d'a fache pronrietarej de la pë-
rshë Isi Noe.

— Eї bine! s'a zisë.

— Mъne la kъrçismъ.

— La çe orъ?

— La mease ore seara.

— Sbori kъrindë, eatъ-'i... Zikë sborj, kъçj
presçupisë kъ te koborj nintre bolçj.

— Mъne! zisse Teodorë fçindë.

In adevъrë era timë; sgomotslë pamilorë mi
allë glasъrilorë se anpronja. Se mi vedea in sçnpъ-
minta intъnekoasъ strelçindë lçmina lçminъrilorë çe
s'anpronja.

Teodorë ajçuse çmea çe i arrçtasse skriitorëslë
kъrçia i okçnasse inkъperea; fçkç a sçri broaska kç
klemtele sçë, ajçuse fereastrа arrçtatъ, o deskisse,
se lçssъ a alçneka in stradъ, mi se affъ earъ ne pa-
vimentslë Rensblieçj.

Dar inainte d'a lçssa salla Pamilorë-Perdççj,
nçtç azçi inkъ ne çetъçeanlë Grakçs intrebindë ne
Rikardë, mi açesta resnçnzindçj:

— Çetъçeanlë arçitektë avea mare kçvintë
sçnpъminta treçe sçb kamera vçdçveç Kanet; asta era
perikçlosë.

— Krezë bine, zisse Grakçs, kare avea kon-
uçtinga kъ sçnçnea sçë adevъrë inaltë.

Santerra s'arrçtç in kanlë skçrçj.

— Шi lçkrçtorçj teç, çetъçene arçitektë? in-
trebъ Çiraldë.

— Inainte d'a se fache zisъ eї vorë fi açi, mi

pe kândă se va ținea sedința, grilla va fi nășă, res-
pânse și glasă ce semăna a ești din afandimea pă-
mîntărlăi.

— Și ți veī mîntăi patria! zisse Santerra,
kam kă ironie și kam kă seriozitate.

— Nă krezi kă ziči ama drentă, țețțere ce-
nerală, mărmară Grakxș.

Copilul Regal.

Kx toate acestea instrucțiunea proceșșăi re-
ținei închensse, ksmș s'a nststș vedea în kanitșlș
trekșș.

Akșmș se nștea întrebetea kx nrin sakrifitș
ačestș kanș strelșvitș, șra nonșlarș, țe de mltș timnș
țana, arș fi în țea dșnș șrmș îndestlatș.

Mizloačele nș linsia ka sș fakș sș kazș ačestș
kanș, mi kx toate acestea Fșkier Tinșille, akksa-
torșlș mortalș, nșssesse la kalle a nș neingriji noșele
mizloače d'akksare țe Simon promisșesse a i le da
în mșnș.

A doxa zi kșndș Simon mi ellș se intlnisșerș
în salla Hamilorș-Perdșyi, șgomotșlș armelorș fșkș sș
tresarș, la Temnș, nrisonierele kare mai lokșia în-
tr'insșlș.

Ačeste nrisoniere era doamna Elisabeta, doa-

mna Regală, mi konillă kare, dăuț ce a fostă nămită maiestate în leagăuș, akșmă se nămia mikslă Lădovikă Kanet.

Ĭenerală Henriot, kă pana sa trikoloră, kă kallă sță yellă grosă mi kă sabia sa cea mare, întră ărmată de mai mălăi garzi naționali, în țărănăde meea konillă regală. Allțărī kă Ĭenerală merĬea ănă greffieră kare avea o înfășimeare ărită, inkăkată k'ănă kălimăre, k'ănă sălă de ărtie, mi skrimlădă k'o pană lăngă neste mășărg.

În dosă skriitoră venia akksătoră păblikă. Amă văzătă, kănoăntemă mi vomă reafă mai tărziă inkă n'ăcestă omă ăskată, galbenă mi reĬe, allă kăria okă săpărosă făcea a se înfiora selbatikă Santerra kiară în kostămlă sță de resbellă.

Kău-va garzi naționali mi ănă lokotenentă ũ ărma.

Simon, sărrizăndă k'ănă aeră nrefăktă mi Ĭinăndă în mănă bonetă sță de ărsă mi kă cea-ăltă ănă kalapodă, se ărkă înainte ka s'ărrate drămlă kommissiăni.

Ajănsărg la o kameră destă de neărgă, săpăoasă mi goallă, în făndă kăriă, medea în nată sță jănele Lădovikă, într'o stare de nemăkare denlină.

Kăndă amă văzătă ne bietsă konillă făpăndă înainte măneī brstale a lăi Simon, era inkă într'insă ănă felă de viăgă ce se revolă în kontra tratăriloră barbăre alle nantofărlăi Temulăi: ellă făpăia, striga, plănăea; așă avea frikă, săfferia, snera.

Akșmă, frikă mi snerăpă desăpărsăseră; fărgă

îndoială suferința esista încă; însă dacă esista, konillăș martiră ne kare'lă făcea, k'o p'rtare aua de k'rdă, a plăti gremelele p'ringiloră sei, konillăș martiră o ask'ndea în partea cea mai al'ndă a inimei sălle mi o akoneria s'b ar'rtarea xnei denline ne-sim'giri.

Ellă niči nă redikă kanăș kiară k'ndă komissariī veniră la d'nsăș. Ei, f'rtă vorbă l'ngă, l'gară skaxne mi se amezară.

Akk'satorăș p'blikă la k'p'rtiășă natăși, Simon la ničioare, greffierăș l'ngă fereastră, garziī naționalī mi lokotenentăș loră. all'xarī mi p'giniă la xmb'ră.

Aceia dintre assistanți ce privia ne mikăș prisionieră kă oare-kare interesă s'ă kă oare-kare k'riositate, observară fața cea galbenă a konillăși, grăsimă sa sing'lară, ce nă era de k'rtă o b'x'bială, mi inkov'ierea ničioareleră sălle alle k'roră inkeiet're învenea a se imfla.

— Acestă konillă este foarte bolnavă, zisse lokotenentăș k'o inkredingare ce f'kă ne F'x'ier Tin-bille a se întoarce, d'x'pă ce s'amezasse mi era gata a l' întreba.

Konillăș redikă okiī mi k'xtă în penxmb'ră n'acella ce pron'xngasse aceste k'svinte, mi rek'xnoskă n'acellă j'ne kare, o dinioară, în k'rtă Tem-plăși, norrisse ne Simon d'a'lă batte. O radiare d'xlce mi intelliq'ntă çirkășă în l'xminele okiloră sei albastrī ink'șiră, dar ayeasta f'ă totă.

— Ax! ax! ts estī, çet'çene Lorină, zisse Si-

mon, kiz'mîndă astă-felă Izarea aminte a lăi Făskier-Tinville assănr'amikălăi lăi Măxriqis.

— Eă însă-mi, țețyene Simon, resnăse Lorină kă sțyue reche.

Și fiindă-kă Lorină, kare kă toate aqesteă era gata totă-d'axna a înfrănta oăi țe perikălă, nă era o kă sț'lă kaste în-demertă, profită de împrejurare kă sț salste ne Făskier-Tinville, kare i întoarse salstareă kă politege.

— Faăi observareă, mi se pare, țețyene, zisse atșnyă akksatorălă năblikă, kă konillălă este bolnavă; estă medikă?

— Amă stădiată mediqina, țețlă năyinqă, de mi nă sntă medikă.

— Eă bine, țe ziyă kă are?

— Ka simtomă de boakă? întrebă Lorină.

— Da.

— Zikă kă are faăa mi okiă bəxăyidă, mănile galbene mi makre, țeșkiă inflayă; mi daka i așă nipi năslălă, amă deskoperi o mimkare, sntă sigăă, de la ontă-zeyă mi ăinqă pînză la noză-zeyă de bătă ne minălă.

Kouillălă s'arrătă nesimqitoră la nășărgareă sfferingeloră salle.

— Și mtiyga la țe poate attribsi stareă prisionierălă? întrebă akksatorălă năblikă.

Lorină se skărninqă la nasă mărgărindă:

Filis a mă face sț vorbeskă voemte,
Dar astă doringă aksmă îmi linsemte.

— Nă m'ă îndoeskă kă Simon n'a spusă ayeasta... sântă xni' ne kari niq' o akkă sare nă 'i sperie, kiară akkăsrile nepătinčioase... Dar nă m'ă se pare xrmă Lorină prăbindă kă aguntare pe Făkier, nă m'ă se pare m'e kare est'ă xni' omă inteliqintă m'ă probă¹, tă kare est'ă xni' omă tare în cea dăru xrmă, kă, întrebindă pe xni' konillă assemenea amănunte assăru'acheleia pe kare lepile velle m'ă natărale m'ă velle m'ă sante alle natărei i ordonă a o respektă, insă m'ă omeniarea întreagă în persoana ayeastă konillă ?

Akkă satoră, spre resănsă, skoasse o notă din posănară să m'ă o argă lă Lorină.

— Konvengănea im'ă ordonă a face informă i, zisse ellă, velle alte nă m'ă prăvesă, eă fakă informări.

— Ayeasta este drentă, zisse Lorină; m'ă zikă kă dak'ayeastă konillă m'ărtărisă...

M'ă jănele klăti din kană kă dezăstă.

— Kătr'ayeasta, xrmă Făkier, nă procedemă nă m'ă assăru singărei denă m'ări a lă Simon; ează akkă sare este păblikă.

M'ă Făkier skoasse a doăă xărtie din posănară să.

Ayeasta era xni' nă m'ă allă foaie'ă ce se nă m'ă *Prăntele Dăuesne*, m'ă kare, kă m'ă se utie, era rediăiată de kătre Hebert.

Akkă sare, în adăvă, era forăslată akolo în toate litterele.

¹ Drentă, vinstită.

— Aceasta este scrisă, mi kiară tinărită, zisse Lorinș; însă ori kămă, pînă kăndă nă voiș auzi o asemenea akksare emindă din gura konillălăi, îngellegă să eassă de bătă voiș, liberă, făr'amăniunțăi... eî bine!...

— Eî bine?...

— Eî bine, mă voiș îndoi kămă însăți te îndoști, kă toată akksarea lăi Simon mi Hebert.

Simon pândia kă nerăbdare rezltătlă ačestăi konvorbiri; tiklosălă nă știa pătorea če are assăra omălăi intelliđintă prăvirea če s'aleče din mălđime: ačesta este o atrađere întregă de simpatie saș o întinărire de șră sabbilă. Șne ori; este o forđă če imăniče, alte ori o forđă če atrađe, če fače a de-kăđe kășetarea mi a derăba kiară persoana omălăi pînă l'ăčellă omă de forđă egală saș de forđă mai mare če'lă rəkșnuoăște în mălđime.

Dar Fskier simđisse greștatea urisirii lăi Lorinș, mi voia a fi îngellesă d'ăčestă observatoră.

— Întrebătorisă va încene, zisse akksatorisă păblikă; greffiere, iea-ți pana.

Ačesta skrissesse preliminarale șnăi pročeșă verbală mi aștenta, kă Simon, Henriot, kă tođi într'șnă kășintă, pînă să înceteze konvorbirea lăi Fskier Tinsille mi a lăi Lorinș.

Nămaī konillălă s'argăta streină kă totălă la șčena allă kășvia era prinčipalălă aktoră, mi kășse eară ačea kăștășră atonă ne kare șnă momentă o lășminasse fălyerălă șnei îngelleđerăi înalte.

— Tȃcherel zisse Henriot, cețȃgeanșlȃ Fȃkier-Tinville va ȃntreba ne konillȃ.

— Kanet, zisse akksatorșlȃ, utii ce s'a fȃkșȃ mȃmȃ-ta ?

Mikșlȃ Lȃdovikș trekș de la o paloare de margȃ la o goșeađȃ arzȃtoare.

Dar nȃ resușse.

— M'aȃ azșitȃ, Kanetș? zisse akksatorșlȃ.

Aȃeeauȃ tȃchere.

— Oxl azde bine, zisse Simon, dar faȃe ka mȃimȃgele, nȃ vrea sȃ resușnȃ de frikș sȃ nȃ'lȃ iea ȃine-va drentȃ omș mi sȃ'lȃ fakș a lȃkra.

— Resușde, Kanet, zisse Henriot, kommissișnea Konsenđișniȃ te ȃntreabȃ, mi tȃ estȃ datorș sȃnȃșne-re la leuȃ.

Konillșlȃ ȃngȃlbeni, dar nȃ resușse.

Simon fȃkș zȃș ȃestȃ de tȃrbare; l'ȃeste nȃ-tȃre brȃtale mi stȃnide, fȃria ȃ o begie, ȃnođitȃ de zȃȃioasele simtome alle begiei de vinș.

— Bei sȃ resușzi, nȃș de lȃnș! zisse ellȃ argȃtȃndȃi nȃmȃșlȃ.

— Tȃȃi, Simon, zisse Fȃkier-Tinville, tȃ n'aȃ kȃvintșlȃ. Aȃestȃ kȃvintȃ, kȃ kare se obiȃnșisse la tribȃnalșlȃ revolđionarș, i skȃnȃ.

— Azși, Simon? zisse Lorinș, n'aȃ kȃvintșlȃ; nentȃ a doza oarȃ ġi se zȃȃe aȃeasta ȃnaintea mea: ȃntiȃș, era kȃndș akksȃi ne fiȃ mameȃ Tison, kȃȃȃa ȃvȃșȃ nȃ-tȃcherea a faȃe a i se tȃia gȃtșlȃ.

Simon tȃkș.

— Mȃmȃ-ta te ȃșbia, Kanet? ȃntrebȃ Fȃkier.

Ачеамі тьчере.

— Se zice că nu, șrme akkasatorșlă.

Чева ка ынă саррисă palidă trekă ne bazeleko-
nillăslă.

— Dar căndă вă zikă, șrme Simon, că mi a-
snașă mie că'л izbăia prea multă.

— Bezi, Simon, cătă de tristă lăkră ă că
mikălă Kanet, atătă de vorbitoră kă line nămaș, de-
vine mătă înaintea lămi, zisse Lorină.

— Oxl dak'amăș li singări! zisse Simon.

— Da, daka erașă singări, dar nu sântegă singări,
din nefericire. Oxl daka erașă singări, bravo! Simon,
eschellentă patriotă, kămă ai batte ne bietălă konillă, eș?
Dar nu estă singără, mi nu kătezi a li infamă înain-
tea noastră, oamenă onestă, kari utimă că ăei bekă,
dănră kari imblămăș să ne modelămăș, respektă totă ăe
era debilă¹; nu kătezi, kăyă nu estă singără mi nu e-
stă vitează, demnăslă² meș omă, căndă ai a te lănta kă
konă de ăină niăioare mi mease deăite.

— Oxl... mărmară Simon gringăndă din dingă.

— Kanet, zisse Făkier, ai făkătă vr'ă kon-
dingă lă Simon?

Prisirea konillăslă lă făr' a se întoarăe, ынă
aeră de ironie neste nătingă de deskrisă.

— Assăna mămei tală? șrme akkasatorșlă.

Ынă fășeră de desnăregă trekă în prăbirea sa.

— Resnănde da, oră nu, strigă Henriot.

— Resnănde da! șrlă Simon redikăndă kala-
nodăslă săș assăna konillăslă.

¹ Slabă. — ² Brednikăslă.

Konillslă se înfioră, dar nu făcă nici o mișcare ca să s'annere de lovitură.

Assistanții skoasseră un fel de strigare resningătoare.

Lorinș făcă mai mult, se repezi, mi, înainte ce brațul lui Simon să kază asșngra konillslăi, illă aușkă de pșmnă.

— Beī să mă lamī? strigă Simon devenind roșu de țarbare.

— Să vedem, zisse Fșkier, nu é nici un rău ca măma să'mi isbeaskă konillslă; sșnne-ne în ce fel măma-ta te isbia, Капет? Așeasta poate să i fiă de folos.

Jșnele prisionerș treseri l'acheastă idee că pștea fi de folos mămei șalle.

— Mă isbia kșmă o măma isbește pe fișlă să, domșle, zisse ellă; nu sșntă doș felșri nentă măma de a mi isbi koni, nici nentă koni de a mi isbi mămele lorș.

— Mi eș, mikș șearne, sșșșiș că ță mi ai zisă că măma-ta...

— Ță veī fi visatș așeasta, intrerșnse că liniște Lorinș; kată să ai adessea kșșmarș, Simon.

— Lorine! Lorine! gringă Simon.

— Eī bine, da, apoi? Nu é mișlokș de a batte pe Lorinș, ellă bate pe alșii kșndș sșntă reī; nu é mișlokș de a lă denșnș, kșyī așeaa ce a făkștă pșprindă brațul ță, a făkșt'ó înainte șeneralslăi Henriot mi șetșșeanșlăi Fșkier-Tinville kari o approbează, mi eī nu sșntă oamenī reș ai kasseī! Nu este

dar nižlokă de a'ľă face a se gillotina nășină ka ne Eloisa Tison; é tristă lăkră, te face să țarbezi, însă este ama, bietsă meă Simon!

— Mai țarziă! mai țarziă! respănsă nantofarșă kă rînjirea sa de xiens.

— Da, skămușă meă, zisse Lorină; dar sneră kă ajstorșă fiingei săpreme!... Ax! te autentăi să zikă kă ajstorșă lăi Dămnezeă? dar sneră, kă ajstorșă fiingei săpreme mi allă sabiei melle, kă te voiș sninteka mai 'nainte; dar trađe-te la o parte, Simon; mă imuediçi d'a vede.

— Brigantă!

— Tavă! ță mă imuediçi d'a azzi.

Și Lorină strivi ne Simon kă priveria sa.

Simon iuă inkleușta nășinii alle kăroga nestriçțare negre illă făcea mândră; dar, kămă zisese Lorină, kăta să se mărșineaskă aci.

Akșmă kăndă a învenșă a vorbi, zisse Henriot, va șrma flră indoială; șrmează, çetșene Fșkier.

— Brei să respănză akșmă? întrebă Fșkier.

Konillă intră în țçere.

— Beză, çetșene, veză! zisse Simon.

— Őbstinarea¹ așestă konillă é de mirare zisse Henriot, țarșrată flră voia lăi de așea țarie regală.

— Nș Ȧa înșçată bine! zisse Lorină.

— Çine? întrebă Henriot.

— Patronul s'ă f'ărb'ă indoială.

Mă akksii? strigă Simon... Mă densuți?...
Ah! ă kariosă...

— S'ă'lă lămă kă binele, zisse Fskier.

Intorkindă-se atsnăi kătre konillă, pe kare
l'ară fi kreziă čineva kă totălă în nesimțire:

— S'ă vedemă, konillălă meă, zisse ellă, res-
punde la kommissiunea națională; nă ingrezia starea
ta refsindă ačeste lămării folositoare; ts ai snășă
četăneanălă Simon mîngierile ăe p'ă f'ăcea mămăta,
felălă kă kare p'ă f'ăcea ačeste mîngieră, felălă kă
kare te izbă.

Lădovikă preimblă assura adănrăi o prăvire
ăe deveni skărbitoare onrindă-se assura lăi Simon,
dar nă respunde.

— Te affi neferită? întrebă akksatorălă; te
affi rălă lokzilă, rălă nătrilă, brei măi mălă libertate,
snă altă ingrijitoră, o altă inkisoare? brei snă kallă
kă s'ă te preimblă? brei a p'ă se da voie s'ăibă soție-
tatea koniloră de seama tă?

Lădovikă relă profănda tăcere din kare emisse
nămăi kă s'ănpere pe mămă-să.

Kommissiunea remasse zimită de mirare, atăta
tărie, atăta intellipină era nekrezăte la snă konillă.

— Xm! ačestă reță, zisse Henriot înčetă; ăe
oamenă! sântă kă tigrăi, kălă de mičă kiară aă ră-
state.

— Kămă s'ă alkăteskă pročesălă verbală? în-
trebă greșierălă zimită.

— N'ăi de kălă s'ă însăgčineză pe Simon, zis-

se Lorinș; nș é nimikș de skrisș, ellș imș va face treaba de minșne.

Simon argștș nșmnșlș neimșkatsłđ sșđ inemikș.

Lorinș inșenș a rıde.

— Tș nș veı rıde de lokș astș-felș in zısa kșndș veı strenșta in sakș, zısse Simon beatș de fșrie.

— Nș, daka voiș merșe inaintea ta saș te voiș șgma la mika șeremonie kș kare mș ameninșđ, zısse Lorinș; dar așeea șe mtiș, este kș mșlđđ vorș rıde in zısa kșndș va veni imș rındșlș tșđ. Dșmnezeilorș! amș zıșđ, Dșmnezeilorș la immșlđđtșđ; Dșmnezeilorș! șritș veı fi in așea zi, Simon! veı fi skırbosș.

Imș Lorinș se retrășe inderștșlș kommissișniđ k'șnș mare șgomotș de rıșș.

Kommissișnea n'avea nimikș a maı face imș emi.

Kșlș desșre kouillș, indatș șe a skșpatș de ințrebștorıđ seı, se pșsse a kșnta in patșlș sșđ șnș mikș refrenș melankolikș șe era kșntarea favoritș a pșrintelșđ sșđ.

Buchotulu de Violette.

Пачеа, кэмѣ а кѣтатѣ сѣ превазѣ чѣнева, нѣ пѣтеа сѣ локѣаскѣ мѣлтѣ тѣмпѣ вѣ ачѣастѣ локѣингѣ атѣтѣ де ферѣчѣтѣ чѣ копѣриндеа пе Цѣневиѣва мѣ пе Маѣриѣис.

Вѣ фѣртѣнеле чѣ ле амѣгѣ вѣнтѣслѣ мѣ тѣснетѣслѣ, кѣибѣслѣ колѣмбелорѣ este аѣитатѣ кѣ арѣреле чѣ ле аскѣнде.

Цѣневиѣва кѣтѣз дѣнтр'о фѣрикѣ вѣнтр'алта; еа нѣ се маѣ теѣеа нѣнтрѣ кавалѣерѣслѣ де Каса-Ровѣе, а-кѣмѣ тѣремѣрѣ нѣнтрѣ Маѣриѣис. Кѣннѣмтеа дѣстѣслѣ пе бѣрѣбатѣслѣ сѣѣ вѣн кѣтѣ шѣтѣа кѣ дѣн моментѣслѣ де кѣндѣ а дѣспѣрѣстѣ ера скѣпатѣ; сѣгѣрѣ де скѣпѣреа са, тѣремѣрѣ нѣнтрѣ еа вѣнсѣ-шѣ.

Нѣ кѣтеза а вѣнкреде дѣрѣерѣле салѣ омѣслѣ чѣелѣслѣ маѣ пѣгѣинѣ фѣрикѣсѣ дѣн ачѣе епѣкѣ, кѣндѣ нѣ-

min! n'avea frik; însz ačeste dărerî se arăta în okii seî romiği mi pe bazele salle palide.

Într'o zi Masriçis întrî încetș mi fuz ka Ćenevieva, ce era affndatș într'o profndș kșetare, sz'l aszș intrîndș. Masriçis stătz pe pragș, mi vuz pe Ćenevieva mezîndș, nemîukatș, kș okii așșîntașî, kș brazele în nemîukare întinse pe ģenskiî eî, kș kaplș kșetîndș înklinatș pe nentslș szș.

O privi szș momentș k'o profndș tristege; kșçî totș ce se netreče în inima jșnei femeî i fz deskoneritș, ka kșmș arș fi nștătz çiti într'insa cea mai profndș kșetare. Anoi fșkindș szș passș kștre dșnsa:

— Nș mai izbentî Françia, Ćenevievo, i zisse, mърtърiseute-mî. Fșșî kiarș mi de aerlș ce 'lș resșfșț çineva, mi kș mare desgștș te anpronî de fereastrș.

— Bai! zisse Ćenevieva, șitș bine kș nș poçîș sz çî askșnzș kșetșlș meș; ai îngellesș drentș, Masriçie.

— E kș toate ačestea o fșșmoasz çargș, zisse jșnele! viața açi este importantș mi foarte plînz astzî: ačeastș aktivitate șgomotoasz a tribșnei, a klșșrîlorș, a konsnîrîlorș, fakș foarte dșlçi orele netrekte la vatș, i plăče kșîva mșlș kșndș vine a kasș la dșnslș kș temere d'a nș mai izbî a doșa-zi, nentș kș poate sz înceteze d'a mai trîi.

Ćenevieva klți din kapș.

— Çargș nerekșnoskștoare a o servi çineval zisse ea.

— Kəmă asta ?

— Da, ȝ kare aĭ fĭkĭtă atătea pentră libertatea sa, nă estĭ astăzi ne jămătate săsnektă ?

— Dar ȝ, skəmnpă Ćenevievă, zisse Măgricĭ k'o prĭvire beată de amoră, ȝ inemika jărată a aĝesteĭ libertății, ȝ kare aĭ fĭkĭtă atătea în kontra eĭ, ȝ dormĭ în năce mi nēsăpărată săb akonpęrmĭntslă rensblikană-lă, este o kompensare dăpă kəmă vezi.

— Da, zisse Ćenevieva, da, dar aĝeasta nă va ĝine măltă, kăyĭ ĝee a ĝe este nedrentă nă poate ĝine.

— Će veĭ să zĭĭ ?

— Voiă să zĭkă kă eă, adĭkă o aristokrată, eă kare viseă într'askănsă kădere a partĭtslăĭ vostră mi răina ideiloră voastre, eă kare konspiră nĭnă mi în kasa ta întoarĝerea vekĭslăĭ reĝină, eă kare, kăndă mă voră rekănoaunte, te voră kondamna la moarte mi la rășine, dăpă opinĭșnĭle talle, ĝellă năĝină ; eă, Măgricĭe, nă voiă rețne aĭ ka mi ĝenĭslă ĝellă răă allă kaseĭ ; nă te voiă țĭrri kă mine la șafodă.

— Șĭ unde veĭ merĝe, Ćenevievo ?

— Unde voiă merĝe ? într'o zi kăndă veĭ fĭ e-șită, Măgricĭe, mă voiă dăce a mă densnă eă înșămĭ fĭr'a sășne de unde viă.

— Oș ! strĭĝă Măgricĭă attĭnsă nĭnă în făndslă inimeĭ, nereksnnoștingă, de akămă !

— Nă, respănșe jăna femeș arăukĭndă brăĝele salle dăpă ĝătslă lă Măgricĭă ; nă, amĭkăslă meă, amoră, mi amoră de ĝellă mai devotă, ĭĝĭ jără. N'amă voiă kă fratele meă să fĭ șĝĝisă ka șnă rebellă ; nă voiă

ka amantslě meš sь fь nriusš mi ščvisš ka žnš trь-
dьlorš.

— Beī fače tь ačeasta, Ćenevievo?

— Аша 'de adevьratš iщī vorbeskš prekьmš este
žnš Dьmnezeš in чеrš!.. respьnse jьna femee. Кь-
tr' ačeasta nь є nimikš a avea friкь, амš remьшкare.

Шī inklinь kanьlš ka кьmš remьшкarea аrš fi
fostš nrea grea de пьrtatš.

— Ох! Ćenevievo! zisse Магьivis.

— Іngelleuī bine чеea че zikš mi маї alesš
чеea че simьš, Магьivie, žgmь Ćenevieva, кьчї ačeastь
remьшкare, o аї mi tь assemenea. Штїi, Магьivie, кь
m'amš datš fьrь sь fiš a mea; кь m'aї lьatš fьr' a avea
drentьlš de a mь da.

— Drentьlš! zisse Магьivis, destьlš!

Frantea sa se inkreпi, o хоtьrre кьrнть stre-
lьчї in okiї seї atьtš de карацї.

— Іщї voiš агьта, Ćenevievo, žgmь jьnele, кь те
izbeskš intr'žnš felš žnikš. Іщї voiš da пгobь кь niчї
žnš sakrifichš nь este маї nre sьsš de amorьlš meš. Ть
žreпtї Frančia, eї bine! fь, noї vomš пьrьsi Frančia.
Ćenevieva impregьnь mьnile, mi пrivi п'amantslš sьš
k'žnš aerš de mirare entьsiastь...

— Nь m'amьdешtї, Магьivie? ingьnь ea.

— Кьндš te амš амьuitš? їntrebь Магьivis;
in zisa кьндš m'amš desonoratš ka sь te кьштigš?

Ćenevieva anuioniь бьzele salle de бьzele. Ішї
Магьivis, mi remasse ka sь zikš astš-felš atirnatь de
гьtьlš amantslї sьš.

— Da, ai kxvintă, Mașriçie, zisse ea, eș m'a-
mъeamă. Ceea ce simuș nș este remșukare; poate
este o degradare a sșffetșlș meș; dar tș, çellș nșginș
vei înçelleçe, te isbeskș prea młtș ka sș simuș altș sim-
timentș de kștș allș friçei d'a te perde. Aïdeçï departe,
amikșlș meș: aïdeçï akolo xnde niminï nș va nștea sș
ne ajjngș.

— Ox! młçmeskș, zisse Mașriçïș, transportatș
de bșkșrie.

— Dar kșmș sș fșçimș? zisse Çenevieva, tre-
sșrindș l'açeastș idee sșçimintștoare. Çine-va nș ska-
nș lesne astșzï de nșçnalsïș omoritorilorș din 2 sep-
tembre, saș de sekșrea kalșilorș din 2 ianșariș.

— Çenevievo! zisse Mașriçïș, Dșmnezeș sș fș
kș noi. Askłtș, o fantș bșnș çe amș voitș sș fakș
la 2 septembre de kare vorbiaï adineaorï va addçe
resnłata sa astșzï. Aveamș doringa a skșna p'șnș bietș
preotș çe stșdiasse kș mine. M'amș dșsș sș aflș ne
Danton mi, dșnș çererea sa, komitetłș mșntșiriï nșblïçe
a sșbskrișș xnș nasportș nentș avestș neferiçitș mi
nentș sorș-sa.

Avestș nasportș, Danton mi'lș dette; dar ne-
feriçitłș preotș, in lokș sș viș ka sș'lș kaste la mine
dșnș kșmș i rekommandassemș, s'a dșsș a se înkide la
Karmes: akolo a mșritș.

— Și avestș nasportș? zisse Çenevieva?

— Îllș amș înkș; astșzï preçșemte xnș millionș;
preçșemte mai młtș de kștș atștș, Çenevievo, pre-
çșemte viaça, preçșemte fericierea!

— Oх! Dămnezezlă meș! Dămnezezlă meș! strigă jăna femeie, fii bine kăvintată!

— Akămă avereă mea konsistă, tă utii, într'ănză nămintă de kare îngrijește ănză vekii servitoră allă familiei, patriotă kărată, săffletă onestă în kare ne nătemă inkrede. Ellă imi va trimite veniturile ori ănde voiă fi. Ajjăngîndă în Bălonia, noi vomă petrece la dănsălă.

— ănde lokăește dar?

— Lăngă Abbeville.

— Kăndă vomă pleka, Măxricie?

— Dăp' o oră.

— Nă trebăe să utii ăine-vă kă noi plekămă.

— Nimini nă va utii. Alergă la Lorină; vre o kabrioletă fără kallă, eă amă ănză kallă fără trășăre: vomă pleka îndată ăe mă voiă întoarăe. Tă, gemăi aăi, ăenevievo, mi pregăre¹ toate lăkrășile nentă ăeăeăstă plekăre. Avemă trebsină de ăgăine lăkrășii: vomă kămpăreă ăeăă ăe ne va linsi în Anglia. Voiă da lăi Șăevola o kommissiune kă să lă depărtăeă. Lorină i va esnlikă astă seargă plekăreă nouătră; mi astă seargă vomă fi departe.

— Dar ne drămă, dăkă ne va arrestă ăinevă?

— N'avemă pasportălă nouătră? ne dăcemă la Hubert, ăeăăă é nămele intendăntălăi. Hubertă făeă parte din mănăciălitateă d' Abbeville; de l' Abbeville la Bălonia, ellă ne va însogi, mi ne va năzi; la Bălonia vomă kămpăreă săăă vomă inkiriă o barkă. Potă să mi trekă la komitetă mi să 'lă fakă a mi da o misăsiune nentă Abbeville. Dar nă, nă trebăe viklenie,

¹ Pregătește.

nu é așaa, Cenevievo? sã kãștigãmã fericiirea riskîndã viața noastră.

— Da, da, amikslã meș, mi vomã rezui. Dar ce profãmatã estî astã dimineațã, amikslã meș! zisse jãua femeie askenzîndã fața sa în pentslã lãi Mașriciã.

— Este adevãratã; kãmpãrassemã unã bșketã de violette pentrã tine azî-dimineațã trekîndã din a-intea Palatãlãi Egalitãții; dar intrîndã aici, mi aflîndã-te așaa de tristã n'amã mai kãșetatã de kãlã sã întrebã kãvîntãlã așteia tristeții.

— Oș! dãmî'lã, ții'lã voiã da inapoï.

Cenevieva resãflã odoarea bșketãlãi kã astãfelã de fanatismã pe kare organizãrile nerboase 'l aã totã-d'asna pentrã profãme.

Îndatã okiï ei se mșiarã de lakreme.

— Ce ai tã? întrebã Mașriciã.

— Biata Eloisã! mșmșrã Cenevieva.

— Ax! da, zisse Mașriciã k'unã șãșuinã. Dar, sã kãșetãmã la noi, șkãmuz amikã, mi sã lãșșãmã pe morții, de ori-çe partidã vorã fi, sã doarmã în mormîntãlã ce devotamentãlã le a șãnatã. Adio! plekã.

— Revino kãrîndã.

— În mai nãșuinã d' o jãmãtã de orã voiã fi aici.

— Dar daka Lorinã nu va fi a kasã.

— Ce ne nasã, feyioãrãlã sãș mã kãșnoaște, nu notã sã ieãș de la dãnșãlã ori ce mî plache, kiarã în lipsa sa, kãmã mi ellã arã face la mine?

— Bine! bine!

— Tã, Cenevieva mea, pregãrã totãlã, mșr-

minîndu-te, kəmŝ ūđi sruđŝ, la ce é maî de neapuzratŝ;
sŝ nŝ semene plekarea noastră kŝ o mŝtare.

— Fii în pace.

Juŝele fŝkŝ ŝnŝ passŝ kŝtre ŝŝŝ.

— Maŝricie! zisse Ţenevieva.

Se întoarse mi vŝzŝ pe femeea kŝ braŝele în-
tînse kŝtre dŝnsŝŝŝ.

— La revedere! la revedere! zisse ellŝ, a-
morŝŝ meŝ, mi kŝraŝiŝ bŝnŝ; într'o jŝmŝtá de orŝ
ŝŝnŝŝ aci.

Ţenevieva remasse singŝrŝ însŝrŝinatŝ, kŝmŝ
ŝŝŝŝerŝmŝ, kŝ preparatíbele¹ plekŝrii.

Aceste preparative le fŝcea k'ŝnŝ felŝ de ar-
doare febrílŝ. Pe kŝtŝ arŝ fi remasŝ în Parisŝ, eî
i venia sŝ kŝeazŝ kŝ arŝ fi indoitŝ kŝlnabilŝ. În-
datŝ ce arŝ ami din Franŝia, îndatŝ ce arŝ fi în stre-
inŝtate, i se pŝrea kŝ krima sa, krimŝ ce era maî
mŝltŝ a fatalitŝđii de kŝtŝ a sa, i se pŝrea kŝ krima
sa o va anŝsa maî pŝđinŝ.

Merŝea ínŝ nîn'a kŝrede kŝ în singŝrŝtate mi
isolare nînŝ în cello din ŝrmŝ arŝ zita kŝ se maî a-
fŝ ŝnŝ altŝ omŝ afarŝ de Maŝriciŝ.

Eî kŝta sŝ ŝgŝ în Anglia, era lŝkrŝ xotŝritŝ.
Era sŝ aibŝ akolo o kŝŝŝioarŝ, kŝ o mikŝ impŝrej-
mŝire singŝratikŝ, isolatŝ, mi ínŝisŝ la toate vede-
rile; era sŝ'mî skimbe nŝmele, mi din amŝndorŝ nŝ-
mele lorŝ era sŝ fakŝ ŝnŝŝŝ singŝrŝ. Akolo era sŝ
iea doi feŝiorî kari nŝ era sŝ ŝtiŝ de lokŝ trekŝtŝŝŝ

¹ Pregătirile.

lorș. Din întîmplare Masriçix mi Cenevieva vorbia amîndoi englesește.

Și zîslî mi altsîlî nî lîssa nimikș în Françia de kare sî le narî rîș afarî de açeastî mîmî de kare poartî çineva dorsîlî totș-d'arna, fîr mi vitregî, mi pe kare o nîmeskș patrie.

Cenevieva încens dar a dispușne obiektele çe era de neapîrîratî pentrî kîlîtîria lorș saș mai bine pentrî fîga lorș.

Ea încerka o plîçere nesușîzî întrî a aleçe pîntre açeste obiekte, açellea çe avea prealeçerea lîi Masriçix: vestîmîntîlî çe î venia mai bine pe tallie, kravata çe 'lî nrîndea mai bine, kîrçile çe le foile-tasse. Ea le mi alesseste astea toate; akîmîș autenta sî înkîzî kîfferete, îmbîrîkîmînte, nînzetsîrî, volsme akoperia skaçnele, kanapelete mi nîansîlî.

Îndatî se azî keia trosnîndî în broaska çueî.

— Bine! zisse ea, Sçevola va sî între. Nî va fi întîlnîtî ellî pe Masriçix!

Anoî îmi kîzîtî de lîkrî.

Çuele salonsîlî era deskise; azî pe officiosîlî mișkîndî prin antikamerî.

Kiarș atîncî ea çinea zîș sîlî de mîsik î mi kîzîtî çeva ka sî 'lî leçe.

— Sçevola! strigî ea.

Zîș passî çe venia apîropîndî-se, reskîrî în kamera veçîrî.

— Sçevola! reneti Cenevieva, vino, te rogș.

— Eatî-mî zisse zîș glasș.

La s̄netsl̄š avell̄xi glas̄š, Țenevieva se întoar̄se renepe mi skoasse o strigare de spaím̄z.

— B̄rbatsl̄š meš! striḡz ea.

— Eš îns̄z-m̄i, zisse Dimer netsrb̄zrat̄š.

Țenevieva era pe z̄nš skax̄nš, redik̄ind̄š bragele ka s̄z kaste într'z̄nš armor̄iș¹ vr'ò leḡt̄zr̄z oarekare; im̄i sim̄ji kanzl̄š k̄z i se înv̄rtia, întinse bragele mi k̄z̄z ne snate, dorind̄š a afla z̄nš abiss̄š s̄z̄b d̄nsa snre a se prev̄zlli într'ins̄xl̄š

Dimer o Țin̄z în bragele salle, mi o d̄sse n'ò kanapea z̄nde s'avez̄z mi ell̄š.

— Eî bine! ce aî? sk̄m̄pa mea, întreb̄z Dimer; persoana mea prod̄z̄ce dar ass̄nra ta z̄nš ast̄-fel̄š de nenl̄k̄z̄t̄š efekt̄z?

— Mor̄š! zisse în̄cet̄š Țenevieva k̄z̄ind̄š pe snate mi p̄v̄ind̄š m̄znile salle pe oki, ka s̄z n̄z vaz̄z arḡz̄tarea cea sn̄im̄int̄ztoare.

— Bine! zisse Dimer, m̄z kredeaî mort̄š, sk̄m̄pa mea? mi Ți fak̄š efekt̄sl̄š z̄neî fantasm̄e?

Țenevieva se zit̄z im̄prej̄zr̄sl̄š s̄z̄ k'z̄nš aer̄š ret̄z̄it̄š, mi vz̄zind̄š portret̄sl̄š lz̄i Mas̄gic̄iz alsnek̄z de pe kanapea, k̄z̄z în Țenz̄ki ka k̄z̄nd̄š ar̄š fi Țer̄z̄t̄š a-jstor̄š Țacheast̄z îmaȚine² f̄zr̄z p̄ztere mi f̄zr̄z sim̄Țire ce z̄rma a s̄zr̄ide.

Biata femēe înȚellepea ameninȚ̄rile ce Dimer ask̄z̄ndea s̄z̄b netsrb̄zr̄area sa p̄ref̄k̄z̄t̄z.

— Da, sk̄m̄pa mea, z̄rmt̄z mestersl̄š arḡz̄si-tor̄š, eš s̄znt̄š k̄zm̄š m̄z vez̄i; poate m̄z kredeaî prea

¹ D̄slan̄š. — ² Ikoanz, kin̄š.

departe de Parisș; dar ns, amș remasș aici. A doua zi dșpnș ce amș pșrșsitș kasa, m'amș întorsș akolo, mi amș vșzștș în lokș i o prea frșmoasș grșmadș de uezșnrș. M'amș dșsș sș te kastș și amș avștș ostenealș a te afla. Mșrtșriseskș kș ns te kredeamș aici; kș toate ačesteș, aveamș șnș preșșș, nentș kș dșpnș kșmș vezi, amș venitș. Înșș prinčipalșlș este kș eatș-mș și eatș-te. Kșmș se aflș ačestș skșmpș Maxriciș? În adevșrș, șșntș sigșrș k'ai șșfferitș foarte mșltș, tș atșlș de bșpnș regalistș, ka sș fi ș nevoitș a vieșși șșb ačellșș akoperșmîntș k'șnș reșșblikanș atștș de fanatikș.

— Dșmnezșlș meș! mșrșmșrș Ценевиеш, Dșmnezșlș meș! ași îndșrșre de mine!

— Dșpn'acheastș, șrșmș Dismer prșvindș împreșșrșlș lși, čeeș ce mș mîngîrș, skșmpș meș, este kș te allî preș bine lokșitș, ačî și ns mî pare k' aș fi șșfferitș așș mșltș de proskripișne. Eș, de la ardeșreș kasei noastre și rșina ștșrîi noastre, amș re-tșritș dșpnș întîmplare, lokșindș prin șșpnșmînte, prin șșndșrile korșbiilorș, alte-orî prin kolibele de ne lșngș Sena.

— Domșle! zisse Ценевиеш.

— Aș ačî preș frșmoase frșkte; eș amș kștatș adesseș a mș lînsî de dessertș fiindș nevoitș a mș lînsî de ținș.

Ценевиеш askșnșe șșșșinîndș kanșlș în nșrșnîle șalle.

— Nș, k'amș fostș lînsîț de banî; mșlșșmitș lși Dșmnezș, amș lșatș assșpnș mî vr' o treî-zeuî de

mii de françi în aerș, ceea ce preuzeshte astăzi cinci sate de mii de françi; dar nu era mizloache ka un kurbnarș, un peskarș saș un petikarș sã skoagã din posesnarăș sãș Iudoviçi ka sã kãmpere o bskatã de brãnzã saș un kãrnatș! Ah! Dãmnezeșã meș! da, doamnã; Amș skimbatș pe rindș aeste trei kostãme. Astãzi ka sã mã strevesteskã mãi bine, sãntș în kostãmș de patriotș, de esãperatș, de Marsiliesș. La drakș! unș proskrisș nu çirkãș în Parisș ama de lesne ka o jãnã femee frãmoasã, mi n'avemș fericiirea a da neste o repãblikanã ama de galantã ka sã ne askãnzã n'amãndoi de togã okii.

— Domnãle, domnãle, strigã Cenevieva, aibi îndãrãre de mine! vezi bine kã morș!

— De neastãmpeșã, ingellegș bine a Aceasta, ai fostș neastãmpeșatș pentrã mine; dar, mĩngiã-te, eãtã-mã; reviș mi nu ne vomș mãi pãrãsi, doamnã.

— O! mã vei șãchide! strigã Cenevieva.

Dismer o privi k'unș șãrrisș sãmimãntãtorș.

— Sã șãchigș o femee innocintã! o! doamnã, ce zicã? se vede kã dãrerea ce ai șãfferitș de linsa mea mã a smintitș sãmiritșã.

— Domnãle, strigã Cenevieva, domnãle, țigã cherș kã mãnile impregnate a mã șãchide mãi bine de kãtș a mã tortãra¹ prin astș-felș de kãșde vorbe. Nu, nu sãntș innocintã; da, sãntș kriminalã; da, meritș moartea. Șãchide-mã, domnãle, șãchide-mã!.

— Atãncã, mãrtãriseuti kã meriã moartea?

¹ Kinsi.

— Da, da.

— Și ka s'z pl'ztem'i n'z mtiš ce krim'z de kare te akk'asi, ve'i s'zferi moartea f'r' a te pl'zde?

— *Lovește, domnule, n'z voiș skoate ni'ci xp'ș* ȕinetș; mi în lokș d'a o blestema, voiș bine-kv'inta m'zpa ce m'i va da-o.

— N'z, doamn'z, n'z voiș s'z te s'c'igș; k'z toate ačestea ve'i m'zri, este de krez'tș. De k'z'tș moartea d'zmitalle, în lokș de a fi r'zșinoas'z, k'z m'ș a'i n'ztea s'z te tem'i, va fi glorioas'z assemenea k'z chelle ma'i fr'zmoase mor'ci. M'z'z'm'ztem'i, doamn'z, te voiș pedensi f'z'kind'z-te nem'zritoare.

— Domnule, ce ve'i face dar?

— Ve'i z'rma ȕinta k'ztre kare alergam'ș k'znd'ș amm'ș fost'ș intrerșni' in kallea noastr'z. Pentr'z mine mi pentr'z d'zmn'zta ve'i k'zde'z k'z'nabil'z, pentr'z to'ci ve'i m'zri martir'z,

— Ox! D'zmn'zez'z m'eș! m'z ve'i neb'zni vorbind'z m'i ast'z-fel'ș. Ŭnde m'z kond'z'ci? znde m'z t'z'rem'i?

— La moarte, neapp'zrat'ș.

— Lass'z-m'z s'z fak'ș o r'z'z'z'z'ne inka'i.

— R'z'z'z'z'nea d'zmitalle?

— Da.

— La ȕine?

— P'z'z'ni'ș i'ci pas'z! din moment'z'z'z' ce m'z s'c'iz'i, pl'ztesk'ș datorია mea, mi dak' am'ș pl'z'tit'ș n'z ȕi rem'z'iș datoare nimik'ș.

— Este drent'ș, zisse Dism'er retr'z'gind'z-se in ȕea alt'z kamer'z; te aștent'ș.

Eshi din salon.

Њenevieva inpenzkiž inaintea portretslī, strīngīndž kx amāndox mēnile salle inima sa in kxīž era s'o striveaskx.

— Masričie, zisse ea inčettš, eartx-mx. Nx m'amentamž a fi feričitx, dar speramž a nxtea sx te fakž feričitš. Masričie, iči smālgž o feričire xe fūčea viaga ta; eartx-mī moartea ta, isbitxlž meš.

Ši tīndž o bsklx din lāngxlž sxž nxž, o in-nodž imurejrsxlž bsketlxi de violette mi'lž denasse in josxlž portretslī, xe s'argrē a lā kx toatx nesimdgirea ačellei nxze xūž aerž dxrerosž nentx plekarea sa.

Čellž nxūinž astž-felž se nxž Њenevievei pīn-tre lakremele salle.

— Ei bine! estī gata, doamnū? intreb' Dimer.

— D'akxūž! mēgmēg' Њenevieva.

— Ox! māi profitx de tīmpxlž xe iči remxne, doamnū! resnxse Dimer! nx mx grxbeskž, eš! kx-tr'acheasta, Masričis nx va intxzia d'a veni, krežž, mi ašž fi inkxntatž sx i mēlxmeskž nentx osnitalitatea xe iči a datž.

Њenevieva tresxi l'acheastx idee kx amantxlž sxž mi kx bxbatxlž sxž nxtea sx se intilneaskx.

Se skxlž ka kxūž arž fi fostž miškatz de xūž resortž¹.

— Domnule, zisse ea, sxntž gata! —

— Dimer treks čellž d'intiū. Њenevieva illž

¹ Psterea kare face transcriere anasate, intinse saš anulekate a veni la stn-roa lorž d'intiū.

згмѣ, тремѣрѣндѣ, кѣ окіі не јзмѣтате інкіші, кѣ ка-
пѣлѣ Іѣссатѣ ін јосѣ; се згкарѣ інтр'о трѣсѣгѣ че аштепта
ла поартѣ, ші плекарѣ.

Дѣпѣ кѣмѣ зиссѣсе Денебіева, ега фнітѣ.

XI.

Kîrciama de la Puşa lui Noe.

Omşlă investită kă karmaniolă, ce'ă vâzurgmă mî-
sîrîndă în lîngă mi în largă salla Pamiloră-Perdăgî, mi
ne kare'l azîrgmă, în timşlă esuedişiunii arhitektă-
lăi Ţiraldă, a ŗeneralşlăi Henriot mi a konşierşlăi
Rikardă, skimbîndă kăte-va kăvinte kă temnişerşlă re-
masă de gardă la noarta sînpîmînteî; aşellă patriotă
ţarbată, kă bonetşlă şă de şrsă mi mîstăgile salla şel-
le desse, ce se rekommandasse lăi Simon k'a şrtată
kanslă prinşineseî de Lamballe, se afla a doza-zi dăş
seara aşea, kare fşssesse nînz de atătea emojişni
diferite, ne la şeante ore alle eî, la kărkîşma de la
şşşlă lăi Noe, ce se afla, kămă zîşşergmă, în kolşşlă
stradeî Bekîi-Dranerîi.

Era akolo, la negşşştorşlă, saş maî bine la ne-
gşşştoarea sa de vină, în fşndşlă şneî salla negre mi

fьrь mьltь дешертьчине a se krede obiektslь acestorь preokkьpьtьi.

În cea dьpь xrmь klonoyellьslь poruїi de intrare sьpь intr'ьnь felь че fьkь ne omьslь nostrь a tresьri; їmї relьь ueshete, fьrь ka proprietara kaseї sь vazь k'arьnka ne jьmьtate la ьnь kьne че'lь privia kь familiaritate, mї cea-altь jьmьtate la o misikь че arьnka kьnelьї niște delikate їnsь ьчigьtoare lovitsьi de giare.

Ѓшеa kь fereastrь se deskisse їn xrmь, ьnь omь intrь, їvestitь assemenea ka mї patriotьtь, a-farь de bonetslь kь пьrь їn lokьlь kьrьzia пьsse bonetslь rouь.

O foarte mare legьtarь de kieї atьrna de brь-ylь sьlь, brьlь din kare assemenea kьdea o sabie latь de infanteriь kь teaka d'aramь.

— Sьna mea! poruїsnea mea de vinь! strigь aчestь omь їntrїndь їn salla kommandь, fьr' a atinče bonetslь sьlь чellь rouь mї mьlьsmїndь-se a face proprietareї aчezьmїntьslь ьnь semnь din kanь.

Апої, k'ьnь sьsнїпь de ostenealь, merse a se aчeza la masa вечїпь kь ачeea ьnde veni patriotslь nostrь.

Proprietara kьrьчїsmeї, pentrь oare kare prї-vingь че avea pentrь noxlь venitь, se skьlь mї se dьsse a kommanda ea їnsь-mї obiektele чerьte.

Амьndoї oamenї їmї їntorчea snatele, ьnlь privia їn stradь, altьslь їn fьndьlь kamereї. Nїчї ьnь kьvїntь nь se skїmbь їntre ачestї doї oamenї nїnь kьndь proprietara kьrьчїsmeї n'a desпьrьtь de totь.

Kândă șurea se reînchise, în dosul ei atârni, la lămina unei singure lăminări așezate în proporți-
uni destulă de înțelepte, ca lămina să fie împărți-
te între amândoi oasneții, cândă omul kă bonetălă
kă pără vleză, prin oglinda ce era păsă în față-î,
kă nă era nimini în kameră :

— Бзпъ seara, zisse ellă kompanionălăi săă
făg' a se întoarce.

— Бзпъ seară, domnăle, zisse noslă venită.

— Eî bine! întrebă patriotălă kă aचेeamî in-
differingă prefăktă, șnde ne aflămă?

— Eî bine; s'a finită.¹

— Че s'a finită?

— Къмă амă konvenită, мî амă dată kvintele
koncierțelăi Rikardă nentă servită. Амă pretestată
o slăbiciune de așzire, o amețeală, mi m' amă aflată
răă pe cândă greșă era plină.

— Prea bine; apoi?

— Apoi, koncierțele Rikardă a kiămată pe
femeea sa kare mî a frektăă timpule kă ouetă, mi aчеasta
m'a făktă a mî veni în sine.

— Bine! apoi!

— În șurmă, dăpă къмă era konvenită între noi
amă zisă kă lipsa de aeră imi prodăcea aचेaste ame-
țelă, fiindă-kă eramă sănpurosă, mi kă servitălă Kon-
cierțeriei, șnde se află akъмă patră săte de prisioneri,
mă omora.

— Че аă zisă eî?

— Femeea lăi Rikardă m'a plănsă;

¹ S'a sfârșit. ² Prinsită.

— Dar bърbatslѣ sъѣ Rikardѣ?

— M'a gonitѣ.

— Dar нѣ ѣ destѣlѣ kъ te a gonitѣ.

— Aштеantъ dar; aтѣпчѣ femeea lѣi Rikardѣ, kare este o бѣнъ femee, Г'a ѣинѣтѣ de гъѣ kъ n'are inimъ kъчѣ eramѣ tatъ de familie.

— Ши че a zisѣ l'acheasta?

— Ellѣ a zisѣ k'avea kъvintѣ; dar intia kondi-
цiune пѣсъ la starea de temпичerѣ era d'a loksѣ in in-
kisoare ѣnde fѣнкѣiона; ши kъ репѣblika нѣ glѣmia,
ши kъ тѣia гътѣlѣ ачеллора че avea ameѣeli in lѣkra-
rea fѣнкѣisnilorѣ lorѣ.

— Kѣmѣ drakѣ! zisse patriotslѣ.

— Ши avea kъvintѣ, момѣ Rikardѣ; de kъndѣ
Antonetta este akolo, ѣ o begiere a drakѣlѣi.

Patriotslѣ dette talerѣlѣ sъѣ la kъne ka sъ'lѣ
lingъ, че fѣ mѣшkatѣ de kъtre nisikъ.

— Termineazъ, zisse ellѣ fѣr' a se intoarче.

— In чеa дѣпъ ѣгмъ, domпle, mъ пѣsseѣ
a ѣeme, адикъ mъ aflamѣ foarte гъѣ; амѣ черѣтѣ sъ in-
tre la infirmerie, и'амѣ inkredingatѣ kъ koniѣi meѣ arѣ
mъri de foame, daka plata mea arѣ fi sѣnrimatъ.

— Ши момѣ Rikardѣ?

— Момѣ Rikardѣ мѣ a resnѣnsѣ kъ kъndѣ este
ѣинева temпичerѣ нѣ fache koniѣ.

— Dar аѣ ne femѣea lѣi Rikardѣ nentрѣ tine,
zikѣ o vorбъ?

— Din fericire! ea a fѣkѣtѣ o sчепъ бърба-
tѣlѣi sъѣ, mѣstrindъ-lѣ k'avea o inimъ ѣгѣтъ, ши момѣ
Rikardѣ мѣ a zisѣ in чеa дѣпъ ѣгмъ:

„Ei bine! ȚețȚeane Grakxș, îngelleȚe-te kș Țineva dintre amiȚii tei Țe ȡi va da Țeva din leafa ta; addș-mi-'lș în lokș-ȡi, mi ȡi daș kșvintșlș kș voiș faȚe șȚ fiȚ priimitș.“ Dșnș kare amș eșitș zikindș.

„Prea bine, Mowș Rikardș, mș dșkș șȚ kastș.“

— Și ai datș neste Țineva, bravșlș meș?

În aȚeștș momentș, proprietara stabilimentșlș întrș addșkindș ȚețȚeanșlș Grakxș șșna sa mi porȡisnea sa de vinș. AȚeasta nș era de intereslș niȡi allș lș Grakxș niȡi allș patriotșlș, kari avea inkș kșȚe-va vorbe a skimbă.

— ȚețȚeano, zisse lemniȚerșlș, amș priimitș o mikș gratifikare de la Mowș Rikardș, mi notș șȚ keltșeskș astșzi pentș o kostiȡȚ de porkș kș mșȡȚșrș mi o bștilie de vinș de Bșrgonia; trimitte ne Țineva a mi addșȚe kostiȡȚ, dș-te mi dșmneata de mi kastș vinșlș.

OșpșȚșreasa dette îndatș ordișnlș șȚș șnei fe-meș kare eși pe poarta desne stradș, mi ea eși pe poarta Țe kondșȚea la șșnșșmintș.

— Bine, zisse patriotșlș, țș estș șnș omș priȚenștș.

— Atștș de priȚenștș. kș nș m'askșnzș, kș toate frșmoasele talle promiterș, de Țe se va intșmulă pentș noi amșndoi. Te indoșști de Țe se va intșmulă?

— Da, foarte mșltș.

— E vorba de ȡȚșlș nostrș Țe 'lș jșkșmș amșndoi.

— Nș te îngriji de allș meș.

— Dar nu este allă dămitalle, domnșle, kare mî face neastămpărlășă cellă mai mare.

— Este allă dămitalle.

— Da.

— Dar daka illă stimeză îndoită ne kăișă pre-
medește?

— Oх! domnșle, gătărlășă este ună lăkră foarte
prețiosă.

— Nu allă dămitalle.

— Kămă! nu allă meș!

— În ačestă momentă cellă pășină.

— Че врея съ зичи?

— Voișă să zikă kă gătărlășă nu eă premedește o
lăskae, pentră kă daka, sure esemulă, amă fi ună
ačentă allă kommitetărlășă măntășiriă pūbliče, tă ai fi gi-
lotinată măne.

Temničersărlășă se întoarșe k'o mișkare atătlă de
repede, în kătlă kănele lătră în kontra lăi.

Era galbenă ka moartea.

— Nu te întoarče mi nu înglbeni, zisse pa-
triotsărlășă, măpănkă-pă sșpa în uache: eă nu sântă ună
ačentă provokatoră, frădioare. Fă ka să intră la Kon-
viergerie, așează-mă în lokărlășă tăă, dă-mi kiele talle,
mi măne păi pămărlășă činčă-zečă de miă de livre în așră.

— Este adevărată, cellă pășină?

— Oх! ai o faimoasă kazășne, kanărlășă meș.

Temničersărlășă kăpetă kăteva sekunde.

— Aide! zisse patriotsărlășă kare 'lă vedea în
oglanda sa, aide! nu făcea kăpetărlășă grite; daka mă de-
uzăpăi, ka kămă pă ai face datoria, Rensblika nu pă

va da o soldț; daka îmi vei servi, kxmș din kontra ai lipsi l'acheaș datorie, mi kxmș este nedrentș în aचेastș lșme a face чева pentrx nimikș, îgї voiș da чelle чинчї-зечї de miї de libre.

— Ох! ingellegș bine, zisse temniçerlș, amș totș benefiçilș fșkїndș чеea че mi çerї, dar mi é frikș de çrmrї...

— De çrmrї... mi de че ai a te teme? sș vedemș, eș nx te voiș denșnș, din kontra.

— Fșrș îndoialș.

— A doxa zi dșplș че voiș fi amezatș la lo- kșlș tșș, tx viї sș daї kș okїї n' în Konçierçerie, îgї nșmrș doxș-zechї mi çinçї de sșlșrї konçinzїndș fie- kare doxș miї de françї. Açeste dioxș-zechї mi çinçї de sșlșrї vorș inkșnea lesne în amșndoxș posșnarele talle. Kș baniї îgї daș o kartș ka sș emї din Fran- çia; tx plevї, mi pretștendenї xnde te vei dșçe, estї, daka nx avștș, çellș nșçїнș neatїrnatș.

— Eї bine! s'a zisș, întїmulș-se orї-çe se na întїmpla. Sșntș xņș bietș sșrmanș, eș nx m' ames- tikș în politikș, Françia totș-d'axna amersș bine fșrș mine, mi nx va peri de voiș linsi eș, daka façї o fa- ntș rea atșїș mai rșș pentrx tine.

— În orї-çe kasș nx krežș sș fakș mai rșș de чеea че se face în aчestș momentș.

— Domnșlș îmi va erta d'a nx jșdeka politi- ka konvençїnїї naçionale.

— Tx estї xņș omș minșnatș de filosofș mi de indiferentș; akxmș, sș vedemș, kșndș mș înfșçї- șezї la momș Rikardș.

- Astă-seară, daka vreî
- Da, neapărată. Cine sântă ?
- Vărlă meă Mardomă.
- Mardomă, fîz ; nămele imî plache. De ce messerie ?
- Pantalonağă.
- De la pantalonağă nînz l'argăsitoreă, este mare differingă.
- Estî argăsitoreă ?
- Așă pstea să fiă.
- În adevărlă.
- La ce oră ne vomă înfădișea ?
- Peste o jămătă de oră, daka veî.
- La poartă ore atăncî.
- Kăndă voiă avea baniî ?
- Măne.
- Estî dar neste măsărgă avătă.
- Amă ne kărlă imî é de trebăingă.
- Să mî dai ceva înainte, nă é așă ?
- Ceșî pasă !
- A avea bani, mi așî da baniî riskindă d'a fi gilotinată, în adevărlă, kăz ka ceî de mai 'nainte să fîz foarte prostî!
- Ce să zică ? golanîi aă atăta spirită kă nă mai remăne nentă ceî alăi.
- Tăcere ! eată vînlă meă.
- Astă-seară în fața Koncierărieî.
- Da.
- Patriotărlă năti kostărlă săz mi emi.
- De la poartă s'aszi glasărlă săz de tănetă strigîndă:

— Aîde odată, țețеeano! kostigele kă mă-
rățrî! vărălē meș Grakxus moare de foame.

— Бунălē meș Mardowș! zisse temničerălē sor-
bindă naxarălē kă vînălē de Бѳrgonia țe i adăssesse
кѳrgіzmăreasa, prîvindălē kă tinerețe.

Greffierulu ministerului de resbells.

Patriotul e emis, dar nu se denertasse. Pinter fereastru asmatu, ellu pndia ne temniceru, ka sz vaz daka nu intra in vorbu ka cine-va din acei apenyi ai poliției republikane, zna din velle mai bune ce se aflasse vro dinioaru, kuci jzmatatea societății sniona ne cea altu, multu mai pntre marea assignare a kanulu suu de kutu pntre gloria cea mare a guvernulu.

Dar nimiku din ce se temea patriotulu nu se intimplu; la nozu ore furu kute-va minute, temnicerulu se skulu, anku de brbie ne krcizmtreasa mi emi.

Patriotulu illu ajzuse ne kulu Konciereriei mi amendoi intraru in inkisoare.

De ka seara kiaru invoiala fu inkeiatu, moshu Rikardu priimi ne temnicerulu Mardosh in lokulu cetreanulu Grakhs.

Dzu doz ore inaintea pnerii la kalle a aचेते

affaceri în inkisoare, se petrece în cea-altă parte a ei o scenă de mi frăg interesă de fapt, dar d'o însemnătate nă mai puțină mare pentră principialele personaje ale acestei istorii.

Greffierul Konciergeriei, ostentită dăp'o lăkrare ce a avută în zisa aceea, se dăcea a mi inkide registrele mi a emi, kândă ună omă, kondășă de kătre cetădeanul Rikardă, se infădiuă în kançellaria sa.

— Cetădene Greffieră, zisse ellă, eată konfratele vostră de la ministerul de resbellă ce vine din partea ministrului ka să cerçeteze kăpă-va militari arrestați.

— Ah! cetădene, zisse Greffierul, vii kam țerziă, mă gătiamă de plecare.

— Skămpne konfrate, eartă-mă respuense noșlă sossită, dar noi avemă atăta lăkră, în kăț kărsele noastre nă potă de lokă să se fakă de kăț în momentele noastre perdute, mi momentele noastre perdute pentră noi, sântă ačellea kândă algii mănălkă mi dormă.

— Daka este așă, fră, skămpulă meă konfrate, dar izdește-te, kăpă, așă prekămă zică, este ora de urănită mi mi é foame. Ai împăternicirea?

— Eat'o, zisse greffierul ministerului de resbellă, deskizindă ună portfoliă pe kare konfratele săă, kă toate kă se ișia, illă cerçetă k'o skămpă lăre aminte.

— Oxl toate sântă în regă, zisse femeea lui Rikardă, mi bărbațul meă a făkăță însuekășnea.

— Fîb, fîb, zisse greffierslê xrmîndê cherchetarea sa.

Greffierslê resbellêslî autentê kx rûbdare mi ka omê kare s' autentasse la strikta îmlinire a a-cestorê formalitêdî.

— Prea bine, zisse greffierslê Konciereriei, mi pođî akxmê sê încenî kîndê brei. Aî mslđî arrestađî de cherchetatê?

— O sxtê.

— Atxncî aî pentx maî mslte zille?

— Aşa, skxmne konfrate, este xñ felê de ahezîmintê mikê ce viê sê fakê la voi, daka per-miteđî însê.

— Kxmê o încellenî? întrebê greffierslê Konciereriei.

— Çeoa ce đî voiê deslvcî addskîndx-te sê prînzeuđî astê-searê kx mine; đî é foame, aî zisê.

— Nx deszikê.

— Eî bine! veî vedea pe femeea mea, ea este o bxpê bskxtreax; apoî veî face kxnpowtîngx kx mine, sxtê xñ bîiatê bxpê.

— În kredîngx, da, îmî narî astê-felê; kx toate aqestea, skxmne konfrate...

— Ox! prîimemte fîrê đeremonie stridiele ce voiê kxmpîra trekîndê îp niaga kastelxslî, xñ pîê de la frîgîtorxslê nostrê, mi doxê sađ trei miçî felsrî de mînkîrî pe kare doamna Dîrand le gîtemte de mînxne.

— Mê fermeçî, skxmne konfrate, zisse greffierslê Konciereriei, xîmitê de aqeste amînxnte la

kare nă era învânată și greffieră ulțită de către tribunales revoluționare cu 10 livre assignate; - kare preșia doi franci abia vindeca și ea și alții și alții.

— Аша приимеші? —
— Приимеші.
— Astă-felă idar, mne lăkrarea; nentru a-
stă seară, să plekmă.

— Să plekmă.

— Вii?

— Îndată, lassă-mă hmaî să fakă kznos-
kătă garziloră ce pzeskă pe Antonetta.

— Pentru cele faci kznoskătă?

— Ка să sînt învîntăgă kă essă-mi kă, mi-
îndă prin armare kă nă mai este niminî la greșă, sto-
ate sgomotele să devii pentru ei ssnekte.

— Ах! prea bine; minșnată fereală, în kre-
ding!

— Încelleni, nă ă așă?

— De minșne, date!
— Greffieră Konciereriei se dăsse în-adevără
a batte lă xură mișnă din îndarmă deskisse și-
kîndă:

— Cine ă sakolo zămi ai ai veteșă?

— Ești greffieră și sîntiți kă plekmă. Bănu
seara, metylene. Gilbert.

— Bănu seara, metylene greffieră.

— Mișunea lăse reinkisse.

— Greffieră rebellă și cerchetasse, toată acaștă
șepenă. Kă cea mai mare lăre a minte, mi kîndă șuea
inkisorii reținei remenea deskisă, pîvirea să s'affen-

dasse kx isdealtz pînz în fândxlâ kompartimentsxlâ: ellâ vâzssse pe mindarmxlâ Dâchesne la masz, şî prin şrmare s'assigzrasse kx reşina avea nşmaî doî gardianî.

Se îngellepe kx kândâ greffiersxlâ Konçierçerieî se reîntoarse, konfratele sâz relsasse aerxlâ çellâ maî indifferintâ çe a nâxtâ sâ dea fisionomieî salle.

Kşmâ emia de la Konçierçerie, doî oamenî intrarg.

Açestî doî oamenî çe intra, era çetşçeanşxlâ Grakxş şî vârxlâ sâz Mardowş.

Vârxlâ Mardowş şî greffiersxlâ de resbellâ, fie-kare printr'o miukare çe semşna prodşsz dintr'şnâ assemenea simtimentâ, îndessarg, prîvindş-se, şnşlâ bonetşxlâ sâz kx pârş, çellâ-altâ uzşria sa kx larşî bordşri ne okî.

— Çine sântâ açeslî oamenî? întrebâ greffiersxlâ de resbellâ.

— Nş kşnoskâ de kâzş ne şnşlâ, kare este temniçersxlâ nşmitâ Grakxş.

— Ax! zissè çellâ altâ k'o indifferingş pfeşkşz, temniçeriî dar eşşâ din Konçierçerie?

— Aş şî ei zîxa lorş.

Çerçetarea nş fş împînsz maî denarte; çei doî noşî amiçî anşkarş Pşntea-Skimbxlşî. În kolşxlâ nie-çei Kastelslşî, greffiersxlâ resbellşxlşî, dşnz programma sa annşçiatş, kşmpârş vř'o dozş-sure-zeye dşçine de stridie; apoi şrmarg a îmaintâ ne lşngş kexlâ de Çevre.

Lokşinga greffiersxlşî ministrşxlşî de resbellâ era foarte simukş: çetşçeanşxlâ Dşrand lokşia trei miçî kamere în piaga Greveî, într'o kasş fşrgş uortarş. Fie-kare lo-

katorgă avea kieia porții de la allea, mi era konvenitgă ka sã se vesteaskã kãndã vr'ãnzã nã va fi lãatã kieia kã d'ãnzã, printr'ãna, dozã saã trei loviture de ciokãngã, dãpã plãnzã în kare lokãia; persoana ce auzenta pe alta, mi kare kãnoștea semnalãã, se da josã atãnci mi deskidea poarta.

Çetãgeanzã Dãrand avea kieia în posãnarã, n'ãvã dar trebsingã a batte.

Se șkargã dozã plãnzã, çetãgeanzã Dãrand skoasse o a dozã kieie din posãnarãã sãã mi intrã.

Greffierãã Palatããã așã pe doamna greffierãã de resbellã foarte dãpã gãstãã sãã; era o femeie înkãntãtoare, în adevãrã, kare, avãndã șnã a-erã profãndã de tristegea resãnditã pe fisionomia sa, însãșla la întia vedere șnã mare interesã. Este de însemnatã kã tristegea ẽ șnãã din çelle mãi sigșre nizloaçe de amțpire a frãmoaselorã femei; tristegea façe amorosã pe ori ce omã, fãrã deosebire, kiarã ne greffierii, kãci ori ce va zice çineva, greffierii sãntã oameni, mi nã este niçi șnã amorã proprãã ferosã saã niçi o inimã simțitoare ce nã șperã a mãngia o femeie frãmoasã întristatã, mi a skimbã rosele çelle albe d'o kãloare palidã în rose mãi vesele, kãmã zicea çetãgeanzã Dorat.

Amãndoi greffierii prãnzãã kã mãltã plãcere, nã mãi doamna Dãrand nã mãnkã de lokã.

Întrebãrile însã merșea dintr'o parte într'alta.

Greffierãã de resbellã întreba pe konfratele sãã, k'o kãriositate foarte de însemnatã în timniã a-

veia de drame, de toată ziua, care era obiceiurile Palatului, zilele de judecată, mizloacele de begiere, și Greffierul Palatului, înkântată d'a fi askultată k atăta care aminte, respunderă k komnă cere mi deskrierea monarhilor, vizitorilor, alle Isă Fskier-Tinville, și în fine alle cetățeanului Sanson, principalsă aktoră allă aestei tragedii, ce se juka pe toată ziua în viața Revoluționii.

— Anoi, adressed-se la kollegul, mi oasnele s'ă, illă, întreba și mi sellă asigură: ministrului și unde funkționalere amarek an' (1877) (1877) (1877)

— Ox! zisse Dyrand, eș amă, mai usgine ksn-pouingue de k'ă, tine, fiindă și personajă mltă mai usgine însemnată de k'ă, tine, k'ă și s'ăntă mai mltă sekretară, allă greffierul de k'ă titlară allă aestei postă; fakă, serviciul greffierului de k'ă tenenie, imnegată obskără, mie osteneala, la ce ștrelnidă folosă, ačesta é înv'ărsă t'ăstloră, b'ărokracijeloră, kiară revoluționare. P'ămintulă, mi, cerșă se, voră skimbă poate într'o zi, dar ordinea kancellarieloră, și se va skimbă.

— Ei bine, te voiș ajta, cetățene, zisse greffierul Palatului, înkântată de b'ărsă vină allă, oasneli s'ă, și mai alesă, de frumoni oki ai doamnei Dyrand.

— Ox! mlymeskă, zisse ačesta, totă ce skimbă înv'ărsile, și lokalit'ăile este o netrecere pentru și bietă imnegată, și m'ă, ingrijeskă mai mltă d'a mi, vedea l'ăkarea, terminată la Konciererie de k'ă slo, și și n'relsnuind-se, și mai alesă de voiș p'ătea

¹ Товаришлă.

dăce în fi-nkare, searb la greffu ne doamna Dgrand
kbrilae: cară si brită ai și singar. În атом 300 9226197
-33 ni 211-886238-87 o nekavinnu; zisse greffierlă Pal-
latăsi, inkantat de nkasta: netrețere che e i promisea
konfratele să.

— Ea imi va dikta înregistrarea arrestanților,
șmă țetșeanlă Dgrand; mi apoi din kndă în kndă,
dnp che se va termina lskrarea, daka nș și s' a pșrăt
mankarea d' astș searb prea șritș, ve i reveni a lșa
șna asemenea.

— Da, insș nș prea adesșea, zisse k'șnș aerș
nesrătș greffierlă Palatăsi, kș și și voiș mșrtșrisi kș
voiș si țertatș de voiș intra mai țarziș de kștș obiș-
nșitș în oare-kare kasș mikș din strada Mikșlă-Moskș.

— E i bine! eatș che se va pșne la kal'e dă
minșne de bine, zisse Dgrand; nș é aua, skșmnp a-
mikș?

Doamna Dgrand, foarte palidș mi foarte tristș
totș d'ășna, redikă okii assșna bșrbatăsi să, mi res-
pnșse:

— Fiș-și voia fșkștș.

Șn-spre-zetș ore șșna; era timnș a se re-
trașe. Greffierlă Palatăsi se skșlă, mi lștș voia de
la noșii se i amiș, argștindș-le toatș nlșțerea de fa-
țerea kșnpouștinge i kș e i și kș pșrșzșlă lorș.

Çetșșeanlă Dgrand rekondșsse ne oasnele să
nșnș în kanșlă skșrși, apoi reintrindș în kamerș, zisse:

— Aide, Çenevievu, kșkș-te.

Șșna femeș, fșr' a respșnde, se skșlă, lștș o
lampș, mi trekș în kamera din dreanta.

visişnea nşmaî kândş deskidea şşea ka şş zikş adio greffierşlş.

Dşn' şşş patrarş de orş dşnş ce a întrodşşş panerşlş plinş, şşşlş din amşndoî şindarmii şşnea la şurş şşş panerş demertş de kş seara, demşnşndş'lş l' ačellamş lokş şnde era čellş altş.

În seara d'a patra zi, era pe la înčenştlş lşî oktombriş, dşnş sedinşa običinsitş kândş greffierşlş Palatşlş se retrasse, şi kândş Dşgrand saş maî bine Dismer remşssesse singrş kş femeea sa, lşssş a i kş-dea pana, şi prisi imărejšrşlş şşş, şi askşltindş kş ačeeamî lşare a minte ka kândş viaşa sa arş fi şurş-zşratş dintr' ačeaşta, se skşlş kş bioičisne, şi alergindş kş namî fşrş şgomotş kştre şşea prinsorii, redikşş serbettaş ačea akoneria panerşlş, niî infinsel în şş-nea şroaşmşţ čelera nentř şronşneraî o mikş kştie điarşintş. Anoi, şanalidş, niî ştremarindş de minikerea kare, kiarş la čea maî ştare organizişne, ştrşbrş ne şomşlş čes fşkş ofantş ama de mare, qui allş kşrsias momentş a fostş şmlşş timşş şregştitş niî estei autentatş kş ne-şşbdare, kşrebenie şadunşsa lokşlş, ştrezimindş o mşnş ne fruntea şaşşniî ne şea altş pe inimă şasa şşşşlş - şşşş. Čenenieva şillş lşssş kşşş fakte şurş a în adresa o şorşşlş dşnş običieş şade kândş şrbatşlş şşş o lş-asse delă Maxriş, kşea şteuta şotş-d'şnia ka čellş şş î vorbeaşkş maî 'nainte, Kş toate aştea aşţ-dătş ea bruse şşşerea sa. E nentř şaşţ-searş? întrebş ča şişniî şş - o ş şl - Nş, nentř şmşne, řisuşşseî Dismer,

— Oх! foarte kariosă, marmară Ценевиера.

În timpul intimităţii lor, amândoi sogii mi ară fi komunikată xnlă altzia kvaintslă mirrui loră. Însă Dismer mi inkisse kveturile în mintea sa, kombătînd-le ka p'o născure, ne kândă Ценевиера se msluamă kotindă xngislă Пхнцї-Скимбалї, a aruka o altior nrivire assxna întxnekosxlăi nalată xnde ce-va assemenea xnei fantasme a xnei amikă perdxtlă des-tentasse în ea atătea sşveniri dşlci mi amare totă-d'o dată.

Amândoi ajşnseră la Grevl făr' a pronşna o singxre vorbă.

În avestă timpă, şindarmşlă Hilbert emisse mi lşasse panerslă kv provisişnile reşinei. Ellă konrindea frşkte, xnlă nrşş reşe, o batillie de bină albă, o karaş de aur mi şmşitatea xnei pşni de doză libre.

Hilbert redikă şervetta mi rekşnoskă aflarea lşkrşiloră ce era nşse ka totă-d'aşna la lokşlă loră în paners de kvre şetşeanşlă Rikardă. Anoi trşgindă paravîntslă :

— Четьеано, zisse ellă, eată demşnkarea.

Maria Antonetta rşnse pşnea; dar abia deşitele şalle se întiprigră, kândă şimş reşeala şipşiriş arşintslăi, mi şşellesse k'aveastă pşne konrindea ce-va estşordinară.

Atşnş se şită şmpreşşslă ei, dar şindarmşlă se retrşsesse.

Reşina remasse xnlă momentă nemşukată; kal-kşla demşrtarea sa progreshivă.

Kândă se kreşş sigşre kv se dşssesse a şea-

șeza l'ungă kamaradslă săă, skoasse kstia din p'ne, kstia konrindea șnă billetă. Îllă deskisse mi çiti çelle çe șrmează :

„Doamnu, fi gata m'ne la ora k'ndă veî priimi auestă billetă, k'çi m'ne l'açeastă oră o femeeva fi întrodăș în inkisoarea Majestății Voastre. Açeastă femeeva lăa vestimintele voastre mi v' va da p'alle salle; apoî veçi emi din Konçiergerie în brățele șnăia din çei mai înkinagi ai voștri șervitori.

„Nă v' îngrijii de șgomotslă çe se va petreçe în întia kameră, nă v' onrii niçi la çinete niçi la çemete; nă v' okkșnăi de k'țlă d'a v' petreçe izte rokia mi mantelleta femeii çe kată a lăa loklă Majestății Voastre.

— Șnă devotamentă! m'șm'șră reçina; m'șm'șră meș, D'șmnezeșlă meș! nă șuntă dar, k'mă zičea șnă, șnă obiektă de șră pentră toçi.

Ea reneçi billetslă. Atșnăi allă doilea paragrafă o întim'ri.

— „Nă v' onrii niçi la çinete niçi la çemete, m'șm'șră ea; ox! açeasta va ș zikă k' voră isbi ne am'ndoî gardianiî meî, bieçi oamenî! kari mi aș arg'ată at'ța kom'çtimire; ox! niçi odată, niçi odată!

Ea r'use inkă a doza jsm'țate a billetslă çe era albă, mi neavindă niçi n'șmbă niçi pană ka ș resușnză amikslă nekșnoskștă çe s' okkșna de ea, lăă akslă de la o b'șm'șlăș a sa mi înçenă ne çr'tie litterele çe kom'șșeră k'vintele șr'm'țoare :

Aceasta era o nișă de cea mai mare finețe, mai multă o skâlă de kătă și instrumentă, și din aelle resorturi de oșelă kă kare o mănă kătă de slabă și neîndemnatikă poate să taie într'șiă patrară de oșă ferrășă șașă mai grosă allă și nei zebrelle.

„Doamnă, zicea billetășă, mănă la poșă ore și jumătate și omă va veni a ține de vorbă pe îndarmii ce vă pzeskă, pe la fereastra kșruii femeiloră. În acesă timă Maiestatea Voastră va niți a trea zăbrea a ferestrei salls, anskindă de la stanga la dreapta... Тягаți piezișă, șiă patrară de oșă este de ajșșășă pentru Maiestatea Voastră; apoi șiă gata a eși pe fereașă... Înștiingarea vă vine de la șiă serbitoră din cei mai înkinai și kredinșiomă, kare a konsakrată viada sa la serbicișă Maiestății Voastre, și vășă și ferice a o sakrifika pentru dșnsa. Ох! мърмърă реџина, си-ва вр' о кърсă? dar nă, imă nare kă kșnoskă acesă skrisoare; este a kavallersăși de Kasa-Romie. Aide! Dșmnezeșă, voente poate kă să iskană...
 Și reșina kăză în dșnski și refșui în rșgășisne acesă balsamă șișternikă allă prisionieriloră.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Preparativele lui Dismor.

Această a doua zi, preparată printr'o noapte de nesomnie, veni în cea din urmă spăimântătoare mi, poate cineva zice făr' a mări lăkrăș, de căloarea s'ncu lei.

În fie-kare zi, în adevărș, în acea țepokț mi în acellș annș, cellș mai frumosș soare avea nete în-țnekoase.

Reșina abia addormi mi șnș somnș fărș re-nasș; abia înkisse okiș mi i se n'rgș a vedea s'ncu-le k'rg'ndș, ș'a azș ținete.

Ea addormisse kș nila în m'ngș.

O parte din zi fș datș la r'g'v'izne. Gardianiș sei o vedea r'g'ndș-se at'ntș de adessea kș nș se îngrijirș d'acestș adasș de devouizne.

Din k'ndș în k'ndș prisioniera skotea din s'ng'ntș s'ș nila țe i f'asșesse trimisș printr' șnșș din

date a gîci rîsîl dîn' o' aua de lîngî sfferîngî.

Regîna se lepîda dar mâi de totî de ideile
galle ce o' fîcea a esamina îndoita pronîpere ce i
fîsese fîkîtz ka o' kîrsî; dar kî kîtz rîuinea d'a
fi prînsî în ayeastî kîrsî o' lîssa, ea kîdea în te-
merea mâi mare înkî d'a vedea kîrgîndî sîb okîi seî
sîncele vîrsatî pentrî dînsa. **Kîrîoasî soarte, mi mîregîi sîektakîlî!**
mîrmîra ea; dozî konsîrîgîsî se rexneskî ka sî
skane o' biatz femee prîsonîerî kare n'a fîkîtz nîmikî
ka sî amîceaskî saî sî înkîrîgeze pe konsîrîtorî,
mi îelle vorî esbîkîni încellamî timî.

Chîne îtie! poate k'amîndozî fakî nîmâi şna.
Poate k'ayeasta este o' îdoitî mînzî ce katî a se împ-
rezna îa şîî sîngîrî pentî.

Dak'auş voi, auş fi dar skîpatî
Dar biata femee sakrîfîkatî încellamî meî!

Dar doî oamenî şîqmî ka ayeastî femee s'aj-
jîngî nînzî la mine!

Dîsmînezeî mi vîitorîlî nî mî vorî erta.

Neste nstîngî, neste nstîngî!

Însî atîncîi trecea mi retrecea încî mîntea sa
ayeste marî ideî de devotamentî allî servîtorîlorî pen-
trî domnîi dorî, mi ayeste tradîgîsîi bekî alle drentîsîi

domnîlorî assîra vîegeî servîtorîlorî dorî, fantasme
ce îera mâi sterse dîncî Regatîlî mîrîndî.

Anna d'Asîtria arî fi prîîmîtzî, încî îzîceae ea,
Anna d'Asîtria arî fi nîsî mâi nîsîsî de orî-ce îsî-
krî ayestî mare încîîncîî allî mîntîsîrîi persoanelorî

regale.

Anna d'Arstria era din acellamă s'nye ka mi mine, mi măi în ayeeamă sitaigine¹ ka mi mine.

Nebynie k'amă venită s'z gmeză domuirea Annei d'Arstria în Franțial

Însz, n'z s'ntă eă kare amă venită; doi reyî aă zisă: este importantă ka doi konii regalî kari niçî odatz n'z s'aă v'zxtă, kari n'z se izbia, mi kari n'z se voră izbi poate niçî odatz, s'z fîz însogiyî l'ayellamă altară, ka s'z moarz n'ayellamă emafodă.

Și anoi moartea mea n'z va tirri n'a bietslăi meă konillă kare, în okii rariloră mei amiçî, este înk'z rege allă Françiei? Și k'ndă fîxlă meă va f' mort' k'rmă este mortă souglă meă, am'ndoxz șmbrele loră n'z voră șrride de îndarare v'zîndymz, k'z, ka s'z skateskă k'z-va aik'zre de s'nye v'lgară, amă p'rată k'z s'nyele meă tronslă santslăi Lsdovikă?

În aeste sm'çin'ri totă-d'azna kreskînde, în aeste frigrî de îndoială, alle k'zora n'slagiñî se îndoeskă ne inçetată în orroarea² aestei temeri, într'nyă k'vîntă, reyina ajj'nsse seara.

Măi de mlte ori esaminasse ne ambiî³ sei gardiani; niçî odatz n'av'zsesserz aerlă măi net'rb'rată.

Niçî odatz aeste miçî atenyiñî⁴ a acestoră oameñi grosolanî, însz b'ni, n'o întin'risserz măi mlă.

K'ndă veni înt'neriklă în inkisoare, k'ndă res'ntă passlă patrălleloră, k'ndă sgomotlă armeloră mi șrletlă k'niloră destentă ekolă înt'nekoaseloră

¹ Stare, nosigine. — ² Groaza. — ³ Am'ndoi. — ⁴ B'çurî de seamă.

bolte, kândă în cea dăpă zmpă toată temnița se vază suprimintă mi fără speranță, Maria Antonetta, îndălekată prin debilitatea¹ nătrei femeestii, se sklă infiorat.

— Ox! voiș fără, zisse ea; da, da, voiș fără. Kândă va veni čineva, kândă va vorbi, voiș ferrestrăi grilla, mi voiș astentă čee a ce Dămnezeș mi liberatorii² mei vorș ordonă să fakă. Săntă datoare koniilorș mei, ne dănuș nă'i vorș șčide, mi daka nă'i vorș șčide mi eș voiș fi liber, ox! atăpăi čellă năgină...

Nă termină, okii i se inkisseră; găra sa i innekă glasă. Ačestă făr znpă visă suprimintătoră allă, bietei reține într'o kasă inkisă kă verițe mi kă grille Dar îndat, totă în visă să grillele mi verițele kăzăr; se vază în mizloksă znei armate krsnte mi neindărate; ea ordonă flakreș să arză, ferrăsi a emi din teak; imi resbăna assăpă znpă ponoră kare dăpă toată sokoteala nă era allă ei.

În ačestă timnă Hilbert mi Dăvesne vorbia în liniinte mi prepara³ čina loră nentă seara.

În ačestă timnă Dimer mi Čenevieva intra la Končierșerie, mi, dăpă običeș, se așeza la greșă. Peste o oră dăp'ăčestă, ka dăpă običeș eară, greșieră Palatăsi imi termină lskrarea mi'i lăssă singră.

Îndată ce zșea făr inkisă dăpă kollegă să, Dimer se renezi la naneră demeră denșă la zmpă în skimbăsi nanerăsi de kă seara.

¹ Slăbičisnea. — ² Măntăitorii — ³ Pregătia.

Апхкѣ бската де пѣне, о сѣргѣмѣ ши скоассе кѣліа.

Кѣвѣнтслѣ реѣinei era konrinsѣ akolo: illѣ qiti inglbenindѣ.

Ши fiindѣ-кѣ Ѣеневиѣа се ѡіта la дѣнслѣ, рѣ-
псе хѣртіа ѣн мѣі de бѣкѣѣі, ши о арѣнкѣ ѣн fokѣ.

— Bine, zisse ellѣ, s'aѣ пѣсѣ toate la kalle.

Апоі, ѣntorkindѣ-se кѣtre Ѣеневиѣа:

— Bino, doamnѣ, zisse ellѣ.

— Eѣ?

— Da, katѣ sѣ ѣі vorbeskѣ ѣnqetѣ.

Ѣеневиѣа, nemіshkatѣ ши reqe ka margara, fѣkѣ
ѣnѣ semnѣ de sѣnpѣnere oarbѣ ши s'apropіѣ.

— Eatѣ ora sossіtѣ, doamnѣ, zisse Dimer, as-
kѣltѣ-mѣ.

— Da, domnѣle.

— Prefeі, o moarte folosіtoare la kassa dѣ-
mitalle, o moarte kare sѣ te fakѣ a fi bine-kѣvѣntatѣ
d'ѣnѣ partitѣ ѣntregѣ ши plѣnsѣ d'ѣnѣ ponorѣ ѣntregѣ,
de kѣtѣ o moarte rѣshinoasѣ ши nѣmaі de resbѣnare,
nѣ ѣ ama?

— Da, domnѣle.

— Amѣ fi nѣtatѣ sѣ te ѣqіgѣ ѣn lokѣ kѣndѣ
te amѣ aflatѣ la amantslѣ dѣmitalle; ѣnsѣ ѣnѣ omѣ ka
mine, kare a konsakratѣ viaqa sa la o lѣkrare onora-
bilѣ ши sѣntѣ, katѣ sѣ mіѣ a traqe profitѣ' din pro-
prielle salle neferiqіrі konsakrindѣ-le l'aqeastѣ kѣssѣ;
nreksmѣ amѣ ши fѣkѣtѣ, saѣ kѣqetѣ a faqe. Amѣ re-

făsată, kămă ai vărătă, plăcerea d'a mi face drentatea. Assemenea amă krxuată mi ne amantăă dămitalle.

Чева ка хнă sărrisă făutisă, însă snăimintătoră, treks ne bazele deskolorate alle Cenevievei.

— Dar kătă pentru amantăă dămitalle, kată să ințeleci, dămneata kare mă kănnowă, kă n'amă astentată de kătă ka să află o okkasione mai bănă.

— Domnăle, zisse Cenevieva, sântă gata; pentru ce dar atătea vorbe?

— Esti gata?

— Da, mă șchizi. Ai kăvintă, astentă.

Dimer privi ne Cenevieva fără voia lă; ea era săblimă în adestă momentă: o agreolă o lămina, cea mai strelăuitoare din toate kăte vină de l'amoră.

— Șrmeză, zisse Dimer. Amă prevenită ne rețina; ea asteantă; însă dănă toată probabilitatea¹, ea va face oare-kare obiekționă², dar o veă forgă.

— Bine, domnăle; dămă ordinile le voă eșeklă.

— Îndată, șrmă Dimer, mă dăkă să bată la șmă, Hilbert va deskide; kă adestă nămnală, — Dimer desfăkă vestimintăă săă mi arăte, skouindă'ă ne jămătate din teakă, hăă nămnală kă doxă tăimăgi; — kă adestă nămnală illă voă șchide.

Cenevieva se înfioră fără voia ei. Dimer i făkă hăă semnă kă măna ka să să kă lgare a miute.

— În momentăă kăndă voă lovă, șrmă ellă, te veă renezi în a doxa kameră, akolo hăde ă rețina. Nă este șmă, utăă, de kătă hăă paravintă; veă skimbă im-

¹ Assemnare kă adevărsă. — ² Privănsire ce găsetute cinea pentru a se împotrivi la o pronănere.

brakmintea kx u ei, ne kxndș voiș xvide u'allș doi-
lea soldatș.

Atxnçî ieaș braușlș reținei, mi ossș kx ea.

— Prea bine, zisse Heneviera kx rechealș.

— Încelleuî? xrmș Dimer; in fie kare searg
te vrdș kx ayeastș mantelletș de taffeta neagrș ce ako-
perș ayeastș fauș. Pxne mantelleta dșmitalle ne Maies-
tatea Sa, mi notriveute-o dșnz kxmș façî mi pentrx dșm-
neata.

— Voiș face astș-felș kxmș ziqî, domnșle.

— Îmî remșne akxmș a te ertà mi a uî mșlșmî,
doamnș, zisse Dimer.

Heneviera klți din kanș k'xnș sșrrisș reche.

— N'amș trebșinș de ertarea dșmitalle, niçî
de mșlșmșirea uî, domnșle, zisse ea întinzîndș mșna;
ayeea ce fakș, saș ce voiș face arș sterpe o krimș,
yeea ce amș fșkxtș è nxmai o slșbiçisne; mi apoî a-
yeastș slșbiçisne, addș-uî a minte nxrtarea dșmitalle,
domnșle, m'ai nevoitș mai mșltș dșmneata ka s'o fakș.
Eș mș denșrtamș de dșnsșlș, mi dșmneata mș îm-
brxnçiaî in brașele lșî; astș-felș in kxlș estî dșmneata
îndemnștorslș, jșdekștorslș mi resbșnștorslș. Eș dar se
kxvine a uî ertà moartea mea, mi uî o ertș. Eș dar se kx-
vine a uî mșlșmî, domnșle, kxçî îmî rediçî viayă, kxçî vi-
ayă mî arș fi lostș nesșferitș fiindș desnxrgitș de singș-
rșlș omș ce'l izbeskș, din ayea orș mai alesș kxndș ai
sfșrșmatș prin feroasa dșmitalle resbșnșre toate legș-
mintele ce mș linia de ellș.

Dimer îmî înfșcea xngiele in nentș; noi a î res-
nxnde, glasslș i linsi.

Гъкъ къдѣ-ва пашѣ вѣ грегъ.

— Ora trece, zisse ellă, în cea dăpъ згмъ ; ori че sekundъ é bзпъ pentrа чева. Aïde, doamnъ, estî gata?

— Цѣ амă sursă, domnăle, respânse Ценевиѣва къ netărbărarea martiriloră, astentă!

Dismer adănă toate хъrtiele salle, se dăsse sъ vazъ daka зшеle sântă bine inkise, шѣ daka чинева нъ пѣtea sъ între вѣ грегъ, apoi voi а repeti instrăkuznile salle Ценевиѣѣ.

— În demeră, domnăle, zisse Ценевиѣва, utiă foarte bine че sъ fakă.

— Atănă, adio!

Шѣ Dismer і вѣlinse мъна, ка кăмă, вѣ ачестă momentă sănremă, ori че rekriminare къта а се ster-че вѣainteа мъrimă sităgăznuă шѣ săblimităgă sakri-fikăslă

Ценевиѣва, tremărindă de orroare, atinse къ vîrfăslă deşiteloră мъна бърбатăslă să.

— Пăne-te lăngъ mine, doamnъ, zisse Dismer, шѣ вѣdatъ че voiă lovi пе Цилbert, treчѣ.

Atănă, Dismer strînse вѣ мъна са dreantă lă-тăslă să pămnală, mi къ stănga бърă la зшъ.

XLIV.

Preparativole kavallerului de Casa-Regie.

Pe kândă scena deskrișă în kanitzelă trekșă se petrecea la xșea greșei țe resundea în inkisoarea reșinei, saș mai bine în intia kameră okkupertă d'amândoi ținarmii, alte preparative se făcea în partea onnșă, adikș în kșrtea femeiloră. Șnș omș s'arșta îndatș ka o statș de neatrș țe s'arș fi desfășkș de zidș. Acestș omș era șrmatș de doi kșni, mi totș fredonindș din marsilliesa, kșntikș foarte de modș în așea epokș, dette o loviturș de kiei țe ginea în mșnș în ștele ținși zăbrelle alle ferestrei de la inkisoarea reșinei.

Reșina tresșrise d'okamdatș, dar kșnnoskindș lșkșlș ka șnș semnalș, a deskișș îndatș inșetș ferestra mi s'a pșș la lșkș k'o mșnș mai esperimentatș de kștș arș fi pștșș ține-va krede, kșș mai de mșlște oș în lșkștorisł de kovșerie șnde regalșș sș

souăș imi netrechea o dinioară o parte din zisa sa, ea atinsese kă delikatele sãlle mănii asemenea instrămente k'acella assupra kărzia, în ora aceea, se întemeia toate sorgile de mântuire.

Îndată ce omăș kă kieile așzi fereastră reținei deskizîndă-se, se dăsse sã bată la a ținarmiloră.

— Ax! ax! zisse Țilbert șitîndă-se ne fereas-
tră, este țețgeanșă Mardomă.

— Ellă îns'ămi, resnăse temnițerășă. Eî bine!
imi nare kă stămă de gardă?

— Dăpă obițeiș, țețgene kellarășă. Îmi nare
kă nă ne affi linsîndă nițî odată de la postă?

— Ax! zisse Mardomă, dar astă-seară vegie-
rea ă mai neapărată de k'ășă totă-d'ășna.

— Așî! zisse Dășesne kare s'apropiasse.

— De sigrășă.

— Ce este dar?

— Deskide fereastră mi ții voiș șnăne.

— Deskide, zisse Dășesne.

Țilbert deskisse mi skimbă o ankățără de mă-
nă kă kellarășă, kare se făkăsse akămă amikășă amăn-
dășora ținarmiloră.

— Ce este dar, țețgene Mardomă? reneti
Țilbert.

— Este kă sedinga Konvenșianii a fostă nă-
șină kam kaldă. Aî țiit'ô?

— Nă. Ce s'ă întîmplată?

— Ax! s'ă întîmplată kă țețgeanșă Hăbert
a deskonerită șnă lăkră.

— Kare?

— Kъ konsniratorii ne kari ii kredea morcii sântă vii mi foarte vii.

— Ax! da, zisse Hilbert: Delessart mi Thierry; amă azită vorbindă despre ayeasta; ei sântă în Anglia, blestemații.

— Iși kavalleriă de Kasa-Romie? zisse kellarăiă învâgîndă' mi glasăiă ka s' l' azză rețina.

— Kămă! mi ellă este în Anglia?

— Niçi de kămă, ellă este în Franția, xrmă Mardowă sșșșinîndă glasăiă săi în ayellauă diamasonă¹.

— S'a întorsă?

— Ellă n'a părăsit'o.

— Eată xniă ce are kăraiiă! zisse Dăvesne.

— Astă-felă este ellă.

— Ei bine, se voră nevoi a' l' arrestă.

— Neapărată, kă se voră nevoi a' l' arrestă, dar nă é lăkră xmoră, dăpă kămă se vede.

În ayestă momentă fiindă-kă nila reținei ri-kîia atăiă de tare assăra zăbrelleloră mi kellarăiă temîndăse a n'o azzi çineva, kă toate sforăurile ce fă-çea ka s'o akonere, ellă anăiă niçiorăiă ne niçiorăiă xniă dîn kăniă seî, kare skoasse xă xletă de dă-re-re.

— Ax! bietaiă kăne, zisse Hilbert.

— Așî! zisse kellarăiă, a kătată să mi păiă sabotări. O să taçi odată, Girondine!

— Se nămeute Girondină, kănele tăă, Mardowă?

¹ Distanța sșneteloră ce poate kourinde xă glasă de omă să n' sșiă instrămentă, de la tonăiă yellă mai sșă nîră la yellă mai josă.

— Da, este ună nume ce i amă dată eă,

— Și tu ziceai dar, zisse Dăcesne, kare, prisionieră ellă însuși, avea nentru năvlele totă interesă ce aă prisionierii; ziceai dar?

— Ah! în adevără, ziceamă kă cetădeană Héberty, eată ună patriotă! ziceamă kă cetădeană Héberty a făctă moșinea d' a întoarce pe Antonetta la Templu.

— Și nentru ce?

— Kăci ellă pretinde kă n' a skos' o de la Templu, de kă kă s' o tragă de la înspekșinea nemizloșită a Komșnei Parisăsi.

— Oș! mi de la tentativele așellă blestemă de Kasă-Romie, zisse Hilbert; imi pare kă totă se mai așă șăpșămintă.

— Kiară așeasta i a respusă mi cetădeană Saintezy; dar Héberty a zisă kă din momentă kăndă șine-va este prevenită nă mai é perikăș; kă nștea șă pșzeaskă la Templu pe Maria-Antonetta kă jșmștatea prekășșniloră kă kare kăț a fi pșziti aș. Și în adevără, Templulă este o kasă atăș de țare kă mi Konșierșeria.

— În kredinș, eă amă vrea șă o kondăkt la Templu, zisse Hilbert.

— Îngellegă, și s' a șrită a o pșzi.

— Nă, mă întristeză mai măltă,

Kasă-Romie țăși țare, nila șăcea kă atăș mai măltă șgomotă kă kăță s' așșnda mai măltă în zăbrellele de ferră.

feî; dar amândoi țindarmii preokkșnapuî nș respșn-serș.

— Ei bine! noi vomș vegia, noi vomș vegia, zisse Hilbert.

— Și daka trebșe, vomș mșri la postșlș nos-trș ka adevșrașuî repșblikanı, adșșgi Dșchesne.

— Ea katș sș termineze maî kșrındș, imi zisse în sine kellarșlș stergındș—șuî frșntea de sș-doare.

— Și tș, din parte șuî, zisse Hilbert. vegiezı, presșnpșıș; kșșı nș te vorș skști nișı ne tine, dak' arș sossı vr'șnș assemenea evenimentș ce ne annșpuı.

— Ama mi se nare, zisse kellarșlș; netrekș noușile dındș okolșrı; sșntș nekontenitș kș okı des-kinı, voı chestı—alıı, cellș nșșınș, nșteșuı a vș des-kștșrșma mi a dormi odatș la dozș noușı.

În acesțã momentș oare—șine bștș o adoxa oa-rș la șutea greșeı.

Mardouș tresșri; oșı—șe evenimentș, kștș de mikș arș fi fostș, nștea sș impedıșe proiektslș sșș d'a rezșı.

— Șine este? întrebș ellș ka fșrș voia lșı.

— Nimikș, nimikș, zisse Hilbert; greșșierșlș ministerșlș de resbellș se dșșe șuı imı dș de mtıre.

— Ax! nrea bine, zisse kellarșlș.

Înșș greșșierșlș bștea mereș.

— Bine! bine! strıgș Hilbert fșr' a lșssa fe-reastrã... seara bșnș! adio!..

— Imı nare k'are sș șuı vorbeaskș, zisse Dș-chesne întșrındș—se snre șșș. Respșnde ı...

S'azzi atunçi glaslă gressierăsi.

— Bino, cetăgene țindarmă, zisse ellă, amă voi să ți vorbeskă ună momentă.

Acestă glasă, kălă de întinărită s'arrăte d'ună simțimentă d'emoiune ce illă linsia de tonălă săă obicinisă, făkă pe kellară a mi îndrenta xrekile, kre-zindă kă'lă rekănoaște.

— Ce veî, cetăgene Dărand? întrebă Țilbert.

— Boeskă a ți sune ună kăvintă.

— Eî bine! mi 'lă veî sune măne.

— Nă, astă-seargă; kată săți vorbeskă, xrmă acellă glasă.

— Ox! mărmară kellarălă, ce se petreche oare? acesta é glasălă lăi Dismar.

Sinistră mi resăntoră glasălă acella semăna kă se împrăsta ceva fănebră de la ekolă depărtată allă întănekosăsi korridoră.

Dăcesne se întoarse.

— Aîde, zisse Țilbert, pentră kă vrea neapărată, mă dăkă.

— Mi se îndrentă kătre xăș.

Kellarălă profită d'acastă momentă, pe kăndă lzarea aminte a țindarmiloră amăndăgora era absorbită de o împrăjare neprevăzută. Ellă alergă la fereastră rețineî.

— S'a făkătă? zisse ellă.

— Amă ajănsă la mai mătă de jămătate, resănse rețina.

— Ox! Dămnezălă meă! Dămnezălă meă! grăbente! grăbente!

— Ei bine! cețdgene Mardowș, ce te ai fãkãtș?

— Eatș-mș, strigș kellarșlș, revenindș rene-
de la fereastra întișlșlș kompartimentș.

În acellawș momentș kiarș, mi ne kãndș era sș
viș a mi relșa lokșlș, șnș șinetș șnșimintșlorș resș-
nș în inkisoare, apoi șgomotșlș șneș sșbii ce șișni
dintr'o teakș de metalș.

— Ax! blestematșlș! ax! brigandșlș, strigș
Șilbert.

Și șgomotșlș șneș lunte s'azzi în korridorș.

În acellawș momentș șwea se deskisse, des-
konerindș okilorș temnișerșlșlș doșș șmbre luntindș-se
mi lșssindș sș treakș o femee, kare imbrșncindș pe
Dșyesne, se renezi în kompartimentșlșlș reșineș.

Dșyesne, fãr' a se țarșra d'aceastș femee a-
lerga în ajștorșlș kamaradșlșlș sșș.

Temnișerșlș sșri la cea altș fereastrș; vșș
pe femee la șenșkii reșineș; ea se rșga de prisoniera a
șkimba vestimintele kș dșnsa.

Ellș se nlekș kș okii înflakșraș kãtindș sș
rekșnoaskș pe femeea așea ce se temeã sș n'o fi
kșnoskșl'o prea mãltș. Îndatș șkoasse o strigare dș-
geroãș.

— Деневиов! Деневиов! strigș ellș.

Reșina lșssasse a i kșdea nila mi semșna ni-
mișitș. Și așeasta era o înșerkare perđatș.

Temnișerșlș anskș kș amșndoșș mșnile mi skș-
țarș k'o nștere mare grilla de ferrș țiatș de nilș.

Dar mșșkșțarș oșelșlșlș nș era așa profșndș,
grilla resistș.

În acestă timnă, Dismar prinvenise a îmbrânchi pe Hilbert în înkisoare, mi era sã între kã dñsãlã, kãndã Dãchesne, apãsindã în zãrã, reghã a o împinãe.

Dar nã nãta a o înkide. Dismar, îmi petreks-se mãna între perete mi zãrã.

În vãrfãlã acestã brayã era pãmnaãlã, kare, tímniã de katarama de ferrã a çingãtoriã, alnekasse pe nentsãlã çindarmãlã, snintekindã vestimãntãlã sãã mi tãindã karnea.

Amãndoi oamenii se înkãraçia sã'ãi zneaskã toate nãterile, mi totã într'ãnã timnã kãma în ajstorã.

Dismar simçi kã brayãlã sãã era sã se sfãrãme; îmi apãsã zmerãlã în zãrã, dette o sgãdãitãrã tare, mi prinveni a retraãe brayãlã sãã strivitã.

Zmea, se reinkisse kã sgomotã; Dãchesne nãsse veriãele, pe kãndã Hilbert le întorãea kã kieia.

Znã passã resnã repede în korridorã, apoi nã se mãi azzi nimikã. Amãndoi çindarmii se priverã mi kãstãrã împrejãrãlã lorã.

Ei azzirã sgomotsãlã çe fããea falsãlã temniãerã înãerkindã a sfãrãma grilla.

Hilbert nãvãlli în înkisoarea reãineã, aflã pe Çenevãea la çenskii ei rãgãnd-o a skimba kostãmãlã kã ea.

Dãchesne îmi lãã karabina mi alergã la fereastrã; vãzã znã omã snãnãzrãtã de grille çe le skãtãra kã tãrbare mi ne kare se çerka în demertã a se çrkã.

Îllã lãã la kãtare.

Jãnele vãzã meava pãmãçii anlekãtã kãtre dñsãlã.

— Ox! da, zisse ellã zããide-mã; zããide-mã!

Cercetările.

Nu putem lăsa multă timp în zădărnici din principalele personaje ale acestei istorii, n'acela care, ne kundă se esekta evenimentele adsnate în trektslă kanitslă, a sfferită mai multă de kătă togă, mi alle kă-răia sfferinge merita mai multă de kătă a destenta simpatia cititorilor nostri.

Soarele lămina în toată mărimea sa strada Monedei, mi kămetrele se preimbla ne la porgi așă ve-sele ka kămă de zече lăni șnă noră de sșnșe pșrea kă nu s'ară fi onrită assșnra orășlă, kundă Махричis re-veni kă kabrioletta țe promissesse s'o addskă.

Ellă lăssă frălă kallălăi sșă în mșnile șnăi kă-rșitoră, mi se șrkă, kă inima plină de bșkșrie, ne treutele skșrii salls.

Amorșlă este șnă simtimentă dșșștoră de viașș: }
ellă utie a insșfflegi inimele țe lle moarte la ori-țe }

sensaziune, pomsleazъ demertele, desteantъ okilorъ fantasma obiektslăi izbītă, ellă face ka glasslă che kântă în sfflețlă amantslăi sъ i arrate kreaziunea întreagъ lăminatъ de zisa lăminoasъ a speranței mi a fericiții, mi fiindă-kъ totă într'xnă timnă este xnă simtimentă esnansivă¹ este mi xnă simtimentă egoistă, ellă orbeshite n' ayella kare izbeshite nentrx totă че nă este obiektslă izbītă.

Магичіа nă vъzъ n'achește femeі, Магичіа nă înuellesse kommentariiele loră; ellă vedea nămaі pe Деневиєва fъkindă preparatiivele plekъrїї че era sъ le dea fericirea dșrabilă²; ellă azzia nămaі pe Деневиєва kъntindă de netrechere kъnticelă sъă obicъnsită, mi achestă kъnticelă resъna kъ atăta grație la xrekia sa, k'ară fi jșrată k'arde differitele modșlagisni³ alle glasslăi sъă amestekate kș sgomotslă xneі broashite de xșrъ че se inkide.

În kanălă skъrїi, Магичіа se onri; xșhea, era întredeskisъ; obicelă era ka ea sъ fiъ totă d'asna inkisъ, mi acheastă imprejșrare nșsse în mirare pe Магичіа. Ellă nrii imprejșrlă sъă ka sъ vazъ pe Деневиєва în korridoră, Деневиєва nă era akolo. Ellă intră, strevъtă antikamera, salla de mъnkare, salonă; visită kamera de kșkată. Antikamerъ, sallъ de mъnkare, salonă, kamerъ de kșkată era solitare. Ellă kiъmъ, nimini nă resnșse.

Officiosă emisse, kșmă se utie; Магичіа kșuetă kъ în linsă sa Деневиєва avșssesse trebșingъ de br'o sfoarъ ka sъ leče paketele salle, saă de niskare-

¹ Kare se întinde, kare se impъrtșmentе. — ² Dșnsitoare. — ³ Trechere le la xnă tcnă la ațtă; kinslă kș kare se kântă чеа.

va provisiori de drumă ka s'z le p'iz în trăsărg, mi k'z deschinse ka s'z k'mpere ačeste obiekte. Aveas-tă fantă nek'zetat' i se p'rg kam tare, dar k'z toate k'z neast'mp'rglă înčenea a'lă kongrinde, n'z se tem'z înk'z de nimik'.

Maşričiz astent' dar preimblind'-se în l'ngă mi în largă, mi anplek'nd'-se din k'ndă în k'ndă pe fereastră, prin k'zskarea k'riia trecea vintulă amestekat' k'z ploaie.

Îndat' Maşričiz kreşz a azzi x'ă passă pe ska-rg; ask'lt'z; n'z era passulă Čenevievei; k'z toate as-tea alerg'z n'nz în kanulă sk'rii, s'anplek' în josă mi rek'nnosk'z pe officiosulă kare şrka t'rentele k'z neîn-grijirea obiçin'it' a d'mestiviloră.

— Sčevola! strig'z ellă.

Officiosulă redik'z kanulă.

— Ax! d'mneata est'i, čet'đeane!

— Da, e' şant'ă: dar x'nde este čet'đeana?

— Čet'đeana? întreb' Sčevola în mirare şg-kind'-se pe skarg.

— F'rg'z indoială. N'ai v'zxt'o pe josă?

— N'z.

— Atşnč'i d'z-te josă. Întreab'z pe portarulă mi a'z de pe la vecin'i.

— Îndat'.

Sčevola se dette josă.

— Mai îzte, mai îzte! strig'z Maşričiz; m'z vez'i k'z staş ne k'rb'ni anpinş'i?

Maşričiz astent' činč'i saş wease minxte pe skarg;

apoi nevzindž pe Scevola întorkîndu-se, întrî în apartamentŭ mi s' annlekî din nož pe fereastru.

Ellŭ vlez pe Scevola intrîndŭ în dozŭ saŭ trei magasinuŭ mi ewindŭ fuz sŭ fi allatŭ nimikŭ nož.

Îllŭ întrebŭ kŭ nerŭbdare.

Officiosulŭ redikŭ kanulŭ mi vlez la fereastru pe Maŭriçiu nerŭbdatorŭ.

Maŭriçiu i fukŭ semnŭ a se rerukà.

— Este kŭ nenstînuŭ ka ea sŭ fi ewitŭ, zisse în sine Maŭriçiu.

Și kîmŭ din nož: Cenevîevo, Cenevîevo!

Totulŭ era mortŭ. Kamera solitarŭ semna kiarŭ kŭ nŭ mŭi avea eko.

Scevola se revlez.

— Eî bine? întrebŭ Maŭriçiu?

— Eî bine? nŭmŭi portarulŭ a vlezŭ'o.

— Portarulŭ a vlezŭ'o?

— Da, vecinî nŭ intîŭ nimikŭ.

— Portarulŭ a vlezŭ'o, zîçî tŭ? kŭmŭ?

— A vlezŭ'o ewindŭ.

— Ea dar a ewitŭ?

— Se vede.

— Singurŭ? este kŭ nenstînuŭ ka Cenevîeva sŭ fi ewitŭ singurŭ.

— Nŭ era singurŭ, cetŭcene, era k'znŭ omŭ.

— Kŭmŭ! k'znŭ omŭ?

— Dŭpŭ kŭmŭ sŭsne portarulŭ, cellŭ nŭuinŭ.

— Dŭ-te de 'lŭ kastŭ, voiŭ sŭ intîŭ çine era acellŭ omŭ.

Schevola fâcș doi pașii kătre poartă, apoi întorându-se :

— Așteaptă dar, zisse ellă argătându-se kă kșmeta.

— Ce? ce vreii? vorbește, tă mă faci să moră.

— Ba fi eșită poate kă omăă ce a alergată dăpă mine.

— Șnă omă a alergată dăpă tine?

— Da.

— Pentru ce?

— Ka să mă cheagă kieia din parte ții.

— Ce kieia, neferițișle? dar vorbește, vorbește!

— Kieia anpartamentăă.

— Ai dată kieia anpartamentăă la șnă streină? strigă Masriș anăkândă ne officioșăă săă de gătă.

— Dar ellă nă era streină, domșle, kăci era șnăă din amicii dășmitale.

— Ax! da, la șnăă din amicii mei; bine, Lorină, fără îndoială, așă, poate va fi eșită kă Lorină.

Șii Masriș șărrizândă în naloarea sa, nășse basmaoa sa ne frântea i cea plină de șdoare.

— Nă, nă, domșle, nă este ellă, zisse Schevola; pentru Dășmezeă, eă kănoskă nrea bine ne D. Lorină.

— Dar cine este?

— Șitii bine, vetășene, omăă așella kare veni într'o zi...

— Ce zi?

— În zisa kândă eraî atzîl de tristă, kare te a lrată kă dânsulă mi ai revenită apoi atzîl de veselă. Scebola obserbasse toate lăkrăvile.

Mașivă ilă năvî k'ănă aeră șperiată, ănă fioră trekă năin toți membrii sei, apoi dău'o lăngă țchere:

— Dismă? strigă ellă.

— În adevără, ellă, kreță kă ellă, țetăne, zisse ofițiosulă.

Mașivă шовы ми kăză pe fotoliă. Okii sei se vălăgă.

— Ох! Dămnezulă meă! mărmară ellă.

Аpoi redikindă-ші okii, îi așșintă assăna băketală de violette țilată, saă mai bine lăssată de kătre Ćenevieva.

Se arănkă assăna lăi, ilă lăf, ilă săzătă; a-poi obserbindă lokulă unde era depășă:

— Nămai înkane îndoială, zisse ellă; ațeste violette... este ăltimulă săă adio!

Atănuĭ Mașivă se reîntoarșe; mi nămai atănuĭ văză kă senetălă era pe jămătate năină, kă restălă de păzetzări era pe josă saă în armorălă întredeskălă.

Făză îndoială păzetzăvile țe era pe josă kăzăsseră din mănile Ćenevievei la arăstarea lăi Dismă.

Din ațestă momentă se deslăci totălă. Șvena se înfășămează vie mi spăimăntătoare okiloră sei, într'ățeste nătră zidări matoră odinioară la atăta ferăvare.

Păin' aui Mașivă remăssesse deskrăvătă stri-

bită. Destentarea fă spăzimentătoare, mânia înfrikosătoare.

Se skâlă, inkisse fereastra kare remasse întredeskisă, lă dăpă sekretariă săă, doxă nistoale inkarkate pentră drămă, esamină grafăă din tigare, mi vâzîndă kă este în bână stare, păsse nistoalele în posnargă săă.

Apoi strekără în posnargă doxă sâlxră de lădovîci, pe kare kă totă patriotismăă săă a jădekătă kă era pŕedentă a'î pŕătra în fândăă xnră sekretariă, mi lăîndă în mănă sabia sa în teakă :

— Сhevola, zisse ellă, tă mî estî inklinată, kreză, tă a'î servită pe pŕintele meă mi pe mine de çinçî-sure-zече annî.

— Da, четъчене, resnăse officiosăă konrinsă de snaimă l'asnektăă ačestei palori ka marmăra ş'a-čestei tremărgătre nerboase çe niçî odată nx le vŕzăsse la domnăă săă, kare trečea kă drentă kăvîntă ka çellă mai nefrikosă mi çellă mai tare din oamenî; da, çe mî ordonî?

— Askăltă! daka femeea kare lokăia aiçî...

Ellă se întrerănse; glasăă săă tremăra atăă de tare pronăngîndă ačeste kăvinte în kŕtă nx nătră çmă.

— Daka se va întoarçе, zisse ellă peste xnră momentă; pŕîmeşte-o; inkide şmea dăpă dănsa iea ačeastă karabină, năne-te ne skară, mi pe kanăă tăă, pe viada ta, pe sâffletăă tăă, nx lăssa pe ni-minî să între; daka çinera voeşte a forgå şmea, au-

пър'-о; lovește! хччиде! хччиде! нх цї фї teamъ, Schevola, ieăș totxlđ assxpra mea.

Tonxlđ jxneldı, inkrederea sa cea repede e-
lektrisarъ ne Schevola.

— Nх нхмай къ voiđ хччиде, zisse ellđ, чї inkъ
мъ voiđ lъssa съ мъ хччигъ pentрх чelъdeana Цe-
nebieva.

— Îцї mxlđsmeskđ. Akxмđ, askxlтъ. Acestđ
apartmentđ imї este xгичiosđ, шї нх voeskđ a мъ
май xгkа ачї пїпъ че н'о voiđ reafла ne ea. Daka
ea a пxtxlđ съ skane, daka se va intoarче, пне ne
fereastrъ marele vasđ de Iaponia къ рејинеle-marga-
rite че і пльча еї атxlđ de mxlтđ. Eatъ nentрх zisa.
Seara пне знđ fanarđ. De къте огї voiđ treче din
kanxlđ stradeї voiđ fi informatđ; ne кътđ timпđ нх voiđ
vedea ничї fanarđ ничї vasđ, imї voiđ xгma къxtъrile.

— Oх! domnule, fi къ minte! fi къ minte!
strigъ Schevola

Maxгичїx ничї нх response, ешї repede din ka-
съ, se dette josđ ne skarъ, ka къндđ arđ fi avxlđ ar-
rine, ш'alergъ la Lorinđ.

Arđ fi gređ de surđđ ximirea, mъnia, tьr-
barea demnxlđї poetđ къндđ aflъ ачeastъ нхvellъ; а-
тxlđ arđ fi trebsitđ ka съ реїпчeanъ attingъtoarele e-
leпїe че katъ съ inspire ne Orestđ lxї Hilde.

— Aша тх нх штїї xnde este? totđ astъ in-
trebare і фъча.

— Perdътъ, despъrътъ! xгla Maxгичїx intr 'xnđ
parossismđ de desnerare; ellđ a хччїs'о Lorine, a хч-
чїs'о!

— Ex! nș, skșmpne amișe; nș, bșnșlș meș Mășrișis, n'a șșșis'o; nș, dșn' atștea zille de reflexișnı' nș șșșide șine-șa o femeș ka Ţeneșieșva; nș, daka brea ș'o șșșigș, o șșșideș ne lokș, mi șpre șemnș de reșșșnareș sa i arș fi lșssatș trșnșlș la tine. Nș, vezi tș, ellș a fșșitș kș dșnșa, preș fericiștș kș mi a reaflatș tesășrșlș.

— Nș'lș kșnnowti, Lorine, nș 'lș kșnnowti, ziceș Mășrișis; așestș omș aveș șnș șe fșnestș in kșș-tștșșa șa.

— Dar nș, te amșșșșitș; ellș totș-d'așna mi ș'a nșrștș șnș omș brășș. A lșșat'o ka ș'o șakrișșe. Șa fașe aștș-felș ka ș' l' arșteșe kș dșnșa; iș vorș șșșide n'amșndoi. Ax! eatș șnde e perikșlșlș, ziceș Lorinș.

Și așeste kșșșinte reișdoia delirșlș lși Mășrișis.

— O voiș reafł! o voiș reafł, șaș voiș mș-ri! ștrigș ellș.

— Ox! kștș desnșe așeșta, ește șigșrș k'o vomș reafł, zisse Lorinș, dekștș alinș-te. Ș' vedemș Mășrișie, bșnșlș meș Mășrișis, kredemș, șineș kăștș rșș kșndș nș kșșetș; mi kșșetș rșș kșndș se tșrșș-rș kșmș fași tș.

— Adio, Lorine, adio!

— Dar șe fași?

— Mș dșkș!

— Mș lamı? nentșș șe?

— Nentșș k'așeșta mș nșvește nșșaı ne mi-

ne singurǎ; pentru cǎ eǎ singurǎ katǎ sǎ mǐ riskǎ
viața ca sǎ scape p' a Cenevieni.

— Tu vei sǎ mori?

— Voiǎ infruntǎ totǎ; voiǎ sǎ mǎ dǎcǎ la pre-
sedintele komitetului de regiune; voiǎ sǎ vorbesc cǎ
Hébert, cǎ Danton, cǎ Robespierre; voiǎ mǎrturisii
totǎ, însǎ katǎ sǎ mǐ o întorc.

— Bine, zisse Lorinǎ.

Și fyr' a mai adǎugi unǎ kvintǎ, se skǎlǎ,
șii nǎsse sabia, se koifǎ cǎ pǎlǎria uniformei, și,
dǎru kǎmǎ fǎcǎsse Mǎrgiș, lǎ doxǎ pistoale încrǎ-
kate și le nǎsse în poșparele sale, adǎvindǎ ayeastǎ
simplǎ vorbǎ:

— Merțemǎ.

— Dar tu te kompromiți! strigǎ Mǎrgiș.

— Eǐ bine! apoi?

— Unde merțemǎ mai întiiǎ sǎ kvǎțmǎ? zis-
se Mǎrgiș.

— Sǎ kvǎțmǎ mai întiiǎ în vekislǎ kvartierǎ,
tu știi? Bekia Stradǎ Santǎ Iakovǎ; apoi sǎ kvǎdimǎ
pe Kasǎ-Roșie; unde va fi, ellǎ, va fi neapǎratǎ și Dis-
mer; apoi sǎ ne apropimǎ de kasele Bekiei Korderii. Tu
știi cǎ ǎ vorba a stremșta pe Antonetta la Temulǎ?
krede-mǎ, niște oameni k' ayeia nǎ vorǎ perde unǎ
momentǎ speranța d' a o skǎpa.

— Da, reneti Mǎrgiș, în adevǎrǎ ai kv-
vintǎ. . . Kasǎ-Roșie, krezi cǎ este în Parisǎ?

— Dimer este de sigurǎ.

— În adevǎrǎ, în adevǎrǎ, eǐ s' aǎ reșnitǎ,

zisse Mazgicis, kărgia niște păscuri demerte i întoarșer pșgină mîntea.

Atănci, mi din achestă momentă, amăndoî amicii se păsșer ne kăstată; dar fș în demertă. Parislă é mare, mi umber sa é deassă. Niçi o pșpantie n'a pștată s'askenză mai întănekosă sekretală ce krima saș nefericireă illă inkrede într'insa.

D'o săt de orî Lorinș mi Mazgicis trekăz ne la niăga Grevei, d'o săt de orî se appropiăz de kășcioara în kare trăia Ţenevieva, vegiăz neîncetată de kătre Dimer, prekămă pșoșii d'altă-dată vegiă viktima destinată pșntre jăngiere.

Din partei, vătîndă-se destinată a veri, Ţenevieva, ka toate sșfletele velle pșeroase, priimi sakrificală mi voi a mșri fșră șgomolă; kătr'aceasta nș se temea atătă de mătă pșntre Dimer kătă pșntre kassa reșinei de vr'o pșblicitate ce Mazgicis n'ară fi linsită à o da resbănrîi salle.

Ţinș dar o tăcere ama de pșofăndă ka mi kăndă moartea i ară fi inkisă gșra.

Kș toate achestea, fșr' a sșșne nimikă lăi Lorinș, Mazgicis fșșșesse a se rșga de membrii sșșimintătorălxă Komitetă allă mătșirîi pșblice; mi Lorinș, fșr' a vorbi lăi Mazgicis, se devotasse din partei la o asemenea întănrîndere.

Așă, în așeeșă zi, o kășce romie fș trasă de kătre Fșkier Tinville allătări kș nămele loră, mi kăvîntălxă **Sșșuekui** îi xni într'o îmbrășșare sșșpșeroasă.

J u d e c a t a.

În a doua-zecî mi trea zi a lunei annului II
allè Republicei franceze, zna mi nedespîrgit, korresponden-
zîndș kș 14 oktombriș, 1793, stilșlș vekîș, kșmș se zi-
cea atșnșî, o mșlșime kșrioaș inpeka de dimineauș
tribșnele sallei șnde se șinea sedîngele revolșionare.

Întșrgile Palatșlșî, allele Konșierșeriei se re-
vșrsa de spektatoriș nezșđiomî mi nerșbdștorî, kari mi
transmitea șniî alora șgomotele mi nassîșnile, prekșmș
șndele șmî transmitș mșșetele mi șnșma lorș.

Kș toatș kșriositatea kare mișka pe fie-kare
spektatorș, mi poate kiarș în șrma așestei kșriositșđî,
fie-kare șndș a așestei mșrî, mișkate mi ștrîmțorate
șntre doșș barriere, barriera din întrș țe o îmnîșnea,
barriera din afarș țe o reîmnîșnea, nșzia în așestș flșssș
mi reflșssș așellamș lokș țe'lș konrinssesse. Însș as-
semenea ței mai bine așezauî îngellessesserg kș tre-

tinuț : dar kəmš snəsseŕəmš, o stənkə n'arš fi fostš mai nemışkatə de kətš ellš.

Kə toate ačesteā în čea altə marșine a ačestei męri omeneuți, în mizlokxlš męlyimii strimtorate, ʒnš altš omš imi deskissesse dręmšlš k'o stęrsingų če se pęrea a fi de fearų; nimikš nę 'lš nonrisse în nestęttai îpăintare, niči lovitsrele ačellora če'i lęssa în deŕtšlš lsi, niči injșrtșrele ačellora nekari îi inneka în trečerea sa, niči plęnșerile femeilorš, kęči era mșlte femei în ačeastə męlyime.

La lovitsre ellš resunșdea prin lovitsri la injșrtșre, printr'o kęrtșrtșų če fęčea pe čei mai bravii a se trače înapoi, la plęnșeri printr'o nenșsare če semșna a desureșșire.

În čea dępș ʒmš, sossi în dosxlš vigșrosxlš, jșne kare inkidea ka sș zikš astš-felš trečerea în sal-lə. Mii în mizlokxlš astentșrii đenerale, kęči fie-kare doria sș vazų kəmš era sș se netreakų lșkrxlš într'ačestii doi tarii antagonisti; mi în mizlokxlš, zikš, astentșrii đenerale, ellš inčerkų kə metoda sa kare konsista într'a introdșve între doi snektatori kotele salle ka ninte kolđșri m'a sninteka kə tręnșlš sșš tręnșrile velle mai linite ʒnele de altele.

Ačesta era însz ʒnš jșne de tallie mikų, a kęșșia fađų palidų mi membrii sșbđiri arșșta o konstitsișne atșš de slabų, pe kətš în okii sei arșștori se vedea o voingų tare.

Dar abia kotxlš sșš attinșe koastele jșnelxi pșșș înainteā lsi, mi ačesta, nlinš de mirare d'ačeast-

¹ Tare, đeapșlš

te agresivne¹, se întoarse iste mi kx aचेचांई miukare rediké xñ psmñ kare, anplekindx-se, amenința a strivi ne ksteztorxł.

Amândoi antagoniștii s' aflară atxnčí fađđ în fađđ, mi o mikx strigare le skxpł în aчellaxł timñ,

Ei se rekxnnoskxđ.

— Ax! чetъene Maxricie, zisse jxnele чellx mikx k'xñ tonx de dxgere nesnxđ, lassx-mx đ trekx, lassx-mx đ vxđđ, te rogđ! mx vei omori ne xrmx!

Maxricix, kxčí era în adevxđ ellx, se simđi pъtrxsđ de frъpezime mi de mirare pentrx aчestđ devotamentx neinchetatx pentrx aчeastx voingъ neperitoare.

— Dxmneata! mърmърx ellx; dxmneata aчi, estí frъ minte!

— Da, eđ aчi! dar sántx stxstx... Ox! Dxmnezexł međ! ea vorbewte! lassx-mx s'o vxđđ; lassx-mx s'o askxłđ.

Maxricix se trasse la o parte, mi jxnele treks înaintea lxí. Atxnčí, fiindx Maxricix în kaxłł mxlđimii, nimikx nx mai imuediké vederea aчellxia чe sifferisse atъtea lovixre mi imbrъnчiri ka s'ajjxngx akolo.

Toatx sчena aчeastx mi mърmъrele чe le okkasionna² destentax kxriositatea jxdekъtorilorx.

Akkssata se xitx mi ea în partea aчeea; atxnčí vxđđ rindxł d'intiđ mi rekxnnoskx ne kavallerx.

Đñ felx de fiorx miuké xñ momentx ne ređina чe ședea într'xñ fotoliđ de ferrx.

Întrebxrele fъkxte de presedintele Harmand, interpretate de Fxkier-Tinville mi diskutate de Chau-

¹ Nzxallire, inчedere la o чeartx. — ² Pricinxia.

veau-Lagarde, anpърtorъlъ реџинеї џинъ атлѣ кълѣ ертассеръ нстериле јздекторилорѣ ши alle akksateї.

Їн кърслѣ ачестѣї тимпѣ Масриџ ремассе немикатѣ ла локѣлѣ сѣѣ, не кѣндѣ де маї малте ори спекториї се репоиссеръ ин саль ши ин корридоаре.

Кавалерѣлѣ афлассе знѣ реазимѣ лѣнг'о колоанѣ, ши нѣ ера маї нѣџинѣ палидѣ де кѣтѣ мармѣра де каре ста резиматѣ.

Ноантеа џнтернекоасѣ зѣмѣ дѣпѣ зѣса ачееа : кѣте-ва лѣминѣлѣ аупринсе не меселе јѣраџилорѣ, кѣте-ва лампе че фѣмега не пегеџиї салеї, лѣмина к'ѣнѣ релетѣ синистрѣ ши рошѣ нобѣла фѣџ а ачеллеї femeї, че с'арѣтассе атѣтѣ де фѣсмоасѣ ла лѣминеле челле стрелѣџитоаре дин серѣкториле Bersallielorѣ.

Еа ера синѣгрѣ, реснѣнзѣндѣ кѣте-ва кѣвѣнте скѣрте ши деснѣреџитоаре ла џнтерѣлѣрѣлѣ презедѣнтелѣї, ши аплекѣндѣ-се кѣте одатѣ ла зѣкѣїа аупърторѣлѣї сѣѣ ка сѣ і vorbeaskѣ џнчѣтѣ.

Фрѣнтеа са алѣ ши лѣџиоасѣ нѣ пердѣссе нѣмикѣ дин мѣндѣрѣа са ординѣрѣ; пѣрта рокѣа вѣргатѣ кѣ негрѣ не каре, де ла моартеа бѣрѣбатѣлѣї сѣѣ нѣ маї воїссе а о лѣссѣ.

Јздекториї лѣссарѣ салеа ка сѣ се дѣкѣ ла пѣрѣрѣ; седѣнѣџа џнчѣтассе.

— М'амѣ арѣтатѣ преа деснѣреџитоаре, доамсѣ? џнтерѣѣ еа не Chauveau-Lagarde.

— Ах! доамнѣ, реснѣнсе ачеста, веї фѣ тотѣ-д'ѣсна бѣне кѣндѣ веї фѣ џнслѣї.

— Веї дѣр кѣтѣ ѣ де мѣндѣрѣ! стрѣџ о femee џн аѣдѣлорѣї, ка кѣндѣ знѣ гласѣ алѣ понорѣлѣї

respundea la întrebarea ce o făcuse nefericita reșină avokatului său.

Reșina întoarse capul către femeea aceea.

— Ei bine! da, rețeti femeea, zică că ești mândră, Antonetto, mi că mândria te a perdut.

Reșina se roși.

Kavalerul se întoarse către femeea ce propusese aceste cuvinte, mi i răspunse că blândete:

— Era reșină.

Mărieș l'apucă de nămnă.

— Aide, i zisse înțet', aiți cărașul d'a nă te perde.

— Oxl domnule Mărieș, răspunse kavalerul, ești ză omă, mi uită că vorbești ză omă. Oxl sune-mi, crezi că o voră kondamnă ei?

— Nă crez, zisse Mărieș, sântă sigur.

— Oxl o femeie! strigă Kas-Romie k'ză sșșș.

— Nă, o reșină, răspunse Mărieș. Singur o zisse mi.

Kavalerul apucă mi ellă atunçi nămnăș lăi Mărieș, mi k'o ntere de kare nă l'ară fi crezșă cineva kapabilă, illă nevoi a se nlekă la șrekia sa.

Era trei ore mi jșmătate de dimineauă, șnek-tatorii înșșșșș a se rări nrea mătă. Kăteva lșm-nări se stinșea iči mi kolo, lșșșșș znele nărđi alle sallei în intșnerikă. Șna din nărđile velle mai intș-nekoase era aceea znde s'afla kavalerul mi Mărieș, askăltindă ce voia a i sune.

— Pentru ce dar ești aici, domnule, mi ce vii a façe, întrebă kavallerul, dămneata kare n'ăi o inimă de tigră?

— Bai! zisse Margiis, sântă aici ka s'ă află ce a devenită o nefericită femee.

— Da, da, zisse Kasz-Romie, ațeeă ne kare b'rbatulă s'ă a imbrăncit' o în inkisoarea reșineî, nă ă așă? ațeeă ce a fostă s'npriusă înainteă okiloră mei?

— Ceneviena?

— Da, Ceneviena.

— Așă Ceneviena, este prisionieră, sakrifikată de soțul s'ă, zăcisă de Disner. Oș! îngellegă totă, îngellegă totă, akșmă. Kavallere, s'npemî ce s'ă ne-trextă, s'npemî xnde este ea, s'npemî xnde o notă află. Kavallere, ațeastă femee, este viăga mea, îngelleuî?

— Eî bine amă v'zăt' o; eramă akolo k'ndă a fostă arreată. Și eă venissemă ka s'ă skană ne reșina! dar am'ndoxă proiektele noastre ne kare n'amă n'xtă a ni le komunikă, s'ă v'țmată xnlă ne altă în lokă a se servi.

— Și n'ăi sk'nată, çellă n'șină, ne ea, ne so-țta, ne Ceneviena?

— P'steamă? o grillă de ferră n'ă des'șugă de ea. Aș! dak' ai fi fostă akolo, dak' ai fi n'xtă xni n'sterile talle kă alle melle, grilla blestemă s'ară fi r'ntă, mi noi le amă fi sk'nată n'am'ndoxă.

— Ceneviena! Ceneviena! m'gm'g' Margiis.

— Anoi pricină ne Kasz-Romie k'xă aeră de ț'rbare nesușă:

— Și Dismer, ce s'a făcut? întrebă ellă.

— Nu știu. A scăpată kămă a utistă, mi eș
assemenea.

— Oxl zisse Mașriș, kă dinguș strinș, de lă
voiș întilni vr'o dată...

— Da, îngellegș. Dar nimikș nu ă de desne-
rată inkă pentră Țenevieva, zisse Kasz-Rouie, pe kândă
aiči, pe kândă pentră reșina... Oxl eată, Mașriș,
dămneata estă unș omș de inimă, unș omș năternikș,
ai amiči... ox! te rogș, kămă se roagă ține-va de
Dămnezeș... Mașriș, ajtămi să skanș pe reșina.

— Îți trece prin minte?

— Mașriș, Țenevieva te roagă prin glasul meș.

— Oxl nu pronunța ačestă năme, domnșle.
Ține utie daka n'ai fi sakrifikat'o ka mi Dismer pe
biata femeș?

— Domnșle, respunșe kavallereș kă mândrie,
știș, kândă mă prinșă într'o kășș, a nu sakrifikă pe
nimini de kășș pe mine năma.

În ačestă momentă șmea desbaterilorș se des-
kisse, Mașriș era să respunșă.

— Țăcere, domnșle! zisse kavallereș; țăcere,
eată jădektorii reintră.

Și Mașriș simți tremășindă măna ce o năș-
sesse Kasz-Rouie, ualidă mi șovlindă, pe brașul șăș.

— Oxl mărmăș kavallereș; ox! inimamă nere.

— Kșrașș mi kongine-te saș estă nerdată,
zisse Mașriș.

Tribunaleș reintra, în adevărș, mi năbella de-

spre reîntrarea sa se respîndi în korridoare și galerie.

Măldimea pîvîli din noșă în sallă, și lămi-nele se reînsufflegiră earg de sine pentru acestă momentă decisivă! și solemnă.

Reșina fî readdășă; ea sta drentă în nișioare, nemîncată, mîndră, kă okii apîntașî și kă bazele strînse.

I çitiră sentința kare o kondamna la moarte.

O askîltă fîr' a îngълbeni, fîr' a mișkă din sîrșene, fîră kă zîșă mîșkiș allă feșei salle s'ar-rate o zîbră de mișkare.

Apoi se întoarse kătre kavalleră, i adresă o lîngă și elokîntă kăzîțîțîră, kă kîndă ară fi mîl-çîmită acestă omă ne kare nă'lă vîzăsse nișî odată de kîță kă o stată vie de devotamentă; și rezîmîndă-se ne brașlă ofișîrîșî de çindarmerie, çe kom-manda pîterea armată, eșî netîrîțîră și demnă din tribșnală.

Mașîçîș skoasse zîș lîngă șșșîniș.

— Mîlçîmită lăi Dămnezeș! mîrîmîră din par-tei kavallerîș de Kasa-Romîç; totă este finită și lînta terminată. N'aveamă pîterea sî mergă mai denarte.

— Kăraçîș, domșle, zîsse înçetă Mașîçîș.

— Voiș aveă, domșle, respînșe kavallerîș.

Șî amîndoi dîpă çe se strîșîră de mîpă, se denștară prin doșă eșîrî diferite.

¹ Xotîrîș.

Reșina fș rekondșsș la Konșierșerie: patrș ore șșna la oroloșisșș șellș mare kșndș ea reintra.

Approane de Pșntea-Noșș, Mașrișis fș onritș de doșș brașe alle Isș Lorinș.

— Ștși aci, zisse ellș, nș veș treșe.

— De șe?

— Șnde merși maș intiiș?

— Mș đșkș akasș. Akșmș potș șș mș mi intorkș, mtiș șe a devenitș ea.

— Atștș maș bine; dar nș te veș đșșe.

— Kșvintșlș?

— Kșvintșlș eatș-lș: șșntș doșș ore de kșndș aș venitș șindarmii șș te arșteze.

— Ax! ștrigș Mașrișis. Eș bine! atștș maș mșltș kșvintș amș șș mș đșkș.

— Esti nebșnș? mi Șeneșieva?

— Adevșratș. Și șnde șș ne đșșemș?

— La mine.

— Dar te nerșș.

— Kș atștș maș mare kșvintș; aide, șșșșște.

Și illș tirri.

Prooftu și kalău.

Emindă de la tribunălă, rețina făsesse read-
dăsz la Konvierțerie. Kăndă a sossită în kamera sa,
șai lăf foarfecile, țit lăngălă și frămosălă șăl pătă
kare se făksse măi frămosă dip linsa pădreī, a kă-
riia modă kăzșse de șnă annă; illă infășărbă în-
tr'o xărtie, apoi skrissse pe xărtie: *Să se împarșă
între fișlă meș și fiia mea.*

Atănci se ameță, saș măi bine kăzș pe șnă
skășnă, și sfărșmată d' osteneală, kăci întrebările
gînșșeră ontă-sure-zecă ore, əddormi.

La meante ore, șgomotălă paravîntăși mișkată
de oare-kare o destentă d'odată, se întoarse și vă-
zș șnă omă ce i era kă totălă nekănnoskată.

— Ce măi voră kă mine? întrebă ea.

Omălă s'annoniă de dănsa, și salstînd'o kă
politege:

— Mă numesc Sanson, i zisse.

Regina se înfioră puțin mi se skâlă. Acestă nume singur zicea mai mult de câtă ună diskrșă.

— Bii prea de dimineaură, domnșle, zisse ea, nu nștea sã mai înterzii puțin?

— Nu, doamnă, resunse Sanson, aveamă ordină sã viș.

Dur ce fãră zise kvintele aștea, ellă fãkă inkă ună passă kãtre regină.

Totală în omăș așella, uși în așellă momentă era esnsivă uși snșimintãtoră.

— Ah! inșellegă, zisse prisioniera, vrăi sã mi tai pãrșă?

— Trebăe, doamnă, resunse esektorală

— O uțiamă, domnșle, zisse regina, amă voită sã te skãteskă d'aveastă osteneală. Pãrșă meă è kolo ne masa așea.

Sanson șrmă direkșisnea mănăi reginăi.

— De câtă amă voi, șrmă ea, sã se dea aștă seargă konșiloră meı.

— Doamnă, zisse Sanson, aveastă grijă nu mă priveshte.

— Kă toate aștea, amă krezșă...

— Eș n'amă ne seama meă, zisse esektorală de câtă desnșierea așelloră... persoașe... vestimintele, ășbaerele loră, uși aștea kãndă mi se daș formală; altă-felă toate aștea mergă la Salnetrieră, uși snșă alle neavșșiloră din snșalșră; o sentinșă a Komitetășăi mănșșirii pãblișe a reglată aștă-felă lșkrșrile.

— Dar în cea dăpă xrmă, domnule, întrebă
 kă stăruindă Maria Antonetta, se poate să fiă inkre-
 dingată kă părălă meă va fi dată koniiloră mei?

Sanson remasse mătă.

— Mă însărgineză a face astă cerkare, zisse
 Hilbert.

Prisoniera arănkă ținarmăslă o kăstăxă de
 rekănnomtingă nedeskrisă.

— Akămă, zisse Sanson, veniamă ka să ți
 taiă părălă, dar nentă k'acheastă lăkrare s'a indenli-
 nită, notă, daka dorești, să te lassă xă momentă
 singură,

— Te rogă, domnule, zisse reșina, kăci ka-
 tă s'mă fakă răgăcizea.

Sanson se inklină mi emi.

Atănci ea se află singură, kăci Hilbert nxmă
 kapălă și'l birisse ka să pronșue aceste vorbe ce le
 șussesemă.

Pe kăndă kondamnata inșenșkia pe xă skăxă
 mă skărtă de kătă celle alte sure a'și face răgăciz-
 nea, o șenă nx mă nșină șnșimintătoare de kătă
 așee ce o deskrisseremă se netreă în presbiterălă
 bisericăi Sant-Landrii în Cetate.

Preotălă paroxiei, abia se skălasse, bătăna-sa
 găvernăntă ingrijia de kămpătălă săă dejăxă, kăndă in-
 dată ține-va bătă kă izăeală la poarta presbiterălăi.

Kiară la xă preotă din zillele noastre, o vizită
 neurevzătă annșuă totă d'ăzna xă evenimentă; xă
 boteză, o kăstorie în minștele morgii săă o konfes-

săne' s'apremț; dar în acea epocă vizita znei streinș pște s'annunde ceva mai gravș înk. În acea epocă, în adevărș, preoșlș nș mai era mandatorșlș lși Dșm-nezeș mi k'eta s'ș'ș' dea seama oamenilorș.

Kș toate acestea abbatele² Ćirardș era din nș-mșrșlș acellora ce k'eta mai nșșinș s'ș se teamș, k'șș f'k'șsse jșrșmintș ne konstitșșșne : intr'insșlș konștiinș-șa mi proșitatea vorbisserș mai tare de k'șș amorșlș pronșș mi spiritalș relișiosș.

F'șrș indoialș abbatele Ćirardș priimia possibilitatea znei progresș în șșvernș mi i nșrea rșș d'atștea abșșrș f'k'șste în nșșele nșterși divine; ellș nșștrindș ne Dșmnezeșlș s'șș, priimisse frșșia repșșlși repș-blikanș.

— Dș-te de vezș, Iacinto, zisse ellș; dș-te de vezș cine a b'ștșlș la noarta noastrș așa de dimineauș, mi daka nș ē din intșmplare vr'zșș serșișș grșbitș ce mi se cere, sșșneș kș sșntș k'șmatș la Konșierșerie astș-dimineauș, mi kș sșntș nevoitș a mș dșce akolo în acestș momentș.

Iacinta se nșșia o dinioarș Madalena; dar priimisse în skimbș zșș nșșe de floare în lokșlș nșșelși s'șș, prekșmș abbatele Ćirardș priimisse nșșele de șe-tșșeanș în lokșlș acellșia de preoșș.

Dșșș invitarea domnșlși s'șș, Iacinta se grșbi a desșinde prin trencele grșșinșșeș ne znde se deski-dea noarta de intrare: trasse berșșeșe, mi zșș jșne foarte palidș, foarte tșrșșratș, dar kș fisionomia dșșce mi onestș, se inf'șșșrș.

¹ Snobedanie. — ² Starigș, egșmenș.

— Domnă! abatele Hîrard? zisse ellă.

Iacinta cherchetă portăleă cellă în neorîndială, barba lăngă și tremăreleă nerboasă a noștră veniță; toate acestea i se părăreă ka zăă semnăă xriteă.

— Четъдене, zisse ea, aiciă nă ă niciă abate niciă domnă.

— Мъ eară, doamnă, respuense jănele, voiă să zikă desservantăleă Santăleă-Landrii.

Iacinta kă totă patriotismăleă săă fă întipărită d'ăcestă kăvintă doamnă, ne kare çine-va nă l'ară fi adressată la o împărețeasă; ea respuense.

— Nă poate niminiă să 'lă vază, șiă face înkințăie.

— Атъчи voiă astenă, respuense jănele.

— Dar, zisse Iacinta kăriă ațeastă stăreieă i da xrite ideă, astengiă în-demertă, четъдене, kăçi ellă este kămată la Конционерие și este să pleçe kiară akămă.

Jănele îngăbeni îndată săă mai bine din galbenă se făă văreă.

— Este adevărată! nămăă ellă.

Аpoi, tare :

— Kiară ačesta ă, doamnă, zisse ellă, kăvintăleă çe m'addăçe la четъдеанăleă Hîrardă.

Și kă toată opănearea bătrăneă, vorbindă intrasse dăreă çe a împinsă verridele porții, mi kă toate amenințărele Iacinteă, ellă intrasse în kasă și pătrănsesse năreă în kamera abbateleă.

Ačesta văzîndă-'lă skoasse zăă strigăă de mirare.

— Eartă, domnule preotă, zisse îndată jănele, amă a ăi vorbi d'ănă lskră foarte gravă; permite a fi singurî.

Бѣтгънлă preotă utia din ăerkare kămă să esurimă đărerile ăelle marî. Ellă ăiti o patimă întreagă ne fađa ăea restărnată a jănelăi, o minăkare înaltă în glaslă săă febrilă.

— Lassă-ne, Iacinto, zisse femeii.

Jănele ărmă kă okii plinî de nerăbdare ne găvernanta, kare, deprinsă întră a se împărtăși de sekretele domnălăi săă, se îndoia a se retraăe; apoi, đăpă ăe înkisse ășea:

— Domnule preotă, zisse nekănnoskătlă, vreî să mă întrebî mai întiiă ăine sântă. Eă ăđi voiă săne: sântă ănă omă proskriă; sântă ănă omă kondamnată la moarte, kare trăente nămai prin kătezare; sântă kavallerălă de Kasa-Romie.

Abbatele săltă de frikă ne fotolislă săă ăellă mare.

— Ox! nă te teme de nimikă, zisse kavallerălă; niminî nă m'a văzătă întrîndă ăăi, și ăăeia kiară ăe m'ară fi văzătă nă m'ară rekănnoaște; m'amă skimbată măltă de doăă lăni.

— Dar în ăea din ărmă ăe vreî, ăetăăene? întrebă preotălă.

— Te đăăi astăăi la Konăierăerie, nă ă ama?

— Da, sântă kăămată la Konăierăerie.

— Știî pentră ăe?

— Pentră vr'ănă bolnăă, pentră vr'ănă mărîndă, pentră vr'ănă kondamnată, poate.

— Aî săă's'o; da, o persoană kondamnată te asteantă.

Бѣтрянскѣ преотѣ прѣви не kavallerѣ кѣ mirare.

— Dar штиї чине este ayeastѣ persoanѣ? întrebѣ kavallerскѣ.

— Nѣ... нѣ штиѣ.

— Eї bine! ayeastѣ persoanѣ é reѣina?

Abbatele skoasse o strigare de dѣrere.

— Reѣina! ox! Dѣmnezeскѣ meѣ!

— Da, domnșle, reѣina! amѣ întrebatѣ sѣ af-
lѣ чине era preotскѣ ne kare кѣта sѣ i dea. Amѣ af-
latѣ кѣ estї dѣmneata, mi alergai.

— Че veї de la mine? întrebѣ preotскѣ sne-
riatѣ de tonскѣ febrilскѣ allѣ kavallerскѣi.

— Voiѣ... нѣ voiѣ, domnșle. Biș a te im-
plorã, a te rșgã, a te sșpnlikã.

— De че?

— D' a mѣ face sѣ intrѣ кѣ dѣmneata lѣngѣ
Maiestatea Sa.

— Ox! dar estї nebnѣ! strigѣ abbatele; dar
mѣ nerzї, dar te nerzї singѣrѣ.

— Nѣ џї fiѣ teamѣ.

— Biata femee é kondamnatѣ mi totскѣ é fi-
nitѣ pentrѣ dѣnsa.

— Штиѣ, нѣ voiѣ s'о vѣzѣ ka s'о skanѣ, чї...
dar, askãltѣ-mѣ, пѣrintele meѣ! нѣ m'askãлѣї.

— Nѣ te askãltѣ, кѣчї imї cherї snѣ lșkrѣ nes-
te пѣtinѣлѣ; нѣ te askãltѣ, кѣчї пѣrtarea џї este d'snѣ
omѣ smintitѣ, zisse бѣтрянскѣ; нѣ te askãltѣ, кѣчї mѣ
snpїmїnѣї.

— Пѣrintele meѣ, assignreazѣ-te, zisse jș-
nele inчеркїndѣ a se alinã ellѣ insșwi; пѣrintele meѣ,

krede-mă, kăčî amă toate mingile în kapă. Reșina é perdstă, o ūtiă; dar ka să mă potă arănkă la penškii eî, o sekəndă nămaî, ūi ačeastă îmi va skăpă viada; daka n'o voiă vedeă, mă ūčigă, ūi pentră kă veî fi kassa desnerăii melle, veî ūčide totă-d'odată trănăș ūi sffletăș.

— Fiășă meă, fiășă meă, zisse preotăș, îmi čerî sakrifichăș viedei melle; kămetă, kăță de bătărăș sântă, esistinga mea este înkă trebsinčioasă la mălgi nefericidi; kăță de bătărăș sântă, de m'amă dăce în-sămî eă înaintea morșii, amă face ūă sinūčidă.

— Nă mă refăsa, părintele meă, resănsse kăballerăș; askăltă, trebăe ūă desservantă, ūă akolită, iea-mă ne mine, dă-mă kă dămneata.

Preotăș înčerkă s'ūi rekime țaria sa kăre înčenea a se măiă.

— Nă, zisse ellă, nă, kăčî amă linsi de la datoriele melle; amă jșrată ne konstășușne, amă jșrată din sândăș inimeî melle, ne konușingă mea. Biata femee kondamnată é o reșină kăpnabilă; amă priimi să moră daka moartea mea ară fi de folosă approapelă meă, dar nă voiă să linsă de la datoria mea.

— Dar, strigă kăballerăș, kăndă iđi zikă, kăndă iđi renetă, kăndă iđi jșră kă nă voiă a skăpă ne reșina; eată, p'ăčestă evančeliă, askăltă, p'ăčestă kŕăčifissă, jșră kă nă mă dăkă la Končierčerie ka s'o împedikă d'a mări.

— Atănčî, če vreî dar? întrebă bătărășă miș-

katš d'acestš tonš allš despererii ce nš se imiŭ niŭi odatš.

— Askaltš, zisse kavallerslš, allš kŭrsia sšf-fletš pŕea kŭ katš o trechere ne bŕzele salle, ea fš fŭkŭtoarea mea de bine; ea are pentŕ mine oare-kare inklinare; vŕzindš-mŭ la ŭltima¹ sa orš va fi, sšntš sigŕrš, o konsolare² pentŕ dŕnsa.

— Acheasta é totš ce dorewti? întrebš pŕeotšlš miškattš de acellš tonš neresistibilš.³

— Nimikš mai mŭltš, zisse kavallerslš.

— Nš ŕzewti vŕ'ŕnš komplotš ka sŭ faŭi pe kondamnata a skŭpà?

— Niŭi ŕnslš. Sšntš krestinš, pŕrintele meš, mi daka în inima mea este o ŕmbrŭ de minŭiŕnŭ, daka snerš kŭ ea va trŭi, daka lškrežš pentŕ aheasta, ori în ce kinš, Dŕmnezeš sŭ mŭ pedenseaskŭ kŭ damnarišnea⁴ cea fŭrŭ de închetare.

— Nš! nš! nš potš sŭ ŭi pŕomitš nimikš, zisse pŕeotšlš kare 'mi addŕcea a minte perikŭlele atŭtš de marī mi atŭtš de nšmeroase alle ŕneī assemenea nebsniī.

— Askaltš, pŕrintele meš, zisse kavallerslš kŭ tonšlš ŕneī pŕofšnde dŕrerī, ŭi amš vorbitš ka ŕnš fiŭš sŕpnŕsš, ŭi amš vorbitš nšmai de simtimente krestine mi karitabile;⁵ niŭi ŕnš kŭvintš amarš, niŭi o ameningare n'a emiŭ din gŕra mea, mi kŭ toate ahestea kanšlš meš ferbe, frigsrile îmi ardš sŭnŭele,

¹ Cea din ŕmŭ. — ² Mŭngŭiere. — ³ Kŭrsia nš poate sta vinosa împotriva

⁴ Elestemš, oșludŭ, nedecansŭ. — ⁵ Milostinš, îndŕratorš.

desnerarea roade inima mea, mi sântă armată, vezi, amă ună pământală.

Și jânele skoasse din sînă ună ferră strelăci-toră mi fină ce arănkă o lămină vântă pe mîna sa.

Preotăle se dențăle kă iugăle.

— Nă te teme de nimikă, zisse kavallerăle k'ună tristă sarrisă; algii utiindste atăle de kredințioză gi-itoră de kvintă ară fi smăle ună jărmintă de la infrikowarea dămitalle. Nă, eă te amă răgată mi te rogă inkă, kă mănile împreznate, kă fruntea la pămintă, fă ka s'o vază ună singură momentă; mi eate nentă garanția dămitalle. Și skoasse din posesnarăle să ună billetă ce'le presintă lăi Jirardă: abatele illă deskisse mi cîti ačeste kvinte:

„Eă Rene, kavalleră de Kasa-Rowie, deklară pe dămnezeă mi pe onoarea mea, kă prin ameningare de moarte amă konstrinsă pe bânăle preotă allă Santăle Landrii a mă dăce la Koncierjerie kă toate refăsele salle mi vițele salle nenrimiri. Și sone inkredingare, amă sabskrisă.

„Kasă-Rowie.“

— Bine, zisse preotăle, jărm-mi inkă kă nă veī fache vr'o nebunie; nă é destăle ka viața mea să fiă skăpată, eă resnănză nentă a dămitalle.

— Oș! să nă mai kvetămă l'acheasta, zisse kavallerăle; konsimyi?

— Kată să konsimyi daka vreī neapărată. Mă veī astentă josă, mi kvndă ea va trece la greffă, atănci o veī vedeă...

Кавалерзіл әпкәл мәнә бәтәһәлзі, о сәһәтә кә
атәлә респектә шә ардоғә кә кәндә әлә фә сәһәтәлә
кәһәфәссәлә.

— Ох! мәһмәһл кавалерзіл, ва мәһи чәллә пә-
һинә кә о рәһинә, шә мәнә кәһәлзі н'о ва аттәһә.

XLVIII

Carretta.

Îndatъ дѣпъ приимirea acestei permissiunii de la preotzilă Santzilă-Landrii, Kasъ-Romie s'arunkă într'ună kabinetă întredeskisă pe karēlă rekannoskässe de kabinetzilă de imbrăkămintē allă preotzilă.

Akolo, într'o klină, barba mi măstăcele salle kăzărē săb răsoriș, mi nămaī atănci nătă mi eilă in-să-șii a vedeā ce paloare de spaīmъ avea.

Se întoarse netărbărată de față; părea k'a zitată kă totzilă kă, kă toată kădereā barbei mi a măstăceloră salle, nătea să fū rekannoskătă la Конционеріе.

Șimă pe abbatele, pe karē in timnălă retragerii salle d'ună momentă doī fănkționari venisseră a'lă kăzătă, mi kă astă-felă de kătezare ce denărtēază ori-ce prepășă, kă astă-felă de anurindere de friguri ce desfi-gărează, întrē prin grilla ce rezuzndea în ațea epokă

în kârtea Palatului. Și ellă ka mi abbalele Cîrardă, se nărta kă redingottă neagră, vestimintele preoștî era kăzste.

La greșă, aflare mai multă de cînci-zeci de persoane, atîtă înniegău¹ d'ăi inkisorii, kăță mi denștău mi kommissari, pregătindă-se à vedeà ne reșina trekîndă, saș ka mandatori² saș ka kărișii.

Inima sa bătă kă atăta violință³ kăndă s'afli în fașa inkisorii, inkăță nă mai așzi întrebăurile abbatelăi kă șindarmii mi kă konșierșele.

Șnă omă nămaș ce șinea în mănă foarfeci mi o bșkată de stofă țiată de kășindă se lovî de Kasa-Roșie ne pragă.

Kasa-Roșie se întăruș mi rekănoskă ne eșektoră.

— Ce veș, cetășene? întrebă Sanson.

Kavallărlă încerkă a mi askănde șiorășă ce șăș voia lăi i ștrebătă prin bine.

— Eș! zisse ellă, vezi bine, cetășene Sanson, însogekă ne nreotășă de Sant-Landrii.

— Ax! bine, resănsse eșektorășă.

Și se trasse la o parte ka șă dea ordinășă aștorășăi șăș.

În așestă timăș Kasa-Roșie nătrănsse în interiorășă greșei, apoi de la greșă trekă în kompartimentășă șindarmilorășă.

Așestă bravă oameșă era nătrănsșii de dășere;

¹ Amnoloiagi, — ² Așella kare este înșășcinată a șășirșii o lăkrare în așmele altăia; așella în nămele kășăia Pana trimite șnă mandată.

³ Isgeală.

kȳtș de demnș wi mȳndrș fșssesse kș ȳeı-alııı, a-
tȳtș de bșnrș wi dșlȳe fșssesse kș eı; eı semȳna maı
mșltș servitoriı eı de kȳtș gardiani.

Dar, de șndș se afla, kavallerșlș nrș urtea șȳ
vazȳ ne reȳina: paravıntșlș era inkisș.

Paravıntșlș se deskissesse ka șȳ lasse șȳ
treakȳ preotșlș, dar se inkissesse în șrina lșı.

Kȳndș kavallerșlș intrș, konvorbirea se wi în-
ȳenșsse.

— Domnșle, zıȳea reȳina kș glasșlș eı pȳ-
trșnzȳtorș wi mȳndrș, pentrș k'aı fșkștș jșrșmintș
reșnblicșeı, în nșmele kȳrșıa nrș daș morgııı, nrș notș
aveã inkredere în dșmneata. Noi nrș maı adogrșmș
n'aȳellamș Dșmnezeș!

— Doamnș, resnșnșe Șıgardș mimkatș d'a-
ȳeastȳ despreșitoare profesıșne de kredinȳ, o kre-
stinș ȳe este șȳ moarș katș șȳ moarș fșrș șrș în
inimș, wi nrș se kade șȳ imbrșȳȳeaskȳ ne Dșmnezeșlș
șȳș, șșb ori ȳe formș i se infșșșșeazȳ.

Kasa-Roșie fșkș șnș passș ka șȳ întredeskızȳ
paravıntșlș, șnerındș kȳ kȳndș va wi kassa ȳe'l ad-
dșȳe aȳı, ea wi arș skimba nrșreia în urșvinga preo-
tșlșı; dar amȳndoı dındarșıı fșkșrș o mișkare.

— Dar, zıșse Kasa-Roșie, pentrș kȳ șntș
akolıtșlș¹ preotșlșı.

— Daka ea refșșș ne preotș, resnșnșe Dș-
ȳesne, n'are trebșınȳ d'akolıtșlș șȳș.

— Dar va priimi noate, zıșse kavallerșlș șr-
kındș glasșlș șȳș; este kș nenștinȳ șȳ nrș priimeaskȳ.

¹ Șnș fełș de paraklıșerș la katolıı; nșrșoanș kare insogemte ne alta.

Dar Maria Antonetta era foarte terburată în kuză niy k'azzi niy k' rekannoskx glasxlă kavallerxlăi.

— Dă-te, domnule, șmă ea adressîndu-se către Țirardă, dă-te mi lassu-mă: pentru că trîimă în ayeastă oră în Franția sâb ună reșimă de libertate, reklamă ayeaa d'a mări dăpă fantasia mea.

Țirardă încherkă a resistă¹.

— Lassu-mă, domnule, zisse ea, iși zikă să mă lași.

Țirardă încherkă a adăpi ună kăvîntă.

— O voeskă, zisse reșina k'ună uestă d'alle Mariei Terese, Țirardă emi.

Kasa-Romie încherkă a părănde că kăxtăgra sa în interballă parasîntă, dar prîsoniera era kă suatele. Ajstoră e sekstorăi întîlni pe preotă: ellă ținea sfori în mănă.

Amăndoi ȳindarmii îmnîseră pe kavalleră nîră la șmă, ameșită, desperată, șimită, mi înainte de a nșteă s'artikleze o vorbă saș să fakă o mișkare șure a mi îmlini skonșă.

Ellă s'afă dar că Țirardă în korridorăi inkîsorii, din korridoră i îmnîseră nîră la greșă, șnde noștatea desure refșșă reșinei se respîndi mi șnde mândria aștriakă a Mariei Antonettei era pentru ună testă șnoră attîneri grosolane, mi pentru algi ună kăvîntă de mirare sekretă.

— Dă-te, zisse Rikardă abbatelăi, întoarșe-te akasă, daka ea te denștează, mi moară kămă-ba voi.

¹ A se Imnotriși.

— Askăltă, zisse femeea lăi Rikardă, ea are kăvîntă, mi auă faye mi eă ka dănsa.

— Șii n'ăi avea kăvîntă, четъчанъ, zisse abbatele.

— Тауі, femee, мѣрмѣръ кончиеръе ле інкрѣп-тіндă-ші okiі, ачеаста нѣ те пріеуе те не tine! Дѣ-те, abbate, дѣ-те.

— Нѣ, репети Цііардă, нѣ, о voiă însoці фѣръ voiа eі; знă kăvîntă, daka illă va аззі, і va addăче а minte datoriele salle; кѣtre ачеаста Коммѣна ми а dată о missiіне... mi kată съ мѣ съпнăіѣ Коммѣнеі.

— Fіъ, dar trimite înapoi ne sakristinsă¹ tăă atănăi, zisse kă brătalitate adistantălă-maioră kommandantă allă năsteriі armate.

Aчesta era знă aktoră brătrănă de la Komedia-Franчesă nămită Grammont.

Okіі kavallărsăi arănkără о îndoіtă lămină, mi miі năsse makinalічeute măna în sînă.

Цііардă utia kă săb jileta sa era знă nămnală. Illă onri k'о prіoiră răgătoare.

— Skătește-mі viaga, і zisse ічeтă; vezі kă totălă este perdătă nentă tine, nă te perde kă dănsa, і voiă vorbi de tine ne drămă, іцї jără; і voiă sune че аі riskată ka s'о vezі о zltimă dată.

Aчeste kăvînte stămărără ferberea jănelăi. Kă-tr'ачestea reakciіnea ordinară s'opera, toată organisa-rea sa sășeria de о săvolbire stranie. Aчestă omă kare avea о voiăză eroikă, о nătere minănată, sossis-

¹ Уркonnikă.

se la kapъtslă psterii mi allă voingei salle, innota ne-hotărită, saș mai bine stătată, învinsă, într'ună felă de somnolincă pe kare çine-va ară fi lăat'o de inaintea mergătoare a morgii.

— Da, zisse ellă, așa çima să fi: krăcea pen-tră lissă, eșafodală pentru dănsa; Dămpnezeș mi reții bea pînă la fîndă paharăle çe le înfășimează oamenii.

Dăo' ayeastă kășetare resignată mi kă totăle inertă¹, jănele se lăssă a fi îmbrăncită, făr' altă ap-părare de kăleș și felă de çemetă involontariă, pînă la poarta din afară, mi făr' a face mai măltă resistincă de kăleș a făkăteș Ofelia devotată morgii, kăndă se ve-dea țirrită de valșii.

La pîciorăleș grillelorăș mi la porțile Konçierçeriei, se îmbrăzia çna din aelle mășimii spăimîntătoare kămăș poate 'mi le figră çine-va fără să le fi vărătă o singură dată.

Nerăbdarea domina toate patimele, mi toate patimele vorbia limbașilă loră, kare, kônsândîndă-se forma și sgomotă mare mi prelăngită, ka kămăș totă sgomotăleș ačesta mi toată nonșalanșnea Parisăleș, se kônçentrasseră în kartierăleș Palatăleș Drentșii.

Înaintea ačestei mășimii se afla țăbrîrîte o armată întreagă, kă țășrî destinate a apără serbarea mi a o face sigură ačellora çe venia á se băkșra de dănsa.

În deșertă ară fi çerkată çineva să pătrănză ačestă metereză profăndă, kare kreștea pășină kăte

¹ Денешь, трънтавъ, фъръ мимкаре, фъръ актиoitate.

nășină, de kândă kondamnarea era kənnoskətə afară din Parisă, prin patrioții sərbieloră.

Kasa-Romie imbrənčită afară din Konciererie, se află natrālă în întiislă rangă allă soldașiloră.

Soldașii illă întrebare ăine era.

Ellă respnse kă era bikarălă abbatelsi Hīradă, dar ka ănlă ăe făksse jərmintălă ka mi preotălă săă, făssesse refăsată de kondamnata ka mi preotălă săă.

Soldașii illă imbrənçiră mi ei pînă la întiislă rangă allă snektatoriloră.

Akolă fə nevoită a reneti ăeea ăe snăsse mi soldașiloră.

Atănci, se ăzi ăeaste strigare.

— Ellă ăkəmă vine de la dănsa... ellă a vă-zăt'o... ăe a zisă ea?... ăe face ea?... este măn-dră?... este deskraçiată?... plănçe...?

Kavallerălă respnse la toate ăeste kestionī k'ănlă glasă totă-d'odată debilă, dăle mi plăktă, ka kəmă ăestă glasă era ăltima argătare a vieçei sən-zurate de bəzele salle.

Respnșălă săă, era adevărălă kərată mi simnlă, de kătă ăestă adevără era o laxdă despre țaria Antonettei, mi ăeea ăe zicea kă simnlicitatea mi kredinça ănlă euançelistă argnktă țərbəgarea mi remășkarea în mai mālte inime.

Kândă vorbi de mikălă delină mi doamna Regală, d'ăeaste reçină fără tronă, d'ăeaste soçură fără soçă, d'ăeaste femee singură în fine mi pərsită, făr' ănlă amikă în mizlokălă kalçiloră, mai mālte frənçi

ria Antonetta. Aceasta era Grammont. Ellă trecea astă-felă ka s'î arrate gricioasa karettă.

Regina se trasse în apoi k'ână passă fărz voia ei.

— Ūrkă-te, zisse Grammont.

Toată lămea azzi achestă kăvintă, kăyî emoțiunea întreprănea orî-če mărmară pe bazele spektatoriloră.

Atăncî se vărz s'ănțele ūrkindăse în fața reșineî mi ajjăngîndă nînă la rădăcina părălăi s'ă, apoi îndată fața sa deveni eară galbenă ka de moartă. Bazele salle celle nalide se întredeskisseră.

— Pentru ce o karrettă mie, zisse ea kăndă reșele a fostă la emafodă în trăsura sa?

Abbatele Ūirardă i zisse atăncî închetă kăte-va vorbe. Fărz îndoială ellă kombătea acea strigare din grămă a kondamnatăi, kare venia din mândria regală.

Regina tăkă mi șovăi.

Sanson înaintă amăndoă brățele salle ka s'ō șșșșș; însă ea se îndrentă nîn'a n'ō atinșe.

Se dette josă ne șkară, ne kăndă ajstorsă înșenenia o șkărîș de lemnă în dosăș karrettei.

Regina se ūrkă într'însa, abbatele se ūrkă dăpă dăpăsa.

Sanson îi făkă n'amăndoî să șează.

Kăndă plekă karretta, se făkă o mare mișkare în noporă.

Dar într'acellăș timnă, fiindă kă soldașii nă nătia kă ce șkonă se făkăsse mișkarea așee, reșniră toate năterile loră ka să îmbrăncășkă mășșimeă;

se fâkx prin xrmare xñx mare spațiî între karrettx. mi întîiele rangxri.

În achestx spațiî resxnx xñx xretx infiorxtorx.

Reçina tresxri mi se skxlx în niçioare privîndx împrejurxlx sxx.

Atxncî vxzx kxnele sxx, perdstx de doxx lxnî; kxnele sxx xe nx ntxsse sxx pxtxnxz kx dnxsa la Kon-çierçerie kare, kx toate strîçurile mi lovîtxrele xe priimîa, s'arxka kxtre karrettx; dar îndatx bietxlx Blak, ostenîtx, sfyçmatx despxz sxb niçioarele kailorx.

Reçina îllx xrmx kx okîi; ea nx ntxea vorbi, kxçi glassxlx eî era akonerîtx de sgomotx; nx ntxea sxx 'l arrate kx deçîtxlâ, kxçi mnxile salle era legate; kxt'axestea, mi d'arx fi ntxstx sxx 'l arrate, d'arx fi ntxstx çineva s'o îngelleagx, 'l arx fi çerstx în demerçx.

Dar dxnx xe l'a perdstx xñx momentx din okî, îllx revxzx. Era în braçeie xñxî jxne palîdx kare domina mxlçîmea, stîndx în niçioare pe xñx txnx, mi kare, mxtîtx prînr'o esaltare nesuxsxx, o salsta argxtîndxî çerstx.

Maria Antonetta se xîtx mi ea la çerç mi sçr-rîsse kx blîndeye.

Kavallerxlx de Kasa-Rowie skoasse xñx çemetx, ka kxmç achestx sçrrîsx î arx fi fâkxtx o ranx în înimx, mi pe kxndx karretta kotia sure Pxntea-Skîmbxlâ, ellx rekxzx în mxlçîme mi despxz.

Esafodulu.

În piața Revoluționară, în dosul unei reverbere,
doi oameni astenta.

Țeaa ce astenta kă mîlgimea, din kare o par-
te se îndrentasse kătre piața Revoluționară, mi restală
se respundisse kă larmă mi îmbărlzeală ne totă dră-
măle ce despăruia ačeste doză piețe, era ka rețina
să sosseaskă pînă la instrumetale de simplițită, kare,
točită de ploaie mi de soare, točită de mîna kală-
lăi, točită, lăkră de spaimă! prin attingerea viktime-
loră, domina k'o mîndriț sinistră peste toate ačelle
kanete săbzăkînde, prekămă o rețină domină popo-
răle săă.

Ačestă doi oameni, kă bragele întrelăgate, kă
băzele palide, kă sîrăncenele inkredite, vorbindă în-
četă prin intervale, era Lorină mi Masriț.

Perdăru pîntre snektatoră, mi kă toate ače-

mă face nebună: că Deneviéva este în mânăle îndestlatórilor gilotinei ce se nămeskă Hébert şi Fskier-Tinville; în mânăle oamenilor ce aş trimisă aici pe biata Eloisa şi kari trimită pe tráfamea Maria Antonetta.

— Ei bine! zisse Lorină, eată drentă ce mă face să şneră: kândă mânia ponogăsi va face achestă mare ospădă de doi tirani, ea va fi îndestlată, pentru cătă-va timădă cellă pădindă, ka shearnele boa, ce i trebse trei lăni ka să mistăie ceea ce a mănkată. Atănci ea nă va măi îngiji pe nimini, şi, kămă zikă profedii săbrăbieloră, atănci celle măi miči băkăuele o voră şperia.

— Lorine, Lorine, zisse Măgriciă, eş şăntă măi pozitivă de cătă tine, şi şi zikă foarte încetă, gata a şi reneti şi tare: Lorine, şreskă pe reşina cea poră, n'aceea ce mi pare destinată a şăchedă Antonetei pe kare o va destrăue. Aceasta este o tristă reşină a kăriă păpărgă é făkată din şăpăele ce se varsă pe toată zăa, şi kare are pe Sanson de ministră.

— Aş! noi i vomă skăpă.

— Nă kreză nimikă, zisse Măgriciă klătindă din kăpă; tă veză kă şne a nă fi arrestăş în kasa noastră, n'avemă altă skăpare de cătă să ştmă în stradă.

— Aş! noi pătemă să lassămă Parisăş, nimikă nă ne împedikă. Să nă ne plăncemă dar. Şnkisă meă ne asteată la Sant-Omer; bană, pasportă, nimikă nă ne linseşte. Şi nă va fi kăş şindarmă ce

ne va arrestà; ce zicăi tu? noi stăm aici pentru că voim.

— Nu, ceea ce zicăi nu este drept, bunle amice, inimă devotată ce ești. Tu stai pentru că ești voescă să stai.

— Și tu vei să stai ca să reafli pe Cenevieva. Ei bine! nimic mai simplu, mai drept mi mai natural. Tu crezi că ea este la înkisoare, a-cesta e mai mult de cât probabil. Tu vei a vegia asupra ei, și pentru aceasta nu trebuie a lăsa Parisul.

Măriciș scoase un suspin, era învederată că căpetelul său se depărta d'allă lui Lorin.

— Căi adică aminte de moartea lui Ludovic XVI? zisse ellă. Mă văz înkă validă de emoțiune mi de trăfă. Eramă ună din kanii aestei mășimă în indoi-tărele kriia m'asknă astăzi. Eramă mai mare la ni-țiorul aestei emafodă de cât făsesse reșele ce se zăka sășă. Ce skimbare, Lorine! mi cândă čine-va imi pâne în minte că noșă lui aș fostă d'ajunsă ca s'ad-ăcă acaștă reakțiune spăimintătoare!

— Noșă lui d'amoră, Măricișe!.. Amorsle, tu perđăși Troia!

Măriciș suspină; căpetelul său vagabondă lăa o altă kalle mi vedea ună altă orizontă.

— Bietsă Kas-Romie, mărmărgă ellă, eată o tristă zi pentru dănsul!

— Bai! zisse Lorină, ceea ce văz mai tristă în revoluțiună, Măricișe, vei să dă-o spăș?

— Da.

-- Este k'adessea are cine-va inemici oamenii
 ce ară voi să'i aiibă amici, mi de amici oamenii...

— Amă mare greutate să kreză ună lăkră, în-
 tregăne Măgrică.

— Kare?

— Să nă invente¹ vr'ună proiectă, fiă mi ne-
 bănă, ka să skane pe rețina.

— Ună omă mai tare de kăță o sătă de mi!

— Îți zikă, fiă mi nebănă; eă știă, ka să skană
 ne Cenevea...

Lorină inkreți sgrăneana.

— Îi-o rezikă, Măgrică, tă te rețchemi, zis-
 se ellă; nă, kiară daka trebăia să skană pe Cenevea,
 tă n'ai deveni răă četădeană. Dar destăă vorbiră
 assăr' ačestei materii, Măgrică, poate să ne azăă ci-
 ne-va. Eată, veză kanetele ce undăiază; feciorăă čet-
 ădeanăă Săson ce se redikă pe d'assăra komăăă
 săă, mi kare se zită în depărtare. Antonetta sos-
 seute.

În adevără, o înfiorare prelăniță mi kreskîndă
 koindeă mălgimea, ka sune a însogi ačea undăiere
 pe kare o vărăsse Lorină. Ačesta era ka unăă din
 ačelle nifore ce încene prin șăerare mi se termină
 prin măpire.

Măgricăă înălăndă inkă marea sa tallă prin a-
 jstoraăă stilniloră reverberăăă, nrivi sune strada Sănt-
 Onoră.

— Da zisse ellă înfiorîndă-se, eat'-o!

În adevără, încenea a se vedeă o altă makină

¹ Нъскочевскъ.

mai totu' atatu' de xricioas' ka mi gillotina, ayeasta era Karretta.

În dreanta mi în stanga strelxhia armele eskortei, mi înaintea ei Grammont resnânda kx fâlcurele sabiei salle la strigurile skoase de katre oarekare fanatici. Dar kx katu' Karretta înainte, strigurile salle se stinpea îndatu' sxb privityea reche mi krânt' a kondamnat'ei.

Nici o dat' fisionomie' n' impusse mai kx enerjii' respektu'le; nici o dat' Maria Antonetta n' fâsese mai mare mi mai rejin'. Ea înninse traxia sa mi kxraixi' s'x' nîn' într' a întintri assistanilor' ideii de spaime'.

Nepusuloare la îndemnurile abbatu'ii Firard', ne kare'l însujisse f'ur' voia ei, fruntea sa n' se miuka nici la dreanta nici la stanga; kxpetu'le ei trînd' în fându'le kreerilor' sei sem'na nemiukat' ka mi privityea sa; miukarea sdrâncinuloare a karretei ne navimentu'le inegal', f'chea, prin îxgeala sa kiar', a se vede' mai bine pinerea cea esakt' a traxu'le s'x'; ar' fi zis' cineva k' era zna din aelle stat'ce de martur' ce merg' într' un' karr'; de katu' stat'ca regal' era kx oki'le l'xminos', mi p'x'le ei se b'tea de vint'.

O t'chere assemenea k' a dewertu'le se l'xss' îndatu' assun' a'ellor' trei s'xe de mi de spektatori ai a'estei scene, ne kare chers' vede' nent'x int'ia oarb' la l'xmina soareu'le s'x'.

Îndatu' din partea xnde sta Maxricix mi Lorin' s'arzi skirguind' ossia karretei mi kai' garzilor' s'fflind'.

Karretta se onri la uicioru'le emafodu'le.

sъ se împlineaskъ; тоуі okiі se îndrentarъ кѹtre kon-damnatъ.

Reçina era mi sziť pe eșafodș. Preotșlș i vorbia mereș; zňș ajstorș o îmbrynçia în çetș pe dina-poі; altș desnoda bșsmъlъça çe i akoneria gъtșlș.

Maria-Antonetta simçi açea mъnъ infamъ kare atinçea gъtșlș sъș, fъkъ o mișkare iste mi kъkъ ne niçiorșlș lși Sanson, kare, fъrъ ka ea sъ'lș vazъ, era okkъnatъ kъ a o legá de skъndъra fatalъ.

Sanson îmi retrasse niçiorșlș.

— Eartъ-mъ, domșle, zisse reçina, n'amș fъ-ks't'o kъ dinadinslș.

Açestea fъrъ çelle din çgmъ vorbe çe про-пъçлѣ fіa Çesarilorș, reçina Françiei, vъdъva lși Lъ-dovikș XVI.

Đuș natrarș dъnъ mezislș zillei sзnъ la orolo-çislș Tsilerielorș; în açellamș timň mi Maria Anto-netta kъdea în eternitate.

O strigare de spaimъ, o strigare çe resșma toate paçiundele;¹ bъkъrie, spaimъ, doliș, șperançъ, trismș, eșniare,² akoneri ka zňș xraganș o altș stri-gare debilъ mi plъnçeroaș kare, în açellamș mo-mentș, resșna sзb eșafodș.

Çindarmiі o așzirъ kъ toate açestea, ori kъtș de debilъ³ fșssesse; fъkъrъ kъçlї-va pași înainte; mъл-çimea, maі nъçinș strınsъ, se revъrsъ ka zňș riș kъrșia i se lъrçește iazșlș, restъrnъ ingrădirea, re-sini pe garçl, mi veni ka zňș flșksș a batte niçiorșlș eșafodșlși, çe fș sçъdșitș.

¹ Rabđъrile. — ² Іebъvire. — ³ Slabъ.

Fie-kare voia a vedeă d'aproape restările regatului, ne kare kredea kă a peritș pentră totș-d'asna în Franția.

Dar pîndarmii kăta altș-čeva, ei kăta ačea xmbre če treksse liniile lorș, și se strekgrasse sxb eșafodș.

Doi din ei revenirș, addskindș de gălerș xņș jșne a kăzia mēnș strîncea ne inima sa o basma plinș de sņce. Era xmatș d'xņș kădellș flokosș če skotea xņș xretș plņncerosș.

— La moarte ne reakționarslș! la moarte ne čellș din ainte! strigarș kăpi-ba oamenī din ponorș, arrtindș ne jșnele; ellș a mxiatș basmaoa sa în sņncele Antonettei: la moarte!

— Mare Dēmnezeș! zisse Maxricis lși Lorinș, illș kșnnowi? illș kșnnowi?

— La moarte ne regalistslș! renetirș čei mai infșriaci; lșaci-ī basmaoa din kare voeute a și face o relikă¹: smșlceci-o, smșlceci-o!

Șnș sșrrisș mēndrș rētyci ne bșzele jșnelși; ellș desfșkș kămașea sa, deskoneri pentslș sșș, și lșssș a i kădeă basmaoa.

— Domnilorș, zisse ellș, ačestș sņnce nș este allș reșinei, či este allș meș; lșssaci-mș sș morș în pace.

Și o ranș profșndș și lșcioasș se vșzș kșskatș sxb pșda stșngș. Mșlgimea skoasse o strigare și se retrasse.

¹ Moamte.

Atunci jnele se lăsa jos binișor, mi căzu în uenăki prîbindă eșafodăle prekmă și martiră pri-vesite ȕerșle.

— Kasz—Romie! mărmară Lorină la grekia lăi Masriă.

— Adio! mărmară jnele plekîndă kanăle k'și săr-risă divină; adio, saș maî bine la revedere!

— Și mi dette sșfletăle în mizlokăle garziloră simiș.

— Maî este aĕasta de făkăle înainte d'a de-veni ră ȕetădeană, zisse Lorină.

Kăgellăle se învărtia împrejălele kadavălele, sșzîmintată mi șlîndă.

— Bezî, aĕasta é Blak, zisse și omă ȕe ĕi-pea și bastonă grosă în mănă; aĕasta é Blak; vino aiĕi bătălele meș.

Kănele înainte kătre aĕella ȕe'le kîma; dar abia fă aproape kăle șăle poată ajșne mi omăle re-dikă bastonăle șă mi i sfărșmă kanăle rîzîndă kă xoxotă.

— Oș! tikălosăle! strigă Masriă.

— Tăĕere! mărmară Lorină onrîndă'le, tăĕere, saș sșntemă perdsă... Aĕasta é Simon.

Visita domiciliară.

Lorinș mi Măgriș revenisseră la cellă d'întîiș dintre ei. Măgriș ka s' nă kompromiț p'amikșlă s'ăș prea de fagă, lăsse învârlă d'a emi dimineața mi a intră seara.

Amestekăț în evenimente, assistîndă la stremstarea prisionierilor la Koncierperie, ellă p'ndia în fie-kare zi trecerea Țenevievei, nenștîndă mi în ce kasă era înkisă. Kăyî, de la visita la Fskier-Tinville, Lorinș s'kăsse s'ăș învârlăgă kă întîișlă passă de argătăț l'arăș perde, k'atșnčî s'arăș fi sakrifikatăș făr' a fi p'ștăț s'ăș dea vr'șnăș ajstorăș Țenevievei, mi Măgriș, ce s'arăș fi l'ăssăț a fi arreatăț îndatș kă speranga d'a fi reznităș kă amanta sa, deveni învârlentăș de frikă a nă fi desp'rgităș pentră totăș-d'ășna de d'șna.

Se d'șcea dar în fie-kare dimineață de la Karmes la Porte-Libre, de la Madelonnette la Sant-Lazar,

de la Forđ la Lasseberg, și staciona înaintea inkisorilor la esirea karretelor ce dăcea ne akksađi la tribunalslă revoluzionarlă. Dăp ce și aranka o kăstătz de okiă assăra viktinelor, alerga la o altă inkisoare.

Însă îndellette indată kă aktivitatea a zecu oamenī n'ară fi de ajănsă a vegiă astă-felă celle trei-zeci și trei de inkisori ce se afla în Parisă în acea epokă, și se măzmi a se dăce kiară la tribunalslă ka s'astente infăđimarea Ćenevieveī.

Acesta era ună învenită de desperare. În adevărlă, dar ce speranțe remănea kondamnatslă dăp sentință? Kăte o dată tribunalslă, kare învenea sedințele la zecu ore, kondamnasse doă-zeci și cinci saș trei-zeci de persoane în pată ore; întiisă kondamnată se băkra de mease ore de viață; dar cellă din șrmă, trăsniță kă sentința la pată ore, kădea la pată ore și jămătate săb sekre.

D'ară fi sfferită o asemenea soarte pentru Ćenevieva, se îndellettea kă era ostenită de a se lăntă kă destinslă.

Ox! dak' ară fi fostă prevenită mai 'nainte d'această arrestare a Ćenevieveī... kămă ară fi dejkată Măriciă această dreptate omenească ată de șricioasă în această epokă! kămă ară fi smăslă din inkisoare pe Ćenevieva kă cea mai mare înlesnire! Niči odată skăpăgile nă fără mai kommode; ară patea cîne-ba zice kă niči odată nă fără mai rare. Toată noblețea a ceea, indată ce era păsă la inkisoare se instala ka într'ună kastelă, și se pregătia în liniște ka să moară. Făga era să i skane de șrmărele ună dăelă: kiară fe-

Ellă fă destentată de un mare sgomotă ce făcea la poartă niște glasuri de femeii și pătrii de пашчи.

Arănkă împrejură i o kărtătură sueriată ka un omă săpărină ce ară voi a se țavințe kă nă é nimikă de komprometantă în vedere.

Patră sekționari, doi pindarmi și un kommissară intrară la dănsă în acella-șă momentă.

Această vizită era aua de semnifikativă, kă Lorină se grăbi a se îmbrăkă.

— Voi m'arrestați? zisse ellă.

— Da, четъcene Lorine.

— Și nentă ce?

— Pentă kă estă săsnektă.

— Ah! авері kăvintă.

Kommissară însemnă kăte-va kăvinte în josășă прочесășă verbală allă arrestării.

— Șnde é amikăș tă? zisse ellă în șrmă.

— Kare amikăș?

— Четъceansășă Маэриш Lindei.

— La dănsășă a kasă kată șă fă, zisse Lorină.

— Nă, ellă lokșente aich.

— Ellă? aide! Dar kărtăți, și daka 'lă veți află....

— Eată denșndarea, zisse kommissarășă, este lămărită.

Arăntă lă Lorină o хărtie skrisă foarte șrită și k'o ortografă de gicită. Se zicea în acea denșndare kă se vedea ewindă în fie-kare dimineauă de la

четъдеанлѣ Lorinѣ четъдеанлѣ Lindeї, съспектѣ, хотъ-
рилѣ d'arrestatѣ.

Denunțarea era sѣb-skrisѣ kѣ nѣmele Simon.

— Ax! astѣ-felѣ! aчestѣ kѣpнaчїѣ їшї va perde
kliențїї, zisse Lorinѣ, daka are aчeste doѣѣ messeriї
d'odatѣ. Чe! snїonѣ шї kѣpнaчїѣ de їnkълъmїnte! E
ѣnѣ Чesarѣ domnișorѣлѣ Simon...

Шї se nѣsse n'ѣnѣ risѣ kѣ xoxotѣ.

— Четъдеанлѣ Маѣrїvїѣ! zisse atѣnчї komis-
sarѣлѣ; ѣnde este четъдеанлѣ Маѣrїvїѣ? Noї їчї or-
донъmѣ a ni'лѣ dѣ...

— Къндѣ въ snїѣ kѣ nѣ este aчї!

Kommissarѣлѣ treкѣ їn kamera vecїnѣ, aної se
ѣrкѣ їnr'o mikѣ mansardѣ ѣnde lokșїa officїosѣлѣ lѣї
Lorinѣ. Ёn sine, deskїsse o kamerѣ de josѣ. Nїчї o
ѣrмѣ a lѣї Маѣrїvїѣ.

Dar pe masa dїn sala de mѣnkare, o skrisoare
de kѣrїndѣ skrisѣ trasse lѣzarea a mїnte a kommissa-
rѣлѣї. Ea era a lѣї Маѣrїvїѣ kare o denșssesse ple-
kїndѣ de dїmїneaчъ fѣr' a destentѣ n'amїkѣлѣ sѣѣ, kѣ
toate kѣ dormїa їmpreчнѣ:

Mѣ dѣkѣ la tribѣnalѣ, zїчea Маѣrїvїѣ; deїѣnѣ
fѣrѣ mine, nѣ mѣ voїѣ їntoarчe nїnѣ de searѣ.“

— Четъденї, zisse Lorinѣ, kѣтѣ grabѣ amѣ a
mѣ sѣnнѣne, їncelleчeчїї kѣ nѣ potѣ a въ ѣrмѣ їn
кѣmашѣ... Dаđї-mї voїe sѣ zїkѣ officїosѣлѣї meѣ sѣ
mѣ їmbrache.

— Aristokratѣлѣ! zisse ѣnѣ glasѣ, kаtѣ sѣї a-
їste altѣ a шї netreчe nantalonїї...

— Oх! Dѣmnezѣлѣї meѣ, da! zisse Lorinѣ,

чинзъ skara, Lorinș dette mənicipalnslxī o меапъль lo-
vityrъ de ničiorș ce'lș fьkъ a se rostogoli xrlindș d'a
lșngslș trentelorș alșnekoase alle skъrīī. Sekcionariī
nъ nъtyrъ a s'onri d'a nъ rīde, Lorinș īmī pssse mъ-
nile īn posъnarș.

— În īndenlinirea fьkъiъnilorș melle! zisse
Simon galbenș de mъnie!

— Че drakъ! resъnse Lorinș, nъ kъm-va noi nъ
sъntemș īn īndenlinirea fьkъiъnilorș noastre?

Īllș fьkъrъ a se xrkā īnt'r'o trъsъrъ pъblikъ,
mi kommissarșlș illș dъsse la Halatșlș Drentъiī.

L. O. R. I. U.

Daca pentru a doza oarbă cititorul vostru a ne urmări la tribunalele revoluționare, noi vom reafirmă ne Măgăria în același loc unde l'am văzut, de câtă ilă vom reafirmă mai galbenă mi mai teribilă.

În momentul în care redescidem scena assembră acestui teatru întristător unde ne înțelegem evenimentele mai mult de cât prealepterea noastră, jurații sunt assembră prierilor, căci o cauză s'arzișe: doi akksații kari, prin una din aelle perșunate mșșre kă kare imi ridea de jdekători în acea epokă, imi fșksseră gteala pentru emafodă, stă de vorbă kă anpștorii lor, alle kșroa kvinte demerte seamă kă alle șnș medikș ce se desneră pentru bolnavș șș. Poporulș tribnelorș avea în zisa așea niște toane feroase, asemenea toane kare întărită asnrimea jșrașilorș, așezăș șșb vegierea nemizloșită

— O! ačeastă n'are întărziere multă, nă veî aveâ timpŃ ka s'ă î faci astă însemnare.

— Eată, vomŃ cere kanslă s'ă la D. Sanson; avemŃ drentslă fie-kare a'lă vedeâ.

— Privește dar kymŃ noartă xŃŃ vestimintă albastră tirană; ačeastă è oare-kymŃ n'ăkxŃŃ pentru ne-avăđi k'ndŃ se sk'rtiază oamenî bine vestiđi.

În adevărŃ, kymŃ zissesse esekstorslă ređineî, neavăđiî moștenia despierele fie-k'riîa viktime, ačeste despieriî fiindă addăse la Salnetriergă îndată d'npă esekăđiune ka s'ă fîz împ'ryite la 4eî în linsă: akolo f'ssesergă trimise vestimintele ređineî șanliçiate.¹

Mașriçis azzia ačeste k'vinte v'rtējindă f'rg' a lăâ aminte; fie-kare în ačestă momentă era preokkx-pală de vr'xŃŃ k'çetă tare 4e'l isola; de k'zte-va zille, inima sa n'zmaî b'atea de k'ză în oare-kare momente Ńi nrin sgădsiriî. Din timpŃ în timpŃ temerea sađ s'perança n'rea k'ă î întregnea mersslă vieđei salle, Ńi ačeste emođiuni nekondenite ka k'ndŃ sf'rg'masseră simđibilitatea în inima sa, ka s'ă n'ză atonia în lo-kslă ei.

J'ragiî intrargă în sedinçă, Ńi, prekymŃ s'astep-ta, presedintele pronunçă kondamnarea ambiloră pre-veniđi.

Îi d'ssergă, ei eșiră k'xŃŃ passă fermă; toată lămea m'ria bine în ačeastă epokă.

Glaslă x'uierslăi reseră tristă Ńi sinistră.

— Çet'đeanlă akk'xsatoră n'blikă în kontra çet'đeneî Çenevievei Dismeg.

¹ K'znită.

Maximilien se înfioră peste toată trănălă, mi o sâdoare rece nikăra pe fața sa.

Portița prin care intra akkssaji se deskisse, mi Deneviava se argătă.

Era în albe; pârălă s'ă era așezată kă o koketărie inkântătoare, kăci illă avea t'iată trente trente, în lokă d'a 'lă t'ia, astă-felă prekămă f'ăcea m'lte femeî. F'ărgă îndoială, nîntă la ăltimălă momentă biata Deneviava vrea s'ă s'arrate frămoasă avellăia che p'atea s'ă vază,

Maximilien v'ăză pe Deneviava, mi simți kă toate nsterile salle che le adănasse pentră ačeastă împrejărare i linsia de o dată; kă toate ačestea ellă s'astenta l'ăčeastă lovire, kăci de doxă-sure-zече zille n'ă linsită de la niči o sedință, mi de trei ori nămele Deneviavei emindă din g'ara akkssatorălăi p'blikă atinsesse xekia sa; dar vnele desnerări s'ăntă aua întinse mi atătă de profunde, în k'ălă niminî nă poate m'ăsră abissălă loră.

Toți ačeia che v'ăzărgă ap'ărindă ačeastă femeie, atătă de frămoasă, atătă de năivă, atătă de nălidă, skoassergă o strigare: xni de f'ărie, era în ačea epokă oamenî che xra ori-che s'ănerioritate, s'ănerioritate de frămăsege prekămă mi s'ănerioritate de banî, de ăeniă saă de năutere, — algi de mirare; algi de îndărare.

Deneviava rekănnoskă f'ărgă îndoială între toate ačeste strigări, xă glasă nrintre toate ačeste glasrî; kăci ea se întoarse k'ătre Maximilien, pe k'ăndă prese-

dintele foilleta dossarislă akksatei, prived'o din kândă în kândă de desăbtă.

Din întâia kăstătră, ea vâz pe Mărgărită, kătă d'akoperită i era fața kă bordările velle largi alle pătăriei salle; atănci se întoarse kă totălă sărrizindăi dălcă k'ăntă uestă mi mai dălcă inkă; năsse amăndoză mănile salle rose mi tremărinde pe bazelei, mi denșnindă totă săffletălă s'ă kă săfflarea sa, dette arine ačestei s'ărsătăre perdăte, pe kare nămai ăntălă din toată mălgimea ačeea poate s'o nrimeaskă ka a sa.

Ăntă mărmsă de interesă strebătă toată salla. Țenevieva, kizmată, se întoarse kătre jădekătorigi, dar se onri în mizlokălă ačestei mișkări, mi oki i lărgiți se ađđintăre k'o nesnășă esuresisne de snaimă assăura ăntă pătă allă salleri.

Mărgărită se înlytă în dășertă pe vărfulă ničioareloră salle: nă vâză nimikă, săț čeva mai însemnătorigi kizmată lăarea sa a minte assăura sčenei, adikă assăura tribănalăi.

Făkier-Tinville înčepăsse čitirea aktălăi de akksare.

Ačestă aktă konrindea kă Țenevieva Dismar eră femeea ăntă konspiratoră înbermănată, če este sșspektă k'a aștată pe es-kavallărlă de Kasa-Rouie în mai mălte înčerkări če făksse ka s'ă skane pe reșina. Pe lăng' ačestea ea făssesse sșnprinsă la penăki i reșinei, răgind'o a mi skimbă vestimintele kă dănsa, mi nrimindă a mări în lokălă s'ă. Ačestă fanatizmă nerodă, zičea aktălă de akksare, va merită

fygь îndoială lașdele kontra-revoluționarilor; dar astăzi, adică ellă, ori-kare четъceană franșesă este datoră viața sa numai nașionii, prin șrmare este o îndoită trădare sakrifikînd'o nentru inemiciu patriei.

Ценевиєва, întrebăți fiindă daka rekъnnoștea k'a fostă, dăru arștarea șindarmilor Dъșesne și Цилbert, șșpurinsă la ценșkii reșinei, rșgînd'o a și skimbă restîmintele kș dъnsa, respъnsse simula:

— Da!

— Атъчи, zisse nresedintele, șșșne-ne planăș boștrș și șșerangele voștre.

Ценевиєва șșrșsse.

— O femeє poate aveă șșerange, zisse ea; dar o femeє nș poate face șșș planăș în felșă aveștia allă kșrșia șșntă viktimă.

— Кșмă te affai dar akolo?

— Къчи nș eramă de канлă meă, чи m'afflamă îmninsă de alșii.

— Cine te a îmninsă? întrebă akkșsatorșlă nșblikă.

— Oamenii kari m'aă ameninșată kș moartea de nș mъ voiș șșșșșș.

Și kșșșșșșra întăritată a jșnei femeї se agșintă din noșă assșur' aveștăi nentă din salla nevъșștă de Масричis.

— Dar ka șș skanі de aveștă moarte de kare eraї ameninșată, ai infrșntăș moartea че șșma a resșltă nentru tine dintr'o kondamnare,

— Къндă m'amă șșșșșș, kșșșșșș era în nen-

tslă meș, pe kândă ferrslă gillotinei era înkă departe de kanlă meș. M'amă sșpnșș la violinga de față.

— De ce n'ai kîrmată în ajstoră? ori ce bșnă patriotă te ară fi ajstată.

— Bai! domnșle, respșnșe Ţenevieva, k'șnă tonă totă-d'odată tristă mi tînră, în kătă inima lăi Mașriș bștă kă izueală ka kșmă ară fi voită să sară afară; bai! n'aveamă pe niminî lșngă mine.

Întinerirea șrma dșpă interesă, nrekșmă intereslă ară fi șrmată dșpă kșriositate. Mșlte kanete se plekară, șnele askșnzîndă lakremele loră, altele lșs-sîndă-le să kșrgă în voie.

Mașriș, atșnă, obseră la stșnga sa șnă kană remasă neklintită, o față remasă nemlădioasă.

Acesta era Dimer, în nișoare, înkrșntată, ne-împăkată, mi kare nă nerdea din vedere nișă pe Ţenevieva nișă tribșnalșă. Șșnșele se șrktă șnre tșm-plele jșnelăi omă; mșnia se șrktă din inimă la frșntea sa, împlîndă toată fișnga sa de doringe neîfrșnate de resbșnare. Arșnkă lăi Dimer o kătătărlă plîș de șră atăș de elektrikă, atăș de pșternikă în kătă a-cesta, ka at'rasă de kătre flșidălă arzătoră, întoarse kanlă kătre inemikălă șă.

Privirile loră se înkrșșimăș ka doșă flakre.

— Șșșne-ne nșmele îndemșștoriloră tei, întrebă pșesedintele.

— E nșmaș șnșlă, domnșle.

— Kare?

— Bșrbatșlă meș.

— Șșș unde este?

denunțare de kșrindș martorșlș a fostș arrestatș akasș la dșnsșlș, illș vorș addșce indatș.

Масрицѣ tresъri.

— Era șnș aliș martorș mai insemnștorș, șr-
mș Fșkier-Tinville; dar n'acesta n'a pștatș sș 'l alle
inșkș.

Dismet se intoarse șșrrișindș kștre Масрицѣ:
poate așeeamș idee șe trekșsse prin kanșlș amantslși
treșea akșmș prin kanșlș bșrbatslși.

Цenevieva inșlbeni mi kșzș josș skouindș șnș
șemetș.

In așestș momentș Lorinș intrș șrmatș de doi
șindarmi. Dșpș dșnsșlș, mi pe așeeamș șurș, se ar-
rștș Simon șe veni a ședeș in pștorisłș obișnșitș
allș lokalitșșii.

— Nșmele tșș mi pronșmele? intrebș pșese-
dintele.

— Massimilianș Ion Lorinș.

— Șe esti tș?

— Omș liberș.

— Nș vei mai fi mșlș astș-felș, zisse Simon
arrștindș nșmșnșlș.

— Esti konsșpșeanș kș akșșsata?

— Nș, dar amș onoșrea a fi dintre ami-
șii ei.

— Știai tș kș ea konsșnira pentș skșșparea
reșinei.

— Kșmș vei ka sș fi știstș eș așeasta?

— Ea pștea sș ōi fi fșkștș așeastș konsșidinqș.

— Miel membru allu sekuziunii Termonilelor?...
ia lassu!

— Te aș vuzutș kă toate auestea kâte odată
kă dânsa.

— A trebitș sș mș vazș adessea kiarș.

— O kănnousteaș de aristokratș?

— O kănnousteamș de femeea unș mesterș
argșitorș.

— Soușlș sșș nș întrenindea în realitate me-
seria sșb kare s'askunde.

— Ax! aveasta n'o utiș; bșrbatșlș sșș nș
era dintre amiciș mei.

— Sșșne-ne desure auestș bșrbatș.

— Ox! bșkșrosș! omș foarte șrișiosș...

— Domnșle Lorine, zisse Cenevieva, îndșrare!
Lorinș șrma kă nenșsare.

— Kare a sakrifikatș ne biata femeea sa țe
o vezș înaintea okilorș kă sș mșlșșmeaskș, nș însșșl
pșrerile salle politice, ți șra sa personalș; pfș! illș
șmileskș totș în rîndșlș lși Simon.

Dismer se învineși. Simon vrș sș vorbeaskș.
dar presedintele i imșsse țșșerea k'șnș semnș.

— Te argșși a kănnouamte toatș aueastș isto-
rie foarte bine, țețșșene Lorine, zisse Fșkier, des-
krie-ne-o.

— Earțș, țețșșene Fșkier, zisse Lorinș skș-
lîndș-se, amș zisș totș țe utiamș.

Ellș salșș mi șezș earș.

— Țețșșene Lorine, este datoria ta a lșmină
tribșnalșlș.

— Lămينةze-se din ceea ce amă șdșș. Kłtă desnre ayeastă biată femeie, o repetă, ea n'a fłkătă de kłtă a se șnpune violinței. Șitayı-vă, mi vedeți nșmaı, este fłkătă oare a fi konsniratoare? Pe dșnsa a nevoit'o să fakă ceea ce a fłkătă, eată totă.

— Krezi?

— Șantă sigșș.

— În nșmele leuii, zisse Fłkier, cheră ka mar-torăș Lorinș să fiă adășș înaintea tribunalsiă ka bș-nșită de nșrtăș la fanta femeii ayeștea.

Maxriciș skoasse șnă ıemetă.

ıenevieva imi askșnșe fața sa în mșnile salle.

Simon strigă k'șnă transportă de bșkșrie:

— ıetșene akkșatoră, ai skșpată patria!

Kłtă desnre Lorinș, fur'a resnșnde nimikă inkłllikă balștrada, mi veni a se nșne lșngă ıene-vieva, i lă mșna, mi șșrștind'o kș resnektă:

— Bșnă zısa, ıetșeană, zisse k'o flegnă ıe-elektrisă adșnarea. Kșmă te afli?

Și se nșșșo pe banka akkșșșiloră.

Urmarea precedentului.*

Toată scena aveau să treacă ca o vedenie fantasmagorică pe dinaintea lui Marciuș, rezimat pe băncuța sa de lemn, pe care n-o lăsa; el se vedea pe amândouă părțile și zărea că se învârtă în jurul său ca pe un punct de greutate mortală era pentru dânsul atît de întinșătoare încît se întreba pentru ce el, însoțitorul acestor nefericiți, se mai agăța de marginea prăpastiei, și se lăsa să cadă în vîrtejul ce-l ținea ca dîmăș.

Sîrindă balustrada, Lorin se văzu figura cea krentă și sarkastikă a lui Dimer.

— Kînd s'ameză lîngă dînsa, kîm zisei, Ceneșeva se plecă la grea sa.

* Căci treacă.

— O! Dumnezeu! mă! uită la Margărită este kolo?

— Unde?

— Nu te uita îndată; privirea ta poate să 'lănearză.

— Fii liniștită.

— În dosul nostru, lângă ușă. Cum să dădere nentru dănsul dacă vom fi kondamnați!

Mărină privi pe femeie k'o tineră komuțimire.

— Vom fi kondamnați, zisse ellă, te jără să nu te îndoimă. Amăgirea ară fi prea kradă dak'aveai nebunia d'a sueră.

— O! Dumnezeu! mă! zisse Ceneviera. Bietsulă amikă ce va remănea singură pe pământ!

— Mărină se întără către Margărită, mi Ceneviera, nenșindă resistă, arănkă din partei o kărtăre repede assura jșnelă!

Mărgărită avea oki adițată assura loră, mi rezima o mără pe inima sa.

— Este ună mizlokă d'a te skăna, zisse Mărină.

— Sigură? întrebă Ceneviera ai kăriă oki skinteiară de bskerie.

— O! resuză nentru azeasta.

— Dacă m' ai skăna, Mărine, kămă te amă bine-kăvinta,

— Dar adestă mizlokă... repeti jșnele.

— Ceneviera citi îndoiala în oki sei.

— L'ai vărătă mi dămneata? zisse ea.

— Da, l'amă vărătă. Brei să skăni? Să se

Koboare mi ellă în fotolixă de ferră, ш'atâncă estă skъpatъ.

Dismer devină fărț îndoială dăpъ espressionea privirii lui Lorină kare era vorbele че прозвуда, kъчă îngălbeni mai întiș, dar îndatъ deveni liniștită și krentă relăindșăi sarrisăă săă cellă infernală.

— Este kă nepătingъ, zisse Ценевиева; n'auă mai ptea să'lă xreskă.

— Zi kă ellă iți kănoaște џenerositatea mi kă te infrantă.

— Fărț îndoială, kъчă ellă este sigră de dănsăă, de mine, de noi toti.

— Ценевиєво, Ценевиєво, sântă mai păiăă perfektă de kăă dămneata; lassă-mă să'lă țirreskă, și peară.

— Nă, Lorine, te jgră, să n'aibă a făce kă ačestă omă, ničă kiară prin moarte; imă pare k'auă fi nekredinčioasă lui Маггичă de voiă mări kă Dismer.

— Dar tă nă veă mări.

— Mizlokăă d'a trăi dăpъ moartea sa?

— Ax! zisse Lorină, че kăvintă are Маггичă d'a te isbi!

— Estă ună ințeră, și patria ințeriloră este în țeră. Bietsăă skămăăă meă Маггичă!

Kă toate ačestea Simon, kare nă ptea azzi че zicea ačestă doi akkășăă, devora kă okiă fisi-onomia loră în liusa vorbeloră loră.

— Чetzăene џindarmă, zisse ellă onrește pe

konspiratorî d'a 'ші згнã komplotele în kontra Репъ-
blichei пнлз în tribunalsлз револуционарз.

— Bine, respunse цндармслз; штїї bine, че-
тъџене Simon, k'aiчї нз се маї конспиръ, сащ ми да-
ка се конспиръ нз este pentru мэлтз тимнщ. Еї vorbesкщ,
четъџенїї, ми pentru кз леџеа нз опремте d'a vorbi
kiarщ în karrettъ, pentru че зъї опреаскз чинева d'a
vorbi în tribunalsлз?

Ачестл цндармщ era Цилберт, kare, rekъnnos-
kindщ ne prisoniera фкззтъ de кзtre дънсслз în инки-
soarea реџинеї, мъртзрїсия кз пробитatea sa ordinаръ
interestлз че нз пзлеа a се онри d'a akkordã кзрацїслї
ми devotamentлсї.

Пресединтеле конслтasse по assessorї; дънъ
invitarea лї Fъkier-Tinville, ellщ инченз kestїяnїle:

— Akkъsate Lorine, întrebъ ellщ, de че felщ
de natъгъ era relaцїяnїle тalle кз четъџеана Dismet?

— De че natъгъ, четъџене presedinte?

— Da.

O kъratъ amїcie inimele noastre-znia,

O isbeamщ ka ne o sorъ, ka n'знщ frate тъ isbia.

— Четъџене Lorine, zisse Fъkier-Tinville, ka-
dinga é згїтъ.

— Къмщ ачeастa? întrebъ Lorinщ.

— Fъгъ їndoїalъ, este o sillabe маї мэлтщ.

— Таїъ-о, четъџене akkъsatorщ, asta цї é
messengeria.

pentru că ea v'ă spusă, pentru că mi eă v'amă spusă
mi pentru că v'ă renetă că b'rbatălă s'ă o îndemna.

— Агнчї кѣмѣ нѣ кѣннотї не б'rbatălă s'ă,
zisse Făkier-Ginville, daka b'rbatălă s'ă era xnită кѣ
femeea sa?

Lorină n'avea de к'тă a s'ăne întiia desnari-
ciune a lăi Dimer; Lorină n'avea de к'тă a s'ăne
amoxlă Деневиевї кѣ Махричї; Lorină n'avea în-
tr'ănlă кѣvintă de к'тă a face кѣнноск'тă mizlokălă кѣ
kare b'rbatălă s'ă redikasse ne femeea sa într'ănlă
lokă nep'trănsă, ka s'ă se dăskălneze¹ de orї че în-
gellegere кѣ d'nsa resinindă orї че întănerecime.

Dar pentru aceasta, trebxia s'ă trădea sekre-
tălă a doї amici, pentru aceasta trebxia s'ă fakă ne
Деневиева a romi înainte a чїчї s'ăte de persoane.
Lorină kleti din канă ka кѣмѣ mi ară fi zisă нѣ lăi
insămi.

— Eї bine! întrebă presedintele, че respănzї
четъгванălă akksatoră?

— Кă lojika sa este strivitoare, zisse Lorină,
mi кă m'ă konvinsă d'ănlă lăkră ne Kare insămi eă
nă'lă utiamă.

— Kare?

— Кă s'ăntă, dănpă кѣмѣ se pare, xnlă dia
чеї xriчїomї konspiratorї че чїne-va a nătătlă vedeă.

Această deklarare addăsse o ilaritate xniver-
sală. Jărgăiї insămi nămai nătrăгă gine, atătlă pro-
năngasse Lorină aceste кѣvinte кѣ tonălă че li s'e
кѣvenia.

¹ Дезинповъдаскă.

Făkier simți totă sarkasmă;¹ mi ka zăși ce ajjnsesse, în nestăta-î stăzîngă, a kănoamte toate sekretele akksașiloră atăș de bine ka mi pe însimî akksașii, nă năș să se annere d'a nă aveă nentă Lorină zăș simtimentă de admirare kompătimitoare.

— Să vedemă, zisse ellă, țețene Lorine, vorbeshite, annă-te. Tribănalăș te va askăltă, kăți kănoamte trekășlă tăș, mi trekășlă ăi este ka de zăș bravă repăblikăș.

— Simon voi să vorbeaskă; presedintele i făkă semnă să takă.

— Vorbeshite, țețene Lorine, zisse ellă, noi te askăltămă.

Lorină kleti eară din kană.

— Ačeastă țechere este o mărțărisire, zisse presedintele.

— Nă, niči de kămă, zisse Lorină, ačeastă țechere este o țechere, eată totă.

— Înă o dată, zisse Făkier-Tinville, vei să vorbeshi?

Lorină se întoarse kătre arditoriă, ka să întrebe kă oki pe Mășričiș despre ceea ce zăma să făkă.

Mășričiș nă făkă de lokă semnă lă Lorină a vorbi, mi Lorină tăkă.

Printr'ăceasta se kondamna singășă.

Ceea ce zămă fă o esekășione renece.

Făkier rezămă akksărea sa: presedintele rezămă desbaterile; jșrașii alergă la votăși mi rappor-

¹ Бътаия де жокă.

tarǵ unǵ verdiktǵ' de kǵlnabilitate în kontra lǵi Lorinǵ
 ſi a Țenevievei.

Presedintele îi kondamnǵ p'amǵndoi la moarte.

Doǵ ore sǵna la oroloǵiǵǵ ȳellǵ mare allǵ
 Palatǵlǵi.

Presedintele întrebǵiunǵ atǵtǵ timǵǵ ka sǵ
 pronǵnǵe kondamnarea ne kǵtǵ întrebǵiunǵ oroloǵiǵǵ
 d'a sǵnǵ.

Maǵriȳiǵ askǵltǵ aȳeste doǵǵ sgomote ameste-
 kate unǵlǵ kǵ altǵlǵ, kǵndǵ indoitsǵlǵ sǵnetǵ allǵ gla-
 sǵlǵi ſi allǵ timbrǵlǵi fǵ stinsǵ, usterile salle era
 sekate.

Țindarmii dǵsserǵ ne Țenevievea ſi ne Lorinǵ,
 kare i dettesse braȳǵlǵ.

Amǵndoi salǵtarǵ ne Maǵriȳiǵ k'o manierǵ
 foarte differitǵ; Lorinǵ sǵrriȳea; Țenevievea, nalidǵ ſi
 neritǵ, i trimisse o ȳltimǵ sǵrǵtare ne deȳitele salle
 xdate de lakreme.

Ea konservasse speranȳa d'a trǵi nǵnǵ în ȳl-
 timǵlǵ momentǵ, ſi plǵnȳea nǵ de viaȳa sa, ȳi de a-
 morǵlǵ sǵǵ, ȳe era sǵ se stingǵ kǵ viaȳa sa.

Maǵriȳiǵ ne jǵmǵtate neȳunǵ, nǵ resnǵnse de
 lokǵ l'aȳestǵ adio allǵ amiȳilorǵ sei; se skǵlǵ nalidǵ,
 retȳȳitǵ, de ne banka ne kare medea. Amiȳii sei des-
 pǵrǵsserǵ.

Ellǵ simȳi kǵ unǵ lǵkrǵ trǵia inkǵ într'insǵlǵ:
 era ȳra ȳe i miȳka inima.

Arǵnkǵ o ȳltimǵ kǵȳtǵȳrǵ imǵreȳrǵlǵ sǵǵ ſi
 rekǵnnoskǵ ne Dismer ȳe se dǵȳea kǵ alȳi snektatori

¹ Хотѣлѣа ясаѣлорѣ.

un kari, se nleka sure a trece ne sxb poarta cıntratz a korridorxlđ.

Kx renezicisnea resortsxlđ ce se destinde, Maxricis sđri din bankettđ în bankettđ un ajđnse l'acoeamđ poartđ.

Dismer o trekssse: ellđ descindea în întxnericxlđ korridorxlđ.

Maxricis descinse în xrma lđ.

În momentslđ kđndđ Dismer attinse kx niciorxlđ lesnezile salleđ celleđ marđ, Maxricis attinse xmerslđ lđ Dismer kx mđna.

D u e l u l u .

În această epocă era totă greș lucră d'a se simți attinsă la zmeră.

Dismer se întoarce mi rekannoskă pe Maxriciă.

— Ax! bznă zisa, четъдене репъбликанă, zisse Dismer fr' a arătă altă miukare de krtă o tresărire pe nesimgite pe kare mi o infărnă îndată.

— Bznă zisa, четъдеană lașă, resunse Maxriciă; m'amtentăi, nă é așă?

— Adikă nă te mai amtentamă, din kontra, resunse Dismer.

— Și nentă ce?

— Kăci te amtentamă mai kărindă.

— Sosseskă inkă prea kărindă, omoritorăle, adășmi Maxriciă k'șnă glasă saș mai bine k'șnă măr-mără snăimintătoră, kăci era mărurea vijeliei grămă-dite în inima sa, kșmă mi kăstășara sa era șnă fșlșeră.

— Îmi arzunî fokă urin okî, четъдене, respnse Dismer. O sь fimă rekannoskăđi mi žmъrîđi.

— Da, mi die đi è frikъ a nъ fi arrestată, nъ è aша? đi è frikъ a nъ fi kondăşş l'acellă eşafodă xnde tă trimiđi ne çei alđi. Arresteze-ne, atătă mai bine, kъçî imî pare k'astъzi linseunte xň kslnabilă drentъđi nađionale.

— Prekămă linseunte xň nъme din lista oameni-
loră d'onoare, nъ è aша? de kândă allă tăă a despărat

— Foarte bine! noi vomă revorbi desnre toate
avestea, sneră; dar kă toate astea đi ai resbănată, insъ
tikъloşente, assănra xneî femeî. Pentră çe, daka
m'aştentai în oare-kare parte, nъ m'aştentai akasъ
la mine în zisa kândă mi ai fărată ne Ćenevieva?

— Kredeamă kă intăiză fără eraî tă.

— Aîde, lassъ snirităă, domnăle, niçî odată
nъ te amă ştită sь aibî; lassъ kăvintele, te ştiă mai
tare la fantă de kătă la kăvintă, martoră è zisa kândă
ai voită sь mъ omorî; în acea zi natăralăă vorbia.

— Şi m'amă măstrată mai de multe ori kă nъ
l'amă askăltată, respnse Dismer netărbărată.

— Eî bine! zissă Maxricie lovindă în sabia sa
iđi daă o resbănare.

— Mъne daka vreî, nъ astъzi.

— Pentră çe mъne?

— Saă astă-seargă.

— De çe nъ akămă?

— Kъçî amă o affacere pînz la çinçî ore.

— Înkă vr'ănăă proiectăă žriviosă, zissă Max-
ricie; înkă vr'o kărsă.

meș, kare sșșginea kș mine kassă ȳea sakrș. Pre-
kșmș amș sakrifikatș bșnrile melle l'ăceastș kășșș,
i amș sakrifikatș mi onoarea. Kștș desnre mine,
m'amș șitatș kș totșlș, m'amș stersș kș totșlș. N'
amș mai kșșetăț la mine de kștș ka la ȳellș mai
din șrmș lșkrș. Akșmș, amikș nșmaı amș: amikșlș
meș este mortș sinșȳisș; akșmș, nș mai amș reșinș:
reșina mea este moartș ne eșafodș; akșmș, ei bine!
akșmș kșșetș la resbșnarea mea.

— Zi la omorșlș tșș.

— ȳine—va nș omoarș o femee lovind'o, o
nedensește.

— Aȳestș adșlterış, tș i' l' ai impșșș; așșă
dar era leșitimș.

— Krezi? zisse Dimer k'șnș sșrrișș krantș.
Întreabș remșșkșrile ei daka ea krede kș fanta ei e-
ste leșitimș.

— Aȳella kare nedensește lovește zışa; tș,
tș nș nedensești, kșȳi lovindș tș fșȳi, kșȳi așșn-
kindș kanșlș sșș la gillotinș tș te askșnși.

— Eșș, fșgș! eșș, m'askșnzș! mi șnde vezı tș
ăceasta, kanș nșkștosș ȳe estı? întrebș Dimer; m'
askșnzș stındș de fșȳș la kondamnarea sa? fșgș dș-
kindș—mș nınș în salla Morgilorș a i dă șltimșlș
meș adio?

— Te dșȳi s'o mai vezı! strigș Mașriȳis, te
dșȳi a i zıce adio!

— Aide, resnșse Dimer dındș din șmerı,
fșrșș îndoialș tș nș te nriȳeni la resbșnare, ȳetșșene
Mașriȳie. Astș—felș, în lokșlș meș, tș te ai fi mșlșșmitș,

çi inkъ pînъ la eșafodă! kьчї utia bine kъ în lokă d'a o pьrъsi la niçiorălă skъnelălăi, m'nuș zьka kъ dъnsa în karrettъ; kьчї utie bine kъ în totă lъngălă dъmălăi i voiș reneti aचेastъ vorbъ spъimintъtoare: adălterъ; kъ pe eșafodă kiară i o voiș reneti, mi în momentălă kъndă va kъdeă în eternitate, akkьsareă va kъdeă kъ dъnsa.

Dismer era spъimintъtoră de mъniz mi de zъrъ; mъna sa anъkasse mъna lăi Măzriciș, mi o skъtъră k'o pьtere nekъnoskьtъ jъnelăi, assъnra kъrăia zъă effectă kontrariș se opera. Kъ kьtă Dismer se angrindea, Măzriciș se stъmъnъra.

— Askьltъ, zisse jъnele, l'acheastъ resbъnare hîseute zъă lăkră.

— Kare?

— Ka sъ i poui zice: emindă de la tribnală amă intilnită pe amantălă tăă mi l'amă omorită.

— Din kontra, mi plache mai bine sъ i zikă kъ trъenti, mi kъ în totă remasălă vieçei talle vei sfferi de vederea morgii salle.

— Tă mъ vei zъvide kъ toate aचेstea, zisse Măzriciș, saă, adъșui ellă privindă în prejărălă săă mi vъzîndъ-se oare-kъmă domnindă posiçienea sa, eă te voiș zъvide.

Mi palidă de miukare, angrinsă de mъniz, simçindă pьterea sa indoitъ de konstrinçerea çe mi imъssesse ka s'askьlte pe Dismer desfъșărîndă pînъ în kapătă spъimintъtorălă săă proiektă, illă ančkă de gъă mi'l attrasse sone dъnsălă mergîndă inanoi kъtre o skarъ çe kondъçea la maçinea rîșlăi.

L'attinçerea a cellei mîne, Dismer simçi mi ellë kã se sãia xra într'insãlë ka o lavã.

— Bine, zisse ellë, tã n'ai trebçinçã sã mã tirreutã kã pãterea, voiã veni.

— Bino dar, estã armatã.

— Te xmezã.

— Nã, merçi înainte; dar, te previã, kã la çellë mãi mikë semnã, la çellë mãi mikë çestã, içi suintekë kanãlë k'o lovitrã de sabie.

— Ox! utii bine kã n'amã frikã, zisse Dismer kã acestã sãrrisã ne kare paloarea feçeã salle illë fãcea spãimintãtorã.

— Frikã de sabia mea nã, mærmærgã Masriçis, dar frikã d'a çi perde resbãnarea. Içi kã toate aces-tea, adãçi ellë, akãmã kã sãntemã façã în façã poçi a i zice adio.

În adevãrã, ei sossisserã la marçinea riãlã, mi daka priveria kãiva pãtea ãnk' a 'i xrmã xnde era, nimini nã pãtea ajçnçe destãlã la timnã ka sã im-pedice dãelãlã d'a se façe.

Totã vorbindã astã-felã, desçinsesserã ne skã-rimoara çe resuzndea în niããã Palatsãlã, mi ajçnses-serã la keãlã kare era mãi deurtã; kãçi kondamnã-rile xrmãndã nekontenitã, nentã kã era abia dozã ore, mælgimea ãmplea ãnkã pretoriãlã, korridoarele mi kãr-çile, mi Dismer nãrea k'avea assemenea sete de sãn-çeale lãã Masriçis ne kãtã Masriçis avea sete de sãn-çeale lãã Dismer.

Se ãnsndarã atãnçi într'ãna din a celle bolte çe kondãkã de la ãnkisorile Konçiçerçieã la riã, kanalãri

nekrate astăzi, mi kare o dinioarg, sẏnẏerinde, kẏr-
ragẏ mai de mẏlte ori kadavrele la riş.

Maẏriçis se pẏsse ıntre apẏ mi Dismer.

— Krezş, de sigrş, kẏ eş te voiş ẏçide pe
tine, Maẏriçie, zisse Dismer; ırea mẏltş tremşri.

— Ili eş, Dismer, zisse Maẏriçis lşindş sabia
ın mẏnẏ mi ınkizindşı kẏ ıngrijire toatẏ retraçerea,
krezş, din kontra, kẏ eş te voiş ẏçide, mi kẏ, dẏnẏ
çe te voiş ẏçide, voiş lşa din portofolisł tẏş billetsł
de intrare allş greffiersł Palatşsł. Oħ! ındemertş
ıı ai ınkeiatş vestimintşsł; sabia mea illş va deskide,
ııı daş kvıntşsł meş, sız de aramẏ kiarş ka penta-
rele çellorş vekı.

— Açeastẏ ẏrtiẏ, ẏrlş Dismer, o veı lşa ?

— Da, zisse Maẏriçis, mẏ voiş servi kẏ dẏnsa,
voiş intrā kẏ ea la Çenevıeva; eş voiş medea lıngẏ
dẏnsa ın karrettẏ; eş i voiş mẏgmşra la ırekız pe kẏtş va
trı: *te isbeskş*; mi kvndş kanşsł sẏş va kvdea: *Te isbıamş*.

Dismer fẏkş o mişkare kẏ mẏna stıngẏ ka
s'apẏçe ẏrtia kẏ mẏna dreantẏ, mi s'o arşnçe kẏ por-
tofolısł ın riş. Dar, revede ka fşlẏerşsł, sabia lşı
Maẏriçis kvzş assẏr' açesteı mẏne mi o despẏrı kẏ
totşsł de la pẏmnş.

Rẏnıtşsł skoasse o strigare, skştrındş mẏnasa
çea çiontiẏ, mi se pẏsse ın gardẏ.

Atşnçi ınçenş sşb bolta açe perdştz mi ıntşne-
koasẏ o lşntẏ spẏimintştoare; amẏndoı ınkımi ıntřşnş
snagiş atştz de strımtş, ın kẏtş lovıtşrele ka sẏ zıkş
astş-felş nş se depẏrta din linia trşpnşsł, alsneka as-
şnra lespezıı çelleı şmede mi se reçinea kẏ greş-

tate de p[re]gii kanal[ist]i; attak[er]ile s[er]e inu[m][er]ia de k[er]t[er]e
per[er]bdarea, izu[er]torilor[er] s'ad[er]ia.

Dismer sim[er]ia s[er]n[er]ele s[er]t[er] k[er]rg[er]nd[er] mi in-
delle[er]ea k[er] p[er]terile salle era s[er] se d[er]k[er] k[er] s[er]n[er]ele
din[er]g[er]n[er]; n[er]v[er]lli ass[er]n[er]a l[er]i Max[er]ic[er]is k[er] at[er]ta iz-
deal[er] in k[er]t[er]e a[er]esta, f[er] nevoit[er] a face z[er]n[er] pass[er] in
anoi: An[er]r[er]nd[er]-se, ni[er]ior[er]l[er] s[er]t[er] s[er]t[er]ng[er] alsnek[er],
mi v[er]f[er]l[er] sabie[er] inemik[er]l[er]i s[er]t[er] i s[er]f[er]m[er] pent[er]l[er]. Dar
prin[er]t[er]o mi[er]kare renede ka k[er]p[er]etarea, k[er] toate k[er]
era in[er]en[er]kiat[er], redik[er] sabia sa k[er] m[er]na s[er]t[er]ng[er], mi
intinse v[er]f[er]l[er] k[er]tre Dismer, kare avv[er]ntat[er] prin m[er]-
nia sa, avv[er]ntat[er] prin mi[er]karea sa pe z[er]n[er] lok[er] in-
klinat[er] k[er]z[er] neste sabia sa mi se in[er]jng[er]i[er] ell[er] ins[er]m[er].

S'az[er]i o in[er]jng[er]are de sp[er]im[er]: anoi am[er]ndoz[er]
tr[er]n[er]rile se rostogolir[er] n[er]n' afar[er] din bolt[er].

Z[er]n[er]l[er] sing[er]r[er] se redik[er]; a[er]esta era Max[er]ic[er]is,
Max[er]ic[er]is plin[er] de s[er]n[er]e, dar de s[er]n[er]ele inemik[er]l[er]i s[er]t[er].

Ell[er] retrasse sabia sa snre d[er]us[er]l[er], mi k[er]
k[er]t[er]e o retr[er]dea, p[er]rea k[er] k[er] ferr[er]l[er] res[er]fla rema-
s[er]l[er] vied[er]i kare f[er]cea s[er] mai bat[er] k'o in[er]fiogare per-
voas[er] membr[er]i l[er]i Dismer.

Anoi d[er]n[er] ce f[er] assig[er]rat[er] bine k[er] era mort[er],
s'annlek[er] ass[er]n[er]a kadavr[er]l[er]i, deskisse vestim[er]nt[er]l[er] mor-
t[er]l[er]i; l[er]i portofol[er]l[er] mi se dep[er]t[er] k[er] iz[er]deal[er].

K[er]nd[er] i[er]mi ar[er]nk[er] oki[er] ass[er]n[er]g[er]m[er], v[er]z[er] k[er]
n'ar[er] face patr[er] n[er]m[er] in strad[er] f[er]r'a fi arrestat[er]: era
plin[er] de s[er]n[er]e.

S'annroni[er] de mar[er]inea anei, s'annlek[er] in ri[er],
mi sur[er]k[er] m[er]uile mi vestim[er]nt[er]l[er].

Apoi, se rezerkă repede pe scară arginkindă o
xltimă kăstătză kătre boltă.

Șnă miroiă roșă mi fəmegindă emia dintr'nsa
mi înainta kătre riă.

Kăndă sossi lăngă palatș, deskisse portofolișă
mi află într'insășă bilietșă de intrare allă gressierșă
Palatșășă.

— Mălysmeskă, Dəmnezele drentă! măr-
mără ellă.

Și se ərăkă repede pe treptele țe kondăcea
la sala Morgiloră.

Trei ore sənarg.

Salla morților.

Îmi addăce căineva a minte că greffierul Palatului deskisese lui Dismar registrele sale de înki-soare, mi arăsesse că dănsul relaționii ne kare înfrumărea doamnei greffieressei le făcea foarte plăcute.

Acestă omă, kămă poate căineva bine jădekă, întră într'o frikă spăimintătoare kândă veni deskone-rirea komplotului lui Dismar.

Nă se mai astenta l'alta pentru dănsul, în adevăr, de kăță a se argăta nărtăș allă falsului săă kollegă, mi a fi kondamnată la moarte că Cenevieva.

Făkier-Tinville illă kăzmasse înaintea lui.

Se înțelepe kăță răă mi a făkăță bietulă omă ka să mi îndrenteze innocința în okii akkăzatorului năblikă; o skoasse la kalle, mălyumită mărtărisiriloră Cenevievei, kare mi argăta nesčința despre proiektele bărbatului săă. O skoasse la kalle, mălyumită

frucii lui Dismar; o scoasse la kalle mai alesă, msl-
umitș intereselșii lui Fșkier-Tinville, țe voia sș m
konserve administrarea kșratș m fșrș patș.

— Țetșene, zissesse greffierșlș arșnkindș-se
la țenșkii sei, eartș-mș, m'amș fostș amțșitș.

— Țetșene, respșnșe akksatorșlș pșblikș,
șnș impiegatș allș națșnșii țe se lassș a s'amțși în
astș-felș de timnș meritș a fi gilotinatș.

— Dar poate fi țineva m vītș, țetșene,
respșnșe greffierșlș kare mșria de doringș ka sș pș-
measkș ne Fșkier-Tinville domnșlș meș.

— Bitș saș nș, respșnșe asprșlș akksatorș,
niminș nș trebșe sș se lasse a fi addormitș în amo-
rșlș sșș pentru Repșblikș. Mli gșutele Kanitolșlși as-
semenea era vite, kș toate ațestea s'aș destentatș ka
sș skane Roma.

Greffierșlș n'avea nimikș a respșnde la șnș
astș-felș d'argșmentș; șkoasse șnș țemetș m a-
stentș.

— Te ertș, zisse Fșkier. Te voiș apșrș kiarș,
kșțș nș voeskș ka șnșlș din impiegatșii mei sș fiș
nițș bșnșitș; dar ține minte kș la țea mai mikș vor-
bș țe va veni la țrekia mea, la țea mai mikș addș-
cere a minte despre ațeasta, nș veș mai skșnș.

Nș é trebșingș a șșne kș kșțș grșbire m
kș kșțș solitșdine se dșsse greffierșlș sș kaste jșr-
nalele kare sșntș totș-d'asna gata a zice țeș țe
știș, alte-orș m țeș țe nș știș, kiarș d'arș face
sș kazș kanetele a zere oamenș.

Kșțș pretștindenș ne Dismar ka sș i rekom-

mande tьчerea; dar Dimer iшi skimbasse d'atьnчi loksingь; шi nъ 'lъ nъtь află.

Ценевиєва fь dьsъ ne fotolixlъ akkьsaqilorъ, dar ea deklarasse, in чerчerьrile че i se fьkьs-serъ, kъ niчi ea niчi bьrbatxlъ sъъ n'avea br'ьnъ komnlicе.

Аша, kьmъ mьlyxmi din oki bietei femei kьndъ o vьzъ trekindъ ne din aintea lъi ka sъ meargъ la tribьnalъ!

De kьtъ, dьnъ че trekъ ea, ellъ intrasse зnъ momentъ in grefъ ka sъ iea зnъ dosariъ че 'lъ rekla-ma чerъдеанxlъ Fьkier-'Tinville, шi vьzъ indatъ ne Dimer inaintindъ kьtre dьnsxlъ k'ьnъ passъ linъ шi netsьbratъ.

Ачeastъ arrьtare 'llъ inkremeni.

— Oх! zisse, ellъ ka kьndъ arъ fi vьzьtъ o fantasmъ.

— Nъ kьmba nъ mъ rekьnomutъ? intrebъ noslъ sossitъ.

— Da, foarte bine. Esti чerъдеанxlъ Dьrand, saъ mai bine Dimer.

— Ellъ.

— Dar tь esti mortъ, чerъdene.

— Nъ inkъ, dьnъ kьmъ vezi.

— Voiъ sъ zikъ k'orъ sъ te arresteze.

— Чине sъ m'arresteze? nimini nъ mъ kьn-noamte.

— Dar te kьnoskъ eъ, шi n'amъ de kьtъ sъ zikъ o eorbъ ka sъ fakъ a te gillotină.

— Ши еѣ, п'амѣ съ зикѣ де кѣтѣ дозѣ ка съ те gillotinezе кѣ mine.

— E de снаймѣ чеѣа че зичи!

— Nѣ, este lojikѣ.

— Dar че doreşti? съ vedemѣ, vorbeste! грѣ-
beste-te, кѣчи кѣ кѣтѣ маї мѣлтѣ vomѣ vorbi impрезнѣ,
кѣ atѣтѣ riskѣмѣ ми знѣлѣ ми altѣлѣ.

— Eatѣ. Femѣѣа mea, va fi kondamnatѣ, нѣ ѣ аша?

— Mѣлтѣ ми ѣ teamѣ, biata femѣѣ!

— Eї bine! doreskѣ s'o vѣzѣ pentrѣ чеа din
згмѣ оарѣ ка съ-ї зикѣ adio!

— Unde?

— În sala Morѣilorѣ!

— Beї kѣtezѣ съ интри akolo?

— De че нѣ?

— Oх! zisse greffierѣлѣ ка знѣ omѣ ne kare sin-
gѣra ачѣастѣ кѣпетаре illѣ фѣчеа а і се infiorѣ totѣ trѣnѣлѣ.

— Katѣ съ firѣ знѣ mizlokѣ? згмѣ Dismer.

— D'a intrѣ în sala Morѣilorѣ? da fѣrѣ in-
doialѣ.

— Kare?

— Съ те кѣпѣтѣештѣ de o kartѣ.

— Ши unde се кѣпѣтѣеште чинева de ачѣeste karte?
Greffierѣлѣ ingѣlbeni de снаймѣ, ми ingѣнѣ.

— Ачѣeste karte de unde ми le кѣпѣтѣеште чи-
не-ва, întrebi?

— Asta întrebѣ, respѣnse Dismer; mi се pare
кѣ vorbeamѣ kѣratѣ.

— Ши le poate кѣпѣтѣи чине-ва ачи.

- Ax! în adevergă! cui cine sâbskrie?
 — Greffieră.
 — Dar greffieră, estî tă?
 — Făgă îndoială, sântă eă.
 — Bezî kămă ajăte soartea! respuñse Dimer
 mezină; tă imî veî sâbskrie o kartă.

Greffieră făcă o sârităgă.

- Tă mî cherî kană, četăgene, zisse ellă.
 — Ax! nă, imî cheră o kartă, eată totă.
 — Voiă face a te arrestă, nefericite! zisse
 greffieră, reklamîndă-mî toată enerăia.

— Fă, zisse Dimer; dar în momentă în kare
 te voiă denăgă ka komălicele meă, în lokă d'a mă
 lăssă să mergă singă în falmoasa sallă, tă mă veî
 însoci akolo.

Greffieră îngăbeni.

- Ax! tikălosle! zisse ellă.
 — Nă é ničí o tikălomă aci, respuñse Dis-
 mer; amă trebăingă să vorbeskă femeî melle, mi imî
 cheră o kartă ka s'ajăngă la dănsa.

— Să vedemă, este dar așă mare trebăingă
 ka să î vorbemi?

— Se vede, kăčí imî niă kană în riskă ka
 să ajăngă l'aveasta.

Greffieră kreă k'are oare-kare kăvintă. Dis-
 mer văză kă era nișkată.

— Aide! zisse ellă, assignăreăz-te, nimeni nă
 va imî nimikă! Če drăkă! kată să se înfăăimeze kăte
 o dată mi assemenea kasări în kare m'afă.

— Prea-răgă. Nă é mare konăingă.

— Ei bine! s'z vedem'ă, s'z le p'xnem'ă astă-fel'ă la kalle.

— Daka 6 kx p'xtin'ă, ce aș'ă mai vrea!

— Ni'ci k'z este mai kx p'xtin'ă. Intr'ă ne șmea kondamna'ilor'ă; a'ci n'x 'u' treb'xe kart'ă. Ș'apo'ı, d'șn'ă ce ve'ı vorbi feme'ıi talle, m'ă ve'ı ki'zm'ă mi te voi'ă fa-
ce s'z em'ı.

— N'ă 6 r'ă'ă! zisse Dismer; din nefericire, s'a int'ınulat'ă o istori'ă de kare se vorbesh'ă prin o-
ran'ă.

— Kare?

— Istoria șn'ı b'iet'ă kokomat'ă kare n'a neme-
rit'ă o poart'ă, kare, krezind'ă k'z intr'ă la arhive, a in-
trat'ă în salla în kare vorbim'ă. De k'zt'ă, nent'ă k'z
intrasse ne poarta kondamna'ilor'ă, în lok'ă s'z între
ne poarta cea mare; ș'ı nent'ă k'z n'avea kart'ă ka s'z m'ı
fak'ă indentitatea' k'xnosk'ă, indat'ă ce a intrat'ă n'ă'ă
voit'ă s'z'l'ă lasse a mai em'ı. I a'ă zis'ă k'z fiind'ă-k'z
intrasse ne poarta çellor'ă al'ı kondamna'ı, era mi ell'ă
kondamnat'ă ka ș'ı çei al'ı. În demert'ă a protestat'ă,
s'a j'rat'ă, a strigat'ă, nimin'ı n'x l'a krez'ă, nimin'ı n'a
venit'ă în ajstors'ă s'ă; nimin'ı n'x l'a f'ăk'ă s'z eass'ă.
Astă-fel'ă în k'zt'ă, kx toate protest'ările s'alle,
j'g'mintele s'alle, strig'ările s'alle, esekstors'ă i a t'iat'ă
mai int'ı'ă p'ăg'ă, ș'ı apo'ı g'ăts'ă. Anekdotă este a-
dev'ărat'ă, çet'ăçene greffier'ă? t'ă kat'ă s'o m'ıi mai bine
de k'zt'ă o'ı-kare.

— Bai! da, este adev'ărat'ă! zisse greffier'ă
trem'ărind'ă.

¹ C'ea ce face ka șn'ă lok'ă s'z 'u' kx tot'ă'ă assemenea kx alt'ă'ă.

— Eî bine! ȝ bezî dar kȝ kȝ assemenea e-
semple amȝ fi ȝnȝ nebȝnȝ sȝ intrȝ fȝrȝ kartȝ intr'ȝnȝ
astȝ-felȝ de lokȝ ȝnde ȝine-ba poate fi atȝtȝ de pȝ-
ȝinȝ sigȝrȝ d'awi aveà kanȝlȝ ne ȝmeri.

— Dar daka voiȝ fi akolo, iȝi zikȝ!

— Dar daka ȝine-ba te kiamȝ, daka estî ok-
kȝuatȝ în altȝ parte, daka ȝiȝi?

Dismer fȝ fȝrȝ îndȝrare assȝnr' aȝestȝi din ȝrmȝ
kȝvintȝ: daka ȝiȝi kȝ eȝ sȝntȝ akolo?

— Dar daka ȝi daȝ kȝvintȝlȝ...

— Nȝ; ne lȝng' altele, te veî kompromitte
astȝ-felȝ: te vorȝ vedeà kȝ mî vorbeuȝi; mî apoî,
kȝndȝ é ȝea dȝpȝ ȝrmȝ, nȝ mî vine la sokotealȝ. Aȝa,
doreskȝ maî mȝltȝ o kartȝ.

— Kȝ nenȝtingȝ.

— Atȝnȝi, skȝmnȝlȝ meȝ, voiȝ vorbi, mî vomȝ
merȝe sȝ dȝmȝ ȝnȝ okolȝ în niȝa Revoluȝiȝnii.

Greffierȝlȝ, beatȝ, amegitȝ, ne jȝmȝtate mortȝ,
ȝȝb-skrisse ȝnȝ billetȝ de intrare nentȝ ȝnȝ ȝetȝ-
ȝeanȝ.

Dismer illȝ smȝlse kȝ isȝealȝ mî emî rene
ka sȝ meargȝ în pretoriȝ a mî lsà lokȝlȝ ȝnde l'ammȝ
vȝzȝtȝ.

Remȝiȝa se uitie.

În aȝestȝ momentȝ greffierȝlȝ, ka sȝ skane de
orî-ȝe akȝsare de komnȝitate, se dȝsse a se pȝne
lȝngȝ Fȝkier-Tinville, lȝssindȝ direkȝiȝnea greffei sal-
le ȝȝbtȝtȝlȝ sȝ.

La trei ore mî zȝe minȝte, Masȝiȝ, prokȝ-

rată d'această kartă, strebură o linie de temnițeri și de ȳndarmii, mi ajunse fără pedikă la poarta fatală.

Kândă zicemă fatală, mărime foarte multă lăkrășă, kăci era doză porăi. Poarta cea mare, prin kare intra mi emia pârțtorii de karte, mi poarta kondamnașiloră, prin kare intra aceia ce kăta să eassă ka să meargă la eșafodă.

Salla în kare intrasse Maxrică era desprăgite în doză kompartimente.

Într' ună din aceste kompartimente ședea imniegăii însărcinașii a însărcinată nămele celoră ce venia, în cea altă, mobilată nămaî kă kăte-va banche de lemnă, denșnea totă-d'o-dată p' acei ce era arrestașii mi n' acei ce era kondamnașii, ceea ce era măi totă avela-șă lăkrășă.

Salla era întănekoasă, lăminată nămaî de fe-reastra ce resnădea în greșă.

O femeie în albe mi pe jămătate leminată ză-vea într' ună ungiă, kă snatele la zidă.

Ună omă sta în nișoare lăngă dănsa, kă brașele încrășimate, kăntindă kăte odată din kană mi îndoină-se d'a i vorbi, temindă-se a nă i întoarce simțimentășă ce s'arță kă l'a perdășă.

Înpreșășă acestoră doză personage se vedea mișkândă-se într'o amestekășă kondamnașii, ce șșșșșina săă kănta imnări patriotice.

Alăii se preimbla kă namă mară, ka kămă ară fi voită să fără de kășetarea ce 'i sfășia.

Aceasta era în adevără antikamera morăii, mi mobilarea o făcea să merite acestă năme.

Se vedea comușure pline de paic, întredeskise ka kândș arș fi kișmatș ne çei vîi: ačestea era na-
tșrî de repașș, morminte provisorii.

Șnș mare armorîș se înșlș la peretele op-
nașș allș ferestreî. Șnș prisionierș illș deskisse de kș-
riositate mi se trasse inanoî de snaimș.

Ačestș armorîș konrinde vestîmintele sșnșe-
rinde alle sșnplicișilorș din zîka trekștș, mi șșvîde
șșnșî de pșrș atșrna ičî mi kolea; ačestea era darș-
rile kalșșlș çe le vindea pe la pșringî, kândș asto-
ritatea nș i ordona a arde ačeste skșmșe remșșîe.

Mașričîș, palnitîndș, afarș din sine, abia de-
skisse șșnea mi vșzș tabloșș dintr'o arșukștșrș de okîș.

Fșkș trei pașî în sallș mi veni a kșdeà la
ničioarele Čenevîeveî.

Biata femee skoasse șnș činetș ne kare Maș-
ričîș illș nșșșmi kș bzzele salle.

Lorinș ștrîncea, plșngîndș, pe amikșș sșș
în brage; ačestea era întîiele lakreme çe le vșzșș-
se ellș.

Lșkrș de mirare, togî ačeî neferičîșî, adș-
nađî, çe kșta sș moarș împreșnș, prîvia abia attingș-
torșș tabloș çe le înșșîșșea ačestî neferičîșî, seme-
niî lorș.

Fie-kare avea destșle sșpșrșrî pentș sine-mî
ka sș se mai mișșe de alle çellorș alđî.

Kște trei amičî remassergș șnș momentș șnîđî
într'o ștrînsoare mașș, arșșoare mi măî veselș.

Lorinș se desfșkș çellș d'întîiș de grșna dș-
regoasș.

— Și tu ești dar condamnată? zisse lui Mărgărit.

— Da, răspunde acesta.

— Ochi fericiți! mărgărit Țenevieva.

Bărbieria oamenilor ce aș numai o oră de trăit nu poate ține atâtă câtă viața loră.

Mărgărit, dăru ce a privit pe Țenevieva ca acelaș amoră înfocată mi profăndă ce 'l avea în inimă, dăru ce i a mălășmită d'această vorbă totă-d'o-dată atâtă de egoistă mi atâtă de timpă ce i scăpasse, se întoarce către Lorină.

— Akimă, zisse ellă stringindă în mânăle sale amândoă mânăle Țenevievei, să vorbimă.

— Ah! da, să vorbimă, răspunde Lorină; dar dacă ne rămâne timpă, este foarte drentă. Ce vreă să mi spuă, să vedemă?

— Tu ai fostă arestată din kassa mea, condamnată din kassa ei, fără să fi făcută nimică în kontra leuiloră; fiindă-kă Țenevieva mi eă, plătămă datoria noastră, nu se kăvine ka să te fakă mi pe tine să plăteamă totă într'ună timpă ka noi.

— Nu înțelegă.

— Lorine, tu ești liberă.

— Liberă, eă? ești nebună! zisse Lorină.

— Nu, nu sântă nebună; iși renetă kă ești liberă; vezi, eată ună bilietă de trecere. Te va întrebă cine-va cine ești; ești înniegată la greffa de la Karmes; ai venită să vorbeamă cetășeanăși greffieră allă Palatăși, i ai cherată, de kăriositate, ună bilietă de tre-

чере ка съ веzi не kondaнnаѣ; 'i аї възхлѣ, естї мѣл-
дѣмитѣ шї те дѣчї.

— Ачеаста е о глѣмъ, нѣ е аша?

— Нѣ, скѣмпнѣлѣ меѣ, еатъ карта, профитъ де
дѣнса. Тѣ нѣ естї аморесатѣ; н'аї трѣбѣнѣ а мѣри ка
сѣ петрѣчї кѣте-ва минѣте маї мѣлтѣ кѣ преа избїта и-
нїмеї талле, шї а нѣ перде о секѣндѣ дїн етернїтатеа са

— Еї бїне! Махрїчїе, зїссе Lorїнѣ, дака чїне-ва
поате емї д'авї, лѣкрѣ че н'амѣ нѣстѣ нїчї одатъ креде,
те јѣрѣ, де че нѣ фачї сѣ скане доанна маї їнтїїѣ?
кѣтѣ десре тїне, вомѣ кѣметѣ.

— Песте нѣстїнѣ, зїссе Махрїчїѣ кѣ дѣгерѣ; веzi,
есте не картъ знѣ четѣдѣанѣ, нѣ о четѣдѣанѣ; шї кѣ-
тре ачеаста, Ценевиѣва н'арѣ вої сѣ еассѣ лѣссїндѣ-
мѣ аїчї, ка сѣ трѣаскѣ не кѣндѣ штїе кѣ еѣ оїѣ
сѣ морѣ.

— Еї бїне! дар дака еа нѣ вреа, нѣтрѣ че сѣ
воїѣ еѣ? креzї дар кѣ амѣ маї нѣдїнѣ кѣрапїѣ де кѣтѣ
о фемѣе?

— Нѣ, амїклѣ меѣ, штїѣ дїн контра кѣ тѣ естї
челлѣ маї bravѣ дїнтре оаменї; дар нїмїкѣ їн лѣме н'арѣ
нѣтеа сѣ дї erte о обстїнаре їн асеменеа касѣ. Аїде,
Lorїне, профитъ де моментѣ шї дѣне нѣѣ ачеастѣ бѣ-
кѣрїе сѣнремѣ д'а те штї лїберѣ шї ферїчїтѣ.

— Ферїчїтѣ! стрїгѣ Lorїнѣ, че тѣ глѣментї? ферї-
чїтѣ фѣгѣ вої! Ах! че дракѣ веї тѣ сѣ факѣ їн астѣ лѣме
фѣгѣ вої, їн Парїсѣ, афарѣ дїн їнвѣдѣгїле мelle, сѣ нѣ вѣ
маї възѣ, сѣ нѣ вѣ маї сѣнлѣ кѣ версѣрїле мelle, ах!
нѣтрѣ Дѣмпнезеѣ, нѣ!

— Lorїне, амїклѣ меѣ!

— Drentă, pentru că sântă amikslă tăă stă-rșeskă : kă perspektiva d'a v'ă reală n'amândoi, daka eramă prisionieră kămă sântă, amă restărna zidurile ; dar s'ă skană d'aiči singură, kă s'ă m'ă dăkă prin strade kă fruntea plekată de ce-va kă de o remăskare ce va strigă neînchetată la zrekia mea : Μαριχίς ! Πενεβίεβα ! kă s'ă trekă prin kâte-va kartiere mi ne dinaintea z-noră kase znde amă v'ăzstă persoanele voastre mi znde nă voiă mai vedeă de kătă zmbrele voastre, kă s'ăjjșngă a zri ačestă skămpă Parisă ne kare'l izbiamă atăta, ax ! în kredingă, nă, mi imi vine s'ă kreză k'aă avstă kăvintă a proskrie pe reuți, fiă mi din kassa reuelă Dagobertă.

— Ce are a face reuele Dagobertă kă čeeă ce se petreche între noi ?

— Ce ? Ačestă zgiciosă tirană nă zichea Mare-lăi Eloi : „Nă este ničī o kompanie atăță de bșnă ce n'ară trebă a o p'ărgăsi ?“ Eī bine ! eă, sântă ză re-publikană ! mi zikă : nimikă nă trebă s'ă ne faktă a p'ărgăsi bșna komuanie, kiară gillotina ; m'ă simă bine ači mi gemăă.

— Bietslă amikă ! bietslă amikă ! zisse Μαριχίς, Πενεβίεβα nă zichea nimikă, dar illă privia kă oki skăldagă în lakreme.

— İđi nare găă de viagă ! zisse Lorină.

— Da, pentru d'ansa !

— Și mie nă mi nare găă de ea pentru nimikă ; ničī kiară pentru Zea Radisne, kare, amă zitată a đī face kăpnoskăčă ačeastă imurejșare, a avstă o nărtare z-rîță mai deznăzī kă mine, čeeă ce nă i va dă ničī kiară

osteneala d'a se konsolâ ka Artemisa cea antikă; m-
voiş d-ace dar foarte netr-berată mi foarte gl-meră,
voiş desf-tă pe toți acei n-țr-rii ce alearg- d-n- kar-
rett-; voiş s-une și fr-rosă katrenă domn-și Sanson,
mi seara b-n- la kompanie... adik-... așteant- dar.

Lorin- se întreg-nse.

— Ah! da, da, zisse ellă, da, voiş s- essă;
știamă bine k- n- izbiamă pe nimeni; dar șitamă k-
gramă pe cine-va; orolo-i-lă t-ă, Mașricie, orolo-i-lă t-ă!

— Trei ore mi j-m-itate.

— Amă timpă, la drak-! amă dest-lă timpă.

— Negreșită, strigă Mașrici-; rem-ă no-
akk-sa-i ast-zi, a-asta n- se va termină înainte de
cin- ore; mai avemă aproape doză ore pîn' at-nci.

— At-ța-mi mi treb-; d-mi karta ta mi im-
p-r-m-ț- m- doză-zeci de solde.

— O-! D-șneze-lă me-! ce ai a minte s- faci?
m-șm-ș- Cenevieva.

Mașrici- illă strinse de m-ă; ce era mai im-
portantă pentr- d-șn-ă era ka Lorin- s- eassă.

— Amă mi e- alle melle, zisse Lorin-.

Mașrici- skoasse n-nga sa din posesnară mi o n-ș-
se în m-ă amik-și s-ă.

— Ak-șmă karta, pentr- D-șneze-ă. Voiş s-
zikă pentr- Fiin-ă eternă.

Mașrici- i dette karta.

Lorin- s-ș-ț- m-ă Cenevievei, mi profit-ndă
de moment-lă k-ndă d-acea la greș-o tr-șn- de konda-
mn-ă, ink-llik- banchele de lemnă mi se înf-ș-ș- la
noarta cea mare.

— Ox! zisse șnșlă din țindarmî, eată șnșlă ce fșue, mi se pare.

— Lorinș se îndrentă mi înfșușură karta sa.

— Ține, zisse ellă, четъене țindarmă, invade a kșnnoaște mai bine pe oameni.

Țindarmălă rekșnoskș semnștra greffierșlăi, dar era din kategoria fșnkșionariloră ce în ținere n'ăș înkredere; mi fiindă-kă în așellă momentă, greffierșlă desșindea de la tribșnală k'ăș șioră ce nș'lă pșrșssisse de kândă mi dășe semnștra kă atșta nekșetare:

— Четъене greffieră, zisse ellă, eată o xșrtiș prin aștorășlă kșriă șnă partikșlară va șe easșă din salla Morgiloră, este bșnă xșrtia?

Greffierșlă ingșlbeni de frikă, mi konvinsă kă șitîndă-se era șe vază fașa șea șnimîntștoare a lăi Dimer, se grăbi a resșnde smșlgîndă karta:

— Da, da, é semnștra mea.

— Atșnși, zisse Lorinș, daka este semnștra ta, dșmi-o.

— Nș, zisse greffierșlă rșnînd'o în miș de bșkșși, nș! așeste karte, nș notă șervi de kștă o-dată.

Lorinș remășe șnă minștă fșr' a miș ce șe fakă.

— Ax! atștă mai răș, zisse ellă; dar înainte de ori-șe kată șe 'l șșșigă.

Și se reșezi afară din greffă.

Mașșiș șrășe pe Lorinș k'o țșrșșare foarte de îngellesă; îndată ce Lorinș desșrșș:

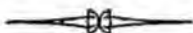
— E skъпатѣ! zisse Ценевиевеі k'o annrin-
dere че семъна а бѣкѣгѣ; і а гѣнтѣ карта, нѣ ва
маі пѣтеа сѣ reintre; апоі, кѣтр' ачеаста, кіарѣ d'арѣ
пѣтеа reintрă, седінда tribunalskі katъ сѣ фѣ termi-
natъ: la чинчі ore ellѣ ва гевені, поі vomѣ fi morgі.

Ценевиера skoasse зѣлѣ sѣspinѣ ші se infiorѣ.

— Ох! strînce-мѣ în brațele talle, zisse ea,
ші сѣ нѣ ne маі lѣssънѣ. Pentрѣ че нѣ é kѣ пѣtin-
дѣ, Dѣmnezeelѣ меѣ! ka o singрѣ lobitрѣ сѣ ne lo-
veaskѣ, ka сѣ ne dѣмѣ импрехнѣ чellѣ din зрмѣ allѣ
nostrѣ sѣspinѣ!

Atънчі еі se retrasserѣ în partea cea маі în-
tѣnekoasѣ a salleі, Ценевиера se пѣsse lѣngѣ Măgri-
chis ші і petrekѣ амѣndoхѣ brațele salle импрежѣлѣ
гѣтѣлѣ; astѣ-felѣ înлѣдѣгѣ, resѣflindѣ ачеа-ші sѣf-
flare, stingîndѣ маі din аинте într'инуіі sgomotsѣ ші
kѣдетarea, еі amorçigѣ, prin пѣтереа amorѣлѣ, la an-
proniereа morgі.

O jѣmѣtă de орѣ trekѣ.

Pentru que eșise Lorin.

Îndată zăă mare șgomotă s'axzi, ținarmii nă-
vlliră de la poarta de josă; ținertălă loră venia San-
son mi ajstorii seă ce narta legătare de faniă

— Ox! amikălă meă, amikălă meă! zisse Ţe-
nevieva, eată momentălă fatală, simță kă leuină.

— Și n'ai drentă, zisse glasălă rezăntoră
allă lăi Lorină:

Dar insă n'ai drentate,
Къчи moartea-é libertate!

— Lorină! strigă Mariaș desperată.

— Nă sântă bune, nă é așă? sântă de nă-
rerea ta; de eră, fakă celle mai tikăloase versări...

— Ax! nă é vorba d'aceasta. Te ai întorsă,
nefericite!.. te ai întorsă...

— Astă-felă a fostă învoiala noastră, mi se pare? Askăltă, kăčī, ceea ce amă de spusă te interesează atătlă ne tine kătlă mi ne doamna.

— Dămnezevlă meă! Dămnezevlă meă!

— Lassă-mă dar să vorbeskă, saă nă voiă aveă timpnlă a cū spusne ce voiă. Breamă să essă ka să kămătră șnlă kămătlă în strada Barillerieī.

— Ce vreaī să faci k'șnlă kămătlă?

— Breamă să șchigă ne bșnlă nostră domnătlă Dismar.

Ценевиѳа се инфогѳ.

— Ah! zisse Marxists, inuelligă.

— L'amă kămătrătlă. Eată ce ziceamă, mi veī inuelligă kătlă de lojikă șnită are amikslă tlă. În-chenă a krede kă trebsia să mă fakă matematikă în lokă d'a mă face poetă. Din nefericire este prea tărziă akșmă. Eată dar ce ziceamă; șrmează racionamentătlă meă: Domnătlă Dismar a kompromisă ne femea sa; domnătlă Dismar a venită s'o vază ne kăndă o jșdeka; domnătlă Dismar nă se valinsi de plăcherea d'a o vedeă trekăndă în karretă, mă alesă d'a ne înșoji. Mă dăklă dar sl' află în intăislă rangă allă spektatoriloră; mă voiă strekătră lăngă dănsătlă; i voiă zice; bșnlă zisa, domnăle Dismar, mi i voiă infuă kămătlă meă în koastă.

— Lorine! strigă Ценевиѳа.

— Assignează-te, skămă amikă, pųvedingă a nșșă aci bșnlă ordină. Pșne-cū în minte kă spektatorii, în lokă de a stă în fața Palatslăi, kămă este învșnlă loră, făkșseră la dreapta imprejărlă mi sossia

la keş. Eatъ, zissei, este fъгъ îndoialъ знѣ къне че се îneakъ; кѣмѣ нѣ este Dismer ачї? знѣ къне че се îneakъ face ne чїне-ва totѣ-d'ахна a шї petreche timnslѣ.

M'аnroniіѣ de parapeţѣ шї възѣ îн totѣ lъngxlѣ. parapeţxlѣ o гръmadъ de oameni че redika bragele îн aerѣ шї kari se плека съ пгїveaskъ чева ne пѣmїntѣ, skouîndѣ ваete! de фъча съ се reverse Sena. M'аnroniіѣ... ачестѣ чева... devineazъ чїне era...

— Era Dismer, zisse Mаgгїчїѣ k'аnѣ glasѣ krъntѣ.

— Dar кѣмѣ поцї тѣ devinâ ачeasta? da, Dismer, skъmnxlѣ meѣ, Dismer че шї snintekasse бърта singxгѣ ellѣ; neferїчїtalѣ se şchїssesse dreпtѣ esniare¹ фъгъ îndoialъ.

— Ax! zisse Mаgгїчїѣ k'аnѣ şarrїsѣ krъntѣ, asta аї kreztѣ тѣ?

Ценеvїева lъssѣ канxlѣ îнtre мѣnїle salle; era преа фъгъ пѣtere ka съ şşffere атѣtea мїшкърї зна дѣпѣ alta.

— Da, амѣ kreztѣ ачeasta, pentрѣ-кѣ s'a аflatѣ sabїa sa сънѣратѣ lъngъ дѣnsxlѣ; аfагѣ пѣmaї daka нѣ va fi авѣтѣ вг'о întїlnїre кѣ чїне-ва...

Mаgгїчїѣ, фъг' a зїче nimїкѣ шї profitîndѣ de momentxlѣ кѣndѣ Ценеvїева, аmedїtz, нѣ пѣtea съ 'lѣ vazъ, deskїsse vestїmїntxlѣ съѣ шї аргѣтѣ lѣї Lorїnѣ jїletta sa шї кѣmаша сънѣрате амѣndoзъ.

— Ax! ѣ altѣ чева, zisse Lorїnѣ.

Шї întїnse мѣна lѣї Mаgгїчїѣ.

— Akъmѣ, zisse ellѣ nlekîndѣ-se la şrekїa lѣї

¹ Isuzmanie.

Maximilian, kəmŝ nŝ m'a kŝtatŝ niminŝ, pentrŝ k'amŝ intratŝ zikindŝ kŝ sŝntŝ din sŝita domnŝlŝi Sanson, eŝ totŝ amŝ kŝyitŝlŝ, daka nŝ pŝi playe gillotina.

Maximilian smŝlse arma k'o mimkare de bŝkŝrie.

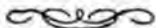
— Nŝ, zisse ellŝ, ea arŝ sŝfferi mŝltŝ.

III i intoarse kŝyitŝlŝ lŝi Lorinŝ.

— Ai kŝvintŝ, zisse ačesta; sŝ trŝiaskŝ makina domnŝlŝi Gillotinŝ! Če este makina domnŝlŝi Gillotinŝ? ŝnŝ bobŝrnakŝ neste gŝtŝ, kŝmŝ a zis'o Danton. Če este ŝnŝ bobŝrnakŝ? mi arŝnkŝ kŝyitŝlŝ i nŝizlokŝlŝ grŝpeŝi kondamnatŝilorŝ.

Ťnŝlŝ dintr' inmiŝ illŝ lŝŝ, 'mi 'l inŝiuse i nentŝ, mi kŝzŝ mortŝ indatŝ.

I n ačella-mŝ momentŝ Henevŝeva fŝkŝ o mimkare mi skoasse ŝnŝ pŝinetŝ. Sanson i nŝsse mŝna ne ŝmerŝ.

Să traiască ^{asom} Simon.

La strigarea skoasă de către Țenevieva, Masriciș îngellosea că lăuta era să reîncheapă.

Amorșlă poate să amărinze săffletșlă nînă la eroismă; amorșlă poate, în kontra instinktșlăi natșrală, să imningă o kreatșră omeneaskă a dori moartea; dar nă stinșe într'insa temerea dșrerii.

Era învederată că Țenevieva priimia mai că mșltă răbdare și mai că mșltă Țenerositate moartea de kândă Masriciș mșria că dșnsa; dar resignarea nă deșrtează săfferinșa, și a emi din așeastă lșme, nă va să zikă nșmai a kșdeă în așestă abissă Țe se nșmește nekșnnoskștșlă, dar va să mai zikă a săfferi kșzindă.

Masriciș imbrășșș k'o nșvire toatș șșena de fașș, și k'o kșșetare toatș așșea Țe era să șșmeze.

În mizlokșlă sallei, șșă kadavșră din nentslă

kъria знѣ ѹндармѣ, пѣвѣлиндѣ, smalsesse кхѹитѣлѣ,
de frikъ съ нѣ serge ши altora.

Împrejuratъ lăi, oamenii măui de desnerare ши
abia lăindѣ a minte la dъnzatъ, skriindѣ кѣ kraionatъ
ne знѣ portofoliѣ kъvinte fъrъ mirѣ, saѣ stringindъ ши
mъna зниі altora: renetindѣ neîncetatъ, ши kъmѣ fakъ
smintiіi, знѣ nъme isbitъ, saѣ ѕdindѣ кѣ lakreme знѣ por-
tretъ, знѣ innelъ, o шъviцъ de прѣ; alіui dindѣ in-
jъrъrî fъriose în kontra tiraniei, kъvintъ banalъ, totъ-
d'a-ѕna blestematъ de toatъ lămea ne rindѣ ши kъte
odatъ kiarъ de tirăni.

În mizoklatъ tatlorъ acestorъ nefericiri, San-
son, nѣ atătъ îngreziatъ de ѹinçî-zeçi ши patrъ de
anni ai sei kъtъ de gravitatea tristatъi съѣ offiçii,
Sanson, atătъ de dălce, atătъ de konsolatorъ ne kъtъ
i erta spъimîntъtoarea sa missiune, da ѕnăia знѣ konsiliѣ,
altsia o tristъ înkъraçeare, ши allindѣ kъvinte krestine,
a respъnde la desnerare prekъmъ ши la înfrentare:

— Четъчанъ, zisse Ѣenevievei, arъ trebъi съ ѹi
skoцi бъsmълѹа ши съ rediçi saѣ съ ѹi таi прѣrătъ, daka
doreшті.

Ѣenevieva înceпѣ a tremъră.

— Aіde, amika mea, kъraçii; i zisse încetъ Lo-
rinъ, kъraçii.

— Potъ redikă eѣ însъmî прѣrătъ doamnei? in-
trebъ Masriçis.

— Oх! da, strigъ Ѣenevieva, ellă! te rogъ,
domnăle Sanson.

— Redikъ-'lă, zisse бътръnsătъ întorkindъ kauslă.
Masriçis desnodъ kravata kaldъ înkъ de la gъ-

țară să. Ceneviera o sursă, mi pînînd-se în pen-
năki înainte a jnălăi, i înfășură acellă capă înkăn-
tătoră, mai frumosă în dărearea sa dăpă kămă făsse
în băkria sa.

Kîndă termină Măgriș trista lăkrare, mănile
salle tremăra așă de tare, era atăta dăreare în espres-
sionea feței salle, în kătă Ceneviera strigă.

— Oх! amă kărașă, Măgrișe.

Sanson se întoarse.

— Nă ă așă, domnăle, kă amă kărașă? zis-
se ea.

— Negremită, cetyșeană, respunse esektoră
k'ășă glasă în kare se vedea mișkarea, șă adevărată
kărașă.

În acestă timă ajătoră trimisă de Făkier-Tinville
cetyșetasse la reșistră.

Patră-săre-zecă, zisse ellă.

Sanson nămăgă pe kondamnaș.

— Ținșă-săre-zecă konrinzînd-se mi mortă
kămă se poate? Lorină mi Ceneviera nămăgă dăpă
dănsă, mișkăș de așeășă kășetare.

— Zișă kă șăntă nămă patră-săre-zecă kon-
damnaș mi kă noi șăntemă ținșă-săre-zecă? zisse ea.

— Da, se vede kă cetyșeană Făkier-Tinville
s'a învelată.

— Oх! tă mingiaș, zisse Ceneviera lă Măgriș,
tă nă eraș kondamnată.

— De ce s'aștentă nîpă măne, kîndă tă mori
căștășă? respunse Măgriș.

— Amiche, zisse ea sarrizindă, ts m'assigrezî: vyză akymă kă è lesne a mxi çine-ra.

— Lorine, zisse Μααριχis, Lorine, nentă cea din zgmă oargă... niminî nă te poate reknoamte aci... z k'ai venită amî ziche adio... zi k'ai fostă din greweală... i kiamă ne çindarmălă ce te a vyzătă emindă. Voiă fi adevertătlă kondamnată, eă kare trebăe să moră; dar ts, te răgmă, amiche, fă-ne bkăria d'a trăi ka să năstrezi memoria noastră; este inkă timnă, Lorine, te răgmă.

Ценевиєва импрехпъ мъпилє снре семнă de ră-
гъчиєne.

— Lorină lă amăndovă мъпилє jsneî femeî mi le sărtă.

— Amă zisă nă, mi eară nă, zisse Lorină k'ănă glasă хотъритă; nă mai imî vorbi, saă, in ade-
vertă, voiă krede kă te săpăgă.

— Patră-sure-zeye, reneti Sanson, mi sântă çinçî-sure-zeye; anoî, inçindămi glassă:

— Să vedemă, zisse ellă, este vre xnlă ce reklamă? este vre xnlă ce ară nătea să probeze kă s'afă aci din greweală?

Poate kăte-va găre se deskisseră l'acheastă in-
trebare, dar se reinkisseră făr' a pronunçă o vorbă; apei ce ară fi minçită avea răşine să minçă; achella ce n'ară fi minçită nă voia să vorbeaskă. Se făkă o tьcere de mai mălte minste ne kăndă ajstorii zma tristălă loră officii.

— Четъєне, sântemă gata... zisse atănçî
glassă sărdă mi solemă allă bьtrănlăi Sanson.

Kâte-va sursine și kâte-va țemele respnseră
acestă glasă.

— Ei bine! zisse Lorinș, fiș!

Să mărimă dar pentru țargă,
E o soarte mai frumoasă!

Da, kândă cineva moare pentru țargă: dar
în adevără înčenă a krede kă noi nă mărimă pen-
tră d'nsă; noi mărimă pentru plăcerea acellora ce
ne priveskă mărindă. În kredință, Masricie, sântă de
părgerea ta, înčenă asemenea a mă desgstă de re-
publikă.

— Kîmarea! zisse șnș kommissarș la noartă.

Mai mălăi îndarmă intrargă în sallă și inkis-
seră emirile, pînîndă-se între viață și kondamnați ka
kșmă arș împedika n' achestia d'a mai reveni.

Se fîkă kîmarea.

Ș, kare vîzșsse jădekata kondamnatșlă
se kă kșitșlă lăi Lorinș, respnșse
nămele șă. Se întîmnlă atsnci /kă
nemot cellă mortă era mai mălă.

Îllă skoasseră afară din sallă. Identitatea sa
arș fi fostă konstatată, daka l'arș fi kșnoskătă de
kondamnată kă toate kă era mortă, l'arș fi gillotinată
kă ceî-ălăi. Ceî vîi fargă împinșă kătre noartă.

Îndată ce șnșlă trecea înaintea șuei, i se le-
ga mănile la snate.

Niș șnș kșvîntă nă se skimbă în kșrsă de ze-
ce minște între achesti nefericiți.

Kalъii singurii vorbia mi se miuka.

Maxriciis, Cenevieva mi Lorinș, kari nș nștea a se mai ține, se strinșea între dъnșii ka sș nș fiș despъrșii. Apoi kondamnaii fșrș iminșii de la Konșierșerș in kșrte.

Akolo spektakșlș deveni sșșimintștorș.

Maș mșlși remasserș fșrș nștere la vederea karretelorș; temnișerii îi ajstarș a se șrkă.

S'azsi in dosșlș porșilorș, inkș inkise, glasș-rile amestekate alle mșlșimii, mi se devina dșpș vșetele salle kș era nșmerșoasș.

Цenevieva se șrkș in karrottș kș destșlș forșș; kșrș'acștea Maxriciis o sșșșinea kș kotșlș. Maxriciis s'arșnkș iste dșpș dъnsa.

Lorinș nș se grъbi. Ellș imi alesse lokșlș mi se nșsse in stșnga lși Maxriciis.

Porșile se deskisserș; in intșiele rindșri erș Simon.

Amъndoi amișii illș rekșnoskșrș, ellș insșșii îi vșzș.

Simon se șrkș ne șiș stșnș ne lșngș kare karretta era sș treakș; era trei intr'insa.

Intșia karrettș se nșsse in mișkare, era acșea șnde se afla çei trei amișii.

— Ei! bșnș ziaa fșșmossle grenadierș, zisse Simon lși Lorinș; te dșçi sș çerçi askșșitșlș țietorșlși meș, kșmș vșzș.

— Da, zisse Lorinș, mi mș voiș nevoi a nș'lș toçi nșea mșlș ka sș poatș kъndș iși va veni rșndșlș sșçi taie kșreșoa.

Celle două karrette pleacă, urmînd ne cea d'întîiș.

O spăimîntătoare furtună de strigări, de bravo, de chemete, de blesteme, esbăkni împrejuru konda-
nașiloră.

— Кърациș, Ценевиєво, кърациș! мармăгъ Ма-
ричѣ.

— Ох! respunse juna femeє, nu mi pare rău de viață, pentru că moră ca tine. Îmi pare rău că n'amă mînilе deslegate ca să te stringă chelă pșuină în brățele melle înainte d'a mări.

— Lorine, zisse Маричѣ, Lorine, kastă în po-
sșnarușă jileteї melle, veї află akolo ună kșuțelă.

— Ох! Dșmnezele! zisse Lorină, ce trebșinș
amă de ună kșuță: eramă șmilă d'a merșe la moarte
legată ca ună boșă.

Маричѣ s'annlekă la înșlșimea mъniloră a-
mikșlăi săș, Lorină lă kșuțelăș, apoi amъndoї illă
deskisseră; akșuțī Маричѣ illă lă între dinșii seї,
mi tăiă koardele ce șinea legate mъnile lă Lorină.

Lorină, skșlă de koardele șalle, mi făkă așel-
la-șă șerșuță lă Маричѣ.

— Grăbешte, zisse junele, eată Ценевиєва, le-
șină.

În adevără, ca să împlăeaskă așeastă lăkrare,
Маричѣ se întorșese ună momentă de la biata femeє, mi
ca kșmă toată nșterea sa i ară fi venită de la dъnsăș,
ea inkșșesse okī mi lășșasse a i kădeă kanăș
pe șentă.

— Ценевиєво, zisse Маричѣ, Ценевиєво, ге-

deskideuî okiî, amika mea : nu ne mai gemaune de kute kute-na minste a ne mai vedeâ în ayeastu lome.

— Acheste koarde imi fakx gax, marmarm' jna femea.
Masricis o deslegi.

Îndat ea imi deskisse okiî mi se skali, în pradă znei esaltari ce o fax strelchitoare de frumusece.

Împresari k' zni brau gatsi lxi Masricis, apka kx cea-altu mnu n' allu lxi Lorin, mi kute trei în niçioare stund în karretu, avind la niçioarele lor ne chelle-alte doz viktime asandate în amordirea znei morgi anticipate arnkaru kute cher, kxi le erta a se rezimâ zni de altu, zni semni mi o kxtatru rekunosktoare.

Porosi, ce i insita kund medea jos.
kx kund ii vzu în niçioare.

Se vzu emafodsi.

Masricis mi Lorin illu vzug, Heneviva nu 'lu vzu, ea se zita nmai l' amantsi su.

Karretta se onri.

— Te izbesk! zisse Masricis Heneviva izbesk!

— Pe femea mai intii, intii va li remea : strigaru o miu de glassri.

— Mslumesk, nonor, zisse Masricis : cine zicea dar kx tu erai kund?

Ellu lxi ne Heneviva în bragele salle, mi kx bzzele linite de bzzele' salle, o dsse în bragele lxi Sanson.

— Kxraii! strig Lorin, kxraii!

— Am! resurse Heneviva, am!

— Te izbeskǎ! mǎrmǎrǎ Mǎgricǎ; te izbeskǎ!
Acestea nǎ era viktime ce 'i sǎcidea, era amicǎ
ce mǎ fǎcea o serbare din moarte.

— Adio! strigǎ Țenevieva lǎi Lorinǎ.

— La revedere! respǎnse acesta.

Țenevieva despǎrǎ sǎb fatala kǎmpǎnǎ.

— Rǎndǎlǎ tǎǎ! zisse Lorinǎ!

— Allǎ tǎǎ! zisse Mǎgricǎ.

— Askǎltǎ! ea te kǎmǎ.

În adevǎrǎ, Țenevieva skoasse ȳltima sa strigǎre.

— Bino! zisse ea.

mare vǎetǎ se fǎkk în mǎlȳime. Frǎmo-

iosǎlǎ kǎnǎ kǎzusse.

ȳis s' asvirli.

— Este foarte drentǎ, zisse Lorinǎ, sǎ zǎtmǎǎ
dǎnǎ loȳikǎ. Mǎ inȳelleni, Mǎgricǎ?

— Da.

— Ea te izbia, o sǎcide mai întiǎ ne ea: tǎ nǎ
tǎ mori allǎ doilea; eǎ n'amǎ fǎkǎtǎ ni-
cellǎ mai kriminalǎ din kǎte trei, trekǎ

Eatǎ kǎnǎ prin loȳikǎ

se de legǎ probleme

În adevǎrǎ, ȳetȳene Sanson, ini promissas-
semǎ kǎnǎ ȳatrenǎ, dar te ȳei ȳigǎmi k'snǎ distikǎ.

Te ȳilȳamǎ! mǎrmǎrǎ Mǎgricǎ legatǎ de

TABLA CAPITULILORU.

	Pagina.
I. Înrolații bolștari	3
II. Nekonnosketa	17
III. Strada groniloră Santsiî Biktor.	30
IV. Moravșrile timpnslî	41
V. Țe omă era Țețdeanslă Mășriçis Lindei	55
VI. Temnslă	68
VII. Jărmintă de jăkătoră	73
VIII. Țeneșieva	92
IX. Țina	106
X. Pantofarăslă Simon	121
XI. Biletslă	134
XII. Amoră	147
XIII. 31 Maiă	187
XIV. Devotamentă	196
XV. Zea Raçisne	207
XVI. Konillslă resinitoră	216
XVII. Minerii	226
XVIII. Nori	240
XIX. Țererea	252
XX. Florăreasa	264
XXI. Garoafa romiă	273
XXII. Simon çensorăslă	283
XXIII. Zea Raçisne	292
XXIV. Mama mi fia	304
XXV. Biletslă	316

	Pagina.
XXVI. Blak	331
XXVII. Măskadină	345
XXVIII. Kavalleriș de Kasa-Romie	358
XXIX. Patrșlla	370
XXX. Garoafă mi sșpișmintă	383
XXXI. Țerțetarea	394
XXXII. Kredinga jșrată	405
XXXIII. A doza zi	422
XXXIV. Konțierțeria	428
XXXV. Sala Pamilorș-Perdșđi	442
XXXVI. Țerțșeansă Teodorș	454
XXXVII. Țerțșeansă Grakșș	464
XXXVIII. Konillă Regală	472
XXXIX. Bșketsă de violette	485
XL. Kirșisma de la Psșș lăi Noe	500
XLI. Greffieră ministrălăi de resbellă	510
XLII. Ambele Bilete	519
XLIII. Prenarativele lăi Dismer	526
XLIV. Prenarativele kavallerălăi de Kasa-Romie	535
XLV. Țerțetăřile	545
XLVI. Jșdekata	556
XLVII. Preotă mi Kară	566
XLVIII. Karreta	577
XLIX. Eșafodă	587
L. Bisita domiviliară	597
LI. Lorină	604
LII. Șrmarea prețedentălăi	615
LIII. Dșelă	624
LIV. Sala Morgilolă.	634
LV. Pentră țe eșisse Lorină	649
LVI. Să trăiaskă Simon	653